

EUROOPA KESKPANK

EUROSÜSTEEM

01 | 2014

02 | 2014

03 | 2014

04 | 2014

05 | 2014

06 | 2014

07 | 2014

08 | 2014

09 | 2014

10 | 2014

11 | 2014

12 | 2014

KUUBÜLLETÄÄN DETSEMBER

2014. aasta detsembri kuubülletään on viimane kuubülletään. 2015. aastal hakatakse selle asemel avaldama uut majandusülevaadet. Ülevaate avaldamiskuupäev on seotud EKP nõukogu rahapoliitiliste istungite uue ajakavaga, mille kohaselt hakkavad istungid alates 2015. aasta jaanuarist toimuma iga kuue nädala tagant. Büülletään avaldatakse kaks nädalat pärast istungit.

EUROOPA KESKPANK

EUROSÜSTEEM

**KUUBÜLLETÄÄN
DETSEMBER 2014**

2014. aastal on kõikidel
Euroopa Keskpanga
väljaannetel 20eurose
rahatähe motiiv

© Euroopa Keskpang, 2014

Postiaadress

60640 Frankfurt am Main
Saksamaa

Telefon

+49 691 3440

Koduleht

<http://www.ecb.europa.eu>

Käesolev bülletään on valminud EKP juhatuse vastutusel. Tõlked koostatakse ja avaldatakse liikmesriikide keskpankade poolt.

Kõik õigused on kaitstud. Käesoleva bülletääni taasesitus õppe- ja mitteärilistel eesmärkidel on lubatud, kui viidatakse algallikale.

Käesolevas väljaandes sisalduvad statistilised andmed on esitatud seisuga 3. detsember 2014.

ISSN 1725-2822 (elektroniline versioon)

SISUKORD

JUHTKIRI

5

MAJANDUSARENG

1 Euroala väliskeskkond	9
2 Monetaaranalüüs ja finantsareng	24
Taustinfo 1 Euroala maksebilansi finantskonto viimase aja muutused	26
Taustinfo 2 Likviidsuskeskkond ja rahapoliitilised operatsioonid alates 13. augustist kuni 11. novembrini 2014	33
3 Hinnad ja kulud	52
Taustinfo 3 Naftahinna muutuste kaudne mõju euroala inflatsioonile	54
4 Toodang, nõudlus ja tööturg	62
Taustinfo 4 Euroala investeringute praegune madalseis võrreldes varasemate kriisidega	65
5 Eelarve areng	84
Taustinfo 5 Riigivõlakirjadega seotud uued statistilised näitajad ning nende kasutamine eelarvete analüüsimisel ja järelevalves	77
Taustinfo 6 2015. aasta eelarvekavade ülevaatus	82

ARTIKKEL

Eurosüsteemi ekspertide 2014. aasta detsembri makromajanduslik ettevaade euroala kohta	85

EUROALA STATISTIKA

SI

LISAD

Eurosüsteemi rahapoliitiliste meetmete kronoloogia	I
TARGET (üleeuroopaline automatiseeritud reaalaajaline brutoarvelduste kiirülekandesüsteem)	V
Euroopa Keskpanga väljaanded	VII
Sõnastik	IX

LÜHENDID

RIIGID

BE	Belgia	HU	Ungari
BG	Bulgaaria	MT	Malta
CZ	Tšehhi	NL	Madalmaad
DK	Taani	AT	Austria
DE	Saksamaa	PL	Poola
EE	Eesti	PT	Portugal
GR	Kreeka	RO	Rumeenia
ES	Hispaania	SI	Sloveenia
FR	Prantsusmaa	SK	Slovakkia
IE	Iirimaa	FI	Soome
IT	Itaalia	SE	Rootsi
CY	Küpros	UK	Ühendkuningriik
LV	Läti	JP	Jaapan
LT	Leedu	US	Ameerika Ühendriigid
LU	Luksemburg		

MUUD

BIS	Rahvusvaheliste Arvelduste Pank
CIF	hind, kauba rahvusvaheline tarneklausel; näitab kauba maksumust ning kulutusi, mis on seotud kauba veo ja kindlustamisega importiva maa tollipiirini
ECOFIN	majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu
EER	euro efektiivne vahetuskurss
EER-20	euro efektiivsete vahetuskursside indeks, mis hõlmab 20 riigist koosnevat kaubanduspartnerite gruppi, kuhu kuuluvad 10 euroalavälist Euroopa Liidu liikmesriiki, Ameerika Ühendriigid, Austraalia, Hiina, Hongkong, Jaapan, Kanada, Lõuna-Korea, Norra, Singapur ja Šveits
EER-40	euro efektiivsete vahetuskursside indeks, mis hõlmab 40 riigist koosnevat kaubanduspartnerite gruppi, kuhu kuuluvad EER-20 riigid, Alžeeria, Argentina, Brasiilia, Filipiinid, Horvaatia, Iisrael, India, Indoneesia, Island, Lõuna-Aafrika, Malaisia, Maroko, Mehhiko, Tai, Taiwan, Tšiili, Türgi, Uus-Meremaa, Venemaa ja Venezuela
EFAMA	(endine FEFSI) Euroopa Fondivalitsejate Liit
EKP	Euroopa Keskpank
EKPS	Euroopa Keskpankade Süsteem
EL	Euroopa Liit
EMU	majandus- ja rahaliit
EONIA	euroala pankadevahelise üleöoturu keskmine aastaintressimäär
ERM2	vahetuskursimehhanism 2
ESA 95	Euroopa rahvamajanduse ja regionaalse arvepidamise süsteem 1995
EUR	euro
EURIBOR	euro üleeuroopaline pankadevaheline intressimäär
FOB	hind, kauba rahvusvaheline tarneklausel; näitab kauba maksumust ning kulutusi, mis on seotud kauba veo ja kindlustamisega eksportiva maa tollipiirini
HWWA	Hamburgi Rahvusvahelise Majanduse Instituut
ILO	Rahvusvaheline Tööorganisatsioon
PMI	ostujuhtide indeks
SKP	sisemajanduse koguprodukt
THI	tarbijahinnaindeks
ÜTHI	ühtlustatud tarbijahinnaindeks

Vastavalt ELi praktikale on ELi riigid loetletud käesolevas bülletäänis rahvuskeelsete riiginimedega tähestikulises järjekorras.

JUHTKIRI

EKP nõukogu tegi 2014. aasta 4. detsembri istungil oma korraliste majandus- ja monetaaranalüüside põhjal ning kooskõlas eelkommunikatsiooni sõnumiga otsuse jätta EKP baasintressimäärad muutmata. Seoses mittestandardsete rahapoliitiliste meetmetega on eurosüsteem alustanud kaetud võlakirjade ja varaga tagatud väärtpaperite ostmist. Need ostukavad vältavad vähemalt kaks aastat. Lähiajal teostatakse ka teine sihtotstarbeline pikemaajaline refinantseerimisoperatsioon, millele järgnevad kuni 2016. aasta juunini veel kuus operatsiooni. Kokkuvõttes mõjutavad need meetmed märkimisväärselt eurosüsteemi bilanssi, mis eeldatavalt suureneb 2012. aasta alguse tasemeni.

Seega peaksid meetmed lähikuudel rahapoliitika kursi üldjoontes veelgi leevendama, toetama EKP nõukogu eelkommunikatsiooni EKP baasintressimäärade kohta ning rõhutama asjaolu, et suuremate arenenud majandusega riikide rahapoliitika tsüklites on märkimisväärsed ja üha süvenevad erinevused. Värskeim makromajanduslik ettevaade euroala kohta viitab siiski madalamale inflatsioonimäärale, aeglasemale SKP reaalkasvule ja tagasihoidlikule rahapakkumise dünaamikale.

Seetõttu vaatab nõukogu järgmise aasta alguses uuesti läbi saavutatud rahapoliitilised stiimulid, bilansimahu suurenemise ja hindade arengu väljavaate. Samuti hindab nõukogu naftahinna hiljutise arengu laiemat mõju euroala keskpikkadele inflatsioonisuundumustele. Kui peaks olema vaja veelgi vähendada ohtu, et aeglase inflatsiooni periood kujuneb liiga pikaks, on EKP nõukogu jätkuvalt üksmeelselt valmis kasutama oma pädevuse piires täiendavaid mittestandardseid instrumente. See tähendaks järgmise aasta alguses muudatusi meetmete ulatuses, kiiruses ja komponentides. Nõukogu ülesandel on EKP töötajad ja asjaomased eurosüsteemi komiteed kiirendanud tehnilisi ettevalmistusi täiendavate meetmete võtmiseks, mida saaks vajaduse korral õigeaegselt rakendada. Kõiki rahapoliitilisi meetmeid on võetud selleks, et hoida inflatsiooniootused keskmise ja pika aja jooksul kindlalt hinnastabiilsusega kooskõlas, mis vastab nõukogu eesmärgile saavutada inflatsioonimäär alla 2%, kuid selle lähedal, ja soodustada inflatsioonimäära taastumist eesmärgikohasele tasemele.

Majandusanalüüsi põhjal võib öelda, et euroala SKP reaalkasv kiirenes 2014. aasta kolmandas kvartalis eelnendud kvartaliga võrreldes 0,2%. See oli kooskõlas varasemate näitajatega, mille kohaselt euroala kasvutempo aeglustus. Seega on värskeimates prognoosides euroala SKP reaalkasvu väljavaadet korrigeeritud allapoole. Viimased andmed ja küsitlustulemused kuni novembrini kinnitavad samuti nõrgemat kasvuväljavaadet eelolevaks perioodiks. Samal ajal püsib aga endiselt majandustegevuse vähesel taastumisel väljavaade. Ühest küljest peaksid sisenõudlust soodustama rahapoliitilised meetmed, rahastamistingimuste jätkuv paranemine, edusammud eelarvete konsolideerimisel ja struktuurireformide elluviimisel ning reaalsel kasutatavat tulu toetavad oluliselt madalamad energiahinnad. Ekspordinõudlusele peaks lisaks kasu tooma maailmamajanduse elavnemine. Teisest küljest on tõenäoline, et elavnemist pärssivad edaspidigi suur tööpuudus, tootmisvõimsuse ulatuslik alakasutus ning avalikus ja erasektoris vajalik bilansside korrigeerimine.

Neid tegureid kajastab ka eurosüsteemi ekspertide 2014. aasta detsembri makromajanduslik ettevaade euroala kohta, mille järgi on SKP aastane reaalkasv 2014. aastal 0,8%, 2015. aastal 1,0% ja 2016. aastal 1,5%. EKP ekspertide 2014. aasta septembri makromajandusliku ettevaatega võrreldes on SKP reaalkasvu prognoosi korrigeeritud märkimisväärselt allapoole. Allapoole korrigeeriti nii sisenõudluse kui ka netoeksporti ettevaadet.

Euroala majanduskasvu väljavaadet ohustavad langusriskid. Eelkõige võivad kindlustunnet ja eriti erainvesteeringuid pärssida euroala aeglane majanduskasv ja suured geopoliitilised riskid.

Majanduse väljavaadet ohustavaks oluliseks langusriskiks on ka struktuurireformide ebapiisav elluviimine euroala riikides.

Eurostati kiirhinnangu kohaselt oli euroala aastane ÜTHI-inflatsioon 2014. aasta oktoobris 0,4% ja novembris 0,3%. Eelmise kuuga võrreldes kajastab see peamiselt energiahindade inflatsiooni suuremat langust ja teenusehindade mõnevõrra aeglasemat aastakasvu. Praegust väga madalat inflatsioonimäära silmas pidades on tähtis hinnata naftahinna hiljutise arengu laiemat mõju keskpikkadele inflatsioonisuundumustele ning vältida selle mõju ülekandumist inflatsiooniootustesse ja palgakujundusse.

Naftahinna hiljutist arengut arvestades on oluline meenutada, et prognoosid ja ettevaated põhinevad tehnilistel eeldustel, eelkõige naftahinna ja vahetuskurside kohta. Kuni novembri keskpaigani saadaval olnud teabe põhjal, kui eurosüsteemi ekspertide 2014. aasta detsembri makromajanduslik ettevaade euroala kohta oli koostatud, võib öelda, et aastane ÜTHI-inflatsioon peaks 2014. aastal olema 0,5%, 2015. aastal 0,7% ja 2016. aastal 1,3%. EKP ekspertide 2014. aasta septembri makromajandusliku ettevaatega võrreldes on neid näitajaid märgatavalt allapoole korrigeeritud. Muudatused kajastavad peamiselt madalamat naftahinda eurodes ja majanduskasvu väljavaate allapoole korrigeerimise mõju, kuid ei hõlma veel naftahinna langust viimasel paaril nädalal pärast detsembrikuu ettevaate koostamist. Lähikuudel võib aastane ÜTHI-inflatsioon naftahinna hiljutise languse mõjul veelgi aeglustuda.

EKP nõukogu jätkab keskpika aja jooksul hindade arengu väljavaadet ohustavate riskide hoolikat jälgimist. Nõukogu keskendub eelkõige mõjudele, mida võivad avaldada kasvudünaamika pidurdumine, geopoliitilised suundumused, vahetuskursi ja energiahindade muutused ning võetud rahapoliitiliste meetmete ülekandumine. Erilise tähelepanuga jälgitakse naftahinna hiljutise arengu laiemat mõju euroala keskpikkadele inflatsioonisuundumustele.

Monetaaranalüüsi 2014. aasta oktoobri andmed osutavad laia rahapakkumise (M3) tagasihoidlikule kasvule. M3 aastakasv oli septembris ja oktoobris 2,5%. M3 aastakasvu toetavad jätkuvalt selle kõige likviidsemad komponendid, kusjuures kitsa rahaagregaadi M1 aastakasv oli oktoobris 6,2%.

Mittefinantsettevõtetele antud laenude aastakasv (korrigeerituna laenude müügi ja väärtpaberistamisega) oli oktoobris -1,6% võrreldes -1,8%ga septembris, mis viitab järkjärgulisele taastumisele veebruari madalseisust (-3,2%). Võlakirjade netolunastamine on aasta tagasi registreeritud kõrge tasemega võrreldes viimastel kuudel keskmises arvestuses aeglustunud. Mittefinantsettevõtete laenukäive kajastab jätkuvalt viitajaga reaktsiooni majandustsüklile, krediidiriskile, laenupakkumise teguritele ning finants- ja muude sektorite bilansside käimasolevale korrigeerimisele. Kodumajapidamistele antud laenude aastakasv kohandatuna laenude müügi ja väärtpaberistamisega oli septembris 0,5% ja oktoobris 0,6%. Võetud rahapoliitilised meetmed ja EKP põhjaliku hindamise lõpuleviimine peaksid aitama laenuvooge veelgi stabiliseerida.

Kokkuvõttes kinnitab majandusanalüüsi ja monetaaranalüüsi tulemuste võrdlus vajadust jälgida tähelepanelikult hindade arengu väljavaadet keskpika aja jooksul ohustavaid riske ja olla valmis vajaduse korral rahapoliitika kurssi täiendavalt toetama.

Rahapoliitika eesmärk on säilitada keskpika aja jooksul hinnastabiilsus ning selle toetav kurss aitab jätkuvalt ergutada majandusaktiivsust. Investeeringute, töökohtade loomise ja tööviljakuse kasvu elavdamiseks peavad siiski otsustavalt panustama ka muud poliitikavaldkonnad. Eelkõige tuleb mitmes riigis kiirendada toote- ja tööturureformide otsustavat rakendamist ning ettevõtluskesk-

konna parandamiseks võetavaid meetmeid. On väga tähtis rakendada tõhusalt ja usaldusväärset struktuurireforme, sest see tõstab suuremate sissetulekute ootusi ja julgustab ettevõtteid juba praegu rohkem investeerima, edendades omakorda majanduskasvu. Eelarvepoliitika peaks toetama majandustegevuse taastumist, tagades samal ajal võla jätkusuutlikkuse kooskõlas stabiilsuse ja majanduskasvu paktiga, mis on kindlustunde alustala. Kõik riigid peaksid kasutama olemasolevaid võimalusi majanduskasvu soodustava eelarvepoliitika rakendamiseks. 26. novembril 2014 tegi Euroopa Komisjon teatavaks Euroopa investeerimiskava (Investment Plan for Europe), mis soodustab samuti majanduse taastumist.

Kuubulletäänis on seekord üks artikkel: „Eurosüsteemi ekspertide 2014. aasta detsembri makromajanduslik ettevaade euroala kohta”.

MAJANDUSARENG

I. EUROALA VÄLISKESKKOND

Maailmamajandus jätkab vähehaaval elavnemist. Pärast küllaltki tagasihoidlikku kasvu aasta alguses on see mõnes arenenud riigis kindlamalt hoogu kogunud. Sellele on kaasa aidanud ebasoodsa mõju taandumine ja toetavad poliitikameetmed. Samal ajal on suurenenud majanduskasvu väljavaadete lahknevused nii eri piirkondade vahel kui ka nende sees. Selles kajastuvad üha enam pigem struktuursed kui tsüklilised tegurid, mis mõjutavad kindlustunnet, finantsturgude arengut ja majanduspoliitikat. Värskeimad küsitlusandmed viitavad kasvutempo mõningasele aeglustumisele neljandas kvartalis. Geopoliitiline olukord Ukrainas ja Venemaal ning Lähis-Idas on endiselt ohtlik, ehkki siiani on selle mõju üleilmsele majandusaktiivsusele ja energiahindadele jäänud piiratuks. Maailmakaubandus püsis endiselt nõrk, sest investeerimistegevus oli paljudes riikides loid. Kolmandas kvartalis kaubandustegevus veidi hoogustus, ehkki selle algtase oli madal. Üleilmne inflatsioon on viimastel kuudel aeglustunud eelkõige järsult langenud naftahinna tõttu. Inflatsioonisurve püsib eeldatavasti väike, arvestades üldist ülevõimsust ja langevaid toorainehindu.

I.1. ÜLEILMNE MAJANDUSTEGEVUS JA KAUBANDUS

Maailmamajandus elavneb endiselt vaikselt ja ebahütlaselt. Esimesel poolaastal oli üleilmne kasv küllaltki kõikumine ja tagasihoidlik. Teisel poolaastal majandusaktiivsus suurenes, saades tuge peamiselt mitme suure arenenud riigi majanduse põhinäitajate paranemisest, hoolimata kasvu teatava aeglustumise märkidest neljandas kvartalis. Kaugemale vaadates peaks üleilmne majandustegevus järk-järgult elavnema, kuid eeldatavasti siiski rahulikus tempos. Majandusliku tasakaalustamatuse süvenemise, struktuursete takistuste, poliitilise ja majandusliku ebakindluse ning mitmes riigis ka karmistunud finantstingimuste tõttu on kasvu keskmise perioodi väljavaated halvenenud. Ukraina konfliktiga seotud geopoliitilised ohud ja pinged mõnes naftatootvas riigis on endiselt suured, kuid seni on need mõjutanud naftahinda, üleilmset majandusaktiivsust ja inflatsiooni tagasihoidlikult – peamiselt kindlustunde vähendamise kaudu. Esiolgu hinnangute kohaselt kasvab majandusaktiivsus euroalavälistes G20 riikides 2014. aasta kolmanda kvartali jooksul kvartali arvestuses 1,1%, kuigi riigiti esineb endiselt suuri erinevusi (vt tabel 1). Kasv kiirenes USAs ja püsis

Tabel 1. SKP reaalkasv valitud riikides

	Aastakasv					Kvartalikasv		
	2012	2013	2014 I kv	2014 II kv	2014 III kv	2014 I kv	2014 II kv	2014 III kv
G20 ¹	2,9	3,0	3,5	3,3	3,1	0,6	0,7	1,0
G20, v.a euroala ¹	3,7	3,7	4,0	3,8	3,8	0,7	0,8	1,1
USA	2,3	2,2	1,9	2,6	2,4	-0,5	1,1	1,0
Jaapan	1,5	1,5	2,6	-0,1	-1,1	1,6	-1,9	-0,4
Ühendkuningriik	0,7	1,7	2,9	3,2	3,0	0,7	0,9	0,7
Taani	-0,4	0,4	1,3	0,0	-	0,6	-0,3	-
Rootsi	1,3	1,6	1,8	1,9	-	-0,1	0,2	-
Šveits	1,1	1,9	2,4	1,6	1,9	0,4	0,3	0,6
Brasiilia	1,0	2,5	1,9	-0,9	-0,2	-0,2	-0,6	0,1
Hiina	7,7	7,7	7,4	7,5	7,3	1,5	2,0	1,9
India	4,9	4,7	6,1	5,8	6,0	2,0	0,8	2,0
Venemaa ²	3,4	1,3	0,9	0,8	0,7	0,1	0,2	-
Türgi	2,1	4,1	4,7	2,1	-	1,8	-0,5	-
Poola	2,1	1,6	3,5	3,3	-	1,1	0,6	-
Tšehhi	-0,9	-0,9	2,9	2,7	-	0,8	0,0	-
Ungari	-1,7	1,2	3,3	3,7	-	1,1	0,8	-

Allikad: riikide andmed, BIS, Eurostat, OECD ja EKP arvutused.

¹ 2014. aasta kolmanda kvartali näitaja on värskeimate kättesaadavate andmete põhjal antud hinnang.

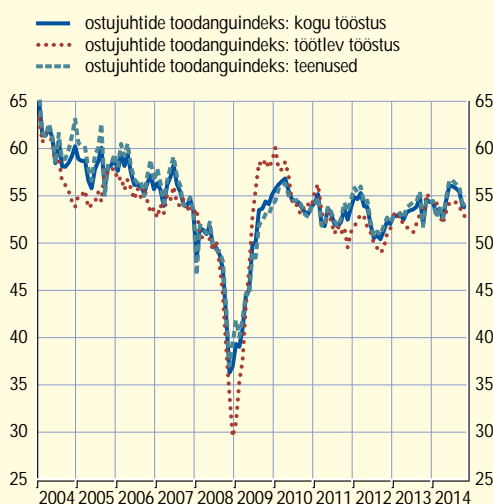
² 2014. aasta kolmanda kvartali sesoonselt kohandatud näitaja Venemaa kohta ei ole kättesaadav.

hoogne ka Ühendkuningriigis, saades tuge jõulisest sisenõudlusest. Seevastu Jaapani SKP kahanes teist kvartalit järjest, mistõttu Jaapani keskpang võttis uusi kvantitatiivseid leevendusmeetmeid. Hiinas on majandusaktiivsus mõnevõrra vähenenud eeskätt väiksema investeringumahu tõttu. Teistest arenevatest riikidest on Brasiilia viimaste kvartalite kasv olnud aeglane ja inflatsioon kiire; Venemaa majanduskasvu on osaliselt pidurdanud karmistunud rahastamistingimused ja rahvusvahelised sanktsioonid. India majandus on seevastu kosunud.

Värskeimad üleilmse majanduskliima näitajad viitavad rõõmustavale, kuid mõnevõrra aeglasemale kasvule neljandas kvartalis. Üleilmne (v.a euroala) toodangut kajastav ostujuhtide liitindeks jäi novembris laias laastus muutumatuks, püsides oma pikaajalisest keskmisest ja kolmanda kvartali tasemest veidi allpool. Selle põhjuseks oli küllaltki märkimisväärne kahanemine töötleva tööstuse sektoris (vt joonis 1). Riigiti võis täheldada erinevat arengut: Ühendkuningriigi, Jaapani ja India ostujuhtide liitindeksid kerkisid silmatorkavalt, kuid USA, Hiina ja Venemaa omad langesid. Ostujuhtide indeksi uute tellimuste komponendi kasv aeglustus veidi, mille põhjal võib öelda, et novembris oli üleilmse majandustegevuse elavnemine pikaldasem. OECD ettevaatavad liitindikaatorid, mis peaksid suundumuste põhjal ennetama majandusaktiivsuse pöördepunkte, viitasid septembris erinevatele suuremate riikide väljavaadetes. Need kajastasid kasvu aeglustumist Jaapanis, stabiilset kasvu USAs, Brasiilias ja Hiinas, varasema kiire kasvu mõningast pidurdumist Ühendkuningriigis ning hoogustuvat kasvu Indias (vt joonis 2). Ifo maailma majanduskliima indeks 2014. aasta neljanda kvartali kohta aga langes märgatavalt ja jõudis madalaimale tasemele pärast 2013. aasta kolmandat kvartalit.

Joonis 1. Üleilmne ostujuhtide indeks ehk PMI (v.a euroala)

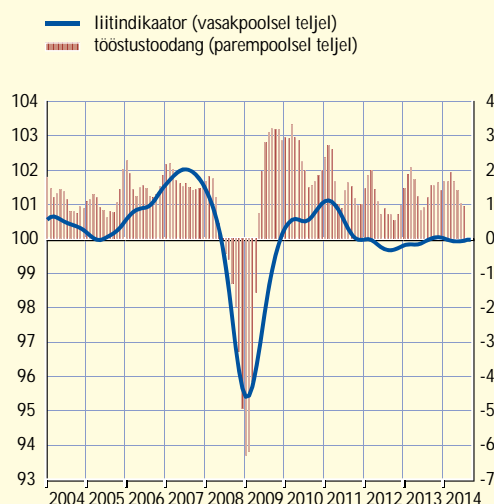
(sesoonselt kohandatud kuuandmed)

Allikas: Markit.

Joonis 2. Ettevaatav liitindikaator ja tööstustoodang

(vasak telg: normaliseeritud indeksi keskmine = 100; parem telg: protsentuaalne muutus kolme kuu arvestuses)

Allikad: OECD ja EKP arvutused. Märkused. Ettevaatav liitindikaator viitab OECD riikidele, Brasiiliale, Hiinale, Indiale, Indoneesiale, Venemaaale ja Lõuna-Aafrikale. Horisontaalne joon 100 juures näitab majandusaktiivsuse trendi. Tööstustoodangu puhul ei hõlma valim Indoneesiat.

Maailmakaubandus kosub praegu vähehaaval madalseisust, kuid selle kasv jääb endiselt üpris nõrgaks. Pärast kiirenemist 2014. aasta algul aeglustus maailmakaubanduse kasvu-tempo mõnevõrra teises kvartalis, kuid taas tublisti kolmandas kvartalis. Madalmaade majanduspoliitika analüüsi büroo andmetel kasvas maailma kaupade impordi maht kolmandas kvartalis 2,1% võrra. Elavnemine oli laiapõhjaline nii arenenud kui ka arenevatel turgudel; peamine erand oli siiski USA, kus kaubavahetuse kasv oli tunduvalt aeglasem. Muudest riikidest täheldati märkimisväärset kasvu Jaapanis, arenevas Aasias ja Ladina-Ameerikas. Seevastu uusi eksporditellimusi kajastav üleilmne ostujuhtide indeks langes veidi novembris, osutades maailmakaubanduse kasvuhoo mõningasele soikumisele aasta lõpu poole.

Üldiselt võib öelda, et maailmakaubanduse loiduse põhjused on vähehaaval nihkunud arenenud riikidest arenevatele turgudele (vt joonis 3). Kaubanduse kasvu muutuse kutsus esile selle märgatav pidurdumine arenevas Aasias, Ladina-Ameerikas, Venemaal ning Kesk- ja Ida-Euroopas, igas riigis eri põhjustel.

Pikemat ajavahemikku vaadates jääb silma maailmakaubanduse leige reageerimine järkjärgulisele üleilmsele taastumisele. Maailmakaubanduse elastsus (impordi keskmine kasvumäär jagatud SKP keskmise kasvumääraga) on alates 2011. aastast vähenenud üleilmse finantskriisi eelselt (1990–2007) 1,7-lt vaid 1,0ni. Seda seletab osaliselt ebatavaliselt nigel investeeringute kasv – mis on tavaliselt väga kaubandusmahukas nõudluse komponent – mitmes olulises üleilmse haardega riigis.

Eurosüsteemi ekspertide 2014. aasta detsembri makromajanduslikus ettevaates (vt käesoleva kuubülletääni asjaomane artikkel) prognoositakse üksnes tagasihoidlikku maailmamajanduse kasvu kiirenemist. Kui mõningaid arenenud riike aitavad ebasoodsa mõju taandumine ja toetavad poliitikameetmed, pärsivad arenevates riikides kasvuväljavaadet endiselt teravnevad struktuursed probleemid ja karmistuvad finantstingimused. Ka maailmakaubanduse kasv on eeldatavasti väga aeglane, sest kaubanduse elastsus majandusaktiivsuse suhtes jääb keskmises vaates allapoole oma pikaajalist keskmist.

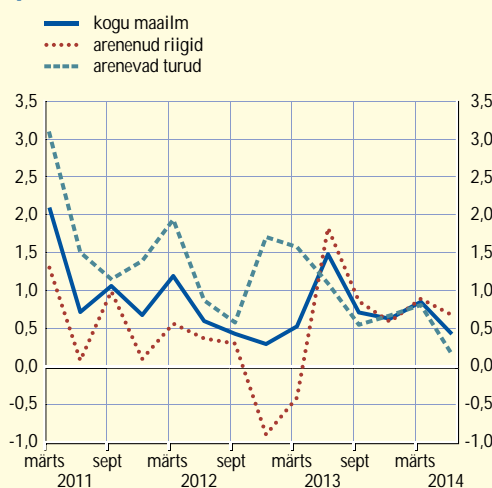
Üleilmseid väljavaateid ohustavad langusriskid jäävad püsima. Suured geopoliitilised riskid ning maailma finantsturgude ja areneva majandusega riikide areng võivad majandustingimusi halvendada.

1.2. ÜLEILMSED HINNAMUUTUSED

Pärast mõningast kiirenemist aasta alguses on üleilmne inflatsioon alates juunist aeglustunud. Tarbijahinna koguinflatsioon stabiliseerus OECD piirkonnas oktoobris aasta arvestuses 1,7%

Joonis 3. Impordikasv

(protsentuaalne muutus kvartali arvestuses, kvartaliandmed)

Allikas: EKP ekspertide arvutused.

Tabel 2. Hindade muutused valitud riikides

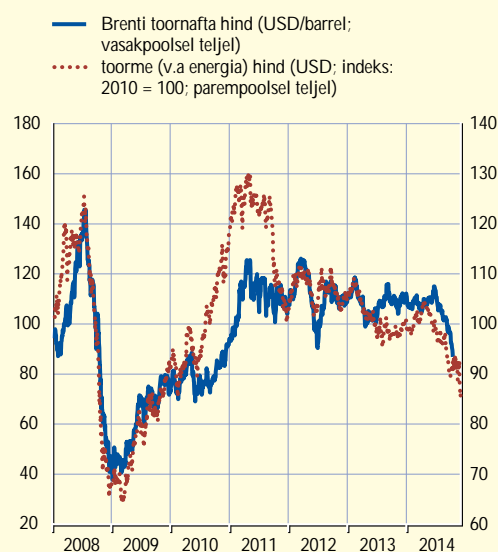
(aastamuutus protsentides)								
	2012	2013	2014 mai	2014 juuni	2014 juuli	2014 aug	2014 sept	2014 okt
OECD	2,3	1,6	2,1	2,1	1,9	1,8	1,7	1,7
USA	2,1	1,5	2,1	2,1	2,0	1,7	1,7	1,7
Jaapan	0,0	0,4	3,7	3,6	3,4	3,3	3,2	2,9
Ühendkuningriik	2,8	2,6	1,5	1,9	1,6	1,5	1,2	1,3
Taani	2,4	0,5	0,3	0,4	0,5	0,3	0,3	0,3
Rootsi	0,9	0,4	0,1	0,5	0,4	0,2	0,0	0,3
Šveits	-0,7	-0,2	0,3	0,1	0,0	0,0	-0,1	0,0
Brasillia	5,4	6,2	6,4	6,5	6,5	6,5	6,7	6,6
Hiina	2,6	2,6	2,5	2,3	2,3	2,0	1,6	1,6
India	9,7	10,1	8,3	7,5	8,0	7,7	6,5	5,5
Venemaa	5,1	6,8	7,6	7,8	7,4	7,6	8,0	8,3
Türgi	8,9	7,5	9,7	9,2	9,3	9,5	8,9	9,0
Poola	3,7	0,8	0,3	0,3	0,0	-0,1	-0,2	-0,3
Tšehhi	3,5	1,4	0,5	0,0	0,6	0,7	0,8	0,7
Ungari	5,7	1,7	0,0	-0,1	0,5	0,3	-0,5	-0,3
Memokirje:								
OECD (v.a toiduained ja energia)	1,8	1,6	1,9	1,9	1,9	1,9	1,8	1,8

Allikad: OECD, riikide andmed, BIS, Eurostat ja EKP arvutused.

tasemel. Inflatsioonitempo pidurdus peamiselt energiakomponendi veidi negatiivse mõju tõttu, seda tasakaalustasid aga tõusvad toiduainete hinnad. OECD riikide aastane THI-inflatsioon (v.a toiduained ja energia) jäi samuti stabiilseks ja oli oktoobris 1,8% (vt tabel 2). Arenenud riikidest pidurdus tarbijahinnainflatsioon Jaapanis, püsis USAs samal tasemel ja kiirenes Ühendkuningriigis. Ka arenevates riikides olid muutused vastakad: Indias aastane tarbijahinnainflatsioonimäär langes, Hiinas ja Brasiilias püsis see laias laastus samal tasemel, Venemaal aga tõusis. Edaspidi peaks inflatsioonitase püsima madal, arvestades reservvõimsuse väga aeglast rakendusse võtmist ja odavaid toormehindu.

Üleilmse inflatsiooni väljavaadet mõjutavad tugevalt toorme-, eriti naftahinna muutused. Naftahind on alates 2014. aasta juuli algusest olnud langustel ja jõudis käesolevas kvartalis keskmiselt 84 USA dollarini barreli eest. 3. detsembril oli Brenti toornafta hind 71 USA dollarit barreli eest, mis on ligikaudu 35% madalam kui aasta tagasi (vt joonis 4). Selline naftahinna langus näitab, mil määral on naftapakkumine ületanud selle nõudlust. Hoolimata konfliktidest Liibüas ja Iraagis on OPEC tootnud naftat organisatsiooni ametlikust sihtkogusest rohkem; OPECi-väliste riikide toodangut on kasvatanud USA põlevkiviõli tootmine. Samal ajal on naftanõudlus püsinud nõrk osalt Hiina tööstussektori kasvu aeglustumise tõttu. Naftafutuuride turul eeldatakse, et keskmise

Joonis 4. Toormehindade peamised muutused

Allikad: Bloomberg ja HWWA.

aja jooksul naftahind pisut tõuseb; 2015. aasta detsembri Brenti futuurlepingute hind on 76 USA dollarit barreli eest.

Pärast septembrikuist langust on muu toorme (v.a energia) hinnad neljanda kvartali algusest veidi kallinenud. Oktoobri algusest on need 2% ülespoole nihkunud, milles kajastub teravilja 8% ja metalli 2% suurune hinnatõus. Viimasel ajal on teraviljahindu kergitanud ebatavaliselt külm ilm USAs ning kahe peamise teraviljatarnija – Ukraina ja Venemaa – vahel jätkuv konflikt, mis mõjutab nii külvi- kui ka kaubandustegevust. Aastataguse ajaga võrreldes on USA dollarites väljendatud toorme (v.a energia) hindade koguindeks praegu 8% madalam. Selle põhjus on eeskätt USA rekordilise saagi tõttu langenud teraviljahinnad.

I.3. ARENG VALITUD RIIKIDES

USA

Pärast aasta alguse märkimisväärselt volatiilseid andmeid on majandusaktiivsus USAs viimastes kvartalites suurenenud. Teises kvartalis taastus majanduskasv tublisti ning püsis hoogne ka 2014. aasta kolmandas kvartalis. Majandusanalüüsi büroo kohandatud hinnangul kiirenes SKP reaalkasv aasta arvestuses 3,9% (kvartali arvestuses 1,0%), saades tuge nii sise- kui ka välisnõudlusest. Jõulise ekspordikasvu ja impordi kahanemise tulemusel oli netokaubandusel majanduskasvule tugev positiivne mõju. Peale selle soodustasid kasvu eratarbimise kulutused ja erasektori põhivarainvesteeringud, mis kinnitasid majanduse põhinäitajate tugevust.

Olemasolevate suure sagedusega avaldatavate näitajate põhjal võib öelda, et USA majanduse hea kasvutempo peaks 2014. aasta viimases kvartalis jätkuma, ehkki SKP reaalkasv võib eelmise kahe kvartaliga võrreldes mõnevõrra aeglustuda. Eratarbimist toetavad positiivne jõukusefekt, tööturutingimuste jätkuv paranemine, mille tulemusel suureneb kasutatav tulu kiiremini, tarbijate suur kindlustunne ja möödunud suvest alates ka bensiinihinna tuntav langus. Ka äritegevuse lähiaja väljavaade on endiselt soodne, arvestades ettevõtete suurt kindlustunnet. Eluasemeturu värskeimad andmed kinnitavad selle jätkuvat mõõdukat taastumist. Sellele viitavad viimastel kuudel elavnenu eluasememüük ja uute eluasemete soetamine ning ehituslubade arvu suurendamine. Eluasemehinnad püsivad tõusuteel, ehkki nende viimase aja kasvumäär on mõnevõrra langenud, ning eluasemehinna ja üüri suhtarvud on taas pikaajaliste keskmiste tasemel. Mis puutub kaubanduse arengusse, siis peaks sisenõudluse oodatav tugevnemine ja eeskätt impordimahukate kulutustekomponentide, näiteks investeeringute kasv 2014. aasta viimases kvartalis impordimahutu suurendama. Ekspordikasvu kiirenemist aga hoiab eeldatavasti tagasi USA dollari hiljutine kallinemine.

Kaugemale vaadates on oodata USA majanduse edasist kosumist ja trendi ületavat kasvu. Seda peaksid toetama töö- ja eluasemeturu jätkuv paranemine, soodsad finantstingimused ning kodumajapidamiste bilansside korrigeerimisest ja eelarvepoliitikast tulenevate takistuste kadumine.

Pärast maikuist tippaset on inflatsioonimäär viimase kolme kuu jooksul langenud ja stabiliseerunud. Oktoobris oli aastane THI-koguinflatsioon 1,7%, st see aeglustus maiga võrreldes 0,5 protsendipunkti. Selles kajastub eelkõige ajutiste tegurite taandumine, sh energiakulude järsk langus (3,4%lt aasta arvestuses mais –1,6%ni aasta arvestuses oktoobris) ning teenuste hindade inflatsiooni stabiliseerumine. Toiduainete ja eluasemehindade inflatsioon seevastu kiirenes viimasel viiel kuul veidi. Aastane THI-inflatsioon (v.a toiduained ja energia) oli viimastel kuudel üldjoon-

tes stabiilne ja oli oktoobris 1,8%. Tulevikus on oodata inflatsiooni järkjärgulist kiirenemist, mida toetab aeglaselt vähenev loidus tööturul. Samal ajal pärsivad lähiajal inflatsiooni arengut hiljutine USA dollari kallinemine ja langenud naftahind.

Majandusväljavaate üldist paranemist arvestades teatas föderaalreservi rahapoliitika komitee oma 28.–29. oktoobri 2014. aasta koosolekul otsusest lõpetada oktoobri lõpus varade ostukava. Föderaalreservi rahapoliitika komitee taaskinnitas, et enne kui ta otsustab, kui kaua hoida baasintressimäära sihtvahemikus 0–0,25%, võtab ta arvesse väga suurt hulka andmeid, sealhulgas tööturutingimuste näitajaid, inflatsioonisurve ja inflatsiooniootuste andmeid ning finantsarengu tulemusi.

JAAPAN

Pärast majandusaktiivsuse järsku vähenemist teises kvartalis oli see kolmandas kvartalis Jaapanis eeldatust loium. Valitsuse esialgse hinnangu kohaselt aeglustus SKP reaalkasv kolmandas kvartalis vastu ootusi 0,4%. See järgnes teise kvartali 1,9% suurusele langusele, mis oli seotud majandustegevuse tasakaalustumisega pärast tarbimismaksu tõusu 2014. aasta 1. aprillil. Toodangu kahanemine kolmandas kvartalis tulenes peamiselt varudest ning elamuehituse ja mitteelamuehituse tehtavate investeeringute vähenemisest. Eratarbimine pöördus kolmandas kvartalis taas tõusule, kuid püsis vaoshoitud. Elavnes ka eksport, mis oli alates 2013. aasta teisest poolest olnud valdavalt apaatne. Et aga hoogu sai ka import, jäi netokaubanduse mõju kasvule napiks.

Neljandas kvartalis on oodata kasvu taastumist. Värskeimate registreeritud andmete põhjal võib väita, et hoogustunud on elamuehituse tehtavad investeeringud, mis teevad osaliselt tasa kolmanda kvartali languse. Esialgsete andmete kohaselt suurenes tööstustoodang oktoobris kuises arvestuses 0,2% ja töötleva tööstuse toodangu ostujuhtide indeks kerkis 52,7ni.

Kui heita pilk hinnamuutustele, siis on THI-inflatsioon alates 2014. aasta maist aeglustunud. Oktoobris, kui jeeni varasema odavnemise mõju lahtus ja energiahinnad jätkasid langust, oli see aastases arvestuses 2,9%. Ehkki energiahindade langus peaks kasutatavat tulu keskmises ajaplaanis suurendama, võib see lühiajaliselt pidurdada hindade ja inflatsioonitaseme tõususuundumust, mis on olnud Jaapanis märgatav alates Abenomicsi rakendamisest. Kui mitte arvestada tarbimismaksu tõstmise otsust mõju, on hinnanguline THI-inflatsioonimäär Jaapani keskpanga viimaste andmete kohaselt praegu ligikaudu 1%.

19. novembri 2014. aasta rahapoliitilisel koosolekul jättis Jaapani keskpank oma majanduspoliitika üldsuunised samaks. Enne seda oli keskpank otsustanud oktoobris laiendada oma kvantitatiivsete ja kvalitatiivsete leevendusmeetmete programmi, kiirendades baasraha aastakasvu umbes 80 triljoni Jaapani jeenini (varasemalt 60–70 triljonilt jeenilt). See otsus tehti selleks, et ennetada hindade langusriske, mis tulenevad tarbimismaksu tõstmisele järgnevast väikesest nõudlusest ja naftahinna võimsast langusest.

ÜHENDKUNINGRIIK

Ühendkuningriigis püsis majandusaktiivsus 2014. aasta esimeses kolmes kvartalis jõuline. Kasvu vedas suur sisenõudlus, eeskätt eratarbimine ja eluasemeinvesteeringud, mis said omakorda tuge makromajandusliku ebakindluse vähenemisest ja suhteliselt leebetest laenuitingimustest. Tööturu olukord jätkas paranemist ja septembrile eelnenud kolme kuu vältel langes töötuse määr viie aasta madalaimale 6,0% tasemele võrreldes enam kui 7%ga aasta tagasi. Suure sagedusega avaldatavate andmete ja ootusi käsitlevate küsitluste põhjal võib arvata, et lähiajal püsib kasv hoogne, ehk-

ki võrreldes 2014. aasta esimese kvartaliga aeglustub selle tempo tõenäoliselt mõningal määral. Keskmises vaates aga pärsib majandusaktiivsust edaspidigi era- ja avaliku sektori bilansside korrigeerimise vajadus.

2014. aastal on inflatsioonitase jäänud allapoole Inglise keskpanga 2% sihtmäära. Aastane THI-inflatsioon kiirenes oktoobris vaevumärgatavalt, jõudes 1,3%ni peamiselt transpordihindadest lähtuva soodsa baasefekti tulemusel. Toiduainete ja energiahindu arvesse võtmata jättes oli tarbijahinnainflatsioon oktoobris keskel läbi 1,5%. Kokkuvõttes peaks inflatsioonisurve püsima tagasihoidlik ja inflatsioonimäär lähiajal veelgi alanema, kajastades energia- ja impordihindade langust.

4. detsembri 2014. aasta koosolekul jättis Inglise keskpanga rahapoliitika komitee baasintressimäära 0,5% tasemele ja säilitas varade ostukava mahu 375 miljardi naelsterlingi juures.

MUUD EUROOPA RIIGID

Rootsis oli SKP kvartaalne reaalkasv 2014. aasta kolmandas kvartalis 0,3% võrreldes eelmise kvartali 0,5%ga. Taanis suurenes majandusaktiivsus 2014. aasta teise kvartali 0,1%lt kvartali arvestuses kolmandas kvartalis 0,5%ni. Mõlemas riigis hoogustas majandustegevust peamiselt sisenõudlus. Edaspidi peaks SKP reaalkasv neis riikides kiirenema. Kui vaadelda hindade arengut, siis on ÜTHI-inflatsioon viimastel kuudel püsinud üldiselt hillitsetud: oktoobris oli see nii Taanis kui ka Rootsis 0,3%. Šveitsis on majandustegevus olnud 2014. aasta algusest väiksema sisenõudluse ja tagasihoidliku ekspordi tõttu veidi loium ning inflatsioonitase on püsinud nulli lähedal. Edaspidi oodatakse SKP vaoshoitud kasvu, arvestades eratarbimise kokkutõmbumist, aeglases tempos suurenevaid investeringuid ja kesist välisõudlust. Keskmises ajaplaanis aga toetavad kasvuväljavaadet endiselt suurenev kasutatav tulu, madalad intressimäärad ja sisseränne.

Pärast 2014. aasta esimese poole üldist kiiret kasvu jätkus majandusaktiivsuse kasv Euroopa Liidu suurimates Kesk- ja Ida-Euroopa liikmesriikides kolmandas kvartalis erineva kiirusega. Rumeenia majandus kasvas kolmandas kvartalis teise kvartali 0,3% kahanemise järel eriti jõuliselt: sealne SKP kvartaalne reaalkasv oli 1,9%. Majandusaktiivsus püsis suur ka Poolas, kus SKP reaalkasvu kvartalimäär tõusis teise kvartali 0,7%lt kolmandas kvartalis 0,9%ni. Samuti kiirenes Tšehhi SKP reaalkasv kvartali arvestuses teise kvartali 0,2%lt kolmandas kvartalis 0,4%ni. Ungaris jätkas aga SKP reaalkasv aeglustumist, langedes teise kvartali 0,8%lt kolmandas kvartalis 0,5%ni. Edaspidi peaks majandusaktiivsus Kesk- ja Ida-Euroopas püsima suhteliselt suur, sest seda toetab vähehaaval tugevnev sisenõudlus. Seevastu eeldatakse eksporditegevuse nõrgenemist, milles kajastuvad piirkonna peamiste kaubanduspartnerite nõudluse kahanemine ning Venemaa ja Ukraina vahelistest geopoliitilistest pingetest tulenevad kaubavahetuse häired. Kesk- ja Ida-Euroopa piirkonna aastane ÜTHI-inflatsioon jääb üldiselt tagasihoidlikuks. Viimastel kuudel see küll kiirenes mõnevõrra Tšehhis ja Rumeenias, kuid Poolas ja Ungaris püsib see praegu ajalooliselt madalal nullilähedasel tasemel. Need suundumused tulenevad langevatest toiduainete ja energiahindadest, milles kajastuvad eeskätt üleilmne areng ja suhteliselt vaoshoitud hinnasurve siseturul.

Pärast jõulist kasvu möödunud aastal vähenes majandusaktiivsus Türgis 2014. aasta teises kvartalis kvartali arvestuses 0,5%. Seda põhjustas laiapõhjaline langus kõigis komponentides. Aasta lõpuni kasvab majandus suure sagedusega avaldatavate ja ettevaatavate näitajate kohaselt tagasihoidlikus tempos. Plusspoole pealt tuleb märkida, et tööstustoodangu ja jaemüügi kasv on viimasel ajal hoogustunud, sest maikuust leevenenud rahapoliitika kursi mõju hakkab majandusse

jõudma. Miinuseks on halvenenud välisrahastamise tingimused ja vähenenud välisnõudlus, mis kajastab kesist majanduskasvu Euroopa Liidus, süvenevaid pingeid Iraagis ja Venemaalt lähtuva nõudluse kahanemist. Peale selle on inflatsioonitase püsinud kõrge ja see sööb majapidamiste ostujõu.

Venemaal jäi majanduskasv 2014. aastal jõuetuks. Teises kvartalis oli SKP reaalkasv kvartali arvestuses ainult 0,2% eeskätt eratarbimise märgatava vähenemise tõttu. Aasta teisel poolel pärssis kasvu konflikti süvenemine Ukrainaga, millele järgnesid karmimad finantstingimused, rahastus- ja kaubanduspiirangud, kiirenev inflatsioonisurve ja suurenev ebakindlus. Naftahinna hiljutine langus survestab veelgi majandust, mille arengut pidurdab niigi märkimisväärne struktuurne jäikus. See võib ohtu seada energiaga seotud projektide investeeringud. Tarbijahinnainflatsioon on pidevalt kiirenenud ja jõudis oktoobris aasta arvestuses 8,3%ni. See on märgatavalt kõrgem tase kui keskpanga 4% sihtmäär (kõikumisvahemikuga $\pm 1,5$ protsendipunkti). Nendes suundumustes kajastusid peamiselt rubla järsk odavnemine ja tõusvad toiduainete hinnad, mis ajendas keskpanga oma rahapoliitika kurssi veelgi karmistama. Aasta jooksul tõsteti mitmel korral baasintressimäära ja 2014. aasta novembris ulatus see 9,5%ni (+400 baaspunkti alates aasta algusest).

ARENEV AASIA

Hiinas alates 2013. aasta lõpust täheldatud SKP kasvu järkjärguline aeglustumine jätkus ka tänava kolmandas kvartalis. Kasvu vedasid peamiselt tarbimine ja kaubandus. Investeeringute osakaal seevastu vähenes, kajastades eeskätt eluasemeinvesteeringute kahanemist ja laenukasvu aeglustumist. Olukord Hiina eluasemeturul küll halveneb endiselt, kuid täheldada võib ka mõningaid esialgse stabiliseerumise märke. Elamuehituse aktiivsus ja eluasemehinnad ei langenud neljanda kvartali alguses enam nii kiiresti kui varem. Seda tänu mitmele toetusmeetmele, mida riik ja kohalikud omavalitsused viimastel kuudel rakendanud olid. Meetmete hulka kuulusid näiteks hoiuse nõuete ja ostupiirangute leevendamine. Samuti pakuvad endiselt tuge jätkuv linnastumine ja tugev sissetulekute kasv.

Kogu majandust mõjutav hinnasurve on taandumas ning püsib kahe ja poole aasta madalaima taseme juures, kajastades leiget nõudlust ja rasketööstuse ülevõimsust. Tootjahinnaindeksi inflatsioon on olnud negatiivne 32 kuud järjest, mis on pikim periood alates 1997. aastast. Aeglase inflatsioonitempo tõttu alandas Hiina keskpank 21. novembril 2014 laenu- ja hoiuseintressi baasmäärasid esimest korda pärast 2012. aasta juulit. Kooskõlas valitsusasutuste eesmärgiga piirata kogu majanduses finantsvõimenduse kasvu on veelgi vähenenud laenuvoog, eelkõige varipanganduse järelevalve karmistamise tulemusel. Võlgade kuhjumist võib näidata see, et viivislaenu hulk on alates 2012. aastast pidevalt kasvanud ja 2014. aasta kolmandas kvartalis oli see eriti suur. Viivislaenu moodustavad tagasimaksmata laenudest umbkaudu 1%, seetõttu on neid ajaloolises plaanis siiski väga vähe.

Teistes areneva Aasia riikides teeb majandus pärsitud kasvu perioodi järel endiselt väikseid edusamme. Hiina majanduskasvu aeglustumine viimastel kuudel on mõjutanud just paljusid selle piirkonna ekspordiriike.

Pärast uue valitsuse valimist on kindlustunne Indias suur ja aktsiaturud jätkavad tõusu. Soodne majanduskliima on kooskõlas 2014. aasta kolmandas kvartalis mõõdetud SKP 6% aastakasvumääraga (turuhindade alusel). Suure toorainete netoimportijana võidab India langevatest toorainehindadest ja tema teenusepõhist ekspordi ei mõjuta valmistoodete praegune väike üleilmne

nõudlus kuigi palju. Samuti on inflatsioon aasta jooksul järsult aeglustunud, sest toiduainete ja energiahinnad on langenud ning eelarve- ja rahapoliitika on olnud karm.

Indoneesias ei ole uue presidendi valimisega seoses paranenud majanduskliima mõju veel majandustulemustesse üle kandunud. 2014. aasta kolmandas kvartalis oli SKP kasv endiselt vaevaline – see oli kvartali arvestuses 1,2% peamiselt loiu välisnõudluse tõttu. Pärast äkilist aeglustumist aasta esimesel kaheksal kuul kiirenes inflatsioon uue valitsuse hiljutise kütuse-subsidiidumide kärpimise mõjul. Reaktsioonina kütusehindade tõusule otsustas Indoneesia keskpank kergitada baasintressimäära 25 baaspunkti võrra 7,75% tasemele. Koreas paranes SKP kasv 2014. aasta kolmandas kvartalis mõnevõrra (0,9% kvartali arvestuses), kui tarbimine sai raha- ja eelarvepoliitilistest meetmetest hoogu. Siiski on Korea eksporti mõjutanud Hiina vähenenud nõudlus ja nõrk Jaapani jeen. Eksport kahanes kolmandas kvartalis, tekitades ebakindlust Korea majanduse ekspordipõhise taastumise suhtes. Et tarbijahinnainflatsioon on endiselt aeglane, otsustas Korea keskpank kärpida oktoobris baasintressimäärasid veel 25 baaspunkti võrra.

LADINA-AMEERIKA

Ladina-Ameerikas jätkus kasvu aeglustumine ka teisel poolaastal. Piirkonna riikide erinevad suundumused on muutunud veelgi silmatorkavamaks. Nende riikide majanduse arengus kajastub eelkõige sisemajanduse suur nõrkus, mis on osalt seotud madalamate toormehindade ja suuremate tootmiskuludega, aga ka märkimisväärse tasakaalustamatusega mõnes olulises riigis.

Brasiilia seisab silmitsi aeglase kasvu ja kiire inflatsiooniga. Pärast kaks kvartalit väldanud negatiivset kasvu kiirenes SKP kvartaalne reaalkasv 2014. aasta kolmandas kvartalis üksnes 0,1%. Seda toetasid valitsussektori tarbimine ja investeeringud, samal ajal kui eratarbimise maht jätkas kahanemist. Kasvu on pärssinud rahapoliitika kursi tunduv karmistamine, kesisem välisnõudlus, vähenenud kindlustunne ja poliitiline ebakindlus. Samal ajal on viimastel kuudel kasvanud inflatsioonisurve; inflatsioonitase ületab 6,5% sihtmärgi ülempiiri, mida tõstab suurel määral vahetuskursi langus. Koos suurte inflatsiooniootustega ajendas see keskpanka rahapoliitilist intressimäära veelgi tõstma ning oktoobris oli see 11,25% (+25 baaspunkti).

Argentinas on praegu majanduslangus. 2014. aasta septembris vähenes reaaltoodang igakuise majandusaktiivsuse näitaja kohaselt aasta arvestuses 0,2%. Kasvu pidurdavad sisemajanduse suur tasakaalustamatus, kiire inflatsioon ja nõrk eelarvepositsioon. Väiksem nõudlus Brasiiliast, kes on Argentina peamisi kaubanduspartnereid, ja oktoobris välismaiste võlakirjade intresside tehnilise maksmatajätmise tõttu suurenenud ebakindlus on pannud majandusele lisakoormuse.

Seevastu Mehhikos on majandusaktiivsus pärast 2013. aasta järsku seisakut taastumas. Seda toetavad USAst tulenev suurem nõudlus, ekspansiivne eelarvepoliitika ja madalad intressimäärad. SKP kvartaalne reaalkasv oli kolmandas kvartalis 0,5% (teises kvartalis 1%). Kasvutempo aeglustumine oli peamiselt seotud nii tööstus- kui ka teenindussektori nõrkusega, kuid põllumajandustoodang kasvas. Valitsus püüab sellegipoolest aktiivsemalt ellu viia 2013. aastal algatatud struktuurireformide ulatuslikku paketti, mille eesmärk on kiirendada eelseisvate aastate kasvu. Viimastel kuudel on kiirenenud aastane tarbijahinnainflatsioon, mille määr ulatus 2014. aasta oktoobris 4,3%ni eeskätt põllumajandustoodete ja energiahindade tõttu.

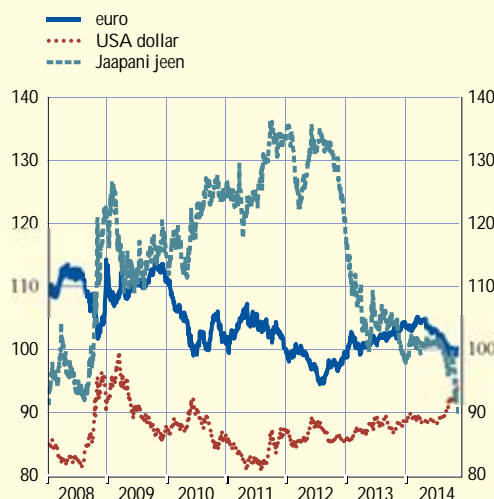
I.4. VAHETUSKURSID

Alates 2014. aasta septembri algusest kuni 3. detsembrini odavnes euro enamiku euroala põhiliste kaubanduspartnerite vääringute suhtes. Vahetuskursside muutused olid laias laastus seotud tulevase rahapoliitika ootuste arenguga, aga ka kohandatud turuootustega euroala majandusväljavaate suhtes teiste suuremate majandustega võrreldes. 3. detsembril 2014 oli euro nominaalne efektiivne vahetuskurs (mõõdetuna euroala 20 tähtsaima kaubanduspartneri vääringu suhtes) septembri alguse tasemest 1,8% ja aastatagusest tasemest 3,9% madalam (vt joonis 5 ja tabel 3).

Siiski varjab euro efektiivse vahetuskursi langemine vaatlusperioodil mõnd euro kahepoolsete vahetuskursside muutumise mustri erinevust ELi-väliste vääringute suhtes. Septembri algusest on euro odavnenud USA dollari suhtes 6,1% ja palju vähesemal määral naelsterlingi suhtes. Pärast Jaapani keskpannga kvantitatiivsete ja kvalitatiivsete leevendusmeetmete programmi teatavakstegemist oktoobri lõpus aga kallines euro märgatavalt (7,5%) Jaapani jeeni suhtes. Euro tugevnes sel ajavahemikul ka enamiku tooret eksportivate riikide valuutade ja mitme Aasia areneva riigi valuuta suhtes – kõige silmatorkavamaks erandiks on Hiina jüaan, mille suhtes euro nõrgenes 6,1%. Septembri algusest peale kallines euro aga Vene rubla suhtes 33,5%.

Joonis 5. Euro, USA dollari ja Jaapani jeeni nominaalne efektiivne vahetuskurs

(päevased andmed; indeks: 1 kv 1999 = 100)

Allikas: EKP.

Märkused. Euro nominaalne efektiivne vahetuskurs euroala 20 kõige olulisema kaubanduspartneri vääringu suhtes. USA dollari ja Jaapani jeeni nominaalsed efektiivsed vahetuskursid USA ja Jaapani 39 kõige olulisema kaubanduspartneri vääringu suhtes.

Tabel 3. Euro vahetuskursi muutused

(päevased andmed; valuutaühikut euro kohta; muutus protsentides)

	Osakaal euro efektiivse vahetuskursi indeksis (EER 20)	Euro vahetuskursi muutus (2014. aasta 3. detsembri seisuga) võrreldes	
		1. septembriga 2014	3. detsembriga 2013
EER 20		-1,8	-3,9
Hiina renminbi	18,7	-6,1	-8,4
USA dollar	16,8	-6,1	-9,2
Naelsterling	14,8	-0,5	-4,9
Jaapani jeen	7,2	7,5	5,7
Šveitsi frank	6,4	-0,3	-2,1
Poola zlott	6,2	-1,2	-1,0
Tšehhi kroon	5,0	-0,4	0,6
Rootsi kroon	4,7	0,9	4,6
Korea vonn	3,9	3,3	-4,6
Ungari forint	3,2	-2,4	1,3
Taani kroon	2,6	-0,1	-0,2
Rumeenia leu	2,0	0,7	-0,8
Horvaatia kuna	0,6	0,8	0,5

Allikas: EKP.

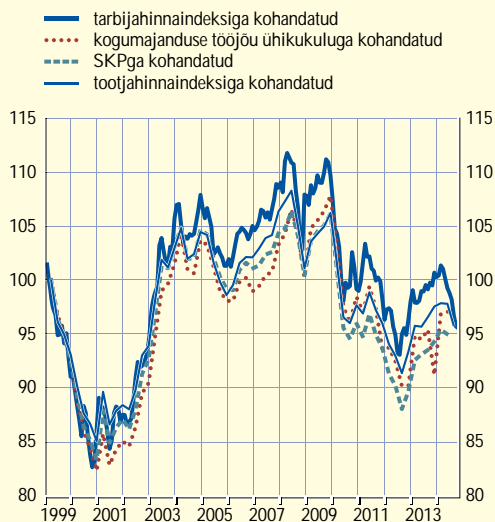
Märkus. Nominaalne efektiivne vahetuskurs euroala 20 kõige olulisema kaubanduspartneri vääringu suhtes.

Teiste ELi liikmesriikide valuutadest on euro vahetuskurs viimase kolme kuu jooksul tugevnenud 0,9% Rootsi krooni, 0,8% Horvaatia kuna ja 0,7% Rumeenia leu suhtes, kuid langenud 2,4% Ungari forinti ja 1,2% Poola zloti suhtes. ERM2s osaleva Leedu liti ja Taani krooni kursid on püsinud euro suhtes üldjoontes stabiilsed. Nendega kaubeldakse vastavate keskkursside tasemel või nende lähedal.

Kui vaadelda euroala hindade ja kulude rahvusvahelise konkurentsivõime näitajaid, siis oli euro reaalne efektiivne vahetuskurs 2014. aasta novembris tarbijahindade põhjal aastatagusest tasemest 4,0% madalam (vt joonis 6). Selles languses kajastub nii nominaalse efektiivse vahetuskursi langemine kui ka euroala veidi aeglasem tarbijahinainflatsioon võrreldes selle peamiste kaubanduspartneritega.

Joonis 6. Euro reaalne efektiivne vahetuskurs

(kuu-/kvartaliandmed; indeks: I kv 1999 = 100)

Allikas: EKP.

Märkused. Euro reaalne efektiivne vahetuskurs euroala 20 kõige olulisema kaubanduspartneri vääringu suhtes. Aegridu kohandatakse vastavalt tarbijahinaindeksi, kogumajanduse tööjõu ühikukulu, SKP deflaatori ja tootjahinaindeksiga.

2. MONETAARANALÜÜS JA FINANTSARENG

2.1. RAHA JA RAHALOOMEASUTUSTE VÄLJASTATUD LAENUD

2014. aasta kolmanda kvartali ja oktoobri kohta teadaolevad andmed kinnitavad jätkuvat rahapakkumise kasvu ja laenudünaamika loidust aeglase inflatsiooni keskkonnas. Samal ajal on M3 kasv pärast aprillis esinenud madalseisu veidi kiirenenud. Lisaks on kinnitust leidnud teises kvartalis ilmnenud märgid laenudünaamika pöördepunkti kohta (eriti seoses mittefinantsettevõtetele väljastatud laenudega). Seda arvestades peaksid EKP põhjaliku hindamise lõpuleviimisele järgnenud ebakindluse vähenemine ning kõige hiljutisemad rahapoliitika meetmed toetama pankade laenuandmissoovi ning pankade soodsate rahastamistingimuste ülekandumist laenuitingimustesse. Mis puudutab M3 muid vastaskirjeid, siis toetas kolmandas kvartalis ja oktoobris euroalal rahaloome pikemaajaliste finantskohustuste mahu edasine kahanemine ning laenumahu vähenemise negatiivse mõju leevenemine. Rahaloomeasutuste netovälisvarade akumulatsioon oli euroalal aasta arvestuses jätkuvalt peamine rahaloomeallikas, hoolimata akumulatsiooni tempo aeglustumisest. Rahaloomeasutuste peamiste varade vähenemine hoojust taas oktoobris ja oli tingitud eelkõige ulatuslikumast kahanemisest riikides, kus ei esine pingeid.

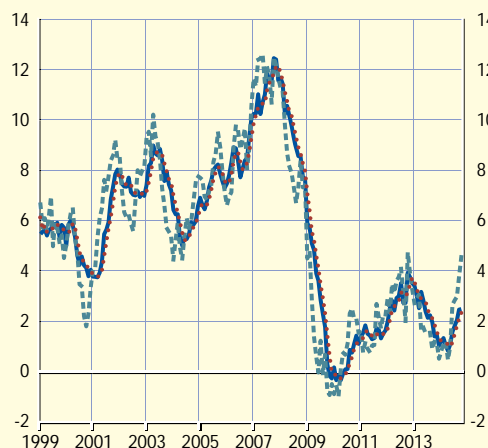
M3 aastakasvu elavnemine jätkus ja see oli oktoobris 2,5% võrrelduna 2,0%ga kolmandas ja 1,1%ga teises kvartalis (vt joonis 7 ja tabel 4). M3 aastakasvu muutused näitasid taas, et raha hoidjad eelistavad väga madalate intressimäärade puhul rahalist likviidsust. Rahaliste varade väga madal intressimäär tähendas, et raha hoidjad eelistavad muudele M3s sisalduvatele hoiustele endiselt üleõhoiuseid, toetades M1 jõulist aastakasvu. Samal ajal võivad riski- ja tulususkaalutlused olla sundinud tootlusest huvitatud investoreid paigutama osa oma rahalisest varast vähem likviidsetesse instrumentidesse väljaspool M3, mille tulususe tase on kõrgem (nt investeerimisfondidesse).

Valitsussektorile antud laenude maht vähenes kolmandas kvartalis veelgi, ent mitte nii kiiresti kui varem. Samamoodi kasvas kaup ja mittefinantsteenuseid pakkuvale erasektorile antud laenude maht nii kolmandas kvartalis kui ka oktoobris tagasihoidlikult, kuid veelgi aeglasemas tempos. See toetab järjekordselt hinnangut, et laenudünaamika jõudis teises kvartalis pöördepunkti, eriti mittefinantsettevõtetele antud laenude puhul. Niisugune pöördepunkt oleks kooskõlas rahaloomeasutuste sektoripõhiste laenude ja majandustsükli ajaloolise kasvuedu ja viitaja suhtega. Lisaks peaks erasektori laenumahule tooma kasu EKP hiljutise põhjaliku hindamise lõpuleviimisele järgnenud ebakindluse vähenemine ning juunis ja septembris teatavaks tehtud mittestandardsete rahapoliitiliste meetmete rakendamine. Need meetmed hõlmavad eelkõige sihtotstarbelisi pikemaajalisi refinantseerimisoperatsioone, varaga tagatud väärtpaberite ostukava ning kolmandat kaetud võlakirjade ostukava. Meetmete eesmärk on parandada pankade rahastamistingimusi ja laenuandmisvõimet, ent

Joonis 7. M3 kasv

(muutus protsentides; sesoonsete ja kalendriliste mõjudega kohandatud)

- M3 (aastakasv)
- ... M3 (aastakasvu kolme kuu tsentreeritud libisev keskmine)
- - - M3 (aastapõhine kuue kuu kasv)

Allikas: EKP.

Tabel 4. Ülevaade rahakeskkonna näitajatest

(kvartaliandmed on keskmised; sesoonsete ja kalendriliste mõjudega kohandatud)

	Jääk protsendina M3st ¹	Aastakasvud					
		2013 IV kv	2014 I kv	2014 II kv	2014 III kv	2014 sept	2014 okt
M1	56,7	6,4	6,0	5,3	5,8	6,2	6,2
Ringluses olev sularaha	9,4	4,1	6,0	5,6	5,7	6,0	5,6
Üleõhhoiused	47,3	6,9	6,0	5,2	5,8	6,2	6,3
M2 – M1 (= muud lühiajalised hoiused)	37,1	-1,2	-2,4	-2,1	-1,7	-1,6	-2,1
Kuni kaheaastase lepingulise tähtajaga hoiused	16,0	-6,3	-6,8	-5,4	-4,3	-3,9	-4,9
Kuni kolmekuulise etteatamisega lõpetatavad hoiused	21,0	3,3	1,4	0,7	0,3	0,3	0,2
M2	93,8	3,1	2,4	2,1	2,6	3,0	2,7
M3 – M2 (= turukõlblikud instrumendid)	6,2	-17,1	-13,1	-12,4	-6,8	-4,4	-1,0
M3	100,0	1,5	1,2	1,1	2,0	2,5	2,5
Laenud ja krediit euroala residentidele		-1,2	-1,9	-2,3	-1,9	-1,6	-1,3
Krediit valitsussektorile		0,1	-0,2	-1,3	-1,5	-0,5	-0,1
Laenud valitsussektorile		-6,7	-4,0	-2,6	-1,0	-0,7	-1,3
Krediit erasektorile		-1,6	-2,3	-2,5	-2,0	-1,9	-1,7
Laenud erasektorile		-2,2	-2,3	-1,9	-1,5	-1,2	-1,1
Laenud erasektorile, kohandatud müügi ja väärtpaperistamisega ²		-1,8	-2,0	-1,5	-0,9	-0,6	-0,5
Pikemaajalised finantskohustused (v.a kapital ja reservid)		-3,6	-3,4	-3,4	-3,4	-3,7	-4,8

Allikas: EKP.

¹ Viimase olemasoleva kuu lõpu seisuga. Ümardamise tõttu ei pruugi arvud täielikult ühtida.² Kohandatud vastavalt laenude eemaldamisele rahaloomeasutuste statistilisest bilansist nende müügi või väärtpaperistamise tõttu.

nende laenumahule avalduva mõju ilmumine võtab veidi aega. Samamoodi osutab ka 2014. aasta oktoobri pankade laenutegevuse uuring laenuünaamika murdepunktile, sest pangad kinnitavad, et nende laenuitingimused euroala ettevõtetele ja kodumajapidamistele paranevad vähehaaval ning laenuõudlus taastub.

Rahaloomeasutuste netovälisvarade akumulatsioon oli kolmandas kvartalis ja oktoobris euroalal endiselt peamine rahaloomeallikas, ehkki akumulatsioon tempo rauges. Oktoobri eelnenud 12 kuu jooksul tugevnes euroala rahaloomeasutuste netovälisvarade positsioon 306 miljardi euro võrra, tõustes juulile eelnenud 12 kuu jooksul täheldatud 413 miljardi euro suuruselt tippasemelt kõrgemale. Pikemaajaliste finantskohustuste (v.a kapital ja reservid) vähenemine toetas samuti jätkuvalt rahaloomeasutuste kolmandas kvartalis ja hoogustus veelgi oktoobris. Seevastu suurendasid pangad kolmandas kvartalis ja oktoobris taas oma kapitali, mis tõi kaasa kapitali ja reserve lisasissevoolu.

Oktoobris hoogustus taas rahaloomeasutuste peamiste varade vähenemine. Täpsemalt kahanes rahaloomeasutuste peamiste varade maht oktoobri eelnenud kolme kuu jooksul 119 miljardit eurot võrreldes 21 miljardi euroga varasemal kolmel kuul. Suurem kokkutõmbumine oli tingitud peamiselt ulatuslikumast varade vähenemisest riikides, kus ei esine pingeid. Kui vaadata eri liiki varasid, siis kajastas peamiste varade vähenemine eelkõige pankadevaheliste laenude mahu märkimisväärset kahanemist ning erasektorile antud laenude mahu vähenemist, mille osaliselt korvas valitsussektorile antud laenude kasv.

Kokkuvõttes kinnitas rahaagregaatide areng kuni oktoobrini rahapakkumise ja laenuünaamika üldist loodust aeglase inflatsiooni keskkonnas, ehkki alates 2014. aasta teisest kvartalist on esinenud märke pöördepunktist.

M3 PEAMISED KOMPONENDID

M3 aastakasvu mõjutas kolmandas kvartalis ja oktoobris endiselt eelkõige M1 areng. Rahaliste varade väga madal intressimäär tähendas jätkuvalt, et raha hoidjad eelistavad muudele M3s sisalduvatele hoiustele üleõhoiuseid. Selle suundumuse alusel võib väita, et esialgsed teated ettevõtete suurhoiustele kehtestatud negatiivsete intressimäärade kohta ei ole veel sundinud kliente viima märkimisväärses mahu vahendeid üle väga lühikese tähtajaga tähtjalistesse hoiustesse. Seega oli kitsas rahapakkumine (M1) ainus komponent, mis soodustas M3 aastakasvu (vt joonis 8). Muude lühiajaliste hoiuste (s.o M2 – M1) negatiivne mõju stabiliseerus kolmandas kvartalis, kuid süvenes oktoobris. Seevastu leevenes endiselt turukõlblike instrumentide (M3 – M2) ebasoodne mõju.

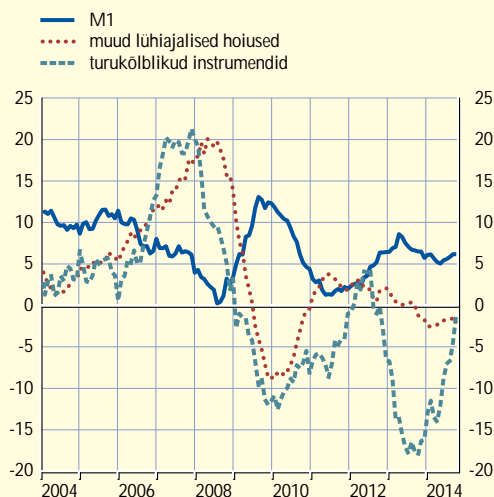
Kui vaadata M3 eri komponente, siis kiirenes M1 aastak kasv kvartali arvestuses veelgi, olles teises kvartalis 5,3%, kolmandas kvartalis 5,8% ja oktoobris 6,2% (vt tabel 4). See kajastab üleõhoiuste mahu suurenemist, mis tulenes kolmandas kvartalis peamiselt kodumajapidamiste (ning väiksemal määral mittefinantsettevõtete) hoiustest. Oktoobris kiirendasid seda sissevoolu ka mitterahaloomelised finantsvahendustevõtted (v.a kindlustusseltsid ja pensionifondid). Samal ajal püsis ringluses oleva sularaha aastak kasv kolmandas kvartalis üldiselt stabiilselt 5,7% juures võrreldes 5,6%ga nii teises kvartalis kui ka oktoobris. Muude lühiajaliste hoiuste kasv nõrgenes ning aastak kasv oli nii kolmandas kvartalis kui ka oktoobris negatiivne ehk vastavalt –1,7% ja –2,1%. Samal ajal liikus turukõlblike instrumentide aastane negatiivne kasvumäär ülespoole, jõudes teise kvartali –12,4%lt kolmandas kvartalis –6,8%ni ja oktoobris –1,0%ni.

Muudest lühiajalistest hoiustest hoogustus oktoobris uuesti lühitähtajaliste hoiuste (s.o kuni kaheaastase lepingulise tähtajaga hoiused) väljavool ning nende aastak kasv oli –4,9% (võrreldes –5,4%ga teises ja –4,3%ga kolmandas kvartalis). Lühiajaliste säästuhoiuste (s.o kuni kolmekuulise etteteatamisega lõpetatavad hoiused) aastak kasv jätkas pidurdumist: teise kvartali 0,7%lt langes see kolmandas kvartalis 0,3%ni ja oktoobris 0,2%ni. Sellise üldise arengu põhjuseks oli jätkuvalt eelkõige erakordselt väike tootlus võrreldes muude pikema tähtajaga investeringutega, samal ajal kui rahaliste varade väga madal intressimäär tähendas, et raha hoidjad eelistasid muudele M3s sisalduvatele hoiustele üleõhoiuseid (eelkõige oktoobris).

Kui vaadata turukõlblike instrumente, siis repolepingute aastak kasv oli kolmandas kvartalis 4,6% võrreldes teise kvartali –5,8%ga; oktoobris kiirenes see lausa 10,2%ni. Rahaturufondide aktsiate ja osakute aastak kasv kiirenes samuti märkimisväärselt: kui teises kvartalis oli see –9,2% ja kolmandas kvartalis –4,8%, siis oktoobris muutus see positiivseks (1,0%). Seevastu raha hoidva sektori hoitavate rahaloomeasutuste lühiajaliste (kuni kaheaastase lepingulise alg tähtajaga) võlaväärtpaberite aastak kasv püsis kindlalt miinuspoolel, olles teises kvartalis –30,7%, kolmandas kvartalis –26,6% ja oktoobris 21,8%. Riski- ja tulukaalutlused ning suu-

Joonis 8. M3 peamised komponendid

(aastamuutus protsentides; sesoonsete ja kalendriliste mõjudega kohandatud)

Allikas: EKP.

renenud likviidsuseelistus on tõenäoliselt sundinud investoreid vähendama oma vahendite ümberpaigutamist M3st varadesse, millel on suurem tootlus. Sellest hoolimata püsib M3 kuuluvate turukõlblike instrumentide intressimäär madal, osutades sellele, et investorite tulususeotsingud on endiselt oluline tegur, ehkki väiksemal määral kui eelmistes kvartalites. Samal ajal innustavad Basel III raames võetavad õigusmeetmed panku suurendama oma hoiusepõhist rahastamist, mis muu hulgas tingib rahaloomeasutuste võlaväärtpaberite vähese emiteerimise. Samamoodi on septembrikuiste sihtotstarbeliste pikemaajaliste refinantseerimisoperatsioonide kaudu saadud pikema tähtajaga vahendeid tõenäoliselt kasutatud nende panga rahastamisallikate osaliseks asendamiseks.

M3 hoiused koosnevad kõigist lühiajalistest hoiustest ja repolepingutest. Nende hoiuste aastakasv kiirenes teise kvartali 1,7%lt kolmandas kvartalis 2,3%ni ja oktoobris omakorda 2,5%ni (vt joonis 9). Hoiuste kasvu puhul oli jätkuvalt suurim kodumajapidamiste osakaal, ehkki kodumajapidamiste sektori M3 hoiuste aastane kasvumäär püsib varasemate aegadega võrreldes endiselt madal (oktoobris 2,1%). Seevastu mittefinantsettevõtete M3 hoiuste aastakasv aeglustus võrreldes 5,9%ga teises ja kolmandas kvartalis oktoobris 4,8%ni (ent püsib kiire). Nii kodumajapidamised kui ka mittefinantsettevõtted paigutasid jätkuvalt vahendeid M3 hoiuste sees ümber, suunates need üleõhoiustesse, mis on M3 hoiuste kõige likviidsem komponent. See kajastab tõenäoliselt nii üldist suurema likviidsuse eelistust madalate intressimäärade keskkonnas kui ka ettevõtete võimalikku ebakindlust rahastamisele juurdepääsu suhtes (eelkõige Basel IIIga seotud õigusnõuete tõttu, mis puudutavad krediitdiliine). Seevastu oktoobris oli M3 hoiuste kuine kasv võrreldes eelnenud kuudega teistsuguse kvaliteediga, sest see tulenes peamiselt mitterahaloomeliste finantsvahendusettevõtete hoiuste kasvust. Kodumajapidamiste ja mittefinantsettevõtete M3 hoiuste areng kajastab aga peamiselt ümberpaigutust M3 sees ehk üleminekut likviidsematele komponentidele.

RAHAAGREGAADI M3 PEAMISED VASTASKIRJED

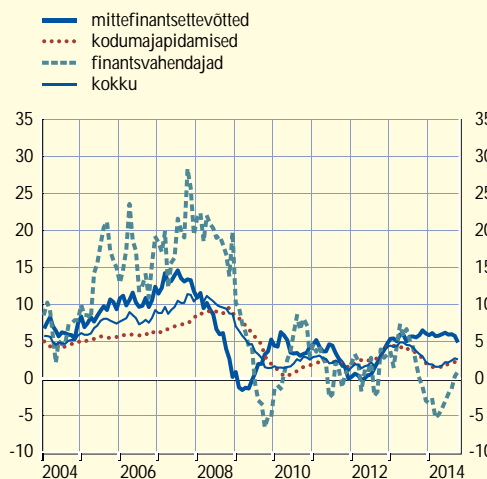
Kui vaadelda M3 vastaskirjeid, siis toetas kolmandas kvartalis ja oktoobris M3 kasvu pikemaajaliste finantskohustuste suurem väljavool ning laenumahu vähenemise ebasoodsa mõju leevenemine. Samal ajal nõrgenes vaatlusperioodil välistest rahaloomeallikatest saadud toetus laiapakkumise aastakasvule.

Kolmandas kvartalis aeglustus veelgi rahaloomeasutuste poolt valitsussektorile väljastatud krediidi aastakasv, mille määr langes teise kvartali -1,3%lt -1,5%ni. Oktoobris aga kiirenes see taas ja oli -0,1% (vt tabel 4).

Samal ajal jätkus rahaloomeasutuste poolt erasektorile antud laenude aastakasvu järkjärguline elavnemine: teises kvartalis oli see -2,5%, kolmandas kvartalis -2,0% ja oktoobris -1,7%.

Joonis 9. Lühiajalised hoiused ja repolepingud

(aastamuutus protsentides; sesoonsete ja kalendriliste mõjudega kohandatud)

Allikas: EKP.
Märkus. Rahaloomeasutuste sektor, v.a eurosüsteem.

Selle komponentidest püsis väärtpaberite (v.a aktsiad) aastakasv väga negatiivne ja oli oktoobris $-8,0\%$, võrrelduna $-8,1\%$ ga teises ja $-7,8\%$ ga kolmandas kvartalis. Aktsiate ja muude omandiväärtpaberite aastakasvumäär tõusis teise kvartali $0,1\%$ lt ja kolmanda kvartali $2,1\%$ lt oktoobris $2,5\%$ ni. Erasektorile väljastatud laenude aastakasv (kohandatud laenude müügi ja väärtpaberistamisega) oli oktoobris $-0,5\%$, kuhu ta kerkis teise kvartali $-1,5\%$ lt ja kolmanda kvartali $-0,9\%$ lt. Eri sektoreid vaadeldes ilmneb, et kodumajapidamistele väljastatud laenude aastane kasvumäär liikus kolmandas kvartalis ja oktoobris veel veidi ülespoole, jäädes napilt positiivseks. Samal ajal jäi mittefinantsettevõtetele ja mitterahaloomelistele finantsvahendustevõtetele väljastatud laenude aastakasv negatiivseks (ehkki ka need näitajad tõusid). Kõigi kolme sektori areng oli kõikides euroala riikides laiapõhjaline.

Viimastes kvartalites on rahaloomeasutuste poolt kodumajapidamistele antud laenude aastakasv (kohandatud laenude müügi ja väärtpaberistamisega) olnud üldjoontes stabiilne, ehkki kiirenes veidi, kerkides teise kvartali $0,4\%$ lt kolmandas kvartalis $0,5\%$ ni ja oktoobris $0,6\%$ ni. Tarbimislaenude ja muude kodumajapidamistele antud laenude voogude summa püsis kolmandas kvartalis ja oktoobris laias laastus ühesugune. Seevastu avaldasid kolmandas kvartalis ja oktoobris soodsat mõju eluasemelaenud. See on kooskõlas pankade laenutegevuse uuringust saadud näitajatega ja eluasemehindade arenguga, mis viitavad eluasemelaenude turu järkjärgulisele elavnemisele.

Rahaloomeasutuste poolt mittefinantsettevõtetele antud laenude aastakasv (kohandatud laenude müügi ja väärtpaberistamisega) taastus veelgi, ehkki jäi negatiivseks: oktoobris oli kasv $-1,6\%$ ehk kiirem kui teise kvartali $-2,7\%$ ja kolmanda kvartali $-2,1\%$. See kajastab lühikese tähtajaga laenude osakaalu edasist suurenemist. Mittefinantsettevõtetele antud laenude oktoobrikuine areng on pikemas plaanis kooskõlas hinnanguga, et nende laenude aastases dünaamikas esines 2014. aasta teises kvartalis murdepunkt, ehkki samal ajal võis näha kuiste voogude stabiliseerumist madalate, ent negatiivsete määrade juures (eriti riikides, kus esineb pingeid).

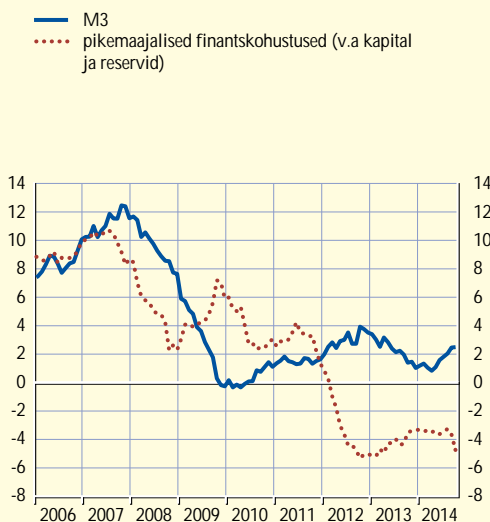
Üldisemalt pärivad euroala pankade laenutegevust nii pakkumise kui ka nõudluse tegurid, ehkki suurte riikidevaheliste erinevustega. Finantsturgude killustatus riigiti tekitab endiselt laenukulude kasvu mõne riigi mittefinantssektoris, pidurdades seega nii erasektori kulutamist kui ka kapitalikulutusi. Peale selle võib laenuõudlust mitmes riigis nõrgestada ka erasektori finantsvõimenduse vähendamise vajadus. Kuna juurdepääs pangapoolsele rahastamisele on osas riikides piiratud, on ettevõtted hakanud üha enam kasutama alternatiivseid rahastamisallikaid, näiteks sisemisi vahendeid ja suuremate mittefinantsettevõtete puhul ka otsest juurdepääsu kapitaliturgudele (vt osa 2.6).

Kui heita pilk M3 teistele vastaskirjetele, siis aeglustus rahaloomeasutuste pikemaajaliste finantskohustuste (v.a kapital ja reservid) aastakasv veelgi ja oli oktoobris $-4,8\%$ võrreldes nii teise kui ka kolmanda kvartali $-3,4\%$ ga (vt joonis 10). Selline rahaloomeasutuste pikemaajaliste finantskohustuste jätkuv vähenemine soodustab täiendavalt M3 kasvu, eriti seoses üleminekuga pikemaajalistelt hoiustelt üleõhoiustele. Samal ajal kajastab rahaloomeasutuste pikemaajaliste võlaväärtpaberite mahu kahanemine pankade väiksemat rahastamisvajadust finantsvõimenduse vähendamise tõttu, samuti stiimuleid minna üle pikemaajalistele eurosüsteemi vahenditele, mis on kättesaadavad sihtotstarbeliste pikemaajaliste refinantseerimisoperatsioonide kaudu.

Rahaloomeasutuste netovälisvarade sissevool muutus vaoshoitumaks, kahanedes kolmanda kvartali 28 miljardilt eurolt oktoobris 10 miljardi euronni (vt joonis 11). Väiksem sissevool, mis

Joonis 10. M3 ja rahaloomeasutuste pikemaajalised finantskohustused

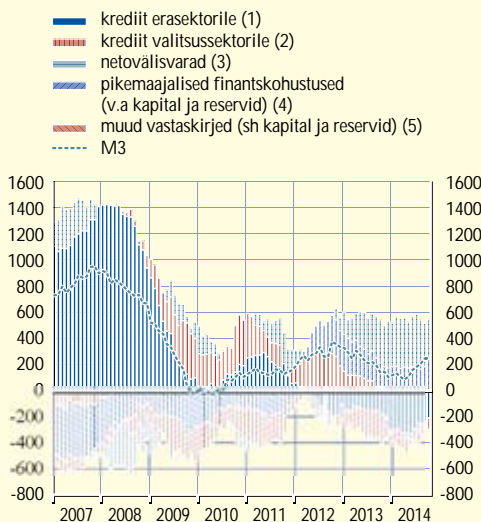
(aastamuutus protsentides; sesoonsete ja kalendriliste mõjudega kohandatud)

Allikas: EKP.

Joonis 11. M3 vastaskirjed

(aastavood; mld EUR; sesoonsete ja kalendriliste mõjudega kohandatud)

Allikas: EKP.

Märkused. M3 on esitatud vaid võrdlusalusena ($M3 = 1 + 2 + 3 - 4 + 5$). Pikemaajalised finantskohustused (v.a kapital ja reservid) on esitatud pöördmärgiga, sest tegu on rahaloomeasutuste sektori kohustustega.

järgnes 2012. aasta keskpaigast kestnud ulatuslikule sissevoolule, vähendas toetust rahapakkumise kasvule. Euroala rahaloomeasutuste välisvarade netopositsioon sisaldab raha hoidva sektori kapitalivooge, mis liiguvad rahaloomeasutuste kaudu, ja raha hoidva sektori emiteeritud varade ülekandmist. Seega kajastavad need vood asjaolu, et investorid eelistavad euroala varasid senisest vähem, nagu näitavad ka viimastel kuudel tehtud investorite küsitlused (täpsem teave euroala maksebilansi hiljutise arengu kohta on esitatud taustinfos 1).

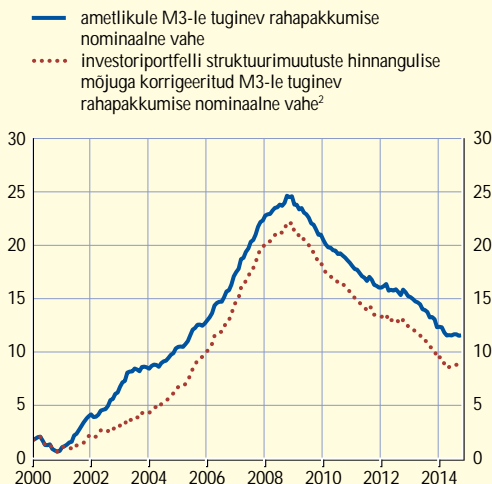
ÜLDHINNANG LIKVIIDSUSKESKKONNALE

2013. aasta detsembri lõpust kuni 2014. aasta oktoobrini täheldatud M3 kesine areng on euroalal finantskriisi eel kogunenud rahalist likviidsust kokkuvõttes veelgi vähendanud, osutades samal ajal reaalse rahalise likviidsuse mõningale kasvule viimastel kuudel (vt joonised 12 ja 13). Mõned EKP jälgitavad rahalise likviidsuse näitajad viitavad sellele, et enne kriisi kogunenud ülelikviidsus on märkimisväärselt kahanenud. Euroala rahalise likviidsuse keskkond näib praegu tasakaalustatum kui varem. Neid näitajaid tuleb siiski tõlgendada ettevaatlikult, sest rahaliste varade tasakaalu hinnangut ümbritseb märkimisväärne ebakindlus.

Kokkuvõttes rahapakkumise ja laenumahu kasv kolmandas kvartalis küll kiirenes, ent jäi vaoshoituks. Laia rahapakkumise kasv on kevadest saadik hoogustunud. Sellele on aidanud kaasa jätkuv rahalise likviidsuse eelistamine, pikemaajaliste finantskohustuste ulatuslikum kahane mine ja laenumahu vähenemise negatiivse mõju taandumine. Erasektorile väljastatud laenude mahu loid kasv kajastas endiselt nii tsüklilisi kui ka struktuurseid nõudlustegureid ning karme pakkumistingimusi mitmes riigis. Sellegipoolest kinnitavad oktoobrini kättesaadavad andmed, et teises kvartalis saabus pöördepunkt, eriti mittefinantsettevõtetele antud laenude puhul. Keskmise aja jooksul on erasektori laenude kestliku taastumise peamiseks eelduseks pankade

Joonis 12. Rahapakkumise nominaalse vahe hinnangud¹

(protsent rahaagregaadist M3; hooajaliste ja kalendriliste mõjudega kohandatud; detsember 1998 = 0)

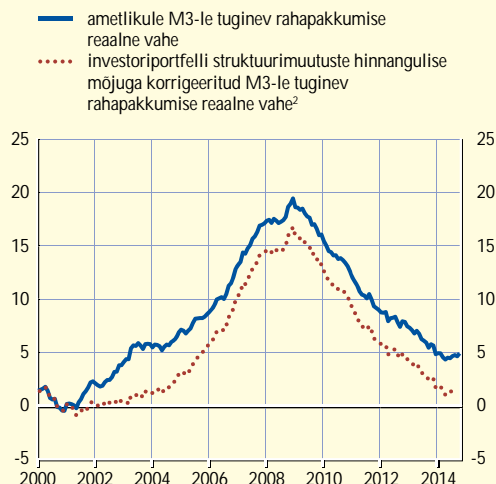
Allikas: EKP.

¹ Rahapakkumise nominaalne vahe on erinevus M3 tegeliku taseme ja selle M3 taseme vahel, mis oleks tulenenud M3 pidevast kasvust kontrollväärtusega 4,5% alates 1998. aasta detsembrist (baasperiod).

² Investoriportfellis M3 suunas toimunud struktuurimuutuste ulatuse hinnangute koostamisel kasutatakse EKP 2004. aasta oktoobri kuubületääni artikli „Monetary analysis in real time“ 4. peatükis kirjeldatud üldmeetodit.

Joonis 13. Rahapakkumise reaalse vahe hinnangud¹

(protsent reaalsest rahaagregaadist M3; hooajaliste ja kalendriliste mõjudega kohandatud; detsember 1998 = 0)

Allikas: EKP.

¹ Rahapakkumise reaalse vahe on erinevus ÜTHiga kohandatud M3 tegeliku taseme ja M3 taseme vahel, mis oleks tulenenud M3 pidevast nominaalsest kasvust kontrollväärtusega 4,5% ja ÜTHI-inflatsioonist vastavalt EKP hinnastabiilsuse määratlusele. Baasperiod on 1998. aasta detsember.

² Investoriportfellis M3 suunas toimunud struktuurimuutuste ulatuse hinnangute koostamisel kasutatakse EKP 2004. aasta oktoobri kuubületääni artikli „Monetary analysis in real time“ 4. peatükis kirjeldatud üldmeetodit.

riskimisvõime taastumine ja erasektori laenuõudluse elavnemine. Laenuõudluse kasvu soodustavad EKP põhjaliku hindamise lõpuleviimisele järgnenud ebakindluse vähenemine ning kõige hiljutisemad rahapoliitika meetmed, mille eesmärk on toetada pankade laenuandmissoovi ja pankade soodsate rahastamistingimuste ülekandumist erasektorile antavate laenude tingimustesse.

Taustinfo I

EUROALA MAKSEBILANSI FINANTSKONTO VIIMASE AJA MUUTUSED

Selles taustinfos analüüsitakse euroala maksebilansi finantskonto arengusuundi kuni 2014. aasta kolmanda kvartalini. Alusandmed on koostatud kooskõlas uute suunistega, mis on esitatud Rahvusvahelise Valuutafondi maksebilansi ja rahvusvahelise investeerimispositsiooni käsiraamatu (BPM6) kuuendas trükis. 2014. aasta oktoobris hakkas EKP avaldama BPM6 kohaselt kogutud andmeid euroala maksebilansi ja rahvusvahelise investeerimispositsiooni kohta. Kogutud andmed hõlmasid ajavahemikku alates 2013. aasta jaanuarist.¹ 2014. aasta esimeses kolmes kvartalis kajastas euroala jooksevkonto ülejääki ligikaudu 200 miljardi euro

¹ Lisateavet vt veebilehelt <http://www.ecb.europa.eu/stats/external/bpm6/html/index.en.html>.

suurune finantsvahendite kogunetoväljavool. Selle väljavoolu tingis suures osas muude investeeringute (peamiselt hoiuste ja laenude) 177 miljardi euro suurune ja tuletisinstrumentide 25 miljardi euro suurune netoväljavool. Kombineeritud otse- ja portfelliinvesteeringud jäid samal ajal nulli lähedale (vt tabel).

Kombineeritud otse- ja portfelliinvesteeringuid iseloomustas 2013. aasta esimeses kolmes kvartalis 49 miljardi euro suurune netoväljavool, mis muutus 2014. aasta esimeses kolmes kvartalis 1 miljardi euro suuruseks netosissevooluks. Selle põhjustas portfelliinvesteeringute voog, mis pöördus 27 miljardi euro suurusest netoväljavoolust 63 miljardi euro suuruseks netosissevooluks. 2014. aasta esimeses kolmes kvartalis tundsid välisinvestorid suurt huvi euroala aktsia- ja investeerimisfondide osakute vastu ning nende netosoetamine ulatus 236 miljardi euronni võrreldes 128 miljardi euroga samal ajavahemikul aastal 2013. Teisalt vähenesid euroala residentide investeeringud välismaistesse aktsia- ja investeerimisfondidesse 125 miljardilt eurolt 97 miljardi euronni. Euroala piiriülesed investeeringud võlaväärtpaberitesse kasvasid märkimisväärselt nii varade kui ka kohustuste poolel. Euroala investorid suurendasid oma välismaiste võlainstrumentide netosoetamist 2013. aasta esimese kolme kvartali 82 miljardilt eurolt 2014. aasta esimeses kolmes kvartalis 217 miljardi euronni. Samal ajal kasvas välisinvestorite seas euroala võlainstrumentide netosoetamise maht 52 miljardilt eurolt 142 miljardi euronni. Selle põhjuseks oli euroala pikaajaliste võlaväärtpaberite netosoetamine.

Euroala maksebilansi finantskonto peamised kirjed

(mld EUR; sesoonselt kohandamata andmed)

	Kolme kuu kumuleeritud näitajad						Üheksa kuu kumuleeritud näitajad					
	2014 juuni			2014 september			2013 september			2014 september		
	Varad	Kohustused	Saldo	Varad	Kohustused	Saldo	Varad	Kohustused	Saldo	Varad	Kohustused	Saldo
Finantskonto¹			82,8			37,5			283,3			202,4
Kombineeritud otse- ja portfelliinvesteeringud	127,7	162,6	-34,9	136,1	83,7	52,4	510,8	462,1	48,7	341,7	342,6	-1,0
Otseinvesteeringud	-24,9	-29,1	4,2	43,3	24,2	19,1	303,7	281,7	21,9	27,2	-34,9	62,0
Portfelliinvesteeringud	152,6	191,7	-39,1	92,8	59,5	33,3	207,2	180,4	26,8	314,5	377,5	-63,0
Aktsia- ja investeerimisfondide osakud	65,0	110,4	-45,3	14,1	63,1	-49,0	124,9	128,1	-3,2	97,3	235,8	-138,5
Võlaväärtpaberid	87,5	81,3	6,3	78,7	-3,7	82,3	82,3	52,3	30,0	217,2	141,7	75,5
Pikaajalised	71,5	60,8	10,7	53,5	16,6	36,8	74,6	-0,2	74,8	163,4	137,8	25,7
Lühiajalised	16,0	20,4	-4,4	25,2	-20,3	45,5	7,7	52,5	-44,8	53,8	3,9	49,8
Muud investeeringud	47,7	-54,0	101,7	11,1	28,2	-17,2	-6,0	-215,1	209,1	299,0	121,8	177,2
Netotuletisinstrumentid			15,6			3,4			21,1			24,9
Reservvara	0,3			-1,2			4,4			1,3		
<i>millest: rahaloomeasutused</i>												
Otseinvesteeringud	4,3	2,3	2,1	3,6	1,1	2,5	-2,0	6,1	-8,1	13,7	1,9	11,8
Portfelliinvesteeringud	9,5	29,6	-20,1	39,7	38,7	1,0	-19,6	-33,7	14,0	39,4	95,7	-56,3
Aktsia- ja investeerimisfondide osakud	-6,2	20,3	-26,5	8,3	20,5	-12,2	35,5	-12,2	47,7	-12,9	55,5	-68,5
Võlaväärtpaberid	15,7	9,3	6,4	31,4	18,2	13,2	-55,1	-21,5	-33,7	52,3	40,1	12,2
Muud investeeringud	58,1	-22,5	80,6	11,1	43,0	-31,9	-51,6	-197,9	146,4	213,1	91,5	121,6

Allikas: EKP.

Märkus. Ümardamise tõttu ei pruugi arvud täielikult ühtida.

¹ Varade (kohustuste) voogude positiivsed väärtused kajastavad euroala residentide (euroalavälise residentide) poolt netosoetusena omandatud väärtpabereid, mille on emiteerinud euroalavälised residendid (euroala residendid). Saldo tähendab varade voogusid, millest on lahutatud kohustuste vood.

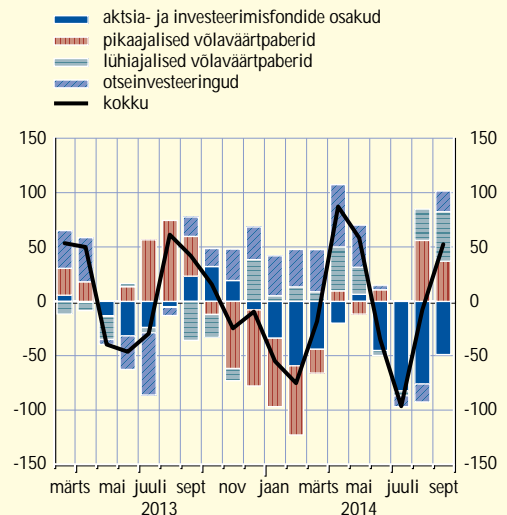
Muude investeeringute netoväljavool kahanes 2013. aasta esimese kolme kvartali 209 miljardilt eurolt 2014. aasta esimeses kolmes kvartalis 177 miljardi euroni. Voogude suund muutus nii varade kui ka kohustuste poolel, mis osutab sellele, et euroala ja välismaised rahaloomeasutused peatasid vastavalt välismaiste ja euroala muude investeeringute tagasitoomise ning tugevdasid märkimisväärselt hoopis oma piiriüleseid positsioone. See viitab euroala rahaloome sektori piiriüleste tehingute mahu jätkuvale normaliseerumisele. 2014. aasta esimese kolme kvartali jooksul avaldas euroala rahaloomeasutuste netovälisvarade positsiooni paranemine euroala likviidsusele soodsat mõju, mida kajastas osaliselt laia rahaagregaadi M3 areng. Nagu võib näha maksebilansi rahalisest esitusest, tulenes rahaloomeasutuste netovälisvarade jõulisem positsioon sel ajavahemikul peamiselt mitterahaloomesektori euroala jooksevkonto ülejäägiga seotud tehingutest, samal ajal kui mitterahaloomesektori portfelliinvesteeringute netovoog oli tasakaalule lähedal.

2014. aasta kolmandas kvartalis oli kombineeritud otse- ja portfelliinvesteeringute netoväljavool 52 miljardit eurot, eelnenud kvartalis aga registreeriti 35 miljardi euro suurune netosissevool (vt joonis). Selle nihke tingis portfelliinvesteeringute netoväljavoolu teke ja otseinvesteeringute netoväljavoolu kasv. Portfelliinvesteeringute puhul suurenes aktsia- ja investeerimisfondide osakute netosissevool veidi, kasvades 45 miljardilt eurolt 49 miljardi euroni. Omandiväärtpaberite piiriülest netosoetamist vähendasid kolmandas kvartalis aga nii euroala kui ka välismaised investorid. Samal ajal kiirenes märkimisväärselt võlaväärtpaberite netoväljavool, küündides 82 miljardi euroni (teise kvartali 6 miljardilt eurolt), sest välisinvestorid muutusid euroala lühiajaliste võlaväärtpaberite netomüüjateks ja aeglustasid tunduvalt pikaajaliste võlainstrumentide netosoetamise tempot. Euroala investorid suurendasid lühiajaliste võlaväärtpaberite netosoetamist välismaal 16 miljardilt eurolt 25 miljardi euroni, ent vähendasid samal ajal pikaajaliste võlainstrumentide netosoetamist välismaal 72 miljardilt eurolt 54 miljardi euroni. Sellest põhjustatud lühiajaliste võlainstrumentide netoväljavool võib peegeldada intressimäärade langemist euroala rahaturgudel.

2014. aasta kolmandas kvartalis suurendasid euroalavälised residendid oma euroala rahaloomeasutuste emiteeritud omandi- ja võlaväärtpaberite netosoetamist 39 miljardi euroni, samal ajal kui euroala rahaloomeasutused hoogustasid oma välismaiste väärtpaberite netosoetamist, mis oli veel üks viide järkjärgulisele normaliseerumisele euroala rahaloome sektoris. Muudele investeerimisvoogudele oli kolmandas kvartalis omane netosissevool, sest euroala rahaloomeasutused aeglustasid välismaiste positsioonide tugevdamise tempot ning välisinvestorid kasvatasid oma positsioone euroala rahaloomeasutuste hoiustes ja laenudes.

Kombineeritud otse- ja portfelliinvesteeringud

(mld EUR; kolme kuu netovoogude summad)

Allikas: EKP.

Märkus. Netovood tähendavad varade voogusid, millest on lahutatud kohustuste vood.

2.2. MITTEFINANTSSEKTORI JA INSTITUTIONAALSETE INVESTORITE FINANTSINVESTEERINGUD

2014. aasta teises kvartalis sai mittefinantssektorite finantsinvesteeringute aastakasv veidi hoogu juurde. Osaliselt selgitavad vähest kasvu kehvad majandustingimused ja kasutatava tulu tagasihoidlik areng. Kindlustusseltside ja pensionifondide finantsinvesteeringute aastane kasvumäär tõusis 2014. aasta teises kvartalis. Kolmandas kvartalis jätkus endiselt märkimisväärne sissevool investeerimisfondidesse, eriti võlakirjaturul.

MITTEFINANTSSEKTOR

Mittefinantssektori finantsinvesteeringute kogumahu aastakasv kiirenes pisut 2014. aasta teises kvartalis (viimane kvartal, mille kohta on olemas euroala integreeritud kontode andmed), tõustes esimese kvartaliga võrreldes 1,5%lt 1,6%ni (vt tabel 5). Osaliselt selgitavad finantsinvesteeringute vähest kasvu kehvad majandustingimused ja kasutatava tulu tagasihoidlik areng. Kui analüüsida näitajaid finantsinstrumentide kaupa, siis kahanes teises kvartalis mõnevõrra võlaväärtpaberitesse (v.a tuletisinstrumentid) investeerimise aastakasv.

Sektoraalne jaotus (vt joonis 14) näitab, et kodumajapidamiste ja mittefinantsettevõtete poolt finantsvaradesse tehtud investeeringute aastakasv pidurdus teises kvartalis, samal ajal kui valitsussektori poolt tehtud finantsinvesteeringute aastakasv jätkas kiirenemist. Täpsem teave kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuva erasektori finantsvoogude ja bilansside arengu kohta on esitatud osades 2.6 ja 2.7.

INSTITUTIONAALSED INVESTORID

Kindlustusseltside ja pensionifondide finantsinvesteeringute mahu aastakasvumäär kerkis eelnenud kvartali 3,0%lt 2014. aasta teises kvartalis 3,6%ni (vt joonis 15). Jaotus finantsinstrumentide kaupa

Tabel 5. Euroala mittefinantssektori finantsinvesteeringud

	Jääk protsendina finantsvaradest ¹	Aastakasvud											
		2011 IV kv	2012 I kv	2012 II kv	2012 III kv	2012 IV kv	2013 I kv	2013 II kv	2013 III kv	2013 IV kv	2014 I kv	2014 II kv	
Finantsinvesteeringud	100	2,4	2,4	2,3	2,4	2,3	2,3	2,0	1,9	1,5	1,5	1,6	
Sularaha ja hoiused	24	3,1	4,1	3,5	3,6	3,5	2,6	2,9	2,9	2,4	2,7	2,8	
Võlaväärtpaberid, v.a tuletisinstrumentid	5	2,8	1,1	0,9	-0,4	-5,4	-7,8	-10,0	-10,8	-10,0	-8,0	-8,5	
millest: lühiajalised	0	14,6	13,6	15,5	15,0	-7,4	-15,6	-20,8	-25,2	-17,7	-8,3	-6,0	
millest: pikaajalised	4	1,5	-0,3	-0,8	-2,1	-5,2	-6,8	-8,5	-8,9	-9,1	-7,9	-8,7	
Aktsiad ja muud omandiväärtpaberid, v.a avatud investeerimisfondide osakud	30	3,4	3,5	3,0	2,8	2,1	2,3	1,6	1,5	0,8	0,3	0,4	
millest: noteeritud aktsiad	6	2,1	2,8	3,4	0,9	0,5	0,3	2,0	2,1	1,8	1,2	-0,9	
millest: noteerimata aktsiad ja muud omandiväärtpaberid	25	3,8	3,7	3,0	3,2	2,4	2,7	1,5	1,4	0,6	0,1	0,7	
Avatud investeerimisfondide osakud	4	-9,0	-6,6	-5,6	-3,1	0,3	1,8	3,4	3,6	2,7	1,9	3,5	
Kindlustustehniline reserv	16	2,1	1,8	1,9	2,0	2,4	2,6	2,7	2,8	2,8	2,8	2,9	
Muud ²	21	2,8	1,5	2,2	2,4	3,5	4,2	3,9	3,3	2,9	2,8	3,0	
M3 ³		1,6	2,8	3,0	2,8	3,5	2,5	2,4	2,0	1,0	1,0	1,6	

Allikas: EKP.

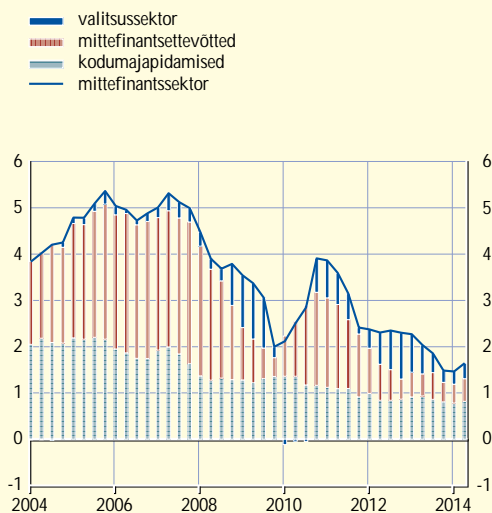
¹ Viimase olemasoleva kvartali lõpu seisuga. Ümardamise tõttu ei pruugi arvud täielikult ühtida.

² Muud finantsvarad hõlmavad laene ja muid debitoorseid võlgnevusi, mis omakorda hõlmavad mittefinantsettevõtete antud kaubanduskrediiti.

³ Kvartali lõpp. Rahaagregaat M3 sisaldab rahalaadseid instrumente, mida euroala mitterahaloomeasutused (st mittefinantssektor ja mitterahaloomeelised finantsvahendajad) hoiavad euroala rahaloomeasutustes ja keskvalitsuses.

Joonis 14. Mittefinantssektori finantsinvesteeringud

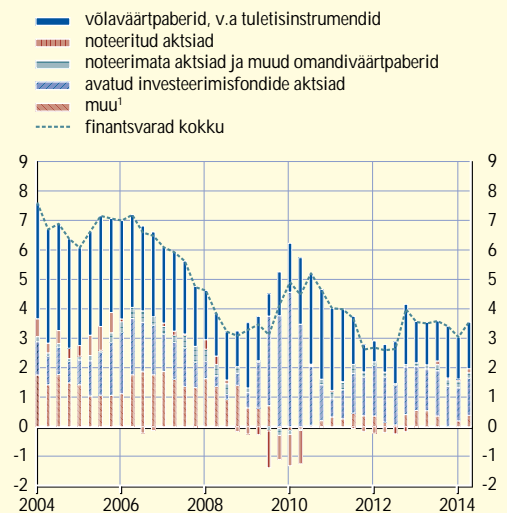
(aastamuutus protsentides; panus protsendipunktides)

Allikas: EKP.

Joonis 15. Kindlustusseltside ja pensionifondide finantsinvesteeringud

(aastamuutus protsentides; panus protsendipunktides)

Allikas: EKP.

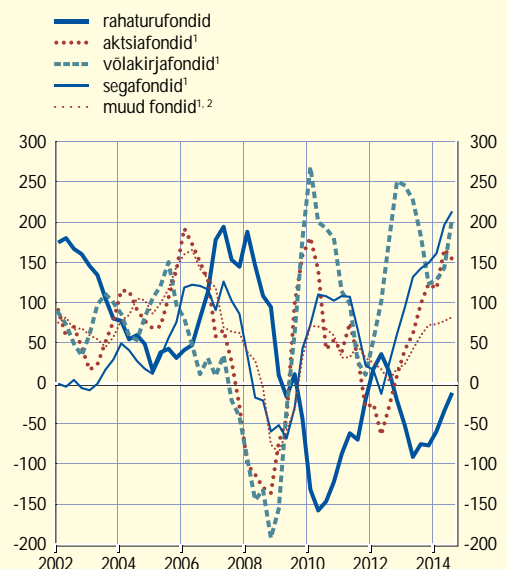
¹ Hõlmab laenusid, hoiuseid ja kindlustustehnilisi reserve ning muid debitoorseid võlgnevusi.

näitab, et plussmärgiga aastakasvumäär tulenes eelkõige võlaväärtpaberitesse ja investeerimisfondide aktsiatesse tehtud investeeringutest.

2014. aasta kolmanda kvartali kohta olemasolevad andmed investeerimisfondide kohta näitavad, et kvartaalne sissevool euroala investeerimisfondidesse (v.a rahaturufondid) moodustas 173 miljardit eurot, mida oli 25 miljardit eurot vähem kui eelmises kvartalis. Kui jaotada tehingud investeeringuliikide kaupa, siis selgub, et sissevool võlakirjafondidesse oli kokku 73 miljardit eurot ehk peaaegu 17 miljardit eurot suurem kui eelmises kvartalis, moodustades seega lõviosa kogu kolmanda kvartali kvartaalsest sissevoolust euroala fondidesse. Kolmandas kvartalis oli sissevool aktsiafondidesse 25 miljardit eurot ja segafondidesse 54 miljardit eurot, ent sissevool rahaturufondidesse vaid 14 miljardit eurot (vt joonis 16).

Joonis 16. Aastased netovood rahaturu- ja investeerimisfondidesse

(mld EUR)

Allikad: EKP ja EFAMA.

¹ Enne 2009. aasta esimest kvartalit on kvartalivoogude hinnangud tuletatud EKP investeerimisfondide ühtlustamata statistikast, EKP arvutustest EFAMA esitatud riiklike andmete põhjal ja EKP hinnangutest.

² K.a kinnisvara- ja riskifondid ning mujal hõlmamata fondid.

2.3. RAHATURU INTRESSIMÄÄRAD

2014. aasta augusti lõpu ja detsembri alguse vahelisel ajal alanesid rahaturu intressimäärad pärast EKP nõukogu septembri otsuseid kokkuvõttes vähesel määral. Langus peatus vaid korraks kuu lõpupoole tekkinud volatiilsuse tõttu. Samal ajal kahanes ülelikviidsus, sest avaturuoperatsioonide jäägi kahanemise korvas vaid osaliselt likviidsuse veidi napim vähendamine autonoomsete tegurite poolt.

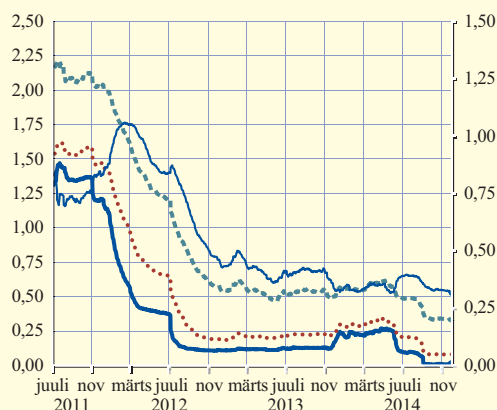
Rahaturu tagamata intressimäärad alanesid kokkuvõttes 2014. aasta augusti lõpust detsembri alguseni. 3. detsembri seisuga langes ühe, kolme, kuue ja kaheteistkümne kuu EURIBOR vastavalt 5, 8, 9 ja 11 baaspunkti võrra ning oli 0,02%, 0,08%, 0,18% ja 0,33%. Rahaturu tagamata intressimäärade suurim langus järgnes EKP nõukogu 4. septembri istungile, kus tehti otsus alandada EKP baasintressimäärasid ja osta kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuva erasektori varasid. Pärast seda kukkumist kõikisid rahaturu tagamata intressimäärad ülejäänud vaatlusperioodil väga vähe (vt joonis 17). Kaheteistkümne kuu ja ühe kuu EURIBORi vahe – rahaturu tulukõvera kalde näitaja – vähenes vaadeldaval perioodil pisut ja oli 3. detsembril ligikaudu 31 baaspunkti.

2014. aasta detsembris ning 2015. aasta märtsis, juunis ja septembris lõppevate kolme kuu EURIBORi futuurlepingute hindade põhjal eeldatavad intressimäärad langesid veidi – ligikaudu 4–6 baaspunkti – võrreldes augusti lõpu tasemega. 3. detsembril olid intressimäärad kõikide tähtaegade puhul ligikaudu 0,08% (vt joonis 19). Turu ebakindlus, mida näitab kolme kuu EURIBORi futuurlepingute lühiajalistest optsioonidest tuletatud eeldatav volatiilsus, vähenes veidi pärast EKP nõukogu 4. septembri otsuseid, ent naasis vaatlusperioodi lõpuks taas augusti lõpu tasemele (vt joonis 20). Kolme kuu EONIA vahetustehingute määr oli suuremal osal vaadeldavast perioodist kergelt miinuspoolel ning suurim langus tabas seda pärast EKP nõukogu septembrikuist istungit. Oktoobris jõudis näitaja tänu ülelikviidsuse taandumisele plussi, ent seejärel muutus taas negatiiv-

Joonis 17. Rahaturu intressimäärad

(protsenti aastas; vahe protsendipunktides; päevased andmed)

- 1 kuu EURIBOR (vasakpoolsel teljel)
- ... 3 kuu EURIBOR (vasakpoolsel teljel)
- - - 12 kuu EURIBOR (vasakpoolsel teljel)
- 12 kuu ja 1 kuu EURIBORi vahe (parempoolsel teljel)

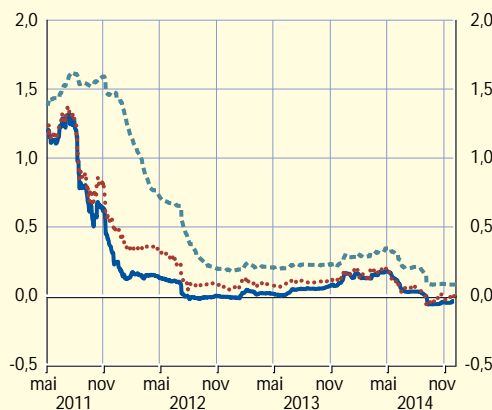

Allikad: EKP ja Thomson Reuters.

Joonis 18. Kolme kuu EUREPO, EURIBOR ja üleööintressimäära vahetustehing

(protsenti aastas; päevased andmed)

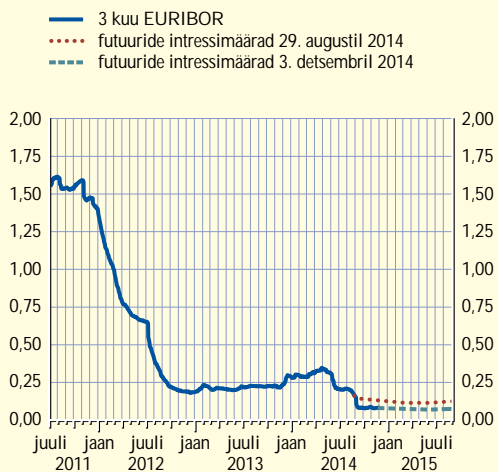
- 3 kuu EUREPO
- ... 3 kuu üleööintressimäära vahetustehing
- - - 3 kuu EURIBOR

Allikad: EKP, Bloomberg ja Thomson Reuters.

Joonis 19. Kolme kuu intressimäärad ja futuuride intressimäärad euroalal

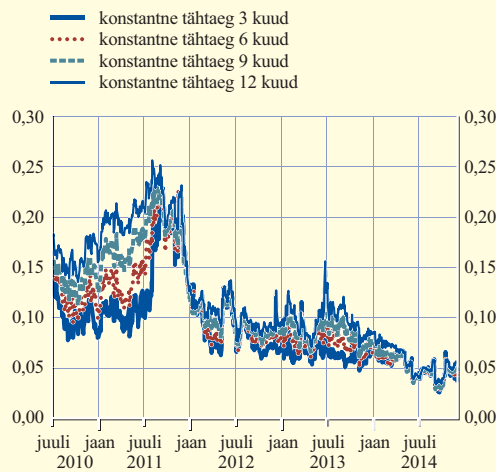
(protsenti aastas; päevased andmed)

Allikas: Thomson Reuters.
Märkus. Londoni Rahvusvahelisel Finantsfutuuride Börsil (LIFFE) noteeritud kolmekuulised futuurlepingud, mille loovustähtaeg on käesoleva ja järgneva kolme kvartali lõpus.

Joonis 20. Konstantse tähtajaga eeldatavad volatiilsused, mis on tuletatud kolme kuu EURIBORI futuurlepingute optsioonidest

(protsenti aastas; päevased andmed)

Allikad: Thomson Reuters ja EKP arvutused.
Märkused. Näitaja arvutatakse kahes etapis. Esiteks, kolme kuu EURIBORI futuurlepingute optsioonidest tuletatud eeldatavad volatiilsused konverteeritakse, väljendades need logaritmitud tulususte asemel logaritmitud hindades. Teiseks, saadavad konstantse tähtajaga eeldatavad volatiilsused teisendatakse andmeteks, mis väljendavad konstantset aega tähtajani.

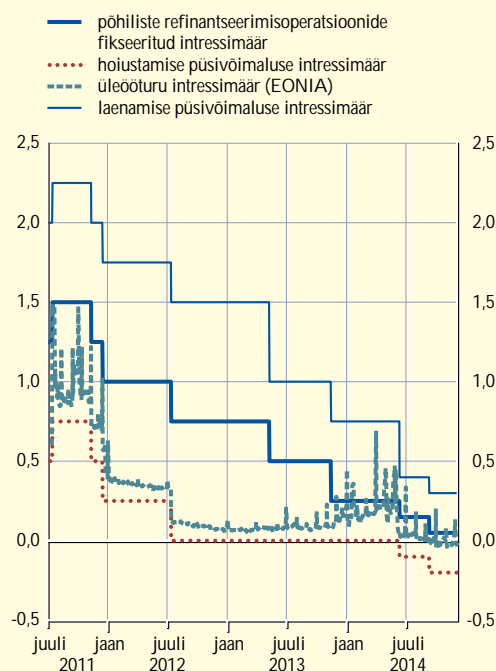
seks, olles 3. detsembril pisut alla nulli. Seega oli kolme kuu EURIBORI ja kolme kuu EONIA vahetustehingute määra erinevus 3. detsembril 8 baaspunkti, st 8 baaspunkti väiksem kui 4. septembril (vt joonis 18).

EONIA kõikus vaatlusperioodil kitsas vahemikus nulli lähedal, mõjutatuna valdavalt ülelikviidsusest. Septembri- ja oktoobrikuine ülelikviidsuse vähenemine tõi kaasa EONIA väikese tõusu. Kui ülelikviidsus hakkas uuesti kasvama, pöördus EONIA taas langusele ja muutus jälle kergelt negatiivseks (vt joonis 21). Kuu lõpu poole täheldati tänu suuremale nõudlusele likviidsuse järele EONIA tõusu.

EKP jätkas vaatlusalusel perioodil likviidsuse pakkumist ühenädalase ja kolmekuulise tähtajaga refinantseerimisoperatsioonide abil. Kõik need operatsioonid sooritati piiramatul määral ja fikseeritud intressimääraga pakkumismenetlusena. Lisaks teostas EKP 18. septembril oma esimese sihtotstarbelise pikemaajalise refinantseerimisoperatsiooni, millega jaotati 82,6 miljardit eurot (vt ka taustinfo 2).

Joonis 21. EKP intressimäärad ja üleoointressimäär

(protsenti aastas; päevased andmed)

Allikad: EKP ja Thomson Reuters.

Üheksanda arvestusperioodi alguse (s.o 10. septembri) ja 3. detsembri vahelist aega iseloomustas ülelikviidsuse kahanemine eelkõige avaturuoperatsioonide jäägi vähenemise tõttu. Jäägi vähenemine tulenes eelkõige kolmeaastaste pikemaajaliste refinantseerimisoperatsioonide jätkuvatest ennetähtaegsetest tagasimaksetest ning selle korvasid vaid osaliselt esimene sihtotstarbeline pike-
maajaline refinantseerimisoperatsioon ja likviidsuse veidi napim vähendamine autonoomsete tegurite poolt. Ülelikviidsus kõikus vaatlusperioodil 70,9 miljardi euro ja 159,1 miljardi euro vahel ning oli keskmiselt 111,3 miljardit eurot (see on vähem kui kolme eelnenud arvestusperioodi 130,9 miljardit eurot.) 3. detsembril oli ülemäärase likviidsuse maht 115,7 miljardit eurot. Hoiustamise püsivõimalust kasutati iga päev keskmiselt 27,7 miljardi euro eest, arvelduskontodel hoitavate ja kohustusliku reservi nõuet ületavate vahendite maht oli keskmiselt 83,8 miljardit eurot ning laenamise püsivõimalust kasutati keskmiselt 0,2 miljardi euro eest. Vastaspooled on nende kahe kolmeaastase pikemaajalise refinantseerimisoperatsiooni käigus saadud 1018,7 miljardist eurost seni vabatahtlikult tagastanud 719,8 miljardit eurot.

Taustinfo 2

LIKVIIDSUSKESKKOND JA RAHAPOLIITILISED OPERATSIOONID ALATES 13. AUGUSTIST KUNI 11. NOVEMBRINI 2014

Selles taustinfos antakse ülevaade EKP rahapoliitilistest operatsioonidest kohustusliku reservi arvestusperioodidel, mis lõppesid 9. septembril, 7. oktoobril ja 11. novembril 2014, st aasta kaheksandal, üheksandal ja kümnendal arvestusperioodil.

4. septembril 2014 langetas EKP põhiliste refinantseerimisoperatsioonide pakkumisintressi alammäära 10 baaspunkti võrra 0,05%ni alates üheksanda arvestusperioodi alguses, st 10. septembril arveldatavast operatsioonist. Samal ajal langetati laenamise püsivõimaluse ja hoiustamise püsivõimaluse intressimäära 10 baaspunkti võrra, vastavalt 0,30%ni ja -0,20%ni. Lisaks algatas EKP nõukogu 4. septembril kaetud võlakirjade kolmanda ostukava ja varaga tagatud väärtpaberite ostukava. 2. oktoobril 2014 tegi EKP otsuse nende kavade rakendamise olulisemate üksikasjade kohta. Otsuse kohaselt pidid kaetud võlakirjade ostud algama 2014. aasta oktoobri teises pooles ja varaga tagatud väärtpaberite ostud 2014. aasta neljandas kvartalis.

Vaatlusperioodil jätkati põhilisi refinantseerimisoperatsioone piiramatu mahuga ja fikseeritud intressimääraga pakkumismenetlustena. Sama menetlust kasutati endiselt ka kolmekuuliste pike-
maajaliste refinantseerimisoperatsioonide puhul. Iga pikemaajalise refinantseerimisoperatsiooni intressimäär kehtestati põhiliste refinantseerimisoperatsioonide keskmise intressimäära alusel kogu konkreetse pikemaajalise refinantseerimisoperatsiooni ajaks. 18. septembril tehti esimene operatsioon sihtotstarbeliste pikemaajaliste refinantseerimisoperatsioonide seeriast. Neid operatsioone teostatakse piiramatu mahuga ja fikseeritud intressimääraga pakkumismenetlustena ning intressimäär fikseeritakse kogu operatsiooni ajaks pakkumismenetluse väljakuulutamise hetkel kehtiva põhilise refinantseerimisoperatsiooni intressimäära alusel, millele lisandub fikseeritud vahemik 10 baaspunkti ulatuses.

Likviidsusvajadus

Vaatlusperioodil oli pangandussüsteemi kogu päevane likviidsusvajadus, mida määratletakse autonoomsete tegurite ja kohustusliku reservi summana, keskmiselt 579,6 miljardit eurot. See oli

Eurosüsteemi likviidsuskeskkond

	13. aug – 11. nov	14. mai – 12. aug	Kümnes arvestusperiood		Üheksas arvestusperiood	Kaheksas arvestusperiood			
Kohustused – likviidsusvajadus (keskmine; mld EUR)									
Autonoomsed likviidsustegurid	1,561,4	(+3,2)	1,558,2	1,577,2	(+17,1)	1,560,1	(+17,2)	1,542,9	(-17,3)
Ringluses olevad pangatähed	972,3	(+12,7)	959,6	973,6	(+2,3)	971,3	(-0,5)	971,8	(+4,1)
Valitsussektori hoiused	73,8	(-29,9)	103,7	76,1	(-2,3)	78,4	(+12,2)	66,2	(-26,2)
Muud autonoomsed tegurid	515,3	(+20,4)	494,9	527,5	(+17,2)	510,4	(+5,5)	504,9	(+4,8)
Rahapoliitilised instrumendid									
Arvelduskontod	196,3	(-9,6)	205,9	188,3	(-4,4)	192,6	(-17,5)	210,1	(-0,1)
Kohustuslik reserv	105,4	(+0,9)	104,5	105,7	(+0,4)	105,3	(+0,1)	105,2	(+1,5)
Hoiustamise püsivõimalus	27,1	(+1,6)	25,5	31,0	(+6,7)	24,3	(-1,0)	25,2	(+0,6)
Likviidsust vähendavad peenhäälestusoperatsioonid	0,0	(-47,1)	47,1	0,0	(+0,0)	0,0	(+0,0)	0,0	(+0,0)
Varad – likviidsuse pakkumine (keskmine; mld EUR)									
Autonoomsed likviidsustegurid	1,087,5	(+37,4)	1,050,2	1,095,4	(+10,1)	1,085,3	(+5,4)	1,079,9	(+8,3)
Netovälisvarad	554,6	(+12,7)	541,9	562,0	(+9,9)	552,1	(+4,3)	547,8	(+0,2)
Netovarad eurodes	532,9	(+24,7)	508,2	533,5	(+0,3)	533,2	(+1,2)	532,0	(+8,1)
Rahapoliitilised instrumendid									
Avaturuoperatsioonid	697,4	(-42,2)	739,6	701,1	(-9,3)	691,8	(-6,6)	698,4	(-25,1)
Pakkumismenetlused	502,7	(-28,4)	531,1	507,7	(+10,5)	497,1	(-4,9)	502,1	(-19,2)
Põhilised									
refinantseerimisoperatsioonid	102,3	(-18,6)	121,0	95,2	(-3,7)	98,9	(-15,8)	114,7	(+8,1)
Eritähtajaga									
refinantseerimisoperatsioonid	0,0	(-13,0)	13,0	0,0	(+0,0)	0,0	(+0,0)	0,0	(+0,0)
Kolmekuulised pikemaajalised									
refinantseerimisoperatsioonid	25,8	(-7,6)	33,4	26,3	(+1,6)	24,7	(-1,7)	26,4	(-5,7)
Kolmeaastased pikemaajalised									
refinantseerimisoperatsioonid	330,1	(-80,8)	410,8	303,6	(-28,6)	332,2	(-28,8)	361,0	(-21,6)
Sihotstarbelised pikemaajalised									
refinantseerimisoperatsioonid	44,5	(+44,5)	0,0	82,6	(+41,3)	41,3	(-41,3)	0,0	(+0,0)
Osetehingute portfelliid	194,7	(-13,8)	208,5	193,4	(-1,3)	194,7	(-1,7)	196,3	(-5,8)
Esimene kaetud võlakirjade ostukava	31,9	(-3,1)	35,0	30,9	(-1,3)	32,2	(-0,7)	32,9	(-0,5)
Teine kaetud võlakirjade ostukava	13,6	(-0,5)	14,1	13,4	(-0,3)	13,6	(-0,2)	13,8	(-0,1)
Kolmas kaetud võlakirjade ostukava	1,1	(+1,1)	0,0	2,8	(+2,8)	0,0	(+0,0)	0,0	(+0,0)
Väärtpaberituruprogramm	148,1	(-11,3)	159,4	146,3	(-2,5)	148,8	(-0,8)	149,6	(-5,2)
Varaga tagatud väärtpaberite ostukava	0,0	(+0,0)	0,0	0,0	(+0,0)	0,0	(+0,0)	0,0	(+0,0)
Laenamise püsivõimalus	0,2	(+0,0)	0,2	0,3	(+0,1)	0,2	(+0,0)	0,2	(-0,1)
Likviidsusega seotud muu teave (keskmine; mld EUR)									
Kogu likviidsusvajadus	579,6	(-33,3)	612,9	587,7	(+7,2)	580,5	(+12,0)	568,5	(-25,4)
Autonoomsed tegurid	474,1	(-34,3)	508,3	482,0	(+6,9)	475,1	(+11,9)	463,2	(-25,7)
Ülelikviidsus	117,8	(-9,0)	126,8	113,3	(+1,9)	111,4	(-18,6)	130,0	(+0,4)
Kolmeaastaste pikemaajaliste refinantseerimisoperatsioonide tagasimaksed ¹	75,2	(-10,0)	85,2	23,5	(-16,4)	39,9	(+28,0)	11,9	(-23,6)
Intressimäärade muutused (protsentides)									
Põhilised									
refinantseerimisoperatsioonid	0,08	(-0,10)	0,18	0,05	(+0,00)	0,05	(-0,10)	0,15	(+0,00)
Laenamise püsivõimalus	0,33	(-0,18)	0,51	0,30	(+0,00)	0,30	(-0,10)	0,40	(+0,00)
Hoiustamise püsivõimalus	-0,17	(-0,10)	-0,07	-0,20	(+0,00)	-0,20	(-0,10)	-0,10	(+0,00)
Keskmine EONIA	0,002	(-0,099)	0,101	-0,003	(+0,002)	-0,005	(-0,021)	0,016	(-0,022)

Allikas: EKP.

Märkus. Kõik arvud tabelis on ümardatud. Seepärast ei pruugi arv, mis tähistab muutust võrreldes eelmise perioodiga, esindada mõnel juhul kahe perioodi ümardatud arvude (mis erinevad üksteisest 0,1 miljardi euro võrra) vahet.

¹ Kolmeaastaste pikemaajaliste refinantseerimisoperatsioonide tagasimaksed puhul kasutatakse keskmise asemel miljardites eurodes väljendatud summat.

33,3 miljardit eurot väiksem kui eelmise vaatlusperioodi (14. mai kuni 12. august 2014) päeva keskmine.¹ Autonoomsed tegurid vähenesid märkimisväärselt ehk 34,3 miljardi euro võrra keskmiselt 474,1 miljardi euroni. Kohustuslik reserv kasvas samal ajal vähe, kerkides 0,9 miljardi euro võrra keskmiselt 105,4 miljardi euroni (vt tabel).

Keskmete autonoomsete tegurite muutus tulenes mitme üksikkomponendi muutustest. Likviidsust suurendavatest teguritest kasvasid eurodes nomineeritud netovarad 24,7 miljardi euro võrra ja olid keskmiselt 532,9 miljardit eurot võrreldes eelmise perioodi 30,3 miljardi euro suuruse kasvuga. See peegeldas muu hulgas välismaiste ametlike institutsioonide poolt eurosüsteemis hoitavate eurodes nomineeritud hoiuste mahu kahanemist. Hoiustamise püsivõimaluse negatiivse intressimäära kehtestamise ja septembris tehtud uue intressimäärakärpe tõttu vähenesid mõned välismaised institutsioonid veelgi oma hoiuseid eurosüsteemi keskpankades.

Likviidsust vähendavate tegurite seas kasvas ringluses olevate pangatähtede maht 12,7 miljardi euro võrra, moodustades keskmiselt 972,3 miljardit eurot. Eelmise vaatlusperioodiga võrreldes oli kasvutempo aeglasem. Osaliselt oli see tingitud pangatähtede hooajalise nõudluse vähenemisest pärast suvist turismihooaega. Valitsussektori hoiused kahanesid 29,9 miljardit eurot ja moodustasid keskmiselt 73,8 miljardit eurot. Kuna hoiustamise püsivõimaluse negatiivse intressimäära kehtestamine mõjutas ka valitsuste hoiuseid eurosüsteemis, püüdsid valitsuse hoiuseid hoidvad rahandusministeeriumid järjest enam investeerida oma ülelikviidsust turul positiivsete intressimääradega, kuid ei suutnud alati seda eesmärki saavutada.

Autonoomsete tegurite varasem suhteliselt suur volatiilsus vähenes veidi. Iganädalased hinnangulised summad, mis avaldatakse koos põhiliste refinantseerimisoperatsioonide väljakuulutamise, jäid vahemikku 451,7 miljardit kuni 500,9 miljardit eurot, eelmisel perioodil aga vahemikku 451,7 miljardit kuni 532,1 miljardit eurot. See volatiilsus oli peamiselt tingitud teiste autonoomsete tegurite ja valitsussektori hoiuste kõikumisest. Valitsussektori hoiuste tavapärasele maksutsüklilist tulenevale volatiilsusele lisandusid rahandusministeeriumide ja eurosüsteemi reservihaldusteenuste klientide püüded investeerida rohkem oma rahast turule.

Autonoomsete tegurite iganädalaste prognooside keskmine absoluutne viga oli 4,8 miljardit eurot, mis tähendab langust võrreldes eelmise vaatlusperioodi keskmiselt 6,7 miljardi euroga. Kui keskmine prognoosiviga vähenes, siis iganädalaste prognooside vigade vahemik (-6,6 miljardit eurot kuni 16,2 miljardit eurot) kasvas. Nii keskmise absoluutse vea vähenemine kui ka veavahemiku suurenemine on peamiselt tingitud valitsussektori hoiustega seotud prognoosidest, mille puhul oli keskmine absoluutne viga 4,9 miljardit eurot. Kuigi valitsussektori hoiuste prognooside täpsus keskmiselt kasvas, oli endiselt keeruline ennustada rahandusministeeriumide investeerimistegevust keskkonnas, kus lühiajalised rahaturu intressimäärad olid sageli negatiivsed, eriti pärast seda, kui EKP langetas septembris intressimäärasid veelgi. Oma osa oli ka teistel autonoomsetel teguritel, mille puhul oli keskmine absoluutne viga 3,0 miljardit eurot.²

¹ Kõik võrdlused on tehtud eelmise perioodi kohta, kui pole märgitud teisiti.

² Kõigi autonoomsete tegurite keskmine prognoosiviga ei moodusta autonoomsete tegurite üksikkomponentide keskmete prognoosivigade summat, sest mõned autonoomsed tegurid tasaarvestatakse, näiteks komponentide muutused seoses bilansi ümberhindlusega kvartali lõpus.

Likviidsuse pakkumine

Avaturuoperatsioonide kaudu pakutud keskmine likviidsus kahanes vaatlusperioodil 42,2 miljardi euro võrra 697,4 miljardi euroni. Langus tulenes kolmeaastaste pikemaajaliste refinantseerimisoperatsioonide raames tehtud tagasimaksetest ja põhiliste refinantseerimisoperatsioonide raames kasutusele võetud vahenditest, mida osaliselt tasakaalustas esimese sihtotstarbelise pikemaajalise refinantseerimisoperatsiooni raames pakutud likviidsus. Pakkumisoperatsioonidega tagatud likviidsus oli keskmiselt 502,7 miljardit eurot ja vähenes eelmise vaatlusperioodiga võrreldes 28,4 miljardit eurot.

Iganädalaste põhiliste refinantseerimisoperatsioonide kaudu pakutud keskmine likviidsus vähenes 18,6 miljardi euro võrra 102,3 miljardi euroni, sest mõned tehingute vastaspooled läksid laenamisel põhilistelt refinantseerimisoperatsioonidelt osaliselt üle sihtotstarbelisele pikemaajalisele refinantseerimisoperatsioonile. Igal nädalal jaotatud summad olid jätkuvalt volatiilsed, kõikudes 131,8 miljardist eurost (26. augustil) 82,5 miljardi euroni (14. oktoobril), kuna pangad korjigeerisid oma nõudlust vastavalt likviidsuse ja rahaturutingimuste muutustele.

Kolmeaastaste pikemaajaliste refinantseerimisoperatsioonide tagasimaksed jätkusid keskmises tempos 5,8 miljardit eurot nädalas, mis oli eelmise perioodi 6,3 miljardi euroga võrreldes veidi aeglasem. Vaatlusperioodi lõpuks oli tagasimaksete kogusumma 697,0 miljardit eurot, mis moodustas 70% kogu laenatud summast ja 133% algsest lisatud netolikviidsusest. Iganädalaste tagasimaksete maht oli endiselt kõikuv – kõige suurem tagasimakse summas 19,9 miljardit eurot tehti 24. septembril, kui mõned tehingute vastaspooled läksid laenamisel üle esimesele sihtotstarbelisele pikemaajalisele refinantseerimisoperatsioonile.

Otsetehingute portfelligid kahanesid keskmiselt 13,8 miljardi euro võrra ja see oli peamiselt tingitud väärtipaberituruprogrammi portfellis olevate riigivõlakirjade lunastustähtaegade saabumisest. Kaetud võlakirjade kolmanda ostukava raames hakati kaetud võlakirju ostma 20. oktoobril, st alles vaatlusperioodi lõpu poole. Kaetud võlakirjade ostud lisasid vaatlusperioodil likviidsust keskmiselt 1,1 miljardi euro ulatuses ja tagatud võlakirjade kolmanda ostukava raames oli vaatlusperioodi lõpuks arveldatud summa 7,4 miljardit eurot.

Ülelikviidsus

Ülelikviidsus vähenes 9 miljardit eurot ja moodustas vaatlusperioodi jooksul keskmiselt 117,8 miljardit eurot, võrrelduna 126,8 miljardi euroga eelmisel vaatlusperioodil. Arvelduskontodel hoitavad päevased vahendid, mis ületavad kohustusliku reservi nõuet, kahanesid 10,5 miljardi euro võrra ja olid keskmiselt 90,9 miljardit eurot, samal ajal kui hoiustamise püsivõimaluse keskmine kasutus kasvas 1,6 miljardi euro võrra 27,1 miljardi euroni. Alates 2013. aasta algusest stabiilselt vähenenud ülelikviidsus on 2014. aasta märtsist saadik kõikunud ligikaudu 120 miljardi euro juures. 2014. aasta kümnendal arvestusperioodil kahanes ülelikviidsus veidi, jõudes keskmiselt 111,4 miljardi euroni, mis oli madalaim tase pärast esimese kolmeaastase pikemaajalise refinantseerimisoperatsiooni arveldamist 2011. aasta lõpul. Ülelikviidsuse märkimisväärne kõikumine eriti üheksandal arvestusperioodil oli peamiselt tingitud autonoomsete tegurite volatiilsusest ja põhiliste refinantseerimisoperatsioonide raames jaotatud summade kõikumisest. Üheksandal arvestusperioodil langes valitsussektori hoiuste madalseis kokku põhiliste refinantseerimisoperatsioonide suure kasutusega, mis oli seotud kvartali lõpuga. Selle tulemusena kas-

vas ülelikviidsus koguni 159 miljardi euron. Kohati kahanes ülelikviidsus ajutiselt alla 100 miljardi euro; kõige väiksem summa – 77 miljardit eurot – registreeriti 23. septembril.

Mis puudutab ülelikviidsuse jaotumist, siis keskmiselt hoidsid tehingute vastaspoolde vaatlusperioodil 23% oma ülelikviidsusest hoiustamise püsivõimaluse raames ja 77% ülereservides. Kuna ülereservide (keskmised arvelduskontodel hoitavad vahendid, mis ületavad kohustusliku reservi nõuet) suhtes kohaldatakse sama negatiivset intressimäära nagu hoiustamise püsivõimaluse puhul, peaks tehingute vastaspooltel olema ükskõik, millisel kujul ülelikviidsust hoida. Tehniliste ja töökorralduslike aspektide tõttu võib mõnel vastaspooltel olla siiski mugavam kasutada arvelduskontosid, samal ajal kui teised vastaspoolde eelistavad töökorralduslike ja õiguslike küsimuste tõttu hoiustamise püsivõimalust. Vaatlusperioodil kasvas hoiustamise püsivõimaluse raames hoitud ülelikviidsuse osakaal 19%lt 27%ni. See oli põhjustatud nii hoiustamise püsivõimaluse keskmiselt suuremast kasutusest kui ka arvelduskontodel hoitavate vahendite kahanemisest.

Intressimäära muutused

EONIA oli kaheksandal arvestusperioodil – enne EKP intressimäärade langetamist 10. septembril – keskmiselt 1,6 baaspunkti, kolmel eelmisel arvestusperioodil aga 10,1 baaspunkti. EONIA jäi vahemikku 10,1 baaspunkti (13. augustil) kuni –0,4 baaspunkti (28. augustil), kajastades ülelikviidsuse kõikumist. Pärast põhiliste refinantseerimisoperatsioonide, hoiustamise püsivõimaluse ja laenamise püsivõimaluse intressimäära langetamist muutus EONIA esimest korda negatiivseks üheksandal arvestusperioodil (–0,5 baaspunkti) ja seejärel kümnendal arvestusperioodil (–0,3 baaspunkti). Seni kõige madalam tase (–4,5 baaspunkti) registreeriti 3. oktoobril. Volatiilsus oli väga väike: kui kuu lõpu järsud tõusud välja arvata, püsis EONIA suhteliselt kitsas vahemikus ning kõikus 2,2 baaspunktist (24. septembril) –4,5 baaspunktini (3. oktoobril).

2.4. VÕLAKIRJATURUD

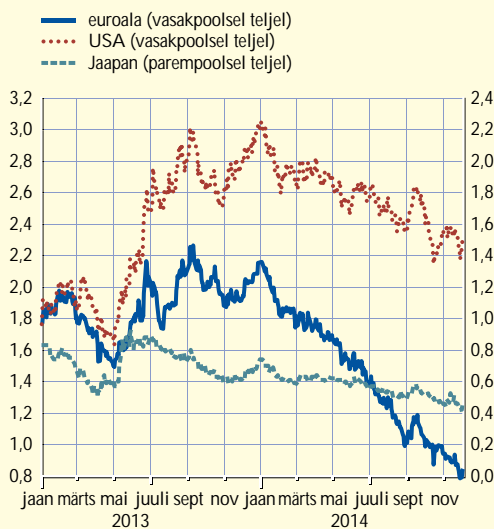
2014. aasta augusti lõpust detsembri alguseni vähenes euroala pikaajaliste AAA-reitinguga riigivõlakirjade tulusus. Seda põhjustasid mõned varasemad euroala kehvad majandusnäitajad ja turul üleilmse kasvuväljavaate suhtes valitsenud üldine ebakindlus. USAs ja Jaapanis kahanes pikaajaliste riigivõlakirjade tulusus vähem, ent oli mõnevõrra volatiilne. Euroala riikides, kus valitsevad pinged, kasvas pikaajaliste riigivõlakirjade tulusus oktoobri keskel, kajastades ebakindlust üleilmse kasvuväljavaate ja riigipõhiste uudiste suhtes, ent enamikus riikides asendus see tõus hiljem langusega. Investorite ebakindlus võlakirjaturu lähiaja arengu suhtes oli vaatlusalusel perioodil väga kõikum, tuues kaasa väikese languse euroalal ning tõusu USAs ja Jaapanis.

2014. aasta augusti lõpust 3. detsembrini kahanes euroala AAA-reitinguga kümneaastase tähtjaga riigivõlakirjade tulusus ligikaudu 16 baaspunkti 0,9%ni (vt joonis 22). Samal ajavahemikul kahanes USA ja Jaapani kümneaastaste riigivõlakirjade tulusus vähem ning oli 3. detsembril vastavalt 2,3% ja 0,4%. Euroala AAA-reitinguga lühema tähtjaga võlakirjade tulusus jäi üldjoontes samaks ja oli veidi negatiivne, mistõttu tähtjastruktuuri kalle, mida mõõdetakse kümne- ja kaheaastaste riigivõlakirjade tulususe erinevusega, vähenes vaadeldaval perioodil ligikaudu 15 baaspunkti.

Septembri esimesel poolel suurenes euroalal veidi AAA-reitinguga pikaajaliste võlakirjade tulusus. See tõus pöördus kohe pärast euroala mõningate kehvide majandusnäitajate avaldamist languseks ja ülejäänud perioodi jooksul iseloomustas AAA-reitinguga pikaajaliste võlakirjade tulusust kergelt kahanev suundumus. Tulusus vähenes kõige enam oktoobri keskpaigas euroala järjekordsete

Joonis 22. Pikaajaliste riigivõlakirjade tulusus

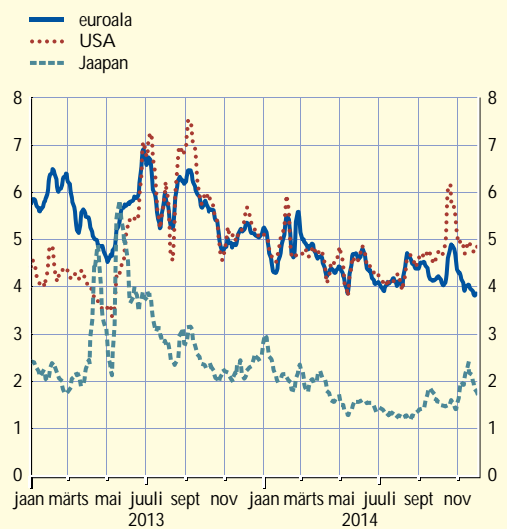
(protsenti aastas; päevased andmed)

Allikad: EuroMTS, EKP, Bloomberg ja Thomson Reuters. Märkused. Pikaajaliste riigivõlakirjade puhul vaadeldakse kümneaastase tähtajaga võlakirju või võlakirju, mille tähtaeg on kümnele aastale kõige lähemal. Euroala puhul on lähtutud EKP andmetest AAA-reitinguga võlakirjade (hõlmavad Austria, Soome, Saksamaa ja Madalmaade võlakirju) kohta.

Joonis 23. Riigivõlakirjaturu eeldatav volatiilsus

(protsenti aastas; päevaste andmete viiepäevane libisev keskmine)

Allikas: Bloomberg. Märkused. Riigivõlakirjaturu eeldatav volatiilsus näitab, kui suur on Saksamaa ja USA kümneaastaste riigivõlakirjade hindadega seotud ebakindlus lähemas perspektiivis (kuni kolm kuud). See põhineb optioonide turuväärtusel. Bloomberg kasutab lühima tähtajaga futuuriidele kirjutatud realiseerimishinnale lähimate müügi- ja ostuoptioonide oodatavat volatiilsust.

kesiste majandusandmete ja riigipõhiste uudiste järel ning tingituna turu üldisest kartusest üleilmse kasvu pärast. Seevastu nendes euroala riikides, kus valitsevad pinged, ilmnes pärast neid sündmusi pikaajaliste võlakirjade tulususe kasv, ent see oli enamikus asjaomastes riikides vaatlusperioodi lõpuks taas langusteel.

USA pikaajaliste võlakirjade tulusus suurenes vaatlusperioodi alguses pärast majandusandmete üldist paranemist ja seoses turu kohatiste ootustega USA rahapoliitika karmistumise kiirema tempo suhtes. Seejärel vähenes USA pikaajaliste võlakirjade tulusus septembri keskpaigast kuni oktoobri keskpaigani ja suurim langus oligi oktoobri keskel. Seda põhjustasid turu kartused üleilmse kasvu pärast ja turu ootused, et rahapoliitika karmistub aeglasemas tempos. Vaadeldava perioodi lõpu poole hakkas USA pikaajaliste võlakirjade tulusus pärast majandusnäitajate mõningast paranemist taas kerkima, jäädes perioodi lõpus ainult veidi madalamale tasemele kui augusti lõpus. Föderaalreservi rahapoliitika komitee otsus esiteks vähendada septembris veelgi oma varaostude mahtu 10 miljardi USA dollari võrra ning teiseks lõpetada varade ostukava oktoobris olid turul oodatud ega avaldanud USA pikaajaliste võlakirjade tulususele erilist mõju. Jaapanis vähenes pikaajaliste võlakirjade tulusus vaatlusperioodil veidi. Jaapani keskpanga 31. oktoobri otsus rahapoliitikat olulisel määral leevendada avaldas Jaapanis pikaajaliste võlakirjade tulususele vaid mõningast langusmõju, ehkki enamiku turuosaliste jaoks oli see otsus ootamatu.

Investorite ebakindlus võlakirjaturu lähiaja sündmuste suhtes, mida väljendab lühiajalistest võlakirjaoptioonidest tuletatud eeldatav volatiilsus, oli vaatlusperioodil nii euroalal kui ka USAs väga kõikumine. Volatiilsus suurenes kõige enam oktoobri keskpaigas, milles kajastus eespool märgitud turude kartus üleilmse kasvu pärast (vt joonis 23). Ent kokkuvõttes oli eeldatav volatiilsus euroala

võlakirjaturgudel detsembri alguses augusti lõpu tasemest allpool ehk ligikaudu 3,9%. Seevastu USAs saavutas eeldatav volatiilsus vaatlusperioodil kõrgema taseme ja oli 3. detsembril ligikaudu 4,9%. Eeldatav volatiilsus suurenes ka Jaapanis, eriti oktoobri lõpu poole, kui Jaapani keskpang andis teada rahapoliitiliste leevendusmeetmete märkimisväärsest suurendamisest. Volatiilsuse kasvu võis täheldada ka pärast 2014. aasta kolmanda kvartali SKP reaalkasvu negatiivsete näitajate avaldamist.

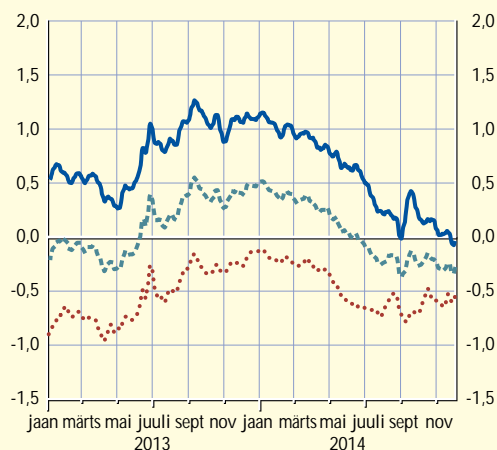
Vaadeldaval perioodil suurenes euroala võlakirjade reaaltulusus, mida mõõdetakse inflatsiooniga indekseeritud riigivõlakirjade tulususe põhjal. Viie- ja kümneaastase tähtajaga võlakirjade reaaltulusus kasvas vastavalt ligikaudu 0,12% ja 0,03% ning jõudis -0,55% ja -0,29%ni. Pikaajaline reaalne forvardmäär tõusis septembri esimestel päevadel, kajastades pikaajalise nominaalse intressimäära väikest kerkimist. Seejärel muutus tõus languseks, mille tulemuseks oli kogu perioodi jooksul pikaajalise reaalse forvardmäära alanemine ligikaudu 0,05% ehk -0,04%ni (vt joonis 24).

Vaatlusperioodil langesid pikaajalisi inflatsiooniootusi kajastavad finantsturu näitajad, mida arvatatakse vastavate nominaalsete ja inflatsiooniga indekseeritud võlakirjade vahena. 3. detsembril seisuga oli viie- ja kümneaastane võlakirjaturupõhine inflatsiooniootus vastavalt ligikaudu 0,7% ja 1,2%. Ka viieaastaste forvardvõlakirjade põhine viie aasta inflatsiooniootus alanes vaatlusperioodil mõnevõrra ja oli 3. detsembril umbes 1,7% (vt joonis 25). Väiksema volatiilsusega pikaajalised forvardvõlakirjade põhised inflatsiooniootused, mis tuletatakse inflatsiooniga indekseeritud vahetustehingutest, kahanesis samuti ja olid perioodi lõpus ligikaudu 1,8%. Praegu peavad turuosalisel 2% ületava inflatsiooni riski suhteliselt väheks. Seetõttu on pikaajaliste inflatsiooniootuste turupõhiste näitajate hulka kuuluv inflatsiooniriski turuhind ajaloolises plaanis väga madal. Lisaks on euroala

Joonis 24. Euroala nullkupongiga inflatsiooniga indekseeritud võlakirjade tulusused

(protsenti aastas; päevaste andmete viiepäevane libisev keskmine; sesoonselt kohandatud)

- inflatsiooniga indekseeritud viieaastaste forvardvõlakirjade tulusus viieks aastaks
- inflatsiooniga indekseeritud viieaastaste hetkevõlakirjade tulusus
- inflatsiooniga indekseeritud kümneaastaste hetkevõlakirjade tulusus

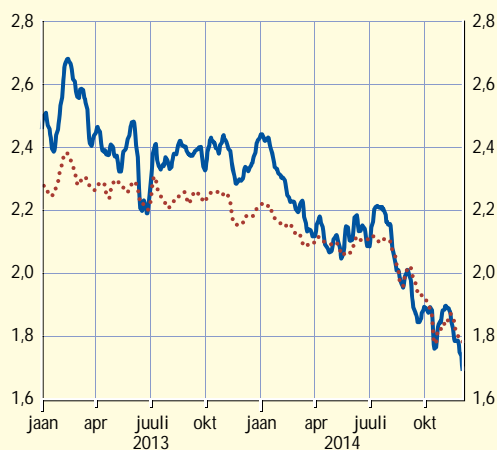

Allikad: Thomson Reuters ja EKP arvutused.
Märkus. Reaaltulusused on arvatatud kui Prantsusmaa ja Saksamaa eraldi hinnatud reaaltulususte SKPga kaalutud keskmised.

Joonis 25. Euroala nullkupongiga võlakirjade põhised inflatsiooniootused ja inflatsiooniga seotud vahetustehingute intressimäärad

(protsenti aastas; päevaste andmete viiepäevane libisev keskmine; sesoonselt kohandatud)

- viieaastaste forvardite põhine inflatsiooniootus viieks aastaks
- inflatsiooniga seotud viieaastaste vahetustehingute intressimäär viieks aastaks

Allikad: Thomson Reuters ja EKP arvutused.
Märkus. Võlakirjadepõhised inflatsiooniootused on arvatatud kui Prantsusmaa ja Saksamaa eraldi hinnatud võlakirjadepõhiste inflatsiooniootuste SKPga kaalutud keskmised.

inflatsiooniga seotud võlakirjapakkumise hiljutine kasv suurendanud inflatsiooniootuste turupõhiste näitajate langussurvet. Küsitluspõhised inflatsiooniootuste näitajad kuue kuni kümne eeloleva aasta kohta viitavad praegu 1,9% suurusele inflatsioonimäärale.

Augusti lõpust kuni 3. detsembrini püsis euroala forvardtehingute eeldatavate üleööturu intressimäärade tähtjastruktuur lühikeste tähtaegade puhul laias laastus muutumatu, kuid alanes keskmiste kuni pikemate tähtaegade puhul (vt joonis 26). Forvardtehingute pikemaajalised eeldatavad intressimäärad langesid umbes kümne aasta pärast saabuvate tähtaegade puhul ligikaudu 25 baaspunkti, mille tulemusena muutus forvardtehingute intressimäärade kõver vaatlusperioodil tunduvalt laugemaks.

Mittefinantsettevõtete võlakirjade tuluserinevused (Merrill Lynchi EMU AAA-reitinguga riigivõlakirjade indeksi suhtes) vähenesid 3. detsembril võrreldes augusti lõpu tasemega kõrgema reitinguga võlakirjade puhul ja püsisid madalama reitinguga võlakirjade puhul enam-vähem muutumatuna. Ka finantsettevõtete võlakirjade tuluserinevused vähenesid kõrgema reitinguga võlakirjade puhul ja jäid madalama reitinguga võlakirjade puhul üldjoontes samaks. Madalama reitinguga finantsettevõtete ja mittefinantsettevõtete võlakirjade tuluserinevused olid vaatlusperioodil veidi volatiilsed ning suurimat kasvu täheldati oktoobri keskpaigas.

2.5. AKTSIATURUD

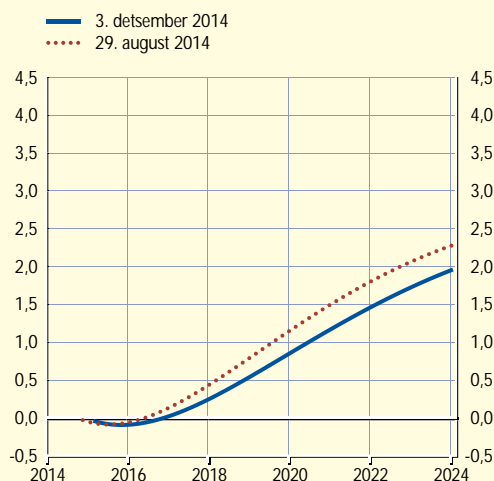
2014. aasta augusti lõpust detsembri alguseni olid aktsiahinnad volatiilsed. Selle tingisid eri majanduspiirkondade vastuolulised majandusandmed ja üldine turu ebakindlus üleilmse kasvu suhtes. Vaatlusperioodi lõpuosa iseloomustanud elavnemise taustal algas euroala aktsiahindade üldine tõus. USA aktsiahinnad kerkisid samuti netoarvestuses USA positiivsete majandusandmete avaldamise toel. Jaapanis kallinesid aktsiahinnad järsult pärast Jaapani keskpanga otsust rahapoliitikat veeldada suurel määral leevendada.

Euroala aktsiahinnad, mida mõõdetakse Dow Jonesi EURO STOXX üldindeksiga, tõusid augusti lõpu ja 3. detsembri vahelisel ajal ligi 3%. USAs kerkisid aktsiahinnad Standard & Poor's 500 indeksi kohaselt pea 4%, sellal kui Jaapanis kallinesid aktsiahinnad Nikkei 225 indeksi järgi märkimisväärselt, umbes 15% (vt joonis 27).

Euroala aktsiaturgude areng läbis kaks erinevat perioodi. Septembri algusest saadik olid euroala aktsiahinnad olnud pikemaajalises languses. Suurim kukkumine leidis aset oktoobri keskpaigas seoses euroala kehvade majandusandmete avaldamisega, riigipõhiste uudistega ning turu üldise

Joonis 26. Euroala üleööturu forvardtehingute eeldatavad intressimäärad

(protsenti aastas; päevased andmed)

Allikad: EKP, EuroMTS (statistika aluseks olevad andmed) ja Fitch Ratings (reitingud). Märkused. Turul vaadeldavate intressimäärade tähtajalisest struktuurist tuletatud eeldatav forvardtulukõver kajastab turuootusi lühiajaliste intressimäärade tulevaste tasemete suhtes. Eeldatavate forvardtulukõverate arvutamise meetodid on kirjeldatud EKP veebilehe jaotises „Euro area yield curve”. Hinnangus kasutatud andmed on saadud euroala AAA-reitinguga riigivõlakirjadest.

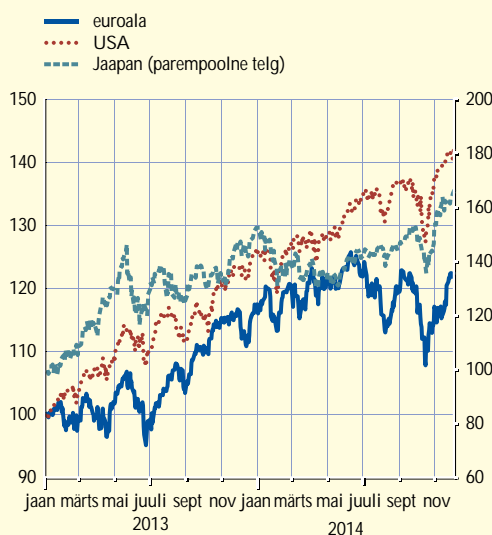
kartusega üleilmse kasvu pärast. Selle tagajärjel jõudsid euroala aktsiahinnad madalaimale tasemele pärast 2013. aasta septembrit. Seejärel kerkisid aktsiahinnad finantsturu ebakindluse vähenedes euroalal palju kõrgemale kui augusti lõpus.

Aktsiahindade areng euroala eri majandussektorites oli vaatlusperioodil vastuoluline (vt tabel 6). Suurimat tõusu täheldati telekommunikatsiooni- ja tarbekaupade sektoris. Seevastu nafta- ja gaasisektoris ning tervishoiusektoris leidis aset suurim odavnemine. Kui EKP avaldas 26. oktoobril põhjaliku hindamise tulemused, langesid kohe euroala finantssektori aktsiahinnad ja eriti järsk oli kukkumine ettevõtete tasandil. Tulemuste avaldamisele järgnenud päevadel pöördus aga suurem osa neist langustest tõusuks. Sellest hoolimata võis vaatlusperioodil kokkuvõttes täheldada finantssektori aktsiahindade mõningast alaneimist.

USAs odavnesid aktsiahinnad vaatlusperioodi esimesel poolel. Nagu euroalalgi, esines suurim langus umbes oktoobri keskpaigas pärast mõnede vastuoluliste majandusandmete avaldamist ja turu üldist muret üleilmse kasvu pärast. Vaatlusperioodi teisel poolel tõusid aktsiahinnad USAs taas märkimisväärselt ning olid perioodi lõpus palju kõrgemad kui augusti lõpus. See kallinemine järgnes sealsete majandusnäitajate üldisele paranemisele, kui selgusid näiteks rõõmustavad uudised SKP reaalkasvu ja tööturutingimuste kohta. Aktsiahindade sektoripõhised tulemused USAs olid enamikus sektorites positiivsed; kiireimat tõusu täheldati tervishoiu- ja kommunaalteenuste sektoris. Suurim langus tabas nafta- ja gaasisektorit ning telekommunikatsioonisektorit.

Joonis 27. Aktsiahinnaindeksid

(indeks: 1. jaanuar 2013 = 100; päevased andmed)

Allikas: Thomson Reuters.
Märkus. Kasutatakse järgmisi indekseid: euroala Dow Jonesi EURO STOXX üldindeks, USA Standard & Poor's 500 indeks ja Jaapani Nikkei 225 indeks.

Tabel 6. Hinnamuutused Dow Jonesi EURO STOXX majandussektorite indeksites

(perioodi lõpu hindade protsentides)

	EURO STOXX	Põhitoor- ained	Tee- nused	Tarbe- kaupad	Nafta ja gaas	Finants- sektor	Tervis- hoid	Tööstus	Tehno- loogia	Telekommu- nikatsioon	Kommunaal- teenused
Majandussektori osakaal turukapitalisatsioonis (perioodi lõpu andmed)	100,0	9,7	6,9	16,9	5,8	23,9	5,5	14,9	5,2	4,9	6,3
Hinnamuutused (perioodi lõpu andmed)											
2013 III kv	10,1	4,7	8,2	6,5	7,3	18,9	-4,5	12,0	14,4	16,8	9,6
2013 IV kv	7,3	9,5	7,1	3,4	0,9	12,5	6,0	7,5	7,2	6,8	4,3
2014 I kv	10,4	8,2	9,4	5,3	6,1	18,1	4,5	9,5	6,3	10,0	18,2
2014 II kv	0,9	3,6	-2,0	2,6	9,1	-3,6	2,8	-0,9	-1,5	6,7	4,6
2014 III kv	-1,3	-3,4	-3,3	-5,6	-5,0	2,3	12,0	-4,7	4,8	-2,5	-0,3
okt 2014	-3,1	-1,0	-5,4	-2,2	-5,8	-5,2	4,0	-7,4	-0,3	5,1	1,2
nov 2014	0,8	1,7	3,9	4,2	-15,4	-1,7	6,9	-3,2	9,3	10,1	5,9
29. august 2014 – 3. detsember 2014	2,7	4,1	5,7	6,8	-12,2	1,7	-0,2	1,9	3,2	13,3	2,4

Allikad: Thomson Reuters ja EKP arvutused.

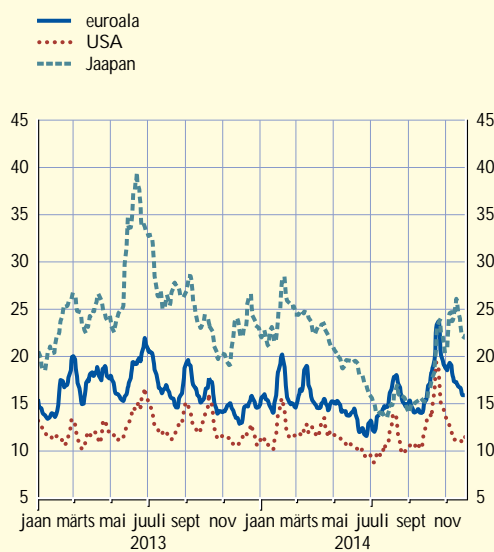
Jaapanis oli aktsiahindade tõus vaadeldaval perioodil kolme majanduspiirkonna suurim ehk ligikaudu 15%. Nagu euroalal ja USAs, alanesid ka Jaapanis aktsiahinnad oktoobris, sest tunti muret üleilmse kasvu pärast. Seejärel taastusid need hüppeliselt pärast Jaapani keskpanga 31. oktoobri otsust leevendada veelgi rahapoliitilist kurssi. Vaatlusperioodi lõpupoole langesid Jaapani aktsiahinnad mõneks ajaks, kui avaldati 2014. aasta kolmanda kvartali SKP reaalkasvu negatiivsed näitajad ja kuulutati välja uued üldvalimised. Seejärel taastusid aga aktsiahinnad kiiresti ja olid vaatlusperioodi lõpus tunduvalt kõrgemad kui augusti lõpus.

Aktsiaturu ebakindlus, mida väljendab eeldatav volatiilsus, suurenes nii euroalal, USAs kui ka Jaapanis. Euroalal ja USAs süvenes aktsiaturu ebakindlus oktoobri keskpaigas pärast aktsiahindade järsku langust mõlemal pool Atlantit ning see kajastas turu suurenenud ebakindlust üleilmse kasvu suhtes. Seejärel see kasv pöördus mõnevõrra, ent sellest hoolimata suurenes euroala ja USA aktsiaturu ebakindlus vaatlusperioodil tervikuna ning oli 3. detsembril vastavalt ligikaudu 16% ja 11% (vt joonis 28). Ka Jaapanis suurenes aktsiaturu ebakindlus oktoobri keskpaigas, ent erinevalt kahe teise majanduspiirkonna arengust kasv jätkus ja oli vaadeldava perioodi lõpuks märgatavalt kõrgemal tasemel, 22% juures.

Dow Jonesi indeksis EURO STOXX sisalduvad euroala finants- ja mittefinantsettevõtete olemasolevad kasumiandmed näitavad, et viimasel 12 kuul arvatatud tegelik tulu, mis oli augusti lõpus ligikaudu 3% langenud, tõusis 2014. aasta novembri lõpuks umbes 2%. Novembris prognoosisid turuosaliselised, et järgmise 12 kuu jooksul kasvab ettevõtete aktsia kohta teenitud kasum 16%, pikema aja (viis aastat) kasum aga ligikaudu 12% aastas (vt joonis 29).

Joonis 28. Aktsiaturu eeldatav volatiilsus

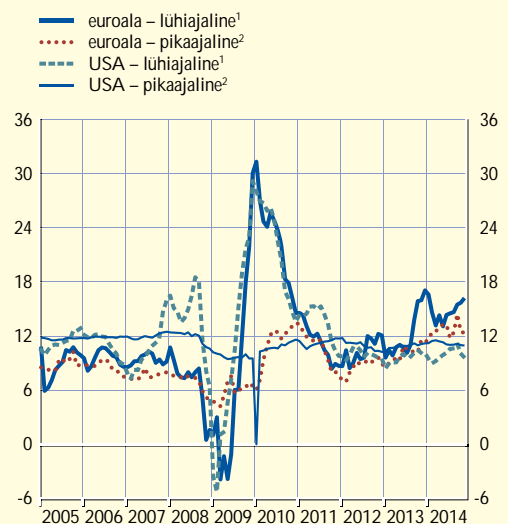
(protsenti aastas; päevaste andmete viiepäevane libisev keskmine)

Allikas: Bloomberg.
Märkused. Eeldatava volatiilsuse aegrida viitab aktsiahindade protsentuaalsete muutuste oodatavale standardhälbele kuni kolme kuu jooksul, mis väljendub aktsiahinnaindeksitega seotud optioonide hindades. Eeldatav volatiilsus kajastab euroalal Dow Jonesi EURO STOXX 50 aktsiaindeksi, USAs Standard & Poor's 500 aktsiaindeksi ning Jaapanis Nikkei 225 aktsiaindeksi näitajaid.

Joonis 29. Aktsia kohta saadava tulu oodatav kasv USAs ja euroalal

(protsenti aastas; kuuandmed)

Allikad: Thomson Reuters ja EKP arvutused.
Märkused. Ettevõtete tulu oodatav kasv euroalal Dow Jonesi EURO STOXX indeksi järgi ja USAs Standard & Poor's 500 indeksi järgi.
¹ „Lühiajaline” viitab analüütikute järgmise 12 kuu tuluootustele (aastakasvud).
² „Pikaajaline” viitab analüütikute järgmise kolme kuni viie aasta tuluootustele (aastakasvud).

2.6. MITTEFINANTSETTEVÖTETE FINANTSVOOD JA FINANTSSEISUND

2014. aasta juulist oktoobrini alanes veidi euroala mittefinantsettevõtete rahastamise reaalkulu. See kajastas nii omandiväärtpaberite kui ka lühiajaliste pangalaenude reaalkulu langust, mis enam kui korvas turupõhise laenuvahenditega rahastamise ja pikaajaliste pangalaenude reaalkulu tõusu. 2014. aasta kolmandas kvartalis leevenesid mittefinantsettevõtete laenuitingimused netoarvestuses ning see oli teine kord alates 2007. aasta teisest kvartalist, mil sellist suundumust täheldati. Hinnangute kohaselt stabiliseerus sүgisel mittefinantsettevõtetele pakutava välisrahastamise koguvoog, ent see püsib aeglane. See nõrkus kajastab nii rahaloomeasutuste poolt mittefinantsettevõtetele antud laenude netotagasihindade vähenemist kui ka ettevõtete väärtipaberite netoemiteerimise kahanemist.

RAHASTAMISTINGIMUSED

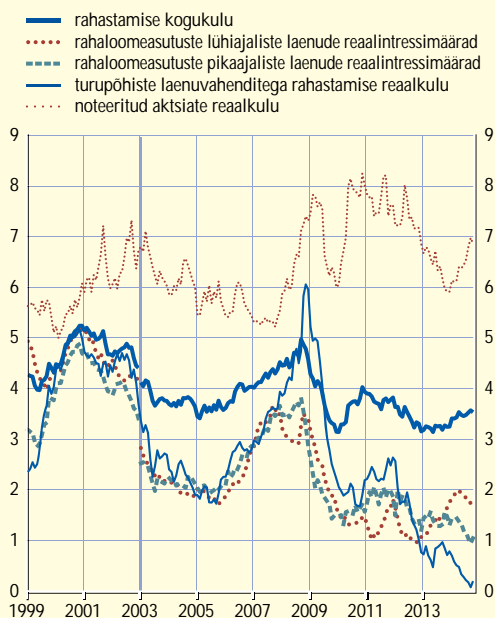
Euroala mittefinantsettevõtete välisrahastamise reaalkulu, mille arvutamiseks kaalutakse erinevate rahastamisallikate kasutamise kulu bilansilise jäägi alusel, mida on korrigeeritud hindamismõjuga, alanes veidi 2014. aasta juulist oktoobrini (4 baaspunkti) ja oli oktoobris 3,5% (vt joonis 30). Üldindeksi liikumine kajastas omandiväärtpaberite reaalkulu 12baaspunktilist ja lühiajaliste laenuintresside 8baaspunktilist vähenemist. Turupõhise laenamise reaalkulu ja pikaajaliste laenude intressimäärad tõusid vastavalt 12 ja 11 baaspunkti. 2014. aasta novembri kohta kättesaadavate andmete kohaselt kahanesid nii omandiväärtpaberite reaalkulu kui ka turupõhise laenamise reaalkulu.

Kui vaadelda lähemalt välisrahastamise komponente, siis võib täheldada rahaloomeasutuste poolt 2014. aasta juulist oktoobrini mittefinantsettevõtetele antud laenude nominaalintressimäärade alanemist. Pikaajaliste (rohkem kui viieks aastaks fikseeritud intressimääraga) laenude puhul on see veidi nähtavam: nende laenude intressimäärad langesid vaatlusperioodil 35 baaspunkti. Samal ajal alanesid lühemaks ajaks fikseeritud intressimääraga uute väikelae- nude (kuni miljon eurot) nominaalintressimäärad 31 baaspunkti, suurlaenude intressimäärad aga 18 baaspunkti (vt tabel 7). Väike- ja suur- laenude intressimäärade erinevused kahanesid sel ajavahemikul lühikeseks tähtajaks fikseeritud intressimääraga laenude puhul 12 baaspunkti võrra, enam kui viieks aastaks fikseeritud intressimääraga laenude puhul need aga tõusid 12 baaspunkti võrra.

2014. aasta juulist oktoobrini vähenesid ka euroala riigivõlakirjade tulusus ja rahaturu intressimäärad. Tänu rahaturu intressimäärade väiksemale langusele vähenesid väike- ja suur- laenude lühiajaliste intressimäärade vahed võr-

Joonis 30. Euroala mittefinantsettevõtete välisrahastamise reaalkulu

(protsenti aastas; kuuandmed)

Allikad: EKP, Thomson Reuters, Merrill Lynch ja Consensus Economics.

Märkused. Mittefinantsettevõtete välisrahastamise reaalkulu mõeldakse pangalaenude kulu, võlaväärtpaberite kulu ja aktsiate kulu kaalutud keskmisena, mille arvutamiseks kohandatakse vastavad jäägid inflatsioonootustega (vt EKP 2005. aasta märtsi kuubülletäni taustinfo 4). 2003. aasta alguses hakati kasutama rahaloomeasutuste laenude ühtlustatud intressimäärasid, mis põhjustas statistilise aegra katkemise. Alates 2010. aasta juunist ei pruugi andmed varasemate andmetega täielikult võrreldavad olla meetodite muutuste tõttu, mis kaasnesid määruste EKP/2008/32 ja EKP/2009/7 (muudab määrust EKP/2001/18) rakendamisega.

Tabel 7. Rahaloomeasutuste poolt mittefinantsettevõtetele väljastatud uute laenude intressimäärad

(protsenti aastas; baaspunktid)

							Muutus baaspunk- tides kuni 2014. aasta oktoobrini ¹		
	2013 III kv	2013 IV kv	2014 I kv	2014 II kv	sept 2014	okt 2014	juuli 2013	juuli 2014	sept 2014
Rahaloomeasutuste väljastatud laenude intressimäärad									
Mittefinantsettevõtetele väljastatud arvelduslaenu	3,86		3,79	3,78	3,71	3,52	3,42	-42	-17
Mittefinantsettevõtetele väljastatud laenu, kuni 1 miljon eurot									
ujuva intressimääraga ja esialgselt kuni üheks aastaks fikseeritud intressimääraga	3,75	3,78	3,78	3,59	3,31	3,29	-56	-31	-2
esialgselt rohkem kui viieks aastaks fikseeritud intressimääraga	3,26	3,27	3,29	3,11	2,84	2,82	-45	-24	-2
Mittefinantsettevõtetele väljastatud laenud, üle 1 miljoni euro									
ujuva intressimääraga ja esialgselt kuni üheks aastaks fikseeritud intressimääraga	2,15	2,29	2,25	2,09	1,89	1,81	-41	-18	-8
esialgselt rohkem kui viieks aastaks fikseeritud intressimääraga	3,06	2,96	2,98	2,71	2,40	2,43	-63	-35	3
Memokirjed									
Rahaturu kolme kuu intressimäär	0,23	0,29	0,31	0,21	0,08	0,09	-14	-12	1
Kaheaastaste riigivõlakirjade tulusus	0,22	0,25	0,17	0,02	-0,10	-0,08	-26	-9	2
Seitsmeaastaste riigivõlakirjade tulusus	1,42	1,58	1,21	0,87	0,57	0,51	-83	-29	-6

Allikas: EKP.

Märkus. Riigivõlakirjade puhul vaadeldakse euroala võlakirju, lähtudes EKP andmetest AAA-reitinguga (Fitch Ratings) võlakirjade (hõlmavad Austria, Soome, Prantsusmaa, Saksamaa ja Madalmaade võlakirju) kohta.

¹ Ümardamise tõttu ei pruugi näitajad täielikult ühtida.

reldes kolme kuu EURIBORiga vastavalt 19 ja 7 baaspunkti võrra. Suurlaenude pikaajaliste intressimäärade ja seitsmeaastase tähtajaga AAA-reitinguga riigivõlakirjade intressimäärade erinevus vähenes 7 baaspunkti ning väikelaenude pikaajaliste intressimäärade ja riigivõlakirjade turu intressimäärade vahe suurenes 5 baaspunkti.

Kui heita pilk euroala mittefinantsettevõtete pangalaenude pakkumise ja nõudluse andmetele, siis näitas 2014. aasta oktoobri pankade laenugevuse uuring sama aasta kolmanda kvartali kohta, et mittefinantsettevõtete laenuingimused leevenesid netoarvestuses teist korda pärast 2007. aasta teist kvartalit (-2% pankadest viitasid sellele, et laenuingimused on karmistunud, võrreldes -3%ga eelnenud kvartalis).

Pankade rahastamiskulude ja bilansipiirangutega seotud tegurid aitasid jätkuvalt veidi kaasa ettevõtetele esitatavate laenuingimuste lõdvenemisele 2014. aasta kolmandas kvartalis. Täpsemalt oli selle põhjuseks eelkõige euroala pankade likviidsuspositsiooni jätkuv tugevnemine ning nende jätkuvalt paranev juurdepääs turupõhisele rahastamisele, kusjuures pankade kapitalipositsioon avaldas tingimustele vaevumärgatavat karmistavat mõju. Seevastu pankade riskiootused ettevõtete äritegevuse väljavaadete ja makromajandusliku ebakindluse suhtes avaldasid kolmandas kvartalis ettevõtetele antavate laenude tingimustele mõningast karmistavat mõju (2% võrreldes -3%ga), olles eelmises kahes kvartalis veidi leevenenud. Niisugune suundumus oli kooskõlas majandustegevuse tagasihoidliku elavnemisega. Selles kajastus pankade varasemate paremate ootuste halvenemine makromajandusliku ja ettevõttepõhise väljavaate suhtes. Peale selle karmistas laenuingimusi mõnevõrra pankade hinnang nõutava tagatisega seotud riski kohta. Täpsemalt vt 2014. aasta no-

vembri kuubülletääni taustinfo „The results of the euro area bank lending survey for the third quarter of 2014”.

Turupõhise rahastamise puhul muutus mittefinantsettevõtete turupõhiste laenuvahendite kulu 2014. aasta juulist oktoobrini ettevõtete võlakirjade reitingukategooriate kaupa erinevalt. Kõrgema reitinguga võlakirjade, näiteks A- ja AA-reitinguga ettevõtete võlakirjade ja AAA-reitinguga riigivõlakirjade tulususe erinevus ahenes vaevumärgatavalt, samal ajal kui madalama reitinguga (suure tulususega) võlakirjade vahe kasvas 38 baaspunkti (vt joonis 31). Värskeamad turupõhise rahastamise andmed näitavad, et 2014. aasta novembris madalama reitinguga võlakirjade tulususe vahe vähenes.

FINANTSVOOD

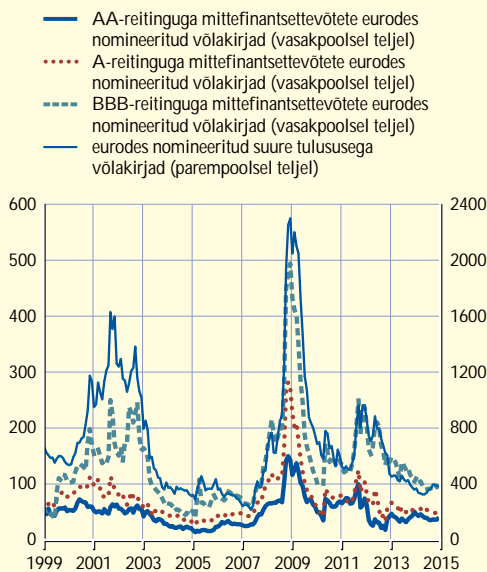
2014. aasta juulist oktoobrini kiirenes euroala mittefinantsettevõtete aktsia kohta teenitud kasumi aastakasv. Euroala börsiettevõtetes aktsia kohta teenitud tulu aastakasv oli 2014. aasta oktoobris 0,7%, võrrelduna -4,8%ga 2014. aasta juulis (vt joonis 32). Turuallikatest saadud näitajate põhjal ootavad turuosaliselised, et aktsia kohta teenitud tulu muutub käesoleva aasta neljandas kvartalis positiivseks.

Välisrahastamise üldine voog mittefinantsettevõtetele stabiliseerus sügisel pärast langusperioodi. See muutus kajastab rahaloomeasutuste poolt mittefinantsettevõtetele antud laenu netotagasi-maksete vähenemist ja ettevõtete väärtpaberite netoemiteerimise kahanemist (vt joonis 33). Samal ajal on mittefinantsettevõtetele pakutava välisrahastamise tase endiselt nigel, kajastades majanduse kehva seisu, ettevõtete jätkuvat finantsvõimenduse vähendamise vajadust mitmes riigis, rekordsuuri likviidseid varasid ning mõningaid püsivaid rahapakkumise piiranguid, eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete puhul.

Rahaloomeasutuste poolt mittefinantsettevõtetele antud laenu aastakasv (kohandatud laenu müügi ja väärtpaberistamisega) oli 2014. aasta teises kvartalis -2,7% ja kolmandas kvartalis -2,1%. 2014. aasta oktoobris tõusis aastane kasvumäär veelgi ehk -1,6% tasemele. Emiteeritud

Joonis 31. Mittefinantsettevõtete võlakirjade tulususte erinevused

(baaspunktid; kuu keskmised)

Allikad: Thomson Reuters ja EKP arvutused.
Märkus. Võlakirjade tulususte erinevuse näitamiseks kõrvutatakse nimetatud võlakirjade tulusused AAA-reitinguga riigivõlakirjade tulusustega.

Joonis 32. Euroala mittefinantssektori börsiettevõtete tulu aktsia kohta

(aastamuutus protsentides; kuuandmed)

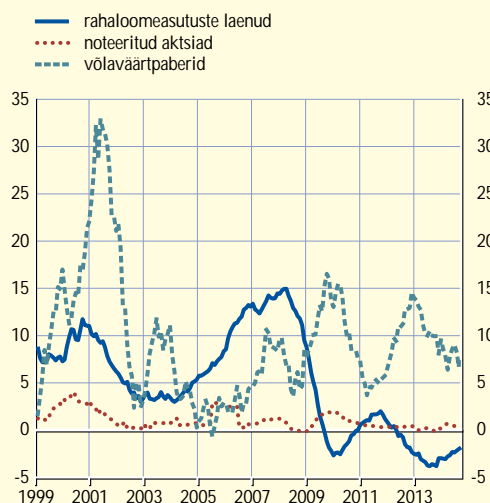
Allikad: Thomson Reuters ja EKP arvutused.

võlaväärtpaberite aastakasv aeglustus 2014. aasta kolmandas kvartalis 6,7%ni ja oli möödunud kvartali näitajast (8,6%) väiksem, samal ajal kui noteeritud aktsiate kasvumäär jäi muutumatult mõõdukale tasemele (vt tabel 8).

Ettevõtetele antavate laenude vajaduse vähenemine on osaliselt tulenenud laenupakkumise tingimuste paranemisest ja ulatuslikest rahapuhvritest. Samal ajal on ka kesine laenuõudlus ja ettevõtete võlakirjade emiteerimise hiljutine areng olnud tingitud loist majanduskeskkonnast. Lisaks on võlakirjade emiteerimine absoluutarvestuses koondunud endiselt vähestesse euroala riikidesse ja võlakirjaturgudele pääsevad enamikul juhtudel vaid kõrge reitinguga suurettevõtted. Väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted on tavaliselt liiga pisikesed, et kanda finantsturul võlakirjade emiteerimisega seotud püsikulusid. Seega sõltuvad nad pankade rahastamisest rohkem kui suurettevõtted ning pangalaenude jätkuv kokkutõmbumine mõjutab neid seepärast ebaproportsionaalselt rohkem.

Joonis 33. Mittefinantsettevõtete välisrahastamine instrumentide kaupa

(aastamuutus protsentides)

Allikas: EKP.

Märkus. Noteeritud aktsiad on eurodes nomineeritud.

Table 8. Mittefinantsettevõtete rahastamine

(muutus protsentides; kvartali lõpp)

	Aastakasvud				
	2013 III kv	2013 IV kv	2014 I kv	2014 II kv	2014 III kv
Rahaloomeasutuste väljastatud laenu	-3,6	-3,0	-3,1	-2,3	-2,0
Kuni üheks aastaks	-3,1	-4,0	-4,9	-2,8	-1,4
Üheks kuni viieks aastaks	-5,6	-5,6	-5,0	-3,3	-3,3
Üle viie aasta	-3,2	-1,7	-1,6	-1,8	-1,9
Emiteeritud võlaväärtpaberid	10,0	8,1	7,8	8,6	6,7
Lühiajalised	0,5	-9,0	-9,1	-11,3	-10,0
Pikaajalised, millest: ¹	11,0	9,7	9,5	10,5	8,2
fikseeritud intressimääraga	11,1	9,3	8,9	10,1	8,1
muutuva intressimääraga	11,3	12,6	14,9	12,7	8,7
Emiteeritud noteeritud aktsiad	0,1	0,2	0,6	0,6	0,6
Memokirjed²					
Kogurahastamine	0,9	1,0	0,7	0,5	0,5
Mittefinantsettevõtete väljastatud laenu	-1,2	-1,9	-2,1	-2,0	-1,3
Kindlustustehnilised reservid ³	1,2	1,2	1,1	1,2	1,4

Allikad: EKP, Eurostat ja EKP arvutused.

Märkused. Tabelis esitatud andmed (v.a memokirjed) kajastavad raha-, pangandus- ja väärtpaberiemissioonide statistikat. Väikesed lahknevused finantskontode statistika põhistest andmetest võivad tuleneda peamiselt hindamismeetodite erinevustest. Rahaloomeasutuste laenu andmeid ei ole kohandatud müügi ja väärtpaberistamisega.

¹ Fikseeritud ja muutuva intressimääraga võlaväärtpaberite arvandmete summa ei tarvitse kokku langeda pikaajaliste võlaväärtpaberite arvandmete kogusummaga, sest eraldi ei ole välja toodud pikaajalisi nullkupongiga võlaväärtpabereid, mis sisaldavad hindamismõju.

² Andmed leitakse Euroopa majandussektorite kvartalikontode põhjal. Mittefinantsettevõtete kogurahastamine hõlmab laene, emiteeritud võlaväärtpabereid, aktsiaid ja muid emiteeritud omandiväärtpabereid, kindlustustehnilisi reserve, muid kreditoorseid võlgnevusi ja tuletisinstrumente.

³ Sisaldab pensionifondide reservi.

2014. aasta kolmandas kvartalis kahanes rahaloomeasutuste poolt mittefinantsettevõtetele antud laenudest kõige rohkem keskmise tähtajaga ehk üheks kuni viieks aastaks fikseeritud intressimääraga laenude maht. Eelmise kvartaliga võrreldes aeglustus langustempo lühiajaliste (kuni üheks aastaks fikseeritud intressimääraga) laenude puhul ja kiirenes veidi pikaajaliste (rohkem kui viieks aastaks fikseeritud intressimääraga) laenude puhul. Mittefinantsettevõtete võlaväärtpaberite emiteerimine on alates 2007. aastast kaldunud pikemaajaliste instrumentide poole. Selline asjade käik jätkus 2014. aasta septembris – mittefinantsettevõtete emiteeritud pikaajaliste võlainstrumentide osakaal kerkis 93%ni (2007. aastal oli see 84%).

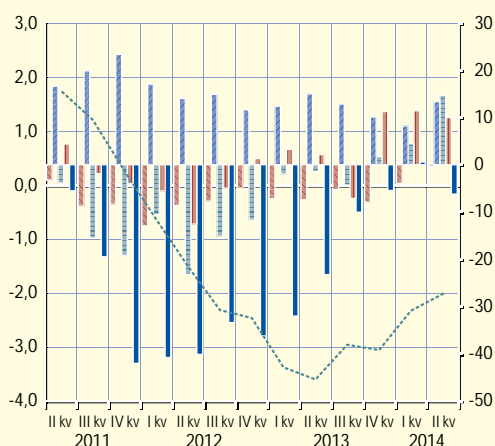
2014. aasta oktoobrikuine pankade laenutegevuse uuring näitas, et mittefinantsettevõtete laenu- de netonõudlus (s.o nõudluse suurenemisest ja vähenemisest teatanud pankade osakaalude sum- ma vaheline erinevus) suurenes 2014. aasta kolmandas kvartalis veelgi (6% võrreldes möödunud kvartali 4%ga). Peamised positiivsed tegurid, mis suurendasid ettevõtete laenuõudlust kolman- das kvartalis, olid laenukohustuste restruktureerimise ning ühinemiste ja ülevõtmistega seotud rahastamisvajadused. Põhivarainvesteeringud avaldasid nõudluse arengule taas ebasoodsat mõju (vt joonis 34). Euroala pangad eeldavad 2014. aasta neljandas kvartalis ettevõtetele antud laenude nõudluse netokasvu jätkumist.

Mittefinantsettevõtete rahastamislõhe ehk netolaenuvõtt – st nende sisemiste vahendite (kogusääs- tu) ja kapitali kogumahutuse vaheline erinevus võrreldes nende loodud kogulisandväärtusega – vä-

Joonis 34. Laenukasv ja tegurid, mis mõjutavad mittefinantsettevõtete laenuõudlust

(aastamuutus protsentides; netomäär protsentides)

- põhivarainvesteeringud (parempoolsel teljel)
- varud ja käibekapital (parempoolsel teljel)
- ühinemised ja ülevõtmised ning ettevõtete restruktureerimine (parempoolsel teljel)
- võla restruktureerimine (parempoolsel teljel)
- sisefinantseerimine (parempoolsel teljel)
- laenu mittefinantsettevõtetele (vasakpoolsel teljel)

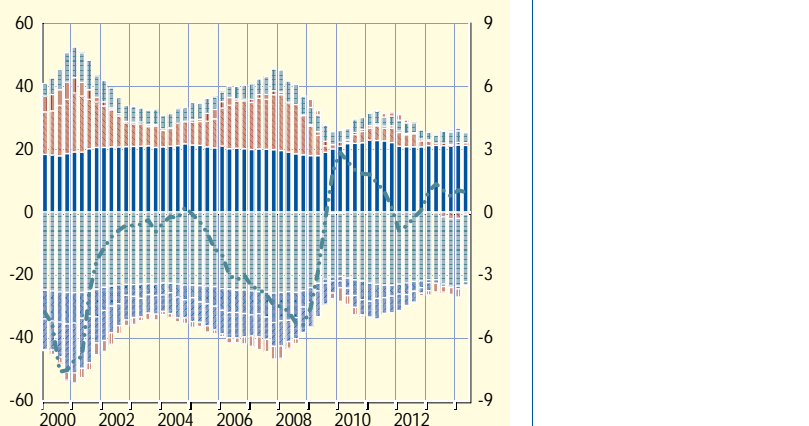
Allikas: EKP.

Märkused. Netomäär osutab erinevusele nende pankade protsentuaalses osakaalus, kelle andmetel aitas kõnealune tegur kaasa nõudluse suurenemisele, ja nende protsentuaalses osakaalus, kelle andmetel põhjustas see tegur nõudluse langust. Parempoolsel teljel on netomäärad.

Joonis 35. Mittefinantsettevõtete säästud, rahastamine ja investeeringud

(nelja kvartali libisevad summad; protsent kogulisandväärtusest)

- kogusääst ja netokapitaliülekanded
- noteeritud aktsiate emiteerimine
- kapitali kogumahutus
- aktsiate netosoetamine
- laenuvahenditega finantseerimine
- noteerimata aktsiate emiteerimine
- finantsvarade (v.a aktsiad) netosoetamine
- muud
- rahastamislõhe (parempoolsel teljel)

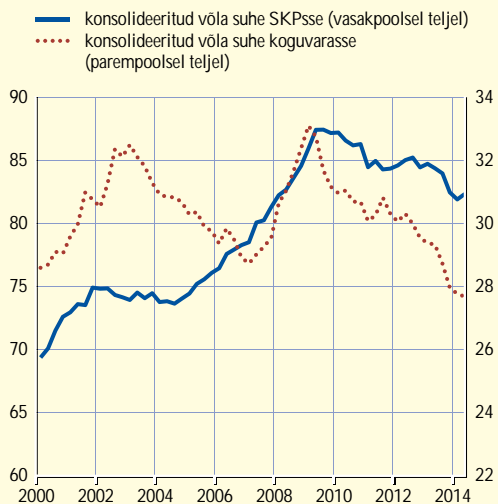

Allikas: euroala kontod.

Märkused. „Laenuvahenditega finantseerimine” hõlmab laene, võlaväärtpabereid ja pensionifondi reserve. „Muud” hõlmab tuletisinstrumente, muid kreditoorseid/debitoorseid tasaarveldatud võlgnevusi ja kohandusi. Kontsernisiseseid laenuid on tasaarveldatud. Rahastamislõhe on netolaenuandmise/-võtmise positsioon, mis on üldjoontes kogusäästude ja kapitali kogumahutuse vaheline erinevus.

Joonis 36. Mittefinantsettevõtete võla suhted

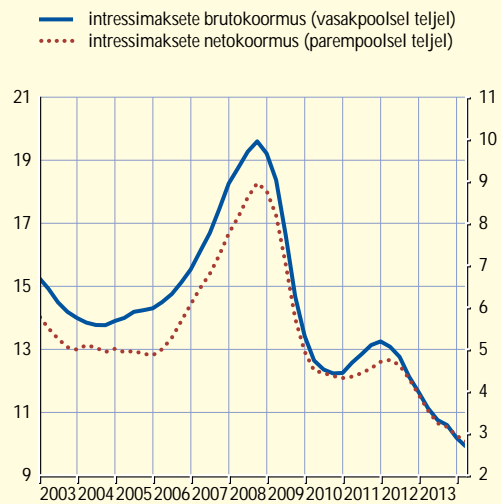
(protsentides)

Allikad: EKP, Eurostat ja EKP arvutused.
Märkused. Võlg leitakse Euroopa majandussektorite kvartalikonode põhjal. See hõlmab laene (v.a ettevõtetevahelised laenud), emiteeritud võlaväärtpabereid ja pensionifondi reserve.

Joonis 37. Mittefinantsettevõtete intressimaksete koormus

(nelja kvartali libisev summa; tegevuse koguüle jääk protsentides)

Allikas: EKP.
Märkus. Intressimaksete netokoormus on määratletud kui mittefinantsettevõtete intressimaksete ja intressitulu vahe suhtena nende tegevuse koguüle jääki.

henes 2014. aasta teises kvartalis väga vähe: 0,9% võrreldes eelmise kvartali 1,0%ga (vt joonis 35). Rahastamislõhe vähenemine avaldus peamiselt omandiväärtpaberite netosoetamise languses.

FINANTSSEISUND

Euroala integreeritud kontode andmete põhjal ilmneb, et mittefinantsettevõtete võla suhtarv SKP suhtes tõusis 2014. aasta esimese kvartali 81,9% tasemelt teises kvartalis 82,4%ni. Seega on viimasel paaril aastal täheldatud järkjärgulise languse suundumus peatunud. Mittefinantsettevõtete bilansside kohandamine aeglustus kokkuvõttes veelgi võrreldes ajaga, mil finantskriis oli kõige suurem, osaliselt seetõttu, et majanduse taastumine oli ikka veel aeglane. 2014. aasta teises kvartalis vähenes vaevumärgatavalt (27,8%lt 27,7%ni) võla suhe koguvarasse (vt joonis 36). Selle tulemusena jätkus mittefinantsettevõtete võla jätkusuutlikkuse paranemine: nende intressimaksete brutokoormuse ja tegevuse koguüle jäägi suhtarv langes 2014. aasta esimese kvartali 10,2%lt 9,9%ni. Mittefinantsettevõtete intressimaksete netokoormus vähenes seega 2014. aasta teises kvartalis 2,8%ni – see on 0,1 protsendipunkti vähem kui eelmises kvartalis ja ligikaudu kolmandik 2008. aasta viimase kvartali tiptasemest (vt joonis 37).

2.7. KODUMAJAPIDAMISTE SEKTORI FINANTSVOOD JA FINANTSSEISUND

2014. aasta kolmandas kvartalis iseloomustasid euroala kodumajapidamiste rahastamistingimusi üldjoontes pangalaenu alanevad intressimäärad, ehkki nii riikide kui ka instrumentide vahel võis endiselt täheldada suuri erinevusi. Samal ajal püsis kodumajapidamiste laenu maht vaoshoitud, kajastades mitut tegurit, sealhulgas kodumajapidamiste kasutatava tulu loidu kasvu, suurt tööpuidust, eluasemeturgude kehva olukorda, vajadust kohandada varem kogunenud liigset võlakoorumust ja ebakindlaid majandusväljavaateid. Sellest hoolimata kiirenes veidi 2014. aasta kolmandas

kvartalis selle kvartali kohta antud hinnangute järgi kodumajapidamiste laenude kogumahu aastakasv. Samal ajal on hinnangute kohaselt stabiliseerunud kodumajapidamiste võla suhe kasutatavasse kogutulusse.

RAHASTAMISTINGIMUSED

Euroala kodumajapidamiste rahastamiskulud vähenesid 2014. aasta kolmandas kvartalis ja lahkesid endiselt sõltuvalt laenu liigist, tähtajast ja päritolumaast. Üksikuid komponente analüüsides võib öelda, et võrreldes teise kvartali tasemega alanesid eluasemelaenude intressimäärad (vt joonis 38). Kui vaadelda hüpoteeklaenude rahastamiskulusid laenu tähtajaga, siis lühiajaliste ja keskmise tähtajaga (ujuva intressimääraga või kuni üheks aastaks fikseeritud intressimääraga laenud ning ühest kuni viie aastani fikseeritud intressimääraga laenud) laenude intressimäärad langesid 5 protsendipunkti. Pikaajaliste (viie kuni kümne aastani või rohkem kui kümneks aastaks fikseeritud intressimääraga) laenude intressimäärad alanesid teises kvartalis täheldatud tasemega võrreldes vastavalt 10 ja 4 baaspunkti. Kõikide tähtaegade puhul täheldati 2014. aasta oktoobris uut langust.

Uutest tarbimislaenudest langesid kolmandas kvartalis nii lühiajaliste (st kuni üheks aastaks fikseeritud intressimääraga), keskmise tähtajaga (ühelt kuni viie aastani fikseeritud intressimääraga) kui ka pikaajaliste (enam kui viieks aastaks fikseeritud intressimääraga) laenude intressimäärad.

2014. aasta oktoobri pankade laenutegevuse uuringu kohaselt teatasid euroala pangad kolmandas kvartalis kodumajapidamiste eluasemelaenude tingimuste leevenemisest netoarvestuses (-2% võrreldes -4%ga eelmises kvartalis). Leevenemist soodustas konkurentsivõime ning riskiga seotud kartuste taasteke avaldas vähest vastupidist mõju. Uuringu kohaselt lõdvendati kolmandas kvartalis netoarvestuses ka tarbimislaenude ja muude kodumajapidamistele antavate laenude tingimusi (-7% võrreldes -2%ga möödunud kvartalis). See tarbimislaenude ja muude kodumajapidamistele antud laenude lisaleevenemine euroala tasandil kajastas pankade rahastamiskulude ja bilansipiirangute vähenemist ning mõningast konkurentsivõimet, kätkeades endas mõnel määral ka riskikartuste taasteke. Täpsemalt vt 2014. aasta novembri kuubülletääni taustinfo „The results of the euro area bank lending survey for the third quarter of 2014”.

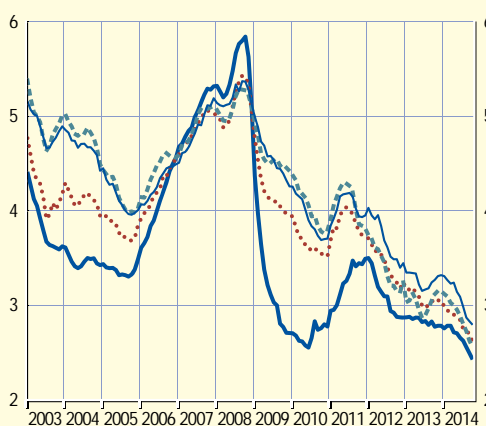
RAHASTAMISVOOD

Pärast möödunud kvartalis seni madalaima tasemeni jõudmist oli kodumajapidamistele väljastatud laenude kogumahu aastakasv 2014. aasta kolmandas kvartalis veidi väiksema negatiivse väärtusega ehk -0,5% (teises kvartalis -0,6%). See tagasihoidlik kasvumäär tulenes rahaloomeasutuste poolt eluaseme soetamiseks antud laenude vähem negatiivsest mõjust (vt joonis 39).

Joonis 38. Rahaloomeasutuste poolt kodumajapidamistele väljastatud eluasemelaenude intressimäärad

(protsenti aastas; v.a tasud; uute laenude intressimäärad)

- ujuva intressimääraga või esialgselt kuni üheks aastaks fikseeritud intressimääraga
- esialgselt üheks kuni viieks aastaks fikseeritud intressimääraga
- - - - - esialgselt viieks kuni kümneks aastaks fikseeritud intressimääraga
- esialgselt rohkem kui kümneks aastaks fikseeritud intressimääraga

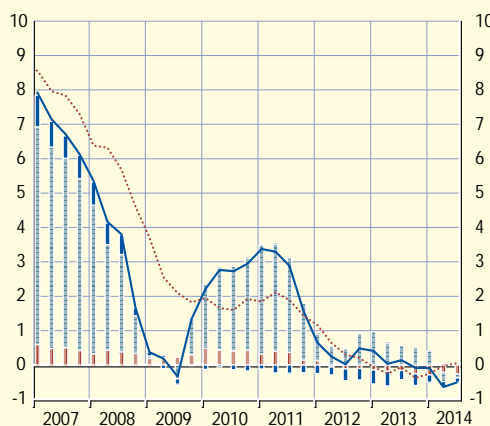

Allikas: EKP.

Joonis 39. Kodumajapidamistele väljastatud laenu kokku

(aastamuutus protsentides; panus protsendipunktides; kvartali lõpp)

- rahaloomeasutuste väljastatud tarbimislaenu
- rahaloomeasutuste väljastatud eluasemelaenu
- muud rahaloomeasutuste väljastatud laenu
- rahaloomeasutuste väljastatud laenu kokku
- ... kogulaenu

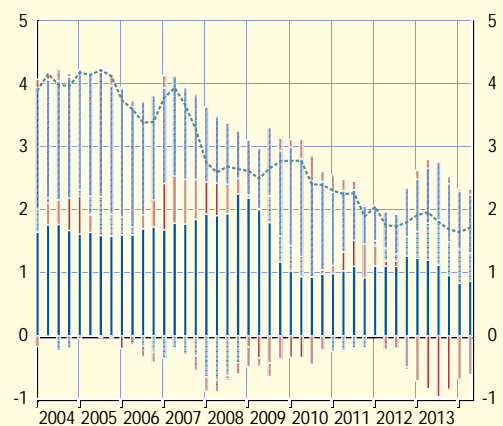

Allikas: EKP.
Märkused. Kogulaenu hõlmavad kõikide institutsionaalsete sektorite, sealhulgas muu maailma väljastatud laenu kodumajapidamistele. Kodumajapidamistele väljastatud laenu kogusumma kolmandas kvartalis on hinnanguline näitaja, mis põhineb raha- ja pangandusstatistikas kajastatud tehingutel. Rahaloomeasutuste laenu kasvumäär ja kogulaenu kasvumäär arvutamise erinevus on käsitletud tehnilistes märkustes. Rahaloomeasutuste laenu andmeid ei ole kohandatud müügi ja väärtpaperistamisega.

Joonis 40. Kodumajapidamiste finantsinvesteeringud

(aastamuutus protsentides; panus protsendipunktides)

- sularaha ja hoiused
- võlaväärtpaberid, v.a tuletisinstrumendid
- aktsiad ja muud omandiväärtpaberid
- kindlustustehniline reserv
- muu¹
- finantsvarad kokku

Allikad: EKP ja Eurostat.
¹ K.a laenu ja muud debitoorsed võlgnevused.

Rahaloomeasutuste poolt kodumajapidamistele antud kogulaenude aastakasv (kohandatud laenu müügi ja väärtpaperistamisega) kiirenes samuti veidi ja oli kolmandas kvartalis 0,5% võrreldes teise kvartali 0,4%ga, jätkates seega aasta algusest täheldatud tagasihoidlikku kasvusuundumust. Seejärel hoogustus laenukasv veelgi ja jõudis oktoobris 0,6%ni. Kui vaadata rahaloomeasutuste laenu nende otstarbe kaupa, ilmneb, et eluasemelaenude aastakasv (müügi või väärtpaperistamisega kohandamata) muutus kolmandas kvartalis negatiivseks, aeglustudes eelnenud kvartali 0,2%lt -0,1%ni ja oktoobris veel -0,2%ni. Tarbimislaenude mahu vähenemine jätkus kolmandas kvartalis, ent rahulikumas tempos (aastakasv oli -1,5%, võrrelduna -2,0%ga teises kvartalis). Oktoobris oli tarbimislaenude mahu aastakasv 0,1%. Muude (sh juriidilise isiku õigusteta üksustele antud) laenude aastakasv liikus miinuspoolel teise kvartali -1,7%lt kolmandas kvartalis veidi kõrgemale, ulatudes -1,5%ni, ent kukkus siis oktoobris -1,8%ni.

Kodumajapidamiste püsivalt tagasihoidlik laenuvõtt kajastab mitut tegurit, sealhulgas kodumajapidamiste kasutatava tulu loidu kasvu, suurt tööpuudust, eluasemeturgude kehva olukorda, vajadust kohandada varem kogunenud liigset võlakoormust ja ebakindlaid majandusväljavaateid. Pankade laenu tegevuse uuringu kohaselt prognoosivad pangad, et neljandas kvartalis jätkub kõikide laenu liikide puhul nõudluse netokasv.

Euroala kodumajapidamiste sektori bilansi varade poolel oli finantsinvesteeringute kogumahu aastakasv 2014. aasta teises kvartalis 1,7% ehk pisut suurem kui eelmise kvartali 1,6% (vt joonis 40).

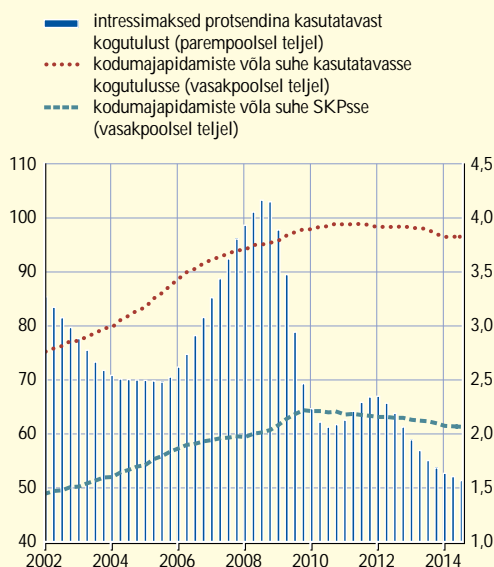
See tulenes võlaväärtpaperitesse (v.a tuletisinstrumentid) tehtud investeeringute aeglasemast peatamisest. Nende investeeringute aastakasv püsis teises kvartalis –10%. Samal ajal püsis sularahasse ja hoiustesse tehtud investeeringute aastakasv 2014. aasta teises kvartalis stabiilselt 2,4% ning investeerimisfondide osakute aastakasvumäär langes eelnenud kvartali 2,0%lt 1,7%ni. Kokkuvõttes on alates 2010. aasta keskpaigast täheldatud kodumajapidamiste finantsvarade pikaleveninud mõõnaperioodi põhjuseks sellised tegurid nagu jätkuv finantsvõimenduse vähendamise vajadus, suur tööpuudus ning majandusliku nõrkus, mis kõik pärsivad kasutatava tulu kasvu ega võimalda kodumajapidamistel säästa.

FINANTSSEISUND

Euroala kodumajapidamiste võlakoormus püsib suur. Kodumajapidamiste võlg suhtena nominaalsesse kasutatavasse kogutulusse stabiliseerus 2014. aasta teises kvartalis 96,5% tasemel. Võla ja SKP suhtarv stabiliseerus samuti ning oli teises kvartalis 61,4%. Kodumajapidamis sektori intressimaksed koormus kahanes veelgi ja oli 1,6% kasutatavast kogutulust, mis on kõigi aegade väikseim suhtarv (vt joonis 41). 2014. aasta kolmanda kvartali kohta antud hinnangute kohaselt püsis kodumajapidamiste võlakoormus selles kvartalis muutumatu ja kodumajapidamiste sektori intressimaksed koormus jätkas vaevumärgatavat vähenemist.

Joonis 41. Kodumajapidamiste võlg ja intressimaksed

(protsentides)

Allikad: EKP ja Eurostat.

Märkused. Kodumajapidamiste võlg hõlmab kõikide institutsionaalsete sektorite, sealhulgas muu maailma väljastatud laene kodumajapidamistele. Intressimaksed ei hõlma kodumajapidamiste tasutavaid täielikke finantseerimiskulusid, kuna need ei sisalda finantsteenuste eest makstavaid tasusid. Viimase kvartali andmed on osaliselt hinnangulised.

3. HINNAD JA KULUD

Eurostati kiirhinnangu kohaselt oli euroala aastane ÜTHI-inflatsioon 2014. aasta oktoobris 0,4% ja novembris 0,3%. Eelmise kuuga võrreldes kajastab see peamiselt energiahindade suuremat aastast langust ja teenusehindade mõnevõrra aeglasemat aastakasvu. Kuni novembri keskpaigani saadaval olnud teabe põhjal, kui eurosüsteemi ekspertide 2014. aasta detsembri makromajanduslik ettevaade euroala kohta oli koostatud, võib öelda, et aastane ÜTHI-inflatsioon peaks 2014. aastal olema 0,5%, 2015. aastal 0,7% ja 2016. aastal 1,3%. EKP ekspertide 2014. aasta septembri makromajandusliku ettevaatega võrreldes on neid näitajaid märgatavalt allapoole korrigeeritud, eriti 2015. aasta puhul. Need muudatused kajastavad peamiselt madalamat naftahinda eurodes ja kasvuväljavaate aeglasemaks korrigeerimise mõju, kuid ei hõlma veel naftahinna langust viimasel paaril nädalal pärast detsembrikuu ettevaate koostamist.

Hindade arengu väljavaadet keskpika aja jooksul ohustavaid riske jälgitakse tähelepanelikult, eelkõige seoses tagasihoidliku kasvudünaamika, geopoliitilise arengu, vahetuskursi ja energiahindade suundumuste ning rahapoliitiliste meetmete ülekandumise võimalike mõjudega. Erilise tähelepanuga jälgitakse naftahinna hiljutise arengu laiemat mõju euroala keskpikkadele inflatsioonisuundumustele.

3.1. TARBIAHINNAD

2011. aasta lõpus alanud euroala ÜTHI-inflatsiooni langus on peamiselt tingitud üleilmsetest teguritest, nagu toormehindade ja vahetuskursi areng, ning on avaldunud eelkõige ÜTHI energiakomponendi ja toiduainekomponendi väiksemas osakaalus. 2014. aastal on toormehindade areng jätkuvalt inflatsiooni pidurdanud, ehkki seda mõju on osaliselt leevendanud euro odavnemine. Praeguses majanduskeskkonnas peaks madalamate toormehindadega seotud aeglasem koguinflatsioon elavdama majandustegevust, suurendades kodumajapidamiste ja ettevõtete reaalsel kasutatavat tulu.

Erinevalt koguinflatsioonist on ÜTHIna väljendatav alusinflatsioon (v.a energia ja toiduained) olnud 2014. aastal küll madal, kuid püsinud üldjoontes stabiilsena. Madalamad toorme- ja energiahinnad avaldavad tavaliselt siiski langussurvet ka ÜTHI-inflatsioonile (v.a energia ja toiduained), kui madalamad sisendihinnad hinnaahelas edasi kanduvad (vt taustinfo 3).

Värskeimate andmete ja Eurostati kiirhinnangu põhjal võib öelda, et ÜTHI-koguinflatsioon oli 2014. aasta oktoobris 0,4% ja novembris 0,3% (vt tabel 9). ÜTHI-inflatsioon (v.a toiduained ja energia) oli 2014. aasta oktoobris ja novembris 0,7%.

Tabel 9. Hindade areng

(aastamuutus protsentides, kui pole viidatud teisiti)

	2012	2013	2014 juuni	2014 juuli	2014 aug	2014 sept	2014 okt	2014 nov
ÜTHI ja selle komponendid¹								
Üldindeks	2,5	1,4	0,5	0,4	0,4	0,3	0,4	0,3
Energia	7,6	0,6	0,1	-1,0	-2,0	-2,3	-1,8	-2,5
Toiduained	3,1	2,7	-0,2	-0,3	-0,3	0,3	0,5	0,5
Töötlemata toiduained	3,0	3,5	-2,8	-2,6	-2,4	-0,9	-0,1	0,0
Töödeldud toiduained	3,1	2,2	1,4	1,1	1,0	1,0	0,8	0,8
Tööstuskaubad, v.a energia	1,2	0,6	-0,1	0,0	0,3	0,2	-0,1	0,0
Teenused	1,8	1,4	1,3	1,3	1,3	1,1	1,2	1,1
Muud hinnannäitajad								
Tööstustoodangu tootjahinnad	2,8	-0,2	-0,9	-1,3	-1,4	-1,4	-1,3	.
Naftahind (EUR/barrel)	86,6	81,7	82,3	79,9	77,6	76,4	69,5	64,1
Toorme (v.a energia) hinnad	-5,2	-8,0	-4,2	-4,8	-4,2	-4,6	-2,7	.

Allikad: Eurostat, EKP ja Thomson Reutersi andmetel põhinevad EKP arvutused.

¹ ÜTHI-inflatsioon ja selle komponendid 2014. aasta novembris Eurostati kiirhinnangu järgi.

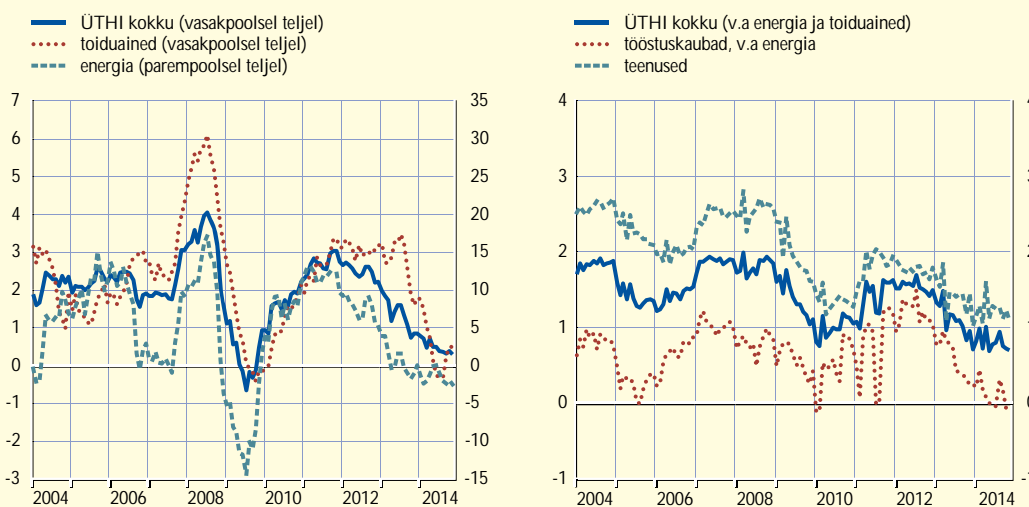
Kui vaadata lähemalt ÜTHI põhikomponente (vt joonis 42), näitab Eurostati kiirhinnang novembri kohta, et energiahindade inflatsioon aeglustus 0,5 protsendipunkti $-2,5\%$ ni. Energiahindade inflatsioon on peaaegu kogu 2014. aasta jooksul olnud negatiivne tingituna peamiselt madalamast naftahinnast eurodes. Toornafta hind eurodes, mis kerkis juuni keskel rekordiliselt kõrgele, on pärast seda langenud ligikaudu 25%. Energiahindade inflatsiooni on 2014. aastal mõjutanud negatiivselt ka madalam gaasihind, mis muu hulgas kajastab ilmastikuolusid ja asjaolu, et Euroopa riikide gaasihoidlad on peaaegu täis.¹

Nii töödeldud kui ka töötlemata toiduainete komponendi hindade aastakasv püsis novembris oktoobriga võrreldes samal, $0,5\%$ tasemel. Toiduainehinnad on 2014. aastal jäänud mõõdukale tasemele, mis on osaliselt tingitud ilmastikuoludest. Eelmise aastaga võrreldes suhteliselt pehme talv 2014. aasta alguses pärssis töötlemata toiduainete (peamiselt puu- ja köögiviljade) hindu aasta esimesel poolel. Alates juunist ilmastikuolude mõju taandus ja töötlemata toiduainete hindade aastakasv hakkas järk-järgult kiirenema, kerkides $-2,8\%$ lt juunis ligikaudu 0% ni novembris. Töödeldud toiduainete hindade inflatsioon aeglustus 2014. aastal samuti ja oli novembris $0,8\%$. Suur osa sellest aeglustumisest kajastab tõenäoliselt rahvusvaheliste toormehindade ja Euroopa põllumajandustootjate hindade langust.

Kokkuvõttes on ÜTHI-inflatsiooni kahe ülejäänud komponendi, st tööstuskaupade (v.a energia) ja teenuste hindade inflatsioon olnud 2014. aastal aeglane, kuid üldjoontes stabiilne. Tööstuskaupade (v.a energia) ja teenuste hindade inflatsiooni madal tase näitab tarbijate suhteliselt väikest nõudlust, ettevõtete nõrka hinnakujunduspoliitikat, palkade tagasihoidlikku arengut ja kuni 2014. aasta maini täheldatud euro kallinemise viitajaga mõju. Värskeimate andmete alusel on tööstuskaupade (v.a energia) inflatsioon mõnevõrra kiirenenud ja ulatus novembris $0,0\%$ ni, teenuste hindade inflatsioon seevastu aeglustus veidi, $1,1\%$ ni. Nende kahe komponendi aastakasvu kuised erinevused tulenevad hooajalistest mõjudest, nagu rõivaste allahindluste ajastamine või puhkusepakettide puhul erinevused suviste ja talviste sihtkohtade vahel.

Joonis 42. ÜTHI-inflatsiooni jaotus: peamised komponendid

(aastamuutus protsentides; kuuandmed)

Allikas: Eurostat.

¹ Vt ka taustinfo „Developments in consumer gas prices in the euro area”, EKP kuubulletään, Frankfurt am Main, oktoober 2014.

NAFTAHINNA MUUTUSTE KAUDNE MÕJU EUROALA INFLATSIOONILE

2009. aasta algusest kuni 2011. aastani kestnud järsu tõusu järel püsis naftahind 2012. aasta algusest kuni 2014. aasta keskpaigani üldjoontes stabiilselt 110 USA dollari juures barreli eest. Kuna euro kallines dollari suhtes, vähenes selle ajavahemiku jooksul naftahind eurodes. Alates 2014. aasta keskpaigast on naftahind märgatavalt langenud, kukkudes novembri lõpus 70 USA dollari barreli eest. Seda mõju leevendas mõnevõrra USA dollari ja euro vahetuskursi langus (arvestatuna eurodes, vt joonis A).

ÜTHI energiakomponendi kaudu on naftahinna areng alates 2011. aasta lõpust ÜTHI-koguinflatsiooni märkimisväärselt aeglustanud.¹ Alguses kajastas see baasefekti, kui varasemate naftahinna tõusude ülespidine mõju langes aastastest võrdlusest välja. Seejärel näitas see naftahinna järkjärgulist langust eurodes arvestatuna. Naftahinna muutused on aga tõenäoliselt avaldanud üldisemat mõju ka muudele ÜTHI komponentidele (v.a energia). Selles taustinfos käsitletakse naftahinna muutuste kaudset mõju ÜTHI-inflatsioonile (v.a energia ja toiduained).

Kaudse mõju mõiste

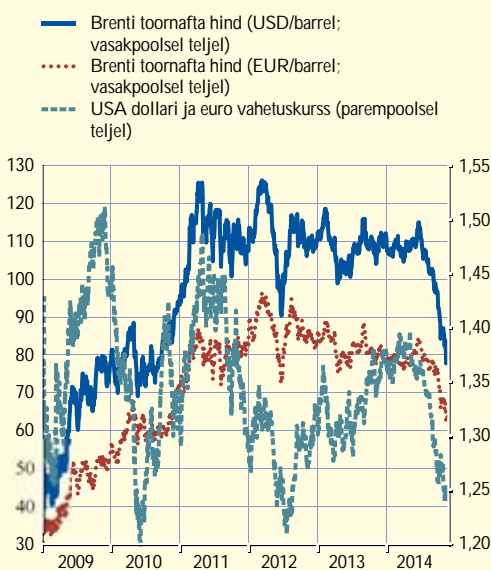
Kui tarbijahindades sisalduvate energiahindade kaudu avaldavad naftahinna muutused ÜTHI-inflatsioonile otsest mõju, siis nende kaudne mõju ilmneb hoopis tootmiskulude kaudu. Selline kaudne mõju on üsna ilmselge mõningate veoteenuste puhul, näiteks lennunduses, kus kütus on üks põhilisi kulutegureid. Ent kaudne mõju avaldub tõenäoliselt ka tarbekaupade ja teenuste puhul, mille tootmisele kulub suhteliselt palju naftat ja üldse energiat, näiteks mõned farmaatsiatooted ning mõningad elamu hoolduseks ja remondiks kasutatavad materjalid. Võttes arvesse impordi tähtsat rolli euroala tootmisprotsesside sisendina või seoses lõpptarbimiseks ette nähtud kaupadega, võivad naftahinna muutused kaudselt mõjutada ka euroala inflatsiooni, kui need toovad kaubanduspartnerite majanduses kaasa toodanguhindade muutused. Joonisel B on kujutatud naftahinna ja tootjahindade üldist koosliikumist. Näib, et mõningase viivitusega järgivad naftahinna arengut nii euroala impordihindu mõjutavad euroala kaubanduspartnerite tootjahinnad kui ka euroala sisemajanduses tegutsevate tootjate tootjahinnad.

Kaudse mõju kvantitatiivse rolli hindamine

Kaudset mõju tarbijahinnainflatsioonile on selle olemuse tõttu andmetes keeruline eristada ja selle kvantitatiivset mõõtmist ümbritseb teatav ebakindlus. Selle põhjuseks on mõju pikaajalisem ise-

Joonis A. Naftahinna ning USA dollari ja euro vahetuskursi areng

(EUR; USD; päevased andmed)

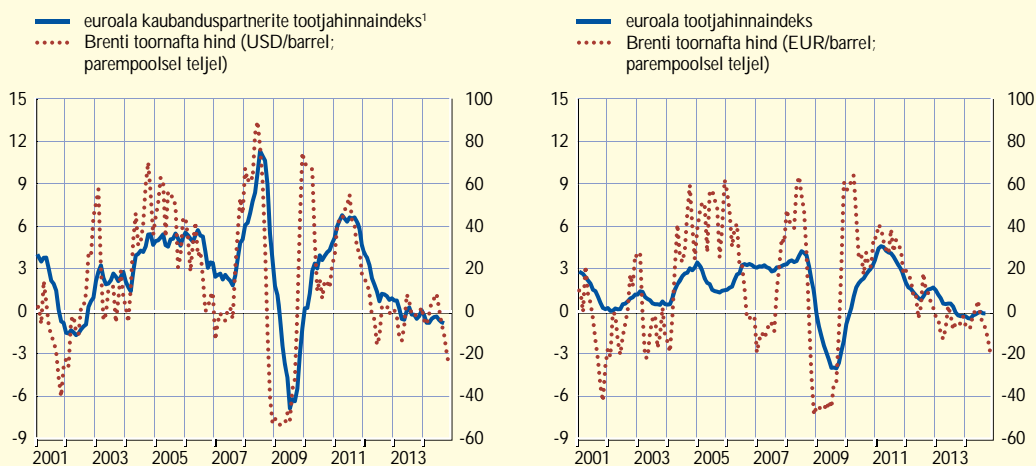

Allikad: Bloomberg ja EKP arvutused.

¹ Põhjalikum käsitlus on esitatud EKP 2014. aasta juuni kuubulletääni taustinfos „Üleilmsete tegurite mõju euroala inflatsiooni hiljutisele arengule”, Frankfurt.

Joonis B. Naftahinna ja tootjahindade areng

(aastamuutus protsentides; kuised andmed)

Allikad: Bloomberg, Eurostat, OECD ja EKP arvutused.

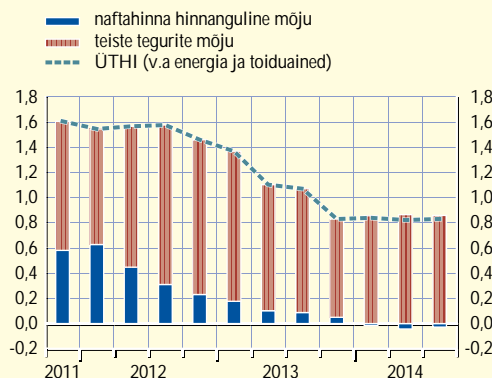
¹ Nagu ilmneb euro reaalsest efektiivsest vahetuskursist (nominaalne vahetuskurs 20 kaubanduspartneriga, mida on kohandatud suhteliste tootjahindadega).

loom ja asjaolu, et nafta ja naftaga seotud sisendikulud on vaid üks tegur ettevõtete hinnakujundusotsustes, aga ka muud aspektid, näiteks konkurentidega seotud strateegilised otsused ja majanduse tsükliline positsioon. Ebakindlust süvendab veel võimalus, et naftahinna kaudset mõju ähmastavad tasakaalustavad või võimendavad tegurid, näiteks muutused vahetuskurssides või maailmamajanduse kasvus.

Eurosüsteemi eksperdid tegid 2010. aastal makromajanduslikel mudelitel põhineva uuringu, mille kohaselt oleks praeguse naftahinna juures – 60–80 USA dollarit barreli eest – ligikaudu kaks kolmandikku naftahinna mõjust tarbijahinnainflatsioonile tingitud otsesest mõjust ÜTHI energiakomponendile, umbes kolmandik tuleneks aga mõjust ÜTHI-inflatsioonile (v.a energia).² Täpsemalt öeldes toob naftahinna 10% suurune muutus hinnanguliselt kaasa 0,4protsendipunktilise muutuse, mille põhjuseks on otsene mõju energiakomponendile ja mis avalduks enamjaolt suhteliselt ruttu, ja ligikaudu 0,2protsendipunktilise muutuse teiste

Joonis C. Toornafta hinnamuutuste hinnanguline mõju ÜTHI-inflatsioonile (v.a toiduained ja energia)

(aastamuutus ja osakaal protsentides; kvartaliandmed)

Allikas: EKP arvutused, mis tuginevad eurosüsteemi makromajanduslikele mudelitele. Vt allmärkus 2.

² Vt EKP 2010. aasta augusti kuubülletään artikkel „Oil prices – their determinants and impact on euro area inflation and the macroeconomy”, Frankfurt. Võttes arvesse aktsiisimaksude suurt rolli energiahindade inflatsioonis, on naftahinna sellise muutuse mõju energiahindade inflatsioonile suurem siis, kui naftahind kallineb. Kõrgem (madalam) naftahind suurendab (vähendab) tavaliselt otsese mõju suhtelist osakaalu kogumõjus. Kaudse ja teise mõju toime hindamiseks kasutati kolme üksteist täiendavat meetodit: 1) sisend-väljundtabelitel põhinev analüüs; 2) struktuurne vektorautoregressioonimudel (VAR-mudel), 3) eurosüsteemi makromajanduslikud mudelid. Praktikas oli kaudset mõju teisest mõjust keeruline eristada, kuid teise mõju toime näis aja jooksul leevenevat, peegeldades suurima tõenäosusega palgakujunduse muutusi (palkade vähem automaatne indekseerimine) ja inflatsioonitootuste ankurdumist rahapoliitika kaudu.

ÜTHI komponentide kaudu, mis ilmneks kuni kolme aasta jooksul.

Eelneva taustal laseb niisugustel elastsusnäitajatel põhinev vastuoluline mõttekäik oletada, et naftahind moodustas alates 2011. aasta lõpust aset leidnud ÜTHI-inflatsiooni (v.a energia ja toiduained) 0,9protsendipunkti aeglustumisest ligikaudu 0,6 protsendipunkti (vt joonis C). See näitab peamiselt kuni selle ajani kerkinud naftahinnaga seostatud tõususurve tasakaalustumist. Kuna sellise mõttekäigu puhul hinnatakse mõju ÜTHI-inflatsiooni (v.a energia ja toiduained) alusel, jäetakse välja otsene mõju energia-komponendile.

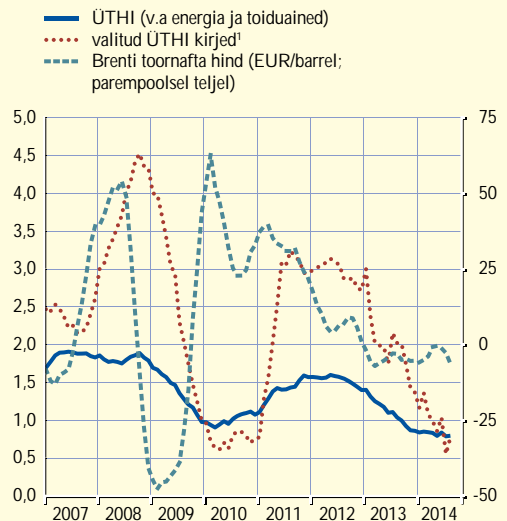
Et hinnata kaudse mõju avaldumist andmepõhisemalt, tuleks keskenduda nendele ÜTHI-inflatsiooni (v.a energia ja toiduained) kirjetele, mida naftahinna muutused mõjutavad suurema tõenäosusega. Sellised kirjed valitakse olemasolevate seast välja lihtregressiooni teel, mille käigus analüüsitakse autoregressiivselt konkreetseid ÜTHI kirjete kvartalimuutusi ja sellekohaseid naftahinna muutuste viitajaga. Joonisel D on näha, kuidas on liikunud sellistest kirjetest koosnev ÜTHI koondnäitaja, mille puhul tuvastati naftahinna märgatava viitajaga mõju.³ Need kirjed moodustavad ligikaudu 10% ÜTHI-inflatsioonist (v.a energia ja toiduained). Võttes aga arvesse nende kirjete suuremat ulatust, on need tinginud ligikaudu 25% ÜTHI-inflatsiooni (v.a energia ja toiduained) langusest viimase kahe aasta vältel.

Lisaks sellele, et hiljutine naftahinna odavnemine on avaldanud üsna suurt ja kohe nähtavat otsest langussurvet ÜTHI energiakomponendile, on mõistlik eeldada, et kaudne mõju on osutanud samasugust survet ka teistele ÜTHI komponentidele. Selle mõju täpne ulatus ja ajastus on üldiselt ebakindel. Nii otsene kui ka kaudne mõju hindade aastakasvule peaksid põhimõtteliselt olema siiski ajutised ja kestma senikaua, kuni naftahinna muutustega kohaneetakse. Seega ei peaks nende mõju inflatsioonile olema püsiv. Sellegipoolest on tähtis, et sellised ajutised muutused ei hakkaks mõjutama pikemaajalisi inflatsiooniootusi ega tekitaks teisese mõju kaudu püsivamaid muutusi palga- ja hinnakujunduses.

³ Tööstuskaupade (v.a energia) komponentist valiti järgmised kirjed: 1) majapidamise kulukaubad (056100), 2) materjalid elamu hoolduseks ja remondiks (043100), 3) lemmikloomad ja nendega seotud tooted (0934_5), 4) isiklike veovahendite varuosad ja lisaseadmed (072100) ning 5) rõivamaterjalid (031100). Teenuste komponentist valiti peaaesjalikult transpordiga seotud teenused, eeskätt 1) muud ostetud veoteenused (073600), 2) reisijate maanteevedu (073200), 3) mitmesugused eluruumiga seotud teenused (044400), 4) reisijate mere- ja siseveevedu (073400), 5) reisijate õhuvedu (073300) ja 6) puhkusepaketid (096000). Need kirjed valiti seose tõttu naftahinna muutustega. Kõigi 93 üksikasjaliku ÜTHI alamkomponendi i jaoks koostati igas euroala riigis c valimiperioodil 2000–2014 suhteliselt lihtne (ja osaliselt) autoregressiivne jaotatud viitajaga mudel $HICP_{i,c,t}^{90q} = f(HICP_{i,c,t-1}^{90q}, OIL_{i,c,t}^{90q} : OIL_{i,c,t-4}^{90q})$, kus ÜTHI tähistab sesoonselt kohandatud ÜTHI komponendi i kvartalimuutuse määra riigis c ajahetkel t ja OIL tähistab naftahinna kvartalimuutust (eurodes arvestatuna) ajahetkel t. Toormehindade sarnase liikumise tõttu võib see meetod hõlmata ka teiste toormehindade (nt toiduained ja tööstustoorained) mõju.

Joonis D. Naftahinna, ÜTHI (v.a toiduained ja energia) ja ÜTHI valitud komponentide areng

(aastamuutus protsentides; kuisel andmed)

Allikas: Eurostat ja EKP arvutused.
¹ Need ÜTHI komponendid on naftahinna muutumise suhtes tundlikumad. Vt üksikasjalikum selgitus allmärkuses 3.

3.2. TÖÖSTUSTOODANGU TOOTJAHINNAD

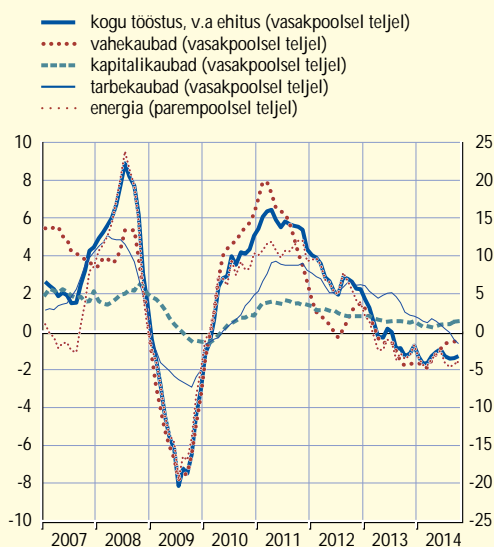
Tööstuskaupade (v.a energia) tarbijahindade tõusurve stabiliseerus 2014. aastal madalal tasemel, kajastades vähest nõudlust ning energia ja muu toorme hindade piiratud arengut. Tööstuskaupade (v.a energia) hindade inflatsiooni suhteliselt hea põhinäitaja on tootjahinnaindeksi tarbekaupade (v.a toiduained) komponent. Alates 2013. aasta algusest on selle komponendi aastakasv püsinud veidi kõrgemal 0% tasemest. Vahekaupade tootjahinnad ning toornafta ja muu toorme hinnad eurodes muutusid hinnakujundusahela varasemates etappides samuti vähe. Kui varasemad seaduspärasused peavad paika, oleks tootjahindade inflatsiooni stabiliseerumine 2014. aastal kooskõlas tööstuskaupade (v.a energia) hindade stabiilse arengu või vähese tõusuga tulevikus. Värskeimad andmed näitavad, et tööstustoodangu tootjahindade (v.a ehitus) inflatsioon oli endiselt negatiivne (septembris aasta arvestuses $-1,4\%$ ja oktoobris $-1,3\%$) ning tarbekaupade (v.a toiduained) tootjahindade aastakasv püsis muutumatuks $0,2\%$ tasemel (vt tabel 9 ja joonis 43).

Toiduainete tarbijahindade tõusurve on 2014. aastal seevastu mõnevõrra nõrgenenud. Hinnakujundusahela hilisemates etappides hakkas tarbekaupade (toiduained) tootjahindade aastakasv järk-järgult langema ja on alates 2014. aasta juulist olnud negatiivne. Varasemate hinnakujundusetappide tõusurve andmed on mõneti vastakad. Ühest küljest on euroala põllumajandustootjate hindade aastakasv jätkuvalt aeglustunud (oktoobris $-9,6\%$). Teisest küljest on aga maailmaturul toidutoorme eurodes arvestatud hinnad viimastel kuudel tõusnud.

Sektorite kohta kinnitavad küsitluspõhised andmed samuti tagasihoidlikku hinnasurvet. Ostujuhtide indeksi kohaselt on tootmissisendi hinnaindeksid 2014. aastal järk-järgult langenud nii töötleva tööstuse kui ka teenindussektoris, müügihindade indeksi on aga olnud üldjoontes stabiilsed (vt joonis 44). Kõik neli indeksi on oma pikaajalisest keskmisest tasemest ja 50 punktist allpool (v.a teenin-

Joonis 43. Tööstustoodangu tootjahindade jaotus

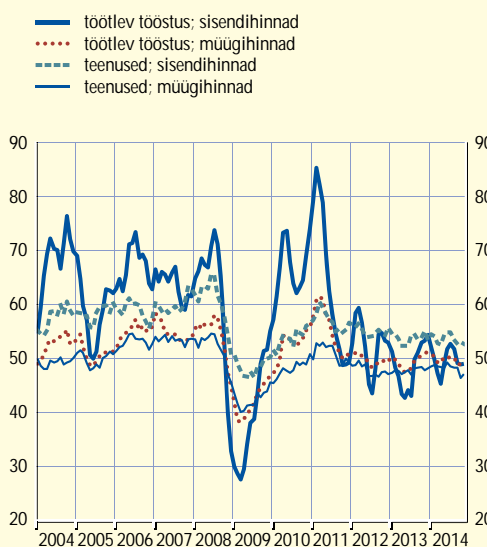
(aastamuutus protsentides; kuuandmed)

Allikad: Eurostat ja EKP arvutused.

Joonis 44. Tootmissisendi ja toodangu hindade küsitlused

(hajuvusindeksid; kuuandmed)

Allikas: Markit.
Märkus. 50 punkti ületav indeks viitab hinnatõusule, 50 punktist allapoole jääv väärtus näitab hindade langust.

dussektori tootmissendi hinnaindeks), mis viitab hinnatõusule. Euroopa Komisjoni küsitluse andmed nii tööstussektori (v.a ehitus) kui ka teenindussektori müügihinna ootuste kohta püsisid endiselt oma pikaajalisest keskmisest tasemest allpool. Seega ei viita hiljutised küsitlusandmed olulistele muutustele madala inflatsioonitaseme väljavaates lähematel kuudel.

3.3. TÖÖJÕUKULUDE NÄITAJAD

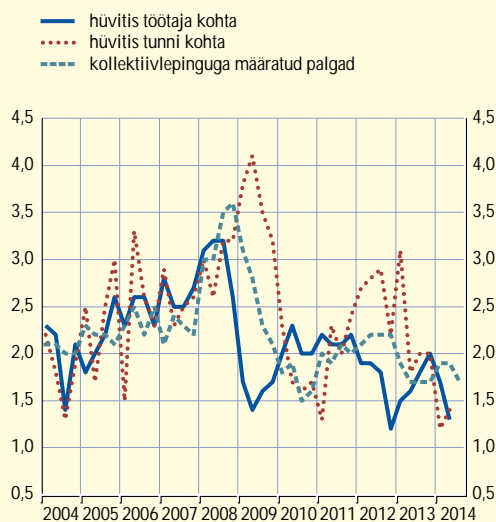
Tööjõukulude areng on eelmise kahe aastaga võrreldes 2014. aastal mõnevõrra aeglustunud ja palgasurve on olnud nõrk, kuid suhteliselt stabiilne (vt tabel 10 ja joonis 45). Palgakasvu struktuur euroalal näitab, et palgamuutused on riigiti jätkuvalt väga erinevad. Mitmes riigis kajastab palkadest tingitud üldjoontes vähene kulusurve nõrka tööjõunõudlust ning tööturu jäikuse kaotamiseks ja konkurentsivõime elavdamiseks läbi viidud struktuurireformide mõju.

2012. aasta esimesest kvartalist 2014. aasta esimese kvartalini püsis töötaja kohta makstava hüvitise aastakasv 2% lähedal (erandiks oli 2012. aasta neljas kvartal, mil mõnes riigis kärbiti avaliku sektori palku seoses eelarve konsolideerimise meetmetega). 2014. aasta teises kvartalis töötaja kohta makstava hüvitise aastakasv mõnevõrra aeglustus – 1,3%ni võrreldes 1,7%ga esimeses kvartalis. See oli peamiselt tingitud tööstussektori (sh ehituse) väiksemast osakaalust (vt joonis 46). Tunni kohta makstava hüvitise kasv kiirenes 2014. aasta esimese kvartali 1,2%lt teises kvartalis 1,4%ni. Nende kahe näitaja erinevus kajastab aasta arvestuses töötatud tundide arvu langust inimese kohta. Euroala kollektiivlepinguga määratud palkade aastakasv oli 2014. aasta teises kvartalis 1,9% ja kolmandas kvartalis 1,7%. Kollektiivlepinguga määratud palkade kiirem kasv võrreldes töötaja kohta makstava hüvitise kasvuga näitab töötasu negatiivset hälvet euroalal 2014. aastal.

Kuni 2014. aasta keskpaigani tööjõu ühikukulude aastakasv langes tingituna peamiselt tööviljakuse kiiremast kasvust ja aeglasemast palgakasvust. Viimaste andmete põhjal võib öelda, et tööjõu ühiku-

Joonis 45. Valitud tööjõukulude näitajad

(aastamuutus protsentides; kvartaliandmed)

Allikad: Eurostat, riikide andmed ja EKP arvutused.

Tabel 10. Tööjõukulu näitajad

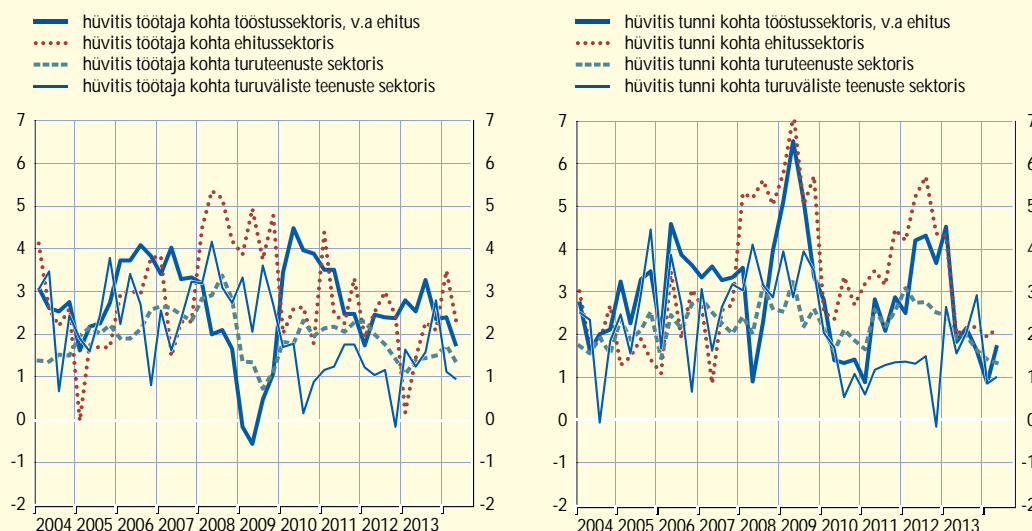
(aastamuutus protsentides, kui pole viidatud teisiti)

	2012	2013	2013 III kv	2013 IV kv	2014 I kv	2014 II kv	2014 III kv
Kollektiivlepinguga määratud palgad	2,2	1,8	1,7	1,7	1,9	1,9	1,7
Hüvitis töötaja kohta	1,7	1,7	1,8	2,0	1,7	1,3	.
Hüvitis tunni kohta	2,7	2,2	2,0	2,0	1,2	1,4	.
<i>Memokirjed:</i>							
Tööviljakus	-0,2	0,3	0,4	0,8	1,0	0,4	.
Tööjõu ühikukulud	1,9	1,4	1,4	1,2	0,7	0,9	.

Allikad: Eurostat, riikide andmed ja EKP arvutused.

Joonis 46. Tööjõukulu areng majandussektorite lõikes

(aastamuutus protsentides; kvartaliandmed)

Allikad: Eurostat, riikide andmed ja EKP arvutused.

Märkus. Turvalised teenused tähendavad valitsussektori ja erasektori mittetulundusühingute tegevust avaliku halduse, hariduse või tervishoiu vallas (vastab ligikaudu NACE Rev. 2 jaotuses rubriikide O–Q summale). Turuteenused on ülejäänud erinevus kõikidest teenustest (NACE Rev. 2 jaotuses rubriigid G–U).

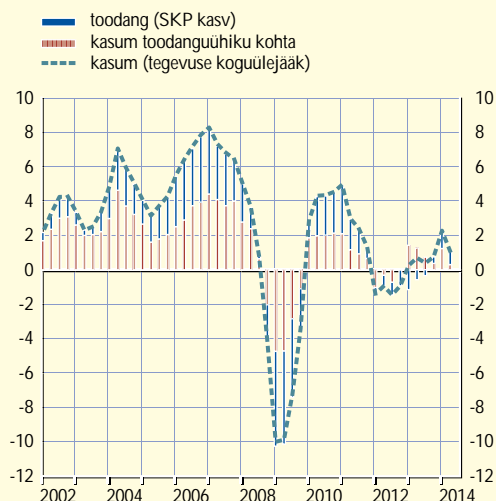
kulude aastakasv kiirenes 2014. aasta teises kvartalis mõnevõrra, 0,9%ni. Sealjuures tasakaalustab tööviljakuse aeglase kasv täielikult palgakasvu edasise aeglustumise.

3.4. ETTEVÕTETE KASUMITE MUUTUSED

Kooskõlas majandustegevuse vähenemisega on alates 2013. aasta algusest täheldatud ettevõtete kasumikasvu mõõdukas taastumine (möödetuna tegevuse koguülejäägina) 2014. aasta teises kvartalis märgatavalt aeglustunud ja langenud 1,1%ni võrreldes 2,3%ga esimeses kvartalis (vt joonis 47). See kajastab nii nõrgemat SKP reaalkasvu kui ka kasumikasvu ulatuslikumat aeglustumist toodanguühiku kohta. Eri sektoreid vaadeldes viitab see tagasihoidlikumale kasumikasvule nii tööstussektoris kui ka turuteenuste sektoris. Tööstussektoris, mis on tsüklilisem, muutus aastakasv isegi negatiivseks. Lisandväärtuse kasvu aeglustumine ja eelkõige ühiku kohta arvestatava kasumi kasvu vähenemine, mis tulenes nõrgast majanduskeskkonnast, alandas tööstussektoris kasumite kasvu aasta arvestuses 1,1%lt esimeses kvartalis 0,7%ni teises kvartalis (vt joonis 48). Turuteenuste sektoris oli kasumikasv viimase kahe aasta jooksul paremini taastunud kui tööstussektoris. Seal oli kasumikasv 2014. aasta esimeses kvartalis ligikaudu 2,0% ja teises kvartalis 1,3%.

Joonis 47. Euroala kasumikasvu jaotus toodanguks ja kasumiks toodanguühiku kohta

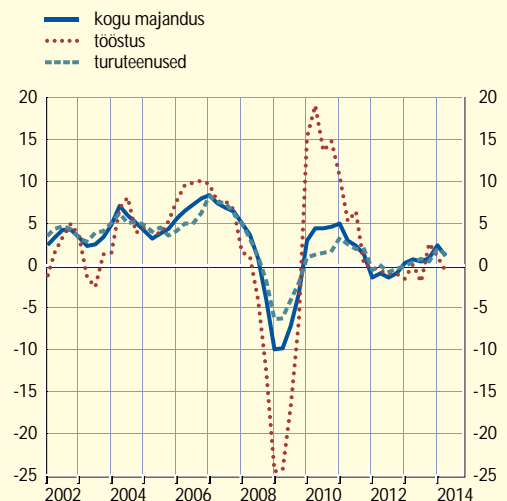
(aastamuutus protsentides; kvartaliandmed)

Allikad: Eurostat ja EKP arvutused.

Joonis 48. Euroala kasumi areng peamistes majandusharudes

(aastamuutus protsentides; kvartaliandmed)

Allikad: Eurostat ja EKP arvutused.

3.5. INFLATSIONIVÄLJAVAADE

Nüüdseks on inflatsioonimäärad püsinud madalal tasemel juba märkimisväärselt pika aja jooksul. Kuni novembri keskpaigani saadaval olnud teabe põhjal, kui eurosüsteemi ekspertide 2014. aasta detsembri makromajanduslik ettevaade euroala kohta oli koostatud, võib öelda, et aastane ÜTHI-inflatsioonimäär on 2014. aastal 0,5% ning 2015. aastal 0,7%. 2016. aastaks oodatakse mõõdukalt kiirenemist 1,3%ni, mis kajastab majandustegevuse edasist elavnemist.

ÜTHI põhikomponente arvestades eeldati eurosüsteemi ettevaates, et energiahindade inflatsioon jääb 2015. aasta esimese kolme kvartali jooksul kindlalt negatiivseks. Kuna naftafutuuri hinnad eeldatavasti tõusevad mõnevõrra, peaks energiahindade inflatsioon jõudma hiljemalt aasta pärast tagasihoidlikule positiivsele tasemele, kui naftahindade hiljutine madalseis jäetakse aastase inflatsioonimäära arvutustest välja.

Pärast toiduainete pakkumisega seotud tõusušokke 2014. aastal, mis pärssisid hindu, peaks töötlemata toiduainete hindade inflatsioon 2015. aasta esimesel poolel kiirenema ja stabiliseeruma aasta teisel poolel oma pikaajalise keskmise taseme lähedal. Eeldades, et töötlemata toiduainete pakkumine normaliseerub, toetavad positiivsed baaseffektid tõenäoliselt viimastel kuudel täheldatud aastakasvu tõusu jätkumist.

Töödeldud toiduainete hindade inflatsioon peaks järgmistel kuudel Euroopa põllumajandustootjate hindade hiljutise languse mõjul veelgi aeglustuma. Kui toormehinnad tõusevad ja ilmnevad positiivsed baaseffektid, peaks töödeldud toiduainete hindade inflatsioon 2015. aasta jooksul järk-järgult taastuma.

Tööstuskaupade (v.a energia) hindade inflatsioon peaks jääma lähikuudel mõõdukaks ja hakkama 2015. aasta teises kvartalis vähehaaval kiirenema. Seda toetavad odavama euro vahetuskursi mõju ülekandumine ja tarbijate nõudluse elavnemine mõnes riigis. Tööstuskaupade (v.a energia) hindade inflatsiooni aastakasv peaks 2015. aastal jääma pikaajalisest keskmisest tasemest (0,7%) veidi allapoole.

Teenuste hindade inflatsioon jääb ettevaate kohaselt tagasihoidlikule tasemele ja hakkab kiirenema 2015. aasta lõpus. Teenuste hindade inflatsiooni eeldatav kiirenemine kajastab palgakasvu oodatavat tõusu ja majandustegevuse järk-järgulist taastumist.

Hindade arengu väljavaadet keskpika aja jooksul ohustavaid riske jälgitakse tähelepanelikult, eelkõige seoses tagasihoidliku kasvudünaamika, geopoliitilise arengu, vahetuskursi ja energiahindade suundumuste ning rahapoliitiliste meetmete ülekandumise võimalike mõjudega. Arvestades naftahinna edasist langust viimastel nädalatel võivad ÜTHI-inflatsioonimäärad hakata lähinädalatel uuesti allapoole liikuma. Erilise tähelepanuga jälgitakse naftahinna hiljutise arengu laiemat mõju euroala keskpikkadele inflatsioonisuundumustele.

4. TOODANG, NÕUDLUS JA TÖÖTURG

Euroala SKP reaalkasv kiirenes 2014. aasta kolmandas kvartalis eelnenud kvartaliga võrreldes 0,2%. See oli kooskõlas varasemate märkidega kasvutempo pidurdumisest euroalal, mille tulemusel korrigeeriti värskeimates prognoosides euroala SKP reaalkasvu väljavaadet allapoole. Lühiajal oodatavat tagasihoidlikumat kasvuprofiili kinnitavad ka hiljutised andmed ja kuni 2014. aasta novembrini kättesaadavad küsitlustulemused. Samal ajal püsib siiski majanduse mõõduka kasvu väljavaade. Ühest küljest peaksid sisenõudlust soodustama rahapoliitilised meetmed, rahastamistingimuste jätkuv paranemine, edusammud eelarvete konsolideerimisel ja struktuurireformide elluviimisel ning reaalselt kasutatavat tulu toetavad märkimisväärselt madalamad energiahinnad. Ekspordinõudlusele peaks lisaks kasu tooma maailmamajanduse elavnemine. Teisest küljest on tõenäoline, et elavnemist pärsivad edaspidigi suur tööpuudus, tootmisvõimsuse ulatuslik alakasutus ning avalikus ja erasektoris vajalik bilansside korrigeerimine.

Neid tegureid kajastab ka eurosüsteemi ekspertide 2014. aasta detsembri makromajanduslik ettevaade euroala kohta, mille järgi on SKP aastane reaalkasv 2014. aastal 0,8%, 2015. aastal 1,0% ja 2016. aastal 1,5%. EKP ekspertide 2014. aasta septembri makromajandusliku ettevaatega võrreldes on 2014. aasta SKP reaalkasvu ettevaadet tunduvalt allapoole korrigeeritud. Allapoole korrigeeriti nii sisenõudluse kui ka netoeksporti ettevaadet. Euroala majanduskasvu väljavaadet ohustavad langusriskid.

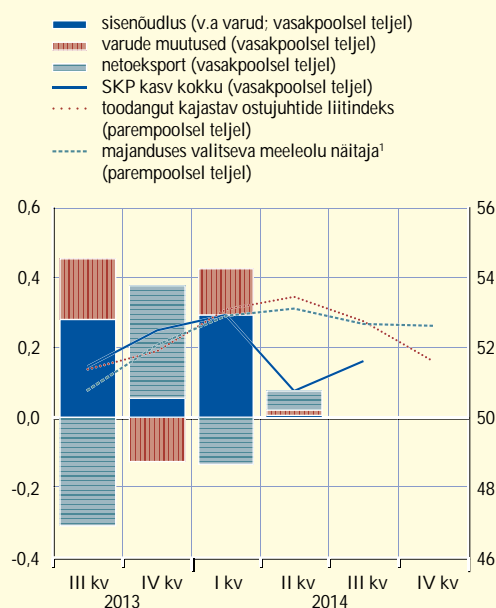
4.1. REAALNE SKP JA NÕUDLUSE KOMPONENDID

Eurostati kiirhinnangu kohaselt oli SKP reaalkasv 2014. aasta kolmandas kvartalis eelnenud kvartaliga võrreldes 0,2% tempokam (vt joonis 49). Toodangu kasv on seega olnud mõõdukalt positiivne juba kuus kvartalit järjest. Ehkki teave kulukomponentide jagunemise kohta ei olnud 2014. aasta detsembri kuubülletääni andmete esitamise ajaks veel kättesaadav, võib riikide olemasolevate andmete ja kättesaadavate lühiajaliste näitajate alusel arvata, et eratarbimine suurenes veelgi, toetades kasvu, samal ajal kui investeringud vähenesid ning mõjutasid kasvu negatiivselt. Netokaubanduse mõju kasvule oli üldjoontes neutraalne, kuna eksporti võisid soodustada maailmakaubanduse elavnemine ja euro vahetuskursi nõrgenemine. Lisandväärtuse seisukohalt näib, et teenindussektori positiivse mõju võis osaliselt tühistada tööstussektori (sh ehitussektor) negatiivne toime. Toodang kasvas 2014. aasta kolmandas kvartalis enamikus suurtes euroala riikides.

Eelnenud kvartaliga võrreldes 2014. aasta kolmandas kvartalis toodangu kasv kiirenes, kuid kajastas mõningal määral siiski ajutisi ja tehnilisi tegureid, mis on seotud koolivaheageade hilise ajastusega mõnel pool Euroopas. See mõjus

Joonis 49. SKP reaalkasv ja selle komponendid, toodangut kajastav ostujuhtide liitindeks ning majanduses valitsev meeleolu

(kvartalikasv, kvartaalne osakaal protsendipunktides, indeksid; sesoonselt kohandatud)

Allikad: Eurostat, Markit, Euroopa Komisjoni ettevõtlus- ja tarbijauringud ning EKP arvutused.

Märkus. Viimased andmed SKP kogukasvu kohta Eurostati kiirhinnangu järgi.

¹ Majanduses valitsev meeleolu normaliseeritakse ostujuhtide indeksi keskmise ja standarbega joonisel näidatud aja jooksul.

kasvule pärssivalt. Pärssivaks teguriks olid ka geopoliitilised pinged, eriti Ukrainas ja Venemaal valitsev olukord. Ettevõtete aktiivsust mõjutasid otseselt tellimuste tühistamised ning kaudselt ka negatiivsemad meeleolud ja suurenev ebakindlus.

2014. aasta oktoobri ja novembri küsitlustulemused osutasid küllaltki vastakatele arengusuundadele. Kui Euroopa Komisjoni majanduskliima näitaja püsis keskmiselt 2014. aasta kolmandas kvartalis registreeritud taseme juures, siis ostujuhtide indeksi toodangu liitindeks eelnenud kvartaliga võrreldes alanes. Mõlemad näitajad püsivad siiski kooskõlas tagasihoidlikult positiivse kasvuga 2014. aasta viimases kvartalis. Kasvule aitavad tõenäoliselt kaasa ka rahapoliitika toetav kurss ning senised edusammud eelarvete konsolideerimisel ja struktuurireformide elluviimisel. Lisaks peaksid kasvu soodustama ka toormehindade langus ja euro vahetuskursi nõrgenemine, mille tulemusel kasutatav tulu ja ekspordinõudlus suurenevad. Samal ajal on siiski tõenäoline, et kasvu pärssivad edaspidigi suur tööpuudus, tootmisvõimsuse ulatuslik alakasutus ning avalikus ja erasektoris vajalik bilansside korrigeerimine (vt artikkel „Eurosüsteemi ekspertide 2014. aasta detsembri makromajanduslik ettevaade euroala kohta”).

ERATARBIMINE

Eratarbimine suurenes 2014. aasta teises kvartalis 0,3% – seega jätkus 2013. aasta teises kvartalis alanud mõõdukas kasv. Suurenemine kajastab jaekaupade tarbimise kasvu ja autoostude arvu tõusu. Teenuste tarbimise mõju tarbimiskulutustele jäi samal ajal üldiselt neutraalseks. Lühiajaliste näitajate ja küsitlustulemuste hiljutine areng on üldjoontes kooskõlas kodumajapidamiste kulutuste positiivse kasvu jätkumisega 2014. aasta teisel poolel.

Mõnevõrra pikemat ajavahemikku vaadates võib öelda, et eratarbimise dünaamika tugevnemine, mis algas 2013. aasta teises kvartalis, on suurel määral kajastanud reaalse kasutatava tulu arengut. Agregeeritud sissetulekutele, mida pikka aega pärssis tööhõive vähenemine, on üha positiivsemat mõju avaldanud stabiilsemad ja veidi paranenud tööturutingimused ning mõõdukam eelarvetõkend. Reaalseid sissetulekuid on toetanud ka aeglane inflatsioon, milles omakorda väljendub suurel määral energiahindade langus. Viimasel ajal on kodumajapidamiste nominaalse kasutatava tulu aastakasv siiski aeglustunud, langedes 2,5%lt 2013. aasta neljandas kvartalis 0,8%ni 2014. aasta teises kvartalis. Langus tuleneb suuresti füüsilisest isikust ettevõtjate väiksemast panusest tulu suurenemisse. Sissetulekute kasvu aeglustasid ka väiksemad netoülekanded, mis kajastavad osaliselt maksu- ja toetussüsteemi toimimist. Nõrga hinnadünaamika kontekstis püsis reaalsete sissetulekute kasv 2014. aasta teises kvartalis aasta varasemaga võrreldes stabiilsena, kuid aeglustus eelnenud kvartaliga võrreldes 0,3% ja oli väiksem kui 2013. aasta viimase kvartali 1,6%. Samal ajal kui nominaaltarbimine veelgi elavnes ja kasvas sissetulekute kiiremini, vähenes kodumajapidamiste säästmismäär 2014. aasta teises kvartalis 0,2 protsendipunkti 12,9%ni ning püsis jätkuvalt madalal tasemel.

Tarbimiskulutuste lühiajalise arengu kohta näitavad nii registreeritud kui ka muud andmed, et üldjoontes peaksid need kolmandas kvartalis edasi kasvama, kuid neljanda kvartali väljavaade on vastuolulisem. Jaemüük elavnes küll 2014. aasta kolmandas kvartalis eelnenuga võrreldes 0,1% ning oktoobris eelmise kuuga võrreldes 0,4%, kuid jäi sellel kuul siiski kolmanda kvartali tulemusest 0,1% madalamaks. Ostujuhtide jaemüügiindeks tõusis septembris-oktoobris samuti, kuid jäi siiski allapoole 50punktilist läviväärtust. Samal ajal oli jaemüügisektori kindlustunnet kajastav Euroopa Komisjoni näitaja 2014. aasta oktoobris ja novembris veidi kõrgem oma pikaajalisest keskmisest ning püsis eelnenud kvartaliga võrreldes ligikaudu samal tasemel. Ka uute registreeritud sõiduautode arv suurenes 2014. aasta kolmandas kvartalis eelnenuga võrreldes peaaegu 0,4% ning oli oktoobris kuises arvestuses rohkem kui 2% kõrgem kolmanda kvartali keskmisest, mis näitab, et neljas kvartal algab positiivselt. 2014. aasta oktoobris ja novembris halvenes euroala tarbijate kindlustunde näitaja, mis

annab küllaltki hea ülevaate kodumajapidamiste kulutuste arengust. Selle näitaja langus algas juba käesoleva aasta mais (vt joonis 50). Tarbijate kindlustunde vähenemine möödunud kuue kuu jooksul kajastab kodumajapidamiste hinnangut tööpuudusega seotud väljavaadetele ja üldisele majandusolukorrale. Rahalise olukorra ja tulevaste säästude hinnangud on halvenenud vaid vähesel määral. Riigiti on areng olnud küllaltki erinev, kuid kõigis suuremates euroala riikides on tarbijate kindlustunde maiga võrreldes mõningal määral vähenenud.

INVESTEERIMINE

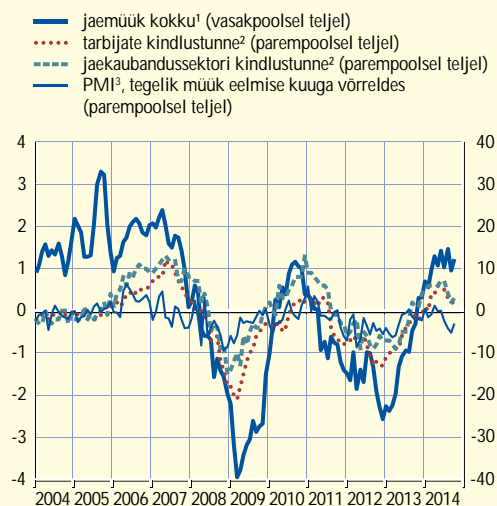
Pärast neli kvartalit väldanud kasvu peatusid 2014. aasta teises kvartalis kapitali kogumahutused põhivarasse. Selle tagajärjel langes reaalinvesteeringute kogumahu ja SKP suhtarv taas madalaimale tasemele alates kriisi algusest (vt taustinfo 4). 2014. aasta teises kvartalis vähenesid koguinvesteeringud eelmise kvartaliga võrreldes 0,9%. Ehkki kvartaalses arvestuses ei ole andmed investeeringute jaotuse kohta kättesaadavad, võib toodanguandmete alusel arvata, et nii ehitusinvesteeringud kui ka mujale kui ehitussektorisse tehtavad investeeringud vähenesid. Ehitusinvesteeringute kahanemine näib olevat tingitud elamuehituse ja tsiviilehitustööde vähenemisest, mis kajastab 2014. aasta esimeses kvartalis mitmes euroala riigis valitsenud soodsate ilmaolude toel tekkinud suurema aktiivsuse tasakaalustavat mõju.

2014. aasta kolmandas kvartalis püsisid koguinvesteeringud tõenäoliselt jätkuvalt nõrgana. Seda näitab kapitalikaupade toodangu väga tagasihoidlik kasv olukorras, kus töötleva tööstuse sektoris jäi tootmisvõimsuse kasutus allapoole selle pikaajalist keskmist. Samal ajal vähenes veelgi ka ehitussektori toodang.

Kättesaadavad näitajad 2014. aasta neljanda kvartali kohta osutavad investeeringute väga vähesele hoogustumisele eelkõige mujale kui ehitussektorisse tehtavate investeeringute toel. EKP koostatud pankade laenugevuse uuring, mis tehti oktoobris, näitab, et seda väljavaadet kinnitavad loid kasv, suurenevad kasumid ning rahastamisvõimaluste mõnevõrra parem kättesaadavus. Investeeringute elavnemine peaks siiski jääma vaoshoituks, võttes arvesse finantsvõimenduse jätkuvat vähendamist ettevõtluses ning tootmissektori järelejäänud reservvõimsust. Töötleva tööstuse sektori rakendusaste jääb 2014. aasta neljandas kvartalis oma pikaajalisest keskmisest tõenäoliselt madalamaks. Ka tööstussektori kindlustunde näitaja püsis tagasihoidlik ning kapitalikaupade sektori ootused tootmise arengu suhtes langesid 2014. aasta oktoobris ja novembris keskmises arvestuses võrreldes kolmanda kvartaliga. Ehitussektorit käsitlevate peamiste küsitluste tulemused näitavad jätkuvalt, et 2014. aasta lõpus ja 2015. aasta alguses jääb ehitustegevus loiuks või väheneb. Ka ostujuhtide indeks ehitustoodangu ja elamuehituse kohta ning Euroopa Komisjoni ehitussektori kindlustunde näitaja püsivad oma pikaajalisest keskmisest märkimisväärselt madalamad. Teatavale langusele osutavad ka hiljutised andmed ehituslubade ja ehitussektori tellimuste kohta mõnedes suurtes eu-

Joonis 50. Jaemüük ning kindlustunne ja PMI jaekaubandussektoris

(kuuandmed)

Allikad: Eurostat, Euroopa Komisjoni ettevõtlus- ja tarbijauringud, Markit ja EKP arvutused.
¹ Aastamuutus protsentides; kolme kuu libisevad keskmised; tööpäevade arvuga kohandatud; sisaldab kütust.
² Protsentide saldo; sesoonselt ja keskväertusega kohandatud.
³ Ostujuhtide indeks (PMI); hälve 50st.

roala riikides. Sektori aktiivsust pärsivad tõenäoliselt edaspidigi mitme euroala riigi eluasemeturul toimuv kohandumine ja alakasutatud hooned.

Koguinvesteeringud peaksid keskmise aja jooksul järk-järgult elavnema, võttes arvesse nõudluse, kasumlikkuse ja kodumajapidamiste sissetulekute paranemist, soodsamaid rahastamistingimusi ning eelarvekärbete vähendamist. Euroopa Komisjoni kaks korda aastas korraldatava investeerimisuuringu novembris avaldatud andmete kohaselt peaksid tööstusinvesteeringud suurenema 2015. aastal 3% võrreldes 2%ga 2014. aastal.

TAUSTINFO 4

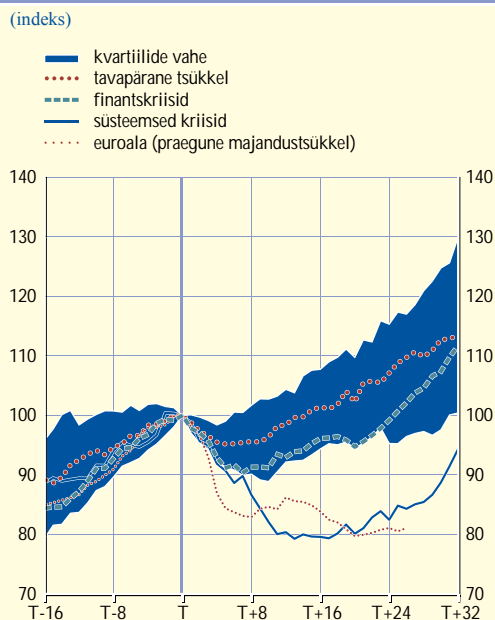
EUROALA INVESTEERINGUTE PRAEGUNE MADALSEIS VÕRRELDES VARASEMATE KRIISIDEGA

Euroala praegune kesine investeeringumaht on ajaloolises kontekstis silmatorkav. Selles taustinfos võrreldakse investeerimissuundumusi ja mõne kaasneva makromajandusliku näitaja arengut varasemate finants- ja süsteemsete kriiside ajal saadud kogemustega.¹ Üldiselt on investeerimishoo senine taastumine olnud palju aeglasem kui varasemate finantskriiside puhul, ent sarnanenud rohkem süsteemsetele kriisidele järgnenud elavnemisega.

Võrdlus varasemate finants- ja süsteemsete kriisidega

Euroala reaalinvesteeringute maht (väike punane punktiirjoon joonisel A) on praegu kõvasti väiksem sellest üldisest tasemest, mida on täheldatud nn tavapäraste majanduslanguste ja ka paljude varasemate üleilmsete mittesüsteemsete finantskriiside järel. Investeeringute koguvähennemine viimase kriisi ajal on küll üldjoontes võrreldav süsteemsete kriiside ajal täheldatud keskmise langusega, kuid praegune taastumismudel on kriisi W-kuju tõttu üsna erisugune. Ehkki investeerimismaht kahanes varasemate süsteemsete kriisidega võrreldes alguses järsemalt, oli esimene kukkumine laugem kui tüüpilise süsteemse kriisi puhul. Seejärel hakkasid investeeringud pärast 2010.

Joonis A. Reaalinvesteeringute suundumused pärast kriise

Allikad: OECD, Eurostat ja EKP arvutused.
Märkused. T väljendab SKP kasvu tippaset igal kriisieelsel perioodil. Viimane tippase registreeriti 2008. aasta esimeses kvartalis.

¹ Finantskriisid, millele siinkohal viidatakse, hõlmavad 11 kriisi, mis on seotud 1980. ja 1990. aastatel pangandussektoris esinenud pingetega, sh panganduskriisid Suurbritannias (1973), Kreekas ja Itaalias (1992) ning Jaapanis (1996). Süsteemsete kriisid hõlmavad seevastu viit ulatuslikku finantskriisi Hispaanias (1977), Norras (1987), Soomes (1991), Rootsis (1991) ja Jaapanis (1992). Vt Reinhart, C. M. ja Rogoff, K. S. „Is the 2007 US Sub-prime Financial Crisis So Different? An International Historical Comparison”, *The American Economic Review*, 98. kd, nr 2, mai 2008. Pange tähele, et termin „tavapärase tsükkel” tähistab kõiki teisi langusperioode, mida täheldati OECD riikides alates 1970. aastast, st neid, mida ei seostata finants- ega süsteemsete kriisidega. Siiski tuleb rakendada mõningast ettevaatlikkust, sest süsteemsete kriisid on vaid väga väike osa kriisidest ja neid mõjutavad erilised tegurid, näiteks finantsturu liberaliseerimisega seotud suured poliitikamuutused või rangete eeskirjade leevendamine.

aasta madalseisu taastuma tempos, mis on järgnenud tavapärasele majanduslangusele. Ent vähem kui kaks aastat kestnud tõus lõppes riikide võlakriisi puhkemisega, mil investeringute maht kahanes veelgi. Sellest ajast peale on olnud taastumisest vähe märke (joonis A). Tulemuseks on see, et praegune investeringute tase on 2008. aastaga võrreldes peaaegu 20% madalam.

Investeerimisloiidusega kattuvad tegurid

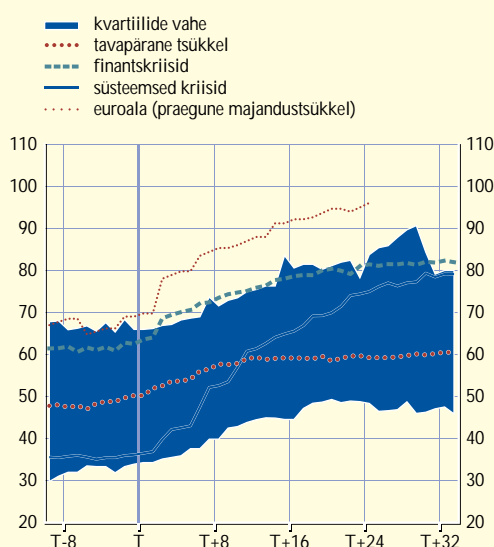
Varasemate finants- ja süsteemsete kriisidega võrreldes on investeringute aeglane taastumine hiljutise kriisi ajal langenud kokku mitme erakorralise majandusliku olukorraga.

Esiteks on avaliku sektori investeringukulud, sh taristuinvesteringud, olnud tagasihoidlikud eelarve konsolideerimise ja valitsussektori võla vähendamise vajaduse tõttu. Pärast majandussurutise algust oli euroala valitsussektori võla suhe SKPsse üle 90%, st palju kõrgem kui tavaliselt enne varasemaid kriise (joonis B). See kitsendas juba niigi nigelas eelarvepoliitilises olukorras investeerimisvõimalusi ja pani pigem valitsusi üsna varakult oma riigi rahandust konsolideerima.

Teiseks – nagu varasemateski süsteemsetes kriisides, kahanesid märgatavalt eluasemeinvesteringud, ent senimaani pole peaaegu ühtki märki nende taastumisest (joonis C). Tuleb märkida, et võrdlusaluseks võetud algne tase, st SKP kasvu tipp 2008. aasta esimeses kvartalis, peegeldab jätkusuutmatult suuri kriisieelseid eluasemeinvesteringuid mitmes euroala riigis. Praegune eluasemeinvesteringute korrigeerimine kestab eeldatavasti veel mõnda aega ja kahandab koguinvesteerimismahtu.

Joonis B. Valitsussektori võlg pärast kriise

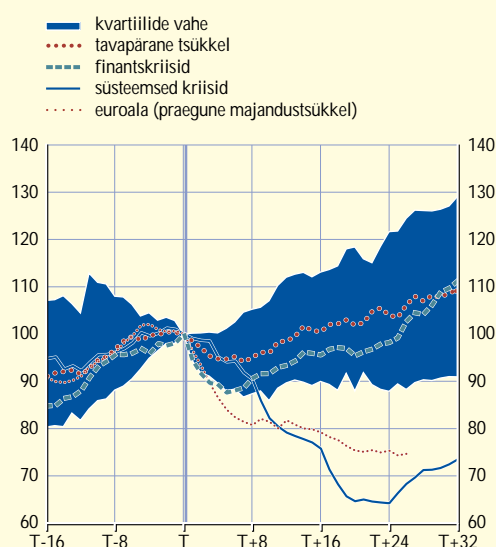
(protsent SKPst)

Allikad: OECD ja EKP arvutused.
Märkused. T väljendab SKP kasvu tippaset igal kriisieelsel perioodil. Viimane tippaste registreeriti 2008. aasta esimeses kvartalis.

Joonis C. Eluasemetesse tehtavate reaalinvesteringute tase pärast kriise

(indeks)

Allikad: OECD, Eurostat ja EKP arvutused.
Märkused. T väljendab SKP kasvu tippaset igal kriisieelsel perioodil. Viimane tippaste oli 2008. aasta esimeses kvartalis. Varasemate kriiside puhul on eluasemeinvesteringute andmed võetud OECD andmebaasist. Viimase kriisi puhul on kasutatud Eurostati andmeid euroala eluasemeinvesteringute kohta.

Kolmandaks võib ettevõtlusinvesteeringute loidus riikide võlakriisi ajal olla osaliselt seotud ekspordisuundumustega.² Sünkroonis kulgenud üleilmse majanduskriisi järel kahanes eksport 2008. aastal järsult, taastudes seejärel aeglasemalt kui pärast tavalisi majanduslangusi (joonis D). Üldiselt olid varasemad finants- ja süsteemsed kriisid geograafiliselt piiritletud ning suhteliselt puutumatuks jäänud üleilmne majandus löi aluse tugevamale ekspordipõhisele taastumisele.

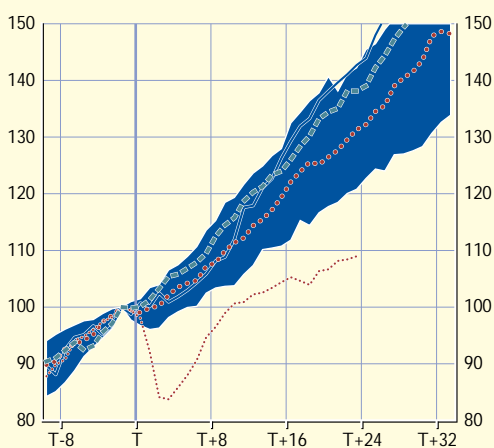
Viimane oluline tegur, mis praeguses keskkonnas ettevõtlusinvesteeringuid püsib, on suurem ebakindlus, sealhulgas teadmatus riikide valitsuste tulevase majanduspoliitika suhtes. Poliitilise ebakindluse teemalised küsitlused³ viies suuremas Euroopa riigis näitavad, et ebakindlus on pärast kriisi puhkemist suurenenud ja püsinud üldjoontes palju kõrgemal tasemel kui enne kriisi. Andmete puudumise tõttu ei ole praegust ebakindlust kahjuks võimalik varasemate majanduslanguste aegsete näitajatega võrrelda.

Kui seada kriisi veelgi pikemaajalisse perspektiivi, võib hiljutisi muutusi võrrelda ka tänapäeva kõige äärmuslikuma kriisiga – 1930. aastate suure depressiooniga. Ehkki investeerimisandmeid tolle aja kohta napib, saab USA, Saksamaa ja Ühendkuningriigi puhul öelda, et praeguse kriisi ajal näib investeerimismahu kahanemine olevat siiski palju tagasihoidlikum kui suure depres-

Joonis D. Eksporditase pärast kriise

(indeks)

- kvartiilide vahe
- ... tavapärase tsükkel
- finantskriisid
- süsteemsed kriisid
- ... euroala (praegune majandustsükkel)

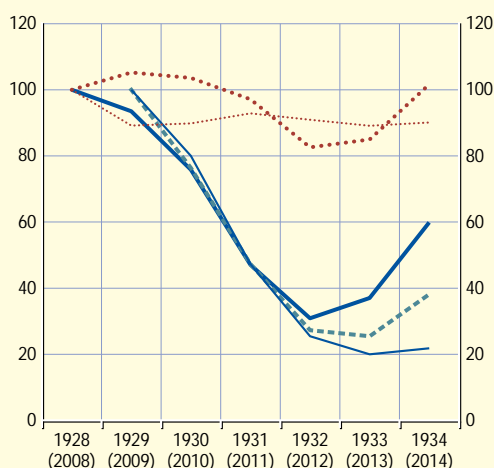

Allikad: OECD, Eurostat ja EKP arvutused.
Märkused. T väljendab SKP kasvu tippaset igal kriisieelsel perioodil. Viimane tippase oli 2008. aasta esimeses kvartalis.

Joonis E. Valitud riikide investeeringud suure depressiooni ajal

(indeks)

- Saksamaa
- ... Ühendkuningriik
- USA
- USA ehitussektor
- ... euroala (praegune kriis)

Allikad: Berringer, C., „Sozialpolitik in der Weltwirtschaftskrise Die Arbeitslosenversicherungspolitik in Deutschland und Großbritannien im Vergleich 1928–1934“, Duncker & Humblot, 1966; USA majandusministeeriumi majandusanalüüsi osakond. Märkused. Saksamaa ja Ühendkuningriigi puhul kasutatakse jooksevhindades arvestatud investeeringuid, kuna reaalinvesteeringute andmed puuduvad. USA puhul võrduvad 1929. aasta investeeringud 100ga. Euroala 2014. aasta investeeringute kasv on arvatud esimese kahe kvartali andmete põhjal.

² Ettevõtlusinvesteeringute vähenemist põhjustavate tegurite üksikasjalikuma käsitluse leiab EKP 2014. aasta aprilli kuubülletään taustinfost „Factors behind the fall and recovery in business investment“, Frankfurt.

³ Näiteks majanduspoliitika ebakindluse indeks, mida koostavad N. Bloom jt ja millega saab tutvuda veebilehel <http://www.policyuncertainty.com/>.

siooni ajal (joonis E). Selle kohta on palju selgitusi ja teooriaid. Näiteks toimus suure depressiooni ajal mitu pangakrahhi, mis avaldasid investeerimise rahastamisele tõsisemat mõju, samuti USA suur börsikrahhi. Väidetavalt ei suutnud USA föderaalreserv võtta meetmeid pangakriiside pärssiva mõju leevendamiseks ja tema range rahapoliitika süvendas tollast kriisi veelgi.⁴ See-eest on suuremate keskpankade rahapoliitika alates 2008. aastast on olnud väga toetav.

Kokkuvõte

Euroala investeringumahu silmatorkav kahanemine on puudutanud kõik investeerimiskomponente. Valitsussektori investeringud vähenesid väga piiratud eelarvepoliitiliste manööverdamisvõimaluste tõttu. Mis puutub eluasemeinvesteeringutesse, siis ei ole taastumisest peaaegu mitte mingeid märke ja eluasemeturu jätkuv kohandumisprotsess jääb eeldatavasti ka edaspidi oluliseks taastumist piiravaks teguriks. Lisaks kaasnevad ettevõtlusinvesteeringute vähesusega erakordselt kehvad ekspordinäitajad ja veelgi suurem ebakindlus, muu hulgas riikide edasise poliitika suhtes.

Tulevikku vaadates võib öelda, et olukorras, kus toodangu kasv on kesine ning valitseb vajadus avaliku ja erasektori finantsvõimenduse lisavähendamise järele, on investeringute taastumine lähiajal tõenäoliselt vaoshoitud.⁵ Taastumist võivad raskendada ka suurenenud geopoliitilised pinged. Lisaks sõltub investeringute mahu normaliseerumine otsustavatest struktuurireformidest, mis 1) suurendavad tootmist, 2) tekitavad nõudluse füüsilise kapitali järele ning 3) vähendavad töö- ja kaubaturu jäikust, parandades seeläbi ettevõtete väljavaateid euroalal ja luues tingimused jõulisemaks majanduskasvuks.

⁴ Vt näiteks Friedman, F. ja Schwartz, A. J. „A Monetary History of the United States 1867–1960”, Princeton University Press, Princeton, 1963.

⁵ Vt käesoleva kuubülletääni artikkel „Euroüsteemi ekspertide 2014. aasta detsembri makromajanduslik ettevaade euroala kohta”.

VALITSUSSEKTORI TARBIMINE

Valitsussektori tarbimise kasv eeldatavasti jätkus 2014. aasta kolmandas kvartalis rahulikus tempos, avaldades sisenõudlusele vähest positiivset mõju. Üksikute põhikomponentide arengut analüüsides tundub, et valitsussektori töötajatele makstavad hüvitised (moodustavad peaaegu poole valitsussektori kogutarbimise mahust) on suurenenud üksnes vähesel määral. Mitterahaliste sotsiaaltoetuste (hõlmavad muu hulgas näiteks tervishoiukulutusi) kasvumäär näib olevat püsinud viimastes kvartalites stabiilsena. Lähikvartalites peaks valitsussektori tarbimise toetus sisenõudlusele jääma piiratuks, kajastades eelarvete täiendava konsolideerimise vajadust mitmes riigis (vt 5. peatükk).

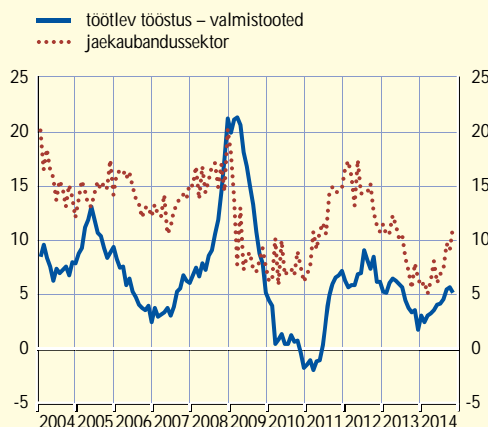
VARUD

Viimase viie kvartali jooksul (ehk ajal, mil kasv oli viimati aeglane) oli varude muutuse keskmine mõju nulli lähedal. See areng on üldjoontes ootuspärane, arvestades praegust aeglast kasvu euroalal. Euroopa Komisjoni kuni novembrini kättesaadavatest küsitlusandmetest selgub, et ettevõtted hindavad töötleva tööstuse sektori (valmistooted) ja jaesektori varusid 2014. aasta kolmandas ja neljandas kvartalis varasemaga võrreldes küllaltki kasinaks hoolimata sellest, et 2014. aasta jooksul on täheldatud varude suurenemist (vt joonis 51a). Seega on majanduse elavnemise taustal ja mõningasest volatiilsusest hoolimata tõenäoline, et 2014. aasta edenedes püsivad varud muutumatuna

Joonis 51. Euroala varud

(a) Ootused varude kohta

(protsentide saldo; sesoonselt kohandatud, tööpäevade arvuga kohandamata)

Allikas: Euroopa Komisjoni ettevõtlus- ja tarbijauuringud.

(b) Varude muutused: ootused ja osakaal SKP kasvus

(hajuvusindeksite muutus; protsendipunktid)

Allikad: Markit, Eurostat ja EKP arvutused.
Märkused. Rahvamajanduse arvepidamise andmed: varude muutuse osakaal SKP kvartaalsesse reaalkasvu. Ostujuhtide indeks: sisendkaupade ja valmistoodangu varude keskmine absoluutne muutus töötlevas tööstuses.

või neid hakatakse vähehaaval taastama. Ka ostujuhtide küsitluse kuni novembrini kättesaadavad andmed osutavad eelkõige töötleva tööstuse sektori sisendivarude ja valmistoodete varude puhul, et 2014. aasta kolmandas ja neljandas kvartalis võib nende muutuste mõju SKP reaalkasvule kujuneda üldjoontes neutraalseks või vähesel määral positiivseks (vt joonis 51b).

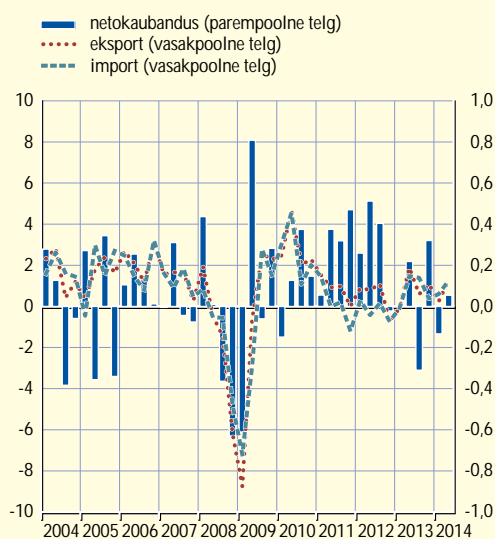
VÄLISKAUBANDUS

Pärast netokaubanduse volatiilset arengut viimastes kvartalites avaldas see 2014. aasta teises kvartalis SKP kvartalikasvule vähest positiivset mõju. Kaupade ja teenuste eksport euroalal kasvas kvartali arvestuses 1,3% (vt joonis 52). See oli tingitud jõulisest ekspordist Ameerika Ühendriikidesse ja Aiasse (sh Hiina), samal ajal kui eksport euroalavälistesse Euroopa riikidesse ja Ladina-Ameerikasse kahanes. Euroala import kasvas 2014. aasta teises kvartalis samuti 1,3%, tingituna eelkõige Hiinast ning euroalavälisest Euroopa riikidest pärit impordist.

Kättesaadavad küsitlusnäitajad osutavad euroala ekspordi mõõdukale kasvule 2014. aasta kolmandas kvartalis; neljanda kvartali arengu kohta on vastuolulisemaid märke. Ostujuhtide indeks uute eksporditellimuste kohta langes 2014. aasta kolmandas kvartalis keskmises arvestuses, kuid püsis kasvu 50 punkti väärtuslvest ja oma

Joonis 52. Reaalimpordi ja -ekspordi ning netokaubanduse panus SKP kasvu

(muutused protsentides võrreldes eelmise kvartaliga; protsendipunktid)

Allikad: Eurostat ja EKP arvutused.

pikaajalisest keskmisest kõrgemal. Üldine langus jätkus neljandas kvartalis: oktoobris ja novembris oli indeks keskmiselt 50,7 punkti tasemel ehk pikaajalisest keskmisest veidi madalam. Euroopa Komisjoni näitaja eksporditellimuste kohta jäi kolmandas kvartalis stabiilseks, kuid kasvas oktoobris ja novembris. Mõlema näitaja praegune tase on kooskõlas ekspordi mõõduka kasvuga lähiajal; seda toetavad ka üleilmse majandusaktiivsuse väga pikkamisi toimuv elavnemine ning euro vahetuskursi nõrgenemine. Euroala import peaks lähiajal samuti tagasihoidlikus tempos suurenema, mis on üldjoontes kooskõlas sisenõudluse mõõduka kasvuga. Sellise arengu põhjal võib arvata, et lähiajal jääb netokaubanduse mõju SKP kvartalikasvule valdavalt neutraalseks.

4.2. SEKTORITE TOODANG

Rahvamajanduse arvepidamise toodanguandmete alusel võib öelda, et 2014. aasta teises kvartalis püsis reaalne kogulisandväärtus valdavalt muutumatuna pärast 0,2–0,3% kasvu nelja kvartali jooksul. Kui ehitussektori toime kasvule oli negatiivne, siis tööstussektor (v.a ehitus) ning teenindussektori lisandväärtus mõjutasid kasvu positiivselt.

Aktiivsus on seega sektoriti jätkuvalt väga erinev. Kui teenindussektori lisandväärtus oli 2014. aasta teises kvartalis rekordiliselt kõrge, siis ehitussektoris ulatus see vaid ligikaudu kolme neljandikuni 2008. aasta alguse tippasemest. Tööstussektori (v.a ehitus) lisandväärtus oli samal ajal oma kriisieelsest tasemest 6% madalam. Kätesaadavate näitajate põhjal võib arvata, et 2014. aasta kolmandas kvartalis suurenes kogulisandväärtus mõnevõrra ning vähene kasv võib jätkuda ka neljandas kvartalis.

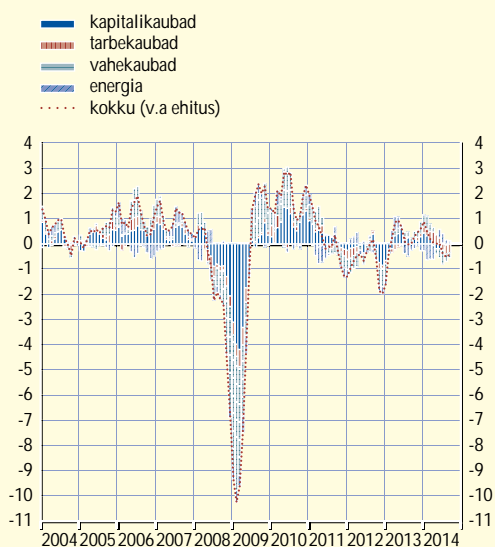
TÖÖSTUSSEKTOR (V.A EHITUS)

Tööstussektori (v.a ehitus) lisandväärtus kasvas 2014. aasta teises kvartalis eelnenuga võrreldes 0,2%. Tootmine püsis selles kvartalis esimese kvartaliga võrreldes muutumatuna ning kahanes kolmandas kvartalis 0,4% (vt joonis 53). 2014. aasta kolmandas kvartalis suurenes kapitalikaupade ja energia tootmine, samal ajal kui vahe- ja tarbekaupade toodang vähenes. Registreeritud andmetega võrreldes osutasid nii Euroopa Komisjoni kui ka ostujuhtide indeksi küsitlustulemused aktiivsuse taandumisele selles kvartalis. Muu hulgas aeglustus Euroopa Komisjoni ettevõtlusuuringu kohaselt viimastel kuudel veidi tootmise areng ning langes ka töötleva tööstuse sektori ostujuhtide toodanguindeks, mis püsis siiski kõrgemal mittekasvu kirjeldavast 50punktilisest läviväärtusest.

Lühiajaliste näitajate põhjal võib arvata, et neljandas kvartalis jääb tööstussektori aktiivsuse kasv loiuks. EKP indeks uute tööstustellimuste kohta (v.a rasketranspordivahendid), mida suuremahulised tellimused mõjutavad vähem kui uute tellimuste kogunäitaja, tõusis aasta kolmandas kvartalis eelnenuga võrreldes 0,2%. Tõus oli peamiselt tingitud euroalavälisest uutest tellimustest, mille näitaja oli rekordiliselt suur. Euroopa Komisjoni küsitlusandmed näitavad, et 2014. aasta oktoobris ja novembris oli tellimuste arv suurem kui kolmandas kvartalis. Samal ajal langes ostujuhtide indeks uute tellimuste kohta allapoole teoreetilist mittekasvu kirjeldavat 50punktilist läviväärtust, kuid töötleva tööstuse sektori ostujuhtide toodanguindeks püsis kolmanda kvartali näitaja lähedal (vt joonis 54). Ka Euroopa Komisjoni küsitlusandmed lähikuude ootuste kohta tootmise arengu suhtes jäid 2014. aasta neljanda kvartali esimesel kahel kuul ligikaudu samale tasemele mis eelnenud kvartalis.

Joonis 53. Tööstustoodangu kasv ja selle komponendid

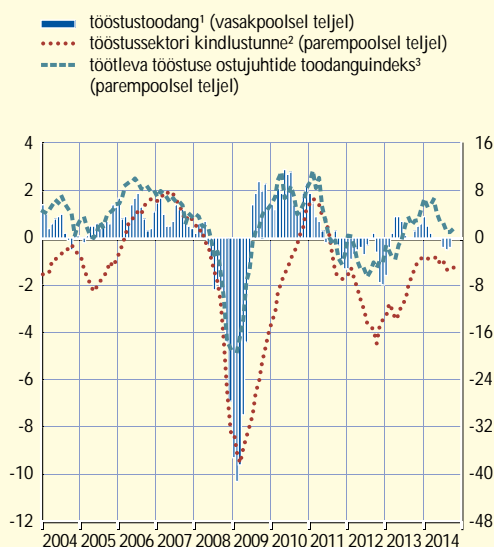
(kasvumäär ja osakaal protsendipunktides; kuuandmed; sesoonselt kohandatud)

Allikad: Eurostat ja EKP arvutused.
Märkus. Esitatud andmed arvutatakse kolme kuu libisevate keskmistena varasema kolme kuu vastava keskmise suhtes.

Joonis 54. Tööstustoodang, tööstussektori kindlustunne ja töötleva tööstuse ostujuhtide toodanguindeks

(kuuandmed; sesoonselt kohandatud)

Allikad: Eurostat, Euroopa Komisjoni ettevõtlus- ja tarbijauuringud, Markit ja EKP arvutused.
Märkus. Uuringuandmed viitavad töötlevale tööstusele.
¹ Protsentuaalne muutus: kolme kuu tase võrreldes eelmise kolme kuu tasemega.
² Protsentide saldo.
³ Ostujuhtide indeks (PMI);hälve 50st.

EHITUSSEKTOR

Ehitussektori lisandväärtus vähenes 2014. aasta teises kvartalis eelnenuga võrreldes 1,6%. See tulemus on kooskõlas ehitustoodangu 1,1% langusega teises kvartalis. Langus tulenes osaliselt tasakaalustumisest pärast ehitustoodangu tavatult suurt mahtu 2014. aasta esimeses kvartalis, tingituna väga pehmetest ilmaoludest mitmes euroala riigis. 2014. aasta kolmandas kvartalis alanes ehitustoodangu indeks eelnenud kvartaliga võrreldes veel 0,6%. Teise kvartaliga võrreldes halvenesid ka teised lühiajalised näitajad; see osutab üldjoontes nõrgenenud arengule ehitussektoris. Näiteks ostujuhtide indeksid ehitustoodangu ja uute tellimuste kohta jäid endiselt 50 punkti tasemest allapoole, osutades aktiivsuse kahanemisele. 2014. aasta lõpus ja 2015. aasta alguses võib ehitustegevus kodumajapidamiste sissetulekute ja rahastamistingimuste paranemise taustal parimal juhul veidi elavneda, kuid tõenäoliselt vaid vähesel määral, arvestades et värskemad küsitluspõhised näitajad (ostujuhtide indeks kuni oktoobrini ning Euroopa Komisjoni näitajad ehitussektori kindlustunde ja uute tellimuste kohta kuni novembrini) jäid oma pikaajaliste keskmistega võrreldes tunduvalt madalamaks. Üldisest langusest ehitussektoris annavad märku ka kättesaadavad näitajad ehituslubade, ehitussektori tellimuste ja uute eluasemete soetamise kohta suuremates euroala riikides; nende näitajate alusel saab prognoosida ehitussektori aktiivsust lähikuudel.

TEENUSED

Teenindussektori lisandväärtus suurenes 2014. aasta teises kvartalis 0,1%, seega juba viiendat kvartalit järjest. Selle tagasihoidliku kasvu taustal oli areng allsektorite lõikes erinev. Samas kvartalis vähenes lisandväärtus mitteturuteenuste sektoris ning suurenes turuteenuste sektoris. Turuteenuste sektoris paranesid kinnisvara-, ekspert-, ettevõtlus- ja tugiteenused ning kaubandus-, transpordi-, majutus- ja toitlustusteenused; muude turuteenuste osas toimus langus. Aktiivsuse määr (mõõdetuna lisandväärtusena) oli veidi kõrgem, kui viimati 2011. aasta kolmandas kvartalis ja 2008. aasta esimeses kvartalis registreeritud rekordiliselt kõrged näitajad. Küsitlusandmed osutavad teenindussektori lisandväärtuse jätkuvale kasvule 2014. aasta kolmandas kvartalis. Teenindussektori ostujuhtide äritegevuse indeks püsis 2014. aasta kolmandas kvartalis eelnenud kvartali tasemel. Ka Euroopa Komisjoni teenindussektori ettevõtete kindlustunde näitaja püsis peaaegu muutumatusena 2014. aasta alguses registreeritud tasemel.

2014. aasta neljandas kvartalis peaks teenindussektori aktiivsuse paranemine jätkuma. 2014. aasta oktoobris lõppenud kolmekuulisel perioodil suurenes veidi nende teenindussektori ettevõtete osakaal, kelle tegevust pärssis ebapiisav nõudlus. Samal ajal tõusis teenindussektori tootmisvõimsuse rakendusaste kõrgeima näitajani alates 2011. aasta lõpust. Rahastamispiirangud suurenesid mõnevõrra, kuid püsisid oma pikaajalise keskmise lähedal. Lisaks eeldatakse 2014. aasta neljanda kvartali esimese kahe kuu kohta kättesaadavate küsitlusandmete alusel, et teenindussektori lisandväärtus suureneb veelgi, ehkki tõenäoliselt aeglasemas tempos. Teenindussektori ostujuhtide äritegevuse indeks langes neljanda kvartali esimesel kahel kuul võrreldes eelnenud kvartaliga ning selle keskmisel 51punktiline tase osutab teenuste sektori aktiivsuse edasisele kasvule. Samal ajal paranes 2014. aasta neljanda kvartali esimesel kahel kuul kolmanda kvartaliga võrreldes Euroopa Komisjoni teenindussektori ettevõtete kindlustunde näitaja, mis jäi siiski allapoole oma pikaajalist keskmist ning 2011. aasta alguses registreeritud taset. Laoteenuste ja transpordi tugiteenustega seotud ettevõtete kindlustunde oli suhteliselt suur ja püsis pikaajalisest keskmisest märkimisväärselt kõrgemana. Samal perioodil langes finantsteenuseid pakkuvate ettevõtete kindlustunde näitaja, mida teenindussektori kindlustunde näitaja ei hõlma. Euroopa Komisjoni teenusteuringu andmed näitavad, et lähikuudel oodatav nõudlus suurenes 2014. aasta neljanda kvartali esimesel kahel kuul kolmanda kvartaliga võrreldes mõnevõrra, kuid jäi madalamaks oma pikaajalisest keskmisest ning 2010. aasta lõpus ja 2011. aasta esimesel poolel registreeritud tasemest. Ostujuhtide indeks ettevõtete edasise aktiivsuse kohta (järgmise 12 kuu jooksul) alanes 2014. aasta neljanda kvartali esimesel kahel kuul veelgi ning jäi alla oma pikaajalise keskmise. Need muutused on kooskõlas edaspidigi jätkuva, kuid vaoshoitud kasvuga.

4.3. TÖÖTURG

Euroala tööturu olukord on paranenud alates 2013. aasta kevadest. Alates 2013. aasta teisest kvartalist täheldatud loiu majanduskasvu taustal lubab see arvata, et tööturud on hakanud tsüklilistele muutustele mõnevõrra kiiremini reageerima. Tööpuudus on alates 2013. aasta keskepaigast kvartaalses arvestuses pidevalt veidi vähenenud ning 2013. aasta lõpuks muutus tööhõive kvartalikasv positiivseks. Ehkki riigiti on areng endiselt erinev, liigub olukord üldiselt paremuse poole.

Töökohtade arv euroalal suurenes 2014. aasta teises kvartalis eelnenuga võrreldes 0,2% pärast stabiilset kasvu esimeses kvartalis (vt tabel 11). Teises kvartalis toimunud kasv on suurim alates 2008. aasta esimesest kvartalist ning kajastab üldjoontes asjaolu, et tööhõive kasv, mis 2014. aasta esimeses kvartalis peatus, jätkus taas. Samuti võib see näidata, et tööhõive on muutunud majanduse

Tabel II. Hõive kasv

(muutus protsentides võrreldes eelmise perioodiga; sesoonselt kohandatud)

	Aastakasv		Inimesed			Aastakasv		Tunnid		
	2012	2013	Kvartalikasv			2012	2013	Kvartalikasv		
			2013 IV kv	2014 I kv	2014 II kv			2013 IV kv	2014 I kv	2014 II kv
Kogu majandus	-0,5	-0,8	0,1	0,0	0,2	-1,5	-1,2	0,1	0,0	0,2
<i>millest:</i>										
Põllumajandus ja kalandus	-1,6	-1,4	-0,5	-0,5	0,4	-2,9	-0,5	0,6	-1,0	-0,6
Tööstus	-1,9	-2,3	-0,1	-0,2	0,3	-3,4	-2,5	-0,4	-0,2	0,1
Tööstus, v.a ehitus	-0,8	-1,3	0,0	0,2	0,4	-2,1	-1,3	-0,1	0,0	0,2
Ehitus	-4,6	-4,5	-0,6	-1,0	-0,1	-6,3	-5,3	-1,0	-0,6	-0,2
Teenused	0,0	-0,3	0,2	0,1	0,2	-0,8	-0,8	0,2	0,1	0,2
Kaubandus ja transport	-0,5	-0,7	0,2	-0,1	0,5	-1,6	-1,3	0,0	0,1	0,5
Info ja side	0,8	0,2	0,7	0,2	0,3	0,4	0,3	0,8	0,0	0,6
Rahandus ja kindlustus	-0,4	-1,1	-0,1	-0,1	-0,8	-0,6	-1,4	0,1	-0,1	-0,8
Kinnisvaraalaane tegevus	-0,1	-1,3	-0,5	1,3	0,1	-1,2	-2,2	-0,8	1,3	-0,3
Kutsealased teenused	0,5	0,2	0,2	0,3	0,6	-0,2	-0,5	0,1	0,4	0,5
Avalik haldus	-0,1	-0,2	0,3	0,2	-0,1	-0,4	-0,5	0,6	-0,1	0,0
Muud teenused ¹	0,6	-0,2	-0,1	0,2	0,2	-0,4	-0,7	-0,6	0,5	-0,3

Allikad: Eurostat ja EKP arvutused.

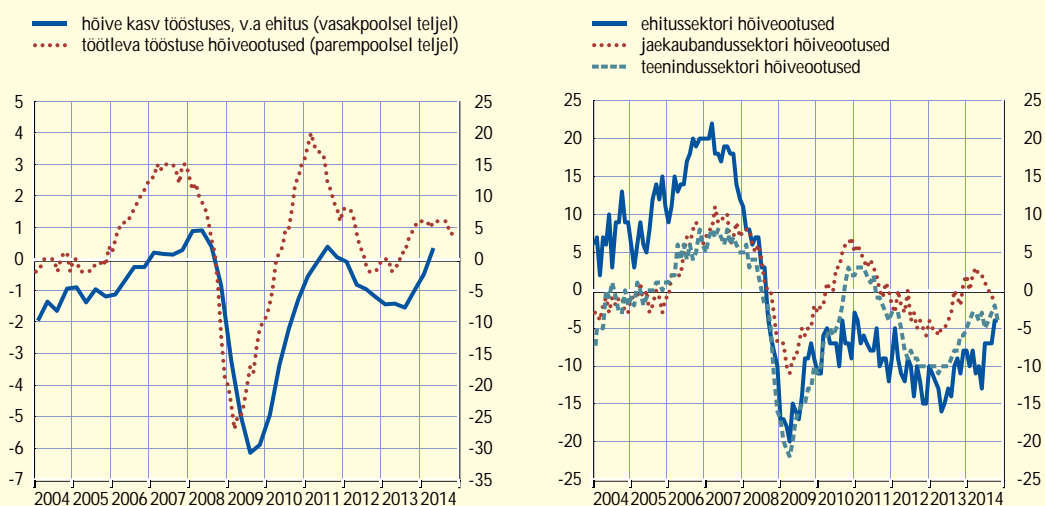
¹ Sisaldab ka majapidamistele osutatud teenuseid, kunsti ja eksterritoriaalsete organisatsioonide tegevust.

arengu suhtes tundlikumaks, kuna tööturu paindlikkus on suurenenud muu hulgas tänu ajutistele või osalise tööajaga lepingutele ning füüsilisest isikust ettevõtjate rakendamisele. Ka töötundide arv, mis püsis 2014. aasta esimeses kvartalis stabiilsena, tõusis teises kvartalis eelnenuga võrreldes 0,2%.

Euroala koondarvestuses toimunud tööhõive mõõduka kasvu taustal püsivad riikide vahel suured erinevused, ehkki mitte nii ulatuslikud kui 2013. aastal – enamikus euroala riikides registreeriti 2014. aastal tööhõive püsiv, ehkki tagasihoidlik kvartalikasv. Euroala tööhõive suurenes 2014. aas-

Joonis 55. Hõive kasv ja hõiveootused

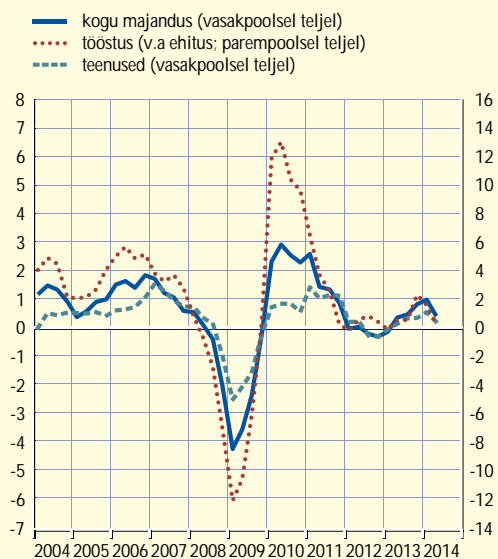
(aastamuutus protsentides; protsentide saldo; sesoonselt kohandatud)

Allikad: Eurostat ning Euroopa Komisjoni ettevõtlus- ja tarbijauuringud. Märkus. Protsentide saldo on keskväärusega kohandatud.

Joonis 56. Tööviljakus hõivatu kohta

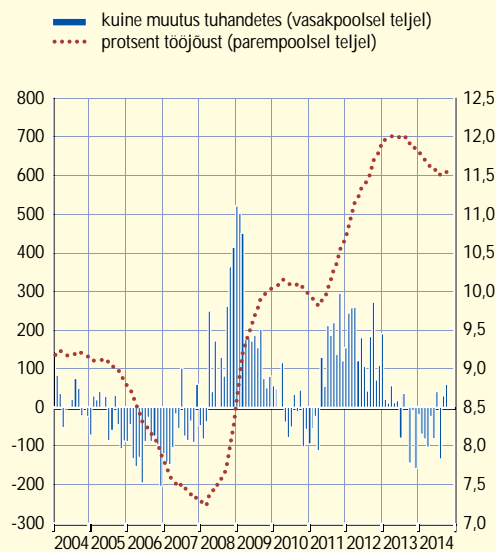
(aastamuutus protsentides)

Allikad: Eurostat ja EKP arvutused.

Joonis 57. Tööpuudus

(kuuandmed; sesoonselt kohandatud)

Allikas: Eurostat.

ta teises kvartalis eelnenud kvartaliga võrreldes nii tööstussektoris (v.a ehitus; 0,4%) kui ka teenindussektoris (0,2%), samal ajal kui ehitussektoris langes tööhõive tase kvartali arvestuses 0,1%.

Küsitlusandmed tööhõive arengu kohta kolmandas kvartalis ja neljanda kvartali alguses lubavad arvata, et tööhõive kasv muutub veidi mõõdukamaks (vt joonis 55). Ettevaatavad näitajad osutavad samuti tööturu arengu jätkuvale stabiliseerumisele lähikvartalites.

Tööviljakuse aastakasv töötaja kohta aeglustus 2014. aasta teises kvartalis 0,4%ni pärast esimese kvartali 1,0% suurust näitajat (vt joonis 56). Tööviljakus töötunni kohta oli 2014. aasta esimeses kvartalis 0,4% ning tõusis aastases arvestuses veidi (0,5%ni). Euroala tööviljakuse hiljutine areng kajastab suurel määral aastase toodangukasvu tsüklilist elavnemist, mis algas 2013. aasta viimases kvartalis. 2014. aasta teises kvartalis toimunud langus kajastab samuti tööhõive jõulisemat kasvu kõnealuses kvartalis.

Töötuse määr euroalal alaneb jätkuvalt ning on langenud oma 2013. aasta teise kvartali rekordiliselt kõrgelt 12,0% tasemelt ligikaudu 0,1 protsendipunkti võrra kvartalis, jõudes 2014. aasta kolmandas kvartalis keskmiselt 11,5% tasemele (vt joonis 57). Töötuse määr püsis muutumatuna sellel tasemel 2014. aasta augustist oktoobrini, mis näitab, et töötuse vähenemine võib mõnevõrra aeglustuda. Kui töötus näib olevat hiljuti vähenenud ühtlaselt kõigis vanuserühmades ning nii naiste kui ka meeste puhul, siis euroala riikide lõikes esineb endiselt märkimisväärseid erinevusi. Lähikvartalites peaks töötuse määr teatavast kuisest volatiilsusest hoolimata veelgi veidi alanema.

4.4. MAJANDUSAKTIIVSUSE VÄLJAVAADE

Hiljutised andmed ja kuni 2014. aasta novembrini kättesaadavad küsitlustulemused kinnitavad lähiaja tagasihoidlikumat kasvuprofiili. Samal ajal püsib siiski majanduse tagasihoidliku kasvu väljavaade. Ühest küljest peaksid sisenõudlust soodustama rahapoliitilised meetmed, rahastamistingimuste jätkuv paranemine, edusammud eelarvete konsolideerimisel ja struktuurireformide elluviimisel ning reaalsel kasutatavat tulu toetavad märkimisväärselt madalamad energiahinnad. Ekspordinõudlusele peaks lisaks kasu tooma maailmamajanduse elavnemine. Teisest küljest on tõenäoline, et elavnemist pärsvivad edaspidigi suur tööpuudus, tootmisvõimsuse ulatuslik alakasutus ning avalikus ja erasektoris vajalik bilansside korrigeerimine.

Neid tegureid kajastab ka eurosüsteemi ekspertide 2014. aasta detsembri makromajanduslik ettevaade euroala kohta, mille järgi on SKP aastane reaalkasv 2014. aastal 0,8%, 2015. aastal 1,0% ja 2016. aastal 1,5%. EKP ekspertide 2014. aasta septembri makromajandusliku ettevaatega võrreldes on 2014. aasta SKP reaalkasvu ettevaadet tunduvalt allapoole korrigeeritud. Allapoole korrigeeriti nii sisenõudluse kui ka netoeksporti ettevaadet (vt artikkel „Eurosüsteemi ekspertide 2014. aasta detsembri makromajanduslik ettevaade euroala kohta”).

Euroala majanduskasvu väljavaadet ohustavad langusriskid. Kasvutempo pidurdumine euroalal ja süvenevad geopoliitilised ohud võivad vähendada kindlustunnet ning pärssida eeskätt erainvesteeringuid. Majanduse väljavaadet ohustavaks oluliseks langusriskiks on ka struktuurireformide ebaõnnestumine euroala riikides.

5. EELARVE ARENG

Eurosüsteemi ekspertide 2014. aasta detsembri makromajandusliku ettevaate järgi peaks euroala eelarvepuudujääk 2015. ja 2016. aastal edasi vähenema, seda peamiselt tänu euroala majanduse oodatavale elavnemisele. Euroala valitsussektori võlasuhe peaks 2014. aastal tõusma rekordkõrgusele. Seevastu eelarve struktuurne kohandamine jääb tõenäoliselt peaaegu soiku, ehkki mitu riiki on võtnud stabiilsuse ja kasvu pakti alusel uusi kohustusi. Edaspidi peaksid riigid püüdma oma kohustusi täita, arvestades stabiilsuse ja kasvu pakti paindlikkust.

EELARVE ARENG JA ETTEVAADE

2014. aasta sügiseste ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse teatiste järgi näitavad euroala 2013. aasta kinnitatud andmed (mis hõlmavad ka Leedut), et valitsussektori eelarvepuudujääk kahanes 2012. aasta 3,6%lt SKPst 2,9%ni SKPst (vt tabel 12)¹. See paranemine tuli eelkõige maksutõusust, mis tõi kaasa SKP suhtes suurema sissetuleku, samal ajal kui kulude suhe jäi üldjoontes muutumatuks. 2010. aasta Euroopa rahvamajanduse ja regionaalse arvepidamise süsteemile (ESA 2010) üleminekust tulenevad muutused ei ole euroala tervikuna eriti mõjutanud, kahandades eelarvepuudujääki 2013. aastal kokku 0,1 protsendipunkti ulatuses. Mõnes euroala riigis on ülemineku mõju olnud siiski suurem.²

Euroala valitsussektori võlg oli 2013. aastal 90,8% SKPst, mis on 1,9 protsendipunkti suurem kui 2012. aastal (vt tabel 12). Valitsussektori võla kasvu peamiseks põhjuseks võib pidada intressimäärade ja majanduskasvu ebasoodsat vahet, ehkki intressikulud vähenesid madalamate intressimäärade tõttu (taustinfos 5 antakse ülevaade EKP väärtpaberite keskandmebaasist, kus hoitava teabe alusel saab välja töötada statistilisi näitajaid valitsuse võlaväärtpaberite kohta (nt keskmine nominaaltulusus). Ka esmase puudujäägi ning võlakoormuse ja eelarvepositsiooni muutuste osakaal võla kasvus oli piiratud. ESA 2010-le ülemineku tulemusena oli võlasuhe 2013. aastal 1,6 protsendipunkti väiksem, peamiselt seetõttu, et SKPd on nimetajas ülespoole korrigeeritud.

Kui vaadata tulevikku, siis näitab eurosüsteemi ekspertide makromajanduslik ettevaade, et euroala valitsussektori eelarvepuudujääk peaks eeloleva kahe aasta jooksul vähenema peamiselt tänu

Tabel 12. Eelarvepoliitika areng euroalal

(protsendina SKPst)

	2012	2013	2014	2015	2016
a. Kogutulu	45,8	46,5	46,7	46,7	46,4
b. Kogukulu	49,4	49,4	49,3	49,0	48,5
<i>millist:</i>					
c. Intressikulu	3,0	2,8	2,7	2,7	2,6
d. Esmane kulu (b – c)	46,4	46,6	46,6	46,4	45,9
Eelarvetasakaal (a – b)	-3,6	-2,9	-2,6	-2,4	-2,1
Esmane eelarvetasakaal (a – d)	-0,6	-0,1	0,1	0,3	0,5
Tsükliliselt kohandatud eelarvetasakaal	-2,5	-1,3	-1,1	-1,1	-1,4
Struktuurne eelarvetasakaal	-2,1	-1,2	-1,1	-1,1	-1,3
Koguvõlg	90,8	93,1	94,5	94,8	93,8
Memokirje: reaalne SKP (muutus protsentides)	-0,7	-0,5	0,8	1,1	1,7

Allikad: Eurostat, Euroopa Komisjoni 2014. aasta sügisprognoos ja EKP arvutused.

Märkused. Koondandmed euroala valitsussektori kohta hõlmavad ka Leedut. Aastate 2014–2016 arvud on Euroopa Komisjoni prognoosid. Ümardamise tõttu ei pruugi arvud täielikult ühtida. Euroopa Komisjoni prognoositud võlasuhte näitaja on avaldatud konsolideerimata alusel.

¹ Selles peatükis kasutatav euroala kogunäitaja hõlmab ka Leedut kooskõlas euroala makromajandusliku ettevaate andmetega (vt käesoleva kuubülletääni artikli „Eurosüsteemi ekspertide 2014. aasta detsembri makromajanduslik ettevaade euroala kohta” tabel 2).

² Vt EKP 2014. aasta novembri kuubülletääni taustinfo „The impact of the European System of Accounts 2010 on euro area macroeconomic statistics”.

sammsammulisele tsüklilisele paranemisele, samal ajal kui eelarve struktuurne kohandamine tõenäoliselt peaaegu seiskub.³ Prognooside järgi väheneb eelarvepuudujäägi ja SKP suhe 2014. aastal 2,6%ni SKPst ning 2015. ja 2016. aastal veel pisut ehk vastavalt 2,5%ni ja 2,2%ni. See on üldjoontes kooskõlas Euroopa Komisjoni 2014. aasta sügisprognoosiga (vt tabel 12). Komisjoni eelduste kohaselt on eelarvepuudujäägi kahanemise põhjuseks täielikult kulupool. Kogu ettevaateperioodi jooksul peaks kulude ja SKP suhe võrreldes 2013. aastaga kahanema 0,9 protsendipunkti võrra ning jõudma 2016. aastal 48,5%ni. Tulude muutus peaks olema enam-vähem kooskõlas SKP muutusega.

Eurosüsteemi ekspertide makromajandusliku ettevaate kohaselt peaks euroala valitsussektori võlg jõudma 2014. aastal oma tippasemeni. Euroopa Komisjoni 2014. aasta sügisprognoosi järgi kasvab võla ja SKP suhtarv 2014. aastal 94,5%ni ning kerkib 2015. aastal veel veidi, ulatudes võlakoormuse ja eelarvepositsiooni muutuste võlga suurendava mõju ning endiselt suurte intressikulude tõttu 94,8%ni. 2016. aastal peaks see aga tasahaaval 93,8%ni vähenema.⁴ Võlasuhte kahanemise peamine põhjus on esmase ülejäägi oodatav suurenemine ning intressimäärade ja majanduskasvu vahe võlga vähendav mõju.

³ Vt käesoleva kuubülletääni artikkel „Eurosüsteemi ekspertide 2014. aasta detsembri makromajanduslik ettevaade euroala kohta”.

⁴ Võlasuhe on Euroopa Komisjoni prognoosides suurem kui eurosüsteemi ekspertide makromajanduslikus ettevaates. Euroopa Komisjon avaldab võlanäitajaid konsolideerimata alusel, kuid eurosüsteemi ettevaates korrigeeritakse euroala kogunäitajat riikidevaheliste laenudega, mis on kooskõlas Eurostatis järgitava tavaga.

Taustinfo 5

RIIGIVÕLAKIRJADEGA SEOTUD UUED STATISTILISED NÄITAJAD NING NENDE KASUTAMINE EELARVETE ANALÜÜSISEL JA JÄRELEVALVES

Selles taustinfos antakse lühiülevaade riigivõlakirjadega seotud uute statistiliste näitajate võimalikest kasutusviisidest. Need näitajad on välja töötatud EKP väärtpaberite keskandmebaasis sisalduva teabe põhjal. Näitajad hõlmavad euroala ja üksikute riikide võlakirjade jääkväärtusi, emiteerimist ja lunastamist, võla teenindamist ja võlga seotud intressimäära (nominaalintressimäär) algsete ja järelejäänud tähtaegade, väeringute ning kupongimäära tüüpide kaupa. Esimest korda avaldati näitajad 2014. aasta novembri kuubülletääni peatükis „Euroala statistika” (tabelid 6.4 ja 6.5) ning nendega saab tutvuda ka EKP statistika andmeaida asjakohastes aruannetes.¹

Väärtpaberite keskandmebaas

Väärtpaberite keskandmebaas loodi 2009. aastal mitmeotstarbelise süsteemina. Andmebaasi töötas välja EKP ja seda kasutavad ühiselt Euroopa Keskpankade Süsteemi (EKPS) liikmed. Süsteem saab andmeid kommertskanalistest ja muudest allikatest (EKPSi liikmete kaudu) ning sellele pääsevad ligi EKPSi kasutajad. Andmete kvaliteedi parandamiseks kasutatakse EKPSi liikmete teadmisi ja kogemusi.²

¹ Vt EKP statistika andmeaida jaotises „Reports” aruannet „Debt securities issuance and service by EU governments” (<http://sdw.ecb.europa.eu>).

² Vastavalt Euroopa Keskpanka 26. septembri 2012. aasta suunisele väärtpaberite keskandmebaasi andmekvaliteedihalduse raamistiku kohta (EKP/2012/21).

Praegu sisaldab keskandmebaas teavet üle kuue miljoni ringluses oleva võlakirja, aktsia ja investimisfondide aktsia/osaku kohta. Üksikute väärtpaperite kaupa talletatud teave sisaldab väärtpaperite võrdlusandmeid (nt jääkväärtus, emitteerimispäev ja lunastamistähtaeg, kupongi- ja dividenditeave ning statistilised klassifikaatorid), samuti teavet seotud emitentide ja hindade (turuhind, hinnanguline või vaikeväärtus) kohta. Käimas on töö selle nimel, et pakkuda keskandmebaasi kaudu teavet ka reitingute (väärtpaperi, emitendi, garandi või emitteerimisprogrammi) kohta.

Näiteid statistiliste näitajate kohta: võla teenindamine ja keskmine nominaalintressimäär

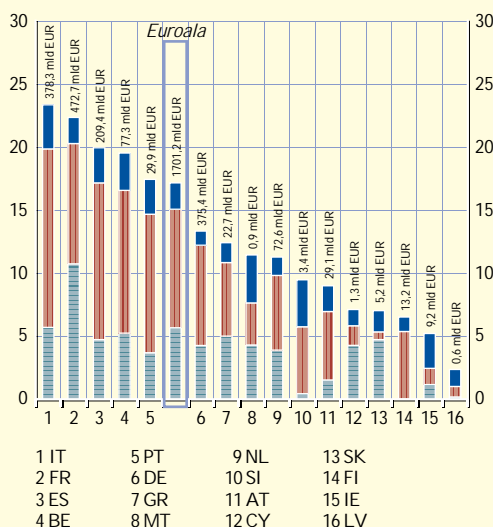
Väärtpaperite keskandmebaas võimaldab luua uusi riigivõlakirjadega seotud näitajaid, mis annavad teavet võla teenindamise eeldatava taseme kohta (hõlmab põhiosa- ja intressimakseid) ja võlakirja intressimäära kohta, mida võlgnik lubab võlakirjaomanikule teatava ajaühiku eest maksta (keskmine nominaalintressimäär). See teave esitatakse algsete ja järelejäanud tähtaegade, vääringute ning kupongimäära tüüpide kaupa. 2014. aasta oktoobri lõpus eeldasid viis euroala riiki (Belgia, Hispaania, Prantsusmaa, Itaalia ja Portugal), et 2014. aasta novembrist 2015. aasta oktoobrini on võla teenindamise tase neis riikides protsendina SKPst suurem kui euroalal keskmiselt (17,2% SKPst, vt joonis A). 2013. aasta novembrist 2014. aasta oktoobrini õnnestus kõigil euroala riikidel peale Küprose ja Slovakkia emitteerida uusi riigivõlakirju keskmiste nominaalintressimääradega, mis on nende riikide kõikide lunastamata võlakirjade keskmistest nominaalintressimääradest madalamad. Tänu sellele on

Joonis A. Euroala riigivõlakirjade võla teenindamine 2014. aasta novembrist 2015. aasta oktoobrini

(protsendina SKPst; mld EUR)

y-telg: protsendina SKPst

- intressimaksed kuni 1 aasta jooksul
- põhiosamaksed enam kui 3 kuu jooksul
- põhiosamaksed kuni 3 kuu jooksul

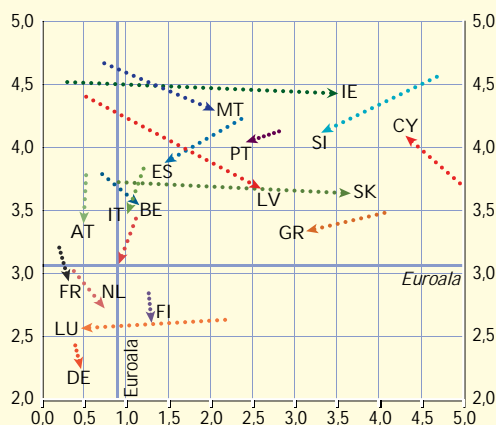

Allikad: väärtpaperite keskandmebaas ja EKP arvutused.

Joonis B. Euroala riigivõlakirjade keskmised nominaalintressimäärad

(protsenti aastas)

x-telg: emitteeritud ajavahemikul 2013. aasta novembrist 2014. aasta oktoobrini
y-telg: 2014. aasta oktoobri lõpu seisuga lunastamata

Allikad: väärtpaperite keskandmebaas ja EKP arvutused. Märkus: Punktiirjooned näitavad muutust võrreldes aastataguse ajaga riikide kaupa ja nooled näitavad muutuse suunda viimase andmepunkti poole.

lunastamata võlakirjade keskmised nominaalintressimäärad aastataguste intressimääradega võrreldes madalamad kõigis euroala riikides peale Küprose (vt joonis B).³

Analüütiline kasutus

Kriiside ajal on EKP kasutanud väärtpaberite keskandmebaasi tihti allikana, mis annab üksikasjalikku teavet nende riikide rahastamisvajaduste kohta, mille suhtes rakendatakse ELi ja Rahvusvahelise Valuutafondi majanduse kohandamise programmi. Pealegi on see andmebaas asendamatu teabeallikas EKP finantsstabiilsuse ülevaate⁴ kirjutamisel ning eelarveprognooside tegemisel EKP ekspertide makromajandusliku ettevaate koostamiseks euroala kohta. Peale selle, et keskandmebaasi andmed on väga üksikasjalikud, võimaldab nende ajakohasus finantsturgude sündmusi ja arengusuundumusi kiiresti analüüsida.⁵

Kuna võlakirjad moodustavad euroalal ligikaudu 80% riigivõlast, saab keskandmebaas aidata täpsemalt prognoosida riikide rahastamisvajadusi nii lühema aja jooksul (et osutada riigi likviidsusriskile) kui ka keskmise perioodi vältel (et teha kindlaks riigivõlakirjade lunastamise võimalikud haripunktid). Likviidsusrisk ja riigivõla jätkusuutlikkuse risk on lisaks eelarvejärelvalvele olulised ka finantsstabiilsuse seires. Riigi suured rahastamisvajadused võivad vähendada teistes sektorites (nii finantsasutustes kui ka ettevõtetes) tegutsejate arvu. Samal ajal võivad finantsasutuste esitatud ranged nõuded märkimisväärse jätkusuutlikkusriskiga riikidele osutada nende asutuste haavatavusele. Seega saab riikidega seotud riske käsitlevat üksikasjalikku teavet kasutada teiste sektorite, eelkõige finantssektori hapruse analüüsimisel.

³ Nominaalintressimäär (väljendatakse protsendina aastas) sisaldab kupongimäära (st emiteeritud võlakirjal märgitud intressimäära) ning lunastamistähtjal makstava lunastamishinna ja emissioonihinna võimalikku vahet (st hinnaalandit või -lisandit). Iga võlakirja jääkväärtusega kaalutud keskmise nominaalintressimäära saab välja arvutada eelmise 12 kuu jooksul emiteeritud võlakirjade kohta ja seda saab võrrelda kõikide lunastamata võlakirjade keskmise nominaalintressimääraga, et teha kindlaks, kas uus emissioon on rohkem või vähem kulukas. Kõikide võlakirjade keskmist nominaalintressimäära mõjutab a) uute riigivõlakirjade keskmine nominaalintressimäär, b) läheneva lunastamistähtjaga riigivõlakirjade keskmine nominaalintressimäär ja c) lunastamata riigivõlakirjade intressimäärade muutused (nt kui on tegemist muutuva kupongimääraga). Eelmise 12 kuu jooksul emiteeritud uute riigivõlakirjade keskmist nominaalintressimäära võivad lisaks mitmesugustele turujõududele (nt emiteerimise nõudlus, emitendi maksejõuetuse risk ning hetkel kehtivad ja oodatavad turuintressimäärad) mõjutada ka emitendi valikud, nagu lunastamistähtja (pikema lunastamistähtja korral on nominaalintressimäär tavaliselt kõrgem) ja emissiooni maht.

⁴ Vt EKP uusimat finantsstabiilsuse ülevaadet, Frankfurt, november 2014. (Kõik varasemad ülevaated leiab EKP kodulehelt aadressil <http://www.ecb.europa.eu/pub/fsr/html/index.en.html>.)

⁵ Süsteem töötleb teavet iga päev ja esitab kuu lõpu andmed umbes 1–2nädalase viivitusega, mis tähendab, et kasutajad saavad need andmed märksa kiiremini kätte kui muust koostatististikast.

EELARVE ARENG JA EELARVEKAVAD VALITUD RIIKIDES

Alljärgnevalt antakse ülevaade eelarve viimase aja arengust ja eelarvekavadest neljas suuremas euroala riigis ning valitud riikides, mille suhtes kohaldatakse praegu või kohaldatai veel hiljuti ELi ja Rahvusvahelise Valuutafondi kohandamisprogrammi.

Saksamaal jäävad valitsuse 2014. aasta ajakohastatud stabiilsusprogrammis toodud eesmärgid eelarvekava kohaselt enam-vähem samaks. Kavaga nähakse 2015. aastaks ette eelarve nominaalne tasakaal ja struktuurne ülejääk 0,5% ulatuses SKPst. Eelarvekavas ei ole siiski arvestatud valitsuse viimast ettevaadet, milles on SKP kasvu allapoole korrigeeritud, ega värskeimat ametlikku maksutulude prognoosi, mille järgi vähenevad tulud 2015. aastal 0,25% SKPst (võrreldes eelmise, 2014. aasta maikuu prognoosiga). Sellegipoolest peaks Saksamaa ületama oma keskmiseks perioodiks seatud eelarve-eesmärgi, milleks on 2015. aastal struktuurne eelarvepuudujääk 0,5% ulatuses SKPst. Valitsuse prognoosi järgi väheneb võlasuhe paari järgneva aasta jooksul märgatavalt, ületades riiklikust võlapiirangust tulenevaid nõudeid ning stabiilsuse ja kasvu paktis kehtestatud võla vähendamise eesmärki.

Prantsusmaa valitsussektori eelarvepuudujäägile on seatud eelarvekavas uus eesmärk, mida on võrreldes ajakohastatud stabiilsusprogrammis märgituga suurel määral leevendatud (2014. aastal 4,4% SKPst 3,6% asemel ja 2015. aastal 4,3% SKPst 2,8% asemel). Eelarvekavaga nähakse ette ülemäärase eelarvepuudujäägi kõrvaldamine alles 2017. aastaks, ehkki ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluses on tähtjaks määratud 2015. aasta. See näitab, et aastatel 2013–2015 ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse raames tehtavas konsolideerimises on suuri puudujääke. Kavandatud nominaalne puudujääk ületab ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluses 2015. aastaks seatud eesmärki märgatavalt (1,5 protsendipunkti võrra) ning peale selle on ka struktuurse konsolideerimise lõhe väga suur (1,5 protsendipunkti ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse aastatel 2013–2015). 27. oktoobril andis Prantsusmaa teada täiendavatest konsolideerimismeetmetest, mis 2015. aastal võetakse (need tähendavad valitsuse sõnul struktuurset lisakohandamist ligikaudu 0,2% ulatuses SKPst), kuid neist lisameetmetest ei piisa, et konsolideerimislõhet täielikult ületada. Seega on tekkinud oht, et Prantsusmaa ei täida stabiilsuse ja kasvu pakti nõudeid.

Itaalias prognoositakse eelarvekavas 2015. aastaks eelarvepuudujääki 2,6% SKPst, mis on leebem kui 2014. aasta ajakohastatud stabiilsusprogrammis sätestatud eesmärk 1,8% SKPst. Muu hulgas nähakse eelarvekavaga ette äsja palgatud töötajate pealt tasumisele kuuluvate sotsiaalkindlustusmaksete vähendamine, kohaliku ettevõtlusmaksu kärpimine ja nüüdseks juba alalised ülekanded (maksusoodustuse näol) väikese sissetulekuga isikutele, mis võeti 2014. aasta aprillis kasutusele ajutise meetmena. Neid ekspansivseid meetmeid korvab osaliselt valitsussektori kulude vähendamine eelkõige keskvalitsusest madalamatel valitsustasanditel. Kokkuvõttes näitab eelarvekava 2015. aastal netolaenuvajaduse suurenemist 0,4% ulatuses SKPst. Lisaks tähendab valitsuse kava keskmiseks perioodiks seatud eelarve-eesmärgi edasilükkamist 2017. aastani (st kaks aastat hilisemaks, kui soovitas ECOFINi nõukogu oma 2014. aasta juulis avaldatud arvamuses) ja võlareeglist kõrvalekaldumist. Edaspidi on oluline tagada kõikide stabiilsuse ja kasvu pakti nõuete ning võlareegli järgimine, et mitte ohustada eelarve jätkusuutlikkust ja säilitada turu kindlustunne.

Hispaanias moodustas keskvalitsuse, piirkondlike omavalitsuste ja sotsiaalkindlustussektori (arvestamata finantsasutustele antud toetusi) kogupuudujääk 2014. aasta jaanuarist septembrini 4,1% aastast SKPst. 2013. aasta samal ajavahemikul oli see näitaja 4,6%. Seniste tulemuste põhjal näib tõenäoline, et tänavu läheneb eelarvepuudujäägi ja SKP suhtarv ajakohastatud stabiilsusprogrammis sätestatud ja oktoobri eelarvekavas kinnitatud eesmärgile, milleks on 5,5%. Eelarvekava järgi peaks eelarvepuudujääk 2015. aastal vähenema 4,2%ni ja 2016. aastal 2,8%ni SKPst, mis on kooskõlas Hispaania ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse raames võetud kohustustega. Siiski rajaneb eelarvekavas sisalduv prognoos eeldusel, et tulud taastuvad suhteliselt jõudsalt ja kulupoole reform jätkub.

Küprosel näitavad 2014. aasta esimese üheksa kuu rahavoogude andmed käibemaksu ja ettevõtte tulumaksu laekumise tugevat aastakasvu ning eelarve jätkuvalt nõuetekohast täitmist. Need andmed on kooskõlas Euroopa Komisjoni 2014. aasta sügisprognoosiga, mille kohaselt peaks Küpros 2014. aastal jõudma väikese esmase ülejäägini ja on kõrvaldamas oma ülemäärast eelarvepuudujääki (vähendades seda alla 3% suurusst kontrollväärtust) kaks aastat enne 2016. aastaks määratud tähtaega.

Iirimaa eelarvekavast nähtub, et 2014. aastal moodustab eelarvepuudujääk 3,7% SKPst, mis on ajakohastatud stabiilsusprogrammis sätestatud eesmärgist 1,1% väiksem. Hoolimata ekspansivsete meetmete kehtestamisest ühe miljardi euro (0,5% SKPst) ulatuses on eelarvekavaga võetud eesmärgiks vähendada eelarvepuudujääki 2015. aastal 2,7%ni SKPst. Seda soosivad jätkuvalt head majandustingimused ja väiksemad intressikulud, mille on osalt tinginud Rahvusvahelise Valuutafondi laenu ennetähtaegne tagasimaksmine. Nimetatud eesmärk on kooskõlas ülemäärase eelarvepuudu-

jäägi menetluse tähtajalise lõpetamisega 2015. aastal. Keskmiseks perioodiks prognoositakse eelarvekavas puudujäägi järkjärgulist vähenemist, nii et keskpikk eesmärk saavutatakse 2018. aastaks jätkuva majanduskasvu ja esmaste kulutuste muutumatuna hoidmise najal. Siiski on vaja rakendada lisameetmeid, et muuta kulupoolel võetud eesmärgid realistlikuks. Oma 2014. aasta sügisprognoosis näeb Euroopa Komisjon 2015. aasta eelarvepuudujäägiks ette 2,9% SKPst ja 2016. aastaks pisut halvemat näitajat, s.o 3,0% SKPst.

Portugali valitsussektori eelarvepuudujäägi uus eesmärk 2014. aastaks on eelarvekava järgi palju suurem, kui ajakohastatud stabiilsusprogrammis sätestatud (4,0% asemel 4,8% SKPst) – peamiselt on selle taga suuremad ühekordsed kulud. Ka 2015. aastaks eelarvekavas seatud eesmärk on ajakohastatud stabiilsusprogrammis ettenähtust ja ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluses määratud eesmärgist pisut suurem (2,5% asemel 2,7% SKPst). Eelarvekava sisaldab erinevaid omal äranägemisel võetavaid konsolideerimismeetmeid, mis moodustavad 0,7% SKPst, kusjuures mõned meetmed on ühekordsed või võib juhtuda, et nende rakendamisega kaasnevad ohud. Valitsuse ettevaates on võetud optimistlik hoiak selle suhtes, milline on makromajandusliku arengu ning pettuste ja maksudest kõrvalehoidmise vastase võitluse mõju eelarvele. Euroopa Komisjoni 2014. aasta sügisprognoosi kohaselt peaks eelarvepuudujääk olema 2015. aastal 3,3% SKPst.

EELARVEPOLIITILISED ÜLESANDED

Alates 2013. aastast on eelarvete konsolideerimise tempo (möödetuna struktuurse eelarveseisundi muutusena) märgatavalt aeglustunud. See tähendab nii mõnegi riigi jaoks ohtu, et stabiilsuse ja kasvu paktiga võetud kohustused jäävad täitmata. Eeldatav puudujääk ei ole peaaegu üldse seotud majanduse oodatust visama taastumisega, vaid peegeldab ebapiisavat struktuurset kohandamist mitmes riigis. Seda on näha ka eelarvekavadest, mille riigid pidid esitama 2014. aasta oktoobri keskpaigaks. Mõni riik andis teada lisameetmetest pärast seda, kui Euroopa Komisjon palus neilt lisateavet ja täpsemaid üksikasju. 28. novembril avaldatud arvamuses ei pidanud Euroopa Komisjon ühtegi eelarvekava stabiilsuse ja kasvu pakti nõuetega eriti suures vastuolus olevaks. Kui see oleks nii olnud, oleks komisjon nõudnud eelarvekava muutmist.⁵ Siiski valitseb seitsme riigi eelarvekava puhul komisjoni hinnangul stabiilsuse ja kasvu pakti nõuetele mittevastavuse oht (vt taustinfo 6).

Kuigi mõnes riigis on eelarve lisakohandamine nõuete täitmiseks hädavajalik, võib eelarvepoliitikat stabiilsuse ja kasvu pakti raames kasutada euroala vaevaliselt taastuva majanduse toetamiseks. Siiski on eelarveline ruum kasvu toetamiseks suhteliselt napp ja piirdub vaid loetud riikidega. Samuti on mõne riigi stabiilsuse ja kasvu pakti raames rakendatava potentsiaalselt ekspansiivsema eelarvepoliitika soodne mõju teistele riikidele määramatu ja tõenäoliselt väike.

Et hoogustada majanduskasvu Euroopas, esitles Euroopa Komisjon 26. novembril „Investeeringiskava Euroopa jaoks”, mille eesmärk on rakendada kolme aasta jooksul investimisprojekte kokku 315 miljardi euro ulatuses. Selleks luuakse uus Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fond, et kindlustada uute investimisprojektide põhilisi riske. Komisjoni sõnul peaks uue fondi võimendustegur erainvestorite kaasamise kaudu olema ligikaudu 15. Fondi tegevus tagatakse ELi eelarvest ja Euroopa Investeeringuspangalt saadavatest avalikest vahenditest kokku 21 miljardi euro suuruses summas. Fond hakkab rahastama eelkõige kasvu toetavaid investimisprojekte energeetika, transpordi ja lairibavõrkude valdkonnas, kusjuures veerand olemasolevatest vahenditest tuleks suunata väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele. Kuigi selline algatus võib parandada Euroopa majanduskasvu väljavaadet, on oluline, et riiklike investeeringute edendamiseks

⁵ Vt Euroopa Komisjoni 28. novembril 2014 avaldatud arvamused (http://ec.europa.eu/economy_finance/economic_governance/sgp/budgetary_plans/index_en.htm).

seks tehtavate jõupingutuste käigus valitakse pärast põhjalikku kulutasuvusanalüüsi hoolikalt välja olulisemad projektid, millel on kasvu soodustav mõju.

Tõhustada tuleb struktuurireforme ja eelarvet tuleks konsolideerida kasvu soodustamist silmas pidades. Riikides, kus eelarve kohandamiseks on vaja valitsussektori kulutusi veelgi kärpida, tuleks soodustada avalike vahendite kulutamist eelkõige neile kirjetele, mis toetavad võimalikku kasvu, näiteks riiklikeks investeeringuteks. Tulupoole reformid peaksid keskenduma toimetulemisele maksustamise moonutava mõjuga, samuti maksudest kõrvalehoidmisega. Seoses maksukiilude vähendamisega andis eurorühm oma avalduses teada kavatsusest leppida kokku ühistes põhimõtetes, mis peaks juhtima edasisi maksureforme.⁶

2014. aasta lõpuks tuleb teha ELi juhtimisraamistiku (st nn kuuese paketi ja kaksikpaketi määruste) kohustuslik ülevaatus. 28. novembril avaldas Euroopa Komisjon lühikese ülevaate, milles ta leidis, et muudetud juhtimisraamistik on eelarvejärevalve kindlustamisel osutunud tõhusaks.⁷ Ta teatas ka, et algatab 2015. aastal arutelu võimalike täiustamist vajavate valdkondade üle. Ehkki on rõõmustav, et tugevdatud juhtimisraamistik on aidanud eelarvedistsipliini parandada, on raamistik muutunud üha keerulisemaks. Seetõttu on järjest raskem määrusi ühetaoliselt rakendada. Samuti on veel arenguruumi määruste eri osade omavahelisel sidumisel, eriti stabiilsuse ja kasvu pakti ennetusliku ja parandusliku osa sidumisel nii keskmise perioodi kui ka võlaeesmärgiga. Ühtlasi on stabiilsuse ja kasvu pakti usaldusväärsuse tagamiseks oluline suurendada raamistiku kohaldamise läbipaistvust ja tagada selle täielik rakendamine. See tähendab ka, et kõik stabiilsuse ja kasvu pakti lähtuvate otsuste aluseks olevad andmed tuleks avaldada.

⁶ Vt eurorühma 8. juuli 2014. aasta avaldus (<http://www.eurozone.europa.eu/media/539623/20140707-eurogroup-statement-on-reducing-tax-wedge-on-labour.pdf>).

⁷ Vt Euroopa Komisjoni 28. novembril avaldatud ülevaade ([http://ec.europa.eu/economy_finance/economic_governance/documents/com\(2014\)905_en.pdf](http://ec.europa.eu/economy_finance/economic_governance/documents/com(2014)905_en.pdf)).

Taustinfo 6

2015. AASTA EELARVEKAVADE ÜLEVAATUS

28. novembril avaldas Euroopa Komisjon oma arvamused finantsabiprogrammiga hõlmamata euroala riikide 2015. aasta eelarvekavade kohta. Arvamused sisaldavad hinnangut selle kohta, millises ulatuses vastavad valitsuste eelarvekavades esitatud plaanid stabiilsuse ja kasvu pakti nõuetele, ja 8. juulil Euroopa Ülemkogul vastu võetud riigipõhistes juhistes sätestatud soovitude järelkontrolli.¹

Eelarvekavade kohta antud arvamustes hindas komisjon 16st ülevaatuses osalenud riigist viie (Saksamaa, Iirimaa, Luksemburgi, Madalmaade ja Slovakkia) kava stabiilsuse ja kasvu pakti nõuetele vastavaks. Nelja riigi (Eesti, Läti, Sloveenia ja Soome) eelarvekava pidas komisjon üksnes üldjoontes nõuetele vastavaks ning seitsme riigi eelarvekava puhul valitseb komisjoni arvates stabiilsuse ja kasvu pakti nõuetele mittevastavuse oht. Viimasesse rühma kuuluvad Hispaania, Prantsusmaa, Malta ja Portugal, mille suhtes kohaldatakse endiselt ülemäärast

¹ Vt ka 2014. aasta septembri kuubülletääni taustinfo „2014. aasta Euroopa poolaasta raames riikidele antud eelarvepoliitilised soovitusused“. 2014. aasta Euroopa poolaasta raames riikidele antud eelarvepoliitiliste soovitustega kutsuti 16st euroala riigist üheksat üles 2014. aastal oma eelarvestrateegiat tugevdama. Eeskätt nõuti neilt lisameetmete võtmist, et kõrvaldada stabiilsuse ja kasvu pakti täitmatajätmise oht.

eelarvepuudujäägi menetlust, ning Itaalia, Belgia ja Austria, mille suhtes lõpetati eelnimetatud menetlused 2012. aastal (Itaalia) ja 2013. aastal (Belgia ja Austria). Komisjon nõuab, et need 11 riiki, mille eelarvekava ei ole stabiilsuse ja kasvu pakti nõuetega täielikus kooskõlas, võtaksid vajalikke meetmeid, et tagada oma eelarve vastavus stabiilsuse ja kasvu paktile.

Seega eeldab Euroopa Komisjon oma arvamustes, et tõenäoliselt ei aita 2015. aasta struktuurne kohandamine paljudes euroala riikides stabiilsuse ja kasvu paktiga võetud kohustusi täita. Ühelt poolt tuleneb see vähesest edasiliikumisest pakti ennetusliku osa alusel riikidele seatud keskmise perioodi eelarve-eesmärkide poole. Teisalt tähendab see ka ebapiisavat struktuurset kohandamist pakti parandusliku osa ehk ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse raames. Euroopa Komisjoni 2014. aasta sügisprognoosi kohaselt karmistavad pakti ennetusliku osa alla kuuluvad riigid oma eelarveseisundit keskmise perioodi eesmärkide saavutamiseks vaid pisut, s.o 0,2 protsendipunkti võrra SKPst², ning riigid, mille suhtes kohaldatakse ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust, ei tee struktuurses konsolideerimises keskmiselt üldse mingeid edusamme, ehkki jätkusuutliku eelarveseisundi saavutamiseks on vaja võtta suhteliselt rangemaid meetmeid. Riigid, kes täidavad täielikult stabiilsuse ja kasvu pakti nõudeid ning ületavad osaliselt oma eelarve-eesmärke, kavatsevad 2015. aastal leevendada oma eelarveseisundit keskmiselt pisut, s.o 0,1 protsendipunkti võrra SKPst.

Prantsusmaa puhul on Euroopa Komisjon arvamusel, et see riik ei ole 2014. aastal ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse raames tõhusaid meetmeid võtnud ega kavatse enam kinni pidada

2015. aasta eelarvekavad

Komisjoni arvamus 2015. aasta eelarvekavade vastavuse kohta stabiilsuse ja kasvu paktili (paktiga võetud kohustused)	Tegelik struktuurne kohandamine 2015. aastal (komisjoni 2014. aasta sügisprognoos)	2015. aasta struktuurse kohandamise kohustus stabiilsuse ja kasvu paktili alusel (protsendipunktides)
<i>Nõuetele vastav</i>		
Saksamaa (ennetuslik osa)	-0,1	0,0 (keskmise perioodi eesmärk saavutatud)
Luksemburg (ennetuslik osa)	-0,7	0,0 (keskmise perioodi eesmärk saavutatud)
Madalmaad (ennetuslik osa)	-0,3	0,0 (keskmise perioodi eesmärk saavutatud)
Slovakkia (ennetuslik osa)	0,8	0,6
Iirimaa (puudujäägi kõrvaldamise tähtaeg: 2015)	0,4	1,9
<i>Üldjoontes nõuetelevastav</i>		
Eesti (ennetuslik osa)	0,1	0,5
Läti (ennetuslik osa)	-0,2	-0,4 ¹⁾
Sloveenia (puudujäägi kõrvaldamise tähtaeg: 2015)	0,3	0,5
Soome (ennetuslik osa)	0,0	0,1
<i>Nõuetele mittevastavuse oht</i>		
Belgia (ennetuslik osa)	0,4	1,1 (võlareegel)
Itaalia (ennetuslik osa)	0,1	2,5 (võlareegel)
Malta (puudujäägi kõrvaldamise tähtaeg: 2014)	-0,2	0,6
Austria (ennetuslik osa)	0,1	0,6
Hispaania (puudujäägi kõrvaldamise tähtaeg: 2016)	-0,2	0,8
Prantsusmaa (puudujäägi kõrvaldamise tähtaeg: 2015)	0,1	0,8
Portugal (puudujäägi kõrvaldamise tähtaeg: 2015)	-0,3	0,5

Allikad: 2015. aasta eelarvekavad (http://ec.europa.eu/economy_finance/economic_governance/sgp/budgetary_plans/index_en.htm) ning Euroopa Komisjoni 2014. aasta sügisprognoos.

¹ Kohandamisnõude vähendamine põhineb pensionireformil ja investeerimisklauslil.

² Kahele riigile, mille suhtes kohaldatakse pakti ennetuslikku osa (Belgia ja Itaalia), on võlareegel praegu täitmiseks kohustuslik piirang. Mõlema riigi suhtes otsustab komisjon 2015. aasta kevadel, kas on tarvis alustada võlapõhist ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust.

oma ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse tähtajast (2015. aasta). Ka Itaalia ja Belgia eelarvekava ei ole võlareegliga kooskõlas. Seepärast vaatab komisjon oma seisukoha stabiilsuse ja kasvu paktist tulenevate kohustuste suhtes 2015. aasta märtsi alguses üle, võttes arvesse lõplikke eelarveseaduseid ja täpsustatud struktuurseid reformiprogramme, millest riikide valitsused peaks teada andma. Kui nõukogu kinnitab oma praegust hinnangut selle kohta, et Prantsusmaa kava ei ole paktiga kooskõlas, võib see lõpuks tähendada Prantsusmaa suhtes rakendatava ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse kiirendamist, sealhulgas võimalike sanktsioonide kohaldamist. Kui komisjon jääb arvamusele, et Belgia ja Itaalia on rikkunud võlareeglit, peab ta seejärel aluslepingu artikli 126 lõike 3 järgi koostama aruande, mis võib kaasa tuua võlapõhise ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse, kui ei leita võlakriteeriumi nõude rikkumist kergendavaid asjaolusid.

Lisaks hindas Euroopa Komisjon riikide rahanduse koosseisu nõuetega mittesobivaks. Komisjon rõhutas, et ehkki hiljutised meetmed, millega vähendati töötamisega kaasnevat maksukoormust, tähendavad liikumist õiges, st kasvu soodustava rahanduse suunas, on väga vähe – kui üldse – tehtud selleks, et panna kulukomponendid kasvu soodustama.

Riikide majanduse kasvupotentsiaali suurendamisel on praegu väga tähtsal kohal struktuursed reformid. Kui neid reforme võetak스 arvesse stabiilsuse ja kasvu pakti nõuete täitmise hindamisel, tuleks seda teha täielikus kooskõlas pakti kehtivate sätetega. Pakti ennetusliku osa järgi võib arvesse võtta struktuursete reformide mõõdetavaid eelarvelisi kulusid, millel on soodne mõju pikaajalisele jätkusuutlikkusele. Parandusliku osa kohaselt võivad struktuursed reformid osutada nn asjakohaseks teguriks tähtaja pikendamise otsuse tegemisel, kuid tähtaega saab pikendada vaid juhul, kui on täidetud mõlemad eeltingimused: võetud on tõhusaid meetmeid ja makromajanduslik areng on ebasoodne.

8. detsembril palus eurorühm liikmesriike, kelle eelarvekavad vastavad üldjoontes stabiilsuse ja kasvu pakti sätetele, tagada nimetatud sätete järgimine riigieelarve menetluses ning kiitis heaks nende otsuse võtta vajadust mööda korvavaid meetmeid. Lisaks nõudis eurorühm neilt liikmesriikidelt, kelle kavade puhul valitseb ennetusliku osa nõuetele mittevastavuse oht, õigeaegsete lisameetmete rakendamist, et võtta arvesse riske, mis ohustavad keskmiseks perioodiks seatud eelarve-eesmärgi täitmist ja võlareegli järgimist. Need riigid aga, kelle suhtes kohaldatakse stabiilsuse ja kasvu pakti paranduslikku osa, peaksid kindlustama oma ülemäärase eelarvepuudujäägi tähtaegse kõrvaldamise, nõuetekohase lähenemise oma keskmise perioodi eesmärkidele ja võlareegli täitmise. Selleks kohustusid Austria, Belgia, Hispaania, Itaalia, Malta, Portugal ja Prantsusmaa võtma meetmeid, mis on vajalikud komisjoni tuvastatud lõhede ületamiseks ning seeläbi stabiilsuse ja kasvu pakti järgimiseks.

On oluline, et eelarvekavade ülevaatusele järgneksid struktuursed järelmeetmed. See nõuab euroala kehtiva eelarve ja makromajandusliku juhtimise raamistiku täielikku ja järjekindlat rakendamist.

ARTIKKEL

EUROSÜSTEEMI EKSPERTIDE 2014. AASTA DETSEMBRI MAKROMAJANDUSLIK ETTEVAADE EUROALA KOHTA¹

Majandusaktiivsus on osutunud 2014. aasta alguses oodatust loiumaks. Selle peapõhjus oli investeringute ja ekspordi ootamatult väike kasv. Praegune tagasihoidlik kasv jätkub eeldatavasti ka 2015. aastal. Siiski peaks 2015. aasta jooksul mõjule pääsema mitu toetavat välis- ja sisetegurit, sealhulgas rahapoliitika väga toetav kurss euroalal, mille mõju on tugevdanud 2014. aasta juunis ja septembris võetud standardsed ja mittestandardised meetmed. Selle tulemusel peaks SKP reaalkasv mõnevõrra hoogustuma. SKP reaalkasv peaks kiirenema 2014. aastal 0,8%, 2015. aastal 1,0% ja 2016. aastal 1,5%. Et selline kasvutempo on järjest kiirem kui hinnanguline potentsiaalne kasvumäär, kaob ettevaateperioodil aeglaselt kogutoodangu lõhe, mis jääb 2016. aastal siiski endiselt negatiivseks. 2014. aasta septembri kuubülletäänis avaldatud ettevaatega võrreldes on SKP reaalkasvu väljavaadet korrigeeritud tunduvalt allapoole.

Euroala ÜTHI-koguinflatsioon püsib lähiajal tõenäoliselt aeglane ja kiireneb ettevaateperioodil vaid vähehaaval. Selle keskmine määr peaks olema 2014. aastal 0,5%, 2015. aastal 0,7% ja 2016. aastal 1,3%. Hiljutine naftahinna langus on märkimisväärselt pärssinud inflatsiooni lühiajalist väljavaadet. Samal ajal toetavad negatiivse kogutoodangu lõhe järkjärguline vähenemine ja kasvav väline hinnasurve, mida võimendab euro nõrgem vahetuskurss, eeldatavasti ÜTHI-inflatsioonitaseme tõusu ettevaateperioodil. Sellest hoolimata takistab majanduse jätkuv loidus inflatsiooni märgatavat kiirenemist. Võrreldes 2014. aasta septembri kuubülletäänis avaldatud ettevaatega on ÜTHI-inflatsiooni väljavaadet korrigeeritud tunduvalt allapoole.

Käesolevas artiklis on esitatud kokkuvõtte euroala makromajanduslikust ettevaatest ajavahemikuks 2014–2016. Nii pikka ajavahemikku käsitleva ettevaatega kaasneb siiski väga suur ebakindlus², mida tuleb makromajandusliku ettevaate tõlgendamisel silmas pidada. Tuleb ka rõhutada, et käesolevas ettevaates võeti hiljutisi mittestandardseid rahapoliitika meetmeid arvesse ainult niivõrd, kui võrd need on juba mõjutanud rahanduslikke muutujaid. Teisi ülekandekanaleid ei ole ettevaates arvestatud. Seega on väga tõenäoline, et põhistsenaariumis on rahapoliitiliste meetmete mõju alahinnatud.

RAHVUSVAHELINE KESKKOND

Maailmamajanduse elavnemine peaks ka edaspidi hoogustuma, ehkki aeglasel tempos. SKP reaalkasv väljaspool euroala peaks ettevaateperioodil järk-järgult kiirenema, tõustes 3,6%lt 2014. aastal 4,2%ni 2016. aastal. Samas jääb kasvu taastumine ilmselt piirkonniti ebahütlaseks. Ehkki 2014. aasta alguses oli majandusaktiivsus küllaltki vaoshoitud, on selle kasvutempo mõnes euroalavälises arenenud riigis üldjoontes kiirenenud. Seevastu arenevate turgude majanduskasv jäi üldiselt tagasihoidlikuks, kuigi piirkonniti võis täheldada erinevusi. Kaugemale vaadates peaks üleilmne majandusaktiivsus vähehaaval kasvama, kuid elavnemine jääb siiski ilmselt mõõdukaks. Kuigi olulisi arenenud riike toetab ebasoodsa mõju taandumine, on üha suurenevate struktuursete probleemide ja karmimate finantstingimuste tõttu ebatõenäoline, et arenevad riigid saavutavad taas kriisieelsed kasvumäärad.

Maailmakaubanduse kasvuhoo püsis 2014. aasta esimesel poolel loid. Samas langes kaubanduse kasv eelduste kohaselt teises kvartalis madalaimale tasemele ning ettevaateperioodil on oodata selle kosumist 2,7%lt 2014. aastal 5,2%ni 2016. aastal (maailm, v.a euroala). Maailmakaubanduse kasvu üleilmsele majandusaktiivsusele reageerimise kiirus jääb ettevaateperioodi lõpus arvatavasti

¹ Eurosüsteemi ekspertide ettevaade kuulub materjalide hulka, mida EKP nõukogu kasutab majandusarengu ning hinnastabiilsusega seotud riskide hindamiseks. Lisateavet ettevaate koostamisel kasutatavate menetluste ja meetodite kohta saab 2001. aasta juunis avaldatud juhendist „A guide to Eurosystem staff macroeconomic projection exercises”, mis on kättesaadav EKP veebilehel. Käesolevas ettevaates sisalduvad andmed on esitatud seisuga 20. november 2014.

² Vt 2013. aasta mai kuubülletääni artikkel „An assessment of Eurosystem staff macroeconomic projections”.

Tabel I. Ettevaade rahvusvahelise keskkonna kohta

(aastane muutus protsentides)

	Detsember 2014				September 2014			Kohandused alates septembrist 2014		
	2013	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016
SKP reaalkasv (v.a euroala)	3,7	3,6	4,0	4,2	3,7	4,2	4,3	-0,1	-0,1	-0,1
Maailmakaubandus (v.a euroala) ¹	3,4	2,7	3,9	5,2	3,9	5,5	5,9	-1,2	-1,6	-0,7
Euroala välisõudlus ²	2,9	2,3	3,4	4,9	3,5	5,0	5,6	-1,2	-1,6	-0,6

Märkus. Kohanduste tegemisel on kasutatud ümardamata näitajaid.

¹ Arvutatakse impordi kaalutud keskmisena.

² Arvutatakse euroala kaubanduspartnerite impordi kaalutud keskmisena.

väiksemaks kui enne üleilmset kriisi. Kuna euroala peamiste kaubanduspartnerite impordinõudlus suureneb üleilmsest nõudlusest eeldatavasti aeglasemalt, jääb euroala välisõudluse kasv maailmakaubanduse omast tõenäoliselt mõnevõrra tagasihoidlikumaks (vt tabel 1).

Võrreldes 2014. aasta septembri kuubulletäänis avaldatud makromajandusliku ettevaatega on üleilmse majanduskasvu väljavaadet korrigeeritud veidi allapoole ja euroala välisõudluse väljavaadet tunduvalt allapoole. Euroala välisõudluse väljavaate korrigeerimine tuleneb oodatust kehvematest näitajatest ja sellest, et maailmakaubanduse majandusaktiivsusele reageerimise kiiruse kasvu on selle pikaajalise väärtuse suunas allapoole korrigeeritud. Seda on tehtud varasemate prognoosivigade arvessevõtmiseks.

Taustinfo I

TEHNILISED EELDUSED INTRESSIMÄÄRADE, VAHETUSKURSSIDE, TOORMEHINDADE JA EELARVEPOLIITIKA KOHTA

Tehnilised eeldused intressimäärade ja toormehindade kohta põhinevad turgude ootustel seisuga 13. november 2014. Lühiajalisi intressimäärasid mõõdetakse kolme kuu EURIBORina ja turgude ootused tuletatakse futuurilepingute intressimäärade. Selle meetodi kohaselt on lühiajaliste intressimäärade keskmine tase 2014. aastal 0,2% ning 2015. ja 2016. aastal 0,1%. Turgude ootuste järgi peaks riikide kümneaastase tähtajaga võlakirjade nominaalne intressimäär euroalal olema 2014. aastal keskmiselt 2,0%, 2015. aastal 1,8% ja 2016. aastal 2,1%.¹ Kajastades forvardtehingute turu intressimäärade arengut ning rahaturu intressimäärade muudatuste järkjärgulist ülekandumist laenuintressimääradesse, peaksid euroala mittefinantsteenuseid pakkuvale erasektorile antavate laenu intressimäärad 2014. ja 2015. aastal veidi langema ja hakkama seejärel 2016. aastal aegamööda tõusma.

Seoses toormehindadega eeldatakse 13. novembril 2014 lõppenud kahenädalase perioodi jooksul toimunud futuuriturgude arengu põhjal, et Brenti toornafta barreli hind langeb 102,6 USA dollarilt 2014. aasta kolmandas kvartalis 85,6 USA dollarini 2015. aastal ning tõuseb seejärel 88,5

¹ Euroala riikide kümneaastase tähtajaga võlakirjade nominaalseid intressimäärasid käsitlev eeldus põhineb riikide kümneaastaste võrdluskõlakirjade kaalutud keskmisel tulusel, mis on kaalutud SKP aastakasvu näitajatega ja mida on pikendatud EKP arvutatud euroala kümneaastaste võlakirjade tulukõverast tuletatud forvardprofiiliga. Kahe seeria vaheline esialgne erinevus hoitakse ettevaateperioodil muutumatuna. Eeldatakse, et konkreetsete riikide riigivõlakirjade tulususe ja euroala vastava keskmise näitaja erinevus jääb ettevaateperioodil samaks.

Tehnilised eeldused

(protsendina aasta kohta; USD barreli kohta; aastane muutus protsentides)

	Detsember 2014				September 2014			Kohandused alates septembrist 2014 ¹		
	2013	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016
Kolme kuu EURIBOR	0,2	0,2	0,1	0,1	0,2	0,2	0,3	0,0	-0,1	-0,1
10aastase tähtajaga riigivõlakirjade tulusus	2,9	2,0	1,8	2,1	2,3	2,2	2,5	-0,2	-0,4	-0,4
Naftahind	108,8	101,2	85,6	88,5	107,4	105,3	102,7	-5,7	-18,8	-13,8
Muu toorme (v.a energia) hinnad (USD) (aastane muutus protsentides)	-5,0	-6,3	-4,8	3,8	-4,8	0,1	4,4	-1,5	-4,9	-0,6
USD/EUR vahetuskurs	1,33	1,33	1,25	1,25	1,36	1,34	1,34	-1,9	-6,7	-6,7
Euro nominaalne efektiivne vahetuskurs (EER20)	3,8	0,5	-2,8	0,0	1,4	-0,8	0,0	-0,9	-2,0	0,0

Märkus. Kohanduste tegemisel on kasutatud ümardamata näitajaid.

¹ Kohandused on väljendatud järgmiselt: tasemete puhul protsentides, kasvumäärade puhul kasvumäärade vahena ning intressimäärade ja võlakirjade tulususe puhul protsendipunktides.

USA dollari 2016. aastal. Muu toorme (v.a energia) hinnad USA dollarites peaksid eelduste kohaselt 2014. ja 2015. aastal tunduvalt langema ning 2016. aastal tõusma.²

Kahepoolsed vahetuskursid peaksid ettevaateperioodil püsima muutumatuna 2014. aasta 13. novembrile eelnenud kahe nädala keskmisel tasemel. Seega peaks USA dollari ja euro vahetuskurs olema 2014. aastal 1,33 ning 2015. ja 2016. aastal 1,25.

Eelarvepoliitikat käsitlevad eeldused kajastavad eelarve täitmist 2014. aastal, 2015. aasta eelarveseaduste eelnõudes ja heakskiidetud eelarveseadustes sisalduvat teavet, Euroopa poolaasta raames esitatud eelarvekavasid ning riikide keskpikki eelarvekavasid, mis olid kättesaadavad seisuga 20. november 2014. Need hõlmavad kõiki poliitikameetmeid, mille riikide parlamendid on juba heaks kiitnud või mille valitsused on piisavalt üksikasjalikult välja töötanud ja mis läbiivad tõenäoliselt edukalt seadusandliku protsessi. Kokkuvõttes viitab teave eelarve täitmise kohta 2014. aastal ja 2015. aastaks planeeritud eelarvemeetmete kohta üldjoontes neutraalsele kaalutletud eelarvepoliitikale euroala tasandil. Mõnes riigis võetavaid eelarve konsolideerimise meetmeid tasakaalustavad otseste maksude kärped mitmes riigis ning eelarvekulutuste suurendamine.

2014. aasta septembri kuubülletäänis avaldatud ettevaatega võrreldes hõlmavad tehniliste eelduste muutused tunduvalt madalamaid nafta- ja toorme (v.a energia) hindu USA dollarites, euro efektiivse vahetuskursi nõrgenemist ning madalamaid lühi- ja pikaajalisi intressimäärasid euroalal.

² Nafta- ja toidutoorme hindu käsitlevad eeldused põhinevad kuni ettevaateperioodi lõpuni futuurihindadel. Eeldatakse, et ülejäänud toormehinnad (v.a energia) järgivad futuuride hindu kuni 2015. aasta neljanda kvartalini ning arenevad seejärel kooskõlas üleilmse majandustegevusega. Ettevaade ELi põllumajandustootjate hindade kohta (eurodes), mida kasutatakse toiduainete tarbijahindade prognoosimiseks, põhineb ökonomeetrilisel mudelil, milles võetakse arvesse rahvusvaheliste toidutoormehindade arengut.

SKP REAALKASVU ETTEVAADE

Hiljutised majanduse arengusuunad ei ole kinnitanud 2014. aasta alguses oodatud taastumist. SKP reaalkasv jäi 2014. aasta teises ja kolmandas kvartalis tagasihoidlikuks, kuna esimeses kvartalis majandusaktiivsust suurendanud ajutised tegurid taandusid. Oodatust loium majandusaktiivsus on seotud maailmakaubanduse vaoshoitud arenguga, suureneva murega sisemajanduse kasvu välja-

vaadete pärast, mida tõenäoliselt süvendab majandusreformide seisak mõnes riigis, samuti püsivate geopoliitiliste pingetega ja mõnes riigis eeldatust vähem kasvanud eluasemeinvesteeringutega.

Eelduste kohaselt jääb SKP reaalkasv lähiajal tagasihoidlikuks. Aasta algupoolel kasvu pärssinud negatiivsete tegurite mõju jätkub ka lähikvartalites. Sellele viitavad ettevõtete ja tarbijate kindlustunde näitajad, mis on alates kevadest halvenenud ja osutavad nüüd aktiivsuse jätkuvale, kuid vaoshoitud kasvule lähiajal. Ka erainvesteeringud jäävad kuni 2015. aasta alguseni tõenäoliselt väheseks.

Sellest hoolimata on mitmed põhinäitajad endiselt positiivsed ning toetavad majanduse eeldatavat elavnemist 2015. aastal ja edaspidi. Sisenõudlusele peaksid soodsat mõju avaldama rahapoliitika toetav kurss, rahapoliitika ülekandemehhanismi tõhusam toimimine (mida toetavad veelgi EKP hiljutised standardsed ja mittestandardised meetmed), pärast aastaid karmistunud kurssi saavutatud üldjoontes neutraalne eelarvepoliitika ja laenupakkumise tingimuste mõningane paranemine. Peale selle peaks eratarbimist elavdama reaalse kasutatava tulu suurenemine, mis tuleneb eeskätt toormehhindade languse positiivsest mõjust, aga ka mõõdukalt kiirenevast palga- ja tööhõive kasvust ning seoses hoogsama kasumikasvuga ka muude sissetulekute (sh jaotatud kasumi) suurenemisest. Samuti toetab ettevaateperioodil üldist majandusaktiivsust üha enam välisõudluse eeldatava järkjärgulise tugevnemise soodne mõju ekspordile, mille kasvule aitab kaasa ka euro odavnemine.

Varasemate perioodidega võrreldes jääb majanduskasvu taastumine siiski tõenäoliselt tagasihoidlikuks, sest keskpikas plaanis pärsib kasvu jätkuvalt mitu tegurit. Era- ja avaliku sektori bilansside kohandamise vajadus väheneb ettevaateperioodil eeldatavasti üksnes vähehaaval. Samuti on oodata, et mõnes riigis taastub kõrge töötuse määra tõttu pidurdunud eratarbimine vaid aeglaselt tempos ja teistes riikides hoiab ulatuslik reservvõimsus ka edaspidi tagasi investeeringutele tehtavaid kulutusi. Aasta keskmise SKP reaalkasvu prognoos on 2014. aastal 0,8%, 2015. aastal 1,0% ja 2016. aastal 1,5%.

Nõudluse komponentide üksikasjalikumal analüüsil põhjal võib öelda, et erasektori tarbimiskulutused suurenevad tänu reaalse kasutatava tulu kasvule ettevaateperioodil jätkuvalt mõõdukas tempos. Pärast mitmeaastast mõõnaperioodi hakkab kiirenema reaalse kasutatava tulu kasv. See tuleneb suuremast tööjõutulust (milles kajastub tööhõive paranemine ja mõnevõrra kiirem palgakasv), erasisikute muude (peamiselt kasumiga seotud) sissetulekute suurenemisest ja madalatest toormehhindadest. Eratarbimist toetavad ka kodumajapidamiste netovara kasv ja väikesed rahastamiskulud.

Säästmismäär jääb varasemate aegadega võrreldes madalaks ja püsib tõenäoliselt muutumatuna. Selles avalduvad vastandlikud mõjud. Ühest küljest mõjutavad säästmismäära negatiivselt väga madalad intressimäärad ja järkjärgult vähenev tööpuudus. Teisest küljest mõjutab mõnes riigis säästmismäära positiivselt suurenev kasutatav tulu, mis vähendab vajadust kasutada tarbimiseks sääste. Tarbijate kindlustundes täheldatud nõrgenemine võib suurendada soovi soetada tagavarasääste. Peale selle on mõnes riigis endiselt tugev surve vähendada majapidamiste finantsvõimendust ning ka see mõjub säästmismääradele soodsalt.

Eluasemeinvesteeringute väljavaade on endiselt tagasihoidlik. Need peaksid 2015. aasta jooksul mõnevõrra kasvama, sest investeerimisaktiivsus peaks tänu hüpoteeklaenude madalatele intressimääradele ja soodsamatele laenutingimustele elavnema ning eluasemeturu kohandamise vajadus vähehaaval kaduma. Mõnes riigis aga pidurdavad eluasemeturgudel toimuv kohandamine ja/või reaalse kasutatava tulu endiselt loid kasv jätkuvalt elamuehitust. Lisaks on hüpoteeklaenude rekordiliselt madalate intressimäärade soodne mõju osutunud mõnes riigis oodatust nõrgemaks.

Ettevõtlusinvesteeringute kasvu peaks toetama mitu tegurit: sise- ja välisnõudluse prognoositav järkjärguline tugevnemine, väga madalad intressimäärad, kapitalivarude uuendamise vajadus pärast investeeringute tagasihoidlikku taset mitme aasta jooksul, laenupakkumise tingimuste paranemine ning kasumi hinnalisa mõningane paranemine majandusaktiivsuse elavnedes. Samuti peaks järkjärgult taanduma ettevõtlussektori finantsvõimenduse vähendamise vajadusest tulenev ebasoodne mõju pärast võla ja SKP suhtarvu vähenemist viimastel aastatel. Sellele vaatamata on võlatase endiselt kõrge, mis tähendab, et finantsvõimenduse vähendamise vajadus võib jätkuvalt kasvu pärssida.

Ettevõtlusinvesteeringute kasv jääb lähiajal hinnanguliselt küllaltki väikeseks. Hoolimata eespool nimetatud toetavatest teguritest on ettevõtete kindlustunne viimasel ajal halvenenud. Tundub, et ettevõtlusinvesteeringuid pärsvad tugevalt mõned negatiivsed tegurid, eeskätt endiselt ebasoodsad, ehkki paranevad rahastamistingimused mõnes riigis, mure struktuurireformide aeglase tempo pärast teistes riikides ning geopoliitiliste pingete püsimine. Peale selle pidurdab ettevõtlusinvesteeringuid ebakindlus nõudluse väljavaate suhtes.

Euroala välisnõudlus peaks üleilmse majandusaktiivsuse elavnedes mõeldukalt suurenema. Euroalaväline eksport kasvab tasapisi 2014. aasta teisel poolel laias laastus kooskõlas välisnõudlusega. Eksport peaks hoogustuma 2015. aastal; selles kajastub välisnõudluse järkjärguline tugevnemine ja euro hiljutise odavnemise soodne mõju. Ekspordi turuosad jäävad ettevaateperioodil ilmselt üldjoontes samaks. Euroalaväline import kasvab ettevaateperioodil vaid vähesel määral, kajastades euroala nõudluse nõrka kasvu ja euro madalamat vahetuskurssi. Ettevaateperioodi lõpu poole peaks netoeksport toetama positiivselt, ehkki tagasihoidlikult, SKP reaalkasvu. Jooksevkonto ülejääk peaks ettevaateperioodil suurenema ja ulatuma 2016. aastal 2,4%ni SKPst.

Tööhõive on viimasel ajal suhteliselt kiiresti ja jõuliselt kasvanud. Tööhõive hakkas suurenema juba 2013. aasta keskpaigas, esmalt töötundide, hiljem ka töötajate arvu poolest. 2014. aasta teises kvartalis oli töökohtade arv aasta arvestuses võrreldes SKP 0,8% reaalkasvuga 0,4% kasvanud. See suhteliselt kiire taastumine tundub kajastavat varasema palgakasvu aeglustumise ja arvatavasti ka hiljutiste tööturureformide positiivset mõju. Tundub, et nende reformide (näiteks palgaläbirääkimiste suurem detsentraliseeritus, tööhõive kaitse vähendamine ja paindlikum töötaja korraldus) tulemusel on jõutud selleni, et tööhõive reageerib toodangu muutustele kiiremini ja tõhusamalt kui kunagi varem, ehkki riigiti esineb siin märkimisväärsed erinevusi.

Euroala tööturutingimused peaksid ettevaateperioodil mõningal määral paranema. Töökohtade arv peaks ka 2014. aasta teisel poolel tagasihoidlikult suurenema ja säilitama üldjoontes oma kasvutempo kogu ettevaateperioodi jooksul. Tööhõive taastumine näitab varasema suundumuse jätkumist, st tööhõive reageerib majandusaktiivsuse elavnemisele suhteliselt kiiresti ja tõhusalt. Tööjõu kasv peaks olema mõeldukas, võttes arvesse sisserännet ning elanikkonna teatavate segmentide aktiivsemat tööjõus osalemist järkjärgult paranevate tööturutingimuste keskkonnas. Töötuse määr peaks ettevaateperioodil langema, ehkki see püsib kaugelt kõrgemal kui enne kriisi.

2014. aasta septembri kuubülletäänis avaldatud makromajandusliku ettevaatega võrreldes on SKP reaalkasvu 2014.–2016. aasta väljavaadet korrigeeritud 1,0 protsendipunkti võrra allapoole. Seda on tehtud ekspordi väljavaate nõrgenemise tõttu, sest euroala välisnõudluse väljavaadet on korrigeeritud tunduvalt allapoole. See tuleneb oodatust kehvematest näitajatest ja sellest, et maailma-kaubanduse majandusaktiivsusele reageerimise kiiruse kasvu on selle pikaajalise väärtuse suunas allapoole korrigeeritud. Kasvu on allapoole korrigeeritud ka ettevõtlusinvesteeringute kahanemise tõttu, arvestades kindlustunde hiljutist vähenemist ja suurenevat muret sisemajanduse kasvu väljavaadete pärast. Ka eluasemeinvesteeringuid on suuresti allapoole korrigeeritud, sest mõne riigi

Tabel 2. Makromajanduslik ettevaade euroala kohta¹

(aastane muutus protsentides)										
	Detsember 2014				September 2014			Kohandused alates septembrist 2014 ²		
	2013	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016
Reaalne SKP ³	-0,4	0,8	1,0	1,5	0,9	1,6	1,9	0,0	-0,6	-0,3
Eratarbimine	-0,6	0,8	1,3	1,2	0,7	1,4	1,6	0,1	-0,2	-0,4
Valitsussektori tarbimine	0,3	0,9	0,5	0,4	0,7	0,4	0,4	0,2	0,0	-0,1
Kapitali kogumahutus põhivarasse	-2,5	0,7	1,4	3,2	1,1	3,1	3,9	-0,5	-1,8	-0,7
Eksport ⁴	2,2	3,2	3,2	4,8	3,1	4,5	5,3	0,0	-1,3	-0,5
Import ⁴	1,3	3,3	3,7	4,9	3,5	4,5	5,3	-0,3	-0,8	-0,3
Tööhõive	-0,9	0,4	0,6	0,5	0,3	0,6	0,7	0,1	0,0	-0,2
Töötuse määr (% tööjõust)	11,9	11,6	11,2	10,9	11,6	11,2	10,8	0,0	0,0	0,2
ÜTHI	1,4	0,5	0,7	1,3	0,6	1,1	1,4	-0,1	-0,4	-0,1
ÜTHI (v.a energia)	1,4	0,8	1,1	1,3	0,8	1,3	1,6	0,0	-0,2	-0,2
ÜTHI (v.a toiduained ja energia)	1,1	0,8	1,0	1,3	0,9	1,2	1,5	0,0	-0,2	-0,2
ÜTHI (v.a toiduained, energia ja kaudsete maksude muutused) ⁶	1,0	0,7	1,0	1,3	0,8	1,2	1,5	0,0	-0,2	-0,2
Tööjõu ühikukulud	1,3	1,1	1,1	0,8	1,0	0,8	1,1	0,1	0,4	-0,3
Hüvitis töötaja kohta	1,7	1,6	1,5	1,8	1,6	1,8	2,2	0,0	-0,3	-0,4
Tööviljakus	0,4	0,5	0,4	1,0	0,6	1,0	1,1	-0,1	-0,6	-0,1
Valitsussektori eelarve tasakaal (% SKPst)	-2,9	-2,6	-2,5	-2,2	-2,6	-2,4	-1,9	0,0	-0,1	-0,3
Struktuurne eelarvetasakaal (% SKPst) ⁷	-2,3	-2,1	-2,1	-2,0	-2,0	-2,0	-1,9	-0,2	-0,1	-0,1
Valitsussektori koguvõlg (% SKPst)	90,8	92,0	91,8	91,1	93,9	93,1	91,5	-1,9	-1,3	-0,4
Jooksevkonto saldo (% SKPst)	2,0	2,1	2,2	2,4	2,3	2,3	2,4	-0,1	0,0	0,0

¹ 2015. aasta ja 2016. aasta ettevaated hõlmavad ka Leedu. Protsentides väljendatud keskmised muutused 2015. aasta kohta põhinevad euroala 2014. aasta koosseisul, kuhu Leedu on juba kaasatud.

² Kohanduste tegemisel on kasutatud ümardamata näitajaid.

³ Andmed on tööpäevade arvu järgi korrigeeritud.

⁴ Esitatud väärtusvahemikud põhinevad eelmiste aastate ettevaadete ja tegelike tulemuste vahelistel erinevustel. Väärtusvahemike ulatus vastab nende erinevuste absoluutväärtuse kahekordsele keskmisele. Väärtusvahemike arvutamise meetodit (k.a erandjuhtude suhtes korrigeerimine) käsitletakse 2009. aasta detsembris avaldatud EKP väljaandes „New procedure for constructing Eurosystem and ECB staff projection ranges”, mis on kättesaadav EKP veebilehel.

⁵ Sealhulgas euroalasisene kaubandus.

⁶ Allindeks põhineb kaudsete maksude tegeliku mõju prognoosidel. See võib erineda Eurostati andmetest, milles eeldatakse, et maksude mõju avaldub ÜTHIs kohe ja täiel määral.

⁷ Arvutatakse valitsussektori bilansina, millest on maha arvatud majandusstruktuuri üleminekumõjud ja riikide valitsuste võetud ajutised meetmed (EKPSi meetodi kohta vt EKP teadustoimetiste seeria nr 77, september 2001, ning EKP teadustoimetiste seeria nr 579, jaanuar 2007). Struktuurse eelarvetasakaalu ettevaade ei põhine kogutoodangu lõhe kogunäitajal. EKPSi meetodite alusel arvutatakse tsüklilised komponendid eri tulu- ja kuluartiklite puhul eraldi. Lähemalt vt EKP 2012. aasta märtsi kuubülletääni taustinfo „Valitsussektori eelarveseisundi tsükliline kohandamine” ja 2014. aasta septembri kuubülletääni taustinfo „Struktuurne tasakaal eelarvepositsiooni näitajana”.

eluasemeturgu on vaja eeldatust rohkem kohandada ja hüpoteeklaenu rekordiliselt madalate intressimäärade mõju tundub olevat varasemates ettevaadetes üle hinnatud. Allapoole on korrigeeritud ka eratarbimist, sest vähendatud on töötaja kohta makstavate hüvitiste kasvuprognosi ja jaotatud kasumid on olnud oodatust väiksemad, milles kajastub üldiselt nõrgem majanduskeskkond.

Taustinfo 2

HILJUTISTE MITTESTANDARDSETE RAHAPOLIITILISTE MEETMETE KÄSITLEMINE ETTEVAATES

Laenuitingimuste leevendamiseks võetavate rahapoliitiliste meetmete paketid, millest teatati 2014. aasta 5. juunil ja 4. septembril, hõlmasid erinevaid mittestandardseid rahapoliitilisi meetmeid, mida rakendatakse laenuoperatsioonide (sihtotstarbelised pikemaajalised refinantseerimisoperatsioonid) ning otseoperatsioonide (varaga tagatud väärtpaberite ostukava ja kaetud võlakirjade ostukava) kaudu.

Nende meetmete mõju kasvu- ja inflatsiooniväljavaatele kajastub põhistsenaariumis üksnes sel määral, mil need on juba mõjutanud finantsnäitajaid, eelkõige intressimäärasid, aktsiahindu ja euro vahetuskurssi. Selle tehnilise lähenemisviisi tõttu ei hõlma põhistsenaarium teatavaid võimalikke lisakanaleid. Nende hulgas on näiteks mõjude vahetu edasikandumine, mida seostatakse pankade jaoks rahastamistingimuste paranemisega kõnealuste meetmete tulemusel. Teine kanal, mida põhistsenaarium ei hõlma, on portfelliges tehtavad ümberpaigutused. See kajastab asjaolu, et ulatuslik likviidsuse lisamine kolme rahapoliitika meetme raames võib motiveerida investoreid oma liigseid sularahavarusid vähendama, ostes alternatiivseid finantsinstrumente (ning tõstes seeläbi nende hinda ja vähendades tootlust), mida ei osta keskpangad.

Seega näidatakse põhistsenaariumis poliitikameetmete mõju tõenäoliselt liiga väiksena, mis osutab majanduskasvu ja inflatsiooni väljavaatega seotud selgele tõusuriskile.

EKP hiljutisi mittestandardseid rahapoliitilisi meetmeid arvestatakse põhistsenaariumis vaid niipalju, kui need mõjutavad juba olemasolevaid andmeid ning turupõhiseid tehnilisi finantseeldusi (turuintressimäärasid ja aktsiahindu, kaasa arvatud vahetuskurssi). Seega võidakse põhistsenaariumis näidata hiljutiste mittestandardsete rahapoliitiliste meetmete soodsat toimet liiga väiksena, sest täiendavaid kanaleid ei võeta arvesse (vt taustinfo 2).

HINNA- JA KULUETTEVAATED

Eurostati kiirhinnangu kohaselt oli üldine ÜTHI-inflatsioon 2014. aasta novembris 0,3%. Praegune tagasihoidlik inflatsioonimäär kajastab toornafta hinna hiljutisest langusest tingitud madalaid energiahindu, toiduainehindade aeglast inflatsiooni ning tööstuskaupade (v.a energia) ja teenuste hindade vaoshoitud arengut.

Lähitulevikus peaks ÜTHI-inflatsioon jääma aeglaseks. Edaspidi kiireneb see ettevaateperioodi lõpuni tõenäoliselt üksnes järk-järgult ning ulatub 2016. aasta neljandas kvartalis 1,4%ni. ÜTHI-inflatsiooni võivad ettevaateperioodil hoogustada kogutoodangu lõhe sammammuline vähenemine ning kasvav väline hinnasurve. Viimane kajastab eelkõige langussurve muutumist tõusuriveks tulenevalt toormehindadest ning euro vahetuskursi varasema nõrgenemise mõju edasikandumisest.

Euroalal jätkuv loidus ja toormehindade eeldatavalt vaoshoitud areng takistavad euroala inflatsiooni tempokamat hoogustumist. Negatiivne kogutoodangu lõhe peaks kuni 2016. aastani üksnes osaliselt taanduma, seega peaks palkade ja kasumite kasv jääma tagasihoidlikuks. ÜTHI-inflatsioon peaks kujunema väga mõõdukaks ning olema 2014. aastal keskmiselt 0,5%, 2015. aastal 0,7% ja 2016. aastal 1,3%. ÜTHI-inflatsioon, mis ei hõlma toiduaineid ja energiat, on 2014. aastal tõenäoliselt keskmiselt 0,8%, 2015. aastal 1,0% ja 2016. aastal 1,3%.

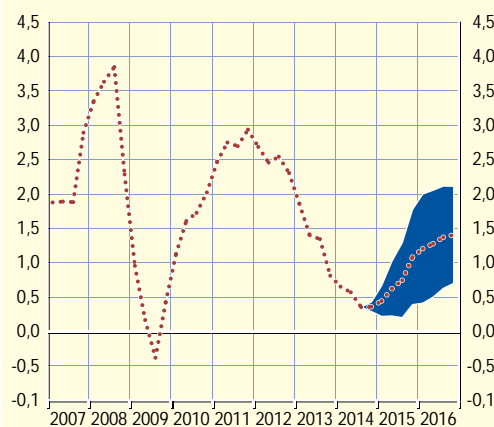
Praegu pärsib inflatsiooniväljavaadet väline hinnasurve, kuid see peaks ettevaateperioodil suurenema, kajastades üleilmse nõudluse prognoositavat kasvu, euro madalamat vahetuskurssi ning toormehindade oodatavat tõusu 2016. aastal. Viimasel ajal on euroalal langussurvet veelgi süvendanud välised hinnamuutused. Loid üleilmne kasv, nafta- ja muude toorainete (v.a energia) hindade alanimine ning euro varasem odavnemine on viinud euroala impordihindade languseni 2013. ja 2014. aastal. Nende tegurite mõju taandudes peaks euroalavälise impordi deflaator 2016. aastal tõusma.

Tööturu areng ja majanduse loiduse taandumine toovad ettevaateperioodil tõenäoliselt kaasa euroala hinnasurve mõningase tõusu. Töötaja kohta makstavad hüvitised peaksid ettevaateperioodil veidi suurenema, kuid jääma siiski väikeseks, arvestades käimasolevat kohandamisprotsessi ja palgataseme alandamist mitmes euroala riigis. Palkade tagasihoidlikku arengut toetab ka madal inflatsioonimäär. Tööjõu ühikukulude kasv peaks ettevaateperioodil veidi aeglustuma, kajastades asjaolu, et töövõljalikuse jõulisem tõus rohkem kui tasakaalustas töötaja kohta makstava hüvitise mõningase suurenemise. Tööjõu ühikukulude tagasihoidlik areng on üks peamisi põhjuseid, miks hinnasurve siseturul peaks jääma kuni ettevaateperioodi lõpuni väikeseks.

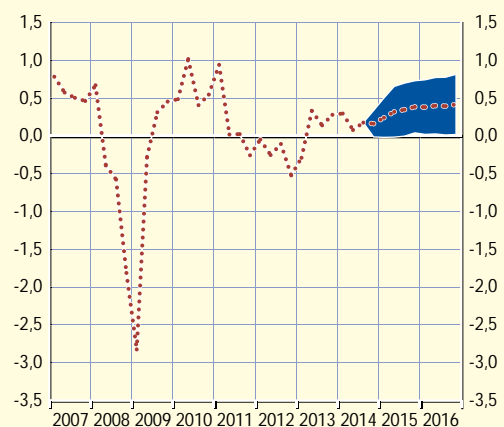
Joonis 1. Makromajanduslik ettevaade¹

(kvartaliandmed)

Euroala ÜTHI
(aastane muutus protsentides)

Euroala reaalne SKP²
(kvartaalne muutus protsentides)

¹ Esitatud väärtusvahemikud põhinevad eelmiste aastate ettevaadete ja tegelike tulemuste vahelistel erinevustel. Väärtusvahemike ulatus vastab nende erinevuste absoluutväärtuse kahekordsele keskmisele. Väärtusvahemike arvutamise meetodit (k.a erandjuhtude suhtes korrigeerimine) käsitletakse 2009. aasta detsembris avaldatud EKP väljaandes „New procedure for constructing Eurosystem and ECB staff projection ranges”, mis on kättesaadav EKP veebilehel.

² Andmed on tööpäevade arvu järgi korrigeeritud.

Kasumimarginaalid (arvutatakse tegurikulude juures leitud SKP deflaatori ja tööjõu ühikukulu kasvu vahena) peaksid 2014. aastal alanema, püsima 2015. aastal stabiilsena ning elavnema 2016. aastal seoses majandusaktiivsuse tõusuga ning eelkõige tööjõu ühikukulude vaoshoituma arenguga.

2014. aasta septembri kuubülletäänis avaldatud makromajandusliku ettevaatega võrreldes on koguinflatsiooni ettevaadet korrigeeritud 2014. aastaks 0,1 protsendipunkti, 2015. aastaks 0,4 protsendipunkti ja 2016. aastaks 0,1 protsendipunkti allapoole. See kajastab valdavalt madalamat naftahinda eurodes, ootamatut langust energiaväliste komponentide hiljutistes tulemustes ning allapoole korrigeeritud kasvuväljavaate mõju. Viimast tasakaalustab 2016. aastal osaliselt ÜTHI energiakomponendi inflatsiooni jõulisem tõusumõju, mida toetavad 2014. aasta septembri ettevaatega võrreldes nõrgem vahetuskurs ja naftafutuuri hinna tõus. ÜTHI-inflatsiooni (v.a toiduained ja energia) on korrigeeritud allapoole. See kajastab palkade ja kasumimarginaalide nõrgemat dünaamikat ning vahetuskursi hiljutise langemise kaudset toimet.

EELARVEVÄLJAVADE

Eelarvepoliitika suunitlus on ettevaateperioodil üldjoontes neutraalne. Eelarvepoliitika kurs (mõõdetuna muutusena tsükliliselt kohandatud esmases bilansis) peaks 2014.–2015. aastal kujunema mõnevõrra ekspansiivseks ning jääma 2016. aastal neutraalseks vastandina märkimisväärsele karmistamisele varasematel aastatel.

Valitsussektori eelarvepuudujääk ettevaateperioodil tõenäoliselt väheneb aegamisi. Sellist arengut toetab euroala majanduse tsüklilise positsiooni paranemine. Struktuurne eelarvetasakaal peaks ettevaateperioodil paranema vaid vähesel määral, kajastades üldjoontes neutraalset eelarvepoliitikat. Valitsussektori võlakooormus hakkab alates 2015. aastast vähenema tänu esmase eelarveseisundi hiljutisele paranemisele ning soodsamale kasvu-/intressimäärade vahele.

2014. aasta septembri kuubülletäänis avaldatud eelarve-ettevaatega võrreldes on eelarvepuudujäägi ja võlakooormuse arengu väljavaated ebasoodsama makromajandusliku väljavaate ja kaalutletud eelarvepoliitika teatava leevendamise tulemusel mõnevõrra halvenenud. Võla ja SKP suhte allapoole korrigeerimine on peamiselt tingitud uue statistikastandardi ESA 2010 rakendamisest.

Taustinfo 3

TUNDLIKKUSANALÜÜS

Ettevaade põhineb suurel määral tehnilistel eeldustel mõningate põhimuutujate arengu kohta. Kuna mõned muutujad võivad euroala käsitlevat ettevaadet oluliselt mõjutada, võib ettevaate tundlikkus eeldatust erinevate arengusuundade suhtes olla abiks ettevaatega seonduvate riskide analüüsimisel. Taustinfos vaadeldakse kolme põhieeldusega kaasnevat ebakindlust ning ettevaate tundlikkust nende eelduste suhtes.¹

¹ Kõigi simulatsioonide puhul on lähtutud eeldusest, et poliitika püsib stabiilsena ning samaks jäävad ka teised tehniliste eelduste ja euroala rahvusvahelise keskkonnaga seotud muutujad.

1) Kõrvalekalded naftahinna arengus

Käesolevas eurosüsteemi ekspertide ettevaates esitatud eeldused naftahinna arengu kohta põhinevad turgude ootustel, mis tulenevad naftafutuuride hindadest. 13. novembril 2014 lõppenud kahenädalase perioodi jooksul toimunud naftafutuuriturgude arengu põhjal prognoositi, et Brenti toornafta barreli hind langeb 102,6 USA dollarilt 2014. aasta kolmandas kvartalis 85,6 USA dollarini 2015. aastal ning tõuseb seejärel 88,5 USA dollarini 2016. aastal. Pärast 13. novembrit 2014 langesid naftahinnad ja naftafutuurid siiski veelgi. See toimus rohke naftapakkumise ja vähese naftanõudluse keskkonnas eelkõige pärast OPECi 2014. aasta 27. novembri otsust jätkata tootmist senises mahus. 2. detsembril 2014 võis naftafutuuride hindade alusel arvata, et Brenti toornafta hind langeb 2015. aastal 73,2 USA dollarini ja tõuseb 2016. aastal 78,1 USA dollarini. Need näitajad on põhistsenaariumis prognoositust vastavalt 14,5% ja 11,7% madalamad.

Eurosüsteemi ekspertide makromajandusliku mudeli kohaselt tuleneks põhistsenaariumiga võrreldes madalamast naftahinnast ka 0,4 protsendipunkti ja 0,1 protsendipunkti võrra aeglasem ÜTHI-inflatsioon euroalal vastavalt 2015. ja 2016. aastal. Ühtlasi toetaks madalam naftahind SKP reaalkasvu nii 2015. kui ka 2016. aastal ligikaudu 0,1 protsendipunkti võrra.

2) Kõrvalekalded vahetuskursi arengus

Põhistsenaariumis eeldatakse, et euro efektiivne vahetuskursus ettevaateperioodil ei muutu. Euro odavnemist võivad siiski põhjustada Ameerika Ühendriikidega võrreldes halvem majanduskasvu väljavaade euroalal ning erinev rahapoliitika kurss neis kahes majanduspiirkonnas, mis osutab euroalal pikka aega madalal tasemel püsivate intressimäärade ootusele ja kiiremale normaliseerumisele Ameerika Ühendriikides. Euro vahetuskursi erandlik arengueeldus, mis näeb ette euro kiiremat odavnemist, on tuletatud 25 protsendiiliga jaotusest, mis on saadud EUR/USD vahetuskursi optsioonidest tuletatud riskineutraalsetest tihedustest seisuga 13. november 2014. Selle prognoosi järgi odavneb euro USA dollari suhtes järk-järgult ja EUR/USD vahetuskursus on 2016. aastal 1,17, mis on põhistsenaariumis eeldatud kursist 6,1% madalam. Euro nominaalset efektiivset vahetuskursi puudutavad eeldused kajastavad tavapärasest seaduspärasest arengust, mille kohaselt viitavad EUR/USD vahetuskursi muutused muutustele efektiivses vahetuskursis elastsusega 52% ümber. Selle tulemusel kaldub euro efektiivse vahetuskursi areng vähehaaval kõrvale põhistsenaariumi arengust ja on 2016. aastal viimasest 3,2% madalam. Eurosüsteemi ekspertide makromajanduslike mudelite kohaselt saadud tulemused osutavad kiiremale SKP reaalkasvule (0,1–0,3 protsendipunkti) ja kõrgemale ÜTHI-inflatsioonimäärale (0,1–0,4 protsendipunkti) 2015. ja 2016. aastal.

3) Täiendavad konsolideerimismeetmed

Nagu taustinfos 1 nimetatud, hõlmavad eelarvepoliitikat käsitlevad eeldused kõiki meetmeid, mille riikide parlamendid on juba heaks kiitnud või mille valitsused on üksikasjalikult välja töötanud ja mis läbivad tõenäoliselt edukalt seadusandliku protsessi. Enamikus riikides ei suudeta põhistsenaariumisse kuuluvate meetmete abil täita konsolideerimise nõudeid kooskõlas stabiilsuse ja kasvu pakti paranduslike ja ennetuslike sätetega. Kohustused neid nõudeid täita kajastuvad üldjoontes 2014. aasta stabiilsusprogrammides ning ELi-IMFi programmidokumentides. Kõnealuste eesmärkide saavutamiseks vajalikud meetmed siiski sageli puuduvad või ei ole piisavalt täpselt määratletud ning seetõttu ei ole neid põhistsenaariumis arvesse võetud. Seepärast on

nii vajalik kui ka tõenäoline, et 2016. aastaks võtavad paljud valitsused vastu täiendavad eelarve konsolideerimise meetmed, mis praeguses põhistsenaariumis puuduvad.

Eelarvemeetmete tundlikkusanalüüsi aluseeldused

Tundlikkusanalüüsi lähtekohaks on erinevus riikide eelarve-eesmärkide ja eelarve-ettevaate põhistsenaariumide vahel. Eelarve täiendava konsolideerimise hindamisel võetakse arvesse riigispetsiifilisi asjaolusid ning andmeid konsolideerimismeetmete ulatuse ja struktuuri kohta. Riigipõhiste andmete eesmärk on käsitleda eelarve-eesmärkidega seotud ebakindlust, täiendavate konsolideerimismeetmete tõenäosust, mis avaldab mõju kogunõudlusele (vastupidiselt teistele puudujääki vähendavatele meetmetele), ning seonduvat makromajanduslikku tagasimõju.

Kirjeldatud lähenemisviisi alusel on tõenäoline, et 2015. ja 2016. aastal võetakse täiendavaid konsolideerimismeetmeid, mis avaldavad mõju nõudlusele. Seega peaks täiendava konsolideerimise kumulatiivne mõju olema 2016. aasta lõpuks ligikaudu 0,2% SKPst. Tundlikkusanalüüsis soovitakse ka välja selgitada, millised täiendavad konsolideerimismeetmed on teatavates riikides ja teataval perioodidel kõige tõenäolisemad. Euroala koondarvestuses kalduvad eelarve konsolideerimise meetmed pigem eelarve kulude poolele.

Täiendavate konsolideerimismeetmete makromajanduslik mõju

Allolevas tabelis esitatakse tundlikkusanalüüsi tulemused. Konsolideerimismeetmete mõju SKP reaalkasvule ja ÜTHI-inflatsioonile euroalal simuleeriti EKP uue euroala mudeli (New Area-Wide Model, NAWM²) abil.

Eelarvete täiendava konsolideerimise mõju SKP reaalkasvule jääb 2014. ja 2015. aastal piiratuks, kuid peaks 2016. aastal olema ligikaudu -0,1 protsendipunkti. Mõju ÜTHI-inflatsioonile peaks kogu ettevaateperioodi jooksul olema kaduvväike.

Eelarvete täiendava konsolideerimise hinnanguline makromajanduslik mõju SKP kasvule ja ÜTHI-inflatsioonile euroalal

(aastane muutus protsentides)

	2014	2015	2016
Riikide eelarve-eesmärgid ¹	-2,7	-2,2	-1,7
Eelarve-ettevaate põhistsenaarium	-2,6	-2,5	-2,2
Täiendavate konsolideerimismeetmete kumulatiivne mõju ²	0,0	0,0	0,2
Täiendavate konsolideerimismeetmete mõju nõudlusele (protsendipunktides) ³			
SKP reaalkasv	0,0	0,0	-0,1
ÜTHI-inflatsioon	0,0	0,0	0,0

¹ Nominalsed eelarve-eesmärgid, nagu need on asjaomaste riikide kohta esitatud värskemates ELi-IMFi programmidokumentides, ning ülejäänud riikide kohta eelarvekavades, 2015. aasta eelarveseadustes või 2014. aasta ajakohastatud stabiilsusprogrammides.

² Eurosüsteemi ekspertide hinnangutel põhinev tundlikkusanalüüs.

³ SKP reaalkasvu ja ÜTHI-inflatsiooni kõrvalekalde põhistsenaariumist (protsendipunktides aasta kohta). Makromajandusliku mõju simulatsioon on kasutatud EKP uut euroala mudelit (New Area-Wide Model).

² Uue euroala mudeli (New Area-Wide Model) kohta vt Christoffel, K., Coenen, G. ja Warne, A., „The New Area-Wide Model of the euro area: a micro-founded open-economy model for forecasting and policy analysis”, EKP teadustoimetised, nr 944, oktoober 2008.

Seega osutab analüüs SKP reaalkasvu ettevaatega seotud mõõdukatele langusriskidele 2016. aastal, kuna põhistsenaarium ei hõlma kõiki kavandatavaid konsolideerimismeetmeid. Inflatsiooniväljavaatega seotud riskid samal ajal peaaegu puuduvad.

Tuleb rõhutada, et eelarvemeetmete tundlikkusanalüüsis vaadeldakse üksnes seda, millist mõju võivad tõenäolised täiendavad konsolideerimismeetmed avaldada lühikese aja jooksul. Isegi hästi kavandatud konsolideerimismeetmetel on sageli lühiajalised negatiivsed tagajärjed SKP reaalkasvule, kuid pikemas perspektiivis avaldavad need majandusaktiivsusele positiivset mõju, mis käesoleva analüüsi ajavahemiku jooksul ei väljendu.³ Seepärast ei tohiks arvata, et analüüsi tulemused seavad kahtluse alla täiendavate konsolideerimismeetmete vajalikkuse ettevaateperioodil. Täiendavad konsolideerimismeetmed on hädavajalikud, et taastada riigi rahanduse usaldusväärsus euroalal. Selliste meetmeteta tekib oht, et riigivõlakirjade tootlusele avaldub negatiivne mõju. Ka kindlustunne võib väheneda ja seega takistada majanduse elavnemist.

³ Eelarve konsolideerimise makromajanduslike mõjude üksikasjaliku analüüsi kohta vt EKP 2014. aasta aprilli kuubülletääni artikkel „Fiscal multipliers and the timing of consolidation”.

Taustinfo 4

TEISTE INSTITUTSIOONIDE PROGNOOSID

Mitu rahvusvahelist organisatsiooni ja erasektori asutust on avaldanud arvukalt prognoose euroala majandusarengu kohta. Kuna kõnealused prognoosid koostati eri ajal, siis ei saa neid omavahel ega ka eurosüsteemi ekspertide ettevaatega üheselt võrrelda. Lisaks kasutatakse eelarvepoliitikat, finantsturge ja euroalaväliseid muutujaid, sh naftahinda ja muid toormehindu käsitlevate eelduste väljatöötamisel erinevaid (osaliselt täpsustamata) meetodeid. Samuti esineb prognoosides erinevusi andmete korrigeerimisel tööpäevade arvu järgi (vt tabel allpool).

Teiste institutsioonide kättesaadavate prognooside kohaselt peaks euroala SKP reaalkasvu tempo 2014. aastal vastama eurosüsteemi ekspertide ettevaates prognoositule. 2015. ja 2016. aastal peaks SKP reaalkasv olema samasugune või veidi kiirem, kui eeldatakse eurosüsteemi

Euroala SKP reaalkasvu ja ÜTHI-inflatsiooni prognooside võrdlus

(protsendina SKPst)

	Avaldamisaeg	SKP kasv			ÜTHI-inflatsioon		
		2014	2015	2016	2014	2015	2016
Eurosüsteemi ekspertide ettevaade	detsember 2014	0,8 [0,7–0,9]	1,0 [0,4–1,6]	1,5 [0,4–2,6]	0,5 [0,5–0,5]	0,7 [0,2–1,2]	1,3 [0,6–2,0]
Euroopa Komisjon	november 2014	0,8	1,1	1,7	0,5	0,8	1,5
OECD	november 2014	0,8	1,1	1,7	0,5	0,6	1,0
Euro Zone Barometer	november 2014	0,8	1,2	1,6	0,5	0,9	1,3
Consensus Economics Forecasts	november 2014	0,8	1,1	1,5	0,5	0,9	1,3
Survey of Professional Forecasters	november 2014	0,8	1,2	1,5	0,5	1,0	1,4
IMF	oktoober 2014	0,8	1,3	1,7	0,5	0,9	1,2

Allikad: Euroopa Komisjoni majandusprognoos (sügis 2014); IMFi World Economic Outlook (oktoober 2014); OECD Economic Outlook (november 2014); Consensus Economics Forecasts, MJEconomics ja EKP Survey of Professional Forecasters.

Märkus. Eurosüsteemi ekspertide makromajanduslikus ettevaates ja OECD prognoosides kasutatakse tööpäevade arvu järgi korrigeeritud aastaseid kasvumäärasid, kuid Euroopa Komisjoni ja IMFi prognoosides on need tööpäevade arvu järgi korrigeerimata. Muude organisatsioonide prognoosides ei täpsustata, kas andmed on tööpäevade arvu järgi korrigeeritud või mitte.

ekspertide ettevaates. 2014. aasta keskmine ÜTHI-inflatsioon on sama mis eurosüsteemi ekspertide ettevaates. 2015. aastal on ÜTHI-inflatsioon enamiku teiste institutsioonide prognooside kohaselt tõenäoliselt veidi kiirem kui eurosüsteemi ekspertide ettevaates toodud hinnang. 2016. aastal peaks keskmine ÜTHI-inflatsioon olema teiste institutsioonide kättesaadavate prognooside kohaselt keskmiselt 1,0–1,5% (eurosüsteemi ekspertide ettevaates 1,3%). Kõik praegu kättesaadavad prognoosid 2015. ja 2016. aastaks jäävad eurosüsteemi ekspertide ettevaates esitatud väärtusvahemikesse (vt tabel).

EUROALA STATISTIKA

SISUKORD¹

	EUROALA ÜLEVAADE	
	Kokkuvõte euroala majandusnäitajatest	S 5
I	RAHAPOLIITIKA STATISTIKA	
1.1	Eurosüsteemi konsolideeritud raamatupidamisaruanne	S 6
1.2	EKP baasintressimäärad	S 7
1.3	Eurosüsteemi rahapoliitiliste operatsioonide kaudu jaotatud instrumendid	S 8
1.4	Kohustuslik reserv ja likviidsus	S 9
2	RAHA, PANGANDUS JA MUUD FINANTSASUTUSED	
2.1	Euroala rahaloomeasutuste koondbilanss	S 10
2.2	Euroala rahaloomeasutuste konsolideeritud bilanss	S 11
2.3	Rahastatistika	S 12
2.4	Rahaloomeasutuste antud laenude jaotus	S 15
2.5	Rahaloomeasutustesse paigutatud hoiuste jaotus	S 17
2.6	Rahaloomeasutuste väärtpaberipositsioonide jaotus	S 20
2.7	Rahaloomeasutuste valikuliste bilansikirjete jaotus vääringute kaupa	S 21
2.8	Euroala investeerimisfondide koondbilanss	S 22
2.9	Emiteerija alusel jaotatud investeerimisfondide hoitavad väärtpaberid	S 23
2.10	Euroala finantsvahendusettevõtete koondbilanss	S 24
2.11	Euroala kindlustusseltside ja pensionifondide koondbilanss	S 25
3	EUROALA KONTOD	
3.1	Integreeritud majandus- ja finantskontod institutsionaalsete sektorite kaupa	S 26
3.2	Kodumajapidamised	S 30
3.3	Mittefinantsettevõtted	S 31
3.4	Finantsasutused	S 32
3.5	Kodumajapidamised ja mittefinantsettevõtted, koondnäitajad	S 33
4	FINANTSTURUD	
4.1	Väärtpaberite (v.a aktsiate) emiteerimine esialgse tähtaja, emitendi residentsuse ja vääringu kaupa	S 34
4.2	Euroala residentide poolt emiteeritud väärtpaberid (v.a aktsiad) emitendi sektori ja instrumendi kategooria kaupa	S 35
4.3	Euroala residentide poolt emiteeritud väärtpaberite (v.a aktsiate) kasvumäärad	S 37
4.4	Euroala residentide poolt emiteeritud noteeritud aktsiad	S 39
4.5	Euroala residentide eurohoiuste ja -laenude intressimäärad rahaloomeasutustes	S 41
4.6	Rahaturu intressimäärad	S 43
4.7	Euroala tulukõverad	S 44
4.8	Aktsiaturgude indeksid	S 45
5	HINNAD, TOODANG, NÕUDLUS JA TÖÖTURUD	
5.1	ÜTHI, muud hinnad ja kulud	S 46
5.2	Toodang ja nõudlus	S 49
5.3	Tööturud	S 53

¹ Täiendava teabe saamiseks võtke meiega ühendust elektronposti aadressil statistics@ecb.europa.eu. Pikemad perioodid ja täpsemad andmed leiata EKP statistika andmeaidast EKP kodulehe (<http://sdw.ecb.europa.eu>) jaotises „Statistics”.

6	RIIGIRAHANDUS	
6.1	Tulud, kulud ja puudujääk/ülejäak	S55
6.2	Võlg	S56
6.3	Eelarvepositsiooniväline võlamuutus, peamised finantsvarad ja valitsussektori võlg turuväärtuses	S57
6.4	Riigivõlakirjad	S58
6.5	Eelarvepoliitiline areng euroala riikides	S59
7	VÄLISMAJANDUS	
7.1	Maksebilanss – kokkuvõte	S60
7.2	Jooksev- ja kapitalikonto	S61
7.3	Finantskonto	S63
7.4	Maksebilansi rahaline esitus	S69
7.5	Kaubavahetus	S70
8	VAHETUSKURSID	
8.1	Efektiivsed vahetuskursid	S72
8.2	Kahepoolsed vahetuskursid	S73
9	EUROALAVÄLINE ARENG	
9.1	Majandus- ja finantsareng teistes ELi liikmesriikides	S74
9.2	Majandus- ja finantsareng Ameerika Ühendriikides ja Jaapanis	S75
	JOONISTE LOETELU	S76
	TEHNILISED MÄRKUSED	S78
	ÜLDMÄRKUSED	S86

Alates 2014. aasta septembri algusest on Euroopa statistikas mindud üle ajakohastatud statistilistele standarditele ehk 2010. aasta Euroopa rahvamajanduse ja regionaalse arvepidamise süsteemile (ESA 2010) ning Rahvusvahelise Valuutafondi maksebilansi ja rahvusvahelise investeerimispositsiooni käsiraamatu kuuendale trükile (BPM6). See avaldab mõju mitmele kõige olulisemale makromajanduslikule näitajale, nagu SKP, jooksevkonto, valitsussektori eelarvepuudujääk ja sektoripõhised võlanäitajad. Muudatus mõjutab käesoleva statistilise lisa 3. peatükki ja 5.–9. peatükki. Üksikasjalikumad teavet uute standardite ja nende rakendamise kohta eri statistikavaldkondades leiab 2014. aasta augusti kuubülletääni artiklist „New international standards in statistics – enhancements to methodology and data availability”. Lisaselgitused ja seonduvad dokumendid ESA 2010 kohta asuvad EKP veebilehel <http://www.ecb.europa.eu/stats/acc/ESA2010/html/index.en.html> ning BPM6 kohta EKP veebilehel <http://www.ecb.europa.eu/stats/external/bpm6/html/index.en.html>. ESA 2010 teemal saab teavet ka Eurostati veebilehelt http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/esa_2010/introduction.

Tabelites kasutatud tingmärgid

„ - ”	andmed puuduvad / andmed pole kohaldatavad
„ . ”	andmed pole veel saadaval
„ ... ”	null või mittearvestatav
(0)	tinglik

EUROALA ÜLEVAADE

Kokkuvõte euroala majandusnäitajatest
(aastane muutus protsentides, kui pole viidatud teisiti)

1. Rahanduspoliitika areng ja intressimäärad¹

	M1 ²	M2 ²	M3 ^{2,3}	M3 ^{2,3} 3 kuu libisev keskmine (tsentreeritud)	Rahaloome- asutuste laenu- euroala resi- dentidele, v.a rahaloomeasu- tustele ja valit- sussektorile ²	Mitterahalo- omeasutuste poolt eurodes emiteeritud väärtpaberid, v.a aktsiad ²	3 kuu intressi- määr (EURIBOR, protsenti aastas, perioodi keskmised)	10 aasta hetke- intressimäär (protsenti aastas, perioodi lõpp) ⁴
	1	2	3	4	5	6	7	8
2012	4,0	3,1	2,9	-	-0,2	0,7	0,57	1,72
2013	7,0	4,0	2,4	-	-1,5	0,9	0,22	2,24
2013 IV kv	6,4	3,1	1,5	-	-2,2	1,3	0,24	2,24
2014 I kv	6,0	2,4	1,2	-	-2,3	-1,3	0,30	1,82
II kv	5,3	2,1	1,1	-	-1,9	-1,8	0,30	1,44
III kv	5,8	2,6	2,0	-	-1,5	-0,8	0,16	1,06
2014 juuni	5,4	2,4	1,6	1,5	-1,8	-1,3	0,24	1,44
juuli	5,6	2,5	1,8	1,8	-1,6	-0,3	0,21	1,34
aug	5,9	2,7	2,0	2,1	-1,5	-0,8	0,19	1,03
sept	6,2	3,0	2,5	2,3	-1,2	-1,3	0,10	1,06
okt	6,2	2,7	2,5	.	-1,1	.	0,08	0,96
nov	0,08	0,80

2. Hinnad, toodang, nõudlus ja tööturud

	ÜTHI ¹	Tööstus- toodangu tootjahinnad	Tööjõukulu tunnis	Reaalne SKP (sesoonselt kohandatud)	Tööstustoodang, v.a ehitus	Tootmisvõimsuse rakendusaste töötlevas tööstuses (protsentides)	Tööhõive (sesoonselt kohandatud)	Tööpuudus (protsenti tööstust; sesoonselt kohandatud)
	1	2	3	4	5	6	7	8
2012	2,5	2,8	2,0	-0,7	-2,5	78,6	-0,5	11,3
2013	1,4	-0,2	1,4	-0,5	-0,7	78,3	-0,8	12,0
2014 I kv	0,7	-1,6	0,6	1,0	1,3	79,8	0,0	11,8
II kv	0,6	-1,1	1,2	0,8	1,0	79,7	0,4	11,6
III kv	0,4	-1,4	.	0,8	0,6	80,0	.	11,5
2014 juuni	0,5	-0,9	-	-	0,3	-	-	11,6
juuli	0,4	-1,3	-	-	1,6	79,9	-	11,6
aug	0,4	-1,4	-	-	-0,5	-	-	11,5
sept	0,3	-1,4	-	-	0,6	-	-	11,5
okt	0,4	-1,3	-	-	-	80,0	-	11,5
nov	0,3	.	-	-	-	-	-	.

3. Välisstatistika

(mld EUR, kui pole osutatud teisiti)

	Maksebilans (netotehingud)			Reservivarad (perioodi lõpu positsioonid)	Rahvusvaheline netoinvesteeri- mispositsioon (% SKPst)	Koguvälisvõlg (% SKPst)	Euro efektiivne vahetuskursus: EER 20 ⁵ (indeks 1999 I kv = 100)		USD/EUR vahetuskursus
	Jooksev- ja kapitalikontod	Kaubad	Kombineeritud otse- ja portfelli- investeeringud				Nominaalne	Reaalne (THI)	
2012	.	132,3	.	689,4	.	.	97,9	95,6	1,2848
2013	218,4	206,4	39,2	542,1	-13,5	114,2	101,7	98,9	1,3281
2013 IV kv	89,4	57,2	-9,5	542,1	-13,5	114,2	103,1	100,0	1,3610
2014 I kv	40,8	43,4	-18,5	570,6	-12,5	116,0	103,9	100,7	1,3696
II kv	48,7	60,4	-34,9	583,1	-10,7	116,8	103,8	100,1	1,3711
III kv	83,7	53,9	52,4	597,0	.	.	101,6	97,9	1,3256
2014 juuni	22,8	21,1	-2,9	583,1	-	-	103,0	99,3	1,3592
juuli	33,5	23,6	-12,0	585,1	-	-	102,6	98,8	1,3539
aug	18,6	9,8	7,1	594,1	-	-	101,9	98,2	1,3316
sept	31,7	20,5	57,3	597,0	-	-	100,4	96,7	1,2901
okt	.	.	.	585,9	-	-	99,6	95,7	1,2673
nov	-	-	99,5	95,6	1,2472

Allikad: EKP, Euroopa Komisjon (Eurostat ning majanduse ja rahanduse peadirektoraat) ja Thomson Reuters.

Märkus. Täiendav teave andmete kohta on esitatud käesoleva osa järgmistes tabelites.

¹ Andmed viitavad euroala muutuvale struktuurile. Täpsem teave on esitatud üldmärkustes.

² Kuiste andmete aastane muutus protsentides viitab kuu lõpu seisule, kvartaalsete ja aasta andmete muutused viitavad perioodi aegrea keskmiste väärtuste aastasele muutusele. Üksikasjad on esitatud tehnilistes märkustes.

³ M3 ja selle osad ei sisalda euroalavälise riikide residentide rahaturufondide osakuid ja võlaväärtpabereid tähtajaga kuni kaks aastat.

⁴ Põhineb euroala keskvalitsuse AAA-reitinguga võlakirjade tulukõveratel. Täpsem teave on esitatud osas 4.7.

⁵ Kaubanduspartnerite gruppide määratlus ja muu teave on esitatud üldmärkustes.

RAHAPOLIITIKA STATISTIKA

I.1 Eurosüsteemi konsolideeritud raamatupidamisaruanne (mln EUR)

1. Varad

	31. oktoober 2014	7. november 2014	14. november 2014	21. november 2014	28. november 2014
Kuld ja nõuded kullas	334 532	334 532	334 532	334 532	334 530
Nõuded euroalaväliste residentide vastu välisvaluutas	262 933	261 379	263 159	264 449	264 250
Nõuded euroala residentide vastu välisvaluutas	27 904	28 077	28 020	28 064	28 764
Nõuded euroalaväliste residentide vastu eurodes	22 340	22 148	22 608	19 702	18 668
Laenud euroala krediitiasutustele eurodes	527 627	502 816	496 721	498 964	513 786
Põhilised refinantseerimisoperatsioonid	118 152	98 189	98 421	102 587	114 304
Pikemaajalised refinantseerimisoperatsioonid	408 472	404 622	398 190	396 240	398 800
Peenhäälestus-pöördoperatsioonid	0	0	0	0	0
Struktuursed pöördoperatsioonid	0	0	0	0	0
Laenamise püsivõimalus	1 003	4	110	3	682
Lisatagatise nõudega seotud laenud	0	0	0	133	0
Muud nõuded euroala krediitiasutuste vastu eurodes	59 831	57 694	56 042	60 956	58 112
Euroala residentide väärtpaberid eurodes	557 088	560 547	563 038	563 441	570 243
Rahapoliitilistel eesmärkidel hoitavad väärtpaberid	192 933	195 562	198 048	198 964	204 161
Muud väärtpaberid	364 154	364 985	364 989	364 477	366 082
Valitsussektori võlg eurodes	26 727	26 727	26 727	26 727	26 727
Muud varad	233 088	235 817	237 308	236 330	238 812
Varad kokku	2 052 070	2 029 737	2 028 156	2 033 165	2 053 892

2. Kohustused

	31. oktoober 2014	7. november 2014	14. november 2014	21. november 2014	28. november 2014
Ringluses olevad pangatähed	975 233	977 197	976 902	975 135	981 008
Kohustused euroala krediitiasutuste vastu eurodes	250 027	225 181	212 688	197 579	244 076
Arvelduskontod (mis hõlmavad kohustusliku reservi süsteemi)	211 585	183 130	187 042	175 536	208 255
Hoiustamise püsivõimalus	38 415	42 032	25 627	22 023	35 817
Tähtjalised hoiused	0	0	0	0	0
Peenhäälestus-pöördoperatsioonid	0	0	0	0	0
Lisatagatise nõudega seotud hoiused	27	19	19	19	4
Muud kohustused euroala krediitiasutuste vastu eurodes	4 781	4 400	4 521	4 751	4 720
Väljastatud võlasertifikaadid	0	0	0	0	0
Kohustused muude euroala residentide vastu eurodes	93 070	93 738	103 366	120 757	92 300
Kohustused euroalaväliste residentide vastu eurodes	39 122	40 476	39 659	41 140	39 859
Kohustused euroala residentide vastu välisvaluutas	1 346	1 290	1 115	1 119	1 113
Kohustused euroalaväliste residentide vastu välisvaluutas	6 282	5 343	6 682	6 850	6 288
Rahvusvahelise Valuutafondi arvestusühikute vastaskirje	55 494	55 494	55 494	55 494	55 494
Muud kohustused	215 866	215 768	216 880	219 491	219 484
Ümberhindluskontod	315 537	315 537	315 537	315 537	315 537
Kapital ja reservid	95 313	95 313	95 313	95 313	94 013
Kohustused kokku	2 052 070	2 029 737	2 028 156	2 033 165	2 053 892

Allikas: EKP.

1.2 EKP baasintressimäärad
(protsenti aastas; muutused protsendipunktides)

	Jõustunud alates ¹	Hoiustamise püsivõimalus		Põhilised refinantseerimisoperatsioonid			Laenamise püsivõimalus	
				Fikseeritud intressimäär	Muutuva intressimäär	Muutus		
		Tase	Muutus	Tase	Tase		Tase	Muutus
		1	2	3	4	5	6	7
1999	4. jaan ²	2,75	0,75	3,00	-	...	3,25	-1,25
	22.	2,00	-0,75	3,00	-	...	4,50	1,25
	9. apr	1,50	-0,50	2,50	-	-0,50	3,50	-1,00
	5. nov	2,00	0,50	3,00	-	0,50	4,00	0,50
2000	4. veebr	2,25	0,25	3,25	-	0,25	4,25	0,25
	17. märts	2,50	0,25	3,50	-	0,25	4,50	0,25
	28. apr	2,75	0,25	3,75	-	0,25	4,75	0,25
	9. juuni	3,25	0,50	4,25	-	0,50	5,25	0,50
	28. ³	3,25	...	-	4,25	...	5,25	...
	1. sept	3,50	0,25	-	4,50	0,25	5,50	0,25
	6. okt	3,75	0,25	-	4,75	0,25	5,75	0,25
2001	11. mai	3,50	-0,25	-	4,50	-0,25	5,50	-0,25
	31. aug	3,25	-0,25	-	4,25	-0,25	5,25	-0,25
	18. sept	2,75	-0,50	-	3,75	-0,50	4,75	-0,50
	9. nov	2,25	-0,50	-	3,25	-0,50	4,25	-0,50
2002	6. dets	1,75	-0,50	-	2,75	-0,50	3,75	-0,50
2003	7. märts	1,50	-0,25	-	2,50	-0,25	3,50	-0,25
	6. juuni	1,00	-0,50	-	2,00	-0,50	3,00	-0,50
2005	6. dets	1,25	0,25	-	2,25	0,25	3,25	0,25
2006	8. märts	1,50	0,25	-	2,50	0,25	3,50	0,25
	15. juuni	1,75	0,25	-	2,75	0,25	3,75	0,25
	9. aug	2,00	0,25	-	3,00	0,25	4,00	0,25
	11. okt	2,25	0,25	-	3,25	0,25	4,25	0,25
	13. dets	2,50	0,25	-	3,50	0,25	4,50	0,25
2007	14. märts	2,75	0,25	-	3,75	0,25	4,75	0,25
	13. juuni	3,00	0,25	-	4,00	0,25	5,00	0,25
2008	9. juuli	3,25	0,25	-	4,25	0,25	5,25	0,25
	8. okt	2,75	-0,50	-	-	-	4,75	-0,50
	9. ⁴	3,25	0,50	-	-	-	4,25	-0,50
	15. ⁵	3,25	...	3,75	-	-0,50	4,25	...
	12. nov	2,75	-0,50	3,25	-	-0,50	3,75	-0,50
	10. dets	2,00	-0,75	2,50	-	-0,75	3,00	-0,75
2009	21. jaan	1,00	-1,00	2,00	-	-0,50	3,00	...
	11. märts	0,50	-0,50	1,50	-	-0,50	2,50	-0,50
	8. apr	0,25	-0,25	1,25	-	-0,25	2,25	-0,25
	13. mai	0,25	...	1,00	-	-0,25	1,75	-0,50
2011	13. apr	0,50	0,25	1,25	-	0,25	2,00	0,25
	13. juuli	0,75	0,25	1,50	-	0,25	2,25	0,25
	9. nov	0,50	-0,25	1,25	-	-0,25	2,00	-0,25
	14. dets	0,25	-0,25	1,00	-	-0,25	1,75	-0,25
2012	11. juuli	0,00	-0,25	0,75	-	-0,25	1,50	-0,25
2013	8. mai	0,00	...	0,50	-	-0,25	1,00	-0,50
	13. nov	0,00	...	0,25	-	-0,25	0,75	-0,25
2014	11. juuni	-0,10	-0,10	0,15	-	-0,10	0,40	-0,35
	10. sept	-0,20	-0,10	0,05	-	-0,10	0,30	-0,10

Allikas: EKP.

¹ Alates 1. jaanuarist 1999 kuni 9. märtsini 2004 viitab kuupäev hoiustamise ja laenamise püsivõimalustele. Põhiliste refinantseerimisoperatsioonide puhul kehtivad intressimäärade muutused alates esimesest operatsioonist pärast osutatud kuupäeva. 18. septembril 2001 toimunud muudatus jõustus samal päeval. Alates 10. märtsist 2004 viitab kuupäev hoiustamise ja laenamise püsivõimalustele ning põhilistele refinantseerimisoperatsioonidele (muudatused jõustuvad EKP nõukogu intressisusele järgnenud esimesest refinantseerimisoperatsioonist), kui pole osutatud teisiti.

² 22. detsembril 1998 teatas EKP erakorralise meetmena kitsa (50 baaspunkti suuruse) intressimäärade vahemiku kohaldamisest hoiustamise ja laenamise püsivõimaluse intressimäärade vahel ajavahemikul 4. kuni 21. jaanuar 1999 eesmärgiga lihtsustada turuosaliste jaoks üleminekut uuele rahapoliitilisele süsteemile.

³ 8. juunil 2000 teatas EKP, et alates 28. juunil 2000 sooritatud operatsioonist hakatakse eurosüsteemi põhilisi refinantseerimisoperatsioone sooritama muutuva intressimääraga pakkumismenetlustena. Pakkumisintrssi alammäär viitab miinimumintressimääradele, millega operatsiooni osapooled võivad pakkumisi esitada.

⁴ EKP vähendas alates 9. oktoobrist 2008 püsivõimaluste intressimäärade vahemikku 200 baaspunktilt 100 baaspunktili põhilise refinantseerimisoperatsiooni intressimäärade ümber. Alates 21. jaanuarist 2009 taastati 200-baaspunktiline vahemik.

⁵ 8. oktoobril 2008 teatas EKP, et alates 15. oktoobril arvatavast operatsioonist teostatakse igapäevased põhilised refinantseerimisoperatsioonid piiramatult mahuga ja fikseeritud intressimääraga pakkumismenetlustena, mis viiakse läbi põhilise refinantseerimisoperatsiooni intressimääraga. See muudatus kaalus üle eelnenud otsuse (mis tehti samal päeval) vähendada muutuva intressimääraga pakkumismenetlustena teostatavate põhiliste refinantseerimisoperatsioonide pakkumisintrssi alammäär 50 baaspunkti võrra.

1.3 Eurosüsteemi rahapoliitiliste operatsioonide kaudu jaotatud instrumendid^{1, 2}

(mln EUR: aastased protsentuaalsed intressimäärad)

1. Põhilised ja pikemaajalised refinantseerimisoperatsioonid³

Arvelduspäev	Pakkumised (summa)	Osalejate arv	Jaotatav summa	Muutuva intressimääraga pakkumismenetlused				Kestus päevades
				Fikseeritud intressimäär	Pakkumisintressi alammäär	Pakkumismenetlusele kujunenud intressi piirmäär ⁴	Kaalutud keskmine intressimäär	
1	2	3	4	5	6	7	8	
Põhilised refinantseerimisoperatsioonid								
2014 27. aug	131 762	135	131 762	0,15	-	-	-	7
3. sept	111 199	124	111 199	0,15	-	-	-	7
10.	110 702	144	110 702	0,05	-	-	-	7
17.	105 689	138	105 689	0,05	-	-	-	7
24.	90 307	135	90 307	0,05	-	-	-	7
1. okt	89 075	131	89 075	0,05	-	-	-	7
8.	84 212	139	84 212	0,05	-	-	-	7
15.	82 518	132	82 518	0,05	-	-	-	7
22.	92 918	144	92 918	0,05	-	-	-	7
29.	118 152	187	118 152	0,05	-	-	-	7
5. nov	98 189	152	98 189	0,05	-	-	-	7
12.	98 421	151	98 421	0,05	-	-	-	7
19.	102 588	148	102 588	0,05	-	-	-	7
26.	114 304	175	114 304	0,05	-	-	-	7
3. dets	98 046	153	98 046	0,05	-	-	-	7
Pikemaajalised refinantseerimisoperatsioonid⁵								
2014 9. apr	28 023	35	28 023	0,25	-	-	-	35
2. mai	13 193	97	13 193	0,19	-	-	-	90
14.	32 335	54	32 335	0,25	-	-	-	28
29.	10 949	89	10 949	0,16	-	-	-	91
11. juuni	9 970	44	9 970	0,15	-	-	-	28
26.	10 386	84	10 386	0,13	-	-	-	91
31. juuli	6 786	91	6 786	0,10	-	-	-	91
28. aug	7 244	72	7 244	0,06	-	-	-	91
24. sept ⁶	82 602	255	82 602	0,15	-	-	-	1 463
25. ⁷	10 971	90	10 971	.	-	-	-	84
30. okt ⁷	10 161	102	10 161	.	-	-	-	91
27. nov. ⁷	18 348	96	18 348	.	-	-	-	91

2. Muud pakkumisoperatsioonid

Arvelduspäev	Operatsiooni liik	Pakkumised (summa)	Osalejate arv	Jaotatav summa	Muutuva intressimääraga pakkumismenetlused				Kestus päevades	
					Fikseeritud intressimäär	Pakkumisintressi alammäär	Pakkumisintressi ülemmäär	Pakkumismenetlusele kujunenud intressi piirmäär ⁴		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
2014 12. märts	Tähtajaliste hoiuste kogumine	219 077	159	175 500	-	-	0,25	0,23	0,21	7
19.	Tähtajaliste hoiuste kogumine	223 227	160	175 500	-	-	0,25	0,22	0,21	7
26.	Tähtajaliste hoiuste kogumine	180 901	138	175 500	-	-	0,25	0,25	0,22	7
2. apr	Tähtajaliste hoiuste kogumine	199 721	152	175 500	-	-	0,25	0,23	0,21	7
9.	Tähtajaliste hoiuste kogumine	192 515	156	172 500	-	-	0,25	0,24	0,22	7
16.	Tähtajaliste hoiuste kogumine	153 364	139	153 364	-	-	0,25	0,25	0,23	7
23.	Tähtajaliste hoiuste kogumine	166 780	139	166 780	-	-	0,25	0,25	0,23	7
30.	Tähtajaliste hoiuste kogumine	103 946	121	103 946	-	-	0,25	0,25	0,24	7
7. mai	Tähtajaliste hoiuste kogumine	165 533	158	165 533	-	-	0,25	0,25	0,23	7
14.	Tähtajaliste hoiuste kogumine	144 281	141	144 281	-	-	0,25	0,25	0,24	7
21.	Tähtajaliste hoiuste kogumine	137 465	148	137 465	-	-	0,25	0,25	0,24	7
28.	Tähtajaliste hoiuste kogumine	102 878	119	102 878	-	-	0,25	0,25	0,25	7
4. juuni	Tähtajaliste hoiuste kogumine	119 200	140	119 200	-	-	0,25	0,25	0,24	7
11.	Tähtajaliste hoiuste kogumine	108 650	122	108 650	-	-	0,15	0,15	0,13	7

Allikas: EKP.

¹ Summad võivad osas 1.1 toodust pisut erineda jaotatud, kuid arveldamata operatsioonide tõttu.

² Alates 2002. aasta aprillist liigitatakse põhiliste refinantseerimisoperatsioonide hulka kombineeritud pakkumisoperatsioonid, st ühenädalase tähtajaga operatsioonid, mida sooritatakse tavapakkumismenetlusena paralleelselt põhiliste refinantseerimisoperatsioonidega.

³ 8. juunil 2000 teatas EKP, et alates 28. juunist 2000 hakatakse eurosüsteemi põhilisi refinantseerimisoperatsioone sooritama muutuva intressimääraga pakkumismenetlustena. Pakkumisintressi alammäär viitab miinimumintressimäärale, millega osapooled võivad pakkumisi esitada. 8. oktoobril 2008 teatas EKP, et alates 15. oktoobril arveldatavast operatsioonist teostatakse igapäevased põhilised refinantseerimisoperatsioonid piiramatult mahuga ja fikseeritud intressimääraga pakkumismenetlustena, mis viiakse läbi põhilise refinantseerimisoperatsiooni intressimääraga. 4. märtsil 2010 otsustas EKP võtta korralistes kolmekuulistes pikemaajalistes refinantseerimisoperatsioonides taas kasutusele muutuva intressimääraga pakkumismenetlus ning seda alates operatsioonist, mis jaotati 28. aprillil 2010 ja arveldati 29. aprillil 2010.

⁴ Likviidsust suurendavates (vähendavates) operatsioonides viitab piirmäär madalaimale (kõrgeimale) määrale, millega pakkumisi aktsepteeriti.

⁵ 2011. aasta 22. detsembril ja 2012. aasta 1. märtsil arveldatud operatsioonide puhul on osapooltel ühe aasta moodses võimalus maksta tagasi ükskõik milline osa neile kõnealustest operatsioonides jaotatud likviidsusest; seda on võimalik teha igal päeval, mis langeb kokku põhilise refinantseerimisoperatsiooni arvelduspäevaga.

⁶ Sihtotstarbeline pikemaajaline refinantseerimisoperatsioon. Vt lähemalt EKP veebilehe (<http://www.ecb.europa.eu>) osa „Monetary policy“ alt. Valige „Instruments“ ning seejärel „Open market operations“.

⁷ Selles pikemaajalises refinantseerimisoperatsioonis indekseeriti intressimäär, millega kõik pakkumised rahuldati, operatsiooni kestuse ajal sooritatavate põhiliste refinantseerimisoperatsioonide pakkumisintressi keskmise alammääraga. Selle indekseeritud pikemaajalise refinantseerimisoperatsiooni intressimäär on ümardatud kahe kohani pärast koma. Konkreetne arvutusmeetod on esitatud tehnilistes märkustes.

1.4 Kohustuslik reserv ja likviidsus

(mld EUR; perioodi keskmised positsioonid päevas, kui pole viidatud teisiti; aastased protsentuaalsed intressimäärad)

1. Kohustusliku reservi kohustuslastest krediitiasutuste reservibaas

Reservibaas seisuga (perioodi lõpu andmed)	Kokku	Kohustused, mille suhtes kohaldatakse nullist suuremat ¹ reservimäära		Kohustused, mille suhtes kohaldatakse 0% reservimäära		
		Hoiused (üleööhoiused, hoiused lepingulise tähtajaga kuni 2 aastat ja etteteatamisega lõpetatavad hoiused tähtajaga kuni 2 aastat)	Võlaväärtpaberid lepingulise tähtajaga kuni 2 aastat	Hoiused (lepingulise tähtajaga üle 2 aasta ja etteteatamisega lõpetatavad hoiused tähtajaga üle 2 aasta)	Repotehingud	Võlaväärtpaberid lepingulise tähtajaga üle 2 aasta
	1	2	3	4	5	6
2010	18 948,1	9 962,6	644,3	2 683,3	1 335,4	4 322,5
2011	18 970,0	9 790,9	687,7	2 781,2	1 303,5	4 406,8
2012	18 564,7	9 971,7	637,5	2 583,9	1 163,1	4 208,4
2013	17 847,1	9 811,6	518,8	2 447,1	1 152,6	3 917,1
2014 mai	18 077,2	10 002,9	543,9	2 356,2	1 270,3	3 903,9
juuni	17 990,3	10 022,5	546,3	2 342,3	1 208,3	3 870,9
juuli	18 038,7	10 030,9	550,1	2 326,6	1 295,5	3 835,6
aug	17 417,3	10 055,1	561,8	1 654,3	1 303,8	3 842,3
sept	18 100,5	10 135,5	555,6	2 305,8	1 250,4	3 853,2

2. Reservide hoidmine

Hoidmisperioodi lõpp	Kohustusliku reservi nõue	Krediitiasutuste arvelduskontod	Ülereservid	Puudujääk	Kohustusliku reservi tasustamise intressimäär
	1	2	3	4	5
2010	211,8	212,5	0,7	0,5	1,00
2011	207,7	212,2	4,5	0,0	1,25
2012	106,4	509,9	403,5	0,0	0,75
2013	103,3	220,2	116,9	0,0	0,25
2014 8. juuli	104,4	214,3	109,8	0,0	0,15
12. aug	105,0	210,2	105,2	0,0	0,15
9. sept	105,2	210,1	104,9	0,0	0,15
7. okt	105,3	192,6	87,3	0,0	0,05
11. nov	105,7	188,3	82,8	0,0	0,05
9. dets	106,5

3. Likviidsus

Hoidmisperioodi lõpp	Likviidsust lisavad tegurid					Likviidsust vähendavad tegurid					Krediidi- asutuste arveldus- kontod	Baas- raha
	Eurosisüsteemi rahapoliitilised operatsioonid					Ringluses olevad pangatähed	Keskvalitsuse hoiused eurosisüsteemis	Muud tegurid (netoväär- tuses)	11	12		
Eurosisüsteemi netovarad kullas ja välis- valuutas	Põhilised refinantsee- rimisoperat- sioonid	Pikemaajalise refinantsee- rimisoperat- sioonid	Laenamise püsivõi- malus	Muud likviidsust lisavad operatsioo- nid ²	Hoiustamise püsivõi- malus						Muud likviidsust vähendavad operat- sioonid ³	8
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
2010	511,1	179,5	336,3	1,9	130,4	44,7	70,8	815,9	94,4	-79,1	212,5	1 073,1
2011	622,1	238,0	389,0	4,4	260,3	253,7	200,5	869,4	63,8	-85,9	212,2	1 335,3
2012	708,0	74,0	1 044,1	1,6	277,3	231,8	208,5	889,3	121,1	144,5	509,9	1 631,0
2013	550,8	91,6	625,3	0,1	241,5	48,3	177,4	925,9	80,2	57,2	220,2	1 194,4
2014 10. juuni	536,8	148,1	507,8	0,1	215,9	28,3	126,0	951,0	111,5	-0,4	192,3	1 171,6
8. juuli	540,0	111,7	460,1	0,1	209,0	23,9	27,2	958,1	110,0	-12,5	214,3	1 196,3
12. aug	547,6	106,6	414,7	0,3	202,2	24,6	0,0	967,6	92,4	-23,6	210,2	1 202,5
9. sept	547,8	114,7	387,4	0,2	196,3	25,2	0,0	971,8	66,2	-27,0	210,1	1 207,1
7. okt	552,1	98,9	398,2	0,2	194,7	24,3	0,0	971,3	78,4	-22,5	192,6	1 188,2
11. nov	562,0	95,2	412,5	0,3	193,3	31,0	0,0	973,6	76,1	-5,7	188,3	1 192,8

Allikas: EKP.

¹ 1%list reservimäära kohaldatakse alates 18. jaanuaril 2012 alanud hoidmisperioodist. 2%list reservimäära kohaldatakse kõikidel eelnevatel hoidmisperioodidel.

² Hõlmab eurosisüsteemi tagatud võlakirjade ostukavade ja väärtpaberituruprogrammi raames pakutavat likviidsust.

³ Hõlmab eurosisüsteemi välisvaluuta vahetustehingute raames vähendatavat likviidsust. Rohkema teabe saamiseks vt <http://www.ecb.europa.eu/mopo/liq/html/index.en.html>.

RAHA, PANGANDUS JA MUUD FINANTSASUTUSED

2.1 Euroala rahaloomeasutuste koondbilanss¹ (mld EUR; bilansiline jääk perioodi lõpu seisuga)

1. Varad

	Kokku	Laenuid euroala residentidele				Euroala residentide poolt emiteeritud väärt-paberite, v.a aktsiate, positsioonid				Raha-turu-fondide osakud ²	Euroala residentide poolt emiteeritud aktsiad ja muud omandi-väärt-paberid	Välis-varad	Põhi-varad	Üle-jäänud varad
		Kokku	Valitsus-sektor	Muud euroala residen-did	Raha-loome-asutused	Kokku	Valitsus-sektor	Muud euroala residentid	Raha-loome-asutused					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Eurosüsteem														
2012	5 288,1	3 351,2	16,9	1,0	3 333,3	723,1	568,4	10,5	144,2	-	23,4	799,9	8,3	382,3
2013	4 073,0	2 283,2	15,0	1,2	2 267,1	715,3	567,6	24,9	122,8	-	25,0	632,4	8,3	408,7
2014 II kv	3 735,9	1 897,2	13,6	1,2	1 882,4	706,4	569,4	15,6	121,3	-	27,0	675,0	8,1	422,3
III kv	3 722,6	1 867,2	13,6	1,2	1 852,4	698,0	562,8	14,5	120,6	-	26,7	688,3	8,1	434,2
2014 juuli	3 654,1	1 815,5	13,6	1,2	1 800,7	699,3	564,3	14,2	120,7	-	26,5	680,3	8,1	424,5
aug	3 673,8	1 830,6	13,6	1,2	1 815,8	695,3	560,2	14,3	120,9	-	26,7	686,1	8,1	426,9
sept	3 722,6	1 867,2	13,6	1,2	1 852,4	698,0	562,8	14,5	120,6	-	26,7	688,3	8,1	434,2
okt ³⁾	3 693,3	1 852,8	13,6	1,2	1 837,9	691,7	555,2	15,6	120,9	-	26,6	678,7	8,2	435,4
Rahaloomeasutused väljaspool eurosüsteemi														
2012	32 694,8	17 987,2	1 153,4	11 043,4	5 790,4	4 901,8	1 627,0	1 423,3	1 851,6	66,8	1 227,8	4 045,7	214,7	4 250,9
2013	30 442,9	16 981,3	1 082,3	10 648,4	5 250,6	4 673,4	1 694,3	1 335,8	1 643,3	58,1	1 232,5	3 854,3	210,6	3 432,7
2014 II kv	30 730,0	16 887,3	1 087,3	10 604,7	5 195,3	4 693,0	1 808,5	1 302,7	1 581,8	45,4	1 236,7	4 076,4	203,2	3 588,1
III kv	31 195,3	16 819,6	1 085,6	10 578,7	5 155,4	4 673,3	1 840,3	1 283,1	1 549,8	44,1	1 239,3	4 300,7	204,0	3 914,2
2014 juuli	30 890,7	16 869,5	1 096,6	10 572,1	5 200,9	4 673,1	1 800,5	1 307,0	1 565,6	43,3	1 238,1	4 173,0	203,5	3 690,2
aug	31 097,2	16 806,6	1 086,0	10 535,1	5 185,5	4 680,4	1 831,1	1 295,9	1 553,4	47,1	1 236,3	4 190,1	203,5	3 933,1
sept	31 195,3	16 819,6	1 085,6	10 578,7	5 155,4	4 673,3	1 840,3	1 283,1	1 549,8	44,1	1 239,3	4 300,7	204,0	3 914,2
okt ⁴⁾	31 161,0	16 781,8	1 093,5	10 553,9	5 134,4	4 652,2	1 867,6	1 272,7	1 511,8	43,5	1 231,7	4 289,5	204,8	3 957,7

2. Kohustused

	Kokku	Ringluses olev sularaha	Euroala residentide hoiused				Rahaturu-fondide osakud ³	Emiteeritud võlaväärt-paberid ⁴	Kapital ja reservid	Väliskohustused	Ülejäänud kohustused
			Kokku	Keskvalitsus	Muu valitsus-sektor / muud euroala residentid	Rahaloome-asutused					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Eurosüsteem											
2012	5 288,1	938,2	3 062,2	81,4	64,5	2 916,4	-	0,0	536,6	298,7	452,5
2013	4 073,0	982,4	2 004,3	62,3	40,1	1 901,9	-	0,0	406,3	202,2	477,8
2014 II kv	3 735,9	986,1	1 652,4	101,1	50,0	1 501,4	-	0,0	459,4	148,7	489,2
III kv	3 722,6	998,3	1 596,9	51,0	39,4	1 506,4	-	0,0	479,6	143,0	504,8
2014 juuli	3 654,1	996,3	1 564,8	98,2	45,9	1 420,7	-	0,0	464,4	136,4	492,1
aug	3 673,8	998,1	1 566,2	63,8	37,4	1 465,0	-	0,0	473,8	140,7	495,0
sept	3 722,6	998,3	1 596,9	51,0	39,4	1 506,4	-	0,0	479,6	143,0	504,8
okt ⁴⁾	3 693,3	1 002,2	1 579,7	52,9	47,1	1 479,7	-	0,0	469,1	133,8	508,7
Rahaloomeasutused väljaspool eurosüsteemi											
2012	32 694,8	-	17 195,3	169,6	10 870,4	6 155,3	534,7	4 848,9	2 344,0	3 494,8	4 277,2
2013	30 442,9	-	16 646,2	152,5	10 940,5	5 553,1	462,9	4 352,6	2 398,6	3 106,7	3 476,1
2014 II kv	30 730,0	-	16 725,3	214,9	10 984,5	5 525,9	437,6	4 236,3	2 455,1	3 226,1	3 649,7
III kv	31 195,3	-	16 648,7	189,6	11 025,3	5 433,8	458,5	4 197,4	2 490,1	3 434,4	3 966,2
2014 juuli	30 890,7	-	16 716,1	194,6	10 986,7	5 534,8	452,3	4 210,5	2 462,9	3 301,6	3 747,3
aug	31 097,2	-	16 695,9	182,7	11 036,7	5 476,5	459,8	4 195,7	2 479,5	3 309,5	3 956,9
sept	31 195,3	-	16 648,7	189,6	11 025,3	5 433,8	458,5	4 197,4	2 490,1	3 434,4	3 966,2
okt ⁴⁾	31 161,0	-	16 624,0	181,7	11 038,0	5 404,3	472,5	4 121,9	2 479,4	3 431,1	4 032,1

Allikas: EKP.

¹ Andmed viitavad euroala muutuvale struktuurile. Täpsem teave on esitatud üldmärkustes.

² Euroala residentide poolt väljastatud summad. Euroalaväliste residentide poolt väljastatud summad on kajastatud välisvarade all.

³ Euroala residentide poolt hoitavad summad.

⁴ Summad, mis on väljastatud kuni kaheaastase tähtajaga ja mida hoiavad euroalavälised residentid, on kajastatud väliskohustuste all.

2.2 Euroala rahaloomeasutuste konsolideeritud bilanss¹

(mld EUR; bilansiline jääk perioodi lõpu seisuga; tehingud perioodi jooksul)

1. Varad

	Kokku	Laenuid euroala residentidele			Euroala residentide poolt emiteeritud väärt-paberite, v.a aktsiate, positsioonid			Muude euroala residentide poolt emiteeritud aktsiad ja muud omandi-väärt-paberid	Välisvarad	Põhivarad	Ülejäänud varad ²
		Kokku	Valitsussektor	Muud euroala residentid	Kokku	Valitsussektor	Muud euroala residentid				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Bilansiline jääk											
2012	26 251,1	12 214,6	1 170,3	11 044,3	3 629,2	2 195,4	1 433,8	767,0	4 845,6	222,9	4 571,8
2013	24 647,4	11 746,8	1 097,3	10 649,6	3 622,6	2 261,8	1 360,8	792,1	4 486,8	218,9	3 780,2
2014 II kv	25 130,8	11 706,8	1 100,9	10 605,9	3 696,2	2 377,9	1 318,3	805,5	4 751,3	211,3	3 959,6
III kv	25 682,3	11 679,0	1 099,2	10 579,8	3 700,8	2 403,2	1 297,7	804,2	4 989,0	212,2	4 297,1
2014 juuli	25 303,0	11 683,4	1 110,1	10 573,3	3 686,1	2 364,8	1 321,3	805,7	4 853,3	211,5	4 063,1
aug	25 536,4	11 635,8	1 099,5	10 536,3	3 701,4	2 391,3	1 310,1	802,7	4 876,2	211,6	4 308,6
sept	25 682,3	11 679,0	1 099,2	10 579,8	3 700,8	2 403,2	1 297,7	804,2	4 989,0	212,2	4 297,1
okt ⁽³⁾	25 696,2	11 662,2	1 107,1	10 555,1	3 711,2	2 422,8	1 288,3	800,3	4 968,1	213,0	4 341,4
Tehingud											
2012	90,5	-35,3	-4,6	-30,8	112,1	183,0	-70,9	38,6	-150,0	-14,0	139,1
2013	-1 619,0	-279,2	-73,7	-205,4	-26,6	46,1	-72,7	14,1	-80,8	-2,1	-1 244,5
2014 II kv	164,2	-19,6	-6,1	-13,5	-8,9	2,6	-11,5	5,3	68,3	1,4	117,7
III kv	335,3	-20,2	-3,7	-16,5	-16,8	7,7	-24,4	0,8	37,9	1,0	332,6
2014 juuli	137,0	-14,6	7,5	-22,1	-15,4	-17,8	2,4	4,0	61,2	0,3	101,6
aug	190,5	-46,3	-10,6	-35,7	4,1	15,9	-11,8	-3,8	-7,0	0,1	243,4
sept	7,8	40,7	-0,6	41,3	-5,4	9,6	-15,0	0,6	-16,3	0,6	-12,4
okt ⁽³⁾	42,3	-8,8	6,9	-15,7	14,3	24,8	-10,5	-0,7	-6,0	0,8	42,6

2. Kohustused

	Kokku	Ringluses olev sularaha	Keskvalitsuse hoiused	Muu valitsus-sektori / muude euroala residentide hoiused	Rahaturu-fondide osakud ³	Emiteeritud võlaväärt-paberid ⁴	Kapital ja reservid	Välis-kohustused	Ülejäänud kohustused ²	Rahaloome-asutuste vahelised kohustused, mis ületavad rahaloome-asutuste vahelisi varasid
Bilansiline jääk										
2012	26 251,1	876,8	251,0	10 934,9	467,9	2 853,2	2 396,4	3 793,4	4 729,6	-52,1
2013	24 647,4	921,2	214,8	10 980,7	404,8	2 586,5	2 339,4	3 308,9	3 953,9	-62,6
2014 II kv	25 130,8	935,3	315,9	11 034,4	392,2	2 533,2	2 456,4	3 374,8	4 138,9	-50,3
III kv	25 682,3	947,0	240,6	11 064,7	414,4	2 526,9	2 507,9	3 577,4	4 471,0	-67,6
2014 juuli	25 303,0	944,7	292,8	11 032,6	409,0	2 524,2	2 468,4	3 438,0	4 239,4	-46,1
aug	25 536,4	946,8	246,4	11 074,1	412,6	2 521,4	2 493,0	3 450,2	4 451,8	-59,9
sept	25 682,3	947,0	240,6	11 064,7	414,4	2 526,9	2 507,9	3 577,4	4 471,0	-67,6
okt ⁽³⁾	25 696,2	950,6	234,6	11 085,1	429,1	2 489,2	2 490,4	3 564,9	4 540,7	-88,3
Tehingud										
2012	90,5	19,5	-5,1	180,5	-18,2	-125,3	156,0	-251,4	151,4	-16,9
2013	-1 619,0	44,4	-37,0	162,2	-46,6	-199,2	78,1	-441,6	-1 187,6	8,3
2014 II kv	164,2	18,8	48,8	35,9	-11,6	-20,8	17,1	-43,6	135,2	-15,6
III kv	335,3	11,7	-75,6	11,6	9,0	-26,1	46,7	36,9	331,9	-10,9
2014 juuli	137,0	9,4	-23,1	-4,5	16,9	-17,6	15,2	34,0	102,9	3,9
aug	190,5	2,0	-46,4	37,0	3,7	-3,5	9,7	-5,0	204,9	-12,1
sept	7,8	0,3	-6,1	-20,9	-11,6	-5,0	21,8	8,0	24,1	-2,7
okt ⁽³⁾	42,3	3,5	-6,1	19,1	14,8	-31,1	0,8	-12,5	78,6	-25,0

Allikas: EKP.

¹ Andmed viitavad euroala muutuvale struktuurile. Täpsem teave on esitatud üldmärkustes.² 2010. aasta detsembris muudeti ühes liikmesriigis tuletisinstrumentide kirjendamispärasid, mis tõi kaasa selle positsiooni kasvu.³ Euroala residentide poolt hoitavad summad.⁴ Summad, mis on väljastatud kuni kaheaastase tähtajaga ja mida hoiavad euroalavälised residentid, on kajastatud väliskohustuste all.

2.3 Rahastatistika¹

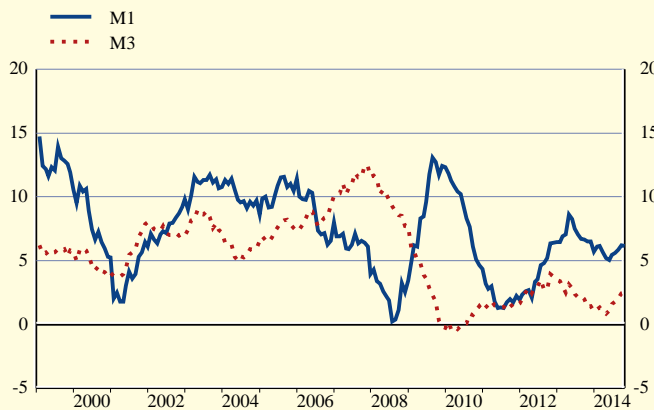
(mld EUR ja aastased kasvumäärad; sesoonselt kohandatud; bilansiline jääk ja kasvumäärad perioodi lõpu seisuga; tehingud perioodil)

1. Rahaagregaadid² ja vastaskirjed

	M3					M3 3 kuu libisev keskmine (tsentreeritud)	Pikemaajalised finantskohustused	Krediit valitsus-sektorile	Krediit muudele euroala residentidele ³			Neto-välisvarad ⁴
	M2		M3-M2	Laenuid	Memokirje: müügi ja väärt-paberistamisega kohandatud laenuid ⁵							
	M1	M2-M1										
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Bilansiline jääk												
2012	5 107,5	3 884,8	8 992,3	788,7	9 780,9	-	7 570,1	3 410,8	13 069,5	10 860,0	-	1 029,8
2013	5 391,9	3 814,4	9 206,3	624,3	9 830,6	-	7 304,4	3 407,5	12 709,4	10 546,4	-	1 153,9
2014 II kv	5 559,3	3 802,2	9 361,5	602,5	9 964,0	-	7 294,6	3 447,9	12 587,3	10 463,9	-	1 358,3
III kv	5 693,8	3 784,0	9 477,8	610,5	10 088,3	-	7 331,6	3 508,9	12 560,8	10 444,0	-	1 420,2
2014 juuli	5 606,2	3 801,0	9 407,2	607,8	10 015,0	-	7 298,8	3 469,4	12 570,0	10 438,3	-	1 405,3
aug	5 657,0	3 792,0	9 449,0	606,9	10 055,9	-	7 317,2	3 500,5	12 559,4	10 433,7	-	1 416,5
sept	5 693,8	3 784,0	9 477,8	610,5	10 088,3	-	7 331,6	3 508,9	12 560,8	10 444,0	-	1 420,2
okt ⁶	5 746,6	3 757,2	9 503,8	630,2	10 134,0	-	7 270,5	3 526,2	12 540,7	10 430,5	-	1 415,3
Tehingud												
2012	309,5	78,9	388,5	-55,7	332,8	-	-115,3	184,9	-100,6	-69,1	-13,4	99,4
2013	291,7	-67,2	224,5	-123,6	100,9	-	-89,5	-24,5	-304,5	-247,3	-221,1	359,2
2014 II kv	68,3	8,0	76,3	0,7	77,0	-	-65,1	-27,6	-50,6	-47,9	7,9	83,8
III kv	125,7	-21,9	103,8	3,7	107,5	-	-2,6	41,5	-18,7	-10,4	-10,9	27,9
2014 juuli	46,6	-2,2	44,3	5,4	49,7	-	-2,5	15,1	-3,6	-15,1	-16,4	35,5
aug	48,9	-9,8	39,1	-1,0	38,1	-	1,4	20,5	-10,9	-3,3	-2,8	-1,5
sept	30,3	-9,9	20,4	-0,7	19,7	-	-1,5	5,9	-4,3	8,1	8,3	-6,0
okt ⁶	50,3	-26,9	23,3	19,6	42,9	-	-34,5	21,4	-8,9	-4,4	-3,3	9,9
Kasvumäärad												
2012	6,4	2,1	4,5	-6,6	3,5	3,6	-1,5	5,8	-0,8	-0,6	-0,1	99,4
2013	5,7	-1,7	2,5	-16,2	1,0	1,2	-1,2	-0,7	-2,3	-2,3	-2,0	359,2
2014 II kv	5,4	-1,8	2,4	-8,8	1,6	1,5	-1,6	-2,5	-2,3	-1,8	-1,1	385,4
III kv	6,2	-1,6	3,0	-4,4	2,5	2,3	-1,1	-0,5	-1,9	-1,2	-0,6	333,0
2014 juuli	5,6	-1,8	2,5	-7,0	1,8	1,8	-1,3	-1,8	-2,0	-1,6	-1,0	412,9
aug	5,9	-1,7	2,7	-6,7	2,0	2,1	-1,1	-1,2	-1,9	-1,5	-0,9	379,2
sept	6,2	-1,6	3,0	-4,4	2,5	2,3	-1,1	-0,5	-1,9	-1,2	-0,6	333,0
okt ⁶	6,2	-2,1	2,7	-1,0	2,5	.	-1,8	-0,1	-1,7	-1,1	-0,5	305,7

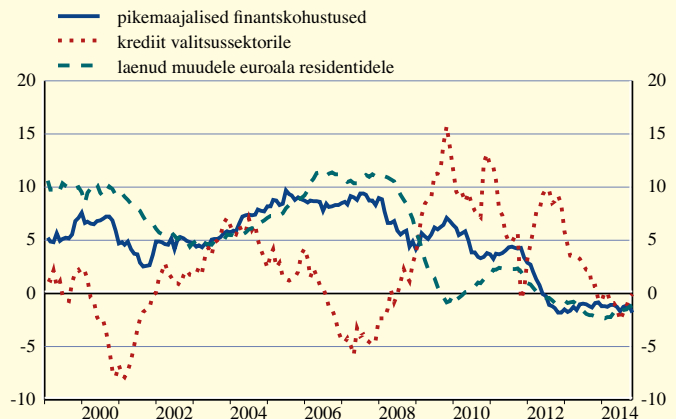
J1 Rahaagregaadid¹

(aastane kasvumäär; sesoonselt kohandatud)

J2 Vastaskirjed¹

(aastane kasvumäär; sesoonselt kohandatud)

Allikas: EKP.

¹ Andmed viitavad euroala muutvale struktuurile. Täpsem teave on esitatud üldmärkustes.

² Rahaloomeasutuste ja keskvalitsuse (postiasutus, riigikassa) rahalised kohustused euroala residentidest mitterahaloomeasutuste (v.a keskvalitsus) vastu. M1, M2 ja M3 määratlust vaata sõnastikust.

³ V.a keskkete osapooltega tehtud pöördrepitehingud (alates 2010. aasta juunist); tehinguid ja kasvumäärasid on vastavalt kohandatud.

⁴ Kasvumäärade osas kajastatud väärtused on kõnealusel perioodil lõppenud 12 kuu jooksul sooritatud tehingute summad.

⁵ Kohandus vastavalt laenude eemaldamisele rahaloomeasutuste bilansist müügi või väärtpaperistamise teel.

2.3 Rahastatistika¹

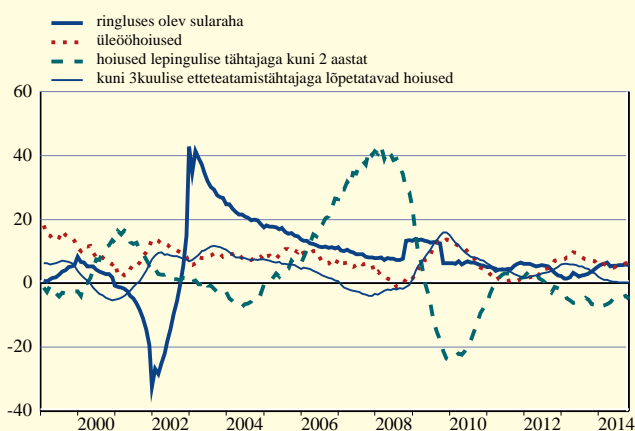
(mld EUR ja aastased kasvumäärad; sesoonselt kohandatud; bilansiline jääk ja kasvumäärad perioodi lõpu seisuga; tehingud perioodil)

2. Rahaagregaatide komponendid ja pikemaajalised finantskohustused

	Ringluses olev sularaha	Üleööhoiused	Hoiused lepingulise tähtajaga kuni 2 aastat	Kuni 3kuulise etteteatamis-tähtajaga lõpetatavad hoiused	Repo tehingud ²	Rahaturu-fondide osakud	Võlaväärt-paberid tähtajaga kuni 2 aastat	Võlaväärt-paberid tähtajaga üle 2 aasta	Üle 3kuulise etteteatamis-tähtajaga lõpetatavad hoiused	Hoiused lepingulise tähtajaga üle 2 aasta	Kapital ja reservid
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Bilansiline jääk											
2012	863,4	4 244,0	1 803,3	2 081,5	125,0	483,1	180,6	2 680,8	106,0	2 395,9	2 387,4
2013	908,8	4 483,2	1 691,2	2 123,2	120,0	417,7	86,5	2 506,3	91,5	2 373,3	2 333,3
2014 II kv	931,5	4 627,8	1 671,0	2 131,2	129,7	397,0	75,8	2 455,1	90,1	2 301,8	2 447,6
III kv	948,2	4 745,6	1 647,4	2 136,6	122,4	419,2	68,8	2 457,0	92,4	2 278,6	2 503,5
2014 juuli	936,3	4 669,8	1 669,4	2 131,7	128,6	409,1	70,1	2 453,3	90,7	2 292,7	2 462,1
aug	943,3	4 713,7	1 657,9	2 134,2	128,6	404,2	74,1	2 448,4	91,9	2 289,8	2 487,2
sept	948,2	4 745,6	1 647,4	2 136,6	122,4	419,2	68,8	2 457,0	92,4	2 278,6	2 503,5
okt ⁽⁰⁾	949,5	4 797,1	1 624,6	2 132,5	130,7	432,6	66,9	2 420,4	91,8	2 265,6	2 492,6
Tehingud											
2012	20,0	289,5	-36,0	114,9	-16,9	-20,2	-18,5	-106,4	-10,2	-156,3	157,6
2013	45,3	246,3	-111,1	43,9	-12,0	-48,8	-62,8	-137,6	-14,3	-18,6	81,0
2014 II kv	6,7	61,6	2,2	5,8	12,4	-6,0	-5,8	-15,8	-1,0	-54,7	6,4
III kv	16,7	109,1	-27,1	5,1	-8,2	8,9	3,0	-27,7	2,3	-28,4	51,1
2014 juuli	4,8	41,8	-2,6	0,4	-1,3	12,2	-5,5	-10,6	0,6	-10,2	17,7
aug	7,0	41,9	-12,2	2,4	-0,2	-4,8	4,0	-5,5	1,1	-4,5	10,3
sept	4,9	25,4	-12,2	2,3	-6,7	1,5	4,5	-11,6	0,6	-13,7	23,1
okt ⁽⁰⁾	1,3	49,0	-22,4	-4,5	8,2	13,6	-2,2	-29,6	-0,6	-11,6	7,4
Kasvumäärad											
2012	2,4	7,3	-1,9	5,9	-11,6	-3,9	-9,9	-3,8	-8,8	-6,1	7,0
2013	5,2	5,8	-6,2	2,1	-9,5	-10,4	-37,8	-5,1	-13,5	-0,8	3,4
2014 II kv	5,6	5,4	-4,6	0,5	5,2	-8,2	-25,8	-3,2	-6,8	-3,9	2,5
III kv	6,0	6,2	-3,9	0,3	9,7	-2,0	-25,2	-2,7	-1,2	-4,7	4,2
2014 juuli	5,6	5,6	-4,3	0,2	0,9	-4,0	-28,7	-2,6	-5,1	-4,2	3,3
aug	5,8	5,9	-4,2	0,4	5,9	-5,3	-25,7	-2,3	-2,9	-4,2	3,2
sept	6,0	6,2	-3,9	0,3	9,7	-2,0	-25,2	-2,7	-1,2	-4,7	4,2
okt ⁽⁰⁾	5,6	6,3	-4,9	0,2	10,2	1,0	-21,8	-4,3	-0,9	-5,4	4,6

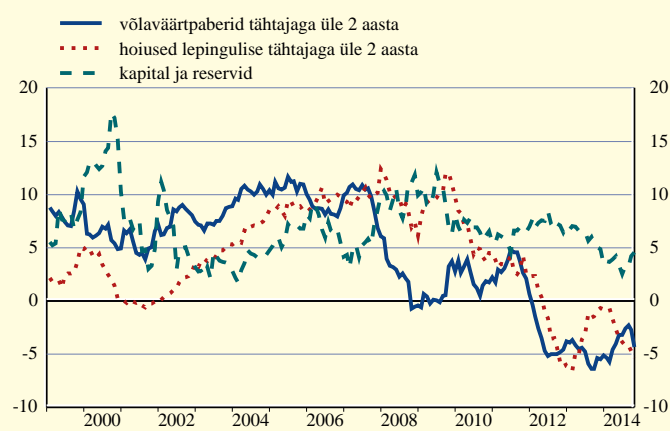
J3 Rahaagregaatide komponendid¹

(aastane kasvumäär; sesoonselt kohandatud)

J4 Pikemaajaliste finantskohustuste komponendid¹

(aastane kasvumäär; sesoonselt kohandatud)

Allikas: EKP.

¹ Andmed viitavad euroala muutuvale struktuurile. Täpsem teave on esitatud üldmärkustes.

² V.a kesksete osapooltega tehitud repo tehingud (alates 2010. aasta juunist); tehinguid ja kasvumäärasid on vastavalt kohandatud.

2.3 Rahastatistika¹

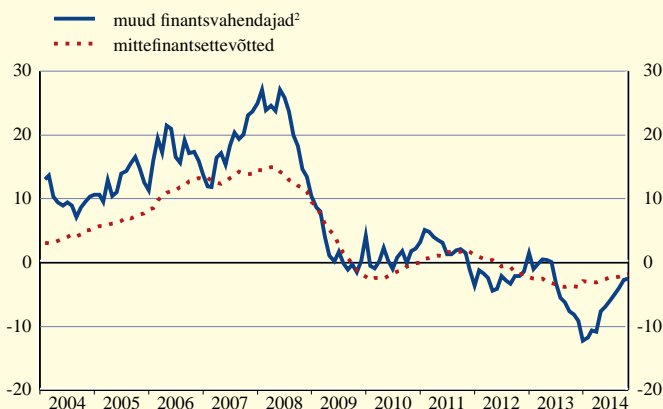
(mld EUR ja aastakasvud; sesoonselt kohandatud; bilansiline jääk ja kasvumäärad perioodi lõpu seisuga; tehingud perioodil)

3. Laenu M3 vastaskirjena

	Kindlustus- selsid ja pensionifondid	Muud finants- vahenda- jad ²	Mittefinantsettevõtted					Kodumajapidamised ³				
	Kokku	Kokku	Kokku	Kokku Vastavalt müügle ja väärtpaperis- tamisele kohanda- tud laenu ⁴	Kuni 1 aasta	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku	Kokku Vastavalt müügle ja väärtpaperis- tamisele kohanda- tud laenu ⁴	Tarbimis- laenu	Eluaseme- laenu	Muud laenu
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Bilansiline jääk												
2012	89,0	984,3	4 544,6	-	1 127,9	795,6	2 621,0	5 242,3	-	602,0	3 823,6	816,7
2013	98,3	872,6	4 354,1	-	1 065,6	740,8	2 547,8	5 221,4	-	573,5	3 851,5	796,4
2014 II kv	99,0	867,8	4 306,1	-	1 058,1	734,0	2 514,1	5 191,0	-	570,3	3 835,3	785,4
III kv	103,3	861,5	4 284,5	-	1 055,7	726,0	2 502,8	5 194,6	-	567,1	3 844,1	783,4
2014 juuli	102,1	851,3	4 293,9	-	1 051,2	731,1	2 511,5	5 191,0	-	571,1	3 836,6	783,3
aug	97,8	853,9	4 290,6	-	1 049,4	730,1	2 511,0	5 191,5	-	566,8	3 843,6	781,2
sept	103,3	861,5	4 284,5	-	1 055,7	726,0	2 502,8	5 194,6	-	567,1	3 844,1	783,4
okt ¹⁰	102,9	857,1	4 273,5	-	1 051,3	723,7	2 498,5	5 196,9	-	568,7	3 848,1	780,1
Tehingud												
2012	-2,0	14,5	-107,6	-60,3	6,2	-51,4	-62,3	26,0	34,7	-17,7	48,8	-5,1
2013	9,6	-120,7	-132,8	-127,5	-44,5	-44,5	-43,7	-3,5	14,4	-18,0	27,6	-13,1
2014 II kv	-1,7	8,0	-18,9	-8,3	3,3	5,9	-28,1	-35,4	9,3	-2,0	-32,7	-0,7
III kv	4,2	-5,2	-17,5	-19,3	-3,3	-6,5	-7,7	8,2	9,5	1,2	10,4	-3,4
2014 juuli	3,1	-8,1	-11,4	-13,1	-7,4	-1,8	-2,2	1,2	1,9	0,7	1,7	-1,2
aug	-4,3	1,3	-3,4	-3,1	-1,9	-1,2	-0,3	3,1	3,3	-1,2	6,0	-1,6
sept	5,5	1,5	-2,7	-3,1	6,0	-3,5	-5,3	3,8	4,3	1,7	2,7	-0,6
okt ¹⁰	-0,4	-4,9	-2,9	-3,3	-2,7	-1,0	0,7	3,8	5,2	1,8	3,8	-1,7
Kasvumäärad												
2012	-2,2	1,5	-2,3	-1,3	0,5	-6,0	-2,3	0,5	0,7	-2,8	1,3	-0,6
2013	10,8	-12,2	-2,9	-2,8	-4,0	-5,6	-1,7	-0,1	0,3	-3,0	0,7	-1,6
2014 II kv	4,8	-6,0	-2,3	-2,2	-2,7	-3,3	-1,9	-0,6	0,6	-1,4	-0,4	-1,4
III kv	8,5	-2,7	-2,0	-1,8	-1,4	-3,3	-1,9	-0,5	0,5	-1,1	-0,1	-1,7
2014 juuli	7,0	-4,9	-2,3	-2,2	-2,4	-3,6	-1,9	-0,5	0,5	-1,6	-0,1	-1,4
aug	0,3	-3,9	-2,2	-2,0	-2,2	-3,6	-1,7	-0,5	0,5	-1,6	0,0	-1,7
sept	8,5	-2,7	-2,0	-1,8	-1,4	-3,3	-1,9	-0,5	0,5	-1,1	-0,1	-1,7
okt ¹⁰	5,8	-2,6	-1,8	-1,6	-1,1	-3,4	-1,7	-0,4	0,6	0,1	-0,2	-1,8

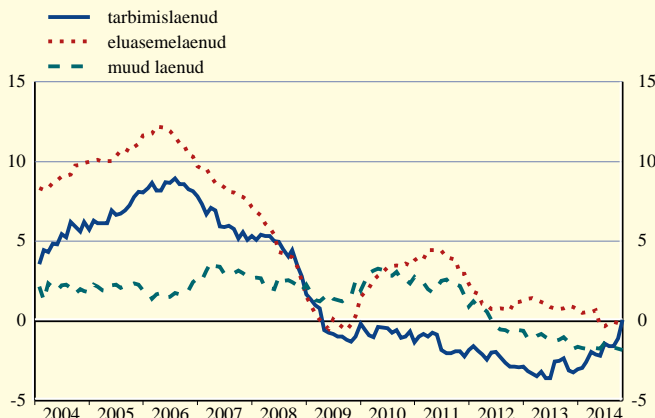
J5 Laenu muudele finantsvahendajatele ja mittefinantsettevõtetele¹

(aastakasvud; sesoonselt kohandatud)

J6 Laenu kodumajapidamistele¹

(aastakasvud; sesoonselt kohandatud)

Allikas: EKP.

¹ Andmed viitavad euroala muutuvale struktuurile. Täpsem teave on esitatud üldmärkustes.

² V.a kesksete osapooltega tehtud pöördrepitehingud (alates 2010. aasta juunist); tehinguid ja kasvumäärased on vastavalt kohandatud.

³ Kaasa arvatud kodumajapidamisi teenindavad mittetulundusühingud.

⁴ Kohandus vastavalt laenu eemaldamisele rahaloomeasutuste bilansist müügi või väärtpaperistamise teel.

2.4 Rahaloomeasutuste antud laenude jaotus^{1, 2}

(mld EUR ja aastakasvud; sesoonselt kohandamata; bilansiline jääk ja kasvumäärad perioodi lõpu seisuga; tehingud perioodil)

1. Laenuid finantsvahendajatele ja mittefinantsettevõtetele

	Kindlustusseltsid ja pensionifondid				Muud finantsvahendajad				Mittefinantsettevõtted				
	Kokku	Kuni 1 aasta	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku	Kuni 1 aasta	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku	Kuni 1 aasta	1-5 aastat	Üle 5 aasta	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Bilansiline jääk													
2013	90,0	72,6	4,1	13,3	983,6	122,1	438,6	223,4	321,7	4 345,0	1 059,2	739,7	2 546,1
2014 II kv	99,1	82,9	3,9	12,2	994,0	119,0	447,3	234,2	312,6	4 316,1	1 066,1	735,5	2 514,5
III kv	107,0	89,8	4,6	12,6	989,6	121,7	440,4	238,0	311,2	4 285,1	1 054,9	726,7	2 503,5
2014 aug	100,7	84,0	4,5	12,1	962,6	116,9	412,0	237,9	312,8	4 282,1	1 036,9	731,4	2 513,8
sept	107,0	89,8	4,6	12,6	989,6	121,7	440,4	238,0	311,2	4 285,1	1 054,9	726,7	2 503,5
okt ⁽⁰⁾	106,5	89,3	4,7	12,5	977,0	121,1	431,4	243,5	302,0	4 271,2	1 046,1	725,4	2 499,7
Tehingud													
2013	8,8	8,8	-0,3	0,3	-76,9	43,9	-55,6	3,6	-24,9	-133,2	-44,4	-44,6	-44,2
2014 II kv	-0,2	0,9	0,0	-1,1	17,1	2,3	8,3	13,6	-4,8	-8,1	7,1	8,5	-23,7
III kv	7,8	6,8	0,7	0,3	-3,4	2,6	1,1	1,8	-6,3	-26,9	-12,1	-7,4	-7,5
2014 aug	-3,6	-3,6	0,0	-0,1	-10,8	-4,1	-12,5	2,5	-0,8	-20,4	-20,3	-2,0	1,9
sept	6,3	5,7	0,1	0,4	20,9	4,7	26,5	-1,0	-4,7	6,3	17,8	-4,1	-7,3
okt ⁽⁰⁾	-0,5	-0,6	0,1	-0,1	-13,1	-0,5	-11,5	6,1	-7,8	-5,9	-7,1	0,0	1,2
Kasvumäärad													
2013	10,7	13,7	-7,0	2,2	-6,9	23,5	-10,5	1,7	-7,1	-3,0	-4,0	-5,6	-1,7
2014 II kv	4,6	5,2	5,5	0,3	-5,7	-4,5	-11,7	9,9	-5,8	-2,3	-2,8	-3,3	-1,8
III kv	8,6	9,4	32,9	-2,9	-2,7	-3,2	-7,7	9,5	-3,3	-2,0	-1,4	-3,3	-1,9
2014 aug	0,6	-0,1	28,5	-3,2	-3,6	-0,9	-10,2	10,0	-3,1	-2,2	-2,2	-3,5	-1,7
sept	8,6	9,4	32,9	-2,9	-2,7	-3,2	-7,7	9,5	-3,3	-2,0	-1,4	-3,3	-1,9
okt ⁽⁰⁾	6,0	7,1	30,5	-7,4	-1,9	2,1	-5,6	11,8	-5,9	-1,8	-1,1	-3,3	-1,7

2. Laenuid kodumajapidamistele³

	Kokku	Tarbimislaenuid				Eluasemelaeenuid				Muud laenuid				
		Kokku	Kuni 1 aasta	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku	Kuni 1 aasta	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku	Kuni 1 aasta	1-5 aastat	Üle 5 aasta	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Bilansiline jääk														
2013	5 229,7	575,8	128,6	169,5	277,7	3 857,5	12,7	55,4	3 789,3	796,5	408,6	136,5	76,4	583,6
2014 II kv	5 195,5	572,8	125,7	169,6	277,5	3 832,2	13,2	54,6	3 764,4	790,5	399,8	141,0	75,6	573,9
III kv	5 196,9	568,5	122,2	170,1	276,2	3 844,9	13,5	54,9	3 776,4	783,6	399,7	135,0	74,3	574,2
2014 aug	5 189,7	566,6	120,8	169,7	276,1	3 843,3	13,1	55,0	3 775,2	779,9	398,3	131,7	74,4	573,8
sept	5 196,9	568,5	122,2	170,1	276,2	3 844,9	13,5	54,9	3 776,4	783,6	399,7	135,0	74,3	574,2
okt ⁽⁰⁾	5 199,2	569,3	120,8	171,5	276,9	3 850,5	14,0	55,0	3 781,5	779,5	397,4	132,3	74,8	572,3
Tehingud														
2013	-4,2	-18,1	-4,0	-6,8	-7,3	27,2	-1,4	-1,5	30,0	-13,3	-10,7	-3,5	-3,7	-6,1
2014 II kv	-22,3	2,7	-1,0	4,3	-0,7	-32,0	0,1	-0,2	-31,9	7,0	0,0	6,8	0,2	0,0
III kv	6,0	0,1	-1,1	0,9	0,3	14,3	0,3	0,1	13,8	-8,3	-2,0	-6,1	-0,6	-1,7
2014 aug	-0,8	-3,0	-1,4	-0,7	-0,9	4,0	-0,1	0,1	4,0	-1,9	-1,2	-1,3	-0,3	-0,2
sept	7,9	3,2	2,1	0,7	0,5	3,7	0,4	-0,1	3,4	0,9	1,0	2,9	0,0	-2,0
okt ⁽⁰⁾	3,8	0,9	-1,3	1,4	0,9	5,5	0,0	0,1	5,3	-2,6	-1,9	-1,9	0,6	-1,2
Kasvumäärad														
2013	-0,1	-3,0	-2,9	-3,9	-2,5	0,7	-9,9	-2,6	0,8	-1,6	-2,6	-2,5	-4,6	-1,0
2014 II kv	-0,6	-1,5	-2,2	0,2	-2,1	-0,4	-5,2	-2,8	-0,3	-1,4	-1,3	-0,5	-2,6	-1,4
III kv	-0,5	-1,1	-3,1	1,3	-1,6	-0,2	5,7	-2,7	-0,1	-1,7	-1,4	-0,7	-2,4	-1,9
2014 aug	-0,5	-1,6	-3,4	0,6	-2,1	0,0	2,2	-3,0	0,0	-1,7	-1,2	-1,5	-3,4	-1,5
sept	-0,5	-1,1	-3,1	1,3	-1,6	-0,2	5,7	-2,7	-0,1	-1,7	-1,4	-0,7	-2,4	-1,9
okt ⁽⁰⁾	-0,4	0,1	-1,8	3,3	-1,0	-0,2	4,1	-2,6	-0,2	-1,8	-1,5	-1,1	-1,7	-2,0

Allikas: EKP.

¹ Rahaloomeasutuste sektor, v.a eurosüsteem; sektorite liigituse aluseks on ESA 95.

² Andmed viitavad euroala muutuvale struktuurile. Täpsem teave on esitatud üldmärkustes.

³ Kaasa arvatud kodumajapidamisi teenindavad mittetulundusühingud.

2.4 Rahaloomeasutuste antud laenude jaotus^{1, 2}

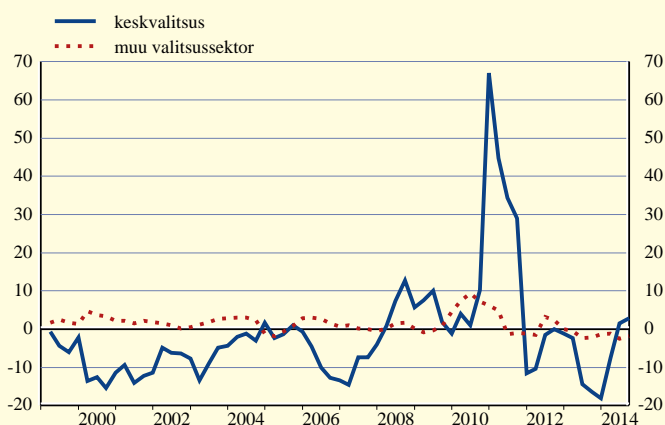
(mld EUR ja aastakasvud; sesoonselt kohandamata; bilansiline jääk ja kasvumäärad perioodi lõpu seisuga; tehingud perioodil)

3. Laenuid valitsussektorile ja euroalavälisetele residentidele

	Valitsussektor					Euroalavälised residentid				
	Kokku	Keskvalitsus	Muu valitsussektor			Kokku	Pangad ³	Mittepangad		
			Piirkondlik valitsus	Kohalik omavalitsus	Sotsiaalkindlustusfondid			Kokku	Valitsussektor	Muu
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Bilansiline jääk										
2012	1 153,4	341,8	221,6	565,9	24,1	2 868,2	1 906,7	961,5	60,7	900,7
2013	1 082,3	279,6	213,7	560,7	28,3	2 726,0	1 788,0	937,9	56,5	881,5
2013 IV kv	1 082,3	279,6	213,7	560,7	28,3	2 726,0	1 788,0	937,9	56,5	881,5
2014 I kv	1 092,9	289,2	213,5	562,0	28,2	2 864,4	1 904,3	960,1	58,4	901,7
II kv	1 087,3	295,2	207,4	556,1	28,5	2 933,4	1 957,6	975,8	57,7	918,1
III kv ⁽⁰⁾	1 085,6	294,9	204,9	552,8	32,9	3 064,5	2 021,0	1 041,3	63,4	978,0
Tehingud										
2012	-3,6	-4,1	-4,9	2,9	2,4	-128,3	-100,8	-27,5	-1,0	-26,5
2013	-72,2	-61,7	-7,9	-6,7	4,2	-72,7	-76,0	3,2	-2,1	5,4
2013 IV kv	-8,1	-5,4	0,0	0,6	-3,3	-10,9	2,9	-13,9	-2,2	-11,7
2014 I kv	9,2	8,5	-0,3	1,1	-0,1	135,1	113,5	21,6	2,2	19,4
II kv	-4,7	6,2	-6,1	-5,1	0,3	47,4	37,2	10,2	-1,0	11,2
III kv ⁽⁰⁾	-3,6	-1,3	-2,5	-4,1	4,3	1,5	-28,2	27,5	3,7	23,8
Kasvumäärad										
2012	-0,3	-1,2	-2,2	0,5	11,2	-4,2	-4,9	-2,8	-1,8	-2,8
2013	-6,3	-18,1	-3,6	-1,2	17,2	-2,6	-4,0	0,3	-3,6	0,6
2013 IV kv	-6,3	-18,1	-3,6	-1,2	17,2	-2,6	-4,0	0,3	-3,6	0,6
2014 I kv	-3,0	-7,6	-1,7	-1,4	8,5	1,8	3,5	-1,3	1,8	-1,5
II kv	-1,5	1,4	-5,0	-1,7	1,7	2,9	4,2	0,4	2,3	0,3
III kv ⁽⁰⁾	-0,7	2,8	-4,2	-1,3	4,1	6,3	7,0	4,8	4,6	4,8

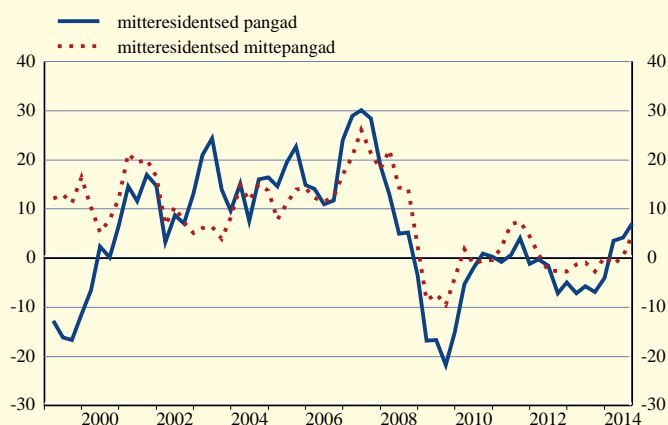
J7 Laenuid valitsussektorile²

(aastakasvud; sesoonselt kohandamata)

J8 Laenuid euroalavälisetele residentidele²

(aastakasvud; sesoonselt kohandamata)

Allikas: EKP.

¹ Rahaloomeasutuste sektor, v.a eurosüsteem; sektorite liigituse aluseks on ESA 95.

² Andmed viitavad euroala muutuvale struktuurile. Täpsem teave on esitatud üldmärkustes.

³ Käesolevas tabelis tähendab termin „pank” rahaloomeasutusega sarnast liiki asutust, mis asub väljaspool euroala.

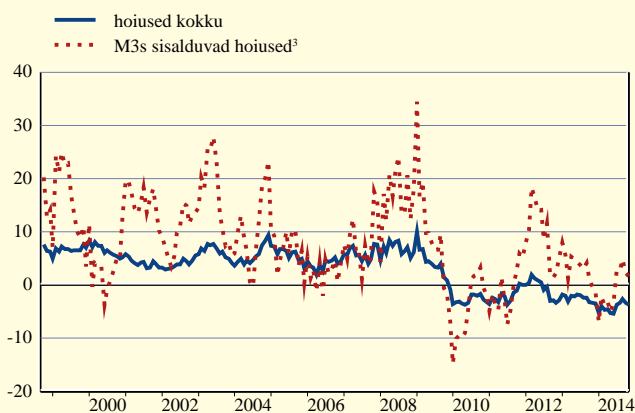
2.5 Rahaloomeasutustesse paigutatud hoiuste jaotus^{1, 2}

(mld EUR ja aastased kasvumäärad; bilansiline jääk ja kasvumäärad perioodi lõpu seisuga; tehingud perioodil)

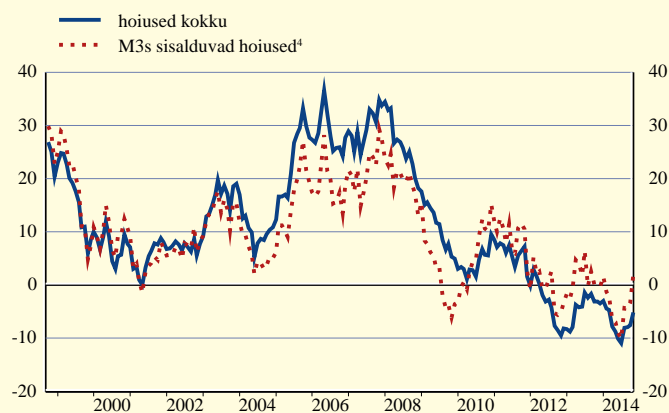
1. Finantsvahendajate hoiused

	Kindlustusettevõtted ja pensionifondid							Muud finantsvahendajad							
	Kokku	Üleöö- hoiused	Lepingulise täht- ajaga		Lõpetatavad ette- teatamistähtajaga		Repo- tehingud	Kokku	Üleöö- hoiused	Lepingulise täht- ajaga		Lõpetatavad ette- teatamistähtajaga		Repotehingud	
			Kuni 2 aastat	Üle 2 aasta	Kuni 3 kuud	Üle 3 kuu				Kuni 2 aastat	Üle 2 aasta	Kuni 3 kuud	Üle 3 kuu		
															1
Bilansiline jääk															
2012	691,4	106,5	81,4	484,4	6,4	0,2	12,5	2 020,0	410,1	236,6	1 021,0	13,6	0,3	338,6	260,8
2013	653,6	96,1	76,5	462,8	7,0	0,1	11,0	1 861,3	424,7	221,4	942,5	16,4	0,5	255,7	183,8
2014 II kv	654,5	109,3	75,4	449,5	8,1	0,1	12,1	1 796,8	442,0	212,9	871,2	16,5	0,2	254,0	171,2
III kv	648,8	110,2	71,0	444,2	8,4	0,2	14,9	1 798,8	461,5	229,0	852,9	17,0	0,4	238,0	163,6
2014 juuli	661,7	114,6	75,5	447,2	8,1	0,1	16,2	1 790,8	435,1	214,3	865,6	16,6	0,2	259,0	169,6
aug	658,1	111,0	76,8	445,9	8,0	0,2	16,2	1 793,6	430,4	224,0	863,7	16,6	0,4	258,7	171,9
sept	648,8	110,2	71,0	444,2	8,4	0,2	14,9	1 798,8	461,5	229,0	852,9	17,0	0,4	238,0	163,6
okt ⁽¹⁾	643,9	110,5	71,7	438,6	8,3	0,2	14,5	1 820,3	465,0	226,8	842,8	16,6	0,4	268,8	183,1
Tehingud															
2012	-12,3	15,2	2,9	-27,6	2,0	0,0	-4,7	-181,2	23,4	-49,5	-166,0	-2,0	-0,3	13,2	9,4
2013	-36,0	-9,2	-5,3	-21,9	1,3	-0,1	-0,8	-55,2	14,8	-14,8	-76,7	3,0	0,3	18,2	32,2
2014 II kv	-11,1	-2,1	-2,7	-6,5	0,0	0,0	0,0	-47,8	1,1	-2,4	-44,7	-1,5	-0,2	-0,1	-5,8
III kv	-6,4	0,4	-4,4	-5,5	0,3	0,0	2,9	-3,8	18,3	15,8	-22,1	0,4	0,1	-16,3	-7,7
2014 juuli	7,0	5,2	0,1	-2,4	0,0	0,0	4,2	-5,3	-4,8	1,1	-6,6	0,1	0,0	4,9	-1,6
aug	-3,8	-3,7	1,3	-1,4	-0,1	0,0	0,0	1,3	-5,4	9,6	-2,5	-0,1	0,1	-0,4	2,2
sept	-9,6	-1,1	-5,8	-1,8	0,4	0,0	-1,2	0,1	28,5	5,1	-13,0	0,4	0,0	-20,9	-8,3
okt ⁽¹⁾	-3,4	0,4	0,8	-4,0	0,0	0,0	-0,5	19,0	1,1	-2,1	-10,3	-0,6	0,0	30,8	19,5
Kasvumäärad															
2012	-1,7	16,5	3,8	-5,4	50,8	-	-32,1	-8,2	6,0	-17,3	-14,0	-14,0	-	2,9	2,5
2013	-5,2	-8,8	-6,5	-4,5	18,7	-	-7,3	-2,9	3,6	-6,3	-7,5	21,8	-	2,5	10,3
2014 II kv	-3,6	4,8	-4,0	-6,3	9,3	-	34,7	-10,9	-3,0	-7,7	-11,7	1,4	-	-20,5	-23,8
III kv	-3,3	2,8	-5,2	-5,6	1,9	-	56,6	-7,5	3,6	-2,8	-11,7	3,0	-	-15,2	-17,5
2014 juuli	-3,3	4,9	-6,8	-5,9	4,7	-	53,6	-8,0	0,3	-8,1	-11,8	-1,5	-	-8,3	-9,8
aug	-2,6	6,4	-5,0	-5,7	-2,2	-	82,6	-7,8	-1,1	-5,0	-11,2	2,0	-	-9,4	-11,5
sept	-3,3	2,8	-5,2	-5,6	1,9	-	56,6	-7,5	3,6	-2,8	-11,7	3,0	-	-15,2	-17,5
okt ⁽¹⁾	-3,7	4,0	-7,5	-6,0	4,2	-	45,1	-5,2	5,3	0,3	-12,4	-1,3	-	-1,4	-3,1

J9 Hoiused kindlustusseltside ja pensionifondide lõikes² (aastased kasvumäärad)

J10 Hoiused muude finantsvahendusettevõtete lõikes² (aastased kasvumäärad)

Allikas: EKP.

¹ Rahaloomeasutuste sektor, v.a eurosüsteem; sektorite liigituse aluseks on ESA 95.

² Andmed viitavad euroala muutuvale struktuurile. Täpsem teave on esitatud üldmärkustes.

³ Hõlmab hoiuseid veergudes 2, 3, 5 ja 7.

⁴ Hõlmab hoiuseid veergudes 9, 10, 12 ja 14.

2.5 Rahaloomeasutustesse paigutatud hoiuste jaotus^{1, 2}

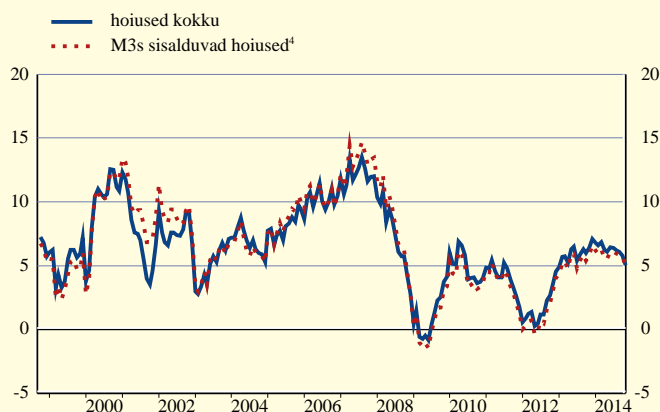
(mld EUR ja aastased kasvumäärad; bilansiline jääk ja kasvumäärad perioodi lõpu seisuga; tehingud perioodil)

2. Mittefinantsettevõtete ja kodumajapidamiste hoiused

	Mittefinantsettevõtted							Kodumajapidamised ³						
	Kokku	Üleöö- hoiused	Lepingulise tähtajaga		Lõpetatavad etteeta- mistähtajaga		Repo- tehingud	Kokku	Üleöö- hoiused	Lepingulise tähtajaga		Lõpetatavad etteeta- mistähtajaga		Repo- tehingud
			Kuni 2 aastat	Üle 2 aasta	Kuni 3 kuud	Üle 3 kuu				Kuni 2 aastat	Üle 2 aasta	Kuni 3 kuud	Üle 3 kuu	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Bilansiline jääk														
2012	1 761,8	1 148,8	408,3	106,5	85,4	2,0	10,9	6 118,9	2 346,2	979,1	747,8	1 937,3	98,0	10,4
2013	1 873,9	1 236,7	404,4	122,8	91,7	1,8	16,5	6 263,3	2 521,5	877,4	806,7	1 969,3	83,9	4,5
2014 II kv	1 874,7	1 248,6	384,1	127,3	97,9	2,0	14,9	6 339,4	2 615,1	855,7	807,8	1 974,5	82,1	4,2
III kv	1 912,8	1 279,0	389,4	128,1	99,5	2,1	14,6	6 339,3	2 638,7	842,7	802,0	1 966,9	84,0	5,0
2014 juuli	1 876,3	1 243,5	391,8	127,2	98,6	2,0	13,2	6 340,7	2 623,9	852,5	804,8	1 971,7	82,7	5,0
aug	1 905,3	1 263,0	395,8	128,6	99,4	2,1	16,3	6 356,8	2 644,1	847,5	803,1	1 973,3	83,6	5,1
sept	1 912,8	1 279,0	389,4	128,1	99,5	2,1	14,6	6 339,3	2 638,7	842,7	802,0	1 966,9	84,0	5,0
okt ⁴⁾	1 924,5	1 293,1	385,8	129,5	98,9	2,1	15,1	6 340,1	2 654,2	834,9	801,9	1 960,5	83,8	4,7
Tehingud														
2012	82,2	99,6	-35,5	12,9	9,5	0,0	-4,3	224,6	90,2	33,9	21,6	100,8	-9,5	-12,3
2013	119,6	92,4	-3,7	17,8	7,5	-0,1	5,7	148,4	176,8	-100,1	59,5	32,2	-14,1	-5,9
2014 II kv	17,1	31,7	-17,0	0,9	0,3	0,1	1,1	54,5	77,6	-14,1	-6,0	0,3	-1,7	-1,5
III kv	29,1	24,9	3,3	-0,1	1,6	0,2	-0,6	-3,4	21,8	-14,2	-5,9	-7,8	1,9	0,8
2014 juuli	-0,9	-6,9	7,2	-0,1	0,6	0,0	-1,8	0,6	8,3	-3,4	-3,0	-2,8	0,6	0,8
aug	26,9	18,6	3,5	0,6	0,8	0,2	3,1	15,5	20,0	-5,2	-1,8	1,6	0,9	0,0
sept	3,2	13,2	-7,5	-0,7	0,1	0,0	-2,0	-19,4	-6,5	-5,6	-1,1	-6,6	0,4	-0,1
okt ⁴⁾	11,5	13,9	-3,4	1,3	-0,8	0,0	0,5	0,8	15,5	-7,8	-0,1	-6,4	-0,2	-0,3
Kasvumäärad														
2012	4,9	9,5	-8,0	13,4	13,0	-1,4	-26,5	3,8	4,0	3,6	3,0	5,5	-8,9	-54,2
2013	6,8	8,1	-0,9	16,8	8,7	-3,7	52,4	2,4	7,5	-10,2	8,0	1,7	-14,4	-57,0
2014 II kv	6,4	8,5	-1,8	10,6	5,0	26,4	40,3	2,1	6,9	-8,0	5,0	0,3	-7,0	-30,5
III kv	5,8	8,1	-1,6	6,7	3,2	28,5	46,1	2,2	7,2	-6,9	2,4	0,2	-1,2	-20,9
2014 juuli	6,2	8,2	-0,7	9,4	4,1	23,0	27,0	2,1	7,0	-7,6	4,0	0,1	-5,1	-27,0
aug	6,1	7,9	-0,5	9,0	3,4	31,0	33,9	2,2	7,3	-7,6	3,2	0,2	-2,8	-23,4
sept	5,8	8,1	-1,6	6,7	3,2	28,5	46,1	2,2	7,2	-6,9	2,4	0,2	-1,2	-20,9
okt ⁴⁾	5,0	8,4	-5,0	6,3	2,5	23,5	16,5	2,0	7,0	-6,5	1,4	0,2	-0,9	-18,6

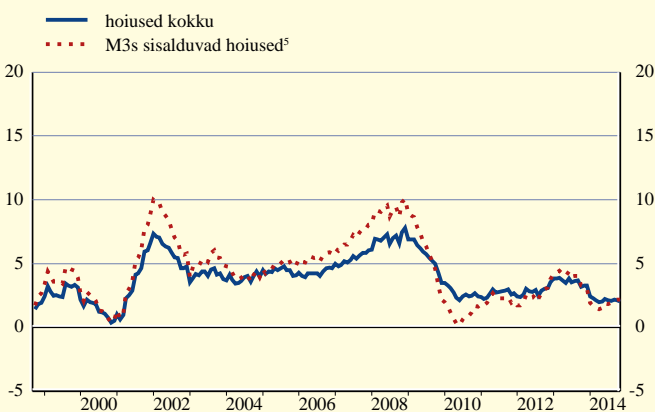
J11 Hoiused mittefinantsettevõtete lõikes²

(aastased kasvumäärad)

J12 Hoiused kodumajapidamiste lõikes²

(aastased kasvumäärad)

Allikas: EKP.

¹ Rahaloomeasutuste sektor, v.a eurosüsteem; sektorite liigituse aluseks on ESA 95.

² Andmed viitavad euroala muutuvale struktuurile. Täpsem teave on esitatud üldmärkustes.

³ Hõlmab kodumajapidamisi teenindavaid mittetulundusühinguid.

⁴ Hõlmab hoiuseid veergudes 2, 3, 5 ja 7.

⁵ Hõlmab hoiuseid veergudes 9, 10, 12 ja 14.

2.5 Rahaloomeasutustesse paigutatud hoiuste jaotus^{1, 2}

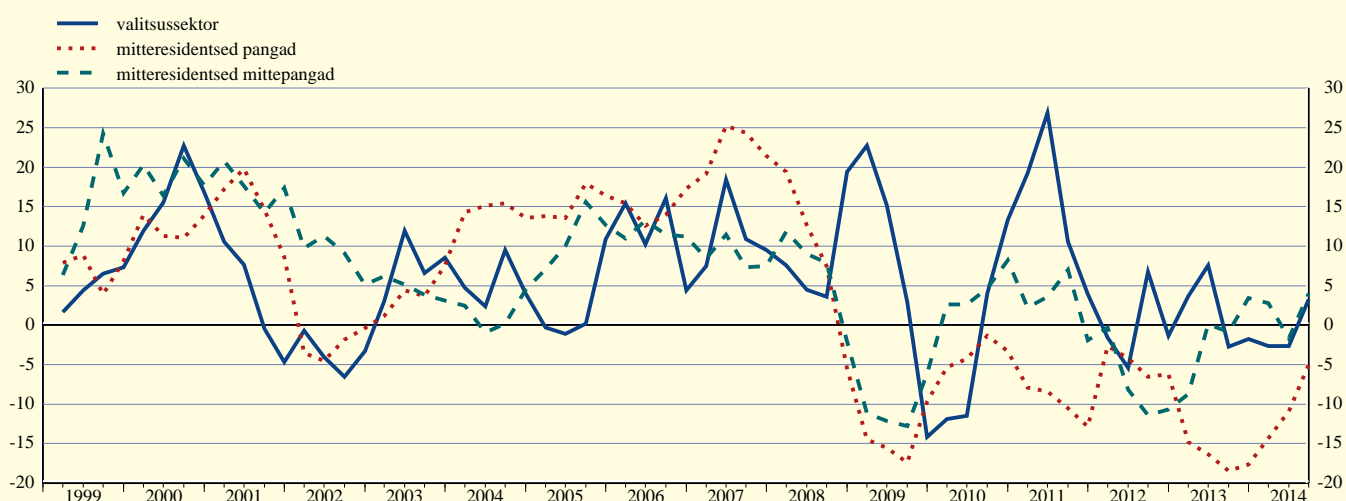
(mld EUR ja aastased kasvumäärad; bilansiline jääk ja kasvumäärad perioodi lõpu seisuga; tehingud perioodil)

3. Valitsussektori ja euroalaväliste residentide hoiused

	Valitsussektor					Euroalavälised residentid				
	Kokku	Keskvälisus	Muu valitsussektor			Kokku	Pangad ³	Mittepangad		
			Piirkondlik valitsus	Kohalik omavalitsus	Sotsiaalkindlustusfondid			Kokku	Valitsussektor	Muu
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Bilansiline jääk										
2012	447,9	169,6	62,8	111,7	103,8	2 895,4	2 016,8	878,6	39,8	838,7
2013	441,0	152,5	64,1	109,2	115,3	2 519,8	1 626,0	893,8	29,8	864,0
2013 IV kv	441,0	152,5	64,1	109,2	115,3	2 519,8	1 626,0	893,8	29,8	864,0
2014 I kv	488,0	181,0	73,1	110,7	123,3	2 594,9	1 667,7	927,2	33,8	893,4
II kv	534,0	214,9	72,5	113,2	133,5	2 581,9	1 659,2	922,7	31,2	891,5
III kv ⁽⁰⁾	515,1	189,6	80,1	111,5	133,9	2 703,4	1 698,2	1 003,3	33,5	969,8
Tehingud										
2012	-7,9	-22,6	-0,3	-0,4	15,5	-240,1	-135,6	-104,5	-5,1	-99,4
2013	-8,0	-17,9	1,1	-2,6	11,3	-324,7	-355,1	30,4	-8,8	39,3
2013 IV kv	-55,2	-39,1	-6,6	-4,5	-5,0	-124,7	-95,8	-28,9	-13,0	-15,9
2014 I kv	45,4	28,5	9,0	1,3	6,7	63,2	38,1	25,1	3,9	21,2
II kv	45,5	33,9	-0,6	2,6	9,7	-29,7	-18,9	-10,8	-2,7	-8,1
III kv ⁽⁰⁾	-19,0	-25,6	7,3	-1,7	1,0	43,3	-10,7	52,3	1,6	50,6
Kasvumäärad										
2012	-1,4	-11,7	10,3	-0,4	18,2	-7,5	-6,2	-10,7	-11,9	-10,6
2013	-1,8	-10,5	1,8	-2,3	10,8	-11,3	-17,7	3,4	-22,7	4,6
2013 IV kv	-1,8	-10,5	1,8	-2,3	10,8	-11,3	-17,7	3,4	-22,7	4,6
2014 I kv	-2,6	-13,5	9,0	-1,2	9,0	-9,0	-14,4	2,8	-7,8	3,2
II kv	-2,7	-9,4	2,3	-2,0	6,5	-7,8	-10,9	-1,7	-11,0	-1,3
III kv ⁽⁰⁾	3,3	-1,5	12,9	-2,0	10,2	-1,8	-5,0	4,0	-23,5	5,4

J13 Valitsussektori ja euroalaväliste residentide hoiused²

(aastased kasvumäärad)

Allikas: EKP.

¹ Rahaloomeasutuste sektor, v.a eurosüsteem; sektorite liigituse aluseks on ESA 95.² Andmed viitavad euroala muutuvale struktuurile. Täpsem teave on esitatud üldmärkustes.³ Käesolevas tabelis tähendab termin „pank” rahaloomeasutusega sarnast asutust, mis asub väljaspool euroala.

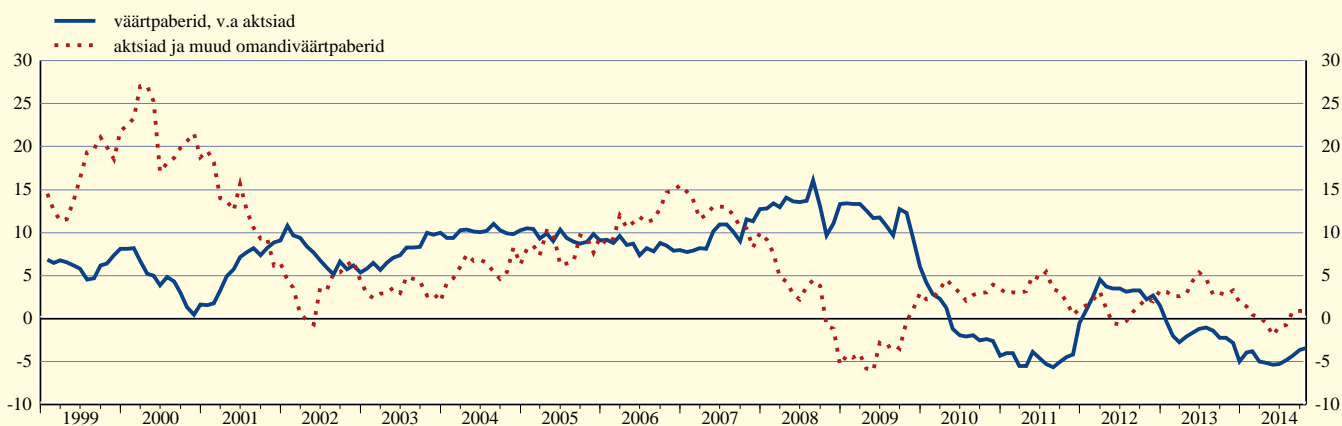
2.6 Rahaloomeasutuste väärtpaperipositsioonide jaotus^{1, 2}

(mld EUR ja aastased kasvumäärad; bilansiline jääk ja kasvumäärad perioodi lõpu seisuga; tehingud perioodil)

	Väärtpaberid, v.a aktsiad							Euroala- välised residendid	Aktsiad ja muud omandiväärtpaberid			
	Kokku	Rahaloomeasutused		Valitsussektor		Muud euroala residendid			Kokku	Rahaloome- asutused	Mitterahaloome- asutused	Euroala- välised residendid
		Euro	Muu	Euro	Muu	Euro	Muu					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Bilansiline jääk												
2012	5 774,7	1 748,7	102,9	1 594,2	32,8	1 399,6	23,6	872,8	1 528,5	475,7	752,1	300,7
2013	5 472,0	1 540,6	102,7	1 674,0	20,3	1 307,1	28,7	798,6	1 560,0	457,0	775,5	327,4
2014 II kv	5 523,8	1 469,0	112,8	1 788,8	19,7	1 270,2	32,5	830,8	1 546,9	449,2	787,4	310,2
III kv	5 585,3	1 428,4	121,4	1 816,5	23,9	1 249,9	33,3	912,0	1 561,6	452,9	786,5	322,2
2014 juuli	5 513,7	1 450,9	114,6	1 779,9	20,6	1 275,4	31,7	840,6	1 545,4	449,9	788,2	307,3
aug	5 536,0	1 439,0	114,4	1 809,8	21,3	1 264,3	31,6	855,7	1 545,8	451,4	785,0	309,5
sept	5 585,3	1 428,4	121,4	1 816,5	23,9	1 249,9	33,3	912,0	1 561,6	452,9	786,5	322,2
okt ⁽¹⁾	5 564,4	1 390,1	121,8	1 845,9	21,7	1 238,6	34,1	912,2	1 552,5	449,1	782,6	320,8
Tehingud												
2012	83,1	-17,5	16,0	191,1	10,5	-67,8	-4,0	-45,2	49,8	6,6	37,9	5,3
2013	-288,3	-220,3	-0,3	65,4	-11,3	-92,9	5,9	-34,8	28,2	-12,4	13,4	27,2
2014 II kv	-8,5	-36,4	-3,4	16,6	0,0	-6,6	2,4	18,8	2,7	-1,0	5,3	-1,6
III kv	-26,1	-47,4	-2,4	15,4	3,0	-22,2	-1,1	28,6	14,8	2,5	1,1	11,3
2014 juuli	-22,8	-18,0	0,4	-12,4	0,7	5,0	-1,3	2,7	2,1	0,7	4,4	-2,9
aug	6,6	-13,5	-1,0	21,6	0,5	-11,4	-0,4	10,9	-1,7	1,0	-3,9	1,2
sept	-9,9	-15,9	-1,7	6,2	1,9	-15,8	0,6	15,0	14,4	0,8	0,6	13,0
okt ⁽¹⁾	-15,9	-36,0	0,7	32,7	-2,1	-12,5	0,9	0,3	-5,0	-3,1	-0,7	-1,2
Kasvumäärad												
2012	1,5	-1,0	18,3	14,0	47,7	-4,6	-14,6	-4,8	3,3	1,3	5,2	1,8
2013	-5,0	-12,5	-0,4	4,1	-35,2	-6,6	25,2	-4,0	1,8	-2,6	1,8	9,2
2014 II kv	-5,3	-11,4	-5,1	-1,3	-33,2	-7,4	19,9	2,2	-0,9	-2,9	0,5	-1,5
III kv	-3,7	-11,5	6,3	2,3	-25,4	-8,1	6,7	5,8	0,9	0,7	1,8	-1,0
2014 juuli	-4,8	-11,8	-6,6	0,1	-30,5	-6,9	10,4	2,9	-0,8	-4,6	2,6	-3,1
aug	-4,3	-11,9	-0,6	1,2	-34,6	-7,5	9,8	4,5	0,8	0,3	2,5	-2,5
sept	-3,7	-11,5	6,3	2,3	-25,4	-8,1	6,7	5,8	0,9	0,7	1,8	-1,0
okt ⁽¹⁾	-3,5	-12,8	7,2	3,4	-30,9	-7,7	10,9	6,1	0,8	-0,4	2,4	-1,4

J14 Rahaloomeasutuste väärtpaperipositsioonid²

(aastased kasvumäärad)

Allikas: EKP.

¹ Rahaloomeasutuste sektor, v.a eurosüsteem; sektorite liigituse aluseks on ESA 95.

² Andmed viitavad euroala muutuvale struktuurile. Täpsem teave on esitatud üldmärkustes.

2.7 Rahaloomeasutuste valikuliste bilansikirjete jaotus vääringute kaupa^{1, 2}
(protsent kogusummast; bilansiline jääk mld EUR; perioodi lõpp)

1. Laenud, võlaväärtpaberid ja hoised

	Rahaloomeasutused ³							Mitterahaloomeasutused						
	Kõigi vääringute bilansiline jääk	Euro ⁴	Muud vääringud				Kõigi vääringute bilansiline jääk	Euro ⁴	Muud vääringud					
			Kokku	USD	JPY	CHF			GBP	Kokku	USD	JPY	CHF	GBP
Laenud														
<i>Euroala residentidele</i>														
2012	5 790,4	-	-	-	-	-	-	12 196,7	96,4	3,6	1,7	0,2	0,9	0,5
2013	5 250,6	-	-	-	-	-	-	11 730,7	96,8	3,2	1,7	0,1	0,9	0,4
2014 II kv	5 195,3	-	-	-	-	-	-	11 692,0	96,7	3,3	1,8	0,1	0,9	0,4
III kv ⁽⁰⁾	5 153,4	-	-	-	-	-	-	11 664,2	96,6	3,4	1,9	0,1	0,8	0,3
<i>Euroalaväliste residentidele</i>														
2012	1 906,7	47,3	52,7	31,9	1,9	3,5	10,1	961,5	40,1	59,9	38,2	2,0	2,9	9,9
2013	1 788,0	41,0	59,0	38,7	1,8	3,4	9,5	937,9	40,2	59,8	38,1	3,0	2,7	9,3
2014 II kv	1 957,6	38,5	61,5	40,1	2,7	3,9	9,3	975,8	39,8	60,2	37,3	3,6	2,5	9,7
III kv ⁽⁰⁾	2 021,0	37,1	62,9	42,0	3,0	3,3	9,3	1 041,3	37,9	62,1	37,8	5,3	2,5	9,8
Väärtpaberid, v.a aktsiad														
<i>Emiteeritud euroala residentide poolt</i>														
2012	1 851,6	94,4	5,6	2,7	0,1	0,4	2,0	3 050,3	98,1	1,9	1,2	0,1	0,1	0,4
2013	1 643,3	93,7	6,3	2,6	0,1	0,3	2,8	3 030,1	98,4	1,6	0,8	0,2	0,1	0,5
2014 II kv	1 581,8	92,9	7,1	2,8	0,1	0,3	3,4	3 111,2	98,3	1,7	0,9	0,1	0,1	0,5
III kv ⁽⁰⁾	1 549,8	92,2	7,8	3,2	0,1	0,3	3,7	3 123,5	98,2	1,8	1,0	0,1	0,1	0,5
<i>Emiteeritud euroalaväliste residentide poolt</i>														
2012	434,0	54,9	45,1	19,8	0,3	0,3	19,1	438,8	34,1	65,9	39,1	5,4	0,9	11,8
2013	421,9	52,4	47,6	20,2	0,2	0,5	20,0	376,7	38,2	61,8	37,5	4,1	1,0	10,7
2014 II kv	432,5	52,6	47,4	21,2	0,3	0,5	20,0	398,3	37,7	62,3	38,3	4,8	0,8	10,0
III kv ⁽⁰⁾	487,1	50,9	49,1	23,2	0,2	0,4	20,6	424,9	35,5	64,5	40,5	4,6	0,7	10,7
Hoised														
<i>Euroala residentide hoistatud</i>														
2012	6 155,3	93,8	6,2	3,9	0,2	1,1	0,6	11 040,0	97,0	3,0	2,0	0,1	0,1	0,4
2013	5 553,1	93,4	6,6	4,2	0,2	1,0	0,7	11 093,0	96,8	3,2	2,2	0,1	0,1	0,4
2014 II kv	5 525,9	92,8	7,2	4,6	0,2	1,0	0,8	11 199,4	96,7	3,3	2,2	0,1	0,1	0,4
III kv ⁽⁰⁾	5 433,8	92,2	7,8	5,0	0,2	1,0	0,9	11 214,9	96,6	3,4	2,3	0,1	0,1	0,4
<i>Euroalaväliste residentide hoistatud</i>														
2012	2 016,8	58,3	41,7	27,7	1,6	1,0	7,3	878,6	52,4	47,6	31,3	1,9	1,1	6,3
2013	1 626,0	51,3	48,7	33,1	1,7	1,5	7,8	893,8	53,9	46,1	29,7	2,1	1,2	6,4
2014 II kv	1 659,2	49,5	50,5	35,4	2,0	1,6	7,4	922,7	52,0	48,0	30,3	2,6	1,1	7,3
III kv ⁽⁰⁾	1 698,2	47,8	52,2	36,2	2,5	1,6	7,6	1 003,3	50,6	49,4	31,2	3,6	1,0	7,3

2. Euroala rahaloomeasutuste poolt emiteeritud võlaväärtpaberid

	Kõigi vääringute bilansiline jääk	Euro ⁴	Muud vääringud				
			Kokku	USD	JPY	CHF	GBP
2012	5 068,0	81,8	18,2	9,6	1,6	1,9	2,5
2013	4 582,7	81,0	19,0	10,7	1,3	1,8	2,7
2014 II kv	4 493,7	79,6	20,4	11,6	1,2	1,8	3,0
III kv ⁽⁰⁾	4 465,2	78,2	21,8	12,6	1,3	1,8	3,1

Allikas: EKP.

¹ Rahaloomeasutuste sektor, v.a eurosüsteem; sektorite liigituse aluseks on ESA 95.

² Andmed viitavad euroala muutuvale koosseisule. Täpsem teave on esitatud üldmärkustes.

³ Euroalaväliste residentide puhul tähendab mõiste „rahaloomeasutus“ euroala rahaloomeasutusega sarnast liiki asutust.

⁴ Hõlmab kirjeid, mis on väljendatud eurole vastavas riigi vääringus.

2.8 Euroala investeerimisfondide koondbilanss¹

(mld EUR; bilansiline jääk perioodi lõpu seisuga; tehingud perioodi jooksul)

1. Varad

	Kokku	Hoiused ja laenuõuded	Väärtpaberid, v.a aktsiad	Aktsiad ja muud omandiväärtpaberid (v.a investeerimis- ja rahaturufondide osakud)	Investeerimis- ja rahaturufondide osakud	Mittefinantsvarad	Muud varad (sh tuletisinstrumendid)
	1	2	3	4	5	6	7
Bilansiline jääk							
2014 märts	8 365,9	573,0	3 260,7	2 417,8	1 181,9	258,6	673,8
apr	8 498,2	583,7	3 309,9	2 439,7	1 195,8	259,8	709,3
mai	8 719,0	588,4	3 385,4	2 531,0	1 229,3	260,8	724,3
juuni	8 758,5	580,0	3 416,9	2 565,0	1 250,8	262,3	683,5
juuli	8 871,2	600,1	3 454,4	2 580,5	1 269,1	263,2	703,9
aug	9 072,1	617,1	3 527,5	2 646,8	1 294,9	264,4	721,4
sept ⁽¹⁾	9 155,0	594,3	3 542,9	2 662,9	1 307,9	266,9	780,1
Tehingud							
2014 I kv	257,8	39,8	107,0	40,0	21,7	2,6	46,7
II kv	208,1	5,4	87,5	61,7	35,6	3,5	14,4
III kv	245,2	13,3	88,9	32,8	30,4	2,9	76,9

2. Kohustused

	Kokku	Laenud ja saadud hoiused	Investeerimisfondide emiteeritud osakud			Muud kohustused (sh tuletisinstrumendid)	
			Kokku	Euroala residentide hoitavad			Euroalaväliste residentide hoitavad
				Investeerimisfondid			
	1	2	3	4	5	6	7
Bilansiline jääk							
2014 märts	8 365,9	190,2	7 532,4	5 549,7	929,1	1 982,7	643,3
apr	8 498,2	197,3	7 622,0	5 604,7	939,3	2 017,3	678,8
mai	8 719,0	192,1	7 832,3	5 741,4	968,6	2 090,9	694,7
juuni	8 758,5	179,2	7 920,4	5 792,0	985,4	2 128,4	658,9
juuli	8 871,2	181,6	8 007,4	5 858,6	998,5	2 148,8	682,2
aug	9 072,1	190,6	8 176,1	5 968,3	1 019,9	2 207,8	705,4
sept ⁽¹⁾	9 155,0	197,2	8 182,9	5 997,5	1 033,9	2 185,5	774,9
Tehingud							
2014 I kv	257,8	23,4	172,6	108,9	18,1	51,5	61,7
II kv	208,1	-10,4	198,6	120,1	28,9	78,9	20,0
III kv	245,2	17,3	173,3	124,2	33,2	49,2	54,6

3. Investeerimispoliitika ja fondi liigi alusel jaotatud investeerimisfondide emiteeritud osakud

	Kokku	Fondid investeerimispoliitika alusel					Fondid liigi alusel			Memokirje: rahaturufondid
		Võlakirjafondid	Aktsiafondid	Segafondid	Kinnisvarafondid	Riskikapitalifondid	Muud fondid	Avatud fondid	Kinnised fondid	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Bilansiline jääk										
2014 veebr	7 448,9	2 530,9	2 084,9	1 865,8	346,7	159,0	461,6	7 346,6	102,3	855,3
märts	7 532,4	2 555,6	2 100,0	1 891,0	349,4	162,4	474,0	7 429,4	103,0	835,5
apr	7 622,0	2 580,0	2 120,3	1 921,1	352,5	165,0	483,2	7 518,2	103,8	836,5
mai	7 832,3	2 637,6	2 204,1	1 972,1	355,4	170,1	492,9	7 727,2	105,1	839,2
juuni	7 920,4	2 661,1	2 230,8	1 999,2	358,6	171,9	498,8	7 814,1	106,3	824,4
juuli	8 007,4	2 699,7	2 243,2	2 029,4	362,2	172,6	500,3	7 900,3	107,1	846,8
aug	8 176,1	2 749,8	2 304,5	2 065,1	366,1	177,3	513,3	8 068,0	108,1	856,9
sept ⁽¹⁾	8 182,9	2 717,0	2 315,6	2 083,8	369,0	179,5	518,1	8 073,2	109,7	921,7
Tehingud										
2014 märts	69,1	29,6	10,9	20,9	2,7	2,7	2,3	69,2	-0,1	-19,6
apr	76,2	16,6	21,8	24,5	2,6	1,6	9,1	75,4	0,8	0,8
mai	69,4	23,5	16,4	22,7	1,4	1,6	3,8	69,3	0,1	-2,5
juuni	53,0	16,0	11,0	20,1	1,7	0,9	3,4	53,0	0,0	-16,5
juuli	64,6	26,8	9,1	26,8	0,4	-1,5	3,0	64,5	0,1	16,7
aug	50,5	20,1	9,0	11,7	1,9	0,8	7,1	50,5	0,0	7,9
sept ⁽¹⁾	58,1	26,1	6,7	15,8	2,6	2,0	4,9	57,6	0,5	-10,2

Allikas: EKP.

¹ V.a rahaturufondid (näidatud tabeli 3 veerus 10 (memokirje)). Täpsem teave on esitatud üldmärkustes.

2.9 Emiteerija alusel jaotatud investeerimisfondide¹ hoitavad väärtpaberid (mld EUR; bilansiline jääk perioodi lõpu seisuga; tehingud perioodi jooksul)

1. Väärtpaberid, v.a aktsiad

	Euroala							Ülejäänud maailm			
	Kokku	Rahaloome- asutused	Valitsussektor	Muud finants- vahendajad	Kindlustus- selsid ja pensionifondid	Mittefinants- ettevõtted	Euroalavälised ELi liikmes- riigid	USA	Jaapan		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Bilansiline jääk											
2013 IV kv	3 112,6	1 708,2	390,3	807,4	264,5	10,4	235,5	1 404,4	346,6	548,2	13,7
2014 I kv	3 260,7	1 844,7	413,9	856,9	299,5	12,0	262,3	1 415,9	395,2	529,5	14,4
II kv	3 416,9	1 914,7	420,8	887,9	321,2	11,4	273,5	1 502,2	398,4	564,0	15,2
III kv ⁽⁰⁾	3 542,9	1 957,3	428,9	914,5	321,5	12,2	280,1	1 585,6	417,0	597,4	16,7
Tehingud											
2014 I kv	107,0	65,3	10,0	27,9	12,5	0,8	14,2	43,9	15,3	15,8	0,4
II kv	87,5	34,9	2,1	11,3	14,1	0,7	6,9	52,6	-4,5	22,8	0,3
III kv ⁽⁰⁾	88,9	17,4	3,8	8,5	-1,0	0,9	5,2	71,5	14,1	31,1	1,8

2. Aktsiad ja muud omandiväärtpaberid (v.a investeerimis- ja rahaturufondide osakud)

	Euroala							Ülejäänud maailm			
	Kokku	Rahaloome- asutused	Valitsussektor	Muud finants- vahendajad	Kindlustus- selsid ja pensionifondid	Mittefinants- ettevõtted	Euroalavälised ELi liikmes- riigid	USA	Jaapan		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Bilansiline jääk											
2013 IV kv	2 370,0	886,3	85,4	-	64,7	35,5	700,7	1 483,6	215,4	536,0	123,2
2014 I kv	2 417,8	919,8	92,2	-	63,1	33,8	730,7	1 498,0	215,9	553,0	115,4
II kv	2 565,0	941,4	94,5	-	66,6	29,1	751,1	1 623,6	229,0	598,0	131,5
III kv ⁽⁰⁾	2 662,9	926,9	92,5	-	70,3	29,8	734,3	1 736,0	232,8	661,4	137,7
Tehingud											
2014 I kv	40,0	21,4	3,2	-	2,9	-0,5	15,9	21,1	5,0	21,7	-0,2
II kv	61,7	13,0	7,2	-	2,1	-1,5	5,3	48,7	7,8	22,0	5,5
III kv ⁽⁰⁾	32,8	0,6	-3,2	-	-1,0	0,2	4,6	32,2	1,6	15,6	-0,6

3. Investeerimis- ja rahaturufondide osakud

	Euroala							Ülejäänud maailm			
	Kokku	Rahaloome- asutused ²	Valitsussektor	Muud finants- vahendajad ²	Kindlustus- selsid ja pensionifondid	Mittefinants- ettevõtted	Euroalavälised ELi liikmes- riigid	USA	Jaapan		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Bilansiline jääk											
2013 IV kv	1 117,9	971,2	85,1	-	886,1	-	-	146,6	36,6	49,4	0,5
2014 I kv	1 181,9	1 017,4	88,4	-	929,1	-	-	164,5	40,9	60,7	0,4
II kv	1 250,8	1 077,6	92,1	-	985,4	-	-	173,2	46,6	60,8	0,9
III kv ⁽⁰⁾	1 307,9	1 127,6	93,7	-	1 033,9	-	-	180,3	45,5	67,5	0,6
Tehingud											
2014 I kv	21,7	19,8	1,8	-	18,1	-	-	1,9	1,3	1,6	0,0
II kv	35,6	30,8	1,9	-	28,9	-	-	4,7	2,9	0,8	0,3
III kv ⁽⁰⁾	30,4	35,1	1,8	-	33,2	-	-	-4,7	-2,5	0,9	-0,3

Allikas: EKP.

¹ V.a rahaturufondid. Täpsem teave on esitatud üldmärkustes.

² Investeerimisfondide osakuid (v.a rahaturufondide osakuid) emiteerivad muud finantsvahendajad. Rahaturufondide osakuid emiteerivad rahaloomeasutused.

2.10 Euroala finantsvahendusettevõtete koondbilans

(mld EUR; bilansiline jääk perioodi lõpu seisuga; tehingud perioodi jooksul)

1. Varad

	Kokku	Hoiused ja laenu- nõuded	Väärtpaberistatud laenu						Väljastatud väljaspool euroala	Väärtpaberid, v.a aktsiad	Muu väärtpaberistatud vara	Aktsiad ja muud omandi- väärtpaberid	Muud varad
			Kokku	Väljastatud euroalal				Väljastatud väljaspool euroala					
				Rahaloomeasutused	Muud finants- vahendajad, kindlustus- seltsid ja pensionifondid	Mittefinants- ettevõtted	Valitsus- sektor						
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Bilansiline jääk													
2013 III kv	1 964,4	264,4	1 330,3	1 033,1	449,6	157,3	20,6	3,5	115,8	182,0	85,1	37,1	65,5
IV kv	1 919,4	252,6	1 295,4	1 011,2	442,6	146,5	20,1	3,1	114,5	180,4	87,4	38,6	65,1
2014 I kv	1 887,1	254,8	1 258,6	976,9	430,4	158,6	21,6	3,1	98,4	164,6	98,8	45,2	65,2
II kv	1 865,9	238,3	1 252,3	975,7	421,9	164,0	20,2	0,1	92,3	166,0	99,0	43,8	66,6
III kv	1 846,4	237,6	1 235,3	961,5	421,3	164,0	19,9	0,1	89,9	170,0	95,6	45,2	62,7
Tehingud													
2013 III kv	-38,5	-6,4	-21,2	-9,1	-	-5,3	-4,3	0,0	-2,4	-11,6	-1,5	0,5	1,7
IV kv	-45,8	-11,4	-34,3	-21,6	-	-10,6	-0,6	-0,4	-1,1	-0,8	2,3	1,2	-2,8
2014 I kv	-42,2	-10,5	-28,1	-27,7	-	0,1	-0,3	0,0	-0,2	-2,4	-1,7	0,1	0,5
II kv	-17,4	-16,3	1,4	4,8	-	4,7	-1,2	-0,4	-6,6	0,5	0,7	-1,5	-2,2
III kv	-32,2	-4,8	-17,3	-13,0	-	-0,8	-0,6	0,0	-2,8	-0,3	-3,5	0,6	-6,8

2. Kohustused

	Kokku	Laenu ja saadud hoiused	Emiteeritud võlaväärtpaberid			Kapital ja reservid	Muud kohustused
			Kokku	Kuni 2 aastat	Üle 2 aasta		
	1	2	3	4	5	6	7
Bilansiline jääk							
2013 III kv	1 964,4	125,0	1 583,5	56,2	1 527,3	29,3	226,7
IV kv	1 919,4	117,9	1 543,7	61,0	1 482,7	29,3	228,6
2014 I kv	1 887,1	142,6	1 477,7	82,9	1 394,8	28,3	238,5
II kv	1 865,9	128,1	1 472,9	79,7	1 393,3	27,2	237,7
III kv	1 846,4	129,2	1 451,3	77,1	1 374,2	27,5	238,4
Tehingud							
2013 III kv	-38,5	-3,8	-34,5	0,0	-34,4	-0,6	0,4
IV kv	-45,8	-6,3	-39,5	4,8	-44,3	0,5	-0,6
2014 I kv	-42,2	-1,5	-44,5	-6,4	-38,2	0,5	3,2
II kv	-17,4	-13,4	-4,6	-3,2	-1,3	-1,2	1,8
III kv	-32,2	0,1	-26,6	-2,6	-24,0	0,2	-5,9

3. Euroala rahaloomeasutuste väljastatud väärtpaberistatud laenu ja väärtpaberid (v.a aktsiad)

	Euroala rahaloomeasutuste väljastatud väärtpaberistatud laenu						Väärtpaberid, v.a aktsiad					Euroala- välised residendid	
	Kokku	Laenuvõtmine euroalal ²				Laenuvõtmine väljaspool euroala	Kokku	Euroala residendid			Euroala- välised residendid		
		Kodu- maja- pidamised	Mittefinants- ettevõtted	Muud finants- vahendajad	Kindlustusseltsid ja pensionifondid			Valitsussektor	Kokku	Raha- loome- asutused			Mitterahaloomeasutused Finants- vahendus- ettevõtted
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Bilansiline jääk													
2013 III kv	1 033,1	757,9	217,1	21,8	0,2	5,7	30,5	182,0	111,1	29,0	82,1	32,1	70,9
IV kv	1 011,2	744,6	205,4	23,3	0,2	5,5	32,2	180,4	109,3	28,8	80,5	34,9	71,1
2014 I kv	976,9	729,3	193,3	21,2	0,2	5,4	27,4	164,6	100,4	26,0	74,5	35,6	64,2
II kv	975,7	732,5	191,5	20,7	0,2	5,4	25,4	166,0	103,2	24,1	79,1	39,3	62,7
III kv	961,5	723,6	187,7	20,1	0,3	4,6	25,2	170,0	104,5	25,1	79,4	36,6	65,5
Tehingud													
2013 III kv	-9,1	-2,1	-8,6	0,8	0,0	0,1	0,7	-11,6	-4,1	-4,1	0,0	-0,5	-7,5
IV kv	-21,6	-13,5	-11,3	1,6	0,0	-0,1	1,6	-0,8	-1,5	0,0	-1,5	2,1	0,7
2014 I kv	-27,7	-15,4	-8,8	-0,7	0,0	-0,1	-2,7	-2,4	-2,4	-0,5	-1,9	-1,2	0,1
II kv	4,8	3,3	-0,1	-0,5	0,0	0,0	2,1	0,5	2,2	-1,9	4,1	3,5	-1,7
III kv	-13,0	-8,0	-3,7	-0,5	0,0	-0,8	0,0	-0,3	-0,7	0,9	-1,6	-2,2	0,4

Allikas: EKP.

¹ Euroala finantsvahendusettevõtete abil väärtpaberistatud (mitterahaloomeasutustele antud) laenu, mis on jätkuvalt asjakohase rahaloomeasutuse bilansis, st neid ei ole sealt eemaldatud. Laenu rahaloomeasutuse bilansist eemaldamine või eemaldamata jätmine sõltub asjakohastest raamatupidamiseskirjadest. Täpsem teave on esitatud üldmärkustes.

² Välja arvatud rahaloomeasutustevaheliste laenude väärtpaberistamine.

2.11 Euroala kindlustusseltside ja pensionifondide koondbilanss
(mld EUR; bilansiline jääk perioodi lõpu seisuga)

1. Varad

	Kokku	Sularaha ja hoiused	Laenuid	Väärtpaberid, v.a aktsiad	Aktsiad ja muud omandi- väärtpaberid	Investeeringis- fondide osakud	Rahaturu- fondide osakud	Kindlustus- preemiate ettemaksed ja rahuldamata nõuete reserv	Muud debitoorsed/ kreditoorsed võlgnevused ja tuletis- instrumentid	Mittefinants- varad
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2011 III kv	7 148,0	792,4	463,9	2 764,6	788,2	1 581,3	88,9	255,5	264,7	148,4
IV kv	7 158,9	785,2	473,6	2 725,1	793,1	1 615,9	91,2	253,5	271,1	150,1
2012 I kv	7 444,1	797,7	474,0	2 867,8	806,5	1 712,4	102,9	258,1	276,3	148,4
II kv	7 467,3	786,6	473,0	2 879,9	801,9	1 716,7	106,7	261,4	292,0	149,1
III kv	7 679,4	786,0	482,5	2 992,5	819,6	1 796,4	108,1	263,1	281,9	149,3
IV kv	7 768,2	788,8	481,5	3 040,8	817,9	1 837,7	109,5	261,7	279,0	151,4
2013 I kv	7 957,0	798,7	476,2	3 109,1	835,5	1 913,6	114,6	283,5	275,0	150,8
II kv	7 899,6	777,7	475,7	3 101,9	832,9	1 906,2	100,0	283,1	269,9	152,2
III kv	7 992,7	771,0	479,5	3 118,9	854,1	1 980,7	95,8	283,6	256,1	152,9
IV kv	8 080,7	755,8	480,3	3 187,5	874,7	2 021,8	83,0	282,1	240,5	155,0
2014 I kv	8 328,8	767,2	494,0	3 272,0	889,2	2 096,5	98,8	287,4	267,8	155,9
II kv ⁰⁾	8 592,8	759,3	494,1	3 375,9	935,3	2 197,4	99,2	291,5	283,6	156,4

2. Väärtpaberid, v.a aktsiad

	Kokku	Emiteeritud euroala residentide poolt					Emiteeritud euroalaväliste residentide poolt	
		Kokku	Rahaloomeasutused	Valitsussektor	Muud finants- vahendajad	Kindlustusseltsid ja pensionifondid		Mittefinants- ettevõtted
	1	2	3	4	5	6	7	8
2011 III kv	2 764,6	2 346,9	635,0	1 309,3	227,4	17,0	158,2	417,7
IV kv	2 725,1	2 303,1	635,5	1 264,2	223,9	16,3	163,2	422,1
2012 I kv	2 867,8	2 418,0	667,7	1 320,8	236,5	17,0	176,0	449,8
II kv	2 879,9	2 411,5	675,3	1 303,7	234,6	16,5	181,4	468,4
III kv	2 992,5	2 500,3	705,8	1 342,5	241,6	17,0	193,4	492,2
IV kv	3 040,8	2 535,6	690,3	1 381,1	249,9	17,7	196,7	505,1
2013 I kv	3 109,1	2 617,4	722,6	1 412,8	257,6	17,2	207,1	491,7
II kv	3 101,9	2 600,3	703,5	1 414,6	257,3	16,1	208,9	501,6
III kv	3 118,9	2 606,6	702,0	1 409,1	265,8	16,0	213,7	512,4
IV kv	3 187,5	2 656,4	676,3	1 476,5	266,6	15,6	221,4	531,1
2014 I kv	3 272,0	2 726,1	674,6	1 543,0	266,3	15,8	226,4	545,9
II kv ⁰⁾	3 375,9	2 810,2	688,6	1 600,4	279,9	13,4	227,8	565,7

3. Kohustused ja netovara

	Kohustused								Muud debitoorsed/ kreditoorsed võlgnevused ja tuletis- instrumentid	Netoväärtus
	Kokku	Saadud laenuid	Väärtpaberid, v.a aktsiad	Aktsiad ja muud omandi- väärtpaberid	Kindlustustehnilised reservid					
					Kokku	Kodumaja- pidamiste elukindlustus- reservi netoväärtus	Kodumaja- pidamiste pensionifondi reservide netoväärtus	Kindlustus- preemiate ettemaksed ja rahuldamata nõuete reserv		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
2011 III kv	7 061,6	270,7	41,2	409,3	6 137,9	3 275,8	2 050,2	811,8	202,4	86,4
IV kv	7 076,2	263,7	41,2	408,1	6 165,0	3 283,1	2 077,4	804,4	198,2	82,7
2012 I kv	7 233,1	271,3	43,3	438,9	6 278,4	3 316,3	2 137,9	824,2	201,1	211,0
II kv	7 300,5	280,8	42,0	419,7	6 348,7	3 315,8	2 205,3	827,6	209,3	166,8
III kv	7 372,1	292,0	43,7	450,1	6 387,9	3 361,1	2 200,8	826,0	198,4	307,3
IV kv	7 472,6	266,5	49,1	477,7	6 459,0	3 395,7	2 243,9	819,4	220,2	295,6
2013 I kv	7 585,2	278,5	48,7	492,8	6 541,0	3 440,5	2 252,3	848,1	224,2	371,7
II kv	7 633,8	278,7	45,6	500,0	6 576,6	3 454,6	2 275,3	846,7	232,8	265,8
III kv	7 656,1	278,0	46,2	515,2	6 593,0	3 493,4	2 253,4	846,2	223,7	336,6
IV kv	7 741,7	265,5	47,2	537,6	6 673,6	3 535,5	2 296,5	841,7	217,9	338,9
2014 I kv	7 913,3	278,2	48,0	536,6	6 812,8	3 603,4	2 339,1	870,3	237,7	415,5
II kv ⁰⁾	8 057,1	284,0	52,7	531,8	6 943,5	3 666,1	2 405,1	872,2	245,2	535,7

Allikas: EKP.

EUROALA KONTOD

3.1 Integreeritud majandus- ja finantskontod institutsionaalsete sektorite kaupa (mln EUR)

Kasutamine	2014 II kv	Euroala	Kodumaja- pidamised	Mittefinants- ettevõtted	Finantsasutused	Valitsussektor	Ülejäänud maailm
Väliskonto							
Kaupade ja teenuste eksport							656
<i>Kaubandusbilanss¹</i>							-85
Tulukonto loomine							
Kogulisandvääratus (baashinnad)							
Tootemaksud ilma tootmissubsiidiumideta							
Sisemajanduse koguprodukt (turuhinnad)							
Töötajatele makstav hüvitis	1 219	107	796	57	258		
Muud maksud ilma tootmissubsiidiumideta	43	9	26	5	4		
Põhivara kulum	455	116	258	12	70		
<i>Tegevuse netoülejääk ja segatulu¹</i>	540	280	221	39	0		
Esmaste tulude konto jaotamine							
Tegevuse netoülejääk ja segatulu							
Töötajatele makstav hüvitis							8
Tootemaksud ilma tootmissubsiidiumideta							
Tulu varadelt	859	27	444	315	73		141
Intressimaksud	295	25	47	151	73		51
Muu omanditulu	564	2	398	164	0		89
<i>Riiklik netotulu¹</i>	2 045	1 733	2	55	256		
Tulukonto teisene jaotamine							
Riiklik netotulu							
Sissetuleku, vara jms pealt tasutavad maksud	323	254	55	13	0		5
Sotsiaalkindlustusmaksed	463	463					1
Sotsiaaltoetused, v.a mitterahalised sotsiaaltoetused	492	1	17	36	438		1
Muud jooksevülekanded	242	75	29	80	58		16
Kahjukindlustuspreemiad netoväärtuses	60	37	10	12	1		8
Kahjukindlustusnõuded	65			65			2
Muud	116	39	19	2	57		6
<i>Kasutatav netotulu¹</i>	2 012	1 526	-69	63	492		
Tulukonto kasutamine							
Kasutatav netotulu							
Lõpptarbimiskulutused	1 934	1 407			528		
Individuaalsed tarbimiskulutused	1 736	1 407			330		
Kollektiivsed tarbimiskulutused	198				198		
Pensionimuutuse korrigeerimine	22	0	1	21	0		0
<i>Netosääst / jooksev väliskonto¹</i>	78	141	-69	42	-36		-43
Kapitalikonto							
Netosääst/jooksev väliskonto							
Kapitali kogumahutus	490	138	272	12	68		
Kapitali kogumahutus põhivarasse	502	137	285	12	68		
Muutused varudes ja varade soetamises ilma realiseerimiskuludeta	-11	1	-13	0	1		
Põhivara kulum							
Mittetoodetud mittefinantsvarade soetamine ilma realiseerimiskuludeta	-1	-1	0	0	0		1
Kapitalisiirded	35	9	1	2	24		5
Kapitalimaksud	7	7	0	0	0		0
Muud kapitalisiirded	28	2	0	2	24		5
<i>Netolaenuandmine (+)/-võtmine (-) kapitalikonto arvel¹</i>	47	119	-68	43	-47		-47
Statistiline lahknevus	1	-21	20	0	0		-1

Allikad: EKP ja Eurostat.

¹ Tasakaalustavate kirjade arvutamise üksikasju on käsitletud tehnilistes märkustes.

3.1 Integreeritud majandus- ja finantskontod institutsionaalsete sektorite kaupa (järg)
(mld EUR)

Ressursid	2014 II kv	Euroala	Kodumaja- pidamised	Mittefinants- ettevõtted	Finantsasu- tused	Valitsussektor	Ülejäänud maailm
Väliskonto							
Kaupade ja teenuste eksport <i>Kaubandusbilanss</i>							571
Tulukonto loomine							
Kogulisandvääratus (baashinnad)		2 257	511	1 300	112	333	
Tootemaksud ilma tootmissubsiidiumideta		253					
Sisemajanduse koguprodukt (turuhinnad) ²		2 510					
Töötajatele makstav hüvitis							
Muud maksud ilma tootmissubsiidiumideta							
Põhivara kulum							
<i>Tegevuse netoülejääk ja segatulu</i>							
Esmaste tulude konto jaotamine							
Tegevuse netoülejääk ja segatulu		540	280	221	39	0	
Töötajatele makstav hüvitis		1 223	1 223				4
Tootemaksud ilma tootmissubsiidiumideta		294				294	1
Tulu varadelt		847	257	225	331	34	152
Intressimaksud		295	43	35	209	8	52
Muu omanditulu		553	214	191	121	27	101
<i>Riiklik netotulu</i>							
Tulukonto teisene jaotamine							
Riiklik netotulu		2 045	1 733	2	55	256	
Sissetuleku, vara jms pealt tasutavad maksud		327				327	1
Sotsiaalkindlustusmaksud		462	1	18	59	384	2
Sotsiaaltoetused, v.a mitterahalised sotsiaaltoetused		491	491				2
Muud jooksevülekanDED		207	95	13	78	21	50
Kahjukindlustuspreemiad netoväärtuses		65			65		3
Kahjukindlustusnõuded		60	38	9	12	0	8
Muud		82	57	4	1	20	40
<i>Kasutatav netotulu</i>							
Tulukonto kasutamine							
Kasutatav netotulu		2 012	1 526	-69	63	492	
Lõpptarbimiskulutused							
Individaalsed tarbimiskulutused							
Kollektiivsed tarbimiskulutused							
Pensionimuutuse korrigeerimine		22	22				0
<i>Netosääst / jooksev väliskonto</i>							
Kapitalikonto							
Netosääst/jooksev väliskonto		78	141	-69	42	-36	-43
Kapitali kogumahutus							
Kapitali kogumahutus põhivarasse							
Muutused varudes ja varade soetamises ilma realiseerimiskuludeta							
Põhivara kulum		455	116	258	12	70	
Mittetoetud mittefinantsvarade soetamine ilma realiseerimiskuludeta							
Kapitalisiirded		39	8	17	3	11	2
Kapitalimaksud		7				7	0
Muud kapitalisiirded		31	8	17	3	3	2
<i>Netolaenuandmine (+)/-võtmine (-) kapitalikonto arvel</i>							
Statistiline lahknevus							

Allikad: EKP ja Eurostat.

² Sisemajanduse koguprodukt võrdub kõigi sisemajandussektorite kogulisandväärtusega, millele on liidetud toodete pealt tasutavad netomaksud (st maksud ilma subsiidiumideta).

3.1 Integreeritud majandus- ja finantskontod institutsionaalsete sektorite kaupa (järg)

(mln EUR)

Varad	Euroala	Kodumaja- pidamised	Mitte- finantsette- võtted	Raha- loome- asutused	Investee- rimisfon- did (v.a rahaturu- fondid)	Muud finants- vahendus- ettevõtted	Kind- lustus- seltsid ja pensionif- ondid	Valitsus- sektor	Üle- jäänud maailm
2014 II kv									
Algbilanss, finantsvarad									
Finantsvarad kokku	103 560	20 466	17 852	31 289	7 789	13 088	8 308	4 768	20 414
Rahakuld ja Rahvusvahelise Valuutafondi arvestusühikud	406			406					
Sularaha ja hoised	22 401	7 217	2 109	9 280	357	1 773	835	830	2 941
Lühiajalised võlaväärtpaberid	1 149	42	116	479	266	107	101	38	556
Pikaajalised võlaväärtpaberid	14 407	1 106	220	5 816	3 063	557	3 216	429	4 610
Laenud	22 107	100	3 329	12 648	86	4 321	636	987	3 068
Aktsiad ja muud omandiväärtpaberid	29 371	4 938	8 477	1 726	3 610	5 915	3 067	1 636	8 547
Noteeritud aktsiad	5 947	855	1 261	377	2 317	458	366	313	.
Noteerimata aktsiad ja muud omandiväärtpaberid	17 685	2 675	6 899	1 127	111	5 250	496	1 126	.
Investeeringufondide aktsiad (sh rahaturufondide aktsiad)	5 739	1 408	317	222	1 182	207	2 205	197	.
Kindlustus- ja pensioniskeemid	7 023	6 507	190	29	0	1	285	12	322
Muud debitoorsed võlgnevused ja tuletisinstrumentid	6 696	555	3 411	905	407	413	168	836	318
millest: kaubanduskrediit ja ettemaksud	2 842	116	2 591	5	0	65	5	60	0
<i>Netofinantsvara</i>									
Finantskonto, tehingud finantsvaradega									
Tehingud finantsvaradega kokku	440	134	48	-184	202	41	61	137	117
Rahakuld ja Rahvusvahelise Valuutafondi arvestusühikud	0			0					0
Sularaha ja hoised	-61	73	-10	-177	6	-27	-14	87	-47
Lühiajalised võlaväärtpaberid	-19	0	-3	-22	16	-2	0	-7	17
Pikaajalised võlaväärtpaberid	102	-35	-20	-3	98	23	36	4	69
Laenud	127	0	18	-2	5	67	3	36	-5
Aktsiad ja muud omandiväärtpaberid	152	30	26	-8	93	-30	28	12	73
Noteeritud aktsiad	81	2	1	-9	57	24	5	1	.
Noteerimata aktsiad ja muud omandiväärtpaberid	-40	-18	26	3	2	-63	1	9	.
Investeeringufondide aktsiad (sh rahaturufondide aktsiad)	110	45	-1	-2	33	9	22	2	.
Kindlustus- ja pensioniskeemid	49	42	0	0	0	0	7	0	11
Muud debitoorsed võlgnevused ja tuletisinstrumentid	89	24	37	28	-16	11	1	5	-2
millest: kaubanduskrediit ja ettemaksud	17	3	16	0	0	-1	0	0	0
<i>Tehingutest tulenevad muutused netofinantsvaras</i>									
Muud muutused finantskontos, finantsvarades									
Muud muutused finantsvarades kokku	1 040	95	246	72	207	287	134	-1	181
millest: ümberhindamised ¹
Rahakuld ja Rahvusvahelise Valuutafondi arvestusühikud
Sularaha ja hoised
Lühiajalised võlaväärtpaberid
Pikaajalised võlaväärtpaberid
Laenud
Aktsiad ja muud omandiväärtpaberid
Noteeritud aktsiad
Noteerimata aktsiad ja muud omandiväärtpaberid
Investeeringufondide aktsiad (sh rahaturufondide aktsiad)
Kindlustus- ja pensioniskeemid
Muud debitoorsed võlgnevused ja tuletisinstrumentid
<i>Muud muutused netofinantsvaras</i>									
Lõppbilanss, finantsvarad									
Finantsvarad kokku	105 040	20 695	18 146	31 177	8 199	13 416	8 503	4 904	20 712
Rahakuld ja Rahvusvahelise Valuutafondi arvestusühikud	415			415					
Sularaha ja hoised	22 382	7 288	2 113	9 126	365	1 754	822	915	2 912
Lühiajalised võlaväärtpaberid	1 135	39	112	459	291	103	101	30	588
Pikaajalised võlaväärtpaberid	14 712	1 089	209	5 860	3 201	605	3 309	439	4 700
Laenud	22 328	101	3 355	12 623	90	4 485	642	1 032	3 075
Aktsiad ja muud omandiväärtpaberid	30 173	5 031	8 698	1 727	3 855	6 035	3 173	1 652	8 670
Noteeritud aktsiad	6 209	858	1 310	373	2 491	488	380	309	.
Noteerimata aktsiad ja muud omandiväärtpaberid	17 912	2 689	7 064	1 132	116	5 271	501	1 139	.
Investeeringufondide aktsiad (sh rahaturufondide aktsiad)	6 052	1 485	324	222	1 249	275	2 292	204	.
Kindlustus- ja pensioniskeemid	7 098	6 565	199	34	0	1	288	11	406
Muud debitoorsed võlgnevused ja tuletisinstrumentid	6 798	582	3 460	933	396	431	170	825	308
millest: kaubanduskrediit ja ettemaksud	2 888	119	2 631	6	0	66	5	61	0
<i>Netofinantsvara</i>									

Allikas: EKP.

¹ Ümberhindamiste andmed ei ole veel kättesaadavad.

3.1 Integreeritud majandus- ja finantskontod institutsionaalsete sektorite kaupa (järg)
(mld EUR)

Kohustused	Euroala	Kodumaja- pidamised	Mitte- finantsette- võtted	Raha- loome- asutused	Investee- rimisfon- did (v.a rahaturu- fondid)	Muud finants- vahendus- ettevõtted	Kind- lustus- seltsid ja pensionif- ondid	Valitsus- sektor	Üle- jäänud maailm
2014 II kv									
Algbilanss, kohustused									
Kohustused kokku	105 287	6 807	27 247	31 089	7 941	12 598	8 015	11 590	18 361
Rahakuld ja Rahvusvahelise Valuutafondi arvestusühikud									
Sularaha ja hoiused	22 692			22 310				284	2 649
Lühiajalised võlaväärtpaberid	1 379		39	577	3	116	1	642	326
Pikaajalised võlaväärtpaberid	16 037		1 040	4 420	7	3 062	62	7 446	2 980
Laenud	21 376	6 126	8 790	2 753	124	3 574	335	2 426	3 799
Aktsiad ja muud omandiväärtpaberid	30 534	36	14 025	2 753	7 537	5 592	558	32	7 384
Noteeritud aktsiad	5 692		4 417	640	0	477	158	0	.
Noteerimata aktsiad ja muud omandiväärtpaberid	16 467	36	9 608	1 270	5	5 115	399	32	.
Investeeringufondide aktsiad (sh rahaturufondide aktsiad)	8 376			843	7 532				.
Kindlustus- ja pensioniskeemid	7 345		362	50	1	5	6 849	5	0
Muud kreditoorsed võlgnevused ja tuletisinstrumentid	5 872	572	2 936	927	267	211	203	755	1 142
millest: kaubanduskrediit ja ettemaksud	2 842	164	2 348	40	0	65	5	157	0
Netofinantsvara	-1 727	13 659	-9 395	200	-152	490	293	-6 822	
Finantskonto, tehingud kohustustega									
Kogutehingud kohustustega	394	36	96	-181	201	-7	64	185	163
Rahakuld ja Rahvusvahelise Valuutafondi arvestusühikud									
Sularaha ja hoiused	-155			-155				0	48
Lühiajalised võlaväärtpaberid	-22		-7	-9	0	6	0	-13	20
Pikaajalised võlaväärtpaberid	106		18	-48	4	-4	4	132	65
Laenud	97	17	39	4	4	4	4	29	25
Aktsiad ja muud omandiväärtpaberid	181	0	44	-12	198	-47	-3	0	44
Noteeritud aktsiad	50		21	25	0	5	0	0	.
Noteerimata aktsiad ja muud omandiväärtpaberid	-50	0	24	-19	0	-52	-3	0	.
Investeeringufondide aktsiad (sh rahaturufondide aktsiad)	180			-18	198				.
Kindlustus- ja pensioniskeemid	61		2	-1	0	0	60	0	0
Muud kreditoorsed võlgnevused ja tuletisinstrumentid	127	19	0	44	-5	34	-1	36	-40
millest: kaubanduskrediit ja ettemaksud	17	6	10	2	0	-1	0	0	0
Tehingutest tulenevad muutused netofinantsvaras	46	98	-48	-2	1	47	-3	-47	-46
Muud vara muutused, kohustused									
Muud muutused kohustustes kokku	838	-14	215	40	196	160	90	152	376
millest: ümberhindamised ¹
Rahakuld ja Rahvusvahelise Valuutafondi arvestusühikud
Sularaha ja hoiused
Lühiajalised võlaväärtpaberid
Pikaajalised võlaväärtpaberid
Laenud
Aktsiad ja muud omandiväärtpaberid
Noteeritud aktsiad
Noteerimata aktsiad ja muud omandiväärtpaberid
Investeeringufondide aktsiad (sh rahaturufondide aktsiad)
Kindlustus- ja pensioniskeemid
Muud kreditoorsed võlgnevused ja tuletisinstrumentid
Muud muutused netofinantsvaras	203	110	31	32	11	128	44	-153	-194
Lõppbilanss, kohustused									
Kohustused kokku	106 519	6 829	27 558	30 948	8 338	12 751	8 169	11 927	18 900
Rahakuld ja Rahvusvahelise Valuutafondi arvestusühikud									
Sularaha ja hoiused	22 575			22 184				292	2 719
Lühiajalised võlaväärtpaberid	1 377		32	569	5	139	1	630	346
Pikaajalised võlaväärtpaberid	16 309		1 063	4 399	11	3 061	67	7 707	3 103
Laenud	21 529	6 141	8 842	2 753	128	3 609	340	2 468	3 874
Aktsiad ja muud omandiväärtpaberid	31 170	37	14 222	2 753	7 925	5 646	554	33	7 672
Noteeritud aktsiad	5 742		4 474	625	0	493	149	0	.
Noteerimata aktsiad ja muud omandiväärtpaberid	16 676	37	9 748	1 296	5	5 153	404	32	.
Investeeringufondide aktsiad (sh rahaturufondide aktsiad)	8 752			832	7 920				.
Kindlustus- ja pensioniskeemid	7 504		364	49	1	5	7 007	5	0
Muud kreditoorsed võlgnevused ja tuletisinstrumentid	6 002	577	2 980	939	266	254	193	793	1 104
millest: kaubanduskrediit ja ettemaksud	2 888	169	2 384	44	0	66	5	156	0
Netofinantsvara	-1 479	13 867	-9 412	229	-139	665	334	-7 023	

Allikas: EKP.

¹ Ümberhindamiste andmed ei ole veel kättesaadavad.

3.2 Kodumajapidamised

(mld EUR; nelja kvartali kumuleeritud vood; bilansiline jääk perioodi lõpu seisuga)

	2010	2011	2012	2012 III kv – 2013 II kv	2012 IV kv – 2013 III kv	2013 I kv – 2013 IV kv	2013 II kv – 2014 I kv	2013 III kv – 2014 II kv
Tulu, sääst ja muutused netovaras								
Töötajatele makstav hüvitis (+)	4 570	4 672	4 726	4 738	4 751	4 772	4 794	4 818
Tegevuse koguvõitjääk ja segatulu (+)	1 488	1 530	1 512	1 522	1 528	1 545	1 551	1 554
Saadaolevad intressid (+)	191	212	200	186	180	176	172	170
Tasumisele kuuluvad intressid (-)	128	147	130	116	110	107	104	102
Muu omanditulu, netosumma (+)	736	758	765	746	754	754	749	744
Sissetuleku ja vara pealt tasutavad maksud (-)	869	901	948	965	972	977	984	990
Sotsiaalkindlustusmaksed, netosumma (-)	1 718	1 766	1 804	1 819	1 827	1 834	1 841	1 851
Sotsiaaltoetused, netosumma (+)	1 812	1 837	1 882	1 903	1 913	1 924	1 930	1 938
Saadaolevad jooksevülekanded (netosumma) (+)	71	70	77	77	76	81	82	83
= kasutatav kogutulu	6 153	6 267	6 280	6 273	6 294	6 333	6 349	6 362
Lõpptarbijamiskulutused (-)	5 367	5 512	5 538	5 535	5 551	5 561	5 580	5 602
Muutused pensionifondide netovaras (+)	72	73	76	76	78	78	79	80
= kogusääst	859	828	818	814	821	850	848	841
Põhivara kulum (-)	429	440	449	452	453	455	456	459
Saadaolevad kapitalisüürid (netosumma) (+)	35	7	5	6	2	-3	-4	-7
Muud muutused netovaras (+)	644	-210	-142	-408	-204	-164	253	658
= muutused netovaras	1 109	185	232	-40	165	228	640	1 033
Investeeringud, finantseerimine ja muutused netovaras								
Mittefinantsvarade netosootamine (+)	571	580	557	543	541	537	538	537
Põhivara kulum (-)	429	440	449	452	453	455	456	459
<i>Finantsinvesteeringud (+), millest:</i>	<i>462</i>	<i>363</i>	<i>342</i>	<i>378</i>	<i>349</i>	<i>330</i>	<i>326</i>	<i>339</i>
Lühiajalised varad	42	126	193	165	132	92	69	96
Sularaha ja hoiused	119	118	225	218	189	130	104	128
Rahaturufondide aktsiad	-50	-70	8	65	68	44	41	59
Võlaväärtpaberid ¹	-17	30	0	-22	-30	-24	-15	-9
Pikaajalised varad	388	237	144	167	192	199	231	207
Hoiused	57	54	10	10	28	58	61	43
Võlaväärtpaberid	-23	67	-91	-137	-155	-141	-120	-111
Aktsiad ja muud omandiväärtpaberid	104	-1	95	148	165	120	127	111
Noteeritud ja noteerimata aktsiad ja muud omandiväärtpaberid	95	47	56	53	70	62	67	30
Investeeringufondide (v.a rahaturufondide) aktsiad	9	-47	39	95	95	58	60	81
Elukindlustus ja pensionid	.	.	32	116	154	162	163	165
Finantseerimine (-):	177	87	32	-11	-24	-24	1	54
<i>millest: laenud</i>	<i>114</i>	<i>88</i>	<i>11</i>	<i>-17</i>	<i>-6</i>	<i>-22</i>	<i>-14</i>	<i>-1</i>
<i>millest: euroala rahaloomeasutustest</i>	<i>147</i>	<i>81</i>	<i>23</i>	<i>-1</i>	<i>5</i>	<i>-6</i>	<i>-6</i>	<i>-35</i>
Muud muutused varades (+)								
Mittefinantsvarad ²	78	-212	-1 182	-1 342	-1 051	-1 142	-781	-535
Finantsvarad	198	-379	600	379	304	403	487	707
Aktsiad ja muud omandiväärtpaberid	52	-334	372	260	287	427	381	526
Elukindlustus ja pensionid	.	.	44	30	9	-17	72	148
Ülejäänud netovood (+)	376	361	381	483	495	573	538	478
= muutused netovaras	1 109	185	232	-40	165	228	640	1 033
Bilanss								
Mittefinantsvarad ² (+)	29 932	30 299	29 674	29 248	29 369	29 068	28 992	29 249
<i>millest: eluasemevara</i>	<i>28 427</i>	<i>28 749</i>	<i>28 104</i>	<i>27 658</i>	<i>27 770</i>	<i>27 462</i>	<i>27 376</i>	<i>27 625</i>
Finantsvarad (+)	18 620	18 613	19 545	19 716	19 889	20 261	20 466	20 695
Lühiajalised varad	5 834	5 973	6 143	6 196	6 173	6 222	6 223	6 289
Sularaha ja hoiused	5 597	5 728	5 949	6 031	6 018	6 076	6 084	6 159
Rahaturufondide aktsiad	1 274	1 153	1 250	1 311	1 343	1 372	1 408	1 485
Võlaväärtpaberid ¹	53	78	73	56	54	49	49	46
Pikaajalised varad	11 650	11 464	12 239	12 286	12 505	12 843	13 018	13 214
Hoiused	1 062	1 114	1 133	1 152	1 166	1 190	1 190	1 183
Võlaväärtpaberid	1 296	1 266	1 240	1 132	1 104	1 087	1 095	1 078
Aktsiad ja muud omandiväärtpaberid	4 142	3 804	4 187	4 247	4 451	4 715	4 740	4 827
Noteeritud ja noteerimata aktsiad ja muud omandiväärtpaberid	3 027	2 799	3 126	3 119	3 294	3 533	3 530	3 546
Investeeringufondide (v.a rahaturufondide) aktsiad	1 116	1 006	1 060	1 128	1 157	1 182	1 210	1 280
Elukindlustus ja pensionid	.	.	5 704	5 778	5 794	5 853	5 973	6 026
Kohustused (-)	6 679	6 845	6 866	6 819	6 794	6 799	6 807	6 829
<i>millest: laenud</i>	<i>6 094</i>	<i>6 184</i>	<i>6 187</i>	<i>6 158</i>	<i>6 156</i>	<i>6 143</i>	<i>6 126</i>	<i>6 141</i>
<i>millest: euroala rahaloomeasutustest</i>	<i>5 189</i>	<i>5 257</i>	<i>5 269</i>	<i>5 259</i>	<i>5 251</i>	<i>5 239</i>	<i>5 226</i>	<i>5 196</i>
= Netoväärtus	41 841	42 026	42 258	42 072	42 406	42 486	42 610	43 105

Allikad: EKP ja Eurostat.

¹ Rahaloomeasutuste väljastatud kuni kaheaastase algse tähtajaga väärtpaberid ja muude sektorite väljastatud kuni üheaastase algse tähtajaga väärtpaberid.

² Mittefinantsvarade andmed koostatakse kooskõlas ESA 95 standardiga.

3.3 Mittefinantsettevõtted

(mld EUR; nelja kvartali kumuleeritud vood; bilansiline jääk perioodi lõpu seisuga)

	2010	2011	2012	2012 III kv – 2013 II kv	2012 IV kv – 2013 III kv	2013 I kv – 2013 IV kv	2013 II kv – 2014 I kv	2013 III kv – 2014 II kv
Tulu ja säästud								
Kogulisandvärtus (baashinnad) (+)	4 900	5 076	5 106	5 104	5 113	5 122	5 147	5 163
Töötajatele makstav hüvitis (-)	2 904	2 995	3 043	3 052	3 061	3 076	3 092	3 109
Muud maksud ilma tootmissubsiidiumideta (-)	31	40	49	48	52	62	59	58
= tegevuse koguülejääk (+)	1 966	2 041	2 013	2 004	1 999	1 984	1 996	1 997
Põhivara kulum (-)	935	968	996	1 003	1 007	1 011	1 017	1 022
= tegevuse netoülejääk (+)	1 031	1 074	1 017	1 001	993	973	980	974
Saadaolev omanditulu (+)	548	602	565	536	531	509	503	499
Saadaolevad intressid	155	175	158	152	150	148	145	142
Muu saadaolev omanditulu	393	427	408	384	381	361	358	357
Tasumisele kuuluv intress ja rendihind (-)	275	332	307	272	267	253	236	225
= ettevõtja netotulu (+)	1 303	1 344	1 276	1 266	1 256	1 230	1 247	1 248
Jaotatud tulu (-)	909	909	939	904	898	875	875	887
Sissetuleku ja vara eest tasumisele kuuluvad maksud (-)	173	194	201	206	206	207	209	207
Muud ülekanDED, netosumma (-)	52	54	62	63	63	64	64	65
= netosääst	143	154	62	77	72	61	79	69
Investeeringud, finantseerimine ja säästmine								
Mittefinantsvarade netosoetamine (+)	178	146	127	111	105	99	88	82
Kapitali kogumahutus põhivarasse (+)	1 052	1 122	1 124	1 108	1 108	1 112	1 121	1 122
Põhivara kulum (-)	935	968	996	1 003	1 007	1 011	1 017	1 022
Muude mittefinantsvarade netosoetamine (+)	-9	-8	2	-8	-10	-12	-17	-17
Finantsinvesteeringud (+)	750	546	164	176	221	169	164	199
Sularaha ja hoiused	89	81	59	36	86	96	103	102
Võlaväärtpaberid	23	-15	-21	-44	-41	-36	-14	-29
Laenud	182	100	67	-19	-49	-72	-47	-24
Aktsiad ja muud omandiväärtpaberid	243	292	88	41	25	6	-51	7
millest: noteerimata aktsiad ja muud omandiväärtpaberid	236	297	86	30	6	-22	-51	14
millest: investeerimisfondide osakud	-29	-31	0	-2	-2	2	-6	4
Muud finantsvarad	213	88	-29	161	201	175	174	142
Finantseerimine (-)	623	559	201	216	255	170	124	135
Võlaväärtpaberid	70	48	115	90	88	79	73	72
Lühiajalised	-5	11	1	-4	3	-3	-11	-18
Pikaajalised	75	37	113	94	85	82	84	90
Laenud	113	188	-31	-111	-170	-185	-182	-111
Lühiajalised	-111	80	-4	15	-20	-34	-29	29
Pikaajalised	224	107	-26	-126	-150	-151	-153	-140
Aktsiad ja muud omandiväärtpaberid	231	202	182	156	223	224	250	220
millest: noteerimata aktsiad ja muud omandiväärtpaberid	198	169	152	121	184	199	206	177
Kaubanduskrediit ja ettemaksud	.	.	50	29	23	8	6	-9
Muud kohustused	-31	-3	40	88	89	42	-22	-36
Saadaolevad kapitalisiirded (netosumma) (-)	-92	-78	-78	-81	-72	-64	-64	-62
= netosääst	143	154	62	77	72	61	79	69
Bilanss								
Finantsvarad (+)	16 058	16 239	16 898	16 985	17 451	17 765	17 852	18 146
Sularaha ja hoiused
Võlaväärtpaberid	363	361	362	333	333	325	336	321
Laenud	3 254	3 379	3 413	3 356	3 364	3 341	3 329	3 355
Aktsiad ja muud omandiväärtpaberid	7 107	6 950	7 548	7 678	8 072	8 254	8 477	8 698
millest: noteerimata aktsiad ja muud omandiväärtpaberid	5 721	5 795	6 228	6 348	6 641	6 717	6 899	7 064
millest: investeerimisfondide osakud	318	268	296	285	293	311	317	324
Muud finantsvarad	3 455	3 593	3 503	3 606	3 614	3 704	3 716	3 659
Finantskohustused (-)	25 494	24 907	25 958	26 016	26 815	27 201	27 247	27 558
Võlaväärtpaberid	842	834	995	1 010	1 041	1 052	1 079	1 096
Lühiajalised	30	40	41	50	50	36	39	32
Pikaajalised	811	794	954	960	991	1 016	1 040	1 063
Laenud	9 039	9 181	9 104	9 042	9 004	8 829	8 790	8 842
Lühiajalised	2 296	2 354	2 310	2 365	2 324	2 229	2 274	2 335
Pikaajalised	6 743	6 827	6 794	6 677	6 681	6 599	6 516	6 508
Aktsiad ja muud omandiväärtpaberid	12 030	11 312	12 313	12 537	13 394	13 890	14 025	14 222
millest: noteerimata aktsiad ja muud omandiväärtpaberid	8 480	8 272	8 820	8 942	9 448	9 619	9 608	9 748
Kaubanduskrediit ja ettemaksud	.	.	2 392	2 353	2 343	2 398	2 348	2 384
Muud kohustused	396	406	1 100	1 019	978	978	950	959

Allikad: EKP ja Eurostat.

3.4 Finantsasutused

(mld EUR: nelja kvartali kumuleeritud vood; bilansiline jääk perioodi lõpu seisuga)

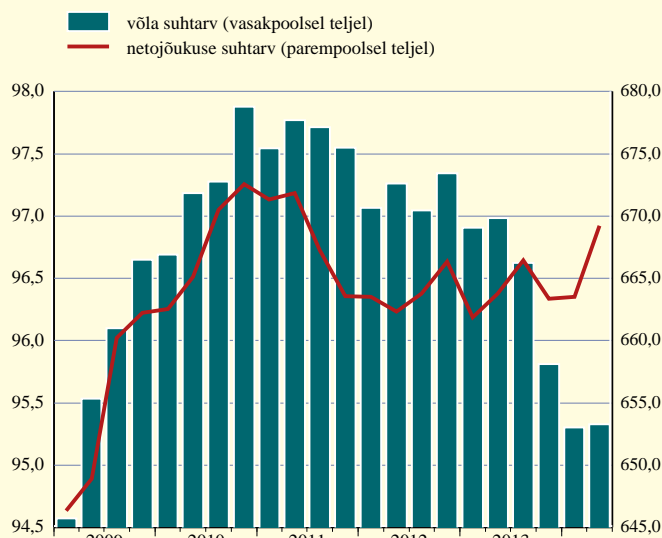
	2010	2011	2012	2012 III kv – 2013 II kv	2012 IV kv – 2013 III kv	2013 I kv – 2013 IV kv	2013 II kv – 2014 I kv	2013 III kv – 2014 II kv
Tulu ja säästud								
Netolisandväärtus (baashinnad) (+)	393	385	382	379	379	380	385	389
Töötajatele makstav hüvitis (-)	229	232	233	234	234	235	235	235
Muud maksud ilma tootmissubsiidiumideta (-)	13	16	21	20	20	19	19	20
= tegevuse netoülejääk (+)	151	137	128	125	125	126	131	135
Saadaolevad intressid (+)	976	1 079	1 027	949	916	886	865	848
Tasumisele kuuluvad intressid (-)	739	819	760	699	670	644	628	616
Muu saadaolev omanditulu (+)	358	376	335	333	328	320	326	321
Kindlustuspoliitise omanike omanditulu ja rent (-)	266	279	279	278	278	277	283	325
= ettevõtja netotulu (+)	480	495	451	429	422	412	411	401
Muutused pensionifondide netovaras (-)	70	68	70	71	74	74	75	76
Jaotatud tulu (-)	249	248	236	248	248	237	244	224
Sissetuleku ja vara eest tasumisele kuuluvad maksud (-)	40	41	45	48	50	50	50	50
Kapitali netosiirded ja muud netosiirded (+)	104	84	130	138	142	110	103	98
= Tehingutest tulenevad muutused netovaras (+)	184	171	216	182	173	136	122	126
Muud muutused netovaras (+)	293	-268	97	-36	-135	-222	-253	54
= muutused netovaras	477	-98	313	146	38	-86	-131	180
Investeeringud, finantseerimine ja säästmine								
Mittefinantsvarade netosootamine (+)	1	6	-1	-2	-2	3	-1	2
Finantsinvesteeringud (+)	1 377	2 644	1 144	-1 034	-1 363	-1 341	-957	-736
Sularaha ja hoiused	87	1 774	34	-1 964	-1 950	-1 847	-1 243	-1 204
Võlaväärtpaberid	-152	110	-110	-288	-345	-474	-409	-353
Laenud	532	251	328	92	-122	-208	-245	-183
<i>mildest: pikaajalised</i>	520	210	234	71	5	-100	-111	-118
Aktsiad ja muud omandiväärtpaberid	376	321	382	444	490	657	562	614
Muud finantsvarad	84	21	-60	-3	-54	-52	-118	-83
Finantseerimine (-)	1 195	2 479	927	-1 218	-1 538	-1 475	-1 080	-861
Sularaha ja hoiused	281	1 838	234	-1 924	-1 968	-1 910	-1 418	-1 338
Võlaväärtpaberid	-152	110	-110	-288	-345	-474	-409	-353
Laenud	169	38	127	78	-63	-4	-40	-70
<i>mildest: pikaajalised</i>	131	19	9	17	-29	61	50	17
Aktsiad ja muud omandiväärtpaberid	562	379	595	680	604	658	575	603
Noteeritud aktsiad	38	56	30	44	34	33	45	39
Noteerimata aktsiad ja muud omandiväärtpaberid	286	333	266	267	163	232	137	42
Investeeringufondide osakud	238	-10	299	368	407	393	393	522
Kindlustus- ja pensioniskeemid	284	116	159	184	192	191	191	212
Muud kohustused	49	-3	-77	54	43	65	22	86
Muud muutused finantsvarades (+)	756	-539	1 181	243	-237	-266	-122	1 132
<i>mildest: võlaväärtpaberid</i>	47	-258	579	36	-185	-247	-48	349
<i>mildest: aktsiad ja muud omandiväärtpaberid</i>	519	-542	671	530	465	465	415	933
Muud muutused finantskohustustes (-)	476	-304	946	156	-201	-138	143	1 259
= muutused netovaras	477	-98	313	146	38	-86	-131	180
Bilanss								
Finantsvarad (+)	57 013	59 104	61 436	60 807	60 255	59 868	60 474	61 295
Sularaha ja hoiused	12 506	14 412	14 374	13 320	12 889	12 391	12 245	12 066
Võlaväärtpaberid	12 327	12 341	13 377	13 471	13 342	13 279	13 605	13 929
Laenud	17 495	17 781	18 136	18 163	17 799	17 668	17 692	17 840
<i>mildest: pikaajalised</i>	13 805	14 023	14 352	14 297	14 151	14 148	14 199	14 220
Aktsiad ja muud omandiväärtpaberid	12 069	11 870	12 932	13 195	13 566	14 050	14 319	14 791
Muud finantsvarad	2 616	2 700	2 618	2 657	2 659	2 480	2 613	2 668
Finantskohustused (-)	56 328	58 517	60 536	59 897	59 363	59 054	59 643	60 205
Sularaha ja hoiused	22 471	24 362	24 549	23 577	23 065	22 531	22 354	22 228
Võlaväärtpaberid	8 595	8 738	8 824	8 565	8 423	8 253	8 248	8 253
Laenud	3 770	3 988	4 148	4 274	4 046	3 982	4 034	4 077
<i>mildest: pikaajalised</i>	2 329	2 582	2 603	2 664	2 610	2 630	2 716	2 700
Aktsiad ja muud omandiväärtpaberid	13 582	13 399	14 809	15 028	15 410	15 936	16 440	16 878
Noteeritud aktsiad	998	803	938	963	1 068	1 184	1 274	1 267
Noteerimata aktsiad ja muud omandiväärtpaberid	5 685	5 917	6 382	6 379	6 442	6 661	6 790	6 858
Investeeringufondide osakud	6 898	6 678	7 488	7 686	7 901	8 092	8 376	8 752
Kindlustus- ja pensioniskeemid	6 099	6 230	6 558	6 657	6 691	6 749	6 906	7 062
Muud kohustused	1 757	1 745	1 593	1 741	1 674	1 551	1 608	1 652

Allikad: EKP ja Eurostat.

3.5 Kodumajapidamised ja mittefinantsettevõtted, koondnäitajad (nelja kvartali kumuleeritud vool põhinev protsent; aastamuutus protsentides)

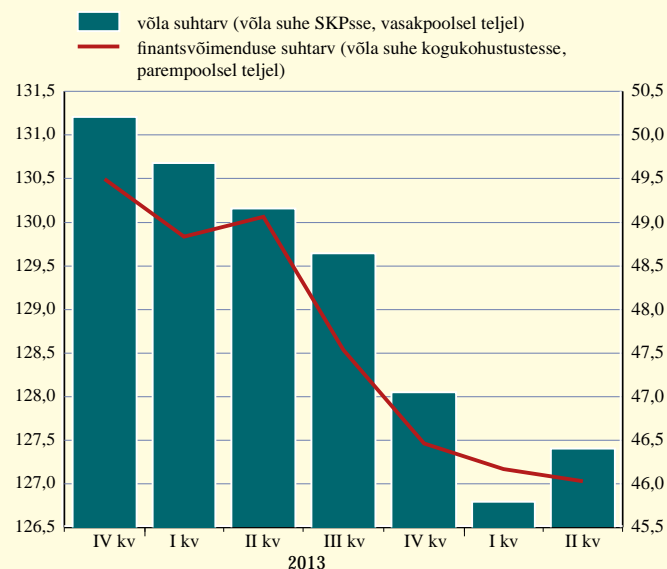
	2009	2010	2011	2012	2013 II kv	2013 III kv	2013 IV kv	2014 I kv	2014 II kv
Kodumajapidamised	<i>kohandatud kasutatava kogutulu protsent</i>								
Säästmismäär	15,0	13,8	13,1	12,9	12,8	12,9	13,3	13,2	13,0
Investeeringute määrad	9,3	9,1	9,0	8,7	8,5	8,5	8,3	8,4	8,3
Võla suhtarv	96,6	97,9	97,6	97,3	97,0	96,6	95,8	95,3	95,3
Netovara suhtarv	662,2	672,6	663,6	666,3	663,8	666,5	663,4	663,5	669,2
	<i>aastane muutus protsentides</i>								
Töötajatele makstav hüvitis	-0,2	1,4	2,2	1,1	0,5	1,1	1,7	1,9	2,0
Kasutatav kogutulu (kohandatud)	-0,3	1,0	1,8	0,3	-0,3	1,5	2,5	1,1	0,9
Lõpptarbimiskulutused	-1,8	2,4	2,7	0,5	0,2	1,2	0,7	1,4	1,6
Kogusääst	9,2	-7,1	-3,6	-1,2	-3,0	3,9	14,5	-0,9	-2,8
Finantsinvesteeringud	2,8	2,4	1,9	1,8	2,0	1,8	1,7	1,6	1,7
Finantseerimine	2,4	2,7	1,3	0,5	-0,1	-0,3	-0,4	0,0	0,8
Mittefinantsettevõtted	<i>kogulisandväärtuse protsent (kui pole viidatud teisiti)</i>								
Kasumiosa	24,7	26,6	26,5	25,0	24,8	24,6	24,0	24,2	24,2
Investeeringute määrad	21,5	21,5	22,1	22,0	21,7	21,7	21,7	21,8	21,7
Võlakoorumus (võla suhe SKPsse)	-	-	-	-	130,2	129,6	128,0	126,8	127,4
Finantsvõimenduse määrad (võlad kohustuste kogusummast)	-	-	-	-	49,1	47,5	46,5	46,2	46,0
	<i>aastane muutus protsentides</i>								
Kogulisandväärtus	-4,9	2,9	3,6	0,6	0,6	0,7	0,7	2,0	1,3
Tegevuse koguülejäak ja segatulu	-9,8	5,2	3,9	-1,4	-0,3	-0,8	-3,0	2,3	0,1
Ettevõtja netotulu	-12,2	11,0	3,1	-5,1	-2,2	-3,2	-9,1	6,0	0,5
Kapitali kogumahutus põhivarasse	-14,6	2,8	6,6	0,2	-0,8	0,1	1,3	3,6	0,2
Finantsinvesteeringud	1,0	4,8	3,3	1,0	1,2	1,4	1,0	1,0	1,2
Finantseerimine	0,1	2,4	2,1	0,8	0,9	1,0	0,7	0,5	0,5

J15 Kodumajapidamiste võlg ja netojõukus (protsendina kasutatavast kohandatud kogutulust)

Allikad: EKP ja Eurostat.

J16 Mittefinantsettevõtete võlg ja finantsvõimendus (protsendina SKPst ja kogukohustustest)

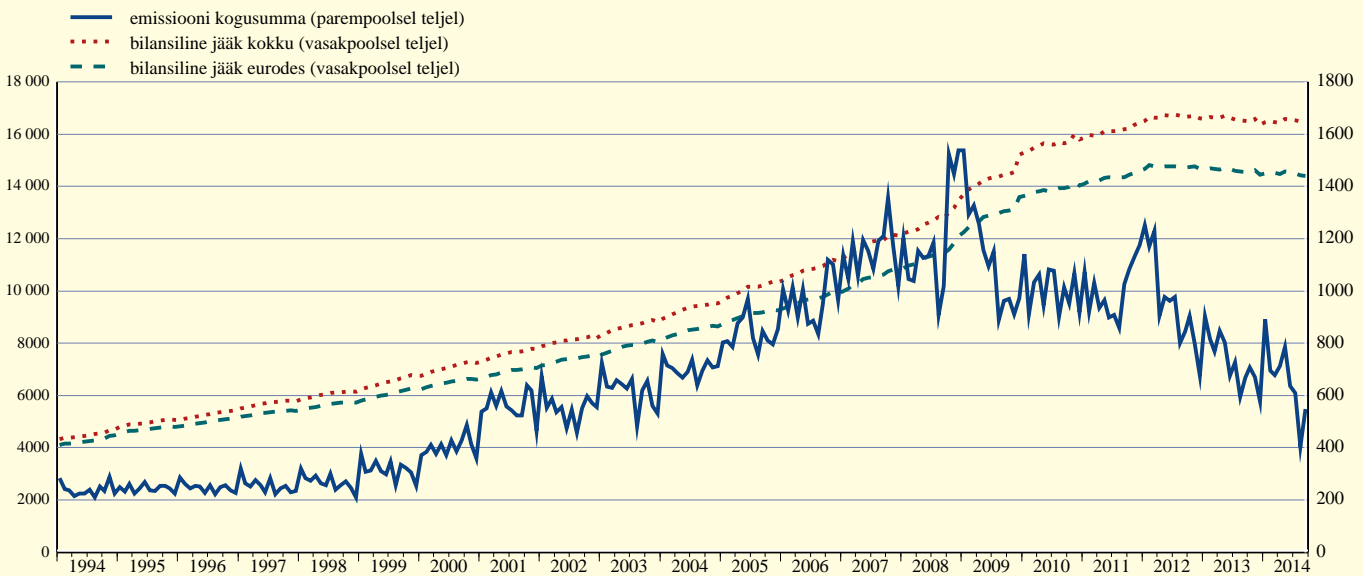

FINANTSTURUD

4.1 Väärtpaberite (v.a aktsiate) emiteerimine esialgse tähtaja, emitendi residentsuse ja väeringu kaupa (mld EUR ja perioodi kasvumäärad; sesoonselt kohandatud; kuu jooksul sooritatud tehingud ja bilansiline jääk perioodi lõpu seisuga; nimiväärtused)

	Kokku eurodes ¹			Euroala residentide poolt								
	Bilansiline jääk	Kogu-emissioon	Neto-emissioon	Eurodes			Kõikides väeringutes					
				Bilansiline jääk	Kogu-emissioon	Neto-emissioon	Bilansiline jääk	Kogu-emissioon	Neto-emissioon	Aastased kasvumäärad	Sesoonselt kohandatud ²	Kuu kuu kasvumäärad
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Kokku												
2013 sept	16 808,3	607,9	10,2	14 559,4	557,3	-6,8	16 517,5	668,1	-5,2	-0,7	29,0	-0,3
okt	16 809,8	644,0	2,5	14 548,5	573,8	-9,8	16 484,0	706,8	-22,3	-1,0	-32,0	-0,5
nov	16 919,2	598,4	109,7	14 630,1	539,6	81,9	16 571,1	670,8	85,7	-0,8	9,2	-0,5
dets	16 742,9	517,6	-186,1	14 456,8	479,4	-183,1	16 352,1	577,4	-220,0	-1,3	-109,8	-1,6
2014 jaan	16 764,3	795,4	21,4	14 487,8	739,4	30,9	16 459,7	890,4	89,8	-0,8	63,2	-0,3
veebr	16 835,2	628,8	66,7	14 545,8	575,6	53,9	16 516,9	694,6	66,3	-0,6	2,8	-0,5
märts	16 814,5	650,9	-21,6	14 512,7	581,8	-34,0	16 464,1	677,8	-53,4	-0,8	-43,9	-1,3
apr	16 792,7	682,9	-20,3	14 477,1	619,7	-34,1	16 424,2	711,6	-36,6	-1,0	-41,6	-1,4
mai	16 897,0	731,2	104,2	14 581,3	658,2	104,0	16 570,6	784,8	130,5	-0,8	42,2	-1,1
juuni	16 874,3	598,1	-23,4	14 537,7	522,5	-44,3	16 552,8	637,5	-18,2	-0,5	28,1	0,6
juuli	16 853,1	558,5	-21,7	14 496,6	500,6	-42,1	16 532,7	609,2	-35,9	-0,2	1,7	-0,1
aug	16 796,3	336,3	-56,9	14 435,1	300,7	-61,7	16 480,0	402,8	-63,7	-0,5	-27,5	-0,5
sept	16 807,9	511,2	12,3	14 407,0	428,9	-27,0	16 512,4	547,7	-0,8	-0,5	29,5	0,4
Pikaajalised												
2013 sept	15 542,7	223,7	16,9	13 372,6	190,6	6,0	15 080,7	216,7	15,5	0,1	43,1	0,4
okt	15 569,7	249,5	27,0	13 381,0	199,4	8,6	15 074,6	228,6	2,9	-0,1	-6,7	0,5
nov	15 685,5	252,0	114,6	13 472,6	210,1	90,6	15 182,0	240,2	105,8	0,2	30,4	0,7
dets	15 586,4	155,1	-99,6	13 382,3	134,2	-90,8	15 070,8	149,6	-102,6	0,1	-27,8	0,4
2014 jaan	15 550,8	273,7	-34,5	13 349,3	237,4	-31,8	15 080,6	290,3	-3,9	0,0	1,3	0,9
veebr	15 614,3	231,8	63,3	13 402,9	197,6	53,4	15 129,6	228,5	61,4	0,3	-0,3	0,5
märts	15 566,2	257,1	-49,4	13 350,4	209,1	-53,9	15 073,1	238,5	-57,5	-0,1	-38,0	-0,5
apr	15 575,1	273,7	9,1	13 339,1	227,5	-11,2	15 061,8	250,3	-9,4	-0,1	-19,0	-0,7
mai	15 672,7	327,5	98,4	13 445,4	278,4	107,1	15 205,6	322,5	130,8	0,2	51,8	-0,4
juuni	15 687,1	253,9	12,7	13 447,0	200,7	0,0	15 221,3	246,7	15,2	0,4	29,6	0,3
juuli	15 644,3	218,9	-44,6	13 381,2	180,2	-68,3	15 164,5	206,6	-72,7	0,5	-13,7	0,1
aug	15 586,4	76,2	-57,8	13 324,9	65,1	-56,3	15 114,1	76,0	-59,5	0,2	-20,6	-0,1
sept	15 618,0	237,6	31,6	13 328,0	179,7	3,4	15 171,2	216,8	26,9	0,2	50,1	1,0

J17 Euroala residentide emiteeritud väärtpaberid, v.a aktsiad: koguemissioon ja bilansiline jääk kokku (mld EUR)

Allikad: EKP ja Rahvusvaheliste Arvelduste Pank (BIS) (euroalaväliste residentide emissioonide osa).

¹ Euroala residentide ja euroalaväliste residentide poolt emiteeritud, eurodes nomineeritud väärtpaberid (v.a aktsiad) kokku.

² Kasvumäärade arvutamist on käsitletud tehnilistes märkustes. Kuue kuu kasvumäärad on antud aastapõhistena.

4.2 Euroala residentide poolt emiteeritud väärtpaberid (v.a aktsiad) emitendi sektori ja instrumendi kategooria kaupa

(mld EUR; kuu jooksul sooritatud tehingud ja bilansiline jääk perioodi lõpu seisuga; nimiväärtus)

1. Bilansiline jääk ja koguemissioon

	Bilansiline jääk						Koguemissioon ¹					
	Kokku	Rahaloome- asutused (sh euro- süsteem)	Mitterahaloomeasutused		Valitsussektor		Kokku	Rahaloome- asutused (sh euro- süsteem)	Mitterahaloomeasutused		Valitsussektor	
			Finants- asutused (v.a raha- loomeasu- tused)	Mitte- finants- ettevõtted	Kesk- valitsus	Muu valitsus- sektor			Finants- asutused (v.a raha- loomeasu- tused)	Mitte- finants- ettevõtted	Kesk- valitsus	Muu valitsus- sektor
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Kokku												
2012	16 594	5 400	3 256	980	6 274	684	958	589	81	68	187	33
2013	16 352	4 888	3 183	1 050	6 558	674	730	385	65	64	188	29
2013 IV kv	16 352	4 888	3 183	1 050	6 558	674	652	341	58	65	163	25
2014 I kv	16 464	4 820	3 188	1 076	6 699	681	754	371	71	69	202	41
II kv	16 553	4 738	3 209	1 096	6 828	682	711	325	83	74	195	35
III kv	16 512	4 672	3 239	1 123	6 783	696	520	212	64	49	165	31
2014 juuni	16 553	4 738	3 209	1 096	6 828	682	638	286	68	62	183	39
juuli	16 533	4 702	3 248	1 113	6 790	680	609	233	88	64	190	34
aug	16 480	4 684	3 219	1 116	6 775	687	403	191	38	33	119	22
sept	16 512	4 672	3 239	1 123	6 783	696	548	211	64	49	185	38
Lühiajalised												
2012	1 489	601	136	82	606	64	703	490	37	52	104	21
2013	1 281	474	111	74	571	52	513	315	27	47	103	21
2013 IV kv	1 281	474	111	74	571	52	446	269	23	45	91	18
2014 I kv	1 391	530	143	82	579	57	502	289	35	50	100	27
II kv	1 331	516	113	79	572	51	438	246	21	54	92	25
III kv	1 341	509	126	81	576	49	353	165	34	37	97	21
2014 juuni	1 331	516	113	79	572	51	391	218	18	40	86	29
juuli	1 368	516	145	87	577	44	403	181	52	45	105	21
aug	1 366	527	133	86	573	47	327	162	27	30	91	16
sept	1 341	509	126	81	576	49	331	153	22	36	95	25
Pikaajalised²												
2012	15 106	4 799	3 120	898	5 668	620	255	99	45	16	84	12
2013	15 071	4 414	3 072	975	5 988	622	217	69	38	17	85	8
2013 IV kv	15 071	4 414	3 072	975	5 988	622	206	72	35	20	72	7
2014 I kv	15 073	4 290	3 045	994	6 120	624	252	82	36	19	102	14
II kv	15 221	4 223	3 095	1 017	6 256	631	273	79	62	20	103	9
III kv	15 171	4 163	3 113	1 042	6 206	647	166	46	30	12	68	11
2014 juuni	15 221	4 223	3 095	1 017	6 256	631	247	67	50	22	97	10
juuli	15 164	4 186	3 103	1 027	6 213	636	207	52	37	20	85	13
aug	15 114	4 157	3 086	1 030	6 201	640	76	29	11	3	28	6
sept	15 171	4 163	3 113	1 042	6 206	647	217	58	43	13	90	13
<i>millest pikaajalised fikseeritud intressimääraga</i>												
2012	10 431	2 809	1 211	809	5 157	444	165	54	18	15	71	7
2013	10 676	2 646	1 316	875	5 386	452	144	36	19	14	69	6
2013 IV kv	10 676	2 646	1 316	875	5 386	452	137	37	18	18	59	5
2014 I kv	10 748	2 563	1 316	888	5 521	461	183	46	20	16	90	11
II kv	10 931	2 539	1 390	909	5 626	467	183	38	38	18	82	7
III kv	10 933	2 507	1 417	929	5 597	483	117	24	16	10	59	8
2014 juuni	10 931	2 539	1 390	909	5 626	467	170	40	19	19	86	7
juuli	10 896	2 524	1 404	915	5 582	471	142	30	17	16	72	8
aug	10 862	2 500	1 401	919	5 567	475	48	11	7	2	23	4
sept	10 933	2 507	1 417	929	5 597	483	161	31	23	12	82	12
<i>millest pikaajalised muutuva intressimääraga</i>												
2012	4 245	1 734	1 812	86	439	175	78	38	25	1	8	5
2013	3 980	1 562	1 651	97	501	169	61	28	17	2	11	2
2013 IV kv	3 980	1 562	1 651	97	501	169	61	31	16	2	10	2
2014 I kv	3 908	1 529	1 615	100	501	163	58	31	13	3	8	3
II kv	3 875	1 491	1 581	101	538	163	77	37	20	2	17	2
III kv	3 837	1 465	1 571	105	531	164	39	17	12	2	6	2
2014 juuni	3 875	1 491	1 581	101	538	163	61	22	25	2	8	4
juuli	3 856	1 470	1 575	105	542	165	52	16	17	4	11	5
aug	3 839	1 466	1 562	105	542	165	19	12	2	0	2	2
sept	3 837	1 465	1 571	105	531	164	45	22	17	1	4	1

Allikas: EKP.

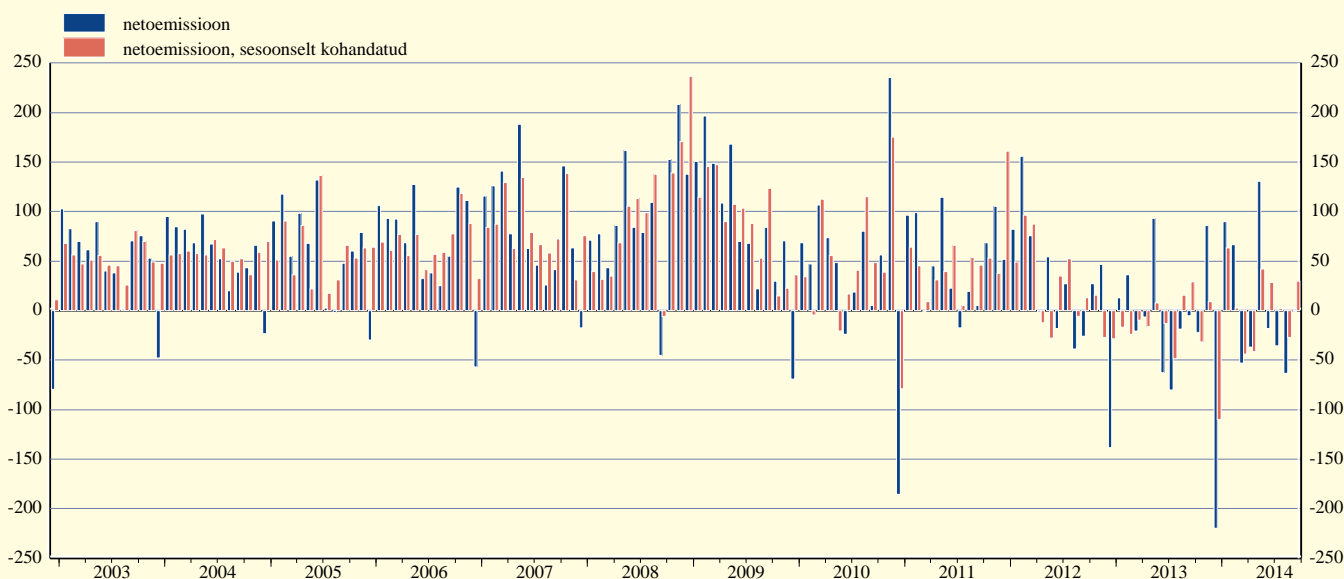
¹ Koguemissioonide kuuandmed kajastavad kuu jooksul tehtud tehinguid. Võrdluse eesmärgil viitavad kvartali- ja aastaandmed vastavatele kuukeskimestele.² Pikaajaliste võlaväärtpaberite kogusummat fikseeritud ja muutuva intressimääraga pikaajaliste võlaväärtpaberite lahutamisel tekkinud vahe tuleneb nullkupongiga võlakirjadest ja ümberhindamismõjudest.

4.2 Euroala residentide poolt emiteeritud väärtpaberid (v.a aktsiad) emitendi sektori ja instrumendi kategooria kaupa (mld EUR, kui pole viidatud teisiti; perioodi jooksul sooritatud tehingud; nimiväärtus)

2. Netoemissioon

	Sesoonselt kohandamata ¹						Sesoonselt kohandatud ¹					
	Kokku	Rahaloomeasutused (sh euro-süsteem)	Mitterahaloomeasutused		Valitsussektor		Kokku	Rahaloomeasutused (sh euro-süsteem)	Mitterahaloomeasutused		Valitsussektor	
			Finantsasutused (v.a rahaloomeasutused)	Mittefinants-ettevõtted	Keskvalitsus	Muu valitsussektor			Finantsasutused (v.a rahaloomeasutused)	Mittefinants-ettevõtted	Keskvalitsus	Muu valitsussektor
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Kokku												
2012	20,5	-8,2	2,0	10,4	13,1	3,1	-	-	-	-	-	-
2013	-17,4	-39,8	-7,6	6,6	24,0	-0,6	-	-	-	-	-	-
2013 IV kv	-52,2	-35,4	-22,5	3,2	0,9	1,4	-44,2	-29,8	-37,1	5,8	16,2	0,8
2014 I kv	34,2	-21,0	-2,5	8,6	46,9	2,3	7,4	-29,9	2,2	6,7	27,6	0,8
II kv	25,2	-28,4	5,8	6,0	41,6	0,2	9,6	-27,8	5,2	5,9	25,4	0,8
III kv	-33,4	-30,3	4,4	5,3	-16,4	3,6	1,2	-27,4	14,2	4,7	4,6	5,1
2014 juuni	-18,2	-46,5	-23,7	3,1	41,7	7,3	28,1	-29,4	9,3	9,5	31,4	7,2
juuli	-35,9	-40,9	32,4	14,4	-39,0	-2,9	1,7	-45,8	33,1	12,8	2,3	-0,7
aug	-63,7	-23,4	-31,3	1,0	-16,1	6,2	-27,5	-23,2	-14,8	5,5	-2,4	7,4
sept	-0,8	-26,7	12,0	0,6	5,8	7,6	29,5	-13,2	24,3	-4,2	13,8	8,7
Pikaajalised												
2012	30,3	0,4	-0,1	10,2	15,6	4,2	-	-	-	-	-	-
2013	0,7	-29,4	-4,2	7,2	26,9	0,3	-	-	-	-	-	-
2013 IV kv	2,0	-14,5	-11,5	8,5	19,8	-0,2	-1,4	-9,7	-23,3	8,7	22,4	0,5
2014 I kv	0,0	-38,9	-11,9	5,9	44,1	0,7	-12,3	-42,1	-5,8	6,2	30,1	-0,7
II kv	45,5	-23,2	15,6	7,1	44,1	2,0	20,8	-28,7	13,0	6,9	28,9	0,7
III kv	-35,1	-27,0	0,2	4,7	-17,6	4,7	5,3	-22,9	7,9	4,4	9,2	6,6
2014 juuni	15,2	-39,6	-3,3	7,1	46,9	4,2	29,6	-39,9	23,7	7,3	36,8	1,7
juuli	-72,7	-41,9	1,1	6,8	-43,7	5,0	-13,7	-40,7	1,2	8,2	8,4	9,2
aug	-59,5	-32,6	-19,7	1,7	-12,2	3,3	-20,6	-27,4	-3,8	5,8	1,0	3,9
sept	26,9	-6,5	19,1	5,6	3,1	5,7	50,1	-0,5	26,2	-0,8	18,3	6,8

J18 Väärtpaberite (v.a aktsiate) netoemissioon, sesoonselt kohandatud ja kohandamata (mld EUR; tehingud kuu jooksul; nimiväärtus)

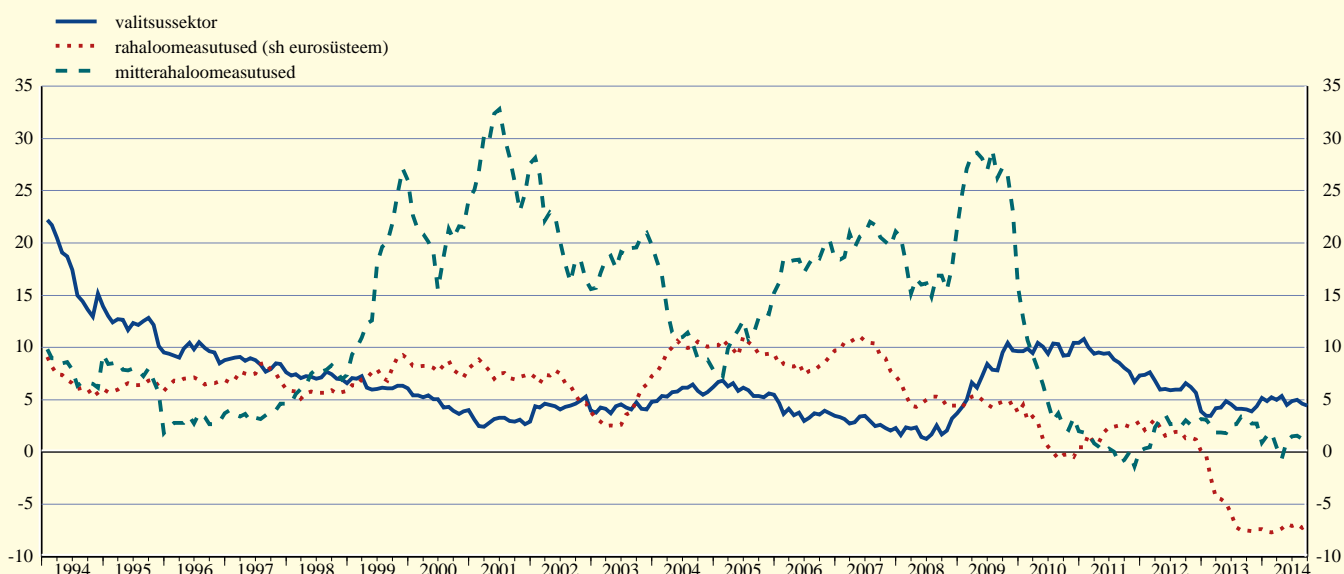

Allikas: EKP.

¹ Netoemissioonide kuuanndmed kajastavad kuu jooksul tehtud tehinguid. Võrdluse eesmärgil viitavad kvartali- ja aastandmed vastavatele kuukeskmistele.

4.3 Euroala residentide poolt emiteeritud väärtpaberite (v.a aktsiate) kasvumäärad¹
(protsentuaalsed muutused)

	Aastased kasvumäärad (sesoonselt kohandamata)						Kuu kuu sesoonselt kohandatud kasvumäärad					
	Kokku	Rahaloome- asutused (sh euro- süsteem)	Mitterahaloomeasutused		Valitsussektor		Kokku	Rahaloome- asutused (sh euro- süsteem)	Mitterahaloomeasutused		Valitsussektor	
			Finants- asutused (v.a rahaloomeasutused)	Mitte- finants- ettevõtted	Kesk- valitsus	Muu valitsus- sektor			Finants- asutused (v.a rahaloomeasutused)	Mitte- finants- ettevõtted	Kesk- valitsus	Muu valitsus- sektor
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Kokku												
2013 sept	-0,7	-8,9	1,6	10,0	4,1	-3,8	-0,3	-8,3	1,6	8,1	4,4	-2,8
okt	-1,0	-9,0	0,6	9,9	3,8	-4,1	-0,5	-7,4	-0,5	7,8	4,4	-4,6
nov	-0,8	-8,8	0,6	10,0	4,0	-2,6	-0,5	-6,2	-1,3	10,8	3,0	-2,0
dets	-1,3	-8,9	-2,8	8,1	4,6	-1,1	-1,6	-7,3	-5,8	9,8	3,1	0,1
2014 jaan	-0,8	-8,1	-1,8	9,6	4,4	-2,0	-0,3	-4,9	-4,4	12,6	3,3	1,8
veebr	-0,6	-7,8	-2,0	8,6	4,5	0,7	-0,5	-5,9	-4,3	9,7	3,9	2,3
märts	-0,8	-7,7	-2,4	7,8	4,2	-0,7	-1,3	-7,0	-6,3	7,3	4,0	1,4
apr	-1,0	-7,6	-3,7	6,4	4,7	-1,9	-1,4	-7,7	-6,9	5,0	4,9	1,0
mai	-0,8	-7,1	-2,4	7,8	3,8	-1,2	-1,1	-8,0	-3,6	5,3	4,5	-0,5
juuni	-0,5	-7,1	-2,2	8,6	4,0	0,8	0,6	-6,9	1,4	7,3	4,9	1,4
juuli	-0,2	-7,1	-1,2	9,0	3,9	1,6	-0,1	-9,2	2,1	5,7	4,6	1,3
aug	-0,5	-7,1	-1,8	8,3	3,6	1,7	-0,5	-8,2	0,9	7,0	3,3	1,0
sept	-0,5	-6,9	-1,4	6,7	3,3	3,4	0,4	-6,8	3,7	6,0	2,7	5,3
Pikaajalised												
2013 sept	0,1	-7,5	1,2	11,0	4,4	0,3	0,4	-8,2	1,4	9,2	5,4	2,1
okt	-0,1	-7,5	0,4	10,7	4,2	0,8	0,5	-6,8	-0,2	9,1	5,5	1,4
nov	0,2	-7,4	0,5	10,7	4,8	0,4	0,7	-5,1	-1,0	13,1	4,3	1,6
dets	0,1	-7,4	-1,6	9,7	5,7	0,6	0,4	-4,7	-3,7	12,9	4,4	2,6
2014 jaan	0,0	-7,6	-0,9	10,1	5,5	-1,1	0,9	-3,8	-2,6	13,8	4,6	1,2
veebr	0,3	-7,7	-0,5	10,0	5,6	1,8	0,5	-5,8	-2,9	11,7	5,3	2,7
märts	-0,1	-7,6	-2,2	9,5	5,4	1,0	-0,5	-6,9	-5,5	9,6	5,4	-0,2
apr	-0,1	-7,3	-3,3	8,4	5,9	0,5	-0,7	-7,7	-6,3	7,5	6,4	-0,5
mai	0,2	-6,9	-1,7	10,4	4,9	0,7	-0,4	-8,6	-2,5	7,9	5,6	-0,3
juuni	0,4	-7,1	-1,2	10,5	5,2	1,3	0,3	-9,4	1,4	8,2	6,0	0,0
juuli	0,5	-6,9	-1,1	10,5	5,2	2,8	0,1	-9,8	0,5	7,3	5,9	4,4
aug	0,2	-7,3	-1,3	9,7	4,8	2,7	-0,1	-8,7	0,3	7,7	4,4	2,6
sept	0,2	-7,0	-0,7	8,2	4,6	3,5	1,0	-7,1	4,1	6,9	3,8	7,2

J19 Pikaajaliste võlaväärtpaberite aastane kasvumäär emitendi sektori kaupa kõigis vääringutes kokku
(aastane muutus protsentides)

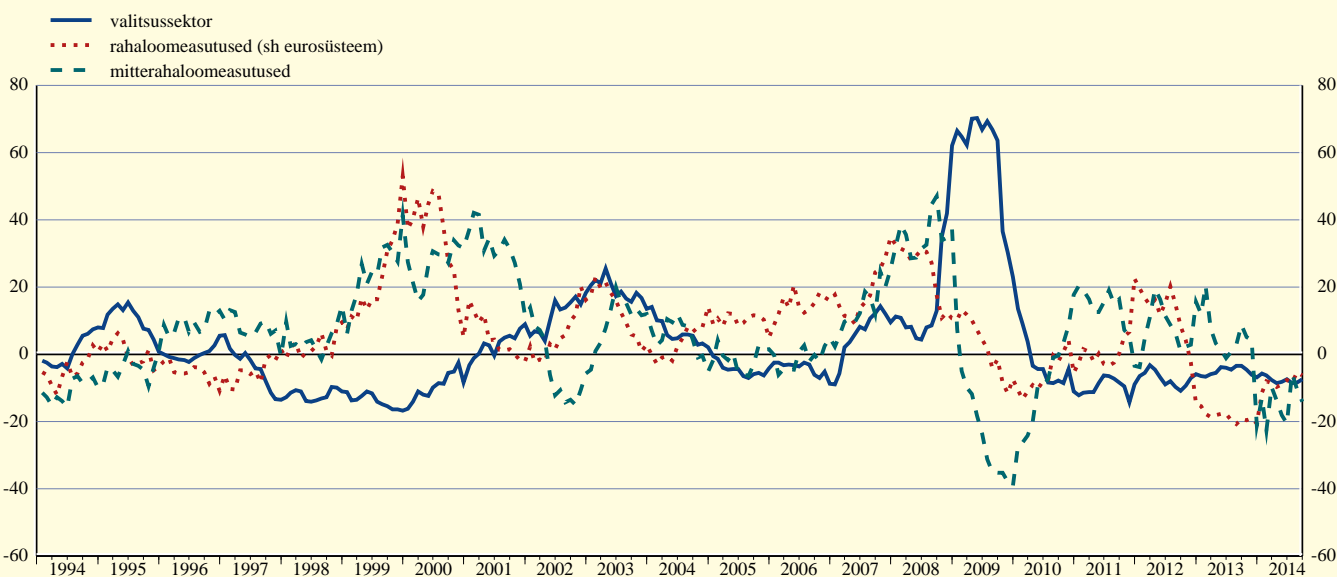
Allikas: EKP.

¹ Kasvumäärade arvutamist on käsitletud tehnilistes märkustes. Kuue kuu kasvumäärad on antud aastapõhisena.

4.3 Euroala residentide poolt emiteeritud väärtpaberite (v.a aktsiate) kasvumäärad¹ (järg) (protsentaalsed muutused)

	Pikaajalised fikseeritud intressimääraga						Pikaajalised muutuva intressimääraga					
	Kokku	Rahaloomeasutused (sh euro-süsteem)	Mitterahaloomeasutused		Valitsussektor		Kokku	Rahaloomeasutused (sh euro-süsteem)	Mitterahaloomeasutused		Valitsussektor	
			Finantsasutused (v.a rahaloomeasutused)	Mittefinantsasutused	Keskvalitsus	Muu valitsussektor			Finantsasutused (v.a rahaloomeasutused)	Mittefinantsasutused	Keskvalitsus	Muu valitsussektor
	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Kõigis vääringutes kokku												
2012	5,3	4,1	1,9	10,4	5,9	7,3	-0,9	-0,3	-4,9	-0,4	6,6	23,3
2013	3,3	-3,2	6,7	13,5	4,6	4,1	-7,2	-7,5	-9,6	5,1	-1,3	-0,8
2013 IV kv	2,3	-5,0	5,3	10,4	4,3	2,6	-6,7	-9,8	-8,1	12,2	6,5	-4,1
2014 I kv	1,8	-5,9	1,4	9,6	4,9	1,8	-5,1	-8,5	-7,5	14,2	12,8	-2,5
II kv	1,9	-6,2	2,0	9,2	4,8	2,6	-5,3	-6,9	-9,5	14,4	11,3	-3,9
III kv	2,1	-6,1	3,0	9,4	4,5	4,6	-5,0	-7,5	-8,8	12,3	13,2	-2,6
2014 apr	1,7	-6,5	0,9	8,0	5,0	2,6	-5,4	-6,8	-10,2	14,3	13,8	-5,0
mai	2,1	-5,8	3,5	10,1	4,6	2,1	-5,5	-6,9	-9,7	15,2	9,5	-3,0
juuni	2,2	-6,1	2,7	10,1	4,9	3,0	-5,0	-6,9	-8,8	12,7	10,8	-3,1
juuli	2,3	-5,6	3,0	9,9	4,7	4,5	-4,9	-7,7	-8,8	14,3	14,3	-1,7
aug	1,8	-6,5	2,8	9,3	4,2	4,8	-5,0	-7,8	-9,0	12,1	14,3	-2,9
sept	2,0	-6,2	3,4	8,1	4,4	6,1	-5,1	-7,5	-8,4	8,7	11,0	-3,4
Eurodes												
2012	5,5	4,6	0,7	10,7	6,0	7,2	-0,6	2,0	-6,5	-1,5	6,3	22,9
2013	3,1	-4,0	4,1	14,6	4,6	4,1	-7,6	-7,2	-10,8	6,4	-1,8	-1,2
2013 IV kv	2,0	-6,0	2,9	11,3	4,3	2,8	-7,2	-10,3	-9,0	13,4	6,4	-4,5
2014 I kv	1,6	-7,1	-1,2	9,4	4,9	1,7	-5,8	-9,3	-8,7	13,5	12,9	-2,7
II kv	1,8	-7,6	1,2	8,4	4,9	2,2	-6,0	-7,8	-10,9	13,6	11,6	-3,1
III kv	1,6	-8,1	2,2	8,3	4,4	4,7	-5,6	-8,4	-10,4	11,4	13,7	-0,5
2014 apr	1,5	-7,8	-0,6	7,6	5,1	2,3	-6,0	-7,6	-11,6	13,4	14,2	-4,3
mai	2,1	-7,2	3,8	9,2	4,7	1,8	-6,2	-7,8	-11,1	14,4	9,8	-2,1
juuni	1,9	-7,7	2,0	8,9	4,8	2,6	-6,0	-8,0	-10,8	11,7	11,2	-1,6
juuli	1,9	-7,5	2,5	8,5	4,6	4,4	-5,5	-8,6	-10,5	13,0	14,9	0,6
aug	1,3	-8,7	1,7	8,5	4,2	4,8	-5,5	-8,6	-10,2	10,9	15,0	-0,7
sept	1,5	-8,6	2,5	7,0	4,2	7,0	-5,7	-8,1	-10,2	8,9	11,6	-1,2

J20 Lühiajaliste võlaväärtpaberite aastane kasvumäär emitendi sektori kaupa kõigis vääringutes kokku (aastane muutus protsentides)

Allikas: EKP.

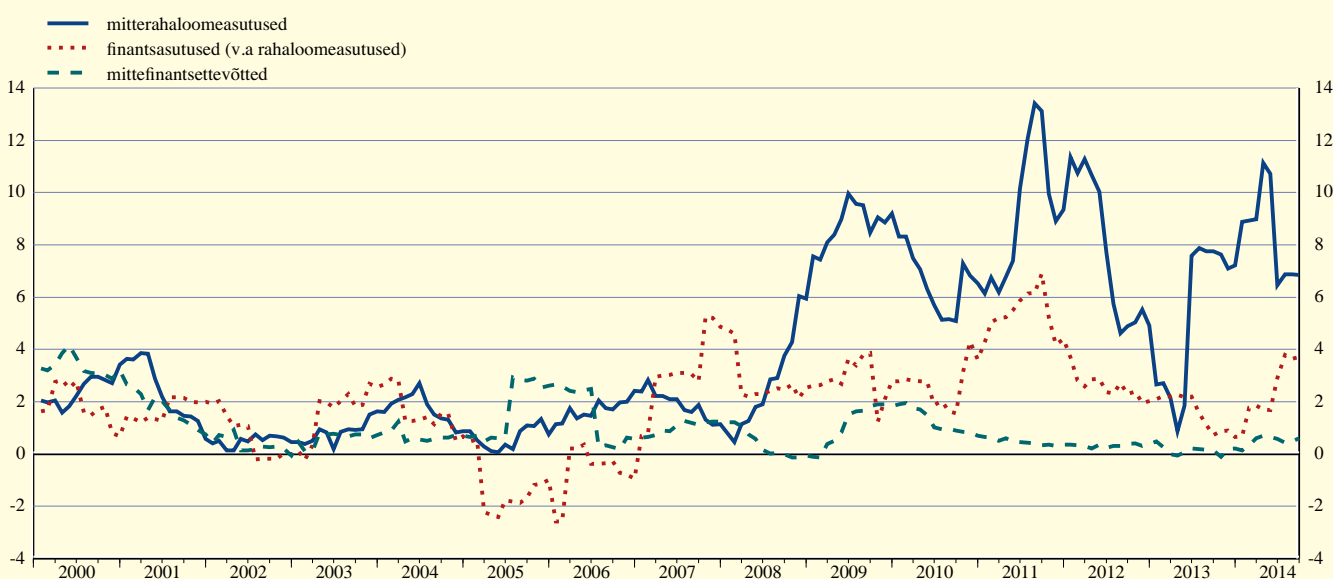
¹ Kuuandmete protsentuaalsed aastamuutused viitavad kuu lõpu seisule, kvartali- ja aastandmete protsentuaalsed aastamuutused viitavad perioodi keskmisele aastamuutusele. Üksikasjad on esitatud tehnilistes märkustes.

4.4 Euroala residentide poolt emiteeritud noteeritud aktsiad¹ (mld EUR, kui pole viidatud teisiti; turuväärtused)

1. Bilansiline jääk ja aastased kasvumäärad (bilansiline jääk perioodi lõpu seisuga)

	Kokku			Rahaloomeasutused		Finantsasutused (v.a rahaloomeasutused)		Mittefinantsettevõtted	
	Kokku 1	Indeks dets 2008 = 100 2	Aastased kasvumäärad (protsentides) 3	Kokku 4	Aastased kasvumäärad (protsentides) 5	Kokku 6	Aastased kasvumäärad (protsentides) 7	Kokku 8	Aastased kasvumäärad (protsentides) 9
2012 sept	4 320,1	106,8	0,9	365,9	4,9	383,1	2,3	3 571,2	0,4
okt	4 402,0	106,9	1,0	384,9	5,0	395,8	2,4	3 621,4	0,4
nov	4 480,1	106,8	0,9	397,5	5,5	393,2	1,9	3 689,3	0,3
dets	4 594,2	107,0	0,9	404,6	4,9	415,0	2,0	3 774,6	0,4
2013 jaan	4 758,7	107,1	0,8	445,2	2,6	435,4	2,1	3 878,2	0,5
veebr	4 749,5	106,9	0,6	418,5	2,7	433,2	2,2	3 897,8	0,3
märts	4 752,5	106,7	0,4	382,4	2,2	440,5	2,2	3 929,6	0,0
apr	4 849,9	106,6	0,2	412,5	0,9	463,9	2,3	3 973,5	-0,1
mai	4 978,3	106,9	0,4	443,4	1,9	484,6	2,2	4 050,3	0,1
juuni	4 775,5	107,7	1,0	415,7	7,6	470,2	2,2	3 889,5	0,2
juuli	4 988,7	107,7	1,0	449,7	7,9	465,8	1,6	4 073,2	0,2
aug	4 969,0	107,7	0,9	463,8	7,8	464,4	1,1	4 040,9	0,2
sept	5 209,3	107,7	0,9	495,4	7,8	480,9	0,7	4 233,0	0,1
okt	5 478,0	107,6	0,7	557,2	7,6	512,7	0,9	4 408,1	-0,1
nov	5 571,3	107,8	0,9	562,7	7,1	524,2	0,9	4 484,3	0,2
dets	5 642,7	107,9	0,9	569,0	7,2	540,7	0,6	4 533,0	0,2
2014 jaan	5 556,9	108,1	1,0	597,7	8,9	527,0	0,7	4 432,2	0,1
veebr	5 832,9	108,2	1,3	637,8	8,9	548,6	1,8	4 646,5	0,3
märts	5 883,6	108,3	1,5	642,6	9,0	549,4	1,9	4 691,6	0,6
apr	5 914,3	108,5	1,7	639,1	11,1	548,3	1,7	4 726,9	0,7
mai	6 009,2	108,7	1,7	642,6	10,7	543,6	1,7	4 823,0	0,6
juuni	6 017,2	109,2	1,4	629,3	6,5	537,8	2,9	4 850,1	0,6
juuli	5 872,6	109,2	1,4	626,8	6,9	531,9	3,8	4 713,9	0,4
aug	5 923,1	109,2	1,4	638,0	6,9	545,4	3,6	4 739,8	0,5
sept	5 936,1	109,3	1,5	651,4	6,9	547,6	3,7	4 737,1	0,6

J21 Euroala residentide poolt emiteeritud noteeritud aktsiate aastased kasvumäärad (aastased protsentuaalsed muutused)

Allikas: EKP.

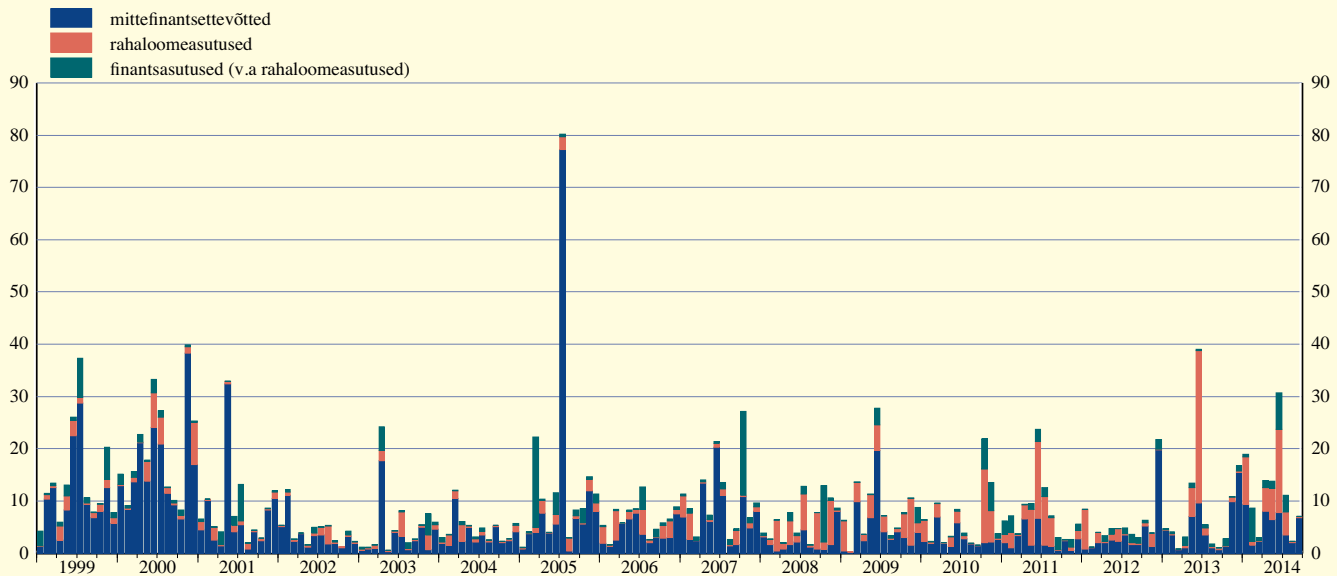
¹ Indeksi ja kasvumäärade arvutamist on käsitletud tehnilistes märkustes.

4.4 Euroala residentide poolt emiteeritud noteeritud aktsiad (mld EUR; turuväärtused)

2. Tehingud kuu jooksul

	Kokku			Rahaloomeasutused			Finantsasutused (v.a rahaloomeasutused)			Mittefinantsettevõtted		
	Emissiooni koguväärtus 1	Väljastmine 2	Emissiooni netoväärtus 3	Emissiooni koguväärtus 4	Väljastmine 5	Emissiooni netoväärtus 6	Emissiooni koguväärtus 7	Väljastmine 8	Emissiooni netoväärtus 9	Emissiooni koguväärtus 10	Väljastmine 11	Emissiooni netoväärtus 12
2012 sept	2,9	0,5	2,3	0,1	0,0	0,1	1,2	0,1	1,0	1,7	0,4	1,3
okt	6,3	1,8	4,5	0,5	0,0	0,5	0,5	0,1	0,4	5,3	1,7	3,6
nov	3,9	5,9	-2,0	2,5	0,0	2,5	0,1	0,1	0,0	1,3	5,8	-4,5
dets	21,6	16,2	5,4	0,0	0,5	-0,5	1,8	0,0	1,8	19,8	15,7	4,1
2013 jaan	4,6	0,3	4,3	0,0	0,0	0,0	0,2	0,1	0,1	4,3	0,2	4,1
veebr	4,1	11,4	-7,3	0,3	0,0	0,3	0,3	0,0	0,3	3,5	11,4	-7,8
märts	0,7	10,6	-9,9	0,0	0,1	-0,1	0,0	0,3	-0,3	0,6	10,1	-9,4
apr	3,2	5,9	-2,8	0,4	5,2	-4,8	1,7	0,0	1,6	1,1	0,7	0,4
mai	13,4	1,8	11,5	5,5	0,0	5,5	0,8	0,0	0,8	7,0	1,8	5,2
juuni	39,1	1,9	37,1	29,2	0,0	29,1	0,3	0,3	0,1	9,6	1,7	7,9
juuli	5,5	3,0	2,4	1,4	0,0	1,4	0,6	1,9	-1,4	3,5	1,1	2,4
aug	1,7	2,3	-0,7	0,0	0,0	0,0	0,5	0,5	0,0	1,1	1,8	-0,7
sept	0,9	1,7	-0,8	0,1	0,0	0,1	0,0	0,6	-0,6	0,7	1,1	-0,3
okt	2,6	7,5	-4,9	0,1	0,0	0,1	1,3	0,1	1,2	1,2	7,4	-6,2
nov	10,9	2,1	8,8	0,8	0,0	0,8	0,2	0,1	0,1	9,9	2,0	7,9
dets	16,6	9,4	7,2	0,0	0,0	0,0	1,1	0,0	1,1	15,6	9,4	6,2
2014 jaan	18,9	7,8	11,1	9,1	0,3	8,9	0,5	0,1	0,3	9,4	7,4	1,9
veebr	8,7	2,3	6,4	0,7	0,0	0,7	6,4	0,3	6,1	1,6	2,0	-0,4
märts	2,9	2,4	0,5	0,0	0,0	0,0	0,6	0,6	0,0	2,3	1,8	0,5
apr	13,9	3,1	10,9	4,5	0,0	4,5	1,4	0,2	1,3	8,0	2,9	5,1
mai	13,8	2,8	11,0	6,0	0,0	6,0	1,3	0,4	0,8	6,5	2,3	4,1
juuni	30,7	1,9	28,8	16,0	0,0	16,0	7,0	0,3	6,6	7,8	1,6	6,2
juuli	11,1	7,7	3,4	4,5	0,0	4,5	3,1	0,1	3,0	3,4	7,6	-4,1
aug	2,2	1,9	0,3	0,0	0,0	0,0	0,1	0,9	-0,8	2,1	0,9	1,2
sept	6,9	1,7	5,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	-0,3	6,9	1,3	5,5

J22 Noteeritud aktsiate emissiooni koguväärtus emitendi sektori kaupa (mld EUR; tehinguid kuu jooksul; turuväärtused)

Allikas: EKP.

4.5 Euroala residentide eurohoiuste ja -laenude intressimäärad rahaloomeasutustes¹

(protsenti aastas; bilansiline jääk perioodi lõpu seisuga, uued hoiused/laenud perioodi keskmisena, kui pole viidatud teisiti)

1. Hoiuste intressimäärad (uued hoiused)

	Kodumajapidamiste hoiused						Mittefinantsettevõtete hoiused				Repo- tehingud
	Üleöö- hoiused	Lepingulise tähtajaga			Lõpetatavad etteteatamistähtajaga ²		Üleöö- hoiused	Lepingulise tähtajaga			
		Kuni 1 aasta	1–2 aastat	Üle 2 aasta	Kuni 3 kuud	Üle 3 kuud		Kuni 1 aasta	1–2 aastat	Üle 2 aasta	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2013 nov	0,29	1,60	1,76	2,02	1,12	1,11	0,34	0,75	1,57	1,73	0,46
dets	0,29	1,58	1,66	1,91	1,11	1,07	0,34	0,79	1,52	1,63	0,70
2014 jaan	0,28	1,66	1,64	1,95	1,09	1,05	0,33	0,71	1,42	1,81	0,57
veebr	0,28	1,60	1,63	1,93	1,11	1,03	0,33	0,63	1,42	1,75	0,79
märts	0,28	1,57	1,50	1,86	1,07	1,01	0,35	0,65	1,37	1,58	0,85
apr	0,27	1,57	1,44	1,83	1,06	0,99	0,34	0,70	1,24	1,60	0,28
mai	0,27	1,42	1,31	1,72	1,05	0,96	0,34	0,61	1,26	1,38	0,29
juuni	0,27	1,35	1,24	1,74	1,04	0,92	0,31	0,57	1,13	1,52	0,20
juuli	0,24	1,32	1,21	1,75	1,01	0,90	0,28	0,57	1,14	1,49	0,50
aug	0,24	1,23	1,12	1,66	0,93	0,90	0,28	0,47	1,13	1,63	0,23
sept	0,23	1,21	1,08	1,70	0,92	0,88	0,26	0,50	1,01	1,53	0,66
okt	0,22	1,12	1,02	1,65	0,91	0,85	0,25	0,48	0,91	1,40	0,38

2. Kodumajapidamistele antud laenude intressimäärad (uued laenud)

	Auto- maatselt uuenuvad laenud ja arveldus- krediit	Piken- datud krediit- kaardi- võlg ³	Tarbijakrediit				Aastapõhine tasumäär prot- sentides ⁴	Eluaseme ostmiseks antud laenu				Aastapõhine tasumäär prot- sentides ⁴	Laenu füüsilisest isikust ettevõtjatele ja juriidilise isiku õigusteta ühendustele				
			Fikseeritud intressimäär			Ujuva intressi- määraga ja kuni 1 aasta		Fikseeritud intressimäär			Ujuva intressi- määraga ja kuni 1 aasta		Fikseeritud intressimäär		Ujuva intressi- määraga ja kuni 1 aasta	1–5 aastat	Üle 5 aasta
			Ujuva intressi- määraga ja kuni 1 aasta	1–5 aastat	Üle 5 aasta			Ujuva intressi- määraga ja kuni 1 aasta	1–5 aastat	5–10 aasta			Üle 10 aasta	Ujuva intressi- määraga ja kuni 1 aasta			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14			
2013 nov	7,65	16,96	5,81	6,05	7,75	7,21	2,79	3,06	3,15	3,31	3,37	3,30	4,08	3,19			
dets	7,64	16,94	5,63	6,20	7,44	7,05	2,78	3,00	3,15	3,32	3,37	3,07	3,86	3,05			
2014 jaan	7,70	17,08	5,73	6,08	7,73	7,34	2,76	3,01	3,12	3,31	3,36	3,18	3,80	3,01			
veebr	7,66	17,08	5,87	6,02	7,68	7,38	2,79	2,95	3,09	3,27	3,35	3,23	3,97	3,07			
märts	7,66	17,08	5,83	5,94	7,54	7,28	2,78	2,90	3,03	3,23	3,29	3,23	4,03	3,12			
apr	7,62	17,24	5,61	5,83	7,50	7,18	2,72	2,91	3,00	3,24	3,29	3,10	3,87	3,07			
mai	7,56	17,25	5,64	5,96	7,58	7,27	2,71	2,87	2,96	3,14	3,23	3,29	3,96	2,98			
juuni	7,59	17,21	5,47	5,89	7,45	7,11	2,66	2,85	2,89	3,09	3,20	3,15	3,85	2,94			
juuli	7,43	17,06	5,57	5,80	7,38	6,97	2,63	2,75	2,81	2,99	3,10	3,00	3,78	2,88			
aug	7,43	17,02	5,58	5,73	7,34	7,02	2,56	2,74	2,73	2,87	3,04	3,05	3,88	2,72			
sept	7,49	17,07	5,39	5,79	7,29	6,98	2,50	2,69	2,63	2,83	2,97	2,84	3,81	2,65			
okt	7,33	16,98	5,48	5,69	7,27	7,00	2,43	2,63	2,56	2,79	2,90	2,81	3,82	2,70			

3. Mittefinantsettevõtetele antud laenude intressimäärad (uued laenud)

	Auto- maatselt uuenuvad laenud ja arveldus- krediit	Muud, kuni 0,25 miljoni euro suurused fikseeritud intressimääraga laenud					Muud, üle 1 miljoni euro suurused fikseeritud intressimääraga laenud						
		Ujuva intressi- määraga ja kuni 3 kuud	3 kuud – 1 aasta	1–3 aastat	3–5 aastat	5–10 aastat	Üle 10 aasta	Ujuva intressi- määraga ja kuni 3 kuud	3 kuud – 1 aasta	1–3 aastat	3–5 aastat	5–10 aastat	Üle 10 aasta
2013 nov	3,95	4,54	4,71	4,34	4,29	3,56	3,50	2,23	2,62	2,96	2,90	2,98	3,10
dets	3,97	4,52	4,49	4,20	4,19	3,43	3,41	2,17	2,73	2,67	2,81	2,82	3,13
2014 jaan	4,03	4,59	4,68	4,25	3,99	3,40	3,48	2,15	2,74	2,76	2,94	3,03	3,12
veebr	3,99	4,52	4,59	4,26	4,07	3,48	3,46	2,08	2,78	2,91	2,77	2,88	3,13
märts	3,95	4,58	4,49	4,22	4,10	3,51	3,47	2,17	2,74	2,83	2,99	2,77	3,23
apr	3,98	4,57	4,48	4,10	3,95	3,45	3,45	2,20	2,55	2,88	2,57	2,82	3,20
mai	3,92	4,50	4,51	4,22	4,06	3,41	3,41	2,06	2,40	2,67	2,80	2,62	3,04
juuni	3,88	4,29	4,37	4,12	4,04	3,37	3,21	1,94	2,75	2,55	2,69	2,51	2,91
juuli	3,76	4,32	4,31	3,86	3,89	3,24	3,21	1,91	2,43	2,74	2,37	2,70	2,91
aug	3,71	4,18	4,28	3,83	3,82	3,15	3,09	1,74	2,43	2,73	2,50	2,39	2,66
sept	3,69	3,98	4,04	3,79	3,80	3,06	3,10	1,82	2,38	2,66	2,23	2,28	2,54
okt	3,61	3,98	3,94	3,69	3,80	3,12	3,05	1,74	2,26	3,00	2,36	2,26	2,67

Allikas: EKP.

¹ Andmed viitavad euroala muutvale koosseisule. Täpsem teave on esitatud üldmärkustes.² Selle instrumendikategooria puhul liidetakse kodumajapidamised ja mittefinantsettevõtted ning neid kajastatakse kodumajapidamiste sektoris, sest mittefinantsettevõtete bilansiline jääk on kõigi liikmesriikide kodumajapidamiste sektorite kogusummaga võrreldes ebaoluline.³ See instrumendikategooria ei hõlma tavalist krediitkaardikrediiti, st krediiti, mis antakse arveperioodil 0% intressimääraga.⁴ Aastapõhine tasumäär protsentides hõlmab laenu kogukulu. Kogukulu koosneb intressimäär komponendist ja muude seonduvate tasude (päringute tegemine, haldamine, dokumentide ettevalmistamine ja garantiid) komponendist.

4.5 Euroala residentide eurohoiuste ja -laenude intressimäärad rahaloomeasutustes^{1*}

(protsenti aastas; bilansiline jääk perioodi lõpu seisuga, uued hoiused/laenud perioodi keskmisena, kui pole viidatud teisiti)

4. Hoiuste intressimäärad (bilansiline jääk)

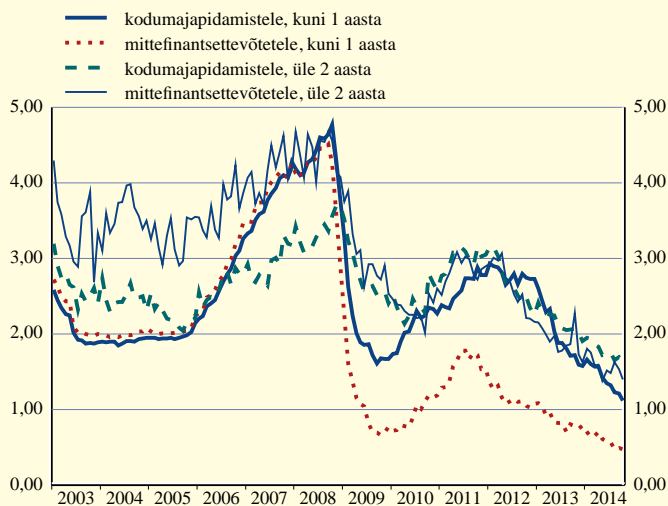
	Kodumajapidamiste hoiused					Mittefinantsettevõtete hoiused			Repotehingud
	Üleööhoiused	Lepingulise tähtajaga		Lõpetatavad etteteatamistähtajaga ²		Üleööhoiused	Lepingulise tähtajaga		
		Kuni 2 aastat	Üle 2 aasta	Kuni 3 kuud	Üle 3 kuu		Kuni 2 aastat	Üle 2 aasta	
2013 nov	0,29	2,02	2,60	1,12	1,11	0,34	1,32	2,84	1,34
dets	0,29	1,94	2,57	1,11	1,07	0,34	1,29	2,79	1,05
2014 jaan	0,28	1,87	2,55	1,09	1,05	0,33	1,24	2,77	1,01
veebr	0,28	1,84	2,59	1,11	1,03	0,33	1,23	2,78	1,08
märts	0,28	1,79	2,53	1,07	1,01	0,35	1,20	2,76	1,11
apr	0,27	1,75	2,52	1,06	0,99	0,34	1,18	2,73	1,02
mai	0,27	1,70	2,48	1,05	0,96	0,34	1,18	2,71	0,87
juuni	0,27	1,65	2,48	1,04	0,92	0,31	1,15	2,67	0,78
juuli	0,24	1,59	2,44	1,01	0,90	0,28	1,11	2,61	0,90
aug	0,24	1,54	2,43	0,93	0,90	0,28	1,08	2,57	0,82
sept	0,23	1,50	2,43	0,92	0,88	0,26	1,07	2,60	0,92
okt	0,22	1,44	2,39	0,91	0,85	0,25	1,02	2,54	0,92

5. Laenude intressimäärad (bilansiline jääk)

	Kodumajapidamiste laenud						Mittefinantsettevõtete laenud		
	Eluaseme ostmiseks antud laenud, tähtajaga			Tarbijakrediit ja muud laenud, tähtajaga			Tähtajaga		
	Kuni 1 aasta	1–5 aastat	Üle 5 aasta	Kuni 1 aasta	1–5 aastat	Üle 5 aasta	Kuni 1 aasta	1–5 aastat	Üle 5 aasta
2013 nov	3,51	3,22	3,34	7,52	6,11	4,79	3,59	3,28	3,12
dets	3,59	3,24	3,33	7,49	6,08	4,77	3,61	3,29	3,14
2014 jaan	3,61	3,17	3,31	7,59	6,08	4,77	3,67	3,29	3,13
veebr	3,59	3,21	3,37	7,64	6,20	4,84	3,63	3,33	3,17
märts	3,57	3,18	3,33	7,62	6,10	4,77	3,62	3,30	3,13
apr	3,63	3,16	3,31	7,51	6,11	4,79	3,63	3,30	3,14
mai	3,59	3,15	3,29	7,50	6,10	4,77	3,57	3,28	3,13
juuni	3,27	3,15	3,29	7,49	6,12	4,79	3,51	3,28	3,13
juuli	3,22	3,10	3,26	7,40	6,05	4,76	3,44	3,22	3,08
aug	3,14	3,08	3,23	7,39	6,04	4,76	3,38	3,18	3,06
sept	3,13	3,06	3,24	7,45	6,05	4,75	3,34	3,13	3,05
okt	3,07	3,03	3,21	7,36	5,99	4,72	3,25	3,07	3,02

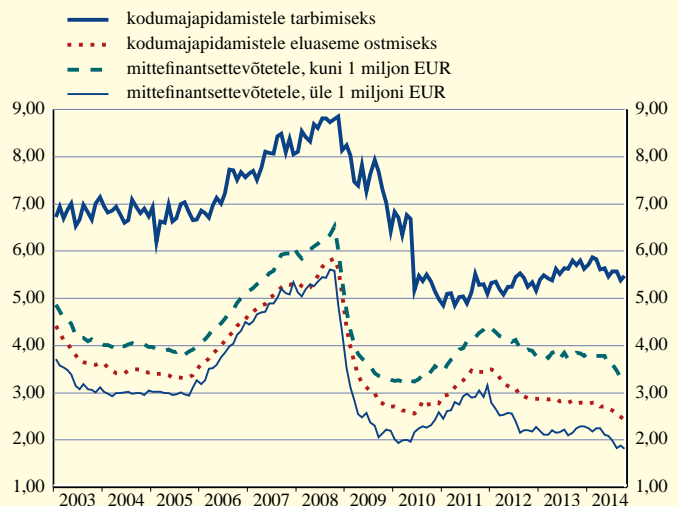
J23 Lepingulise tähtajaga uued hoiused

(protsenti aastas; ei sisalda tasusid; perioodi keskmised)

J24 Ujuva intressimääraga ja kuni üheks aastaks fikseeritud intressimääraga uued laenud

(protsenti aastas; ei sisalda tasusid; perioodi keskmised)

Allikas: EKP.

* Tabelis esitatud andmete allikad ja seotud allmärkused leiab leheküljelt S41.

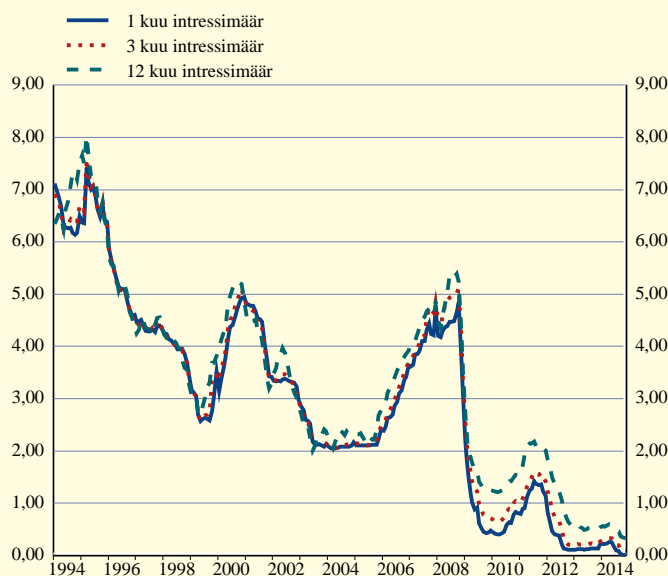
4.6 Rahaturu intressimäärad

(protsenti aastas; perioodi keskmised)

	Euroala ^{1,2}					USA	Jaapan
	Üleööhoiused (EONIA) 1	1kuulised hoiused (EURIBOR) 2	3kuulised hoiused (EURIBOR) 3	6kuulised hoiused (EURIBOR) 4	12kuulised hoiused (EURIBOR) 5	3kuulised hoiused (LIBOR) 6	3kuulised hoiused (LIBOR) 7
2011	0,87	1,18	1,39	1,64	2,01	0,34	0,19
2012	0,23	0,33	0,57	0,83	1,11	0,43	0,19
2013	0,09	0,13	0,22	0,34	0,54	0,27	0,15
2013 III kv	0,09	0,13	0,22	0,34	0,54	0,26	0,15
IV kv	0,12	0,16	0,24	0,35	0,53	0,24	0,14
2014 I kv	0,18	0,23	0,30	0,40	0,56	0,24	0,14
II kv	0,19	0,22	0,30	0,39	0,57	0,23	0,13
III kv	0,02	0,07	0,16	0,27	0,44	0,23	0,13
2013 nov	0,10	0,13	0,22	0,33	0,51	0,24	0,14
dets	0,17	0,21	0,27	0,37	0,54	0,24	0,15
2014 jaan	0,20	0,22	0,29	0,40	0,56	0,24	0,14
veebr	0,16	0,22	0,29	0,39	0,55	0,24	0,14
märts	0,19	0,23	0,31	0,41	0,58	0,23	0,14
apr	0,25	0,25	0,33	0,43	0,60	0,23	0,14
mai	0,25	0,26	0,32	0,42	0,59	0,23	0,14
juuni	0,08	0,15	0,24	0,33	0,51	0,23	0,13
juuli	0,04	0,10	0,21	0,30	0,49	0,23	0,13
aug	0,02	0,09	0,19	0,29	0,47	0,23	0,13
sept	0,01	0,02	0,10	0,20	0,36	0,23	0,12
okt	0,00	0,01	0,08	0,18	0,34	0,23	0,11
nov	-0,01	0,01	0,08	0,18	0,33	0,23	0,11

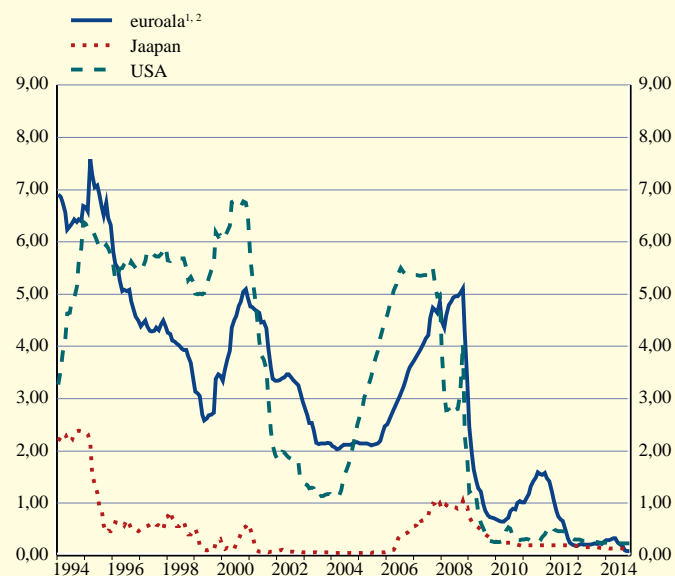
J25 Euroala rahaturu intressimäärad^{1,2}

(kuu keskmised; protsenti aastas)

J26 3 kuu rahaturu intressimäärad

(kuu keskmised; protsenti aastas)

Allikas: EKP.

¹ Enne 1999. a jaanuari arvatati arvestuslikud euroala intressimäärad SKPga kaalutud liikmesriikide intressimäärade alusel. Täpsem teave on esitatud üldmärkustes.

² Andmed viitavad euroala muutuvale struktuurile. Täpsem teave on esitatud üldmärkustes.

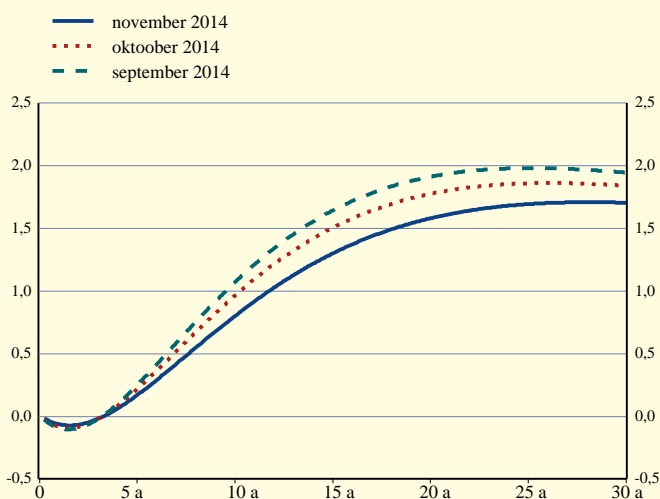
4.7 Euroala tuluköverad¹

(euroala keskvalitsuse AAA-reitinguga võlakirjad; perioodi lõpp; aastased protsentuaalsed intressimäärad; intressimäärade vahed protsendipunktides)

	Hetkeintressimäärad								Forvardtehingute lähiaja intressimäärad			
	3 kuud	1 aasta	2 aastat	5 aastat	7 aastat	10 aastat	10 aastat - 3 kuud (vahe)	10 aastat - 2 aastat (vahe)	1 aasta	2 aastat	5 aastat	10 aastat
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2011	0,00	0,09	0,41	1,56	2,13	2,65	2,65	2,24	0,32	1,15	3,24	3,84
2012	0,06	-0,04	-0,01	0,58	1,09	1,72	1,66	1,74	-0,09	0,17	1,84	3,50
2013	0,08	0,09	0,25	1,07	1,62	2,24	2,16	1,99	0,18	0,67	2,53	3,88
2013 III kv	0,02	0,07	0,22	0,94	1,45	2,05	2,03	1,84	0,17	0,60	2,25	3,74
IV kv	0,08	0,09	0,25	1,07	1,62	2,24	2,16	1,99	0,18	0,67	2,53	3,88
2014 I kv	0,16	0,11	0,17	0,76	1,23	1,82	1,66	1,65	0,11	0,40	1,94	3,50
II kv	0,05	-0,01	0,02	0,47	0,88	1,44	1,39	1,42	-0,04	0,16	1,46	3,09
III kv	-0,03	-0,09	-0,10	0,24	0,57	1,06	1,09	1,16	-0,14	-0,02	1,03	2,53
2013 nov	0,08	0,05	0,14	0,82	1,34	1,99	1,91	1,84	0,08	0,43	2,14	3,79
dets	0,08	0,09	0,25	1,07	1,62	2,24	2,16	1,99	0,18	0,67	2,53	3,88
2014 jaan	0,09	0,04	0,11	0,77	1,27	1,89	1,80	1,79	0,04	0,37	2,06	3,61
veebr	0,14	0,09	0,16	0,79	1,27	1,88	1,74	1,72	0,09	0,41	2,03	3,56
märts	0,16	0,11	0,17	0,76	1,23	1,82	1,66	1,65	0,11	0,40	1,94	3,50
apr	0,13	0,09	0,16	0,71	1,15	1,72	1,60	1,56	0,10	0,38	1,81	3,36
mai	0,09	0,03	0,06	0,56	0,98	1,56	1,47	1,49	0,01	0,23	1,60	3,23
juuni	0,05	-0,01	0,02	0,47	0,88	1,44	1,39	1,42	-0,04	0,16	1,46	3,09
juuli	0,04	-0,02	0,01	0,43	0,81	1,34	1,30	1,33	-0,04	0,14	1,35	2,91
aug	0,00	-0,06	-0,05	0,28	0,59	1,03	1,03	1,08	-0,09	0,04	1,01	2,38
sept	-0,03	-0,09	-0,10	0,24	0,57	1,06	1,09	1,16	-0,14	-0,02	1,03	2,53
okt	-0,02	-0,08	-0,08	0,22	0,52	0,96	0,99	1,05	-0,12	-0,01	0,93	2,33
nov	-0,02	-0,06	-0,07	0,17	0,42	0,80	0,82	0,87	-0,10	-0,02	0,74	2,01

J27 Euroala hetketuluköverad²

(protsenti aastas; perioodi lõpp)

J28 Euroala hetkeintressimäärad ja intressimäärade vahed²

(päevased andmed; aastased protsentuaalsed intressimäärad; vahed protsendipunktides)

Allikad: EKP arvutused, mille aluseks on võetud EuroMTSi andmed ja Fitch Ratingsi reitingud.

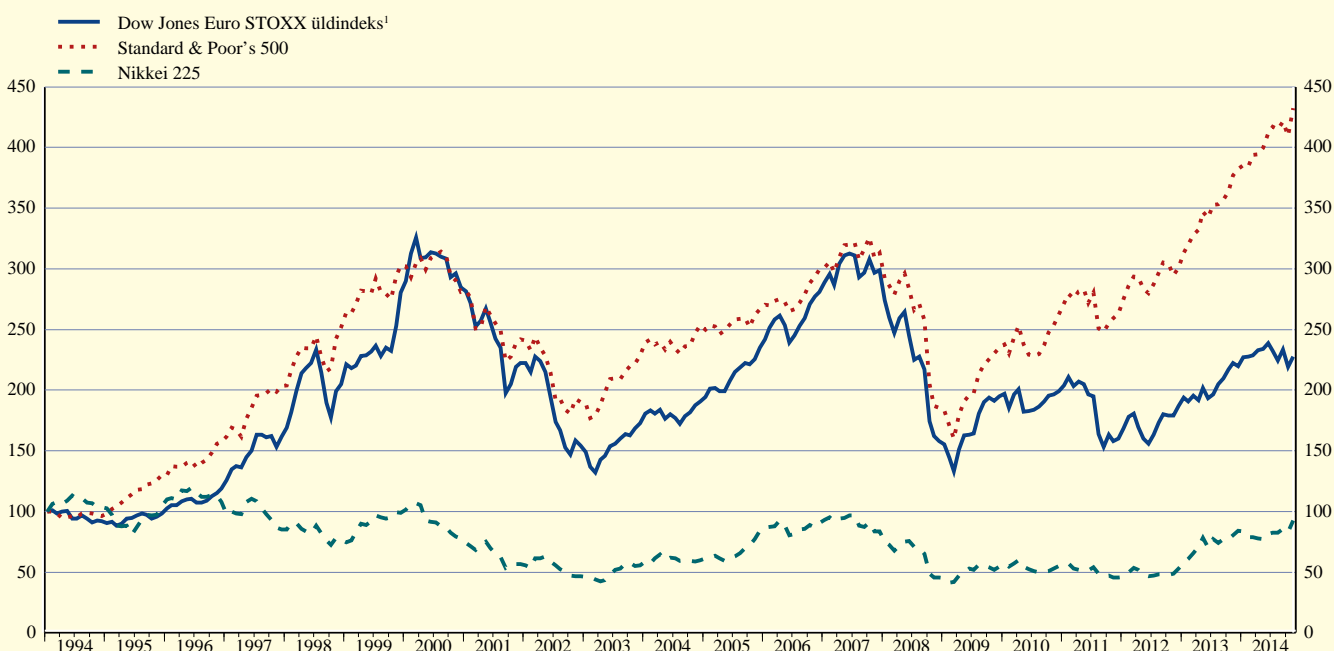
¹ Andmed viitavad euroala muutuvale struktuurile. Täpsem teave on esitatud üldmärkustes.

² Andmed hõlmavad euroala AAA-reitinguga riigivõlakirju.

4.8 Aktsiaturgude indeksid
(indeksimäärad punktides; perioodi keskmised)

	Dow Jones Euro STOXX indeksid ¹												USA	Jaapan
	Võrdlusindeks		Peamiste majandussektorite indeksid											
	Üldindeks	Euro STOXX 50	Põhitoorainete sektor	Teenuste sektor	Tarbekaupade sektor	Nafta ja gaasi sektor	Finantssektor	Tööstussektor	Tehnoloogiasektor	Kommunaalteenuste sektor	Telekommunikatsioonisektor	Tervishoiusektor		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
2011	256,0	2 611,0	493,4	158,1	351,2	311,6	152,6	349,4	222,5	301,7	358,4	432,7	1 267,6	9 425,4
2012	239,7	2 411,9	503,7	151,9	385,7	307,2	122,1	330,2	219,2	235,9	268,5	523,3	1 379,4	9 102,6
2013	281,9	2 794,0	586,3	195,0	468,2	312,8	151,5	402,7	274,1	230,6	253,4	629,4	1 643,8	13 577,9
2013 III kv	282,1	2 782,3	581,1	197,7	477,6	312,1	150,4	406,2	277,3	224,0	245,3	631,3	1 674,9	14 127,7
IV kv	304,9	3 017,6	620,6	211,9	492,2	325,7	169,9	442,8	301,9	249,5	287,4	631,8	1 768,7	14 951,3
2014 I kv	315,9	3 090,8	639,0	218,7	500,1	323,4	182,2	461,0	306,3	262,3	293,9	640,7	1 834,9	14 958,9
II kv	326,5	3 214,0	657,3	219,5	524,2	360,3	184,5	471,9	305,3	284,9	311,9	656,5	1 900,4	14 655,0
III kv	319,4	3 173,1	645,9	213,8	509,8	351,1	178,9	446,0	315,3	288,7	304,0	686,1	1 975,9	15 553,1
2013 nov	308,7	3 056,0	630,5	214,1	498,7	330,9	171,1	448,8	306,1	253,7	289,1	646,6	1 783,5	14 931,7
dets	304,7	3 010,2	631,3	211,7	490,9	316,3	170,3	443,9	307,2	245,0	282,0	633,9	1 807,8	15 655,2
2014 jaan	314,7	3 092,4	640,7	217,4	497,9	318,8	181,3	462,3	308,2	251,3	297,4	647,6	1 822,4	15 578,3
veebr	315,9	3 085,9	643,7	219,2	502,0	318,9	183,0	460,0	304,3	261,1	291,9	638,3	1 817,0	14 617,6
märts	317,0	3 094,0	632,7	219,5	500,7	332,4	182,5	460,6	306,2	275,0	292,2	635,8	1 863,5	14 694,8
apr	323,2	3 171,5	637,8	219,9	518,8	348,9	185,8	470,5	304,1	278,7	298,6	642,4	1 864,3	14 475,3
mai	324,7	3 197,4	660,9	217,7	521,7	362,3	181,9	470,2	300,4	280,6	315,0	657,2	1 889,8	14 343,1
juuni	331,5	3 271,7	672,1	220,9	531,9	369,2	185,9	475,0	311,6	295,2	321,4	669,1	1 947,1	15 131,8
juuli	322,3	3 192,3	659,8	215,3	522,6	361,0	178,3	453,8	311,5	292,0	308,7	660,0	1 973,1	15 379,3
aug	311,3	3 089,1	625,9	210,7	497,0	341,5	173,6	435,3	309,8	281,2	296,7	674,1	1 961,5	15 358,7
sept	324,0	3 233,4	650,4	215,3	508,7	350,0	184,5	447,9	324,5	292,6	306,1	725,0	1 993,2	15 948,5
okt	304,2	3 029,6	612,5	202,4	481,0	315,8	173,4	416,4	301,8	276,6	294,6	695,0	1 937,3	15 394,1
nov	315,7	3 126,1	643,8	217,8	514,8	316,4	174,3	439,7	317,6	280,2	322,7	680,4	2 044,6	17 179,0

J29 Dow Jones Euro STOXX üldindeks, Standard & Poor's 500 ja Nikkei 225
(jaanuar 1994 = 100; kuu keskmised)

Allikas: EKP.

¹ Andmed viitavad euroala muutuvale struktuurile. Täpsem teave on esitatud üldmärkustes.

HINNAD, TOODANG, NÕUDLUS JA TÖÖTURUD

5.1 ÜTHI, muud hinnad ja kulud

(aastased protsentuaalsed muutused, kui pole viidatud teisiti)

1. Ühtlustatud tarbijahinnaindeks¹

	Kokku					Kokku (sesoonselt kohandatud; protsentuaalne muutus võrreldes eelmise perioodiga)							Memokirje: reguleeritud hinnad ²	
	Indeks 2005 = 100	Kokku			Teenused	Kokku	Töödeldud toiduained	Töötlemata toiduained	Tööstuskaubad v.a energia	Energia (sesoonselt kohandamata)	Teenused	ÜTHI kokku, v.a reguleeritud hinnad	Reguleeritud hinnad	
		Kokku (v.a töötlemata toiduained ja energia)	Kaubad	Teenused										
Protsent kogusummast 2014. aastal	100,0	100,0	81,7	57,2	42,8	100,0	12,3	7,5	26,7	10,8	42,8	87,3	12,7	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
2010	109,8	1,6	1,0	1,8	1,4	-	-	-	-	-	-	1,6	1,7	
2011	112,8	2,7	1,7	3,3	1,8	-	-	-	-	-	-	2,6	3,6	
2012	115,6	2,5	1,8	3,0	1,8	-	-	-	-	-	-	2,3	3,8	
2013	117,2	1,4	1,3	1,3	1,4	-	-	-	-	-	-	1,2	2,1	
2013 III kv	117,3	1,3	1,3	1,3	1,4	0,4	0,7	0,4	-0,1	1,0	0,5	1,3	1,8	
IV kv	117,6	0,8	1,0	0,5	1,2	-0,1	0,3	-1,2	0,1	-1,1	0,1	0,7	1,4	
2014 I kv	117,2	0,7	1,0	0,3	1,2	0,2	0,3	0,0	0,0	0,0	0,3	0,5	2,0	
II kv	118,2	0,6	0,9	0,0	1,3	0,0	0,1	-1,0	-0,1	-0,3	0,3	0,3	2,2	
III kv	117,7	0,4	0,9	-0,3	1,2	0,2	0,2	0,2	0,1	-0,4	0,4	0,2	1,6	
2014 juuni	118,2	0,5	0,8	-0,1	1,3	0,1	0,0	0,0	0,0	0,2	0,2	0,3	2,1	
juuli	117,4	0,4	0,8	-0,3	1,3	0,0	0,1	0,1	0,0	-0,2	0,1	0,2	1,8	
aug	117,6	0,4	0,9	-0,3	1,3	0,1	0,0	0,2	0,1	-0,6	0,1	0,2	1,4	
sept	118,1	0,3	0,8	-0,3	1,1	0,0	0,1	0,5	0,0	0,1	0,0	0,1	1,5	
okt	118,0	0,4	0,7	-0,2	1,2	-0,1	0,0	0,1	-0,1	-0,9	0,0	0,2	1,7	
nov ³	117,8	0,3	0,7	.	1,1	-1,3	.	.	.	

	Kaubad						Teenused						
	Toit (sh alkohoolsed joogid ja tubakas)			Tööstuskaubad			Elamumajandus		Transport	Side	Vaba aja ja isikliku tegevusega seotud teenused	Muud teenused	
	Kokku	Töödeldud toiduained	Töötlemata toiduained	Kokku	Tööstuskaubad, v.a energia	Energia	Üür						
Protsent kogusummast 2014. aastal	19,8	12,3	7,5	37,5	26,7	10,8	10,5	6,2	7,3	3,1	14,7	7,2	
	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	
2010	1,1	0,9	1,3	2,2	0,5	7,4	1,8	1,5	2,3	-0,8	1,0	1,5	
2011	2,7	3,3	1,8	3,7	0,8	11,9	1,8	1,4	2,9	-1,3	2,0	2,1	
2012	3,1	3,1	3,0	3,0	1,2	7,6	1,8	1,5	2,9	-3,2	2,2	2,0	
2013	2,7	2,2	3,5	0,6	0,6	0,6	1,7	1,5	2,4	-4,2	2,2	0,7	
2013 III kv	3,1	2,5	4,2	0,3	0,4	0,1	1,8	1,7	2,3	-4,0	2,2	0,8	
IV kv	1,8	2,1	1,3	-0,1	0,3	-0,9	1,7	1,4	1,8	-3,5	2,0	0,4	
2014 I kv	1,4	1,8	0,7	-0,3	0,3	-1,9	1,8	1,4	1,6	-2,7	1,3	1,2	
II kv	0,2	1,5	-1,8	-0,1	0,0	-0,4	1,8	1,4	1,8	-2,8	1,6	1,3	
III kv	-0,1	1,0	-2,0	-0,4	0,1	-1,8	1,7	1,3	1,7	-3,1	1,5	1,3	
2014 juuni	-0,2	1,4	-2,8	0,0	-0,1	0,1	1,8	1,4	1,6	-2,9	1,6	1,4	
juuli	-0,3	1,1	-2,6	-0,3	0,0	-1,0	1,7	1,3	1,8	-2,9	1,5	1,4	
aug	-0,3	1,0	-2,4	-0,4	0,3	-2,0	1,7	1,3	1,9	-2,9	1,5	1,3	
sept	0,3	1,0	-0,9	-0,6	0,2	-2,3	1,6	1,4	1,5	-3,3	1,5	1,3	
okt	0,5	0,8	0,0	-0,6	-0,1	-2,0	1,6	1,4	1,5	-2,6	1,5	1,4	
nov ³	0,5	0,8	0,0	.	0,0	-2,5	

Allikad: Eurostati ja EKP arvutused.

¹ Andmed viitavad euroalale muutuvale struktuurile. Täpsem teave on esitatud üldmärkustes.

² Selline eksperimentaalne statistika võib anda ainult ligikaudse hindade reguleerimise mõõtevahendi, sest reguleeritud hinna muutusi ei saa teistest mõjudest täiesti eraldada. Selle näitaja koostamisel kasutatud metoodikat selgitab märkus aadressil <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/hicp/introduction>.

³ Hinnang põhineb liikmesriikide esialgsel andmel, mis hõlmavad harilikult 95% euroalast, samuti esmasel tabeli energiahindade kohta.

5.1 ÜTHI, muud hinnad ja kulud

(aastased protsentuaalsed muutused, kui pole viidatud teisiti)

2. Tööstustoodangu, ehituse ja kinnisvara hinnad

Protsent kogusummast 2010. aastal	Tööstustoodangu tootjahinnad (v.a ehitus)										Ehitus ¹	Elamis- pindade hinnad ²	Ärikinnis- vara hindade eksperi- mentaalne näitaja ^{3,4}
	Kokku (indeks: 2010 = 100)	Tööstus, v.a ehitus ja energia						Energia					
		Kokku	Töötlev tööstus	Kokku	Vahe- kaubad	Kapitali- kaubad	Tarbekaubad						
							Kokku	Kestvus- kaubad	Kulu- kaubad				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
2010	100,0	2,7	3,3	1,7	3,6	0,2	0,4	0,7	0,4	6,2	1,9	0,9	0,0
2011	105,7	5,7	5,3	3,8	5,8	1,5	3,3	1,9	3,5	10,9	3,3	1,0	3,1
2012	108,6	2,8	2,0	1,4	0,7	1,0	2,5	1,6	2,6	6,6	1,7	-1,8	0,4
2013	108,5	-0,2	-0,1	0,4	-0,6	0,6	1,7	0,7	1,8	-1,6	0,6	-2,1	-1,2
2013 III kv	108,4	-0,6	-0,3	0,3	-1,1	0,6	1,8	0,6	2,0	-2,7	0,5	-1,5	-1,4
IV kv	108,0	-1,1	-0,9	-0,3	-1,7	0,5	0,9	0,6	1,0	-2,8	0,7	-1,6	-1,2
2014 I kv	107,6	-1,6	-1,1	-0,5	-1,8	0,3	0,6	0,9	0,5	-4,1	0,2	-0,7	.
II kv	107,1	-1,1	-0,4	-0,2	-1,2	0,3	0,5	0,9	0,5	-3,1	0,3	0,0	.
III kv	106,9	-1,4	-0,6	-0,1	-0,6	0,4	-0,1	1,0	-0,2	-4,3	.	.	.
2014 mai	107,0	-1,1	-0,4	-0,2	-1,2	0,3	0,5	0,9	0,5	-3,1	.	.	.
juuni	107,1	-0,9	-0,1	-0,1	-0,9	0,4	0,4	1,0	0,3	-2,5	.	.	.
juuli	106,9	-1,3	-0,4	-0,1	-0,6	0,4	0,2	1,0	0,1	-4,1	.	.	.
aug	106,7	-1,4	-0,7	-0,2	-0,6	0,4	0,0	1,0	-0,2	-4,7	.	.	.
sept	107,0	-1,4	-0,8	-0,2	-0,5	0,5	-0,4	1,0	-0,5	-4,3	.	.	.
okt	106,6	-1,3	-0,9	-0,2	-0,4	0,6	-0,6	1,0	-0,8	-3,9	.	.	.

3. Toormehinnad ja sisemajanduse koguprodukti deflaatorid

Protsent kogusummast	Nafta- hind ⁴ (EUR/ barrel)	Toorme (v.a energia) hinnad						SKP deflaatorid							
		Impordiga kaalutud ⁵			Kasutusega kaalutud ⁶			Kokku (sesoonselt kohandatud, indeks 2010=100)	Kokku	Sisenõudlus				Ekspord ⁷	Import ⁷
		Kokku	Toidu- ained	Toiduks mitte- kasutatav toore	Kokku	Toidu- ained	Toiduks mitte- kasutatav toore			Kokku	Eratarbi- mine	Valitsus- sektori tarbimine	Kapitali mahutus põhi- varasse		
2010	60,7	44,0	19,3	57,9	40,4	22,6	54,5	100,0	0,7	1,4	1,6	0,7	1,3	3,1	5,1
2011	79,7	15,9	21,3	13,6	15,0	20,0	11,8	101,1	1,1	1,9	2,3	0,8	1,7	3,6	5,9
2012	86,6	-5,2	0,2	-7,6	-1,7	5,8	-6,9	102,4	1,3	1,5	1,9	0,8	1,3	1,9	2,5
2013	81,7	-8,0	-13,4	-5,3	-7,7	-10,1	-5,8	103,7	1,3	0,9	1,1	1,3	0,3	-0,3	-1,3
2013 III kv	82,5	-10,6	-22,2	-4,3	-11,4	-18,2	-5,7	103,8	1,3	0,9	1,3	1,2	0,2	-0,7	-1,8
IV kv	80,3	-10,1	-18,4	-5,9	-10,9	-15,4	-7,2	104,0	1,0	0,6	0,8	1,3	0,1	-0,9	-2,0
2014 I kv	78,6	-12,9	-8,8	-14,7	-11,1	-6,8	-14,1	104,3	0,9	0,6	0,8	0,8	0,3	-1,0	-2,0
II kv	79,9	-6,2	-1,3	-8,6	-3,7	1,1	-7,4	104,5	0,8	0,5	0,7	0,6	0,3	-0,8	-1,5
III kv	78,0	-4,5	-1,6	-5,8	-1,1	0,2	-2,1
2014 juuni	82,3	-4,2	-2,2	-5,1	-1,6	0,6	-3,3
juuli	79,9	-4,8	-5,2	-4,6	-1,5	-1,5	-1,6
aug	77,6	-4,2	1,0	-6,4	-1,0	1,3	-2,7
sept	76,4	-4,6	-0,5	-6,4	-0,8	1,0	-2,0
okt	69,5	-2,7	3,7	-5,4	1,0	4,2	-1,3
nov	64,1	-1,5	6,1	-4,7	3,9	9,6	-0,2

Allikad: Eurostat, Eurostati andmetel põhinevad EKP arvutused (osa 5.1 tabeli 3 veerud 8–15), Thomson Reutersi andmetel põhinevad EKP arvutused (osa 5.1 tabeli 3 veerg 1) ning EKP arvutused (osa 5.1 tabeli 2 veerg 12 ja osa 5.1 tabeli 3 veerud 2–7).

¹ Eluasemete sisendhinnad.

² Eksperimentaalsed andmed, mis põhinevad ühtlustamata riiklikel allikatel (vt täpsemalt <http://www.ecb.int/stats/intro/html/experiment.en.html>).

³ Andmed hõlmavad 18 rügist koosnevat euroala.

⁴ Brent Blend (ühekuulise tähtjaga tarne puhul).

⁵ Viitab eurodes esitatud hindadele. Kaalutud vastavalt euroala impordi struktuurile vahemikus 2004–2006.

⁶ Viitab eurodes esitatud hindadele. Kaalutud vastavalt euroala sisenõudlusele (euroala tootmine pluss import miinus eksport) vahemikus 2004–2006. Eksperimentaalsed andmed (vt täpsemalt <http://www.ecb.int/stats/intro/html/experiment.en.html>).

⁷ Ekspordi ja impordi deflaatorid viitavad kaupadele ja teenustele ning sisaldavad piiriülest kaubavahetust euroalal.

5.1 ÜTHI, muud hinnad ja kulud (aastased protsentuaalsed muutused)

4. Tööjõu ühikukulud, hüvitis töötaja kohta ja tööjõu tootlikkus (kvartaliandmed sesoonselt kohandatud; aastaandmed kohandamata)

	Kokku (indeks 2010 = 100)	Kokku	Majandustegevuse alusel									
			Põllumajandus, metsama- jandus ja kalapüük	Töötlev töös- tus, energia ja kommunaal- teenused	Ehitus	Kaubandus, transport, majutus ja toitlustus	Info ja side	Finants- ja kindlustus- tegevus	Kinnisvaraala- ne tegevus	Kutsealased teenused, äritegevus, abiteenused	Avalik haldus, haridus, tervis- hoold ja sotsiaal- hoolekanne	Kunst, meelelahutus ja muu teenindus
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Tööjõu ühikukulud¹												
2012	102,5	1,9	3,6	2,1	2,6	2,6	0,2	-0,4	2,1	3,5	0,5	2,4
2013	103,9	1,4	-2,5	2,1	0,4	1,5	1,5	2,5	-2,4	1,0	1,6	2,2
2013 III kv	104,1	1,4	-2,7	2,7	0,9	1,2	2,5	3,0	-2,5	0,5	1,4	1,6
IV kv	104,2	1,2	-3,7	0,1	0,0	0,4	1,6	4,1	-1,8	0,9	2,8	2,2
2014 I kv	104,3	0,7	-3,3	0,8	-0,1	0,2	4,4	0,9	0,6	1,6	0,9	1,0
II kv	104,7	0,9	-1,8	1,5	0,8	0,3	4,4	0,7	1,0	2,2	0,7	1,1
Hüvitis töötaja kohta												
2012	103,8	1,7	1,9	2,3	2,5	1,7	2,0	1,0	2,0	2,3	0,9	2,3
2013	105,6	1,7	1,1	2,7	1,6	1,4	0,9	2,4	-0,3	1,0	1,8	1,7
2013 III kv	106,0	1,8	1,4	3,3	2,3	1,6	0,8	2,5	-0,7	1,0	1,6	1,3
IV kv	106,3	2,0	0,6	2,4	2,1	1,3	0,9	3,3	-0,2	1,3	2,8	1,9
2014 I kv	106,7	1,7	0,4	2,4	3,5	1,8	2,4	1,4	0,9	1,6	1,1	1,5
II kv	106,9	1,3	1,5	1,7	2,3	1,1	2,0	2,3	1,2	1,8	0,9	0,8
Tööviljakuse hõivatu kohta²												
2012	101,3	-0,2	-1,6	0,2	-0,1	-0,9	1,8	1,4	-0,1	-1,1	0,4	-0,2
2013	101,6	0,3	3,7	0,6	1,2	-0,1	-0,6	-0,1	2,2	-0,1	0,2	-0,6
2013 III kv	101,9	0,4	4,2	0,5	1,3	0,4	-1,6	-0,5	1,8	0,5	0,1	-0,2
IV kv	102,0	0,8	4,5	2,3	2,1	0,9	-0,7	-0,8	1,6	0,4	0,0	-0,3
2014 I kv	102,3	1,0	3,8	1,5	3,6	1,7	-1,9	0,5	0,2	0,0	0,2	0,6
II kv	102,1	0,4	3,4	0,2	1,5	0,8	-2,3	1,6	0,2	-0,4	0,2	-0,3
Hüvitis töötatud tunni kohta												
2012	104,7	2,7	3,6	3,7	4,8	2,8	2,3	1,2	2,2	3,0	1,1	3,4
2013	107,0	2,2	1,6	2,5	2,7	2,1	0,7	2,7	1,0	1,8	2,1	2,2
2013 III kv	107,3	2,0	1,5	2,2	2,2	2,1	1,1	2,4	1,4	1,7	2,0	2,2
IV kv	107,5	2,0	-0,2	1,6	2,2	1,6	0,5	2,5	1,2	1,3	2,9	2,2
2014 I kv	108,0	1,2	0,8	0,9	1,9	1,4	2,2	0,9	1,7	1,5	0,9	0,8
II kv	108,2	1,4	3,3	1,7	2,1	1,1	2,1	2,3	2,8	1,4	1,0	1,0
Tööviljakuse tunnise²												
2012	102,3	0,8	-0,3	1,6	1,8	0,2	2,1	1,7	1,1	-0,4	0,7	0,9
2013	103,0	0,7	2,8	0,5	2,0	0,5	-0,8	0,2	3,2	0,6	0,5	0,0
2013 III kv	103,1	0,6	3,1	-0,4	1,3	0,9	-1,3	-0,7	3,2	1,0	0,6	0,2
IV kv	103,3	0,8	2,9	1,6	2,5	1,0	-1,3	-1,5	2,8	0,5	0,1	0,1
2014 I kv	103,6	0,4	3,4	0,1	2,4	1,1	-2,0	-0,2	0,9	0,1	0,0	0,0
II kv	103,5	0,5	3,4	0,3	1,8	0,6	-2,2	1,7	1,7	-0,4	0,4	0,2

5. Tööjõukulu indeksid³

	Kokku (indeks 2008 = 100)	Kokku	Komponentide järgi		Tegevuse järgi			Memokirje: kollektiiv- lepinguga määratud palkade näitaja ⁴
			Palk	Tööandja poolt tasutud sotsiaal- kindlustusmaksed	Mäetööstus, töötlev tööstus ja energia	Ehitus	Teenused	
	1	2	3	4	5	6	7	8
Protsent kogusummast 2008. aastal	100,0	100,0	75,2	24,8	32,4	9,0	58,6	
2012	108,9	2,0	2,0	2,0	2,4	2,5	2,4	2,2
2013	110,4	1,4	1,5	0,9	2,2	0,9	0,8	1,8
2013 IV kv	117,1	1,3	1,6	0,3	2,0	0,4	0,5	1,7
2014 I kv	103,6	0,6	1,0	-0,6	0,9	0,8	0,7	1,9
II kv	115,6	1,2	1,2	1,0	2,5	0,7	0,9	1,9
III kv								1,7

Allikad: Eurostat, Eurostati andmetel põhinevad EKP arvutused (osa 5.1 tabel 4) ja EKP arvutused (osa 5.1 tabeli 5 veerg 8).

¹ Hüvitis töötaja kohta (jooksevhindades), jagatud lisandväärtusega hõivatu kohta (mahuna).

² Kogu SKP ja lisandväärtus majandustegevuse valdkondade lõikes (maht) tööjõusisendi kohta (hõivatud ja töötatud tunnid).

³ Tunni kohta arvestatava tööjõukulu indeksid kogu majanduse kohta, v.a põllumajandus, metsamajandus ja kalapüük. Hõlmatuse erinevuste tõttu ei pruugi komponentide näitajad kogusummaga ühtida.

⁴ Eksperimentaalsed andmed (lisateavet saab EKP veebilehelt <http://www.ecb.int/stats/intro/html/experiment.en.html>).

5.2 Toodang ja nõudlus

(kvartaalsed andmed sesoonselt kohandatud; aastased andmed kohandamata)

1. SKP ja kulukomponendid

	SKP								
	Kokku	Sisenõudlus					Väliskaubandusbilanss ¹		
		Kokku	Eratarbimine	Valitsussektori tarbimine	Kapitali kogumahutus põhivarasse	Varude muutus ²	Kokku	Eksport ¹	Import ¹
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Jooksehinnad (mld EUR)									
2010	9 512,1	9 382,8	5 363,9	2 032,7	1 964,4	21,8	129,3	3 692,0	3 562,7
2011	9 768,2	9 629,4	5 498,5	2 046,4	2 026,9	57,7	138,9	4 074,3	3 935,4
2012	9 824,4	9 563,8	5 527,7	2 059,5	1 982,9	-6,4	260,6	4 252,4	3 991,8
2013	9 904,4	9 564,2	5 551,4	2 090,1	1 941,7	-18,9	340,2	4 325,7	3 985,5
2013 II kv	2 475,4	2 386,2	1 385,1	521,6	483,8	-4,4	89,2	1 083,1	993,9
III kv	2 483,2	2 401,5	1 392,5	524,4	487,4	-2,8	81,7	1 086,2	1 004,5
IV kv	2 493,9	2 401,7	1 392,8	523,4	491,3	-5,8	92,2	1 096,4	1 004,1
2014 I kv	2 508,6	2 418,0	1 399,5	528,2	492,2	-2,0	90,7	1 096,2	1 005,5
II kv	2 513,5	2 419,8	1 404,2	529,2	487,8	-1,3	93,6	1 109,1	1 015,5
<i>protsent SKPst</i>									
2013	100,0	96,6	56,0	21,1	19,6	-0,2	3,4	-	-
Ahelmeetodil arvatud mahud (eelmise aasta hinnad)									
<i>kvartaalne protsentuaalne muutus</i>									
2013 III kv	0,1	0,5	0,3	0,2	0,5	-	-	0,6	1,4
IV kv	0,3	-0,1	-0,1	-0,2	0,6	-	-	1,1	0,4
2014 I kv	0,3	0,4	0,2	0,7	0,3	-	-	0,3	0,6
II kv	0,1	0,0	0,3	0,2	-0,9	-	-	1,3	1,3
III kv	0,2	-	-	.	.
<i>aastane protsentuaalne muutus</i>									
2010	2,0	1,5	0,8	0,8	-0,5	-	-	11,0	9,7
2011	1,6	0,7	0,2	-0,2	1,5	-	-	6,6	4,3
2012	-0,7	-2,2	-1,3	-0,2	-3,4	-	-	2,4	-1,0
2013	-0,5	-0,9	-0,7	0,2	-2,4	-	-	2,0	1,2
2013 III kv	-0,3	-0,2	-0,4	0,4	-1,6	-	-	1,7	2,1
IV kv	0,4	0,2	0,1	0,3	-0,3	-	-	3,5	3,2
2014 I kv	1,0	1,0	0,5	0,7	2,0	-	-	3,8	3,9
II kv	0,8	0,9	0,7	0,9	0,5	-	-	3,2	3,7
III kv	0,8	-	-	.	.
<i>SKP kvartaalse protsentuaalse muutuse komponendid protsendipunktides</i>									
2013 III kv	0,1	0,5	0,1	0,0	0,1	0,2	-0,3	-	-
IV kv	0,3	-0,1	0,0	0,0	0,1	-0,1	0,3	-	-
2014 I kv	0,3	0,4	0,1	0,1	0,1	0,1	-0,1	-	-
II kv	0,1	0,0	0,1	0,0	-0,2	0,0	0,1	-	-
III kv	0,2	-	-
<i>SKP aastase protsentuaalse muutuse komponendid protsendipunktides</i>									
2010	2,0	1,4	0,5	0,2	-0,1	0,9	0,6	-	-
2011	1,6	0,7	0,1	0,0	0,3	0,3	0,9	-	-
2012	-0,7	-2,2	-0,7	0,0	-0,7	-0,7	1,4	-	-
2013	-0,5	-0,9	-0,4	0,0	-0,5	-0,1	0,4	-	-
2013 III kv	-0,3	-0,2	-0,2	0,1	-0,3	0,3	-0,1	-	-
IV kv	0,4	0,2	0,0	0,1	-0,1	0,1	0,2	-	-
2014 I kv	1,0	0,9	0,3	0,1	0,4	0,1	0,1	-	-
II kv	0,8	0,8	0,4	0,2	0,1	0,2	-0,1	-	-
III kv	0,8	-	-

Allikad: Eurostat ja EKP arvutused.

¹ Eksport ja import hõlmavad kaupu ja teenuseid ning sisaldavad euroalasest piiriülest kaubandust. Need ei ole täielikult kooskõlas andmetega, mis on toodud osas 3.1, osa 7.1 tabelis 1, osa 7.2 tabelis 3, osa 7.5 tabelites 1 ja 3.² Sh väärisesemete soetamine miinus realiseerimine.

5.2 Toodang ja nõudlus

(kvartaalsed andmed sesoonselt kohandatud; aastased andmed kohandamata)

2. Lisandväärtus tegevusala järgi

	Kogulisandväärtus (baashinnad)											Tootemaksud miinus toote-subsidi-umid
	Kokku	Põllumajandus, metsamajandus ja kalapüük	Töötlev tööstus, energia ja kommunaalteenused	Ehitus	Kaubandus, transport, majutus ja tootlus	Info ja side	Finants- ja kindlustustegevus	Kinnisvaraala tegevus	Kutsealased teenused, äritegevus, abiteenused	Avalik haldus, haridus, tervishoid ja sotsiaalhoolekanne	Kunst, meelelahutus ja muu teenindus	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Jooksehinnad (mld EUR)												
2010	8 560,8	140,8	1 649,6	487,9	1 617,9	395,5	442,7	969,5	884,6	1 667,6	304,7	951,3
2011	8 781,5	146,7	1 712,6	484,9	1 663,9	406,9	434,6	1 007,6	918,3	1 695,0	310,9	986,7
2012	8 833,5	150,8	1 719,2	472,2	1 671,8	409,8	439,1	1 013,1	926,8	1 714,0	316,8	990,8
2013	8 899,1	154,5	1 728,6	462,9	1 678,7	401,0	438,4	1 030,1	939,9	1 744,1	320,7	1 005,3
2013 II kv	2 222,1	39,4	432,8	115,4	418,7	100,6	110,0	256,5	234,3	434,4	80,1	253,3
III kv	2 230,9	38,1	432,6	115,9	421,7	99,9	109,8	258,3	236,4	437,4	80,7	252,4
IV kv	2 242,1	38,5	437,3	116,9	422,4	100,2	109,7	260,1	237,2	439,0	80,7	251,9
2014 I kv	2 254,7	38,8	436,0	117,2	424,1	100,2	112,9	261,8	238,8	443,3	81,5	254,0
II kv	2 254,8	38,5	436,8	115,4	423,3	99,7	113,2	263,0	240,2	443,2	81,5	258,6
<i>protsent lisandväärtusest</i>												
2013	100,0	1,7	19,4	5,2	18,9	4,5	4,9	11,6	10,6	19,6	3,6	-
Ahelmeetodil arvatud mahud (eelmise aasta hinnad)												
<i>kvartaalne protsentuaalne muutus</i>												
2013 II kv	0,2	0,6	0,7	-0,2	0,4	0,1	-0,9	0,2	0,5	-0,1	0,0	1,3
III kv	0,2	1,0	0,1	0,3	0,3	-0,6	-0,4	0,3	0,3	0,2	0,1	-0,3
IV kv	0,3	1,3	0,5	0,4	0,2	0,2	-0,1	0,3	0,0	0,3	-0,3	0,1
2014 I kv	0,3	1,4	-0,3	0,3	0,7	-0,9	1,3	0,2	0,4	0,3	0,7	0,3
II kv	0,0	-1,1	0,2	-1,6	0,0	-0,1	-0,3	0,3	0,2	0,0	-0,3	1,1
<i>aastane protsentuaalne muutus</i>												
2010	2,1	-3,4	8,1	-3,9	1,1	1,6	1,0	0,7	2,1	1,1	0,1	1,7
2011	1,7	0,8	3,0	-2,8	2,2	5,1	1,2	1,8	2,3	0,7	0,4	0,7
2012	-0,5	-3,1	-0,6	-4,7	-1,4	2,6	1,1	-0,2	-0,6	0,3	0,4	-2,5
2013	-0,4	2,3	-0,7	-3,4	-0,8	-0,4	-1,3	0,9	0,1	0,0	-0,7	-1,0
2013 II kv	-0,6	2,1	-0,9	-4,2	-1,0	-0,2	-1,8	0,9	0,4	-0,1	-0,4	-0,7
III kv	-0,3	3,5	-1,0	-2,8	-0,4	-1,1	-1,5	1,0	0,5	0,1	-0,6	-0,4
IV kv	0,4	4,5	1,3	-1,1	0,6	-0,4	-1,6	0,8	0,9	0,0	-1,0	0,0
2014 I kv	1,0	4,4	1,0	0,9	1,6	-1,1	-0,1	1,0	1,2	0,8	0,5	1,4
II kv	0,7	2,6	0,5	-0,6	1,3	-1,3	0,5	1,1	1,0	0,8	0,1	1,2
<i>lisandväärtuse kvartaalse protsentuaalse muutuse komponendid protsendipunktides</i>												
2013 II kv	0,2	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	-
III kv	0,2	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-
IV kv	0,3	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	-
2014 I kv	0,3	0,0	-0,1	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	-
II kv	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-
<i>lisandväärtuse aastase protsentuaalse muutuse komponendid protsendipunktides</i>												
2010	2,1	-0,1	1,5	-0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,0	-
2011	1,7	0,0	0,6	-0,2	0,4	0,2	0,1	0,2	0,2	0,1	0,0	-
2012	-0,5	-0,1	-0,1	-0,3	-0,3	0,1	0,1	0,0	-0,1	0,1	0,0	-
2013	-0,4	0,0	-0,1	-0,2	-0,1	0,0	-0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	-
2013 II kv	-0,6	0,0	-0,2	-0,2	-0,2	0,0	-0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	-
III kv	-0,3	0,1	-0,2	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	-
IV kv	0,4	0,1	0,2	-0,1	0,1	0,0	-0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	-
2014 I kv	1,0	0,1	0,2	0,0	0,3	-0,1	0,0	0,1	0,1	0,1	0,0	-
II kv	0,7	0,0	0,1	0,0	0,2	-0,1	0,0	0,1	0,1	0,2	0,0	-

Allikad: Eurostat ja EKP arvutused.

5.2 Toodang ja nõudlus
(aastased protsentuaalsed muutused, kui pole viidatud teisiti)

3. Tööstustoodang

Protsent kogusum- mast 2010. aastal	Kokku	Tööstus, v.a ehitus										Ehitus
		Kokku (sesoonselt kohandatud, indeks 2010 = 100)	Tööstus, v.a ehitus ja energia							Energia		
			Töötlev tööstus	Kokku	Vahekaubad	Kapitali- kaubad	Tarbekaubad					
							Kokku	Kestvus- kaubad	Kulu- kaubad			
100,0	79,4	79,4	68,3	67,7	26,7	23,2	17,8	2,3	15,5	11,7	20,6	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
2011	2,0	103,5	3,5	4,7	4,8	4,2	8,4	0,9	0,6	0,9	-4,3	-3,5
2012	-3,0	101,0	-2,5	-2,7	-2,8	-4,5	-1,1	-2,5	-4,9	-2,2	-0,4	-5,0
2013	-1,1	100,3	-0,7	-0,7	-0,7	-1,0	-0,5	-0,5	-3,7	-0,1	-0,8	-2,8
2013 IV kv	1,0	100,9	1,5	1,9	2,1	2,5	2,8	0,3	-2,5	0,8	-1,4	-1,3
2014 I kv	2,2	101,1	1,3	3,1	3,2	3,1	4,0	2,4	-0,6	2,8	-9,1	6,6
II kv	1,5	101,1	1,0	1,7	1,8	1,4	1,0	3,5	-1,0	4,2	-5,1	3,6
III kv	0,2	100,7	0,6	1,3	1,3	0,5	1,5	1,8	-2,4	2,4	-3,3	-1,4
2014 mai	0,9	100,9	0,7	1,3	1,4	0,4	1,4	2,6	-1,4	3,2	-3,3	4,4
juuni	0,1	100,5	0,3	0,7	0,7	0,3	0,3	1,9	-1,7	2,4	-3,8	-0,8
juuli	0,9	101,4	1,6	2,5	2,5	1,4	4,0	2,0	-1,7	2,6	-5,0	-0,7
aug	-0,5	100,0	-0,5	-0,1	-0,2	0,1	-2,2	2,4	-1,8	2,8	-2,3	1,5
sept	-0,2	100,6	0,6	1,2	1,2	0,0	2,0	1,1	-3,3	2,0	-2,5	-1,7
<i>protsentuaalne muutus võrreldes eelmise kuuga (sesoonselt kohandatud)</i>												
2014 mai	-1,2	-	-1,1	-1,6	-1,8	-2,0	-0,9	-1,8	-2,2	-1,7	3,1	-1,5
juuni	0,0	-	-0,3	-0,3	-0,1	0,3	0,1	-1,7	2,0	-2,2	-1,2	-0,3
juuli	0,6	-	0,9	1,3	1,2	0,9	2,6	0,4	-1,1	0,7	-1,3	0,2
aug	-1,0	-	-1,4	-1,9	-1,8	-1,0	-4,5	0,3	-0,5	0,1	2,4	0,7
sept	-0,1	-	0,6	0,6	0,4	-0,6	2,9	-1,5	-2,6	-0,9	0,3	-1,8

4. Tööstuse uued tellimused ja käive, jaemüük ja uute sõiduautode registreerimine

Protsent kogu- summast 2010. aastal	Tööstuse uute tellimuste näitaja ¹		Tööstuse käive		Jaemüük, sh autokütus								Uute sõiduautode registreerimine		
	Töötlev tööstus		Töötlev tööstus (jooksevhinnad)		Jooksev- hinnad	Püsivhinnad							Kütus	Kokku (sesoon- selt kohanda- tud, tuhande- tes) ²	Kokku
	Kokku (sesoonselt kohandatud, indeks 2010 = 100)	Kokku	Kokku (sesoonselt kohandatud, indeks 2010 = 100)	Kokku		Kokku	Kokku	Toiduained, joogid, tubaka- tooted	Toiduks mittekasutatavad kaubad	Kütus					
								Tekstiil, garderoobi- kaubad, jalanõud	Majapida- mistarbed						
100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	39,3	51,5	9,2	12,0	9,1				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14		
2011	108,6	8,6	109,2	9,2	1,7	99,3	-0,7	-1,1	-0,2	-1,4	-0,3	-3,3	840	-0,9	
2012	104,4	-3,8	108,9	-0,4	0,5	97,6	-1,7	-1,3	-1,6	-2,5	-2,8	-5,0	745	-11,1	
2013	104,3	-0,1	107,4	-1,4	-0,4	96,8	-0,8	-1,0	-0,6	-1,4	-2,6	-0,9	713	-4,4	
2013 IV kv	106,1	2,8	108,0	0,3	0,2	96,9	0,3	-0,2	0,9	0,4	-0,8	0,3	743	5,3	
2014 I kv	107,0	4,3	108,8	1,7	0,6	97,5	1,0	-0,4	2,3	3,5	0,6	0,8	725	5,0	
II kv	107,2	3,9	108,3	1,4	0,8	97,9	1,4	1,2	2,0	1,9	0,2	-0,5	738	3,9	
III kv	107,6	2,2	108,1	0,8	0,2	98,0	1,0	-0,2	2,1	0,4	0,5	-0,5	741	4,1	
2014 juuni	106,2	1,7	108,4	1,2	1,4	98,2	2,0	1,6	2,7	2,4	0,1	-0,2	738	3,3	
juuli	108,5	4,5	108,6	1,5	-0,2	97,8	0,6	-1,0	2,2	1,1	0,5	-1,9	744	5,7	
aug	106,4	1,1	108,0	-0,2	1,1	98,7	1,8	-0,3	3,9	5,5	1,7	-0,1	744	4,1	
sept	107,7	1,1	107,8	0,9	-0,3	97,5	0,5	1,0	0,3	-5,4	-0,7	0,7	735	2,5	
okt	0,6	97,9	1,4	0,4	2,1	.	.	2,9	756	4,4	
<i>protsentuaalne muutus võrreldes eelmise kuuga (sesoonselt kohandatud)</i>															
2014 juuni	-	-1,0	-	0,6	0,4	-	0,4	0,5	0,3	-0,1	-0,4	0,2	-	1,1	
juuli	-	2,2	-	0,2	-0,4	-	-0,4	-0,9	0,1	-1,3	0,5	-0,4	-	0,7	
aug	-	-2,0	-	-0,6	0,8	-	0,9	0,2	1,4	4,9	1,0	0,9	-	0,0	
sept	-	1,2	-	-0,2	-1,3	-	-1,2	0,2	-2,5	-8,7	-1,5	-0,1	-	-1,2	
okt	-	.	-	.	0,4	-	0,4	0,0	0,7	.	.	0,7	-	2,9	

Allikad: Eurostat, v.a tabeli 4 veerud 1 ja 2 (sisaldavad riikide andmetel põhinevat eksperimentaalstatistikat) ning tabeli 4 veerud 13 ja 14 (sisaldavad EKP arvutusi, mis tuginevad Euroopa autotootjate ühenduse andmetele).

¹ Vt G. J. de Bondt, H. C. Dieden, S. Muzikarova ja I. Vincze „Introducing the ECB indicator on euro area industrial new orders”, EKP üldtoimetis nr 149, Frankfurt am Main, juuni 2013.

² Aastased ja kvartaalsed näitajad on kõnealuse perioodi kuiste näitajate keskmised.

5.2 Toodang ja nõudlus

(protsentaalsed saldod¹, kui pole viidatud teisiti; sesoonselt kohandatud)

5. Ettevõtlus- ja tarbijaküsitlused

	Majanduses valitseva meeleolu näitaja ² (pikaajaline keskmine = 100)	Töötlev tööstus					Tarbijate kindlustunde näitaja				
		Tööstussektori kindlustunde näitaja				Tootmis- võimsuse rakendusaste ³ protsentides	Kokku ⁴	Finantsolukord järgmise 12 kuu jooksul	Majanduslik olukord järgmise 12 kuu jooksul	Tööpuudus järgmise 12 kuu jooksul	Säästus järgmise 12 kuu jooksul
		Kokku ⁴	Tellimused	Valmis- toodangu varu	Tootmisega seotud ootused						
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2010	101,4	-4,5	-24,2	1,0	11,6	77,0	-14,1	-5,2	-12,3	31,1	-8,0
2011	102,2	0,2	-6,4	2,3	9,4	80,6	-14,3	-7,3	-18,0	23,0	-9,0
2012	90,8	-11,7	-24,4	6,8	-3,9	78,6	-22,1	-11,1	-27,4	38,1	-11,7
2013	93,8	-9,3	-26,0	4,7	2,8	78,3	-18,6	-8,9	-20,0	34,4	-11,2
2013 III kv	95,3	-8,3	-24,9	4,6	4,4	78,4	-15,9	-7,9	-16,7	29,6	-9,2
IV kv	99,1	-4,1	-18,6	2,8	9,1	79,3	-14,4	-6,3	-11,6	29,8	-9,8
2014 I kv	101,6	-3,5	-16,5	2,8	8,8	79,8	-11,2	-4,6	-6,9	23,7	-9,6
II kv	102,2	-3,6	-15,3	3,6	8,0	79,7	-7,7	-3,5	-2,9	16,5	-8,0
III kv	100,9	-4,9	-15,8	4,7	5,9	80,0	-9,9	-3,7	-7,0	21,5	-7,4
2014 juuni	102,1	-4,3	-15,9	4,0	6,9	-	-7,5	-2,9	-2,8	16,1	-8,0
juuli	102,2	-3,8	-15,5	4,1	8,2	79,9	-8,3	-3,0	-4,0	19,1	-7,1
aug	100,6	-5,3	-15,6	4,5	4,3	-	-10,0	-4,0	-7,3	21,4	-7,4
sept	99,9	-5,5	-16,3	5,4	5,2	-	-11,4	-4,0	-9,8	23,9	-7,8
okt	100,7	-5,1	-15,5	5,6	5,9	80,0	-11,1	-3,8	-9,4	23,3	-7,8
nov	100,8	-4,3	-13,8	5,1	6,1	-	-11,6	-4,0	-9,9	24,4	-8,4

	Ehitussektori kindlustunde näitaja			Jaemüügisektori kindlustunde näitaja				Teenindussektor				
	Kokku ⁴	Tellimused	Tööhõivega seotud ootused	Kokku ⁴	Ettevõtluses valitsev olukord	Laovarude maht	Oodatav majandus- keskkond	Teenindussektori kindlustunde näitaja				Tootmis- võimsuse rakendusaste ³ protsentides ³
								Kokku ⁴	Ärikliima	Nõudlus viimastel kuudel	Nõudlus eelseisvatel kuudel	
	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
2010	-28,5	-39,3	-17,6	-3,9	-6,1	7,4	1,8	3,9	1,4	3,0	7,3	.
2011	-25,2	-33,1	-17,2	-5,4	-5,3	11,6	0,6	5,3	2,2	5,4	8,3	.
2012	-27,6	-34,3	-21,0	-15,1	-18,5	14,4	-12,5	-6,8	-11,8	-7,6	-1,0	86,6
2013	-30,0	-38,2	-21,7	-12,5	-18,8	9,3	-9,2	-6,1	-9,9	-8,6	0,2	86,9
2013 III kv	-31,0	-39,7	-22,3	-10,3	-16,2	8,6	-6,1	-5,3	-8,2	-8,6	0,8	87,1
IV kv	-28,6	-37,7	-19,5	-6,8	-10,5	6,6	-3,3	-1,3	-4,2	-3,4	3,6	87,1
2014 I kv	-29,0	-39,6	-18,5	-3,1	-5,7	5,6	2,1	3,4	1,0	1,9	7,2	87,2
II kv	-30,7	-40,2	-21,2	-2,3	-3,5	6,7	3,3	3,9	2,7	1,9	7,1	87,3
III kv	-28,1	-38,9	-17,3	-4,7	-5,7	7,9	-0,6	3,3	1,3	2,3	6,3	87,6
2014 juuni	-31,7	-40,1	-23,3	-1,9	-1,7	6,0	2,1	4,4	2,6	1,9	8,6	-
juuli	-28,2	-39,0	-17,3	-2,3	-1,6	6,8	1,5	3,6	1,7	3,1	6,1	87,3
aug	-28,4	-39,8	-17,1	-4,6	-6,3	7,3	-0,2	3,1	1,1	2,3	5,9	-
sept	-27,7	-38,0	-17,4	-7,3	-9,1	9,6	-3,2	3,2	1,0	1,5	7,0	-
okt	-24,6	-35,2	-14,1	-6,4	-8,7	9,0	-1,4	4,4	1,5	3,2	8,6	87,8
nov	-26,3	-38,3	-14,3	-5,9	-6,0	11,2	-0,3	4,4	2,3	2,2	8,9	-

Allikas: Euroopa Komisjon (majanduse ja rahapoliitika peadirektoraat).

¹ Negatiivseid ja positiivseid vastuseid andnud vastajate protsendide erinevus.

² Majanduses valitseva meeoleolu näitaja koosneb tööstus-, teenindus-, tarbija-, ehitus- ja jaemüügisektori kindlustunde näitajatest; tööstussektori kindlustunde näitaja osakaal moodustab sellest 40%, teenindussektori kindlustunde näitaja osakaal 30%, tarbijate kindlustunde näitaja osakaal 20% ja ülejäänud kahe näitaja osakaal 5%. Majanduses valitseva meeoleolu näitaja suurus üle (alla) 100 viitab keskmisest kõrgemale (madalamale) väärtusele alates aastast 1990.

³ Andmeid kogutakse jaanuaris, aprillis, juulis ja oktoobris. Kvartaalsed näitajad on kahe järjestikuse küsitluse keskmised. Aastased andmed saadakse kvartaalsete keskmiste põhjal.

⁴ Kindlustunde näitajad on välja arvatud ülaltoodud komponentide aritmeetilise keskmisena; varude (veerud 4 ja 17) ja tööpuuduse (veerg 10) hindamisel kasutatakse kindlustunde näitajate arvutamiseks pöördmärke.

5.3 Tööturud¹

(kvartaliandmed sesoonselt kohandatud; aastaandmed kohandamata)

1. Tööhõive

	Tööhõivevorm			Majandustegevus									
	Kokku	Töötajad	Füüsilisest isikust ettevõtjad	Põllumajandus, metsamajandus ja kalapüük	Töötlev tööstus, energia ja kommunaalteenused	Ehitus	Kaubandus, transport, majutus ja tootlustus	Info ja side	Finants- ja kindlustustegevus	Kinnisvaraalane tegevus	Kutsealased teenused, äritegevus, abiteenused	Avalik haldus, haridus, tervishoid ja sotsiaalhoolekanne	Kunst, meelelahutus ja muu teenindus
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Hõivatud inimesed													
<i>tase (tuhandetes)</i>													
2013	147 314	125 236	22 078	4 936	22 485	9 079	36 626	4 016	4 012	1 465	18 937	35 339	10 419
<i>protsent hõivatute koguarvust</i>													
2013	100,0	85,0	15,0	3,4	15,3	6,2	24,9	2,7	2,7	1,0	12,9	24,0	7,1
<i>aastane muutus protsentides</i>													
2011	0,1	0,2	-0,1	-2,1	0,0	-3,6	0,5	1,2	-0,6	0,6	2,5	0,0	0,0
2012	-0,5	-0,5	-0,4	-1,6	-0,8	-4,6	-0,5	0,8	-0,4	-0,1	0,5	-0,1	0,6
2013	-0,8	-0,7	-1,1	-1,4	-1,3	-4,5	-0,7	0,2	-1,1	-1,3	0,2	-0,2	-0,2
2013 III kv	-0,8	-0,7	-1,0	-0,7	-1,5	-4,0	-0,8	0,5	-1,0	-0,8	0,0	-0,1	-0,3
IV kv	-0,4	-0,3	-0,8	0,0	-1,0	-3,1	-0,3	0,3	-0,8	-0,8	0,5	0,0	-0,7
2014 I kv	0,0	0,2	-0,6	0,6	-0,5	-2,6	-0,1	0,8	-0,6	0,8	1,2	0,5	-0,1
II kv	0,4	0,6	-1,2	-0,8	0,4	-2,0	0,4	1,0	-1,0	1,0	1,4	0,6	0,5
<i>muutus protsentides võrreldes eelmise kvartaliga</i>													
2013 III kv	0,0	0,0	-0,2	-0,1	-0,3	-0,3	-0,1	-0,1	-0,1	0,0	0,3	0,2	0,2
IV kv	0,1	0,1	0,0	-0,5	0,0	-0,6	0,2	0,7	-0,1	-0,5	0,2	0,3	-0,1
2014 I kv	0,0	0,1	-0,6	-0,5	0,2	-1,0	-0,1	0,2	-0,1	1,3	0,3	0,2	0,2
II kv	0,2	0,4	-0,4	0,4	0,4	-0,1	0,5	0,3	-0,8	0,1	0,6	-0,1	0,2
Töötatud tunnid													
<i>tase (miljonites)</i>													
2013	230 906	184 562	46 344	10 119	36 262	15 930	59 555	6 563	6 427	2 238	29 008	50 158	14 646
<i>protsent töötatud tundide koguarvust</i>													
2013	100,0	79,9	20,1	4,4	15,7	6,9	25,8	2,8	2,8	1,0	12,6	21,7	6,3
<i>aastane muutus protsentides</i>													
2011	0,2	0,3	-0,3	-2,2	0,6	-3,8	0,1	1,0	-0,2	0,4	2,7	0,4	0,2
2012	-1,5	-1,5	-1,6	-2,9	-2,1	-6,3	-1,6	0,4	-0,6	-1,2	-0,2	-0,4	-0,4
2013	-1,2	-1,2	-1,2	-0,5	-1,3	-5,3	-1,3	0,3	-1,4	-2,2	-0,5	-0,5	-0,7
2013 III kv	-1,0	-0,9	-1,1	0,4	-0,6	-4,0	-1,3	0,2	-0,8	-2,2	-0,4	-0,5	-0,8
IV kv	-0,4	-0,3	-0,5	1,5	-0,4	-3,5	-0,4	0,9	-0,1	-1,9	0,4	-0,1	-1,1
2014 I kv	0,6	0,7	0,0	1,0	0,9	-1,5	0,5	0,9	0,1	0,0	1,2	0,8	0,5
II kv	0,3	0,6	-1,1	-0,8	0,2	-2,4	0,6	0,9	-1,1	-0,6	1,4	0,4	-0,1
<i>muutus protsentides võrreldes eelmise kvartaliga</i>													
2013 III kv	0,0	0,0	0,1	0,2	0,0	-0,5	0,0	-0,5	-0,3	-0,7	0,4	0,0	0,3
IV kv	0,1	0,2	-0,4	0,6	-0,1	-1,0	0,0	0,8	0,1	-0,8	0,1	0,6	-0,6
2014 I kv	0,0	0,1	-0,3	-1,0	0,0	-0,6	0,1	0,0	-0,1	1,3	0,4	-0,1	0,5
II kv	0,2	0,3	-0,5	-0,6	0,2	-0,2	0,5	0,6	-0,8	-0,3	0,5	0,0	-0,3
Töötatud tundide arv hõivatu kohta													
<i>tase (tuhandetes)</i>													
2013	1 567	1 474	2 099	2 050	1 613	1 755	1 626	1 634	1 602	1 528	1 532	1 419	1 406
<i>aastane muutus protsentides</i>													
2011	0,0	0,1	-0,2	-0,1	0,6	-0,3	-0,4	-0,1	0,4	-0,2	0,2	0,4	0,2
2012	-1,0	-1,0	-1,2	-1,3	-1,3	-1,8	-1,1	-0,3	-0,3	-1,1	-0,7	-0,3	-1,0
2013	-0,4	-0,5	-0,1	0,9	0,1	-0,9	-0,6	0,2	-0,3	-1,0	-0,7	-0,4	-0,6
2013 III kv	-0,2	-0,2	-0,1	1,1	0,9	0,0	-0,5	-0,3	0,1	-1,4	-0,4	-0,5	-0,5
IV kv	0,1	0,0	0,3	1,5	0,6	-0,4	-0,1	0,6	0,7	-1,1	0,0	-0,1	-0,4
2014 I kv	0,5	0,6	0,7	0,4	1,4	1,1	0,6	0,1	0,7	-0,7	0,0	0,3	0,6
II kv	-0,1	0,0	0,1	0,0	-0,1	-0,3	0,2	-0,2	-0,1	-1,5	0,0	-0,1	-0,5
<i>muutus protsentides võrreldes eelmise kvartaliga</i>													
2013 III kv	0,0	0,0	0,3	0,3	0,3	-0,2	0,1	-0,3	-0,2	-0,8	0,1	-0,2	0,1
IV kv	0,0	0,1	-0,4	1,2	-0,1	-0,4	-0,2	0,1	0,2	-0,4	-0,1	0,3	-0,5
2014 I kv	0,0	-0,1	0,3	-0,4	-0,1	0,4	0,2	-0,2	0,0	0,0	0,1	-0,3	0,3
II kv	-0,1	0,0	-0,1	-1,0	-0,2	-0,1	0,0	0,3	-0,1	-0,4	-0,1	0,1	-0,5

Allikas: Eurostati andmetele tuginevad EKP arvutused.

¹ Tööhõive andmed põhinevad ESA 2010-l.

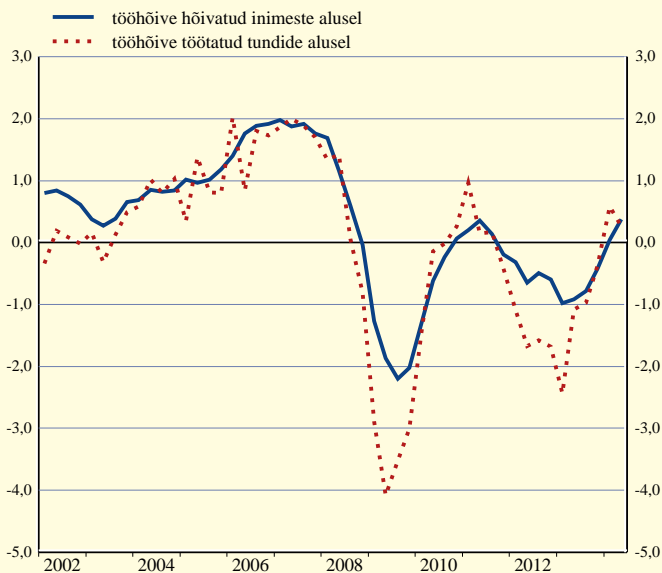
5.3 Tööturud

(sesoonselt kohandatud, kui ei ole märgitud teisiti)

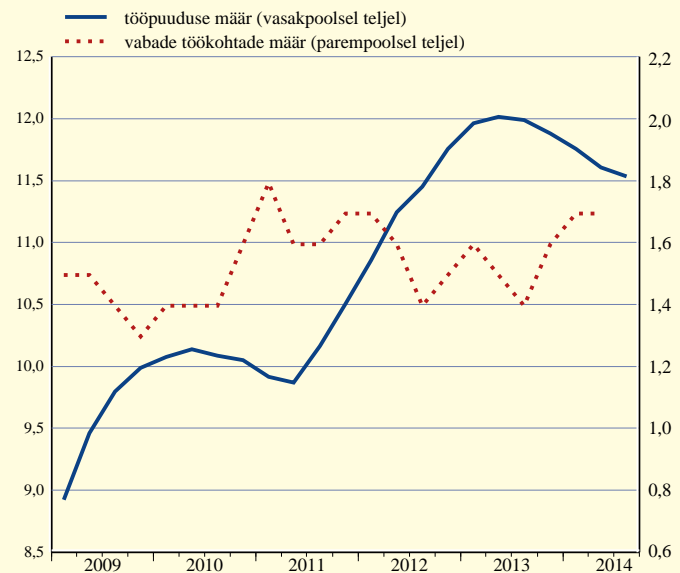
2. Tööpuudus ja vabad töökohad¹

Protsent kogusum- mast 2010. aastal	Tööpuudus										Vabade töökohade määr ² Protsenti kõikidest töökohtadest
	Kokku		Vanuse alusel ³				Soo alusel ⁴				
	Miljonit	Protsent tööjõust	Täiskasvanud		Noored		Mehi		Naisi		
			Miljonit	Protsent tööjõust	Miljonit	Protsent tööjõust	Miljonit	Protsent tööjõust	Miljonit	Protsent tööjõust	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
100,0		79,3		20,7		54,1		45,9			
2010	15,865	10,1	12,579	8,9	3,287	21,0	8,582	10,0	7,283	10,2	1,5
2011	15,957	10,1	12,737	8,9	3,220	21,0	8,518	9,9	7,439	10,4	1,7
2012	18,009	11,3	14,504	10,1	3,504	23,3	9,681	11,2	8,327	11,5	1,6
2013	19,023	12,0	15,479	10,7	3,544	24,1	10,215	11,9	8,809	12,1	1,5
2013 III kv	19,073	12,0	15,534	10,8	3,539	24,2	10,272	11,9	8,801	12,0	1,4
IV kv	18,883	11,9	15,410	10,7	3,473	23,9	10,097	11,8	8,787	12,0	1,6
2014 I kv	18,682	11,8	15,248	10,6	3,434	23,9	10,042	11,7	8,640	11,8	1,7
II kv	18,459	11,6	15,088	10,4	3,371	23,6	9,841	11,5	8,618	11,8	1,7
III kv	18,359	11,5	15,012	10,4	3,347	23,5	9,763	11,4	8,596	11,7	-
2014 mai	18,478	11,6	15,102	10,4	3,376	23,5	9,831	11,4	8,647	11,8	-
juuni	18,397	11,6	15,039	10,4	3,358	23,5	9,754	11,4	8,643	11,8	-
juuli	18,438	11,6	15,079	10,4	3,360	23,5	9,786	11,4	8,653	11,8	-
aug	18,305	11,5	14,966	10,3	3,339	23,4	9,730	11,3	8,575	11,7	-
sept	18,335	11,5	14,992	10,3	3,343	23,4	9,774	11,4	8,561	11,7	-
okt	18,395	11,5	15,038	10,4	3,356	23,5	9,831	11,4	8,563	11,7	-

J30 Tööhõive: hõivatud inimesed ja töötatud tunnid (aastane muutus protsentides)

J31 Töötus ja vabade töökohtade² määr

Allikas: Eurostat.

¹ Tööpuuduse andmed viitavad isikutele ning lähtutud on Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) soovitudest.

² Tööstus, ehitus ja teenused (v.a kodumajapidamised tööandjatena ja ekstraterritoriaalsed organisatsioonid ja üksused); sesoonselt kohandamata.

³ Täiskasvanu: 25aastane ja vanem; noor: alla 25 aasta; määrad on väljendatud protsendina tööjõust vastavas vanusegrupis.

⁴ Määrad on väljendatud protsendina tööjõust vastavas soogrupis.

RIIGIRAHANDUS

6.1 Tulud, kulud ja puudujääk/ülejäak¹ (protsent SKPst; nelja kvartali libisev summa protsendina SKPst)

1. Euroala – tulud

	Kokku	Jooksvad tulud									Kapitalitulud		Memo- kirje: eelarve- koormus ³
		Otsesed maksud	Kodumaja- pidamised	Ettevõtted	Kaudsed maksud	Sotsiaal- kindlus- tulumaksud (neto- summa)	Töö- andjad ²	Koduma- japidami- sused ²	Müük	Kapitali- maksud			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2009	44,4	44,0	11,4	9,0	2,3	12,5	15,2	8,0	6,1	3,0	0,3	0,4	39,5
2010	44,3	44,0	11,4	8,8	2,5	12,6	15,1	7,9	6,0	3,1	0,2	0,3	39,4
2011	44,8	44,5	11,7	8,9	2,6	12,8	15,1	7,9	6,0	3,1	0,2	0,3	39,9
2012	45,7	45,5	12,2	9,4	2,7	13,0	15,3	8,0	6,1	3,2	0,2	0,3	40,8
2013	46,4	46,1	12,5	9,6	2,8	13,1	15,5	8,0	6,2	3,2	0,3	0,3	41,4
2014 I kv	46,6	46,1	12,5	.	.	13,0	15,4	.	.	3,2	0,5	.	41,2
II kv	46,6	46,1	12,5	.	.	13,0	15,5	.	.	3,2	0,5	.	41,3

2. Euroala – kulud

	Kokku	Jooksvad kulud					Kapitalikulutused		Memokirje: esmased kulud		
		Töötajate hüvitised	Vahetarbimine	Intressi- maksud	Sotsiaal- maksud ⁴	Toetused	Inves- teeringud	Kapitali- siirded			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2009	50,3	45,2	10,9	5,4	2,8	23,4	1,9	5,0	3,6	1,4	47,5
2010	50,1	44,9	10,7	5,4	2,7	23,4	1,8	5,2	3,4	1,9	47,3
2011	48,6	44,3	10,4	5,3	3,0	23,1	1,8	4,3	3,1	1,2	45,7
2012	49,1	44,6	10,3	5,3	3,0	23,4	1,7	4,5	2,9	1,6	46,1
2013	48,9	44,9	10,4	5,3	2,8	23,8	1,7	4,1	2,8	1,3	46,2
2014 I kv	49,3	45,4	10,3	5,3	2,8	23,0	1,4	4,0	2,8	1,1	46,6
II kv	49,2	45,4	10,3	5,3	2,7	23,0	1,4	3,8	2,8	1,0	46,5

3. Euroala – puudujääk/ülejäak ja ELi eelarve mõju

	Puudujääk (-) / ülejäak (+)						Memokirje: esmane puudujääk (-) / ülejäak (+)
	Kokku	Keskvalitsus	Piirkondlik valitsus	Kohalik omavalitsus	Sotsiaalkindlustus- fondid	ELi eelarve mõju	
	1	2	3	4	5	6	7
2009	-5,9	-5,0	-0,5	-0,3	-0,3	0,3	-3,1
2010	-5,8	-5,0	-0,7	-0,4	-0,1	0,3	-3,1
2011	-3,8	-3,3	-0,7	-0,2	0,0	0,3	-0,9
2012	-3,3	-3,4	-0,3	0,0	0,0	0,3	-0,4
2013	-2,5	-2,5	-0,2	0,0	-0,1	0,4	0,3
2014 I kv	-2,8	0,0
II kv	-2,6	0,1

4. Euroala – valitsussektori tarbimine

	Valitsussektori tarbimine						Kollektiivne tarbimine	Individuaalne tarbimine
	Kokku	Töötajate hüvitised	Vahetarbimine	Mitterahalised sotsiaalsiirded	Põhivara kulum	Müük		
	1	2	3	4	5	6	7	8
2009	21,6	10,9	5,4	5,6	2,5	3,0	8,3	13,4
2010	21,4	10,7	5,4	5,6	2,5	3,1	8,1	13,3
2011	21,0	10,4	5,3	5,5	2,5	3,1	7,9	13,0
2012	21,0	10,3	5,3	5,6	2,6	3,2	8,0	13,0
2013	21,1	10,4	5,3	5,7	2,6	3,2	8,0	13,1

Allikad: aastaandmed – EKP; kvartaliandmed – Eurostat.

¹ ELi eelarvetehingud on aastaandmetes arvesse võetud ja konsolideeritud.

² Andmed viitavad tegelikele sotsiaalkindlustusmaksetele.

³ Eelarvekoormus koosneb maksudest ja sotsiaalkindlustusmaksetest.

⁴ Jooksevülekanded kodumajapidamisi teenindavatele mittetulundusühingutele sisalduvad aastaandmetes.

6.2 Võlg¹ (protsent SKPst)

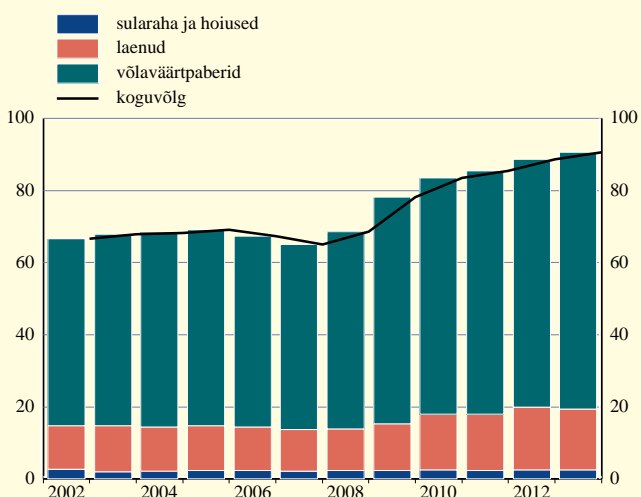
1. Euroala – võlg finantsinstrumendi ja võlausaldaja kaupa

	Kokku	Finantsinstrumendid				Võlausaldajad				
		Sularaha ja hoiused	Laenud	Lühiajalised võlaväärt-paberid	Pikaajalised võlaväärt-paberid	Residentist võlausaldajad ²				Mitteresidentist võlausaldajad ³
						Kokku	Rahaloome-asutused	Muud finants-asutused	Muud sektorid	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2008	68,6	2,2	11,7	6,3	48,4	32,8	18,2	7,7	7,0	35,8
2009	78,2	2,4	12,8	8,0	55,0	36,5	21,1	9,0	6,5	41,7
2010	83,6	2,4	15,5	7,1	58,5	40,5	23,9	10,3	6,4	43,1
2011	85,5	2,4	15,5	7,1	60,4	42,4	24,1	11,1	7,2	43,1
2012	88,7	2,5	17,4	6,6	62,2	45,1	26,0	12,2	6,9	43,6
2013	90,7	2,5	16,9	6,1	65,2	45,7	26,0	12,8	6,9	45,0

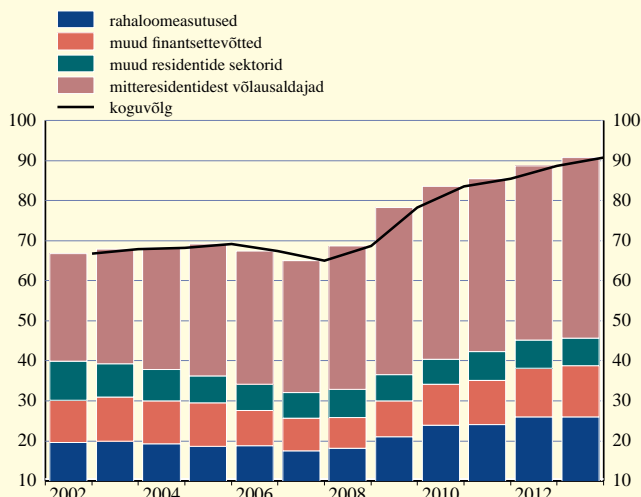
2. Euroala – võlg emitendi, tähtaja ja vääringu kaupa

	Kokku	Emitent ⁴				Esialgne tähtaeg			Järelejäänud tähtaeg			Vääring	
		Kesk-valitsus	Piirkondlik valitsus	Kohalik omavalitsus	Sotsiaal-kindlustus-fondid	Kuni 1 aasta	Üle 1 aasta	Muutuv intressimäär	Kuni 1 aasta	1–5 aastat	Üle 5 aasta	Euro või osaleva riigi vääring	Muud vääringud
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Bilansiline jääk													
2008	68,6	55,4	6,7	5,2	1,3	9,7	58,9	5,7	17,2	23,0	28,5	67,4	1,1
2009	78,2	63,1	7,7	5,7	1,7	11,7	66,5	6,0	19,0	26,7	32,6	76,9	1,2
2010	83,6	67,5	8,3	5,8	1,9	12,7	70,9	6,1	20,7	28,6	34,3	82,2	1,3
2011	85,5	68,9	8,5	5,8	2,2	12,2	73,2	7,2	20,3	29,6	35,5	83,6	1,8
2012	88,7	71,7	8,9	5,9	2,2	11,5	77,3	8,6	19,5	31,4	37,8	86,5	2,2
2013	90,7	74,0	8,6	5,9	2,2	10,4	80,3	9,2	19,3	32,0	39,4	88,7	2,0

J32 Võlg finantsinstrumentide kaupa (protsendina SKPst)

J33 Võlg omanike kaupa (protsendina SKPst)

Allikas: EKP.

¹ Valitsussektori koguvõlg on nominaalväärtuses ja konsolideeritud valitsuse alamsektorite vahel. Mitteresidentist valitsuse hoitavat võlga ei konsolideerita. Finantskriisiga seotud valitsustevahelised laenud on konsolideeritud. Andmed on osaliselt hinnangulised.

² Võlausaldajad, kes resideeruvad riigis, mille valitsus on emitent.

³ Hõlmab euroala riikide residentide (v.a riikides, mille valitsus on emitent).

⁴ V.a valitsussektori võlg liikmesriigis, mille valitsus on emitent.

6.3 Eelarvepositsiooniväline võlamuutus, peamised finantsvarad ja valitsussektori võlg turuväärtuses¹ (protsent SKPst)

1. Euroala – eelarvepositsiooniväline võlamuutus

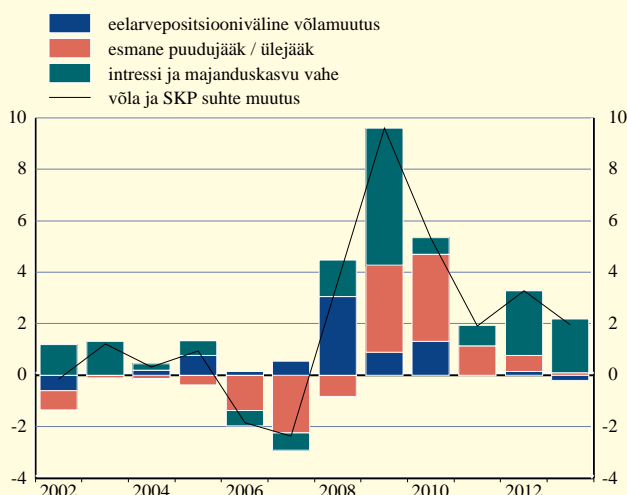
	Võla muutus	Puudujääk (-) / ülejääk (+)	Eelarvepositsiooniväline võlamuutus											Memokirje: laenuvajadus	
			Tehingud valitsussektori poolt hoitavate peamiste finantsvaradega							Muud vood					
			Kokku	Sularaha ja hoiused	Laenud	Võlaväärt-paberid	Aktsiad ja investeerimisfondide osakud	Erastamine	Aktsia- ja osakapitali suurendamine	Kokku	Ümberhindamismõjud ²	Vahetuskursi mõju	Muud mahu muutused ³		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
2008	5,2	-2,1	3,1	2,9	0,7	0,6	0,7	0,8	-0,1	0,7	0,2	0,2	0,0	0,0	5,0
2009	7,1	-6,2	0,9	1,0	0,3	0,0	0,3	0,4	-0,3	0,5	-0,2	-0,2	0,0	0,0	7,3
2010	7,4	-6,1	1,3	1,7	0,0	0,5	0,9	0,2	0,0	0,2	-0,1	0,0	0,0	0,0	7,5
2011	4,1	-4,1	0,0	-0,3	0,2	-0,2	-0,2	-0,1	-0,1	0,2	0,2	0,1	0,0	0,0	3,9
2012	3,8	-3,6	0,1	1,2	0,3	0,4	-0,1	0,5	-0,2	0,3	-1,3	-1,3	0,0	0,0	5,1
2013	2,7	-2,9	-0,2	-0,5	-0,4	-0,4	-0,1	0,4	-0,2	0,4	-0,1	-0,1	0,0	0,0	2,8

2. Euroala – peamiste finantsvarade ja valitsussektori võlakohustuste bilansiline jääk⁴

	Peamised finantsvarad					Valitsussektori võlakohustused			
	Kokku	Sularaha ja hoiused	Laenud	Võlaväärt-paberid	Aktsiad ja investeerimisfondide osakud	Kokku	Sularaha ja hoiused	Laenud	Võlaväärt-paberid
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
2008	24,1	5,6	3,8	2,3	12,4	71,7	3,0	11,8	57,0
2009	26,8	6,3	3,9	2,6	14,0	81,9	3,2	12,9	65,9
2010	29,2	6,1	4,5	3,5	15,0	86,0	3,2	15,8	67,0
2011	28,6	6,2	4,9	3,2	14,4	87,1	3,5	16,1	67,5
2012	31,8	6,6	6,2	3,2	15,8	97,8	3,7	19,3	74,8
2013	31,6	6,1	6,4	3,0	16,0	99,3	3,3	19,5	76,5

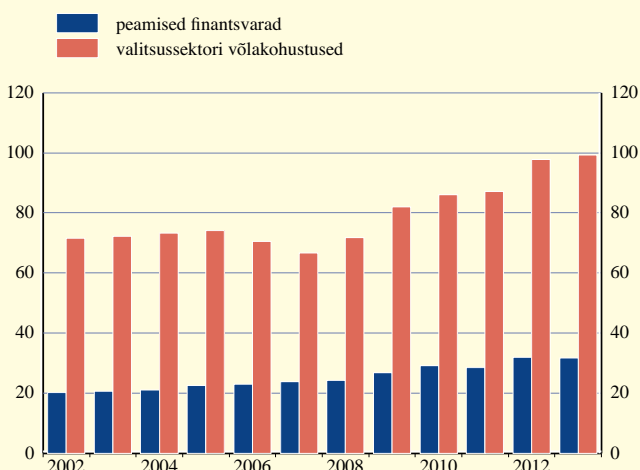
J34 Võla muutus

(võla ja SKP suhte aastane muutus ja selle põhjused)

J35 Valitsussektori varade ja kohustuste bilansiline jääk

(protsendina SKPst)

Allikad: EKP ning valitsussektori varasid ja kohustusi käsitlevatele Eurostati ja riikide andmetele tuginevad EKP arvutused.

¹ Andmed on osaliselt hinnangulised. Finantskriisiga seotud valitsustevahelised laenud on konsolideeritud.

² Lisaks valuutakursi muutuse mõjule sisaldab ka nimiväärtusele tugineva mõõtmise mõju (nt emiteeritud väärt-paberite aazio ja disaazio).

³ Sisaldab ühikute ja teatud liiki võlakohustuste ümberliigitamise mõju.

⁴ Peamiste finantsvarade ja valitsussektori võlakohustuste bilansiline jääk turuväärtuses ning valitsuse alamsektorite vahel konsolideerituna.

6.4 Riigivõlakirjad¹

(põhisumma ja intress võla teenindamise perioodil; bilansiline jääk perioodi lõpus; tehingud 12 kuu keskmisena)

1. Euroala – võla teenindamine kahe eeloleva aasta jooksul

	Võla teenindamine											Keskmine järelejäänud tähtaeg ³
	Kokku	Kuni 1 aasta							1-2 aastat			
		Kokku	Põhisumma ²			Intress			Kokku	Põhisumma	Intress	
			Kokku	Kuni 3 kuud	Üle 3 kuu	Kokku	Kuni 3 kuud	Üle 3 kuu				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
mld EUR												
2011	2 632,2	1 691,0	1 479,4	589,3	890,2	211,6	54,4	157,2	941,1	753,9	187,2	6,4
2012	2 598,4	1 597,9	1 391,6	478,8	912,9	206,3	52,9	153,4	1 000,4	815,2	185,3	6,3
2013 IV kv	2 674,3	1 639,3	1 430,9	497,0	933,9	208,4	53,4	155,0	1 035,1	849,8	185,2	6,3
2014 I kv	2 666,8	1 693,2	1 481,8	489,8	992,0	211,4	54,4	157,0	973,6	784,7	189,0	6,4
II kv	2 652,5	1 669,9	1 459,9	542,7	917,2	210,0	53,8	156,2	982,6	793,4	189,2	6,4
2014 mai	2 707,0	1 667,7	1 456,1	506,4	949,7	211,6	54,3	157,3	1 039,3	849,1	190,2	6,4
juuni	2 652,5	1 669,9	1 459,9	542,7	917,2	210,0	53,8	156,2	982,6	793,4	189,2	6,4
juuli	2 672,7	1 685,9	1 474,6	511,9	962,7	211,3	54,2	157,1	986,8	796,1	190,7	6,4
aug	2 749,5	1 769,1	1 561,0	607,7	953,3	208,1	53,4	154,6	980,4	792,4	188,0	6,3
sept	2 751,4	1 742,6	1 534,3	578,4	955,9	208,3	53,5	154,8	1 008,7	820,1	188,7	6,3
okt	2 724,4	1 701,2	1 494,3	564,3	930,0	206,9	53,1	153,8	1 023,1	835,7	187,5	6,3
Protsent SKPst												
2011	27,1	17,4	15,1	6,0	9,1	2,2	0,6	1,7	9,7	7,7	2,0	-
2012	26,6	16,3	14,2	4,9	9,3	2,2	0,6	1,6	10,2	8,3	1,9	-
2013 IV kv	27,1	16,6	14,4	5,0	9,4	2,2	0,6	1,6	10,5	8,6	1,9	-
2014 I kv	27,0	17,1	15,0	4,9	10,0	2,1	0,6	1,6	9,8	7,9	1,9	-
II kv	26,8	16,9	14,7	5,5	9,3	2,1	0,5	1,6	9,9	8,0	1,9	-
2014 mai	27,4	16,9	14,7	5,1	9,6	2,2	0,6	1,6	10,5	8,6	1,9	-
juuni	26,8	16,9	14,7	5,5	9,3	2,1	0,5	1,6	9,9	8,0	1,9	-
juuli	27,0	17,0	14,9	5,2	9,7	2,1	0,6	1,6	10,0	8,0	1,9	-
aug	27,8	17,9	15,8	6,1	9,6	2,1	0,5	1,6	9,9	8,0	1,9	-
sept	27,8	17,6	15,5	5,8	9,7	2,1	0,5	1,6	10,2	8,3	1,9	-
okt	27,5	17,2	15,1	5,7	9,4	2,1	0,5	1,6	10,3	8,4	1,9	-

2. Euroala – keskmised nominaalsed tulusused

	Bilansiline jääk						Tehingud			
	Kokku	Nullkupongiga	Ujuva intressimääraga	Fikseeritud intressimääraga			Emiteerimine		Tagasiostmine	
				Kokku	Kuni 1 aasta	Üle 5 aasta	Kokku	Kuni 1 aasta	Kokku	Üle 1 aasta
Protsenti aastas										
2011	4,0	3,0	2,5	4,2	3,7	4,6	.	.	3,2	3,2
2012	3,7	3,0	1,6	3,9	3,3	4,4	1,6	1,6	2,7	2,9
2013 IV kv	3,4	1,0	1,6	3,7	3,2	4,2	1,0	0,7	1,8	2,8
2014 I kv	3,2	0,8	1,6	3,7	3,2	4,1	1,1	0,6	1,7	2,8
II kv	3,2	0,8	1,5	3,6	3,1	4,0	1,1	0,7	1,7	2,9
2014 mai	3,2	0,7	1,5	3,6	3,2	4,1	1,0	0,6	1,6	2,8
juuni	3,2	0,8	1,5	3,6	3,1	4,0	1,1	0,7	1,7	2,9
juuli	3,2	0,9	1,6	3,6	3,0	4,0	1,2	0,8	1,7	2,9
aug	3,1	0,5	1,5	3,6	3,1	4,0	0,9	0,5	1,6	2,8
sept	3,1	0,5	1,5	3,5	3,0	3,9	0,9	0,5	1,7	2,9
okt	3,1	0,4	1,5	3,5	3,0	3,9	0,9	0,5	1,7	2,9

Allikas: EKP.

¹ Riigivõlakirjade andmed on registreeritud nimiväärtuses ning ei ole valitsussektori siseselt konsolideeritud.

² Põhisummad ei hõlma emiteeritud ja järgmise 12 kuu jooksul lunastatud lühiajalisi väärtpabereid.

³ Keskmine järelejäänud tähtaeg aastates.

6.5 Eelarvepoliitiline areng euroala riikides

(protsent SKPst; nelja kvartali libisev summa protsendina SKPst; protsenti aastas tootluste korral)

	Belgia	Saksamaa	Eesti ¹	Iirimaa ²	Kreeka	Hispaania	Prantsusmaa	Itaalia	Küpros
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Valitsussektori eelarve puudujääk (-) / ülejääk (+)									
2012	-4,1	0,1	-0,3	-8,0	-8,6	-10,3	-4,9	-3,0	-5,8
2013	-2,9	0,1	-0,5	-5,7	-12,2	-6,8	-4,1	-2,8	-4,9
2014 I kv	-2,9	0,4	-0,4	-5,5	-10,2	-6,5	-4,0	-2,9	-5,0
II kv	-3,1	0,5	-0,3	-5,4	-2,9	-6,3	-4,2	-3,0	-4,1
Valitsussektori võlg									
2012	104,0	79,0	9,7	121,7	156,9	84,4	89,2	122,2	79,5
2013	104,5	76,9	10,1	123,3	174,9	92,1	92,2	127,9	102,2
2014 I kv	108,6	75,6	10,5	121,9	174,3	95,0	94,1	130,7	102,5
II kv	108,6	75,4	10,5	116,7	176,8	96,4	95,2	133,8	109,5
Riigivõlakirjad: võla teenindamine³									
2012	20,7	14,6	-	7,1	15,4	17,5	17,6	22,5	17,8
2013	17,8	13,6	-	7,1	19,1	19,9	17,9	24,0	10,7
2014 I kv	20,8	13,9	-	5,6	17,8	20,6	18,7	25,0	10,4
II kv	18,9	13,6	-	4,7	12,8	20,4	18,6	25,2	11,0
2014 aug	19,7	13,3	-	5,3	13,5	20,8	23,3	24,9	6,4
sept	19,9	13,3	-	5,2	12,6	21,3	22,8	23,6	6,1
okt	19,5	13,4	-	5,2	12,4	20,0	22,4	23,4	7,1
Riigivõlakirjad: keskmised nominaalsed tulusused									
2012	4,1	2,8	-	5,0	3,5	4,5	3,5	4,2	4,7
2013	3,8	2,4	-	4,5	3,6	4,2	3,2	3,8	3,7
2014 I kv	3,6	2,3	-	4,5	3,6	4,0	3,0	3,7	3,7
II kv	3,6	2,3	-	4,4	3,5	3,9	2,9	3,6	3,8
2014 aug	3,6	2,2	-	4,4	3,3	3,9	2,9	3,5	4,2
sept	3,6	2,2	-	4,4	3,4	3,9	2,9	3,5	4,2
okt	3,5	2,2	-	4,4	3,3	3,8	2,9	3,4	4,1
	Läti	Luksemburg	Malta	Madalmaad	Austria	Portugal	Sloveenia	Slovakkia	Soome
	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Valitsussektori eelarve puudujääk (-) / ülejääk (+)									
2012	-0,8	0,1	-3,7	-4,0	-2,3	-5,5	-3,7	-4,2	-2,1
2013	-0,9	0,6	-2,7	-2,3	-1,5	-4,9	-14,6	-2,6	-2,4
2014 I kv	0,0	0,2	-3,0	-3,1	-1,5	-4,1	-13,5	-2,6	-2,5
II kv	0,1	0,3	-3,2	-3,0	-1,5	-4,8	-13,1	-2,7	-2,5
Valitsussektori võlg									
2012	40,9	21,4	67,9	66,5	81,7	124,8	53,4	52,1	53,0
2013	38,2	23,6	69,8	68,6	81,2	128,0	70,4	54,6	56,0
2014 I kv	38,7	23,2	72,3	68,1	81,3	131,6	77,1	57,5	57,5
II kv	41,1	23,1	75,0	69,6	82,6	129,4	78,3	55,6	58,9
Riigivõlakirjad: võla teenindamine³									
2012	3,0	4,9	10,6	12,0	8,6	15,9	7,0	8,5	7,2
2013	3,8	0,3	11,6	10,9	10,9	20,8	12,7	8,9	6,7
2014 I kv	3,9	0,3	12,8	10,0	10,2	20,7	16,9	11,9	5,8
II kv	2,2	0,3	14,4	12,4	10,0	17,5	13,4	6,5	6,7
2014 aug	2,1	0,3	10,6	11,9	11,2	17,3	13,0	6,4	9,2
sept	2,5	0,3	10,1	12,7	11,1	16,8	13,2	7,1	6,4
okt	2,4	0,3	11,5	11,3	9,0	17,5	9,5	7,1	6,5
Riigivõlakirjad: keskmised nominaalsed tulusused									
2012	4,5	3,0	4,9	3,4	3,9	4,3	4,5	3,9	3,0
2013	4,3	2,6	4,6	3,0	3,7	4,1	4,6	3,7	2,8
2014 I kv	3,8	2,6	4,4	2,8	3,7	4,1	4,5	3,7	2,8
II kv	3,6	2,6	4,3	2,8	3,5	4,1	4,3	3,6	2,7
2014 aug	3,6	2,6	4,3	2,8	3,5	4,0	4,2	3,6	2,7
sept	3,7	2,6	4,4	2,7	3,5	4,0	4,3	3,6	2,6
okt	3,6	2,6	4,3	2,7	3,4	4,0	4,1	3,6	2,6

Allikad: valitsussektori eelarve puudujääk / ülejääk ja valitsussektori võlg – Eurostat; valitsussektori võla teenindamine ja keskmised nominaalsed tulusused – EKP.

¹ Eesti riigivõlakirju puudutavat statistikat ei ole praegu avaldatud andmete vähese hõlmavuse tõttu.² Valitsuse võla teenindamise andmed ei hõlma väärtpaberite, mis on emiteeritud ilma rahvusvahelise väärtpaberite identifitseerimisnumbrita.³ Valitsuse võla teenindamine hõlmab põhisummasid ja intressikulusid eeloleva 12 kuu jooksul.

VÄLISMAJANDUS

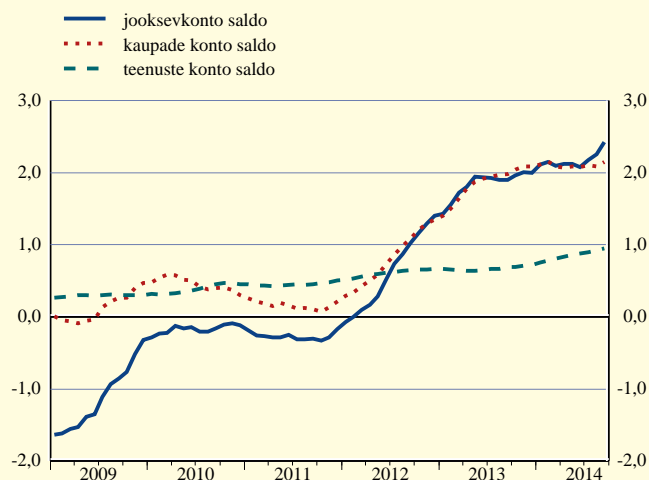
7.1 Maksebilans – kokkuvõte^{1, 2}

(mld EUR, kui pole viidatud teisiti; netotehingud)

	Jooksevkonto					Kapitali- konto	Netolaenu- andmine/ võtmine väljaspool euroala (veerud 1 + 6)	Finantskonto						Vead ja täpsustused
	Kokku	Kaubad	Teenused	Esmane tulu	Teisene tulu			Kokku	Otseinves- teeringud	Portfelli- investee- ringud	Tuletis- instru- mendid	Muud inves- teeringud	Reservid	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2011	-16,3	21,1	49,7	39,8	-126,8
2012	138,3	132,3	65,6	70,3	-130,0
2013	198,4	206,4	71,1	65,6	-144,7	20,0	218,4	446,6	52,1	-12,8	33,6	369,1	4,7	228,3
2014 I kv	35,0	43,4	18,8	23,8	-50,9	5,7	40,8	82,1	38,7	-57,3	5,8	92,6	2,2	41,4
II kv	44,8	60,4	25,9	-8,4	-33,2	4,0	48,7	82,8	4,2	-39,1	15,6	101,7	0,3	34,1
III kv	81,2	53,9	30,5	23,4	-26,6	2,6	83,7	37,5	19,1	33,3	3,4	-17,2	-1,2	-46,2
2013 sept	14,8	14,5	9,7	1,8	-11,2	0,5	15,4	28,8	16,6	1,5	1,9	7,8	1,1	13,5
okt	21,8	21,0	5,5	4,5	-9,1	3,1	24,9	33,6	-6,1	-4,4	4,5	40,4	-0,8	8,7
nov	25,7	21,0	5,6	7,8	-8,7	3,6	29,2	33,2	18,5	-51,0	4,4	61,5	-0,2	4,0
dets	33,5	15,3	9,0	21,4	-12,2	1,8	35,2	96,4	17,7	15,8	3,5	58,1	1,4	61,2
2014 jaan	1,2	3,3	7,1	4,4	-13,6	0,9	2,1	-20,4	0,4	-56,4	0,1	32,9	2,6	-22,5
veebr	9,5	18,9	5,4	9,7	-24,5	2,9	12,4	8,0	16,2	-69,0	2,6	58,7	-0,5	-4,4
märts	24,3	21,2	6,3	9,7	-12,8	1,9	26,3	94,5	22,1	68,2	3,2	1,0	0,0	68,2
apr	16,1	18,7	7,5	0,1	-10,2	1,2	17,3	-3,2	18,9	30,8	5,5	-58,8	0,4	-20,5
mai	7,9	20,6	9,2	-12,9	-8,9	0,7	8,6	1,6	-2,4	-79,3	9,7	73,3	0,3	-7,0
juuni	20,8	21,1	9,2	4,5	-14,1	2,1	22,8	84,4	-12,3	9,5	0,5	87,3	-0,5	61,6
juuli	32,7	23,6	10,8	8,3	-10,0	0,8	33,5	0,0	4,8	-16,7	-0,7	12,9	-0,3	-33,6
aug	17,4	9,8	6,8	9,3	-8,6	1,2	18,6	10,3	-9,0	16,1	-3,0	5,0	1,2	-8,2
sept	31,0	20,5	12,8	5,8	-8,1	0,6	31,7	27,2	23,3	34,0	7,0	-35,0	-2,1	-4,4
<i>12 kuu kumulatiivsed tehingud</i>														
2013 sept	187,7	195,6	68,3	68,0	-144,2
2014 sept	241,9	214,9	95,2	72,5	-140,7	20,7	262,6	365,7	92,2	-102,6	37,3	337,2	1,7	103,1
<i>12 kuu kumulatiivsed tehingud protsendina SKPst</i>														
2013 sept	1,9	2,0	0,7	0,7	-1,5
2014 sept	2,4	2,2	1,0	0,7	-1,4	0,2	2,6	3,7	0,9	-1,0	0,4	3,4	0,0	1,0

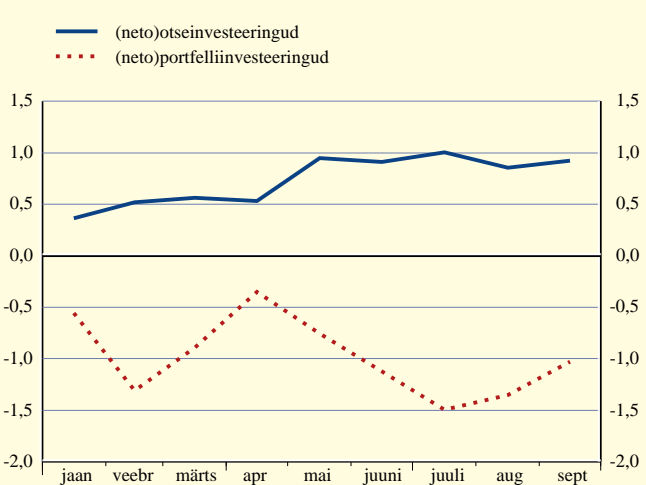
36 Euroala maksebilans: jooksevkonto

(sesoonselt kohandatud; 12 kuu kumulatiivsed tehingud protsendina SKPst)

37 Euroala maksebilans: otse- ja portfelliinvesteeringud

(12 kuu kumulatiivsed tehingud protsendina SKPst)

Allikas: EKP.

¹ Tähistussüsteemi selgitus on toodud üldmärkustes.

² 2013. aastale eelnenud vaatlusperioodide andmed on eeldatavasti kättesaadavad 2015. aasta esimeses kvartalis.

7.2 Jooksev- ja kapitalikonto¹

(mld EUR, kui pole teisiti märgitud; tehingud)

1. Jooksev- ja kapitalikonto – kokkuvõte

	Jooksevkonto											Kapitalikonto			
	Kokku			Kaubad		Teenused		Esmane tulu				Teisene tulu		Kreedit	Deebet
	Kreedit	Deebet	Neto-summa	Kreedit	Deebet	Kreedit	Deebet	Kreedit	Deebet	Kreedit	Deebet	Kreedit	Deebet		
														Töötajate hüvitised	Töötajate hüvitised
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
2011	2 951,7	2 967,9	-16,3	1 726,5	1 705,4	564,3	514,6	583,0	.	543,2	.	77,9	204,7	.	.
2012	3 152,7	3 014,4	138,3	1 870,0	1 737,8	608,8	543,2	595,6	.	525,3	.	78,1	208,1	.	.
2013	3 231,0	3 032,6	198,4	1 899,7	1 693,3	641,2	570,1	605,7	30,9	540,1	14,0	84,4	229,1	38,9	18,9
2014 I kv	787,9	752,8	35,0	467,0	423,6	155,2	136,5	145,9	7,9	122,1	2,6	19,8	70,7	9,3	3,6
II kv	830,9	786,1	44,8	484,9	424,5	171,5	145,6	151,5	7,8	159,8	3,7	23,0	56,1	7,5	3,5
III kv	822,1	740,9	81,2	482,2	428,3	183,8	153,3	136,4	7,8	113,0	4,1	19,6	46,3	5,3	2,8
2014 mai	276,0	268,1	7,9	161,9	141,4	56,6	47,4	49,4	2,6	62,3	1,2	8,0	16,9	2,3	1,6
juuni	288,0	267,2	20,8	163,0	141,9	61,7	52,4	55,3	2,6	50,8	1,3	8,0	22,1	3,1	1,0
juuli	284,4	251,7	32,7	171,9	148,3	62,0	51,2	43,9	2,6	35,6	1,4	6,6	16,5	1,8	1,0
aug	249,0	231,6	17,4	140,1	130,3	59,2	52,4	43,3	2,6	34,0	1,3	6,4	15,0	2,1	0,9
sept	288,7	257,7	31,0	170,2	149,7	62,5	49,7	49,2	2,5	43,5	1,4	6,7	14,8	1,5	0,9
<i>12 kuu kumulatiivsed tehingud</i>															
2013 sept	3 210,9	3 023,2	187,7	1 893,5	1 697,9	630,5	562,2	603,8	.	535,8	.	83,0	227,2	.	.
2014 sept	3 273,3	3 031,4	241,9	1 917,2	1 702,2	677,9	582,7	594,4	31,5	521,9	13,9	83,8	224,6	38,0	17,3
<i>12 kuu kumulatiivsed tehingud protsendina SKPst</i>															
2013 sept	32,5	30,6	1,9	19,2	17,2	6,4	5,7	6,1	.	5,4	.	0,8	2,3	.	.
2014 sept	32,8	30,4	2,4	19,2	17,0	6,8	5,8	6,0	0,3	5,2	0,1	0,8	2,2	0,4	0,2
<i>Aastamuutus protsentides</i>															
2013 sept	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	.	0,0	.	0,0	0,0	.	.
2014 sept	5,0	-0,9	109,0	6,6	3,1	6,7	1,7	-0,4	0,4	-8,7	0,8	-6,4	-19,3	-17,1	-33,7
<i>Sesoonselt kohandatud</i>															
2014 I kv	814,2	754,8	59,3	474,1	422,9	168,7	143,9	149,9	.	131,2	.	21,4	56,8	.	.
II kv	824,5	764,6	59,9	484,8	427,4	171,8	148,0	147,2	.	130,0	.	20,6	59,3	.	.
III kv	820,7	745,0	75,7	481,8	425,5	172,4	145,6	145,9	.	122,2	.	20,6	51,7	.	.
2014 mai	273,4	250,4	23,0	161,1	140,0	56,6	48,3	48,8	.	43,4	.	6,9	18,7	.	.
juuni	277,8	260,3	17,5	162,5	144,2	59,3	51,5	48,7	.	43,0	.	7,3	21,5	.	.
juuli	270,0	247,1	22,9	159,9	142,4	56,6	47,8	46,8	.	38,3	.	6,6	18,7	.	.
aug	266,5	243,7	22,8	154,3	136,3	57,0	49,6	47,9	.	40,2	.	7,3	17,7	.	.
sept	284,3	254,2	30,0	167,6	146,9	58,8	48,3	51,3	.	43,7	.	6,7	15,3	.	.
<i>Kuine muutus protsentides</i>															
2014 juuli	-2,8	-5,1	30,6	-1,6	-1,3	-4,5	-7,3	-3,9	.	-10,9	.	-10,0	-13,3	.	.
aug	-1,3	-1,4	-0,3	-3,5	-4,3	0,7	3,8	2,4	.	5,0	.	10,0	-5,4	.	.
sept	6,7	4,3	31,8	8,6	7,8	3,1	-2,5	7,1	.	8,7	.	-8,1	-13,2	.	.

2. Teenused

	Kokku		Transport		Reisimine		Kindlustus-, pensioni- ja finantsteenused		Telekommunikatsiooni-, arvuti- ja infoteenused		Muud äriteenused ²		Muud teenused ³	
	Kreedit	Deebet	Kreedit	Deebet	Kreedit	Deebet	Kreedit	Deebet	Kreedit	Deebet	Kreedit	Deebet	Kreedit	Deebet
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2011	564,3	514,6
2012	608,8	543,2
2013	641,2	570,1	127,4	123,0	112,6	93,1	75,9	52,0	75,2	40,4	161,9	164,3	88,2	97,2
2013 III kv	171,5	148,7	33,5	31,4	39,9	31,9	19,2	12,5	18,3	9,6	39,2	39,7	21,5	23,6
IV kv	167,3	147,3	31,4	30,6	23,3	21,6	20,2	13,6	21,3	10,8	45,8	45,3	25,3	25,4
2014 I kv	155,2	136,5	29,7	30,0	20,7	18,1	18,8	14,0	19,2	9,9	41,3	39,6	25,5	24,9
II kv	171,5	145,6	31,4	30,4	30,8	23,4	19,9	14,0	20,7	10,2	43,6	42,6	24,8	25,1
III kv	183,8	153,3

Allikas: EKP.

¹ 2013. aastale eelnenud vaatlusperioodide andmed on eeldatavasti kättesaadavad 2015. aasta esimeses kvartalis.

² Hõlmab teadus- ja arendusteenuseid, professionaalseid ja juhtimisalaseid konsultatsiooniteenuseid ning tehnilisi, kaubandusega seotud ja muud äriteenuseid, mis ei ole hõlmatud eelnenud kategooriates.

³ Hõlmab tootmisteenuseid teiste isikutele kuuluva füüsilise sisendiga, mujal hõlmatud hooldus- ja remonditeenuseid, ehitust, intellektuaalomandi kasutamise tasusid, isiku-, kultuuri- ja vabajateenuseid, valitsussektori kaupu ja teenuseid ning sidumata teenuseid.

7.2 Jooksev- ja kapitalikonto¹ (mld EUR)

3. Investeeringustulud (tehingud)

	Kokku		Otseinvesteeringud						Portfelliinvesteeringud				Muud investeeringud		Reservid
	Kreedit	Deebet	Aksia-/osakapital				Võlainstrumendid		Aksia-/osakapital		Võlaväärtpaperid		Kreedit	Deebet	Kreedit
			Kreedit		Deebet		Kreedit	Deebet	Kreedit	Deebet	Kreedit	Deebet			
			Reinves- teeritud tulu		Reinves- teeritud tulu										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
2011
2012
2013	535,2	510,0	271,7	32,1	183,0	38,7	64,1	50,9	45,5	111,7	102,6	110,2	48,7	54,2	2,7
2013 III kv	133,0	124,7	67,1	17,0	47,5	16,4	15,2	12,3	12,7	25,3	25,7	27,0	11,6	12,7	0,7
IV kv	132,9	119,2	67,5	-9,3	45,8	-3,5	17,3	13,1	9,9	19,5	25,5	27,1	12,0	13,6	0,7
2014 I kv	125,3	115,5	61,8	17,9	40,6	12,5	16,2	13,9	11,2	20,2	24,9	27,3	10,5	13,4	0,7
II kv	140,7	152,1	70,9	7,6	42,5	8,2	15,1	14,5	18,2	56,5	25,4	25,5	10,4	13,2	0,7
III kv	125,6	105,3	61,0	13,2	35,3	13,2	12,3	9,8	14,5	22,7	25,6	25,4	11,6	12,1	0,7

4. Geograafiline jaotus

(nelja kvartali kumulatiivsed tehingud)

	Kokku	ELi liikmesriigid väljaspool euroala kokku				Brasiilia	Kanada	Hiina	India	Jaapan	Vene- maa	Šveits	USA	Muud riigid ²
		Kokku	Ühend- kuning- riik	Teised ELi riigid	ELi asutused									
2013 III kv kuni 2014 II kv														
		Kreedit												
Jooksevkonto	3 260,0	1 044,1	493,8	485,0	65,2	58,3	46,2	165,6	37,5	76,0	120,9	264,3	437,4	1 009,6
Kaubad	1 908,1	607,7	253,8	353,3	0,5	31,6	24,1	130,4	27,6	43,2	82,0	105,7	224,2	631,6
Teenused	665,6	202,3	123,5	71,1	7,7	10,7	10,8	20,4	7,4	16,2	21,1	74,2	106,1	196,5
Esmane tulu	601,6	195,6	91,9	54,8	48,9	15,5	10,7	14,3	2,2	13,0	17,2	71,4	96,0	165,6
Investeeringustulud	531,8	150,0	89,4	53,8	6,8	15,3	10,6	14,2	2,2	12,9	17,2	55,0	94,4	160,1
Teisene tulu	84,6	35,7	24,6	3,0	8,1	0,6	0,6	0,6	0,2	3,7	0,6	13,1	11,0	18,6
Kapitalikonto	40,4	31,1	5,0	0,7	25,3	0,0	0,0	0,7	0,1	0,3	0,1	2,9	0,5	4,8
		Deebet												
Jooksevkonto	3 052,5													
Kaubad	1 700,4	477,9	164,3	313,6	0,0	25,3	14,5	199,8	25,2	42,2	133,1	96,8	141,2	544,4
Teenused	578,0	167,7	92,9	73,6	1,3	5,3	8,2	16,4	7,0	10,1	10,4	50,5	125,4	177,1
Esmane tulu	541,7													
Investeeringustulud	511,5													
Teisene tulu	232,4	130,2	24,1	6,4	99,8	1,7	1,1	2,5	1,1	3,4	0,8	14,4	16,4	60,7
Kapitalikonto	17,9	6,4	4,6	1,5	0,4	0,2	0,4	0,2	0,1	0,0	0,0	0,7	1,8	7,9
		Netosumma												
Jooksevkonto	207,4													
Kaubad	207,7	129,7	89,5	39,7	0,5	6,4	9,6	-69,3	2,4	0,9	-51,1	8,9	83,0	87,2
Teenused	87,6	34,6	30,6	-2,4	6,4	5,4	2,6	3,9	0,4	6,1	10,7	23,7	-19,3	19,4
Esmane tulu	59,9													
Investeeringustulud	20,3													
Teisene tulu	-147,8	-91,8	0,5	-0,6	-91,6	-1,1	-0,6	-1,9	-0,9	0,2	-0,3	-1,3	-5,3	-44,8
Kapitalikonto	22,6	42,5	0,5	17,1	25,0	-0,2	-0,4	0,5	0,0	0,3	0,1	2,1	-1,3	-21,0

Allikas: EKP.

¹ 2013. aastale eelnenud vaatlusperioodide andmed on eeldatavasti kättesaadavad 2015. aasta esimeses kvartalis.

² Reservidelt saadud tulu on jaotatud teiste riikidele.

7.3 Finantskonto¹

(mld EUR, kui pole märgitud teisiti; bilansiline jääk ja kasvumäärad perioodi lõpu seisuga, tehingud perioodil)

1. Finantskonto – kokkuvõte

	Kokku ²			Kokku, protsendina SKPst			Otseinvesteeringud		Portfelli-investeeringud		Netotule-tisinstru-mendid	Muud investeeringud		Reservid
	Varad	Kohus-tused	Neto-summa	Varad	Kohus-tused	Neto-summa	Varad	Kohus-tused	Varad	Kohus-tused		Varad	Kohus-tused	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Bilansiline jääk (rahvusvaheline investeerimispositsioon)														
2010
2011
2012
2013 II kv	17 731,8	19 159,4	-1 427,6	180,2	194,7	-14,5	7 120,0	5 406,2	5 469,8	8 779,7	-61,6	4 636,2	4 968,9	564,3
III kv	17 619,8	19 119,1	-1 499,3	178,5	193,7	-15,2	6 995,6	5 409,4	5 569,8	8 904,2	-56,9	4 518,8	4 796,7	586,8
IV kv	17 767,5	19 106,0	-1 338,5	179,4	192,9	-13,5	7 231,9	5 550,5	5 658,8	9 051,9	-65,2	4 392,5	4 489,3	542,1
2014 I kv	18 202,4	19 444,2	-1 241,7	182,9	195,4	-12,5	7 355,0	5 499,4	5 747,5	9 292,6	-49,4	4 578,3	4 638,1	570,6
II kv	18 646,0	19 713,9	-1 067,9	186,7	197,4	-10,7	7 407,6	5 487,0	6 033,4	9 620,6	-43,9	4 661,5	4 593,9	583,1
Tehingud														
2011
2012
2013	783,7	337,1	446,6	7,9	3,4	4,5	519,2	467,1	262,0	274,8	33,6	-35,8	-404,9	4,7
2014 I kv	326,1	244,0	82,1	3,3	2,5	0,8	8,7	-30,0	69,1	126,4	5,8	240,2	147,6	2,2
II kv	191,4	108,6	82,8	1,9	1,1	0,8	-24,9	-29,1	152,6	191,7	15,6	47,7	-54,0	0,3
III kv	149,4	111,9	37,5	.	.	.	43,3	24,2	92,8	59,5	3,4	11,1	28,2	-1,2
2014 mai	71,1	69,5	1,6	-	-	-	-14,6	-12,2	40,4	119,7	9,7	35,2	-38,1	0,3
juuni	-13,1	-97,5	84,4	-	-	-	-41,3	-28,9	63,3	53,8	0,5	-35,1	-122,4	-0,5
juuli	70,1	70,2	0,0	-	-	-	4,2	-0,5	12,9	29,6	-0,7	54,0	41,1	-0,3
aug	28,8	18,5	10,3	-	-	-	6,0	15,0	28,8	12,7	-3,0	-4,2	-9,2	1,2
sept	50,5	23,2	27,2	-	-	-	33,1	9,8	51,1	17,1	7,0	-38,6	-3,6	-2,1
Muud muutused kokku														
2010
2011
2012
2013 III kv	-189,2	-20,9	-169,9	-3,1	-1,4	-1,7	-197,3	-51,7	28,5	76,8	4,3	-44,2	-45,9	19,5
IV kv	-107,5	-108,6	-2,5	-2,3	-2,2	0,0	20,7	-44,3	34,2	53,3	-20,7	-96,5	-117,6	-45,0
2014 I kv	115,8	94,4	14,7	0,6	0,5	0,1	114,4	-21,1	19,5	114,4	9,9	-54,4	1,1	26,4
II kv	248,3	162,8	91,1	3,5	2,6	0,9	77,5	16,7	133,3	136,3	-10,1	35,4	9,9	12,1
III kv
Aastased kasvumäärad protsentides³														
2013 III kv	.	.	.	-	-	-	-	.	.	.
IV kv	.	.	.	-	-	-	-	.	.	.
2014 I kv	4,9	2,0	2,3	-	-	-	6,2	7,0	4,0	3,5	-	4,0	-5,7	1,2
II kv	4,8	2,2	2,1	-	-	-	3,9	3,4	6,3	5,2	-	4,2	-4,4	1,0
III kv	5,2	2,9	1,8	-	-	-	3,5	2,8	6,5	5,2	-	6,1	-1,4	0,3

Allikas: EKP.

¹ 2013. aastale eelnenud vaatlusperioodide andmed on eeldatavasti kättesaadavad 2015. aasta esimeses kvartalis.² Netotule-tisinstrumendid kuuluvad koguarvade alla.³ Vt esitatud tehnilised märkused.

7.3 Finantskonto¹

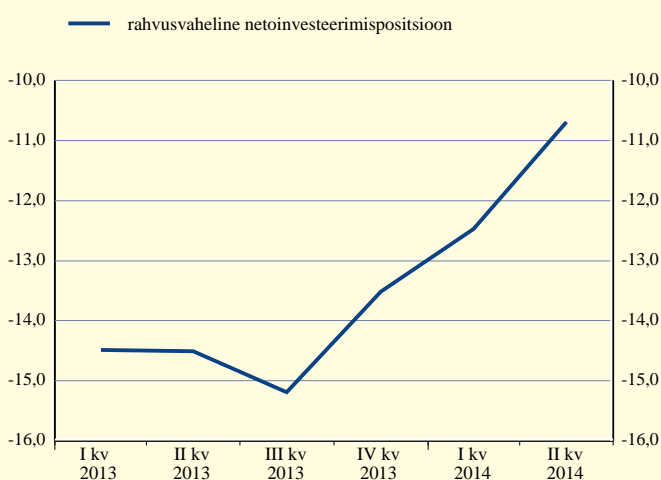
(mld EUR, kui pole märgitud teisiti; bilansiline jääk ja kasvumäärad perioodi lõpu seisuga, tehingud perioodil)

2. Otseinvesteeringud

	Varad						Kohustused					
	Kokku	Instrumendi kaupa		Residendi sektori kaupa		Memokirje: otseinvesteering välismaal ²	Kokku	Instrumendi kaupa		Residendi sektori kaupa		Memokirje: otseinvesteering euroalal ²
		Investeeringud aktsiakapitali, sh reinvesteeriitud tulu	Võlainstrumendid	Rahaloomeasutused	Mitte-rahaloomeasutused			Investeeringud aktsiakapitali, sh reinvesteeriitud tulu	Võlainstrumendid	Rahaloomeasutused	Mitte-rahaloomeasutused	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Bilansiline jääk (rahvusvaheline investeerimispositsioon)												
2010
2011
2012
2013 II kv	7 120,0	4 851,8	2 268,0	308,2	6 811,8	6 100,6	5 406,2	3 476,6	1 929,6	161,3	5 244,9	4 386,9
III kv	6 995,6	4 847,8	2 147,6	305,6	6 690,0	6 035,6	5 409,4	3 511,6	1 897,8	161,3	5 248,1	4 449,4
IV kv	7 231,9	5 042,1	2 189,5	302,6	6 929,3	6 291,8	5 550,5	3 651,0	1 899,5	153,4	5 397,1	4 610,4
2014 I kv	7 355,0	5 114,5	2 238,0	307,5	7 047,5	6 317,3	5 499,4	3 607,0	1 892,4	151,9	5 347,6	4 461,7
II kv	7 407,6	5 111,3	2 293,6	308,5	7 099,1	6 409,0	5 487,0	3 562,6	1 924,4	153,2	5 333,8	4 488,4
Tehingud												
2011
2012
2013	519,2	485,4	33,8	-0,8	520,0	578,1	467,1	406,1	61,0	8,1	459,1	526,1
2014 I kv	8,7	-1,4	10,1	5,7	3,0	-17,1	-30,0	-30,8	0,8	-1,5	-28,5	-55,8
II kv	-24,9	-46,1	21,2	4,3	-29,2	5,4	-29,1	-38,3	9,3	2,3	-31,4	1,3
III kv	43,3	33,1	10,2	3,6	39,7	-	24,2	16,4	7,8	1,1	23,1	-
2014 mai	-14,6	-21,6	7,1	1,9	-16,4	-	-12,2	-24,1	11,9	0,6	-12,8	-
juuni	-41,3	-28,6	-12,6	0,8	-42,0	-	-28,9	-19,2	-9,7	0,7	-29,7	-
juuli	4,2	9,7	-5,4	-0,7	4,9	-	-0,5	6,3	-6,9	0,2	-0,8	-
aug	6,0	7,6	-1,6	-0,9	6,9	-	15,0	10,1	4,9	0,7	14,3	-
sept	33,1	15,9	17,2	5,2	27,8	-	9,8	0,1	9,7	0,2	9,6	-
Aastased kasvumäärad protsentides												
2014 I kv	6,2	8,0	2,0	0,0	6,3	8,1	7,0	9,0	3,4	1,5	7,7	9,9
II kv	3,9	5,9	-0,6	0,4	3,9	5,7	3,4	5,0	0,3	2,5	3,9	5,7
III kv	3,5	4,7	0,7	-	-	-	2,8	3,8	0,8	-	-	-

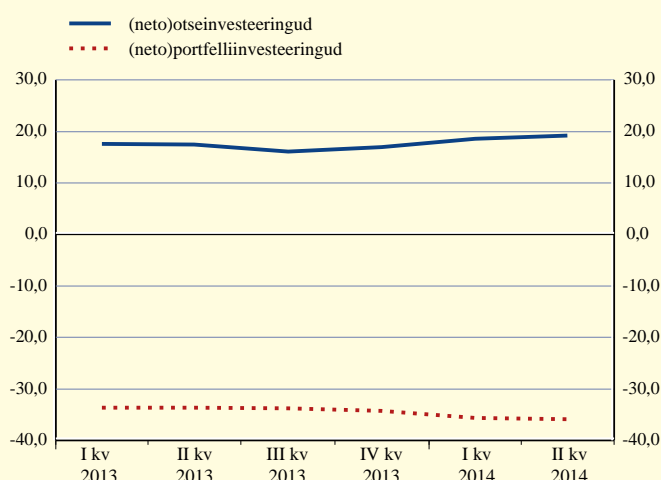
J38 Euroala rahvusvaheline investeerimispositsioon

(bilansilised jäägid perioodi lõpus; protsendina SKPst)

J39 Euroala otse- ja portfelliinvesteeringute positsioon

(bilansilised jäägid perioodi lõpus; protsendina SKPst)

Allikas: EKP.

¹ 2013. aastale eelnenud vaatlusperioodide andmed on eeldatavasti kättesaadavad 2015. aasta esimeses kvartalis.

² BPM5 suunava põhimõtte hinnang.

7.3 Finantskonto¹

(mld EUR, kui pole märgitud teisiti; bilansiline jääk ja kasvumäärad perioodi lõpu seisuga, tehingud perioodil)

3. Portfelliinvesteeringute varad

	Kokku	Instrumendi kaupa					Residendi sektori kaupa				Vastaspole (emitendi) sektori kaupa			
		Aksiad ja investeerimisfondide osakud			Võlaväärtpaberid		Euro-süsteem	Rahaloome-asutused (v.a euro-süsteem)	Valitsus-sektor	Muud sektorid	Raha-loome-asutused	Valitsus-sektor	Muud sektorid	
		Kokku	Aksia-/osakapital	Investeeri-misfondide osakud	Lühi-ajalised	Pika-ajalised								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Bilansiline jääk (rahvusvaheline investeerimispositsioon)														
2010	
2011	
2012	
2013	II kv	5 469,8	2 134,7	1 813,1	315,4	491,3	2 841,0	83,6	931,4	140,8	4 314,0	1 163,0	865,4	3 435,4
	III kv	5 569,8	2 235,2	1 906,0	322,9	487,3	2 844,2	81,2	944,8	140,9	4 403,0	1 190,6	807,9	3 565,7
	IV kv	5 658,8	2 351,6	2 009,0	335,0	475,2	2 829,1	78,5	937,2	135,1	4 508,0	1 155,0	793,8	3 704,5
2014	I kv	5 747,5	2 411,0	2 076,9	326,7	486,4	2 849,2	79,1	936,5	129,2	4 602,6	1 197,2	798,3	3 745,5
	II kv	6 033,4	2 555,2	2 183,8	364,2	509,4	2 967,9	84,8	962,7	132,5	4 853,4	1 233,1	848,6	3 944,9
Tehingud														
2011	
2012	
2013		262,0	166,0	151,8	14,3	6,6	89,3	17,2	-20,1	-2,3	267,2	33,9	20,5	165,2
2014	I kv	69,1	18,1	12,4	5,7	12,6	38,5	1,5	-9,8	-4,8	82,3	7,6	12,5	40,6
	II kv	152,6	65,0	55,8	9,3	16,0	71,5	4,2	9,5	-0,7	139,6	20,0	30,4	93,6
	III kv	92,8	14,1	-	-	25,2	53,5	-4,7	39,7	-3,9	61,7	13,9	15,6	31,5
2014	mai	40,4	20,9	-	-	7,1	12,5	3,4	5,8	0,1	31,1	3,3	8,2	28,8
	juuni	63,3	15,1	-	-	12,5	35,7	1,5	14,9	-0,9	47,8	10,1	13,5	32,3
	juuli	12,9	5,2	-	-	1,5	6,2	-0,3	-1,3	-0,6	15,1	4,2	4,7	4,1
	aug	28,8	4,8	-	-	8,5	15,5	-2,9	10,4	-0,9	22,2	7,5	6,3	7,8
	sept	51,1	4,1	-	-	15,2	31,7	-1,5	30,6	-2,4	24,4	2,2	4,7	19,6
Aastased kasvumäärad protsentides														
2014	I kv	4,0	5,4	5,7	4,2	0,8	3,4	23,7	-3,0	-7,8	5,5	5,3	0,4	4,0
	II kv	6,3	7,7	8,0	6,3	6,3	5,3	9,4	1,2	-7,8	7,8	8,9	2,6	6,2
	III kv	6,5	6,0	-	-	11,0	6,3	-	-	-	-	-	-	-

4. Portfelliinvesteeringutega seotud kohustused

	Kokku	Instrumendi kaupa				Residendi sektori kaupa				
		Aksiad ja investeerimisfondide osakud		Võlaväärtpaberid		Rahaloome-asutused	Valitsussektor	Muud sektorid		
		Kokku	Aksia-/osa-kapital	Investeeri-misfondide osakud	Lühiajalised				Pikaajalised	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Bilansiline jääk (rahvusvaheline investeerimispositsioon)										
2010	
2011	
2012	
2013	II kv	8 779,7	3 806,1	1 395,5	2 410,6	453,2	4 520,4	1 866,8	2 190,8	4 722,1
	III kv	8 904,2	3 937,5	1 496,8	2 440,7	484,9	4 481,9	1 888,8	2 250,7	4 764,8
	IV kv	9 051,9	4 136,9	1 654,4	2 482,4	464,0	4 451,0	1 832,4	2 221,0	4 998,6
2014	I kv	9 292,6	4 281,0	1 693,2	2 587,8	455,2	4 556,3	1 840,0	2 369,4	5 083,2
	II kv	9 620,6	4 481,0	1 781,4	2 699,6	478,2	4 661,4	1 878,6	2 483,2	5 258,7
Tehingud										
2011	
2012	
2013		274,8	177,1	21,3	136,3	13,1	84,6	-44,3	115,4	203,6
2014	I kv	126,4	62,3	-20,2	78,0	3,8	60,3	27,3	56,3	42,7
	II kv	191,7	110,4	28,9	79,9	20,4	60,8	29,4	77,3	84,9
	III kv	59,5	63,1	-	-	-20,3	16,6	50,4	-47,0	56,0
2014	mai	119,7	32,1	-	-	14,6	73,1	29,3	44,9	45,5
	juuni	53,8	58,3	-	-	11,2	-15,7	18,7	4,0	31,1
	juuli	29,6	33,2	-	-	-0,2	-3,3	14,2	-21,7	37,1
	aug	12,7	9,6	-	-	-17,5	20,6	21,2	-26,6	18,1
	sept	17,1	20,3	-	-	-2,7	-0,6	14,9	1,4	0,8
Aastased kasvumäärad protsentides										
2014	I kv	3,5	4,6	0,3	6,5	-2,4	3,1	-0,6	5,7	3,7
	II kv	5,2	6,1	1,0	8,7	4,9	4,3	3,1	8,5	4,1
	III kv	5,2	6,9	-	-	-7,3	5,0	-	-	-

Allikas: EKP.

¹ 2013. aastale eelnenud vaatlusperioodide andmed on eeldatavasti kättesaadavad 2015. aasta esimeses kvartalis.

7.3 Finantskonto¹

(mld EUR, kui pole märgitud teisiti; bilansiline jääk ja kasvumäärad perioodi lõpu seisuga, tehingud perioodil)

5. Muude investeringute varad

		Kokku	Instrumendi kaupa			Residendi sektori kaupa				
			Sularaha ja hoiused	Muud varad ²		Eurosüsteem	Muud rahaloomasutused (v.a eurosüsteem)	Valitsussektor	Muud sektorid	
				Laenud	Kaubanduskrediit ja ettemaksed					
		1	2	3	4	5	6	7	8	9
Bilansiline jääk (rahvusvaheline investeerimispositsioon)										
2010	
2011	
2012	
2013	II kv	4 636,2	2 314,1	2 322,1	1 655,1	250,0	19,8	2 951,4	158,6	1 509,5
	III kv	4 518,8	2 205,9	2 312,9	1 636,0	244,6	26,5	2 858,7	156,1	1 483,1
	IV kv	4 392,5	2 163,1	2 229,4	1 624,7	243,8	17,1	2 761,1	161,7	1 460,1
2014	I kv	4 578,3	2 319,7	2 258,6	1 596,1	247,6	10,0	2 906,5	160,2	1 502,1
	II kv	4 661,5	2 402,6	2 258,9	1 604,9	252,6	9,1	2 983,1	159,0	1 514,6
Tehingud										
2011	
2012	
2013		-35,8	-87,9	52,1	-5,8	7,1	-20,1	-68,8	-10,1	63,2
2014	I kv	240,2	156,2	84,0	2,2	2,6	-6,6	143,8	0,1	102,9
	II kv	47,7	61,4	-13,7	3,8	1,1	-1,0	58,1	-1,9	-7,4
	III kv	11,1	-64,3	75,4	-	-	4,0	11,1	-1,2	-2,9
2014	mai	35,2	47,7	-12,4	-	-	-4,5	41,2	1,6	-3,1
	juuni	-35,1	-25,7	-9,4	-	-	-1,9	-33,6	0,8	-0,4
	juuli	54,0	34,0	20,0	-	-	1,0	53,7	-0,5	-0,2
	aug	-4,2	-10,8	6,6	-	-	0,4	-5,5	3,8	-2,9
	sept	-38,6	-87,4	48,8	-	-	2,7	-37,1	-4,4	0,2
Aastased kasvumäärad protsentides										
2014	I kv	4,0	4,7	3,4	-2,4	2,4	-63,3	2,4	-0,3	9,2
	II kv	4,2	5,6	2,7	-0,5	2,0	-51,7	4,0	1,4	5,5
	III kv	6,1	6,7	5,6	-	-	-47,1	7,1	1,7	5,6

6. Muude investeringutega seotud kohustused

		Kokku	Instrumendi kaupa			Residendi sektori kaupa				
			Sularaha ja hoiused	Muud kohustused ³		Eurosüsteem	Muud rahaloomasutused (v.a eurosüsteem)	Valitsussektor	Muud sektorid	
				Laenud	Kaubanduskrediit ja ettemaksed					
		1	2	3	4	5	6	7	8	9
Bilansiline jääk (rahvusvaheline investeerimispositsioon)										
2010	
2011	
2012	
2013	II kv	4 968,9	3 041,9	1 926,9	1 195,1	220,7	428,5	2 872,2	240,1	1 432,7
	III kv	4 796,7	2 895,7	1 901,0	1 160,3	212,3	413,8	2 750,3	243,3	1 398,1
	IV kv	4 489,3	2 743,1	1 746,3	1 116,5	211,0	392,8	2 536,3	237,2	1 337,3
2014	I kv	4 638,1	2 782,1	1 855,9	1 143,8	213,6	362,8	2 610,8	227,8	1 450,8
	II kv	4 593,9	2 759,4	1 834,6	1 122,2	216,4	346,1	2 603,0	228,6	1 428,5
Tehingud										
2011	
2012	
2013		-404,9	-392,9	-12,0	-19,5	9,6	-78,8	-325,4	0,3	-0,9
2014	I kv	147,6	29,9	117,7	26,5	1,6	-30,5	71,0	1,2	105,9
	II kv	-54,0	-34,9	-19,1	-19,1	0,8	-18,2	-22,5	2,6	-15,9
	III kv	28,2	13,7	14,5	-	-	-10,0	43,0	-2,4	-2,4
2014	mai	-38,1	-17,5	-20,5	-	-	-0,5	-27,5	-1,9	-8,1
	juuni	-122,4	-105,7	-16,7	-	-	-19,6	-83,1	4,5	-24,2
	juuli	41,1	24,6	16,5	-	-	-13,0	44,3	1,9	7,8
	aug	-9,2	-28,2	19,0	-	-	6,2	-18,2	-1,3	4,0
	sept	-3,6	17,3	-20,9	-	-	-3,2	16,8	-3,0	-14,2
Aastased kasvumäärad protsentides										
2014	I kv	-5,7	-10,1	1,4	-1,6	2,0	-17,7	-8,3	0,8	2,2
	II kv	-4,4	-8,6	2,3	-2,2	1,9	-17,9	-6,5	1,4	2,8
	III kv	-1,4	-4,0	2,8	-	-	-18,4	-1,2	-2,3	3,6

Allikas: EKP.

¹ 2013. aastale eelnenud vaatlusperioodide andmed on eeldatavasti kättesaadavad 2015. aasta esimeses kvartalis.

² Hõlmab muud omakapitali; kindlustus-, pensioni- ja standardgarantiikavu; muid debitoorseid võlgnevusi.

³ Hõlmab muud omakapitali; kindlustus-, pensioni- ja standardgarantiikavu; muid kreditoorseid võlgnevusi ja arvestusühikute eraldi.

7.3 Finantskonto¹

(mld EUR, kui pole märgitud teisiti; bilansiline jääk ja kasvumäärad perioodi lõpu seisuga, tehingud perioodil)

7. Reservid²

	Reservid												Memokirjed	
	Kokku	Rahakuld		Arvestus- ühikute eelposit- sioonid	Reservi- posit- sioon Rahvus- vahelises Valuuta- fondis	Muud reservid							Muud välisvaluuta- varad	Teadaolevate lühiajaliste välisvarade netoraha- voogude eel- positsioonid
		mld EUR	Kogus puhta kulla toi- ruitsides			Sularaha ja hoiused		Väärtpaberid		Tuletis- instru- mendid	Muud nõuded			
						Rahandus- asutustes, Rahvusvahelises Valuutafondis (IMF) ja Rahvusvahelises Arvelduspangas (BIS)	Pankades	Aktsiad ja inves- teerimis- fondide osakud	Võlaväärtpaberid			Lühi- ajalised		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Bilansiline jääk (rahvusvaheline investeerimispositsioon)														
2010	591,2	366,2	346,962	54,2	15,8	7,7	16,0	0,5	112,8	17,9	0,0	0,0	26,3	-24,4
2011	667,1	422,1	346,846	54,0	30,2	5,3	7,8	0,8	135,7	11,7	-0,4	0,0	97,4	-86,0
2012	689,4	437,2	346,693	52,8	31,9	6,1	8,8	0,2	130,9	20,2	0,6	0,6	32,8	-35,0
2014 I kv	570,6	324,9	346,793	50,2	28,2	5,3	7,7	0,3	139,5	12,1	0,1	2,3	22,7	-31,3
II kv	583,1	333,8	346,721	50,8	28,1	4,9	8,1	0,3	139,6	14,8	-0,1	2,7	23,0	-28,5
III kv	597,0	335,2	346,723	53,2	28,5	6,3	10,4	0,4	143,1	17,9	-0,5	2,5	27,5	-31,9
2014 juuni	583,1	333,8	346,721	50,8	28,1	4,9	8,1	0,3	139,6	14,8	-0,1	2,7	23,0	-28,5
juuli	585,1	333,1	346,722	51,4	28,4	4,6	12,3	0,3	136,5	15,6	-0,2	3,0	25,4	-32,2
aug	594,1	338,0	346,722	52,0	27,5	4,2	13,3	0,3	138,6	17,5	-0,3	2,9	24,6	-32,0
sept	597,0	335,2	346,723	53,2	28,5	6,3	10,4	0,4	143,1	17,9	-0,5	2,5	27,5	-31,9
okt	585,9	322,3	346,724	53,3	28,3	5,5	11,1	0,4	143,5	19,0	-0,4	2,9	27,6	-31,3
Tehingud														
2011
2012
2013	4,7	0,0	.	-0,6	-1,7	0,5	-2,9	0,0	16,1	-6,2	-1,0	0,4	.	.
2014 I kv	2,2	0,0	.	-0,2	-0,8	-0,5	1,8	0,1	1,4	0,6	-0,3	0,0	.	.
II kv	0,3	0,0	.	0,1	-0,4	-0,3	0,1	0,1	-2,1	2,3	0,1	0,4	.	.
III kv	-1,2	0,0	.	0,4	-0,7	1,1	1,8	0,0	-5,5	2,3	-0,2	-0,4	.	.
2014 mai	0,3	0,0	.	0,0	-0,5	-0,3	0,1	0,0	-0,4	0,9	0,0	0,4	.	.
juuni	-0,5	0,0	.	-0,2	-0,6	1,3	-0,5	0,0	0,1	-0,7	0,0	0,0	.	.
juuli	-0,3	0,0	.	0,1	0,1	-0,4	4,3	0,0	-5,3	0,6	-0,2	0,5	.	.
aug	1,2	0,0	.	0,2	-1,1	-0,4	1,0	0,0	0,0	1,8	0,0	-0,3	.	.
sept	-2,1	0,0	.	0,1	0,3	1,9	-3,5	0,0	-0,2	-0,1	0,0	-0,5	.	.
Aastased kasvumäärad protsentides														
2014 I kv	1,2	0,0	.	-0,5	-8,7	20,0	-16,6	40,2	14,2	-35,1	.	53,0	.	.
II kv	1,0	0,0	.	0,2	-9,3	5,9	7,7	71,1	7,2	-10,8	.	35,5	.	.
III kv	0,3	0,0	.	1,4	-10,0	39,5	5,4	71,1	0,0	14,0	.	15,5	.	.

8. Välisvõlg

	Koguvälisvõlg										Netovälisvõlg	
	Kokku	Instrumendi kaupa					Sektori kaupa					
		Laenu- d, sularaha ja hoiused	Võlaväärtpaberid		Kaubandus- krediit ja ettemaksed	Muud võla- kohustused	Otseinvestee- ringud: võla- instrumendid	Valit- sus- sektor	Eurosüsteem	Muud raha- loomeasu- tused (v.a eurosüsteem)		Muud sekto- rid
			Lühi- ajalised	Pika- ajalised								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Bilansiline jääk (rahvusvaheline investeerimispositsioon)												
2010
2011
2012
2013 IV kv	11 311,6	3 859,5	464,0	4 451,0	211,0	417,1	1 899,5	2 458,3	390,6	3 833,1	4 629,7	1 115,7
2014 I kv	11 550,2	3 926,0	455,2	4 556,3	213,6	496,3	1 892,4	2 597,3	360,6	3 894,9	4 697,5	1 086,0
II kv	11 664,7	3 881,6	478,2	4 661,4	216,4	493,0	1 924,4	2 712,0	343,4	3 908,3	4 701,0	912,4
Bilansiline jääk protsendina SKPst												
2010
2011
2012
2013 IV kv	114,2	39,0	4,7	44,9	2,1	4,2	19,2	24,8	3,9	38,7	46,7	11,3
2014 I kv	116,0	39,4	4,6	45,8	2,1	5,0	19,0	26,1	3,6	39,1	47,2	10,9
II kv	116,8	38,9	4,8	46,7	2,2	4,9	19,3	27,2	3,4	39,1	47,1	9,1

Allikas: EKP.

¹ 2013. aastale eelnenud vaatlusperioodide andmed on eeldatavasti kättesaadavad 2015. aasta esimeses kvartalis.² Andmed viitavad euroala muutvale koosseisule kooskõlas eurosüsteemis reservvarade suhtes võetud seisukohtadega. Täpsem teave on esitatud üldmärkustes.

7.3 Finantskonto

(mld EUR: bilansiline jääk perioodi lõpu seisuga; tehingud perioodi jooksul)

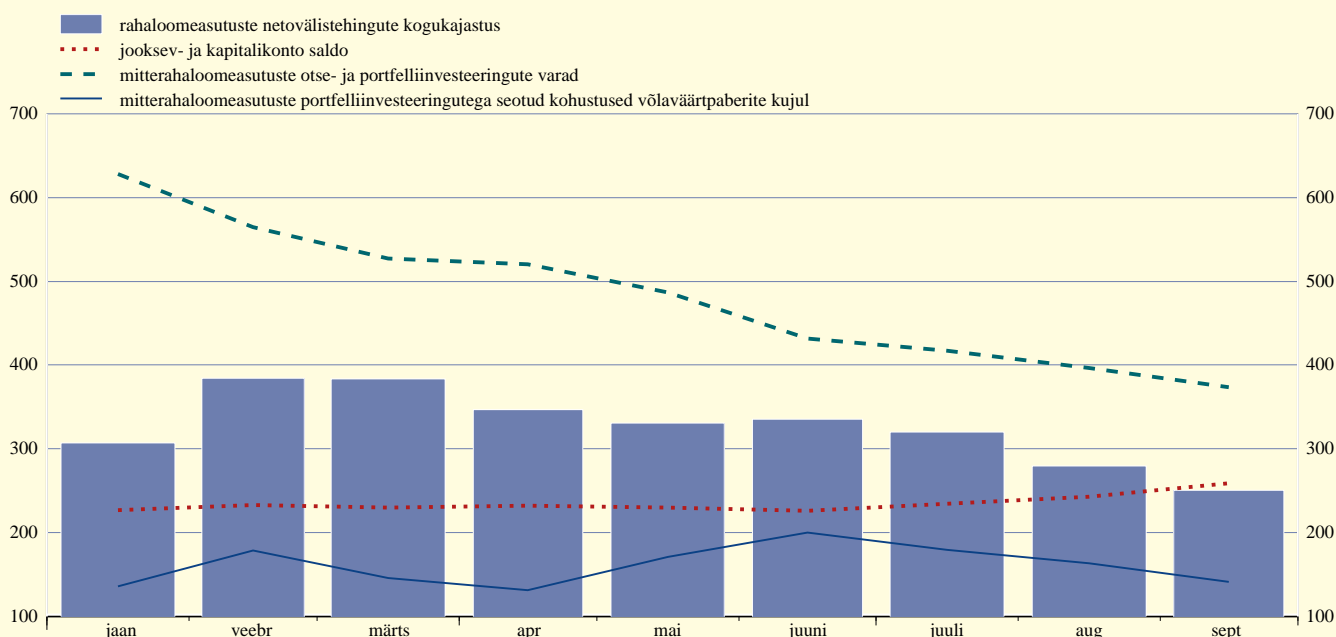
9. Geograafiline jaotus

	Kokku	ELi liikmesriigid väljaspool euroala			Kanada	Hiina	Hongkong	Jaapan	Šveits	USA	Offshore finantskeskused	Rahvusvahelised organisatsioonid	Muud riigid	
		Kokku	Ühendkuningriik	Teised ELi riigid										ELi asutused
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2014 II kv														
Bilansiline jääk (rahvusvaheline investeerimispositsioon)														
Otseinvesteeringud	1 920,6	799,6	519,1	282,2	-1,7	103,6	120,8	10,5	-44,8	228,9	68,0	-339,7	-0,3	974,0
Varad	7 407,6	2 221,7	1 579,4	642,2	0,1	235,3	152,3	56,9	126,1	727,0	1 665,6	635,3	0,2	1 587,2
Investeeringud aktsiakapitali / reinvesteeringud tulu	5 111,3	1 494,8	1 048,6	446,2	0,0	172,9	119,7	37,9	95,5	483,1	1 123,0	478,1	0,1	1 106,2
Võlainstrumendid	2 293,6	724,0	530,8	193,1	0,1	62,5	32,6	19,0	30,6	243,9	542,6	157,2	0,1	481,0
Kohustused	5 487,0	1 422,1	1 060,3	360,0	1,8	131,7	31,5	46,3	170,9	498,1	1 597,7	975,0	0,5	613,2
Investeeringud aktsiakapitali / reinvesteeringud tulu	3 562,6	1 025,0	761,4	262,4	1,3	110,4	9,4	17,9	151,1	273,9	1 103,5	469,3	0,1	402,0
Võlainstrumendid	1 924,4	397,0	298,9	97,6	0,5	21,3	22,1	28,4	19,9	224,2	494,1	505,7	0,4	211,2
Portfelliinvesteeringute varad	6 033,4	1 899,4	1 006,8	659,3	233,3	121,3	60,5	59,6	301,4	181,9	1 935,5	419,7	40,0	1 014,0
Aktsiad ja investeerimisfondide osakud	2 555,2	524,1	363,9	160,0	0,2	41,6	55,1	48,0	199,6	160,3	900,4	241,6	1,1	383,3
Võlaväärtpaberid	3 478,2	1 375,3	642,9	499,3	233,1	79,7	5,4	11,6	101,7	21,6	1 035,1	178,1	39,0	630,7
Lühiajalised	509,4	162,3	89,0	72,7	0,6	9,3	1,1	5,1	71,5	6,1	183,7	23,3	2,2	44,7
Pikaajalised	2 967,9	1 212,0	553,8	425,7	232,4	70,4	4,3	6,5	30,3	15,5	851,4	154,8	36,7	586,0
Muud investeeringud	59,6	-199,7	83,6	-40,2	-243,1	5,2	13,2	29,1	53,6	20,8	88,4	115,9	-209,1	142,2
Varad	4 661,5	1 990,5	1 639,8	334,6	16,2	30,5	68,8	81,7	138,2	274,7	762,1	428,6	36,9	849,4
Rahaloomeasutused	2 992,2	1 347,3	1 099,7	245,2	2,4	18,4	48,5	75,3	113,2	159,3	466,0	337,5	6,8	420,1
Mitterahaloomeasutused	1 673,6	647,6	540,0	93,8	13,8	12,1	20,3	6,5	25,0	115,4	296,0	91,1	30,2	429,3
Kohustused	4 593,9	2 182,3	1 556,2	366,8	259,2	25,3	55,6	52,6	84,6	253,9	673,7	312,7	246,0	707,3
Rahaloomeasutused	2 949,1	1 417,3	989,0	322,2	106,0	16,5	26,1	42,8	48,9	184,8	352,5	240,1	112,9	507,3
Mitterahaloomeasutused	1 657,2	777,4	567,2	57,0	153,2	8,8	29,5	9,9	35,7	69,1	321,2	72,6	133,1	200,0
2013 III kv kuni 2014 II kv														
Nelja kvartali kumulatiivsed tehingud														
Otseinvesteeringud	91,1	155,2	120,5	35,1	-0,3	7,6	2,8	-0,6	-24,0	-58,8	-110,6	38,2	0,0	81,3
Varad	272,3	100,3	85,6	14,7	0,1	23,4	10,8	7,1	-15,3	-33,2	38,6	47,0	0,0	93,6
Investeeringud aktsiakapitali / reinvesteeringud tulu	283,9	107,0	76,3	30,7	0,0	31,6	7,5	0,6	-12,7	-45,9	70,6	44,4	0,0	80,8
Võlainstrumendid	-11,6	-6,6	9,3	-16,0	0,0	-8,2	3,3	6,5	-2,7	12,7	-32,0	2,7	0,0	12,7
Kohustused	181,3	-54,9	-34,9	-20,4	0,4	15,8	8,0	7,8	8,6	25,6	149,2	8,8	0,0	12,3
Investeeringud aktsiakapitali / reinvesteeringud tulu	175,3	-48,4	-25,0	-23,4	0,0	14,6	5,3	0,8	9,4	16,5	128,8	16,2	0,0	31,9
Võlainstrumendid	6,0	-6,5	-9,9	3,0	0,4	1,2	2,7	6,9	-0,7	9,1	20,3	-7,4	0,0	-19,7
Portfelliinvesteeringute varad	348,0	97,4	73,4	9,0	15,0	17,0	4,7	1,6	22,4	14,0	114,7	9,8	5,7	60,8
Aktsiad ja investeerimisfondide osakud	171,0	51,2	32,0	19,0	0,2	4,1	3,3	-1,5	21,2	7,3	74,1	1,1	0,0	10,3
Võlaväärtpaberid	177,0	46,2	41,4	-10,0	14,8	12,8	1,4	3,1	1,2	6,7	40,5	8,7	5,7	50,6
Lühiajalised	29,8	9,5	17,0	-7,0	-0,5	2,0	0,0	1,8	4,0	1,7	5,5	5,0	1,0	-0,6
Pikaajalised	147,2	36,7	24,4	-3,0	15,3	10,8	1,4	1,3	-2,8	5,0	35,1	3,8	4,7	51,2
Muud investeeringud	407,4	163,3	168,4	-6,4	1,3	4,8	9,1	14,7	42,0	61,7	34,1	13,5	0,9	63,3
Varad	185,0	-57,0	-65,1	8,0	0,1	7,5	12,1	25,3	48,0	26,5	74,6	39,2	0,9	7,7
Rahaloomeasutused	101,3	-77,4	-76,4	-1,4	0,4	0,7	11,7	26,7	45,2	17,9	53,6	31,7	0,8	-9,7
Mitterahaloomeasutused	83,7	20,4	11,3	9,4	-0,3	6,8	0,4	-1,4	2,8	8,6	21,0	7,6	0,1	17,4
Kohustused	-222,4	-220,2	-233,4	14,4	-1,2	2,7	3,0	10,6	6,0	-35,2	40,5	25,7	0,0	-55,6
Rahaloomeasutused	-263,0	-185,5	-194,3	13,7	-4,9	-1,7	-1,3	8,4	4,1	-44,8	22,3	17,7	-4,3	-77,9
Mitterahaloomeasutused	40,6	-34,8	-39,2	0,7	3,7	4,4	4,3	2,2	1,9	9,6	18,2	8,0	4,3	22,4

Allikas: EKP.

7.4 Maksebilansi rahaline esitus^{1,2}
(mld EUR; tehingud)

	Kokku	Jooksev- ja kapitalikonto saldo	Mitterahaloomaesutuste tehingud								Tuletis-instrumendid	Vead ja täpsustused
			Otseinvesteeringud		Portfelliinvesteeringud				Muud investeeringud			
			Varad	Kohustused	Varad		Kohustused		Varad	Kohustused		
					Aktsia-/osakapital	Võlaväärt-paberid	Aktsia-/osakapital	Võlaväärt-paberid				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
2011
2012
2013	348,4	214,3	520,0	459,1	125,0	139,9	195,0	124,1	53,1	-0,7	33,6	228,3
2013 III kv	51,7	50,4	72,9	53,4	30,5	30,5	11,2	25,4	-6,2	-7,6	0,5	47,1
IV kv	130,0	87,8	214,3	183,5	35,4	16,9	54,7	51,1	-3,8	-45,6	12,4	73,9
2014 I kv	70,5	40,7	3,0	-28,5	33,3	44,2	47,6	51,5	103,0	107,1	5,8	41,4
II kv	83,0	47,3	-29,2	-31,4	71,5	67,4	90,1	72,1	-9,3	-13,3	15,6	34,1
III kv	-33,0	82,7	39,7	23,1	5,3	52,5	42,6	-33,5	-4,0	-4,8	3,4	-46,2
2013 sept	-2,9	15,1	25,7	9,4	18,1	14,4	7,1	15,9	5,0	1,3	1,9	13,5
okt	29,4	24,3	168,9	174,1	10,7	2,3	11,7	6,0	-5,3	-14,2	4,5	8,7
nov	36,3	28,7	29,3	11,4	8,1	9,0	24,5	46,0	18,1	-9,3	4,4	4,0
dets	64,3	34,8	16,2	-2,0	16,6	5,7	18,5	-0,9	-16,6	-22,0	3,5	61,2
2014 jaan	-3,5	2,2	24,8	24,0	8,7	9,3	7,3	31,8	22,5	19,2	0,1	-22,5
veebr	49,8	12,1	-23,5	-33,3	12,9	18,1	21,3	52,3	20,0	31,8	2,6	-4,4
märts	24,1	26,4	1,7	-19,2	11,7	16,9	19,0	-32,6	60,4	56,1	3,2	68,2
apr	-26,8	16,7	29,2	11,1	32,3	28,4	13,1	23,6	-8,2	16,5	5,5	-20,5
mai	45,4	7,9	-16,4	-12,8	22,0	9,3	26,2	64,2	-1,5	-10,1	9,7	-7,0
juuni	64,5	22,8	-42,0	-29,7	17,1	29,7	50,8	-15,7	0,4	-19,7	0,5	61,6
juuli	6,2	33,4	4,9	-0,8	8,9	5,6	25,4	-10,0	-0,7	9,7	-0,7	-33,6
aug	-7,6	18,2	6,9	14,3	3,9	17,4	9,3	-17,8	0,9	2,7	-3,0	-8,2
sept	-31,5	31,1	27,8	9,6	-7,5	29,5	7,9	-5,8	-4,2	-17,2	7,0	-4,4
<i>12 kuu kumulatiivsed tehingud</i>												
2013 sept
2014 sept	250,5	258,5	227,8	146,7	145,4	181,1	234,9	141,2	85,9	43,5	37,3	103,1

J40 Peamised maksebilansikirjed, mis kajastavad rahaloomeasutuste netovälistinguid¹
(mld EUR; 12 kuu kumuleeritud tehingud)

Allikas: EKP.

¹ 2013. aastale eelnenud vaatlusperioodide andmed on eeldatavasti kättesaadavad 2015. aasta esimeses kvartalis.² Andmed viitavad euroala muutuvale struktuurile. Täpsem teave on esitatud üldmärkustes.

7.5 Kaubavahetus¹

1. Maksumused ja mahud tootegruppide kaupa²

(sesoonselt kohandatud, kui pole viidatud teisiti)

	Kokku (sesoonselt kohandamata)		Eksport (FOB)					Import (CIF)					
	Eksport	Import	Kokku			Memokirje: töötlev tööstus	Kokku			Memokirjed:			
			Vahekaubad	Kapitali-kaubad	Tarbekaubad		Vahekaubad	Kapitali-kaubad	Tarbekaubad	Töötlev tööstus	Nafta		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Maksumused (mld EUR; veergudes 1 ja 2 aastased protsentuaalsed muutused)													
2011	13,0	13,3	1 748,9	881,0	353,2	474,6	1 432,6	1 766,5	1 130,4	241,4	369,4	1 110,8	323,3
2012	7,6	1,8	1 880,4	934,3	386,5	516,7	1 523,4	1 794,4	1 152,2	243,4	373,0	1 090,2	360,8
2013	1,0	-2,9	1 895,8	933,0	385,0	531,9	1 537,8	1 742,3	1 100,8	237,3	374,6	1 077,5	337,4
2013 III kv	0,2	-1,6	472,1	231,9	95,2	133,7	383,8	437,8	276,1	60,7	94,5	270,5	84,5
IV kv	1,0	-2,1	473,7	231,7	96,1	133,6	386,3	431,7	269,2	58,3	96,0	271,3	81,3
2014 I kv	1,2	0,1	479,5	235,0	95,5	136,8	389,6	436,9	272,0	60,7	96,3	277,7	78,9
II kv	0,7	0,1	480,0	234,2	96,0	137,3	395,0	436,9	270,4	60,5	98,5	280,3	78,0
III kv	2,9	0,1	483,5	.	.	.	395,3	437,6	.	.	.	283,3	.
2014 juuli	2,8	0,6	160,4	78,0	31,9	46,4	131,8	147,6	91,2	20,3	33,1	95,9	26,2
aug	-3,2	-4,5	158,2	77,6	30,5	44,7	128,6	142,8	87,6	19,4	32,8	91,6	25,2
sept	8,5	3,9	164,9	.	.	.	134,9	147,1	.	.	.	95,9	.
Mahuindeksid (2000 = 100; veergudes 1 ja 2 aastased protsentuaalsed muutused)													
2011	7,7	3,3	108,2	107,5	111,0	107,8	108,9	103,1	103,7	103,3	101,1	104,7	98,1
2012	3,5	-3,2	111,9	110,2	117,1	111,7	112,0	99,5	100,8	98,0	96,8	98,9	99,6
2013	1,6	-0,4	113,4	111,7	115,6	114,7	113,1	99,2	100,2	95,7	97,2	98,5	98,3
2013 II kv	1,8	-1,1	113,2	111,1	116,3	113,7	112,8	99,0	100,9	94,0	95,4	97,5	100,9
III kv	2,0	2,0	113,4	111,8	114,3	115,7	113,3	99,8	100,6	98,2	98,0	99,1	98,3
IV kv	2,1	1,4	113,5	111,8	115,4	114,3	113,3	99,5	99,7	95,7	99,7	99,9	96,0
2014 I kv	1,6	2,5	115,0	113,4	114,8	117,3	114,3	100,8	101,2	98,1	99,9	102,0	94,4
II kv	0,8	2,2	114,9	113,2	114,2	117,6	115,8	101,8	101,9	98,3	102,5	103,5	94,3
2014 juuni	2,5	3,7	113,8	111,8	112,2	115,4	114,2	101,8	101,1	100,8	102,6	103,7	90,4
juuli	1,0	1,8	114,1	112,3	113,6	117,3	114,7	103,1	102,7	102,6	102,2	106,0	93,4
aug	-4,6	-2,8	112,5	111,1	108,4	113,4	111,7	99,6	99,5	94,0	100,2	99,7	93,6

2. Hinnad³

(aastamuutus protsentides, kui pole viidatud teisiti)

Protsent kogusumma	Eksportitava tööstustoodangu tootjahinnad (FOB) ⁴							Tööstustoodangu impordihinnad (CIF)						
	Kokku (indeks 2010 = 100)	Kokku					Töötlev tööstus	Kokku (indeks 2010 = 100)	Kokku					Töötlev tööstus
		Vahekaubad	Kapitali-kaubad	Tarbekaubad	Energia	Vahekaubad			Kapitali-kaubad	Tarbekaubad	Energia			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
2011	103,7	3,7	5,3	1,1	1,7	22,5	3,5	107,6	7,5	4,1	-1,5	3,6	27,4	2,9
2012	106,1	2,2	0,9	1,8	2,3	9,4	2,2	111,2	3,4	0,2	1,6	3,2	8,1	2,1
2013	105,0	-1,0	-1,5	-0,2	0,8	-7,9	-0,9	108,2	-2,7	-2,4	-1,9	0,0	-5,5	-1,7
2013 III kv	105,0	-1,4	-1,8	-0,6	0,5	-9,3	-1,3	108,1	-3,3	-3,2	-2,6	-0,8	-5,3	-2,5
IV kv	104,3	-1,4	-2,1	-0,4	0,4	-8,2	-1,3	106,8	-3,2	-3,1	-2,1	-0,8	-5,5	-2,3
2014 I kv	104,1	-1,6	-1,8	-0,3	-0,1	-9,3	-1,3	106,0	-3,6	-3,0	-2,3	-0,4	-7,3	-2,2
II kv	104,3	-0,8	-1,3	-0,3	0,0	-1,7	-0,7	105,4	-2,3	-2,8	-2,7	-0,6	-2,2	-2,0
III kv	104,6	-0,4	-0,3	0,4	0,2	-5,5	-0,2	105,3	-2,6	-0,7	-1,2	0,1	-7,5	-0,7
2014 juuli	104,6	-0,4	-0,5	0,2	0,3	-4,2	-0,3	105,5	-2,3	-1,3	-1,6	-0,5	-4,9	-1,1
aug	104,5	-0,5	-0,3	0,3	0,2	-6,8	-0,3	105,1	-2,8	-0,6	-1,4	0,1	-8,0	-0,8
sept	104,7	-0,2	-0,1	0,6	0,1	-5,6	0,0	105,3	-2,7	-0,1	-0,7	0,7	-9,6	-0,1

Allikas: Eurostat.

¹ EKP maksebilansi kaupade ja Eurostati kaubavahetuse andmete erinevused tulenevad eelkõige erinevatest määratlustest. Kaubandusstatistikas käsitletakse tehingu toimumise ajana kauba füüsilist liikumist üle piiri ning maksebilansi koostamisel mõeldakse kaupu omaniku vahetumise järgi. Vt täpsemaid andmeid euroala maksebilansi ja rahvusvahelise investimispositsiooni statistika 2009. aasta kvaliteediaruande tabelist 1.

² Kaubagrupid vastavalt üldistele majanduskategooriate liigitusele. Erinevalt tabelis 2 toodud kaubagrupidest hõlmavad vahe- ja tarbekaupade grupid põllumajandus- ja energia-tooteid.

³ Kaubagrupid vastavalt tööstuse põhirühmade liigitusele. Erinevalt tabelis 1 toodud kaubagrupidest ei hõlma vahe- ja tarbekaubad energiatooteid, samuti ei ole kaasatud põllumajandustooted. Võrreldes tabeli 1 veergudes 7 ja 12 toodud andmetega on töötleva tööstuse erinev ülesehitus. Näidatud andmed on hinnaindeksid, mis jälgivad tootekorvi puhas hinnamuutust, ega ole tabelis 1 toodud maksumuse ja mahu andmete tavalised suhtarvud, mida mõjutavad kaubeldavate toodete struktuuri ja kvaliteedi muutused. Nimetatud indeksid erinevad impordi ja ekspordi SKP deflaatoritest (vt osa 5.1 tabel 3) peamiselt seetõttu, et need deflaatorid hõlmavad kõiki tooteid ja teenuseid ning sisaldavad piiriülest kaubavahetust euroalal.

⁴ Eksportitava tööstustoodangu tootjahinnad viitavad euroala tootjate ja euroalaväliste klientide vahelistele otsetehingutele. Vastupidiselt tabelis 1 toodud maksumuste ja mahtude andmetele ei ole hulgiühenduste eksport ning reeksport hõlmatud.

7.5 Kaubavahetus

(mld EUR, kui pole viidatud teisiti; sesoonselt kohandatud)

3. Geograafiline jaotus

	Kokku	ELi liikmesriigid väljaspool euroala			Venemaa	Šveits	Türgi	USA	Aasia			Aafrika	Ladina-Ameerika	Muud
		Kokku	Ühendkuningriik	Teised ELi riigid					Hiina	Jaapan				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Eksport (FOB)														
2011	1 748,9	557,1	214,4	342,7	81,7	109,2	57,0	201,7	408,5	115,9	39,6	112,8	84,9	135,5
2012	1 880,4	573,2	230,0	343,1	92,2	116,3	59,5	223,7	440,7	120,7	44,6	126,5	97,4	151,1
2013	1 895,8	589,5	239,3	350,2	88,4	110,3	60,2	222,4	443,2	121,9	43,9	129,3	97,6	154,3
2013 III kv	472,1	148,0	59,8	88,1	21,6	27,7	14,7	55,3	109,9	31,0	11,1	31,8	24,7	38,2
IV kv	473,7	151,6	62,0	89,6	20,6	27,3	14,5	56,0	112,1	31,3	11,0	30,9	23,4	37,3
2014 I kv	479,5	154,6	63,3	91,4	20,2	26,9	14,6	57,9	112,3	32,0	11,0	33,1	23,5	35,9
II kv	480,0	154,8	63,2	91,7	19,5	27,4	14,0	59,3	113,6	32,3	10,6	32,6	22,7	36,0
III kv	483,5	157,3	.	.	18,5	28,1	14,0	60,6	116,1	33,4	10,8	31,7	22,5	.
2014 juuli	160,4	53,0	21,4	31,6	6,4	9,3	4,5	19,5	38,6	11,1	3,6	10,3	7,4	11,3
aug	158,2	51,5	21,1	30,5	5,9	9,4	4,7	19,6	37,6	10,7	3,6	10,3	7,5	11,6
sept	164,9	52,7	.	.	6,2	9,4	4,7	21,5	39,8	11,6	3,7	11,1	7,6	.
<i>12 kuu kumulatiivsed tehingud protsendina kogueksportidist</i>														
2013 sept	100,0	30,7	12,4	18,3	4,8	5,9	3,2	11,6	23,4	6,3	2,3	6,9	5,2	8,2
2014 sept	100,0	32,3	.	.	4,1	5,7	3,0	12,2	23,7	6,7	2,3	6,7	4,8	.
Import (CIF)														
2011	1 766,5	483,2	167,5	315,7	139,6	82,2	35,1	140,8	556,9	220,1	53,8	129,3	91,4	108,1
2012	1 794,4	482,7	167,5	315,2	144,9	82,3	34,5	151,2	540,7	214,3	49,2	157,5	89,8	111,3
2013	1 742,3	488,9	164,6	324,4	145,9	82,1	36,1	149,2	510,4	204,3	43,6	141,5	80,2	108,1
2013 III kv	437,8	123,3	41,1	82,2	36,9	20,9	9,0	38,0	127,9	50,8	10,7	34,5	20,1	27,0
IV kv	431,7	123,0	40,7	82,3	35,5	20,6	9,2	38,4	126,9	50,7	10,9	32,4	19,8	25,9
2014 I kv	436,9	124,6	40,6	84,0	34,7	21,1	9,3	37,1	130,3	53,6	10,7	32,7	19,5	27,8
II kv	436,9	125,4	40,7	84,7	33,9	21,5	9,5	37,5	129,4	53,3	10,3	33,0	19,8	27,2
III kv	437,6	123,9	.	.	31,3	21,1	9,5	39,4	132,0	55,5	10,5	33,8	19,6	.
2014 juuli	147,6	41,8	13,0	28,8	10,6	7,3	3,2	13,0	44,4	18,4	3,6	11,3	6,7	9,8
aug	142,8	40,4	12,9	27,5	10,6	7,0	3,1	13,1	43,0	18,0	3,5	11,1	6,4	8,1
sept	147,1	41,7	.	.	10,1	6,8	3,3	13,3	44,7	19,2	3,5	11,5	6,5	.
<i>12 kuu kumulatiivsed tehingud protsendina koguimportidist</i>														
2013 sept	100,0	27,7	9,5	18,3	8,4	4,7	2,0	8,4	29,3	11,7	2,5	8,5	4,7	6,2
2014 sept	100,0	28,5	.	.	7,8	4,8	2,2	8,7	29,8	12,2	2,4	7,6	4,5	.
Saldo														
2011	-17,5	73,9	46,9	27,0	-57,8	27,0	21,9	60,8	-148,3	-104,2	-14,2	-16,5	-6,5	27,4
2012	86,0	90,5	62,6	27,9	-52,7	34,1	25,0	72,5	-100,0	-93,6	-4,6	-31,1	7,6	39,8
2013	153,5	100,5	74,7	25,8	-57,5	28,3	24,1	73,2	-67,2	-82,4	0,2	-12,1	17,4	46,2
2013 III kv	34,3	24,7	18,7	5,9	-15,3	6,8	5,7	17,2	-18,0	-19,8	0,4	-2,7	4,6	11,3
IV kv	42,0	28,6	21,3	7,3	-14,9	6,7	5,3	17,6	-14,8	-19,4	0,0	-1,5	3,6	11,4
2014 I kv	42,6	30,1	22,7	7,3	-14,5	5,7	5,4	20,8	-18,0	-21,5	0,4	0,4	4,1	8,1
II kv	43,0	29,5	22,5	7,0	-14,4	6,0	4,5	21,8	-15,8	-21,0	0,3	-0,4	2,9	8,8
III kv	45,9	33,4	.	.	-12,8	7,0	4,4	21,2	-16,0	-22,2	0,3	-2,2	3,0	.
2014 juuli	12,8	11,3	8,4	2,8	-4,2	2,0	1,3	6,5	-5,8	-7,3	0,0	-0,9	0,8	1,5
aug	15,4	11,1	8,2	3,0	-4,6	2,4	1,6	6,5	-5,3	-7,3	0,1	-0,8	1,2	3,5
sept	17,7	11,1	.	.	-3,9	2,6	1,5	8,2	-4,9	-7,6	0,2	-0,4	1,0	.

Allikas: Eurostat.

VAHETUSKURSID

8.1 Efektiivsed vahetuskursid¹

(perioodi keskmised; indeks 1999 I kv = 100)

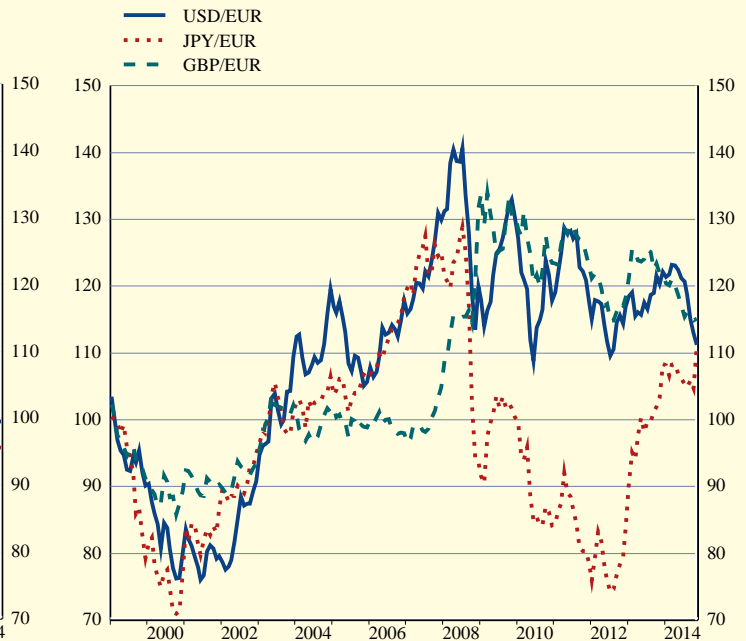
	EER 20						EER 39	
	Nominaalne 1	Reaalne; tarbija- hinnaindeksi alusel 2	Reaalne; tootja- hinnaindeksi alusel 3	Reaalne; SKP deflaatoriga korrutatud 4	Reaalne; töötleva tööstuse tööjõu ühikukulu alusel ² 5	Reaalne; kogu- majanduse tööjõu ühikukulu alusel 6	Nominaalne 7	Reaalne; tarbija- hinnaindeksi alusel 8
2011	103,4	100,7	97,2	95,0	106,6	96,8	112,2	97,6
2012	97,9	95,6	92,9	89,8	101,8	91,7	107,1	92,9
2013	101,7	98,9	96,4	93,4	104,8	94,0	112,0	96,2
2013 III kv	101,9	99,2	96,6	93,5	106,2	95,4	112,9	96,8
IV kv	103,1	100,0	97,5	94,3	101,0	91,2	114,7	97,8
2014 I kv	103,9	100,7	97,9	95,4	104,4	96,9	116,6	99,0
II kv	103,8	100,1	97,8	95,0	103,6	97,0	116,0	97,9
III kv	101,6	97,9	95,7	-	-	-	113,7	95,6
2013 nov	102,6	99,5	97,1	-	-	-	114,2	97,3
dets	103,9	100,7	98,2	-	-	-	115,8	98,6
2014 jaan	103,4	100,3	97,5	-	-	-	115,9	98,6
veebr	103,6	100,4	97,6	-	-	-	116,3	98,8
märts	104,6	101,4	98,5	-	-	-	117,5	99,6
apr	104,5	101,0	98,5	-	-	-	117,0	98,9
mai	103,8	100,1	97,9	-	-	-	116,1	97,8
juuni	103,0	99,3	97,1	-	-	-	115,1	96,9
juuli	102,6	98,8	96,6	-	-	-	114,6	96,4
aug	101,9	98,2	96,0	-	-	-	114,0	95,9
sept	100,4	96,7	94,6	-	-	-	112,4	94,5
okt	99,6	95,7	94,1	-	-	-	111,9	93,8
nov	99,5	95,6	94,1	-	-	-	112,1	93,8
	<i>protsentuaalne muutus võrreldes eelmise kuuga</i>							
2014 nov	0,0	-0,2	0,0	-	-	-	0,2	0,0
	<i>protsentuaalne muutus võrreldes eelmise aastaga</i>							
2014 nov	-3,0	-4,0	-3,1	-	-	-	-1,8	-3,6

J41 Efektiivsed vahetuskursid

(kuu keskmised; indeks 1999 I kv = 100)

J42 Kahepoolsed vahetuskursid

(kuu keskmised; indeks 1999 I kv = 100)

Allikas: EKP.

¹ Kaubanduspartnerite gruppide mõiste ja muu teave on esitatud üldmärkustes.

² Töötleva tööstuse tööjõu ühikukuluga kohandatud aegread on olemas ainult EER 19 kohta.

8.2 Kahepoolsed vahetuskursid
(perioodi keskmised; omavääringute ühikuid euro kohta)

	Bulgaaria leev	Tšehhi kroon	Taani kroon	Horvaatia kuna	Leedu liti	Ungari forint	Poola zlott	Uus Rumeenia leu	Rootsi kroon	Naelsterling	Uus Türgi liri
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2011	1,9558	24,590	7,4506	7,4390	3,4528	279,37	4,1206	4,2391	9,0298	0,86788	2,3378
2012	1,9558	25,149	7,4437	7,5217	3,4528	289,25	4,1847	4,4593	8,7041	0,81087	2,3135
2013	1,9558	25,980	7,4579	7,5786	3,4528	296,87	4,1975	4,4190	8,6515	0,84926	2,5335
2014 I kv	1,9558	27,442	7,4625	7,6498	3,4528	307,93	4,1843	4,5023	8,8569	0,82787	3,0372
II kv	1,9558	27,446	7,4628	7,5992	3,4528	305,91	4,1665	4,4256	9,0517	0,81471	2,8972
III kv	1,9558	27,619	7,4522	7,6233	3,4528	312,24	4,1747	4,4146	9,2052	0,79378	2,8674
2014 mai	1,9558	27,437	7,4641	7,5952	3,4528	304,58	4,1800	4,4237	9,0298	0,81535	2,8736
juuni	1,9558	27,450	7,4588	7,5770	3,4528	305,87	4,1352	4,3930	9,0914	0,80409	2,8808
juuli	1,9558	27,458	7,4564	7,6146	3,4528	309,81	4,1444	4,4098	9,2327	0,79310	2,8699
aug	1,9558	27,816	7,4551	7,6326	3,4528	313,91	4,1919	4,4252	9,1878	0,79730	2,8784
sept	1,9558	27,599	7,4449	7,6236	3,4528	313,20	4,1899	4,4095	9,1929	0,79113	2,8543
okt	1,9558	27,588	7,4448	7,6573	3,4528	307,85	4,2066	4,4153	9,1797	0,78861	2,8577
nov	1,9558	27,667	7,4415	7,6700	3,4528	306,89	4,2121	4,4288	9,2384	0,79054	2,7885
	<i>protsentuaalne muutus võrreldes eelmise kuuga</i>										
2014 nov	0,0	0,3	0,0	0,2	0,0	-0,3	0,1	0,3	0,6	0,2	-2,4
	<i>protsentuaalne muutus võrreldes eelmise aastaga</i>										
2014 nov	0,0	2,7	-0,2	0,5	0,0	3,1	0,6	-0,4	4,0	-5,6	2,1
	Austraalia dollar	Brasiilia reaali	Kanada dollar	Hiiina jüaan (renminbi)	Hongkongi dollar	India ruupia	Indoneesia ruupia	Israeli seekel	Jaapani jeeni	Malaisia ringgit	
	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	
2011	1,3484	2,3265	1,3761	8,9960	10,8362	64,8859	12 206,51	4,9775	110,96	4,2558	
2012	1,2407	2,5084	1,2842	8,1052	9,9663	68,5973	12 045,73	4,9536	102,49	3,9672	
2013	1,3777	2,8687	1,3684	8,1646	10,3016	77,9300	13 857,50	4,7948	129,66	4,1855	
2014 I kv	1,5275	3,2400	1,5107	8,3576	10,6287	84,5794	16 179,21	4,7892	140,80	4,5184	
II kv	1,4699	3,0583	1,4950	8,5438	10,6297	81,9776	15 935,34	4,7517	140,00	4,4352	
III kv	1,4326	3,0137	1,4422	8,1734	10,2746	80,3183	15 588,03	4,6593	137,75	4,2323	
2014 mai	1,4755	3,0512	1,4951	8,5658	10,6456	81,4318	15 830,12	4,7600	139,74	4,4337	
juuni	1,4517	3,0388	1,4728	8,4698	10,5365	81,2046	16 167,87	4,6966	138,72	4,3760	
juuli	1,4420	3,0109	1,4524	8,3940	10,4935	81,3058	15 789,65	4,6325	137,72	4,3100	
aug	1,4306	3,0219	1,4548	8,1965	10,3207	81,0709	15 603,10	4,6569	137,11	4,2310	
sept	1,4246	3,0089	1,4196	7,9207	10,0019	78,5676	15 362,85	4,6896	138,39	4,1522	
okt	1,4436	3,1018	1,4214	7,7635	9,8309	77,7896	15 389,80	4,7249	136,85	4,1436	
nov	1,4432	3,1829	1,4136	7,6411	9,6716	76,9566	15 177,15	4,7783	145,03	4,1747	
	<i>protsentuaalne muutus võrreldes eelmise kuuga</i>										
2014 nov	0,0	2,6	-0,5	-1,6	-1,6	-1,1	-1,4	1,1	6,0	0,8	
	<i>protsentuaalne muutus võrreldes eelmise aastaga</i>										
2014 nov	-0,3	2,8	-0,1	-7,1	-7,5	-8,9	-2,6	0,2	7,5	-3,3	
	Mehhiko peeso	Uus-Meremaa dollar	Norra kroon	Filipiinide peeso	Vene rubla	Singapuri dollar	Lõuna-Aafrika rand	Lõuna-Korea vonn	Šveitsi frank	Tai baat	USA dollar
	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32
2011	17,2877	1,7600	7,7934	60,260	40,8846	1,7489	10,0970	1 541,23	1,2326	42,429	1,3920
2012	16,9029	1,5867	7,4751	54,246	39,9262	1,6055	10,5511	1 447,69	1,2053	39,928	1,2848
2013	16,9641	1,6206	7,8067	56,428	42,3370	1,6619	12,8330	1 453,91	1,2311	40,830	1,3281
2014 I kv	18,1299	1,6371	8,3471	61,468	48,0425	1,7379	14,8866	1 465,34	1,2237	44,722	1,3696
II kv	17,8171	1,5923	8,2049	60,464	47,9415	1,7178	14,4616	1 410,80	1,2192	44,510	1,3711
III kv	17,3879	1,5731	8,2754	58,073	48,0583	1,6584	14,2700	1 361,10	1,2115	42,563	1,3256
2014 mai	17,7620	1,5957	8,1513	60,258	47,8403	1,7189	14,2995	1 407,13	1,2204	44,686	1,3732
juuni	17,6516	1,5769	8,2149	59,543	46,7509	1,7008	14,5094	1 385,45	1,2181	44,195	1,3592
juuli	17,5834	1,5578	8,3880	58,844	46,9984	1,6825	14,4366	1 382,29	1,2150	43,470	1,3539
aug	17,5051	1,5783	8,2522	58,320	48,1781	1,6622	14,2052	1 364,17	1,2118	42,644	1,3316
sept	17,0717	1,5841	8,1798	57,033	49,0519	1,6295	14,1578	1 336,02	1,2076	41,536	1,2901
okt	17,0713	1,6090	8,3136	56,807	51,9380	1,6154	14,0266	1 345,25	1,2078	41,139	1,2673
nov	16,9850	1,5928	8,4912	56,101	57,5193	1,6173	13,8359	1 370,36	1,2027	40,908	1,2472
	<i>protsentuaalne muutus võrreldes eelmise kuuga</i>										
2014 nov	-0,5	-1,0	2,1	-1,2	10,7	0,1	-1,4	1,9	-0,4	-0,6	-1,6
	<i>protsentuaalne muutus võrreldes eelmise aastaga</i>										
2014 nov	-3,7	-2,4	3,5	-4,6	30,3	-3,9	0,5	-4,4	-2,3	-4,2	-7,6

Allikas: EKP.

EUROALAVÄLINE ARENG

9.1 Majandus- ja finantsareng teistes ELi liikmesriikides (aastased protsentuaalsed muutused, kui pole märgitud teisiti)

	Bulgaaria	Tšehhi Vabariik	Taani	Horvaatia	Leedu	Ungari	Poola	Rumeenia	Rootsi	Ühendkuningriik
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ÜTHI										
2012	2,4	3,5	2,4	3,4	3,2	5,7	3,7	3,4	0,9	2,8
2013	0,4	1,4	0,5	2,3	1,2	1,7	0,8	3,2	0,4	2,6
2014 II kv	-1,6	0,2	0,4	0,3	0,2	-0,1	0,3	1,3	0,3	1,7
III kv	-1,2	0,7	0,4	0,3	0,3	0,1	-0,1	1,5	0,2	1,5
2014 aug	-1,0	0,7	0,3	0,3	0,3	0,3	-0,1	1,3	0,2	1,5
sept	-1,4	0,8	0,3	0,2	0,0	-0,5	-0,2	1,8	0,0	1,2
okt	-1,5	0,7	0,3	0,5	0,3	-0,3	-0,3	1,8	0,3	1,3
Valitsussektori eelarve puudujääk (-) / ülejääk (+) protsendina SKPst										
2011	-2,0	-2,9	-2,1	-7,7	-9,0	-5,5	-4,9	-5,5	-0,1	-7,6
2012	-0,5	-4,0	-3,9	-5,6	-3,2	-2,3	-3,7	-3,0	-0,9	-8,3
2013	-1,2	-1,3	-0,7	-5,2	-2,6	-2,4	-4,0	-2,2	-1,3	-5,8
Valitsussektori koguvõlg protsendina SKPst										
2011	15,7	41,0	46,4	59,9	37,3	81,0	54,8	34,2	36,1	81,9
2012	18,0	45,5	45,6	64,4	39,9	78,5	54,4	37,3	36,4	85,8
2013	18,3	45,7	45,0	75,7	39,0	77,3	55,7	37,9	38,6	87,2
Pikaajaliste riigivõlakirjade intressimäär (protsenti aastas, perioodi keskmine)										
2014 mai	3,18	1,73	1,47	4,31	2,98	5,01	3,80	4,72	1,88	2,27
juuni	3,11	1,55	1,38	3,94	2,92	4,50	3,54	4,48	1,80	2,35
juuli	3,38	1,49	1,24	3,72	2,90	4,33	3,34	4,16	1,60	2,31
aug	3,41	1,38	1,07	3,68	2,61	4,73	3,36	4,21	1,53	2,12
sept	3,26	1,21	0,96	3,57	2,42	4,59	3,10	4,09	1,51	2,08
okt	3,31	1,10	1,13	3,54	2,27	4,21	2,72	3,90	1,30	1,82
3 kuu intressimäär (protsenti aastas, perioodi keskmine)										
2014 mai	0,83	0,37	0,35	0,87	0,41	2,55	2,72	2,62	0,92	0,53
juuni	0,81	0,35	0,36	0,89	0,38	2,50	2,69	2,24	0,85	0,54
juuli	0,76	0,35	0,38	0,87	0,35	2,29	2,68	1,97	0,52	0,56
aug	0,72	0,35	0,37	1,01	0,33	2,06	2,65	1,92	0,52	0,56
sept	0,70	0,35	0,29	1,16	0,24	1,98	2,45	2,52	0,48	0,56
okt	0,69	0,35	0,30	1,14	0,19	1,91	2,07	2,40	0,40	0,56
Reaalne SKP										
2012	0,5	-0,8	-0,8	-2,2	3,8	-1,5	1,8	0,6	-0,3	0,7
2013	1,1	-0,7	-0,1	-0,9	3,3	1,5	1,7	3,5	1,3	1,7
2014 I kv	1,5	2,6	0,6	-0,4	3,4	3,5	3,5	4,0	1,6	2,9
II kv	1,8	2,3	1,1	-1,0	3,3	3,6	3,4	2,2	2,4	3,2
III kv	1,5	2,4	0,3	.	2,6	3,1	3,4	3,0	2,1	3,0
Jooksev- ja kapitalikontode saldo protsendina SKPst¹										
2012	.	-0,2	5,5	0,2	1,8	4,4	-1,4	-3,1	5,6	-3,7
2013	3,7	-0,1	7,1	1,3	4,6	7,7	0,9	1,3	6,4	-4,3
2013 IV kv	-2,1	0,4	8,3	-6,7	9,2	8,7	1,2	1,0	5,4	-4,5
2014 I kv	-0,3	10,0	3,5	-16,0	1,9	7,4	0,1	5,2	6,6	-4,2
II kv	3,1	-2,7	6,4	.	5,4	6,2	3,1	0,9	4,8	-4,8
Koguvälisvõlg protsendina SKPst¹										
2012	.	60,1	177,7	102,7	77,8	158,2	72,3	.	187,4	.
2013	94,5	62,8	174,5	105,3	69,7	144,8	70,0	.	182,1	.
2013 IV kv	94,5	62,9	174,5	105,3	69,7	144,8	70,0	.	182,1	.
2014 I kv	93,4	64,6	170,0	107,5	70,2	144,1	69,5	.	191,7	.
II kv	93,0	66,7	168,3	.	69,6	145,5	70,6	.	191,7	.
Töäjõu ühikukulud²										
2012	4,5	2,6	1,9	-0,2	2,2	3,5	1,5	2,5	4,1	2,4
2013	7,2	0,5	1,5	1,4	3,0	0,8	0,1	4,5	1,3	1,5
2014 I kv	-0,3	1,3	1,4	-5,5	4,9	2,9	-3,3	0,9	1,6	0,9
II kv	-1,3	1,1	0,8	.	4,3	2,1	-3,4	0,1	2,0	-0,8
III kv	.	-0,1	1,7	.	3,4	2,9	.	.	2,0	-0,2
Standardne tööpuudus protsendina tööstusest (sesoonselt kohandatud)										
2012	12,3	7,0	7,5	16,1	13,4	10,9	10,1	6,9	8,0	7,9
2013	12,9	7,0	7,0	17,3	11,8	10,2	10,4	7,0	8,0	7,6
2014 II kv	11,5	6,2	6,5	16,9	11,4	8,0	9,2	6,9	8,0	6,3
III kv	11,2	5,9	6,5	16,3	9,9	7,5	8,6	6,8	7,8	.
2014 aug	11,2	6,3	6,5	16,4	9,8	7,5	8,6	6,8	8,0	5,9
sept	11,2	5,7	6,5	16,1	9,7	7,3	8,5	6,7	7,8	.
okt	11,1	5,7	6,4	16,0	9,9	.	8,3	6,7	8,1	.

Allikad: EKP, Euroopa Komisjon (majandus- ja rahandusküsimuste peadirektoraat ja Eurostat), riiklikud andmed, Thomson Reuters ja EKP arvutused.

¹ Horvaatia andmed BPM5 järgi.

² Horvaatia ja Poola andmed ESA95 järgi.

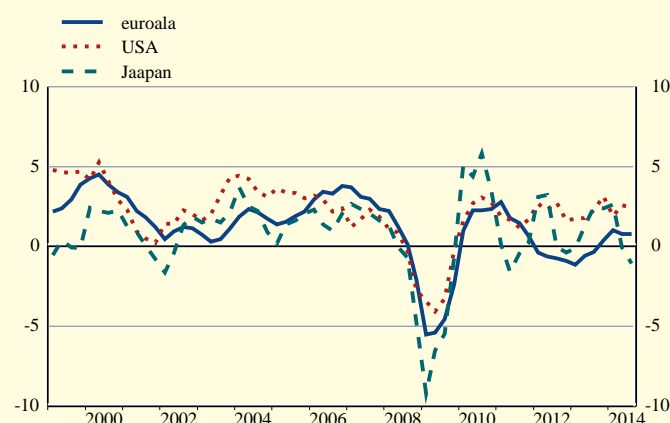
9.2 Majandus- ja finantsareng Ameerika Ühendriikides ja Jaapanis

(aastased protsentuaalsed muutused, kui pole viidatud teisiti)

	Tarbija- hinna- indeks	Tööjõu ühikukulud ¹	Reaalne SKP	Tööstus- toodangu indeks (töötlev tööstus)	Tööpuudus, protsenti tööjõu suhtes (sesoonselt kohandatud) ²	Lai raha- pakkum- ine ³	3 kuu pankade- vaheline hoiuste intressi- määr ⁴	10aastaste null- kupongiga riigivõla- kirjade intressi- määr ⁴ , perioodi lõpp	Oma- vääringu vahetus- kurs ⁵ euro suhtes	Valitsus- sektori eelarve puudujääk (-) / ülejääk (+) (protsen- dina SKPst)	Valitsus- sektori koguvõlg ⁶ (protsen- dina SKPst)
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
USA											
2010	1,6	-1,3	2,5	6,6	9,6	2,5	0,34	3,57	1,3257	-12,2	79,2
2011	3,2	2,1	1,6	3,6	8,9	7,3	0,34	2,10	1,3920	-10,7	83,1
2012	2,1	1,7	2,3	4,4	8,1	8,6	0,43	1,88	1,2848	-9,0	86,5
2013	1,5	0,3	2,2	2,9	7,4	6,7	0,27	3,27	1,3281	-5,7	87,8
2013 III kv	1,6	1,2	2,3	2,7	7,2	6,5	0,26	2,91	1,3242	-6,3	86,6
IV kv	1,2	-2,0	3,1	3,2	7,0	6,0	0,24	3,27	1,3610	-4,9	87,8
2014 I kv	1,4	2,5	1,9	2,3	6,7	6,0	0,24	2,97	1,3696	-5,0	88,6
II kv	2,1	1,5	2,6	3,8	6,2	6,5	0,23	2,74	1,3711	-5,1	.
III kv	1,8	2,4	2,4	4,4	6,1	6,4	0,23	2,73	1,3256	.	.
2014 juuli	2,0	-	-	5,2	6,2	6,6	0,23	2,80	1,3539	-	-
aug	1,7	-	-	4,1	6,1	6,4	0,23	2,58	1,3316	-	-
sept	1,7	-	-	4,0	5,9	6,3	0,23	2,73	1,2901	-	-
okt	1,7	-	-	3,7	5,8	5,6	0,23	2,56	1,2673	-	-
nov	.	-	-	.	.	.	0,23	2,36	1,2472	-	-
Jaapan											
2010	-0,7	-4,8	4,7	15,6	5,1	2,8	0,23	1,18	116,24	-8,3	186,7
2011	-0,3	0,8	-0,4	-2,8	4,6	2,7	0,19	1,00	110,96	-8,8	202,9
2012	0,0	-1,4	1,5	0,6	4,3	2,5	0,19	0,84	102,49	-8,7	211,0
2013	0,4	-0,8	1,5	-0,8	4,0	3,6	0,15	0,95	129,66	.	.
2013 III kv	0,9	-1,9	2,5	2,2	4,0	3,8	0,15	0,88	131,02	.	.
IV kv	1,4	-0,9	2,4	5,9	3,9	4,3	0,14	0,95	136,48	.	.
2014 I kv	1,5	-2,1	2,6	8,3	3,6	3,9	0,14	0,84	140,80	.	.
II kv	3,6	1,7	-0,1	2,6	3,6	3,2	0,13	0,72	140,00	.	.
III kv	3,3	.	-1,1	-1,0	3,6	3,0	0,13	0,66	137,75	.	.
2014 juuli	3,4	-	-	-0,7	3,8	3,0	0,13	0,67	137,72	-	-
aug	3,3	-	-	-3,3	3,5	3,0	0,13	0,62	137,11	-	-
sept	3,2	-	-	0,8	3,6	3,1	0,12	0,66	138,39	-	-
okt	2,9	-	-	-1,1	.	3,2	0,11	0,60	136,85	-	-
nov	.	-	-	.	.	.	0,11	0,59	145,03	-	-

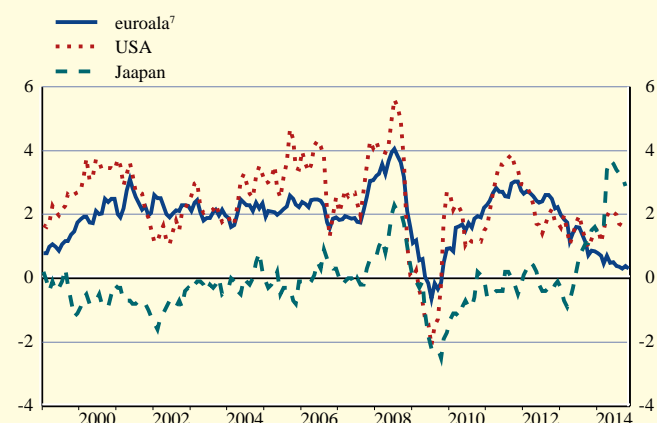
J43 Reaalne sisemajanduse koguprodukt

(aastane muutus protsentides; kvartaalsed andmed)

J44 Tarbijahinnaindeks

(aastane muutus protsentides; kuised andmed)

Allikad: riikide andmed (veerud 1, 2 (USA), 3, 4, 5 (USA), 6, 9 ja 10); OECD (veerg 2 (Jaapan)); Eurostat (veerg 5 (Jaapan), joonistel esitatud andmed euroala kohta); Thomson Reuters (veerud 7 ja 8); EKP arvutused (veerg 11).

¹ Seseonselt kohandatud. USA andmed viitavad eraettevõtlussektorile (v.a põllumajandus).

² Jaapani andmed, mis hõlmavad ajavahemikku 2011. aasta märtsist augustini ja puudutavad kolme prefektuuri, mida maavärin kõige enam mõjutas, on hinnangulised. Andmeid nende prefektuuride kohta kogutakse taas alates 2011. aasta septembrist.

³ Perioodi keskmised väärtused; M2 USA puhul, M2 + hoiusesertifikaadid Jaapani puhul.

⁴ Protsenti aastas. Täpsem teave 3 kuu pankadevahelise hoiuste intressimäära kohta on esitatud osas 4.6.

⁵ Täpsem teave punktis 8.2.

⁶ Valitsussektori konsolideeritud koguvõlg (perioodi lõpu seisuga).

⁷ ÜTHI andmed viitavad euroala muutuvale struktuurile. Täpsem teave on esitatud üldmärkustes.

JOONISTE LOETELU

J1	Rahaagregaadid	S12
J2	Vastaskirjed	S12
J3	Rahaagregaatide komponendid	S13
J4	Pikemaajaliste finantskohustuste komponendid	S13
J5	Laenud muudele finantsvahendajatele ja mittefinantsettevõtetele	S14
J6	Laenud kodumajapidamistele	S14
J7	Laenud valitsussektorile	S16
J8	Laenud euroalavälistele residentidele	S16
J9	Hoiused kindlustusseltside ja pensionifondide lõikes	S17
J10	Hoiused muude finantsvahendusettevõtete lõikes	S17
J11	Hoiused mittefinantsettevõtete lõikes	S18
J12	Hoiused kodumajapidamiste lõikes	S18
J13	Valitsussektori ja euroalaväliste residentide hoiused	S19
J14	Rahaloomeasutuste väärtpaperipositsioonid	S20
J15	Kodumajapidamiste võlg ja netojõukus	S33
J16	Mittefinantsettevõtete võlg ja finantsvõimendus	S33
J17	Euroala residentide emiteeritud väärtpaperid, v.a aktsiad: koguemissioon ja bilansiline jääk kokku	S34
J18	Väärtpaperite (v.a aktsiate) netoemissioon, sesoonselt kohandatud ja kohandamata	S36
J19	Pikaajaliste võlaväärtpaperite aastane kasvumäär emitendi sektori kaupa kõigis väeringutes kokku	S37
J20	Lühiajaliste võlaväärtpaperite aastane kasvumäär emitendi sektori kaupa kõigis väeringutes kokku	S38
J21	Euroala residentide poolt emiteeritud noteeritud aktsiate aastased kasvumäärad	S39
J22	Noteeritud aktsiate emissiooni koguväärtus emitendi sektori kaupa	S40
J23	Lepingulise tähtajaga uued hoiused	S42
J24	Ujuva intressimääraga ja kuni üheks aastaks fikseeritud intressimääraga uued laenud	S42
J25	Euroala rahaturu intressimäärad	S43
J26	3 kuu rahaturu intressimäärad	S43
J27	Euroala hetketulukõverad	S44
J28	Euroala hetkeintressimäärad ja intressimäärade vahed	S54
J29	Dow Jones Euro STOXX üldindeks, Standard & Poor's 500 ja Nikkei 225	S45
J30	Tööhõive: hõivatud inimesed ja töötatud tunnid	S54
J31	Töötus ja vabade töökohtade määr	S54
J32	Võlg finantsinstrumentide kaupa	S56
J33	Võlg omanike kaupa	S56
J34	Võla muutus	S57
J35	Valitsussektori varade ja kohustuste bilansiline jääk	S57
J36	Euroala maksebilanss: jooksevkonto	S60
J37	Euroala maksebilanss: otse- ja portfelliinvesteeringud	S60
J38	Euroala rahvusvaheline investeerimispositsioon	S64
J39	Euroala otse- ja portfelliinvesteeringute positsioon	S64
J40	Peamised maksebilanskirjed, mis kajastavad rahaloomeasutuste netovälistehinguid	S69
J41	Efektiivsed vahetuskursid	S72
J42	Kahepoolsed vahetuskursid	S72
J43	Reaalne sisemajanduse koguprodukt	S75
J44	Tarbijahinnaindeks	S75

TEHNILISED MÄRKUSED

EUROALA ÜLEVAADE

RAHAPAKKUMISE KASVUMÄÄRADE ARVUTAMINE

Kuuga t lõpeva kvartali keskmine kasvumäär arvutatakse välja järgmiselt:

$$\text{a) } \left(\frac{0,5I_t + \sum_{i=1}^2 I_{t-i} + 0,5I_{t-3}}{0,5I_{t-12} + \sum_{i=1}^2 I_{t-i-12} + 0,5I_{t-15}} - 1 \right) \times 100$$

kus I_t tähistab kohandatud bilansiliste jääkide indeksit kuus t (vt ka allpool). Samaselt arvutatakse välja ka kuuga t lõpeva aasta keskmine kasvumäär:

$$\text{b) } \left(\frac{0,5I_t + \sum_{i=1}^{11} I_{t-i} + 0,5I_{t-12}}{0,5I_{t-12} + \sum_{i=1}^{11} I_{t-i-12} + 0,5I_{t-24}} - 1 \right) \times 100$$

OSA 1.3

INDEKSEERITUD PIKEMAAJALISTE REFINANTSEERIMISOPERATSIOONIDE INTRESSIMÄÄRADE ARVUTAMINE

Indekseeritud pikemaajaliste refinantseerimisoperatsioonide intressimäär on võrdne põhiliste refinantseerimisoperatsioonide pakkumisintressi alammäärade keskmisega vastava pikemaajalise refinantseerimisoperatsiooni kestel. Selle definitsiooni põhjal võib öelda, et kui pikemaajaline refinantseerimisoperatsioon kestab D päeva ja põhiliste refinantseerimisoperatsioonide pakkumisintresside alammäärad on $R_{1,MRO}$ (D_1 päeva jooksul), $R_{2,MRO}$ (D_2 päeva jooksul) jne kuni näitajani $R_{i,MRO}$ (D_i päeva jooksul), kus $D_1 + D_2 + \dots + D_i = D$, arvutatakse kohaldatav aastapõhine määr (R_{LTRO}) järgmiselt:

$$\text{c) } R_{LTRO} = \frac{D_1 R_{1,MRO} + D_2 R_{2,MRO} + \dots + D_i R_{i,MRO}}{D}$$

OSAD 2.1–2.6

TEHINGUTE ARVUTAMINE

Kuiste tehingute arvutamine põhineb kuistel bilansiliste jääkide erinevustel, mida on kohandatud vastavalt ümberliigitustele, muudele ümberhindamistele, vahetuskursside kõikumisele ja kõigile teistele muutustele, mis ei tulene tehingutest.

Kui L_t tähistab bilansilist jääki kuu t lõpus, C_t^M kohandamist ümberliigituste põhjal kuus t , E_t^M kohandamist vahetuskursside põhjal ja V_t^M kohandamist muude ümberhindamiste põhjal, siis avalduvad kuus t tehtud tehingud F_t^M järgmiselt:

$$\text{d) } F_t^M = (L_t - L_{t-1}) - C_t^M - E_t^M - V_t^M$$

Sarnaselt arvutatakse välja ka kuuga t lõppeva kvartali tehingud F_t^Q :

$$e) \quad F_t^Q = (L_t - L_{t-3}) - C_t^Q - E_t^Q - V_t^Q$$

kus L_{t-3} tähistab bilansilist jääki kuu t-3 lõpus (eelmise kvartali lõpus) ja näiteks C_t^Q tähistab kuuga t lõppeva kvartali ümberliigituste põhjal tehtud kohandamist.

Nende kvartaalsete aegridade puhul, mille kohta on nüüd olemas ka kuised andmed (vt allpool), saab kvartali tehingud tuletada kolme kuu tehingute summana.

KUISTE AEGRIDADE KASVUMÄÄRADE ARVUTAMINE

Kasvumäärad saab välja arvutada tehingute põhjal või kohandatud bilansiliste jääkide indeksi alusel. Kui F_t^M ja L_t on määratletud ülaltoodud viisil, siis saab kohandatud bilansiliste jääkide indeksi I_t kuu t kohta välja arvutada järgmiselt:

$$f) \quad I_t = I_{t-1} \times \left(1 + \frac{F_t^M}{L_{t-1}} \right)$$

Sesoonselt kohandamata aegridade indeksi baasiks on praegu detsember 2010 = 100. Kohandatud bilansiliste jääkide indeksi aegridu on võimalik vaadata EKP kodulehelt (www.ecb.europa.eu) jaotise „Statistics” alajaotisest „Monetary and financial statistics”.

Kuu t aastakasvu a_t , st kuuga t lõppeva 12 kuu muutuse saab välja arvutada kas valemi g või h põhjal:

$$g) \quad a_t = \left[\prod_{i=0}^{11} \left(1 + \frac{F_{t-i}^M}{L_{t-1-i}} \right) - 1 \right] \times 100$$

$$h) \quad a_t = \left(\frac{I_t}{I_{t-12}} - 1 \right) \times 100$$

Kui pole näidatud teisiti, viitab aastakasv nimetatud perioodi lõpule. Näiteks arvutatakse 2002. aasta protsentuaalne aastamuutus valemi h põhjal, jagades 2002. aasta detsembri indeksi 2001. aasta detsembri indeksiga.

Valemist h saab tuletada ka ühe aasta piiresse jäävate perioodide kasvumäärad. Näiteks saab kuise kasvumäära a_t^M välja arvutada järgmiselt:

$$i) \quad a_t^M = \left(\frac{I_t}{I_{t-1}} - 1 \right) \times 100$$

M3 aastakasvu kolme kuu libiseva keskmise (tsentreeritud) saab välja arvutada valemi $(a_{t+1} + a_t + a_{t-1})/3$ järgi, kus a_t on määratletud nagu valemis g või h.

KVARTAAALSETE AEGRIDADE KASVUMÄÄRADE ARVUTAMINE

Kui F_t^Q ja L_{t-3} on määratletud ülaltoodud viisil, siis saab kohandatud bilansiliste jääkide indeksi I_t kuuga t lõppeva kvartali kohta välja arvutada järgmiselt:

$$j) \quad I_t = I_{t-3} \times \left(1 + \frac{F_t^Q}{L_{t-3}} \right)$$

Kuuga t lõppeva nelja kvartali aastakasvu a_t saab välja arvutada valemi h põhjal.

EUROALA RAHASTATISTIKA SESOONNE KOHANDAMINE¹

Kasutatud meetod põhineb multiplikatiivsel dekompositsioonil X-12-ARIMA². Sesoonne kohandamine võib hõlmata nädalapäevast kohandamist ja mõningatel juhtudel toimub see kaudselt koostisosade lineaarse kombineerimise teel. Seda rakendatakse M3 puhul, mis on tuletatud M1, M2 – M1 ning M3 – M2 sesoonselt kohandatud aegridade summeerimise teel.

Kõigepealt toimub kohandatud bilansiliste jääkide indeksi sesoonne kohandamine³. Seejärel kasutatakse saadud sesoonsustegurite hinnanguid ümberliigitamistest ja ümberhindamistest tulenevate tasemete ja kohandamiste puhul, mille tulemusena saadakse sesoonselt kohandatud tehingud. Sesoonsuse (ja kauplemispäevaga seonduvaid) tegureid uuendatakse kord aastas või vastavalt vajadusele.

OSAD 3.1–3.5

KASUTUSE JA RESSURSSIDE VÕRDSUS

Osas 3.1 esitatud andmed on kooskõlas arvepidamise baassamasusega. Mittefinantstehingute puhul võrdub iga tehingukategooria ressursside kogukasutus ressursside koguhulgaga. Antud samasus kajastub ka finantskontol, st iga finantsinstrumendi kategooria puhul on finantsvaradega tehtud kogutehingud võrdsed kohustuste kogutehingutega. Teistes aktivakonto ja bilansi muutustes võrdub kogufinantsvara kohustuste kogusummaga iga finantsinstrumendi kategooria lõikes, v.a rahakuld ja Rahvusvahelise Valuutafondi arvestusühikud, mis ei ole oma määratluse alusel ühegi sektori kohustuseks.

¹ Vt EKP väljaanne „Seasonal adjustment of monetary aggregates and HICP for the euro area” (august 2000), ning EKP kodulehe (www.ecb.europa.eu) jaotise „Statistics” alajaotis „Monetary and financial statistics”.

² Vt Findley, D., Monsell, B., Bell, W., Otto, M., ja Chen, B. C. (1998), „New Capabilities and Methods of the X-12-ARIMA Seasonal Adjustment Program”, Journal of Business and Economic Statistics, 16, 2, lk 127–152, või „X-12-ARIMA Reference Manual”, Time Series Staff, Bureau of the Census, Washington, D.C. TRAMO-SEATSi kohta lugege lähemalt Gomez, V. ja Maravall, A. (1996), „Programs TRAMO and SEATS: Instructions for the User”, Hispaania keskpang (Banco de España), teadustoimetus nr 9628, Madrid.

³ Sellest järeldub, et sesoonselt kohandatud aegrea puhul erineb baasperioidi, st 2010. aasta detsembri indeks üldiselt 100st, kajastades antud kuu sesoonsust.

TASAKAALUSTAVATE KIRJETE ARVUTAMINE

Osade 3.1–3.3 iga konto lõpus olevad tasakaalustavad kirjed arvutatakse välja järgmiselt.

Kaubandusbilanss võrdub euroala kaupade ja teenuste impordi ja ekspordi vahega ülejäänud maailma suhtes.

Tegevuse netoülejääk ja segatulu määratletakse vaid residentidest sektorite puhul ja arvutatakse kogulisandväärtusena (sisemajanduse koguprodukt euroala turuhindades), millest lahutatakse töötajatele makstav hüvitis (kasutus), muud maksud ilma tootmissubsiidiumiteta (kasutus) ja põhivara kulum (kasutus).

Riiklik netotulu määratletakse üksnes residentidest sektorite puhul ja selle arvutamiseks liidetakse tegevuse netoülejäägile ja segatulule töötajatele makstav hüvitis (ressursid), maksud ilma tootmissubsiidiumideta (ressursid) ja netoomanditulu (ressursid miinus kasutus).

Kasutatav netotulu määratletakse samuti ainult residentidest sektorite puhul ja selle saamiseks liidetakse riiklikule netotulule sissetuleku ja vara pealt tasutavad netomaksud (ressursid miinus kasutus), sotsiaalkindlustusmaksed (netosumma) (ressursid miinus kasutus), sotsiaaltoetused, v.a mitterahalised sotsiaaltoetused (netosumma) (ressursid miinus kasutus), ja muud jooksevülekanded (netosumma) (ressursid miinus kasutus).

Netosääst on määratletud residentidest sektorite puhul ja selleks liidetakse kasutatavale netotulule kodumajapidamiste pensionifondide reservides oleva netovara muutus (ressursid miinus kasutus) ja sellest lahutatakse lõpptarbimiskulutused (kasutus). Ülejäänud maailma puhul saadakse jooksev väliskonto kaubandusbilansi ja kogu netotulu (ressursid miinus kasutus) kokkuliitmisel.

Netolaenuandmine/-võtmine arvutatakse välja kapitalikonto põhjal, liites netosäästule netokapitaliülekanded (ressursid miinus kasutus), lahutades kapitali kogumahutuse (kasutus), mittetoodetud mittefinantsvarade omandamise ja realiseerimise vahe (kasutus) ning liites põhivara kulumi (ressursid). Seda saab arvutada ka finantskonto põhjal, lahutades finantsvaradega tehtud kogutehingutest kohustustega seotud kogutehingud (nimetatakse ka tehingutest tulenevateks muutusteks netofinantsväärtuses (jõukuses). Kodumajapidamiste ning kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete puhul on kapitalikonto ja finantskonto põhjal arvutatud tasakaalustavate kirjete vahel statistiline lahknevus.

Tehingutest tulenevad netofinantsväärtuse (jõukuse) muutused arvutatakse kui kogutehingud finantsvaradega miinus kogutehingud kohustustega. Muud muutused netofinantsväärtuses (jõukuses) arvutatakse kui muud kogumuutused finantsvarades miinus muud kogumuutused kohustustes.

Netofinantsväärtuse (jõukuse) arvutamiseks lahutatakse finantsvarade kogusummast kohustuste kogusumma, samas kui netofinantsväärtuse (jõukuse) muutused võrduvad netofinantsväärtuse (jõukuse) kogumuutustega, mis tulenevad tehingutest (laenuandmine/netolaenuvõtmine finantskontost) ja muudest muutustest netofinantsväärtuses (jõukuses).

Muutused netoväärtuses (jõukuses) saadakse säästudest ja kapitaliülekannetest tulenevate netoväärtuse (jõukuse) muutuste ning mittefinantsvarades toimunud muude muutuste summana.

Kodumajapidamiste netoväärtus (jõukus) võrdub kodumajapidamiste mittefinantsvarade ja netofinantsväärtuse (jõukuse) summaga.

FINANTSTEHINGUTE AASTASED KASVUMÄÄRAD

Finantstehingute aastane kasvumäär $g(f_t)$ arvutatakse välja järgmiselt:

$$k) \quad g(f_t) = \left(\frac{\sum_{i=0}^3 f_{t-i}}{F_{t-4}} \right) \times 100$$

kus f_t on tehingud kvartalis t ja F_{t-4} on kvartali lõpus registreeritud bilansiline väärtus neli kvartalit tagasi.

OSAD 4.3–4.4**VÖLAVÄÄRTPAPERITE JA NOTEERITUD AKTSIATE KASVUMÄÄRADE ARVUTAMINE**

Kasvumäärad arvutatakse välja finantstehingute alusel ning seetõttu ei võeta arvutamisel arvesse ümberliigitamisi, ümberhindamisi, vahetuskursi erinevusi ega muid tehingutest mittetulenevaid muutusi. Kasvumäärad saab välja arvutada kas tehingutest või tinglike aktsiate indeksist. Kui N_t^M tähistab tehinguid (netoemissioonid) kuus t ja L_t tähistab bilansilist jääki kuu t lõpus, siis tinglike aktsiate indeks I_t arvutatakse kuu t kohta välja järgmiselt:

$$l) \quad I_t = I_{t-1} \times \left(1 + \frac{N_t}{L_{t-1}} \right)$$

Baasperiodil, st 2008. aasta detsembris, on indeksi väärtuseks 100. Kasvumäära a_t kuus t , mis vastab kuus t lõppeva 12kuulise perioodi muutusele, saab välja arvutada kas valemi m või n põhjal.

$$m) \quad a_t = \left[\prod_{i=0}^{11} \left(1 + \frac{N_{t-i}^M}{L_{t-1-i}} \right) - 1 \right] \times 100$$

$$n) \quad a_t = \left(\frac{I_t}{I_{t-12}} - 1 \right) \times 100$$

Meetod, mida kasutatakse väärtpaperite (v.a aktsiate) kasvumäärade arvutamiseks, on sama mis rahaagregaatide puhul. Ainus erinevus seisneb selles, et tähise „F” asemel kasutatakse tähist „N”. Sellega tahetakse näidata, et „netoemissioonide” saamise viis väärtpaperiemissioonide statistikas erineb samaväärsete „tehingute” arvutamise viisist rahaagregaatide puhul.

Kuuga t lõppeva kvartali keskmine kasvumäär arvutatakse välja järgmiselt:

$$o) \quad \left(\frac{0,5I_t + \sum_{i=1}^2 I_{t-i} + 0,5I_{t-3}}{0,5I_{t-12} + \sum_{i=1}^2 I_{t-i-12} + 0,5I_{t-15}} - 1 \right) \times 100$$

kus I_t on tinglike aktsiate indeks kuus t . Samamoodi arvutatakse välja ka kuuga t lõppeva aasta keskmine kasvumäär:

$$p) \left(\frac{0,5I_t + \sum_{i=1}^{11} I_{t-i} + 0,5I_{t-12}}{0,5I_{t-12} + \sum_{i=1}^{11} I_{t-i-12} + 0,5I_{t-24}} - 1 \right) \times 100$$

Osa 4.3 jaoks kasutatavat valemit rakendatakse ka osa 4.4 korral ning see põhineb samuti rahaagregaatide jaoks mõeldud valemil. Osas 4.4 on esitatud turuväärtuste põhised andmed ja arvutused tuginevad finantstehingutele, mis ei sisalda ümberliigitusi, ümberhindamisi ega muid tehingutest mittelenevaid muutusi. Vahetuskursi muutusi ei arvestata, sest kõik noteeritud aktsiad on nomineeritud eurodes.

VÄÄRTPABERIEMISSIOONIDE STATISTIKA SESOONNE KOHANDAMINE⁴

Kasutatud meetod põhineb multiplikatiivsel dekompositsioonil X-12-ARIMA. Väärtpaberiemissioonide kogusumma sesoonne kohandamine leiab aset kaudsel meetodil sektori ja tähtjako-ponendi jaotuste lineaarse kombineerimise teel.

Kõigepealt toimub tinglike aktsiate indeksi sesoonne kohandamine. Seejärel kasutatakse saadud sesoonsustegurite hinnanguid bilansiliste jääkide kohandamiseks, millest tuletatakse sesoonselt kohandatud netoemissioonid. Sesoonsustegurid vaadatakse üle kord aastas või vastavalt vajadusele.

Nagu ka valemites m ja n, saab kasvumäära a_t kuus t, mis vastab kuus t lõpeva 6kuulise perioodi muutusele, välja arvutada kas valemi q või r põhjal.

$$q) a_t = \left[\prod_{i=0}^5 \left(1 + \frac{N_{t-i}^M}{L_{t-1-i}} \right) - 1 \right] \times 100$$

$$r) a_t = \left(\frac{I_t}{I_{t-6}} - 1 \right) \times 100$$

OSA 5.1 TABEL I

ÜHTLUSTATUD TARBIAHINNAINDEKSI SESOONNE KOHANDAMINE⁴

Kasutatud meetod põhineb multiplikatiivsel dekompositsioonil X-12-ARIMA (vt allmärkus 2 leheküljel S81). Euroala üldise ühtlustatud tarbijahinnaindeksi (ÜTHI) sesoonne kohandamine toimub kaudselt. Selleks summeeritakse euroala töödeldud toiduainete, töötlemata toiduainete, tööstuskau- pade (v.a energia) ja teenuste sesoonselt kohandatud aegread. Energia hinnaindeks liidetakse kohandamata kujul, sest vastav aegrida ei sisalda sesoonsset komponenti. Sesoonsustegurid vaada- takse üle kord aastas või vastavalt vajadusele.

⁴ Vt EKP väljaanne „Seasonal adjustment of monetary aggregates and HICP for the euro area” (august 2000) ning EKP kodulehe (www.ecb.europa.eu) jaotise „Statistics” alajaotis „Monetary and financial statistics”.

OSA 7.2 TABEL I**MAKSEBILANSI JOOKSEVKONTO SESOONNE KOHANDAMINE**

Kasutatud meetod põhineb kirjest olenevalt kas multiplikatiivsel dekompositsioonil X-12-ARIMA või TRAMO-SEATS. Kaupade, teenuste, tulude ja jooksevülekannete lähteandmeid kohandatakse eelnevalt vastavalt tööpäevade arvu olulisele mõjule. Kaupade ja teenuste konto tööpäevade arvu kohandatakse riiklike puhkepäevade arvuga. Nende kirjete sesoonsel kohandamisel kasutatakse eelkohandatud andmeid. Kogu jooksevkonto sesoonne kohandamine saadakse euroala kaupade, teenuste, tulude ja jooksevülekannete sesoonselt kohandatud aegridade koondi põhjal. Sesoonsuse (ja kauplemispäevaga seonduvaid) tegureid uuendatakse kord poolaastas või vastavalt vajadusele.

OSA 7.3**KVARTAALSETE JA AASTASTE AEGRIDADE KASVUMÄÄRADE ARVUTAMINE**

Kvartali t aastakasv arvutatakse kvartali tehingute (F_t) ja positsioonide (L_t) alusel järgmiselt:

$$s) a_t = \left(\prod_{i=t-3}^t \left(1 + \frac{F_i}{L_{i-1}} \right) - 1 \right) \times 100$$

Aastaste aegridade kasvumäär on võrdne aasta viimase kvartali kasvumääraga.

ÜLDMÄRKUSED

Kuubülletääni osas „Euroala statistika” keskendutakse euroala kui terviku arvnäitajatele. Täpsem teave ja pikemate perioodide andmed asuvad koos selgitavate lisamärkustega EKP kodulehe (<http://www.ecb.europa.eu>) jaotises „Statistics”. See aitab andmetele hõlpsalt ligi pääseda EKP statistika andmeaida (Statistical Data Warehouse; <http://sdw.ecb.europa.eu>) kaudu, kus on ka otsingu- ja allalaadimisvõimalus. Alajaotises „Data services” pakutavad teenused hõlmavad erinevate andmesarjade tellimist ja andmete allalaadimise võimalust CSV (ingl *Comma Separated Value*, komaeraldusega) failidena. Lisateabe saamiseks palume võtta meiega ühendust e-posti aadressil statistics@ecb.europa.eu.

Kuubülletäänis sisalduvate arvnäitajate esitamise tähtpäev on tavaliselt EKP nõukogu kuu esimesele istungile eelnev päev. Siinses väljaandes sisalduvad andmed on esitatud 3. detsembri 2014. aasta seisuga.

Kui pole märgitud teisiti, hõlmavad kõik aegread 18 euroala riiki. Intressimäärade, rahastatistika, ÜTHI ja reservvarade (ja järjepidevuse huvides M3 komponentide ja vastaskirjete ning ÜTHI komponentide) puhul võetakse statistika aegridades arvesse euroala muutuvat koosseisu.

Euroala koosseis on aastate jooksul mitu korda muutunud. Kui euro 1999. aastal kasutusele võeti, kuulusid euroalasse üksteist riiki: Belgia, Saksamaa, Iirimaa, Hispaania, Prantsusmaa, Itaalia, Luksemburg, Madalmaad, Austria, Portugal ja Soome. 2001. aastal ühines Kreeka, kes sai kaheteistkümnendaks euroala riigiks. Sloveenia liitus 2007. aastal (13 euroala riiki); Küpros ja Malta 2008. aastal (15 euroala riiki); Slovakkia 2009. aastal (16 euroala riiki). 2011. aastal ühines Eesti, kellega koos oli euroala riike 17. Läti liitumisega 2014. aastal suurenes euroala riikide arv 18ni. Alates 2012. aasta oktoobrist hõlmab euroala statistika ka Euroopa stabiilsusmehhanismi – rahvusvahelist organisatsiooni, mis on statistilistel põhjustel euroala resident.

KINDLA KOOSSEISUGA EUROALA AEGREAD

Kindla koosseisuga euroala statistika koondaegread on seotud kogu aegrea etteantud kindla koosseisuga, olenemata koosseisust ajal, mida statistika kajastab. Näiteks arvutatakse koondaegread 18 euroala riigi kohta kõikide aastate arvestuses, olenemata asjaolust, et euroala on sellise koosseisuga alles 1. jaanuarist 2014. Kui ei ole teisiti märgitud, esitatakse EKP kuubülletäänis statistika aegread hetkel kehtiva koosseisu kohta.

MUUTUVA KOOSSEISUGA EUROALA AEGREAD

Muutuva koosseisuga koondaegridades võetakse arvesse euroala koosseisu ajal, mida statistika kajastab. Näiteks muutuva koosseisuga euroala statistika aegread koondavad 11 riigiga euroala andmeid kuni 2000. aasta lõpuni, 12 riigiga euroala andmeid alates 2001. aastast kuni 2006. aasta lõpuni jne. Seega katavad kõik erinevad statistika aegread kõiki euroala eri koosseise.

ÜTHI ning rahaloomesektori bilansil põhineva statistika (rahastatistika) puhul koostatakse muutusmäärad ahelindeksitena, kus euroala uus koosseis on arvesse võetud laienemise hetkest alates. See tähendab, et kui riik ühineb euroalaga teatava aasta jaanuaris, siis kajastavad ahelindeksid mõjutavad tegurid euroala eelmist koosseisu kuni eelneva aasta detsembrini (kaasa arvatud) ning seejärel euroala laienenud koosseisu. Üksikasjalikumat teavet rahastatistika kohta vt väljaandest „Manual on MFI balance sheet statistics”, mis on kättesaadav EKP veebilehe rubriigist „Statistics”.

Arvestades, et eküü koosseis ei ühti nende riikide endiste väeringutega, kes on ühisraha kasutusele võtnud, on 1999. aastale eelnevast ajast pärinevad summad, mis on algselt esitatud osalevates väeringutes ja seejärel konverteeritud kehtiva eküü vahetuskursi alusel eküüdesse, mõjutatud nende Euroopa Liidu liikmesriikide valuutakursside muutustest, kes pole eurot kasutusele võtnud. Et vältida niisuguste muutuste mõju rahastatistika, on 1999. aastale eelnevate aastate andmed¹ väljendatud ühikutes, mis on konverteeritud omavääringust 31. detsembril 1998. aastal kehtestatud tühistamatu euro vahetuskursi alusel. Kui pole märgitud teisiti, siis põhineb hinna ja kulude statistika enne 1999. aastat vastava riigi omavääringus väljendatud andmetel.

Vajaduse korral on kasutatud koondamise ja/või konsolideerimise (sealhulgas erinevate riikide vahelise konsolideerimise) meetodeid.

Viimased andmed on sageli esialgsed ja võivad muutuda. Erinevused kogusummade ja nende üksik-osade vahel võivad tuleneda ümardamisest.

Kui pole teisiti märgitud, peetakse muude ELi liikmesriikide all silmas Bulgaariat, Tšehhit, Taanit, Horvaatit, Leedut, Ungarit, Poolat, Rumeeniat, Rootsit ja Ühendkuningriiki.

Enamikul juhtudel kattub tabelites kasutatud terminoloogia Euroopa rahvamajanduse ja regionaalse arvepidamise süsteemis ning Rahvusvahelise Valuutafondi maksebilansi ja rahvusvahelise investeerimispositsiooni käsiraamatus sisalduvate rahvusvaheliste standardite omaga. Tehingud viitavad vaba-tahtlikele tehingutele (mõõdetud otse või tuletatud), samas kui vood hõlmavad ka muutusi bilansilises jäägis, mis on põhjustatud hinna ja vahetuskursi muutustest, mahakandmisest ja teistest muutustest.

Tabelites kasutatav sõnastus „kuni (x) aastat” tähendab „kuni (x) aastat, viimane kaasa arvatud”.

ÜLEVAADE

Kokkuvõtte euroala põhinäitajate arengust on toodud ülevaatliskus tabelis.

RAHAPOLIITIKA STATISTIKA

Osas 1.4 esitatakse statistika kohustusliku reservi ja likviidsustegurite kohta. Kohustusliku reservi arvestusperioodid algavad iga kuu selle põhilise refinantseerimisoperatsiooni arvelduspäeval, mis järgneb EKP nõukogu koosolekule, milleks on kavandatud igakuine rahapoliitilise kursi hindamine. Arvestusperioodid lõpevad järgmise kuu vastavale arvelduspäevale eelneval päeval. Aasta-/kvartal-näitajad kajastavad vastava aasta/kvartali viimase kohustusliku reservi arvestusperioodi keskmist taset.

Osa 1.4 tabelis 1 on toodud kohustusliku reservi nõude kohustuslastest krediidasutuste reservibaasi komponendid. Reservibaas ei hõlma kohustusi Euroopa Keskpankade Süsteemi (EKPS) kohustusliku reservi süsteemi kuuluvate krediidasutuste, EKP ja EKPSis osalevate riikide keskpankade ees. Kui krediidasutus ei suuda tõendada oma eelnimetatud asutuste omandis olevate kuni kaheaastase tähtajaga emiteeritud võlaväärtpaberite hulka, võib ta oma reservibaasist maha arvata kindla prot-

¹ Osade 2.1–2.8 rahastatistika andmed, mis on pärit varasemast ajast kui 1999. aasta jaanuar, on kättesaadavad EKP veebilehel (<http://www.ecb.europa.eu/stats/services/downloads/html/index.en.html>) ja statistika andmeaidas (<http://sdw.ecb.europa.eu/browse.do?node=2018811>).

sendi nimetatud kohustustest. Kuni 1999. aasta novembrini oli reservibaasi arvutamise määr 10%, pärast seda 30%.

Osa 1.4 tabel 2 sisaldab lõppenud arvestusperioodide keskmisi näitajaid. Kõigepealt arvutatakse välja iga krediidasutuse kohustusliku reservi nõue, rakendades vastavate kohustuskategooriate reservimäärasid kõlblike kohustuste suhtes, kasutades selleks iga kalendrikuu lõpu bilansi andmeid. Seejärel lahutab iga krediidasutus nimetatud näitajast ühekordse summana 100 000 eurot. Saadud kohustuslikud reservid koondatakse seejärel euroala tasandil (veerg 1). Arvelduskontodel hoitavad vahendid (veerg 2) on keskpangas krediidasutuste arvelduskontodel hoitavate päevaste keskmiste vahendite koond, mis sisaldab ka kohustusliku reservi nõude täitmisel arvestatavaid vahendeid. Üle-reservid (veerg 3) on keskpangas krediidasutuste arvelduskontodel hoitavad keskmised vahendid, mis ületavad arvestusperioodi jooksul kohustusliku reservi nõude täitmiseks vajalikke vahendeid. Reservide mittetäitmise (veerg 4) all mõistetakse arvestusperioodi jooksul tekkivat krediidasutuste keskpangas asuvate arvelduskontode keskmist puudujääki kohustusliku reservi nõude täitmisel, mille arvutamisel lähtutakse nendest krediidasutustest, kes ei ole täitnud kohustusliku reservi nõuet vaatlusalusel arvestusperioodil. Kohustusliku reservi tasustamise intressimäär (veerg 5) võrdub arvestusperioodil toimunud EKP põhiliste refinantseerimisoperatsioonide intressimäärade keskmisega, mis on kaalutud vastavalt kalendripäevade arvule (vt osa 1.3).

Osa 1.4 tabelis 3 on antud pangandussüsteemi likviidsuspositsioon, mis on määratletud kui eurosüsteemi keskpankade arvelduskontodel hoitavad euroala krediidasutuste eurodes nomineeritud vahendid. Kõik summad põhinevad eurosüsteemi konsolideeritud finantsaruandel. Muud likviidsust vähendavad operatsioonid (veerg 7) ei hõlma liikmesriikide keskpankade poolt EMU teises etapis algatatud võlasertifikaatide emissiooni. Muud netotegurid (veerg 10) kajastavad eurosüsteemi konsolideeritud finantsaruande ülejäänud tasaarvestatud kirjeid. Krediidasutuste arvelduskontod (veerg 11) võrduvad likviidsust suurendavate tegurite (veerud 1–5) summa ja likviidsust vähendavate tegurite (veerud 6–10) summa vahel. Baasraha (veerg 12) arvutatakse hoiustamise püsivõimaluse (veerg 6), ringluses olevate pangatähtede (veerg 8) ja keskpangas krediidasutuste arvelduskontodel olevate hoiuste (veerg 11) summana.

RAHA, PANGANDUS JA MUUD FINANTSASUTUSED

2. peatükis on esitatud rahaloomeasutuste ja muude finantsasutuste bilansi statistilised andmed. Muude finantsasutuste hulka kuuluvad investeerimisfondid (v.a rahaturufondid, mis kuuluvad rahaloomeasutuste sektorisse), finantsvahendusettevõtted, kindlustusseltsid ja pensionifondid.

Osas 2.1 on toodud rahaloomeasutuste sektori koondbilanss ehk kõigi euroala residentidest rahaloomeasutuste ühtlustatud bilansside summa. Rahaloomeasutused on keskpangad, Euroopa Liidu õiguses määratletud krediidasutused, rahaturufondid ja teised asutused, mille tegevusalaks on hoiuste ja/või hoiuste lähedaste asendajate vastuvõtmine üksustelt, kes ei ole rahaloomeasutused, ning enda arvel (vähemalt majanduslikus mõttes) krediidi andmine ja/või investeerimine väärtpaaberitesse. Rahaloomeasutuste täielik loetelu on avaldatud EKP kodulehel.

Osas 2.2 on antud rahaloomeasutuste sektori konsolideeritud bilanss, mis on saadud euroala rahaloomeasutuste bilansside koondpositsioonide tasaarvestamisel. Kirjendamispraktika mõningase heterogeensuse tõttu ei pruugi rahaloomeasutuste vaheliste positsioonide summa olla null; saldo on näidatud osa 2.2 kohustuste poole veerus 10. Osas 2.3 on toodud euroala rahaagregaadid ja vastaskirjed.

Need on tuletatud rahaloomeasutuste konsolideeritud bilansist ja hõlmavad euroala residentidest mitterahaloomeasutuste positsioone euroala residentidest rahaloomeasutustes; ühtlasi arvestatakse nende puhul ka mõningaid keskvalitsuse rahalisi varasid/kohustusi. Rahaagregaatide ja vastaskirjete statistikat kohandatakse sesoonsete ja kauplemispäeva mõjudega. Osades 2.1 ja 2.2 kajastatakse väliskohustuste kirjes euroalaväliste residentide hoitavaid a) euroala rahaturufondide emiteeritud osakuid ning b) euroala rahaloomeasutuste emiteeritud võlaväärtpabereid tähtajaga kuni kaks aastat. Osas 2.3 on need väärtpaberid aga rahaagregaatidest välja arvatud ja näidatud kirjes „Netovälisvarad”.

Osas 2.4 on esitatud analüüs euroala residentidest rahaloomeasutuste (v.a eurosüsteem) (s.o pangandussüsteemi) väljastatud laenudest sektori, liigi ja algse tähtaja kaupa. Osas 2.5 analüüsitakse euroala pangandussüsteemis olevaid hoivuseid sektori ja instrumendi kaupa. Osas 2.6 on esitatud euroala pangandussüsteemis hoitavad väärtpaberid emitendi liigi järgi. Osas 2.7 käsitletakse rahaloomeasutuste valikuliste bilansikirjete jaotust väeringute kaupa kvartalite arvestuses.

Osades 2.2–2.6 on esitatud ka nende tehingute kasvumäärad, väljendatuna aastase protsentuaalse muutusena.

Alates 1. jaanuarist 1999 on statistiliste andmete kogumisel ja koostamisel lähtunud mitmesugustest EKP määrustest, kus käsitletakse rahaloomeasutuste sektori bilanssi. 2010. aasta juulist on seda tehtud määruse EKP/2008/32² kohaselt. Sektorite täpsed määratlused on kirjas EKP väljaandes „Monetary financial institutions and markets statistics sector manual – Guidance for the statistical classification of customers” (EKP, märts 2007).

Osas 2.8 on esitatud euroala investeerimisfondide (v.a rahaturufondid, mis on hõlmatud rahaloomeasutuste bilansistatistikas) bilansiline jääk ja tehingud. Investeerimisfond on ühisinvesteerimisettevõtja, kes investeerib avalikkuselt kaasatud kapitali finants- ja mittefinantsvaradesse. Euroala investeerimisfondide täielik loetelu on avaldatud EKP veebilehel. Bilanss on antud koordina ja seetõttu kajastuvad varades investeerimisfondide hoitavad, teiste investeerimisfondide emiteeritud aktsiad/osakud. Investeerimisfondide emiteeritud osakud on jaotatud investeerimispoliitika (investeerimine võlakirja-, aktsia-, sega-, kinnisvara-, riskikapitali- ja muudesse fondidesse) ja fondi liigi alusel (investeerimine avatud ja kinnistesse fondidesse). Osa 2.9 sisaldab veel andmeid euroala investeerimisfondide hoitavate, põhilist liiki varade kohta. Selles osas on näidatud investeerimisfondide hoitavate väärtpaberite emiteerijate geograafiline liigendus; samuti on emiteerijad jaotatud majandussektori alusel.

Alates 2008. aasta detsembrist on ühtlustatud statistiliste andmete kogumisel ja koostamisel lähtutud määrusest EKP/2007/8³ investeerimisfondide varade ja kohustuste statistika kohta. Lisateavet kõnealuste investeerimisfondide statistika kohta leiab väljaandest „Manual on investment fund statistics” (EKP, mai 2009).

Osas 2.10 on esitatud euroala residentidest finantsvahendusettevõtete koondbilanss. Finantsvahendusettevõtted on ettevõtted, mille põhitegevus on teha väärtpaberistamistehinguid. Väärtpaberistamine hõlmab tavaliselt vara või varakogumi ülekandmist finantsvahendusettevõttele ning kõnealuste varade kajastamist finantsvahendusettevõtte bilansis väärtpaberistatud laenude, väärtpaberite (v.a aktsiad) või muude väärtpaberistatud varadena. Samuti võib finantsvahendusettevõttele kanda krediidiriski vahetustehingu, garantii vms kaudu üle vara või varakogumiga seotud krediidiriski. Finantsvahendusettevõtte hoiab riskide maandamiseks tagatist, milleks on harilikult hoivus rahaloo-

² ELT L 15, 20.1.2009, lk 14.

³ ELT L 211, 11.8.2007, lk 8.

measutuses või väärtpaberitesse (v.a aktsiad) investeeritud vahendid. Finantsvahendusettevõtted väärtpaberistavad üldjuhul rahaloomeasutuste väljastatud laene. Kõnealused laenud tuleb panna kirja finantsvahendusettevõtete statistilisse bilanssi, sõltumata sellest, kas asjakohaste raamatupidamiseskirjade järgi on rahaloomeasutusel lubatud laenud oma bilansist eemaldada või mitte. Eraldi esitatakse andmed nende laenude kohta, mis on finantsvahendusettevõtete poolt väärtpaberistatud, kuid mis on jätkuvalt kirjas rahaloomeasutuse bilansis (ja on seega rahaloomeasutuse statistikas). Kõnealuseid kvartaalseid andmeid kogutakse vastavalt määrusele EKP/2008/30⁴ alates 2009. aasta detsembrist.

Osas 2.11 on esitatud euroala residentidest kindlustusseltside ja pensionifondide koondbilanss. Kindlustusseltside kategooria hõlmab nii kindlustus- kui edasikindlustussektorit; pensionifondide hulka kuuluvad üksused, kellel on vabadus otsuste tegemisel ja iseseisev aruandlus (st autonoomsed pensionifondid). Selles osas on esitatud ka kindlustusseltside ja pensionifondide hoitavate väärtpaberite (v.a aktsiad) emitendid asukoha ja sektorite järgi.

EUROALA KONTOD

Osas 3.1 on euroala integreeritud kvartalikontod, mis sisaldavad põhjalikku teavet kodumajapidamiste (sealhulgas kogumajapidamisi teenindavad mittetulundusühingud), mittefinantsettevõtete, finantsettevõtete ja valitsussektori majandustegevuse kohta, samuti nende sektorite ja euroala ning ülejäänud maailma vahelise vastastikuse toime kohta. Sesoonselt kohandamata jooksevhindade andmed puudutavad viimast kvartalit, mille kohta on andmed saadaval, kasutades kontode lihtsustatud järjestust vastavalt 1995. aasta Euroopa rahvamajanduse arvepidamise süsteemi metoodilisele raamistikule.

Lühidalt öeldes hõlmab kontode (tehingute) järjestus: 1) tulukonto loomist; see konto näitab, kuidas kajastub tootmistegevus erinevates sissetulekukategooriates; 2) esmaste tulude konto jaotamist, millega registreeritakse omanditulu erinevate vormidega seotud laekumised ja kulud (majanduses tervikuna; esmaste tulude konto tasakaalustavaks kirjeks on riiklik tulu); 3) tulukonto teisest jaotamist, mis näitab, kuidas institutsioonilise sektori riiklik tulu muutub jooksevülekannete tõttu; 4) tulukonto kasutamist, mis kajastab kasutatava tulu kulutamist tarbimiseks või tulu säästmist; 5) kapitalikontot, mis näitab, kuidas kasutatakse säästusid ja netokapaliülekandeid mittefinantsvarade omandamiseks (kapitalikonto tasakaalustavaks kirjeks on netolaenuandmine/-võtmine) ja 6) finantskontot, milles kajastub finantsvarade netosoetamine ja netokohustuste võtmine. Kuna iga mittefinantstehingut peegeldab finantstehing, on finantskonto tasakaalustav kirje üldjoontes sama mis kapitalikonto põhjal arvutatud netolaenuandmine/-võtmine.

Samuti on esitatud alg- ja lõppbilansid, mis annavad ülevaate iga konkreetse sektori finantsjõukusest kindlal ajahetkel. Esitatud on finantsvarade ja -kohustuste muud muutused, eeskätt ümberhindlused (nt muutused, mis on põhjustatud varade hinnamuutuste mõjust).

Finantsettevõtete sektori finantskonto ja bilansi ülevaade on teistest majandussektoritest üksikasjalikum: andmed on esitatud rahaloomeasutuste, investeerimisfondide (v.a rahaturufondid), teiste finantsinstitutsioonide (finantsvahendusettevõtted, sh finantsvahenduse abiettevõtted ja varasid hoidvad finantsasutused) ning kindlustusseltside ja pensionifondide kohta.

⁴ ELT L 15, 20.1.2009, lk 1.

Osas 3.2 on analüütilisemalt esitatud kodumajapidamiste tulu-, kulu- ja akumuleeritud kontode nelja kvartali kumuleeritud vood (tehingud ja muud muutused), samuti bilansi finants- ja mittefinantskontode bilansiline jääk. Sektoripõhised tehingud ja tasakaalustavad kirjed on näidatud selliselt, et kodumajapidamiste finantseerimis- ja investeerimisotsused kajastuksid selgemini, võttes samas arvesse osas 3.1 ja rakenduvat arvepidamis põhimõtet.

Osades 3.3 ja 3.4 on analüütilisemalt esitatud mittefinantsettevõtete ja finantsettevõtete tulu- ja akumuleeritud kontode nelja kvartali kumuleeritud vood (tehingud), samuti bilansikontode bilansiline jääk.

Osas 3.5 on esitatud kodumajapidamiste ja mittefinantsettevõtete ülevaatlilikud näitajad ja joonised.

FINANTSTURUD

Euroala finantsturgude statistika aegread hõlmavad neid ELi liikmesriike, kus euro oli kasutusel ajal, mille kohta statistika on esitatud (s.o muutuv koosseis), v.a väärtpaberiemissioonide statistika (osad 4.1–4.4), mis käsitleb 17 riigiga euroala terve aegrea vältel (s.o kindel koosseis).

Väärtpaberite (v.a aktsiad) ja noteeritud aktsiate statistika (osad 4.1–4.4) koostab EKP, kes kasutab EKPSilt ja Rahvusvaheliste Arvelduste Pangalt saadud andmeid. Osas 4.5 on esitatud euroala residentide eurodes nomineeritud hoiuste ja laenude intressimäärad rahaloomeasutustes. Rahaturu intressimäärade, pikaajaliste riigivõlakirjade intressimäärade ja aktsiaturgude indeksite kohta (osad 4.6–4.8) koostab EKP statistika elektrooniliste kanalite kaudu saadud andmete põhjal.

Väärtpaberiemissioonide statistika hõlmab: a) väärtpabereid (v.a aktsiad) ilma tuletisinstrumentideta ja b) noteeritud aktsiaid. Esimene rühm on esitatud osades 4.1–4.3 ja teine osas 4.4. Võlaväärtpaberid on jaotatud lühiajalisteks ja pikaajalisteks väärtpaberiteks. Lühiajalised väärtpaberid on algse tähtajaga kuni üks aasta (erandjuhtudel kuni kaks aastat). Pikaajalised väärtpaberid on a) eelnimetatud tähtajast pikema tähtajaga, b) vabalt valitava (kuid igal juhul pikema kui üheaastase) tähtajaga või c) määramata tähtajaga väärtpaberid. Euroala residentide emitteeritud pikaajalised võlaväärtpaberid jaotatakse omakorda fikseeritud ja muutuva intressimääraga võlaväärtpaberiteks. Fikseeritud intressimääraga võlaväärtpaberite puhul kupongi määr võlaväärtpaberi kehtivusaaja jooksul ei muutu. Muutuva intressimääraga võlaväärtpaberite puhul muudetakse kupongi intressimäär perioodiliselt vastavalt sõltumatule intressimääradele või indeksile. Osades 4.1–4.3 näidatud eurodes nomineeritud väärtpaberid sisaldavad ka eurole vastavas riigi vääringus väljendatud väärtpabereid.

Osas 4.1 on esitatud väärtpaberid (v.a aktsiad) algse tähtaja, emitendi resideerumiskoha ja vääringu kaupa. Selles osas on toodud bilansilised jäägid ning väärtpaberite (v.a aktsiad) kogu- ja netoemissioonid. Andmed on liigendatud järgmiselt: a) emissioonid eurodes ja kõigis vääringutes, b) euroala residentide emissioonid ning emissioonid kokku, c) kõik ja pikaajalised tähtajad. Netoemissioonid erinevad muutustest bilansilises jäägis tulenevalt ümberhindamisest, ümberliigitusest ja muudest kohandustest. Selles osas on esitatud ka sesoonselt kohandatud statistika, mis hõlmab võlaväärtpaberite kogusumma ja pikaajaliste võlaväärtpaberite kuue kuu aastapõhiseid sesoonselt kohandatud kasvumäärasid. Sesoonselt kohandatud andmed saadakse tinglike aktsiate indeksist, millest sesoonsed mõjud on eemaldatud. Üksikasjad on esitatud tehnilistes märkustes.

Osa 4.2 hõlmab bilansiliste jääkide, kogu- ja netoemissioonide jaotust majandussektorite alusel euroala residentidest emitentide kaupa; jaotus vastab ESA 95-le. EKP on arvatud eurosüsteemi.

Osa 4.2 tabeli 1 veerus 1 näidatud võlaväärtpaberite kogusumma ja pikaajaliste võlaväärtpaberite bilansiline kogujääk vastavad osa 4.1 veerus 7 näidatud euroala residentide emiteeritud võlaväärtpaberite kogusumma ja pikaajaliste võlaväärtpaberite bilansilisele jäägile. Osa 4.2 tabeli 1 veerus 2 toodud rahaloomeasutuste emiteeritud võlaväärtpaberite bilansiline jääk (võlaväärtpaberid kokku ja pikaajalised võlaväärtpaberid) on laias laastus võrreldavad emiteeritud võlaväärtpaberite andmetega, mis on toodud osa 2.1 tabeli 2 veerus 8 rahaloomeasutuste koondbilansi kohustuste poolel. Osa 4.2 tabeli 2 veerus 1 esitatud kõigi võlaväärtpaberite netoemissioonid kokku vastavad osa 4.1 veerus 9 toodud euroala residentide kõigile netoemissioonidele. Jääkerinevus pikaajaliste võlakirjade ja osa 4.2 tabelis 1 toodud fikseeritud ja muutuva intressimääraga võlakirjade kogusumma vahel koosneb nullkuponigiga võlakirjadest ja ümberhindamismõjudest.

Osas 4.3 kajastatakse euroala residentide emiteeritud võlaväärtpaberite sesoonselt kohandatud ja kohandamata kasvumäärasid (tähtaegade, instrumendi liigi, emitendi sektori ja vääringu kaupa). Nimetatud kasvumäärad põhinevad finantstehingutel, mis leiavad aset siis, kui institutsiooniline üksus omandab või lunastab võlakohustuse. Seetõttu ei arvestata kasvumäärade juures ümberliigitusi, ümberhindamisi, vahetuskursi muutusi ega muid tehingutest mittetulenevaid muutusi. Sesoonselt kohandatud kasvumäärad on esitamise huvides antud aastapõhistena. Üksikasjad on esitatud tehnilistes märkustes.

Osa 4.4 tabeli 1 veergudes 1, 4, 6 ja 8 on toodud euroala residentide emiteeritud noteeritud aktsiate bilansiline jääk emiteerivate sektorite kaupa. Mittefinantsettevõtete emiteeritud noteeritud aktsiate kuuandmed vastavad osas 3.4 (finantsvarade bilanss, noteeritud aktsiad) toodud kvartaliandmetele.

Osa 4.4 veergudes 3, 5, 7 ja 9 ning tabelis 1 on euroala residentide emiteeritud noteeritud aktsiate aastased kasvumäärad (emitendi sektori kaupa). Need kasvumäärad põhinevad finantstehingutel, mis leiavad aset siis, kui emitent emiteerib või lunastab aktsiad sularaha eest, välja arvatud investeeritud emitendi enda aktsiatesse. Aastaste kasvumäärade arvutamisel ei võeta arvesse ümberliigitusi, ümberhindamisi, vahetuskursi muutusi ega muid tehingutest mittetulenevaid muutusi.

Osas 4.5 on statistilised andmed kõigi intressimäärade kohta, mida euroala residentidest rahaloomeasutused kohaldavad eurodes nomineeritud hoiustele ja laenudele, mis on mõeldud euroala residentidest kodumajapidamistele ning mittefinantsettevõtetele. Euroala rahaloomeasutuste intressimäärad arvutatakse välja iga kategooria suhtes kohaldatavate euroala riikide intressimäärade kaalutud keskmisena (vastavate tegevusmahtude kaupa).

Rahaloomeasutuste intressimäärade statistika on esitatud tegevusalade, sektorite, instrumendikategooria ja tähtaja, etteteatamistähtaja või algse fikseeritud intressimäära kohaldamise perioodide kaupa. See rahaloomeasutuste intressimäärade statistika vahetas välja need kümme ülemineku- perioodi statistiliste andmete aegrida, mis puudutasid euroala jaepanganduse intressimäärasid ja mida avaldati kuubülletäänides 1999. aasta jaanuarist saadik.

Osas 4.6 esitatakse euroala, Ameerika Ühendriikide ja Jaapani rahaturgude intressimäärad. Euroala puhul on rahaturu intressimäärad kaetud suures ulatuses alates üleõhhoiuste intressimääradest kuni 12kuuliste hoiuste intressimääradeni. Enne 1999. aasta jaanuari arvutati euroala arvestuslikud intressimäärad välja SKPga kaalutud riikide intressimäärade baasil. Kuu, kvartali ja aasta väärtused on

perioodi keskmised, välja arvatud üleööturu intressimäär enne 1999. aasta jaanuari. Üleööhoiuste intressimäär on kuni 1998. aasta detsembrini (kaasa arvatud) esitatud pankadevaheliste hoiuste perioodi lõpu intressimääradena ning pärast seda euroala pankadevahelise üleööturu perioodi keskmiste intressimääradena (EONIA). Alates 1999. aasta jaanuarist arvestatakse ühe-, kolme-, kuue- ja 12kuuliste euroala hoiuste intressimäärasid euro üleeuroopaliste pankadevaheliste intressimääradena (EURIBOR); enne seda kasutati – nende olemasolul – Londoni pankadevahelisi intressimäärasid (LIBOR). Ameerika Ühendriikide ja Jaapani puhul on kolmekuuliste hoiuste intressimäärad esitatud LIBORina.

Osas 4.7 on toodud euroala keskvalitsussektori emiteeritud eurodes nomineeritud AAA-reitinguga võlakirjadel põhinevatest nominaalsetest hetketuluköveratest saadud perioodi lõpu intressimäärad. Tuluköverate arvutamiseks kasutatakse Svenssoni mudelit⁵. Samuti on esitatud 10 aasta ja 3 kuu ning 10 aasta ja 2 aasta intressimäärade vahed. Täiendavad tuluköverad (päevased andmed, sh joonised ja tabelid) ning teave meetodite kohta on veebiaadressil <http://www.ecb.europa.eu/stats/money/yc/html/index.en.html>. Päevaseid andmeid on võimalik ka alla laadida.

Osas 4.8 on esitatud euroala, Ameerika Ühendriikide ja Jaapani aktsiaturgude indeksid.

HINNAD, TOODANG, NÕUDLUS JA TÖÖTURG

Selles osas kirjeldatud andmed on esitanud enamjaolt Euroopa Komisjon (põhiliselt Eurostat) ja riikide statistikaametid. Euroala tulemused saadakse riikide andmete koondamise teel. Andmed on ühtlustatud ja võrreldavad nii suures ulatuses kui võimalik. Statistilised andmed töøjõukulu indekse, SKP ja kulukomponentide kohta, lisandväärtuse kohta tegevusalade kaupa, tööstustoodangu, jaemüügi, registreeritud sõiduautode ja töötundide arvu kohta on kohandatud tööpäevade arvuga.

Euroala ühtlustatud tarbijahinnaindeks (osa 5.1 tabel 1) on saadaval alates 1995. aastast. See põhineb riikide ÜTHI-del, mille arvutamisel järgitakse kõigis euroala riikides sama meetodikat. Kaupade ja teenuste jaotus on tuletatud individuaaltarbimise klassifikaatorist, lähtudes otstarbest (Coicop/ÜTHI). ÜTHI hõlmab kodumajapidamiste rahalisi lõpptarbimiskulusid euroala majandusterritooriumil. Tabel sisaldab EKP koostatud sesoonselt kohandatud ÜTHI andmeid ja reguleeritud hindade eksperimentaalseid indekseid, mis põhinevad ÜTHI-l.

Tööstustoodangu tootjahindasid (osa 5.1 tabel 2), tööstustoodangut, tööstusettevõtete käivet ja jaemüüki (osa 5.2) reguleerib Euroopa Liidu Nõukogu 19. mai 1998. aasta määrus (EÜ) nr 1165/98 kiirstatistika kohta⁶. Alates 2009. aasta jaanuarist on kiirstatistika koostamisel rakendatud Euroopa Ühenduse majanduse tegevusalade statistilise klassifikaatori uut versiooni (NACE Rev. 2), mida hõlmab Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1893/2006, millega kehtestatakse majanduse tegevusalade statistiline klassifikaator NACE Revision 2 ning muudetakse nõukogu määrust (EMÜ) nr 3037/90 ja teatavaid EÜ määrusi, mis käsitlevad konkreetseid statistikavaldkondi⁷. Tööstustoodangu tootjahindade ja tööstustoodangu liigitamine toodete lõppkasutuse põhjal kujutab endast tööstuse (v.a ehitus) ühtlustatud all-liigitust (NACE

⁵ L. E. Svensson „Estimating and Interpreting Forward Interest Rates: Sweden 1992–1994”, Majanduspoliitiliste Uuringute Keskuse dokument nr 1051, London, 1994.

⁶ EÜT L 162, 5.6.1998, lk 1.

⁷ ELT L 393, 30.12.2006, lk 1.

Rev. 2, osad B–E) tööstuse põhirühmadeks (MIG), mis on määratletud komisjoni 14. juuni 2007. aasta määruses (EÜ) nr 656/2007⁸. Tööstustoodangu tootjahinnad kajastavad tootjate hindasid väljaspool tehase väravat. Need sisaldavad kaudseid makse, välja arvatud käibemaks ja muud mahaarvamisele kuuluvad maksud. Tööstustoodang kajastab asjaomaste tööstussektorite lisandväärtust.

Osa 5.1 tabelis 3 näidatud kaks toorme (v.a energia) hinnaindeksit põhinevad samal toormeliikide valikul, kuid kasutatud on kahte kaalumise võtet: üks lähtub vastavate toormeliikide euroala impordist (veerud 2–4) ja teine euroala hinnangulisest sisenõudlusest või kasutamisest (veerud 5–7), võttes arvesse iga toormeliigi impordi, ekspordi ja euroalasisese tootmise andmeid (lihtsuse huvides on kõrvale jäetud varud, mida peetakse vaadeldava perioodi jooksul suhteliselt stabiilseks). Impordiga kaalutud toormehinnaindeks sobib välisarengu analüüsimiseks, kasutamiseiga kaalutud indeksi saab aga rakendada selleks, et analüüsida survet, mida rahvusvahelised toormehinnad avaldavad euroala inflatsioonile. Kasutamiseiga kaalutud toormehinnaindeksid on eksperimentaalsed andmed. EKP toormehinnaindeksite koostamise kohta vt lähemalt 2008. aasta detsembri kuubulletääni taustinfost 1.

Tööjõukulude indeksid (osa 5.1 tabel 5) mõeldavad muutusi tööjõukulus tööstus- (sh ehitus-) ja turuteenuste sektoris töötatud tunni kohta. See meetodika on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. veebruari 2003. aasta määruses (EÜ) nr 450/2003 tööjõukuluindeksi⁹ kohta ja komisjoni 7. juuli 2003. aasta rakendusmääruses (EÜ) nr 1216/2003¹⁰. Euroala tööjõukulude indeksite jaotus on tehtud tööjõukulu komponentide (palk ja tööandja tasutavad sotsiaalkindlustusmaksed ja palgamaksud, millest on maha arvatud tööandjale makstavad toetused) ja majandustegevuse alusel. EKP arvutab kollektiivlepinguga määratud palkade näitaja (osa 5.1 tabeli 5 memokirje) riikide ühtlustamata ja riigispetsiifilistest määratlustest lähtuvate andmete põhjal.

Tööjõu ühikukulu komponendid (osa 5.1 tabel 4), SKP ja selle komponendid (osa 5.2 tabelid 1 ja 2), SKP deflaatorid (osa 5.1 tabel 3) ja tööhõivestatistika (osa 5.3 tabel 1) on tuletatud ESA 2010¹¹ riikide kvartalikontodest. Alates 2014. aasta septembrist kasutatakse ESA 95 asemel uuendatud ESA 2010 määrust, mis on ELi liikmesriikidele kohustuslik. Nagu ka enne, määrab uus määrus kindlaks ühiste standardite, definitsioonide, klassifikatsioonide ja arvepidamiseeskirjade meetodika, mida kasutatakse ELis rahvamajanduse arvepidamise kontode ja tabelite koostamiseks. Lisaks määratakse kindlaks andmeedastusprogramm, milles liikmesriikidele nähakse ette tähtjad oma andmete kättesaadavaks tegemiseks. ESA 2010 standardis kasutatakse ka muude statistiliste klassifikaatorite, näiteks NACE Revision 2ga seotud mõisteid. Euroala riikide kontode andmeid hakati uuest klassifikaatorist lähtuvalt avaldama 2014. aasta novembris.

Tööstuslikku käivet ja jaemüüki käsitlevas osas (osa 5.2 tabel 4) mõõdetakse kogukäivet, sealhulgas kõiki makse ja lõive (v.a käibemaks), mille kohta on esitatud arved vaatlusperioodi jooksul. Jaemüügi käive hõlmab kogu jaekaubandust (v.a mootorsõidukite ja mootorrattaste müük), sh autokütust. Uute sõiduautode registreerimised hõlmavad nii era- kui ka firmaautosid.

Ettevõtlus- ja tarbijauuringute kvalitatiivsed andmed (osa 5.2 tabel 5) põhinevad Euroopa Komisjoni ettevõtlus- ja tarbijauuringutel.

⁸ ELT L 155, 15.6.2007, lk 3.

⁹ ELT L 69, 13.3.2003, lk 1.

¹⁰ ELT L 169, 8.7.2003, lk 37.

¹¹ ELT L 174, 26.6.2013, lk 1.

Tööpuuduse määrad (osa 5.3 tabel 4) on vastavuses Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni suunistega. Need viitavad aktiivsetele tööotsijatele kui tööjõu osale lähtuvalt ühtlustatud kriteeriumidest ja määratlustest. Tööpuuduse määra arvutamise aluseks olevad tööjõu näitavud erinevad osas 5.3 avaldatud hõive ja tööpuuduse tasemetest summast.

RIIGIRAHANDUS

Osades 6.1–6.5 on toodud euroala valitsussektori eelarvepositsioon. Andmed on põhiosas konsolideeritud ja tuginevad ESA 2010 metoodikale.

Osades 6.1–6.3 esitatud euroala aastased koondandmed on EKP kokku pannud EKP 3. juuni 2014 suunise alusel valitsuse finantsstatistika kohta (EKP/2014/21)¹². Liikmesriikide keskpankadelt saadud ühtlustatud andmeid ajakohastatakse korrapäraselt. Valitsussektori aastaste tulude ja kulude andmed (osa 6.1) hõlmavad ELi eelarvest tagatud tehinguid (nt põllumajandussubsiidiumid).

Osades 6.1–6.3 toodud euroala kvartaalsed koondandmed on esitanud Eurostat ning need ei pruugi aastaste andmetega täielikult ühtida, näiteks erinevate kuupäevade tõttu, millal andmed esitati, ja seetõttu, et kvartaalsetest andmetest on välja jäetud ELi eelarvest tagatud tehingud.

Osas 6.4 esitatud euroala kuised koondandmed on EKP kokku pannud eri väärtpaberite kohta käiva teabe alusel, mis pärineb EKPSi väärtpaberite keskandmebaasist (CSDB)¹³.

Osas 6.5 esitatud andmed eri euroala riikide kohta on toodud Eurostati ja CSDB andmete põhjal (Eurostati andmed valitsussektori eelarve puudujäägi/ülejäägi ja valitsussektori võlakoormuse kohta ning CSDB andmed laenude teenindamise ja keskmise nominaaltuluse kohta). Osas 6.5 toodud aastased andmed valitsussektori eelarve puudujäägi/ülejäägi ja valitsussektori võlakoormuse kohta esitatakse Euroopa Komisjonile vastavalt komisjoni 7. märtsi 2014. aasta määrusele (EL) nr 220/2014, millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 479/2009 seoses viidetega Euroopa Liidus kasutatava Euroopa rahvamajanduse ja regionaalse arvepidamise süsteemile.

VÄLISMAJANDUS

2011. aasta 9. detsembril võttis EKP nõukogu vastu suunise Euroopa Keskpanga statistikaaruandluse nõuete kohta välisstatistika valdkonnas (EKP/2011/23).¹⁴ Selle õigusaktiga kehtestatakse välisstatistika valdkonnas uued statistikaaruandluse nõuded, mis kajastavad peamiselt IMFi maksebilansi ja rahvusvahelise investeerimispositsiooni käsiraamatu kuuendas trükis sisalduvaid metoodika muudatusi.

Maksebilansi jooksev- ja kapitalikonto (osade 7.1, 7.2 ja 7.4 tabelid) tähistussüsteemi järgi esitatakse plussmärgiga ülejääk ning krediidit- ja deebetehingud; miinusmärgiga esitatakse puudujääk. Maksebilansi finantskonto puhul (osade 7.1, 7.3 ja 7.4 tabelid) esitatakse varade või kohustuste netosuurenemine plussmärgiga ning netovähene mine miinusmärgiga.

¹² ELT L 267, 6.9.2014, lk 9–26.

¹³ Vt metoodilist märkust „Debt securities issuance and service by EU governments”, saadaval EKP veebilehel (<http://www.ecb.europa.eu>).

¹⁴ ELT L 65, 3.3.2012, lk 1.

Euroala maksebilansi koostab EKP. Viimaseid kuuandmeid tuleb käsitleda esialgsetena. Andmed vaadatakse üle pärast järgmise kuu näitajate ja/või üksikasjaliku kvartaalse maksebilansi avaldamist. Varasemate perioodide andmed vaadatakse üle korrapäraselt või juhul, kui muudetakse lähteandmete koostamise meetodeid.

Osa 7.2 tabelis 1 on toodud jooksevkonto kohta ka sesoonselt kohandatud andmed. Vajaduse korral on kohandamisel arvesse võetud tööpäevade arvu, liigaastat ja/või lihavõttepühadega seotud mõju. Osa 7.2 tabelis 4 ja osa 7.3 tabelis 9 on esitatud euroala maksebilansi ja rahvusvahelise investeerimispositsiooni jaotus nii peamiste partnerriikide kui ka nende rühmade kaupa, kusjuures eristatud on euroalaväliseid ELi liikmesriike ning ELi mittekuuluvaid riike ja piirkondi. Jaotus kajastab ka tehinguid ja positsioone ELi institutsioonide ja rahvusvaheliste organisatsioonide (mida statistiliselt loetakse euroalaväliseks nende füüsilisest asukohast hoolimata (v.a EKP ja Euroopa stabiilsusmehhanism) ning *offshore*-keskuste suhtes. See jaotus ei sisalda portfelliinvesteeringute kohustuste, tuletisinstrumentide või rahvusvaheliste reservide tehinguid ja positsioone. Samuti ei ole toodud eraldi andmeid Brasiiliale, Hiina mandriosale, Indiale ega Venemaale makstavate investeerimistulude kohta.

Osas 7.3 toodud euroala maksebilansi finantskonto ja rahvusvahelise investeerimispositsiooni andmete esitamisel on lähtutud tehingutest ja positsioonidest euroala mitteresidentide suhtes ning käsitletud euroala kui ühtset majandusüksust. Rahvusvaheline investeerimispositsioon on koostatud jooksvates turuhindades, välja arvatud otseinvesteeringud, kus noteerimata aktsiate hindamisel kasutatakse tavaliselt raamatupidamislikke väärtusi, ja muud investeeringud (nt laenud ja hoiused).

Osa 7.3 tabelis 1 on toodud kokkuvõtte investeerimispositsioonist ja euroala maksebilansi finantstehingutest. Tabeli 2 veerud 6 ja 12 sisaldavad teavet väljaspool euroala asuvate residentidest üksuste otseinvesteeringute ja euroalal asuvate mitteresidentidest üksuste otseinvesteeringute kohta. Need otseinvesteeringute mõisted on pärit Rahvusvahelise Valuutafondi maksebilansi ja rahvusvahelise investeerimispositsiooni eelmisest versioonist (BPM5) ning on mõeldud kahe käsiraamatu mõistete vaheliste erinevuste vähendamiseks.

Osa 7.3 tabelis 5 esitatud jaotused „sularaha ja hoiused” ning „laenud” tuginevad mitteresidentist vastaspoole sektorile, st varasid mitteresidentidest pankade suhtes liigitatakse hoiusteks ning varasid teiste mitteresidentidest sektorite suhtes laenudeks. See jaotus sarnaneb muu statistika, sh rahaloomeasutuste konsolideeritud bilansi jaotusega, ja on kooskõlas Rahvusvahelise Valuutafondi maksebilansi koostamise käsiraamatuga.

Eurosüsteemi rahvusvaheliste reservide bilansiline jääk ning vastavad varad ja kohustused on toodud osa 7.3 tabelis 7. Need näitajad pole eurosüsteemi nädalastes raamatupidamisaruannetes kajastuvate andmetega täielikult võrreldavad nende hõlmatuse ja hindamise erinevuste tõttu. Tabelis 7 esitatud andmed on kooskõlas rahvusvaheliste reservide ja välisvaluuta likviidsuse statistika malli kohta käivate soovitusetega. Määratluse kohaselt võetakse eurosüsteemi rahvusvaheliste reservide alla kuuluvate varade puhul arvesse euroala muutuvat koosseisu. Enne riikide ühinemist euroalaga arvestatakse nende keskpankade varasid portfelliinvesteeringute all (väärtpaberite puhul) või muude investeeringute all (muude varade puhul). Muutused eurosüsteemi kullavarus (veerg 3) tulenevad 26. septembril 1999. aastal sõlmitud ja 27. septembril 2009. aastal ajakohastatud keskpanga kullalepingu tingimustel tehtud kullatehingutest. Lisateavet eurosüsteemi rahvusvaheliste reservide statistilise käsitlemise kohta võib leida väljaandest „Statistical treatment of the Eurosystem's interna-

tional reserves” (oktoober 2000), mille saab alla laadida EKP veebilehelt. Veebilehelt võib leida ka täpsemaid andmeid vastavalt rahvusvaheliste reservide ja välisvaluuta likviidsuse mallile.

Osa 7.3 tabelis 8 näidatud euroala koguvälisvõla statistika kajastab euroala residentide suhtes üleval olevaid tegelikke (mitte tingimuslikke) kohustusi, mis nõuavad võlgnikult tulevikus ühel või mitmel korral põhiosa ja/või intressi maksmist. Koguvälisvõlg on tabelis 8 liigendatud võlainstrumenti ja institutsioonilise sektori järgi, aga ka netovälisvõla järgi (st välisnõuete ja väliskohustuste vahe).

Osas 7.4 on toodud euroala maksebilansi rahaline esitus mitterahaloomeasutuste tehingutega, mis peegeldavad rahaloomeasutuste netovälisestehinguid. Mitterahaloomeasutuste tehingute hulka on arvestatud maksebilansi tehingud, mille kohta ei ole sektoripõhine jaotus saadaval. Need puudutavad jooksev- ja kapitalikontot (veerg 2) ning tuletisinstrumente (veerg 11). Euroala maksebilansi rahalist esitust käsitleva ajakohase meetodilise märkuse võib leida EKP veebilehelt jaotisest „Statistics”. Vt ka 2003. aasta juuni kuubulletääni taustinfo 1.

Osas 7.5 on toodud euroala väliskaubanduse andmed. Andmete allikas on Eurostat. Väärtuste andmed ja mahuindeksid on sesoonselt ja tööpäevade arvuga kohandatud. Osa 7.5 tabeli 1 veergudes 4–6 ja 9–11 toodud jaotus kaubagruppide kaupa vastab üldiste majanduskategooriate liigitusele ning toodete põhiklassidele rahvamajanduse arvepidamise süsteemis. Valmistooted (veerud 7 ja 12) ja nafta (veerg 13) vastavad SITC (standardne väliskaubanduse klassifikaator) Rev. 4 definitsioonile. Geograafiline jaotus (osa 7.5 tabel 3) näitab põhilisi kaubanduspartnereid nii üksikult kui ka piirkondlike gruppide kaupa. Hiina ei hõlma Hongkongi. Mõistete, liigituste, andmete ulatuse ja kajastamise aja erinevuste tõttu pole väliskaubandusandmed (eelkõige impordi andmed) maksebilansi statistikas toodud kaubakirjetega (osad 7.1 ja 7.2) täielikult võrreldavad. Osalt tulenevad nimetatud erinevused kindlustus- ja veoteenuste lisamisest väliskaubanduses imporditud kaupade andmetesse. Vt lähemalt aruandest „Euro area balance of payments and international investment position statistics – 2009 quality report”, EKP, Frankfurt, märts 2010.

Osa 7.5 tabelis 2 esitatud tööstustoodangu impordihinnad ja eksporditava tööstustoodangu tootjahinnad (või välisturule mõeldud tööstustoodangu hinnad) võeti statistikas kasutusele Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. juuli 2005. aasta määrusega (EÜ) nr 1158/2005, millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 1165/98, mis on lühiajalise statistika peamine õiguslik alus. Tööstustoodangu impordihindade indeks hõlmab väljastpoolt euroala imporditud tööstustoodangut, mis käib Euroopa Majandusühenduse majanduse tegevusalade statistilise klassifikaatori jagude B–E alla, ning kõiki importijatest institutsioonilisi sektoreid, v.a kodumajapidamised, valitsused ja mittetulundusühingud. Indeks kajastab kulu, kindlustuse ja veo hinda, v.a impordilõivud ja -maksud, ning viitab eurodes tehtud tegelikele tehingutele, mis on kirjendatud toodete omandiõiguse ülemineku hetkel. Eksporditava tööstustoodangu tootjahinnad sisaldavad kogu tööstustoodangut, mida euroala tootjad ekspordivad otse euroalavälisele turule NACE Rev. 2 jagude B–E all. Hulгимüüjate eksport ja reeksport ei ole kaasatud. Indeks kajastab FOB-hinda eurodes, arvutatuna euroala piiril, sh mistahes kaudsed maksud, v.a käibemaks ja muud mahaarvatavad maksud. Tööstustoodangu impordihinnad ja eksporditava tööstustoodangu tootjahinnad on saadaval tööstuse põhirühmade kaupa vastavalt komisjoni 14. juuni 2007. aasta määrusele (EÜ) nr 656/2007. Vt lähemalt 2008. aasta detsembri kuubulletääni taustinfo 11.

VAHETUSKURSID

Osas 8.1 on EKP poolt euroala kaubanduspartnerite vääringute suhtes arvatud euro nominaalse ja reaalse efektiivse vahetuskursi indeksid, mis põhinevad euro kahepoolsete vahetuskursside kaalutud keskmistel. Positiivne muutus tähistab euro kallinemist. Kaalud tuginevad valmistoodete kaubandusele nimetatud kaubanduspartneritega aastatel 1995–1997, 1998–2000, 2001–2003, 2004–2006 ja 2007–2009, sealjuures arvestatakse kolmanda turu mõju. Euro efektiivsed vahetuskursid saadakse, kui iga perioodi väliskaubanduse osatähtsuse kaaludel põhinevad näitajad seotakse ahelmeetodil iga kolmeaastase perioodi lõpus. Sel viisil saadud efektiivse vahetuskursi indeksi baasperiood on 1999. aasta esimene kvartal. 10 euroalavälist ELi liikmesriiki, Ameerika Ühendriigid, Austraalia, Hiina, Hongkong, Jaapan, Kanada, Lõuna-Korea, Norra, Singapur ja Šveits moodustavad kaubanduspartnerite grupi ehk EER 20, kelle andmete põhjal leitakse efektiivsed vahetuskursid. EER 19 hulka ei kuulu Horvaatia. 20 kõnealust riiki kuuluvad aga omakorda 39 riigist koosnevasse gruppi (EER 39) koos järgmiste riikidega: Alžeeria, Argentina, Brasiilia, Filipiinid, Iisrael, India, Island, Indoneesia, Lõuna-Aafrika, Malaisia, Maroko, Mehhiko, Tai, Taiwan, Tšiili, Türgi, Uus-Meremaa, Venemaa ja Venezuela. Reaalne efektiivne vahetuskurss arvutatakse välja tarbijahinnaindeksi (THI), tootjahinnaindeksi, sisemajanduse koguprodukti deflaatori ning nii töötleva tööstuse kui ka kogumajanduse tööjõu ühikukulu baasil. Töötleva tööstuse ühikukuluga kohandatud efektiivsed vahetuskursid on olemas ainult EER 19 kohta.

Täpsem teave efektiivsete vahetuskursside arvutamise kohta on toodud asjakohases metoodilises märkuses ja EKP üldtoimetises nr 134 (Martin Schmitz, Maarten De Clercq, Michael Fidora, Bemadette Lauro ja Cristina Pinheiro, „Revisiting the effective exchange rates of the euro”, juuni 2012), mida on võimalik alla laadida EKP veebilehelt.

Osas 8.2 esitatud kahepoolsed vahetuskursid on vastavate vääringute viitekursid, st iga päev avaldatavate kursside kuu keskmised. Islandi krooni kohta on viimased andmed 2008. aasta 3. detsembrist, mil kurss oli 290,0 krooni euro kohta.

EUROALAVÄLINE ARENG

Muude ELi liikmesriikide (osa 9.1) kohta käivate statistiliste andmete kogumisel ja koostamisel on järgitud samu põhimõtteid mis euroala andmete puhul. Selle tabeli andmed jooksev- ja kapitalikonto ja koguvälisvõla kohta aga järgivad riiklikke mõisteid ega hõlma eriotstarbelisi finantsettevõtete võlaväärtpabereid. Osas 9.2 toodud andmed Ameerika Ühendriikide ja Jaapani kohta on saadud nende riikide allikatest.

LISAD

EUROSÜSTEEMI RAHAPOLIITILISTE MEETMETE KRONOLOOGIA¹

12. JAANUAR 2012

Euroopa Keskpannga nõukogu otsustab säilitada põhiliste refinantseerimisoperatsioonide pakkumisintressi alammäärana 1,00%, laenamise püsivõimaluse intressimäärana 1,75% ning hoiustamise püsivõimaluse intressimäärana 0,25%.

9. VEEBRUAR 2012

Euroopa Keskpannga nõukogu otsustab säilitada põhiliste refinantseerimisoperatsioonide pakkumisintressi alammäärana 1,00%, laenamise püsivõimaluse intressimäärana 1,75% ning hoiustamise püsivõimaluse intressimäärana 0,25%. Nõukogu annab oma heakskiidu spetsiifilistele riigisestele kõlblikkuskriteeriumitele ja riskiturbe meetmetele, mille alusel võib mitmes riigis eurosüsteemi laenuoperatsioonide tagatisena ajutiselt aktsepteerida täiendavaid krediidinõudeid.

8. MÄRTS, 4. APRILL JA 3. MAI 2012

Euroopa Keskpannga nõukogu otsustab säilitada põhiliste refinantseerimisoperatsioonide pakkumisintressi alammäärana 1,00%, laenamise püsivõimaluse intressimäärana 1,75% ning hoiustamise püsivõimaluse intressimäärana 0,25%.

6. JUUNI 2012

Euroopa Keskpannga nõukogu otsustab säilitada põhiliste refinantseerimisoperatsioonide pakkumisintressi alammäärana 1,00%, laenamise püsivõimaluse intressimäärana 1,75% ning hoiustamise püsivõimaluse intressimäärana 0,25%. Nõukogu teeb samuti otsuse kuni 15. jaanuarini 2013 tehtavate refinantseerimisoperatsioonide pakkumiste üksikasjade ja korra kohta, nimelt otsustab nõukogu jätkata piiramatut mahuga ja fikseeritud intressimääraga pakkumismenetluste kasutamist.

5. JUULI 2012

Euroopa Keskpannga nõukogu otsustab alandada põhiliste refinantseerimisoperatsioonide pakkumisintressi alammäärana 25 baaspunkti võrra 0,75%ni alates operatsioonist, mis teostatakse 11. juulil 2012. Samuti otsustab nõukogu alandada laenamise püsivõimaluse intressimäärana 25 baaspunkti võrra 1,50%ni ja hoiustamise püsivõimaluse intressimäärana 25 baaspunkti võrra 0,00%ni alates 11. juulist 2012.

2. AUGUST 2012

Euroopa Keskpannga nõukogu otsustab säilitada põhiliste refinantseerimisoperatsioonide pakkumisintressi alammäärana 0,75%, laenamise püsivõimaluse intressimäärana 1,50% ning hoiustamise püsivõimaluse intressimäärana 0,00%.

¹ Eurosüsteemi rahapoliitiliste meetmete 1999.–2010. aasta kronoloogia on kirjas EKP vastavate aastate aruannetes.

6. SEPTEMBER 2012

Euroopa Keskpanga nõukogu otsustab säilitada põhiliste refinantseerimisoperatsioonide pakkumisintressi alammäärana 0,75%, laenamise püsivõimaluse intressimäärana 1,50% ning hoiustamise püsivõimaluse intressimäärana 0,00%. Samuti määrab nõukogu kindlaks korra euroala riigivõlakirjade järelturul rahapoliitiliste otsetehingute (*Outright Monetary Transactions*) tegemiseks.

4. OKTOOBER JA 8. NOVEMBER 2012

Euroopa Keskpanga nõukogu otsustab säilitada põhiliste refinantseerimisoperatsioonide pakkumisintressi alammäärana 0,75%, laenamise püsivõimaluse intressimäärana 1,50% ning hoiustamise püsivõimaluse intressimäärana 0,00%.

6. DETSEMBER 2012

Euroopa Keskpanga nõukogu otsustab säilitada põhiliste refinantseerimisoperatsioonide pakkumisintressi alammäärana 0,75%, laenamise püsivõimaluse intressimäärana 1,50% ning hoiustamise püsivõimaluse intressimäärana 0,00%. Nõukogu teeb samuti otsuse kuni 9. juulini 2013 tehtavate refinantseerimisoperatsioonide pakkumiste üksikasjade ja korra kohta, nimelt otsustatakse jätkuvalt kasutada piiramatu mahuga ja fikseeritud intressimääraga pakkumismenetlust.

10. JAANUAR, 7. VEEBRUAR, 7. MÄRTS JA 4. APRILL 2013

Euroopa Keskpanga nõukogu otsustab säilitada põhiliste refinantseerimisoperatsioonide pakkumisintressi alammäärana 0,75%, laenamise püsivõimaluse intressimäärana 1,50% ning hoiustamise püsivõimaluse intressimäärana 0,00%.

2. MAI 2013

Euroopa Keskpanga nõukogu otsustab alandada eurosüsteemi põhiliste refinantseerimisoperatsioonide pakkumisintressi alammäär 25 baaspunkti võrra 0,50%ni alates operatsioonist, mis teostatakse 8. mail 2013. Peale selle otsustatakse alandada laenamise püsivõimaluse intressimäär 50 baaspunkti võrra 1,00%ni alates 8. maist 2013 ning säilitada hoiustamise püsivõimaluse intressimäärana 0,00%. Nõukogu teeb samuti otsuse kuni 8. juulini 2014 teostatavate refinantseerimisoperatsioonide pakkumiste üksikasjade ja korra kohta, nimelt otsustatakse jätkuvalt kasutada piiramatu mahuga ja fikseeritud intressimääraga pakkumismenetlust.

6. JUUNI, 4. JUULI, 1. AUGUST, 5. SEPTEMBER JA 2. OKTOOBER 2013

Euroopa Keskpanga nõukogu otsustab säilitada põhiliste refinantseerimisoperatsioonide pakkumisintressi alammäärana 0,50%, laenamise püsivõimaluse intressimäärana 1,00% ning hoiustamise püsivõimaluse intressimäärana 0,00%.

7. NOVEMBER 2013

Euroopa Keskpanga nõukogu otsustab alandada põhiliste refinantseerimisoperatsioonide pakkumisintressi alammäära 25 baaspunkti võrra 0,50%ni alates operatsioonist, mis teostatakse 13. novembril 2013. Peale selle otsustatakse alandada laenamise püsivõimaluse intressimäära 25 baaspunkti võrra 0,75%ni alates 13. novembrist 2013 ning säilitada hoiustamise püsivõimaluse intressimäärana 0,00%. Nõukogu teeb samuti otsuse kuni 7. juulini 2015 tehtavate refinantseerimisoperatsioonide pakkumiste üksikasjade ja korra kohta, nimelt otsustatakse jätkuvalt kasutada piiramatu mahuga ja fikseeritud intressimääraga pakkumismenetlust.

5. DETSEMBER 2013 NING 9. JAANUAR, 6. VEEBRUAR JA 6. MÄRTS 2014

Euroopa Keskpanga nõukogu otsustab säilitada põhiliste refinantseerimisoperatsioonide pakkumisintressi alammäärana 0,25%, laenamise püsivõimaluse intressimäärana 0,75% ning hoiustamise püsivõimaluse intressimäärana 0,00%.

5. JUUNI 2014

Euroopa Keskpanga nõukogu otsustab alandada põhiliste refinantseerimisoperatsioonide pakkumisintressi alammäära 10 baaspunkti võrra 0,15%ni alates operatsioonist, mis teostatakse 11. juunil 2014. Lisaks otsustab ta alandada alates 11. juunist 2014 laenamise püsivõimaluse intressimäära 35 baaspunkti võrra 0,40%ni ja hoiustamise püsivõimaluse intressimäära 10 baaspunkti võrra -0,10%ni. Nõukogu otsustab võtta ka täiendavad mittestandardised meetmed, eelkõige 1) teostada mitu sihtotstarbelist pikemaajalist refinantseerimisoperatsiooni, mille tähtaeg on 2018. aasta septembris, et soodustada pankade laenuandmist mittefinantsteenuseid pakkuvale erasektorile intressimääraga, mis kehtestatakse vastava operatsiooni kogu kestuseks ning on sama, mis sel ajal kehtiv eurosüsteemi põhiliste refinantseerimisoperatsioonide intressimäär, pluss fikseeritud vahemik 10 baaspunkti ulatuses; 2) jätkata põhiliste refinantseerimisoperatsioonide teostamist piiramatu mahuga ja fikseeritud intressimääraga pakkumismenetlusena vähemalt kuni 2016. aasta detsembris lõppeva kohustusliku reservi arvestusperioodi lõpuni; 3) korraldada enne 2016. aasta detsembris lõppeva kohustusliku reservi arvestusperioodi lõppu jaotatavad kolmekuulised pikemaajalised refinantseerimisoperatsioonid piiramatu mahuga ja fikseeritud intressimääraga pakkumismenetlusena; 4) peatada iganädalased peenhäälestusoperatsioonid, millega kõrvaldatakse väärtpaberituruprogrammiga lisatud likviidsus; 5) intensiivistada ettevalmistusi otseostudeks varaga tagatud väärtpaberite turul.

3. JUULI JA 7. AUGUST 2014

Euroopa Keskpanga nõukogu otsustab säilitada põhiliste refinantseerimisoperatsioonide pakkumisintressi alammäärana 0,15%, laenamise püsivõimaluse intressimäärana 0,40% ning hoiustamise püsivõimaluse intressimäärana -0,10%.

4. SEPTEMBER 2014

Euroopa Keskpanga nõukogu otsustab alandada põhiliste refinantseerimisoperatsioonide pakkumisintressi alammäära 10 baaspunkti võrra 0,05%ni alates operatsioonist, mille arvelduspäev on 10. septembril 2014. Lisaks otsustab nõukogu alandada alates 10. septembrist 2014 laenamise püsivõimaluse intressimäära 10 baaspunkti võrra 0,30%ni ning hoiustamise püsivõimaluse intres-

simäära 10 baaspunkti võrra $-0,20\%$ ni. Samuti otsustab ta 1) osta varaga tagatud väärtpaberite ostuprogrammi raames (ABSPP) laia portfelli lihtsaid ja läbipaistvaid varaga tagatud väärtpabereid (ABS) koos tagatisvaraga, mis koosnevad nõuetest euroala mittefinantsteenuseid pakkuva erasektori vastu, ning 2) osta uue kaetud võlakirjade ostukava (CBPP3) raames laia portfelli eurodes nomineeritud kaetud võlakirju, mille on emiteerinud euroalal asuvad rahaloomeasutused. Mõlema programmi raames hakkavad sekkumised toimuma 2014. aasta oktoobris.

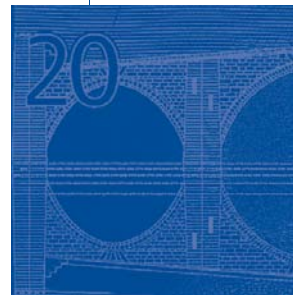
2. OKTOOBER 2014

Euroopa Keskpanga nõukogu otsustab säilitada põhiliste refinantseerimisoperatsioonide pakkumisiintressi alammäärana $0,05\%$, laenamise püsivõimaluse intressimäärana $0,30\%$ ning hoiustamise püsivõimaluse intressimäärana $-0,20\%$. Lisaks teeb ta otsuse varaga tagatud väärtpaberite ja kaetud võlakirjade ostukavade üksikasjade kohta.

6. NOVEMBER JA 4. DETSEMBER 2014

Euroopa Keskpanga nõukogu otsustab säilitada põhiliste refinantseerimisoperatsioonide pakkumisiintressi alammäärana $0,05\%$, laenamise püsivõimaluse intressimäärana $0,30\%$ ning hoiustamise püsivõimaluse intressimäärana $-0,20\%$.

TARGET (ÜLEEUROOPALINE AUTOMATISEERITUD REAALAJALINE BRUTOARVELDUSTE KIIRÜLEKANDESÜSTEEM)

TARGET2¹ on oluline vahend euroala lõimunud rahaturu edendamisel, mis on ühtse rahapoliitika tõhusa teostamise eeltingimus. Ühtlasi aitab see euroala finantsturgudel lõimuda. TARGET2 saab kasutada suur hulk osalejaid. Üle 1000 krediitiasutuse Euroopas kasutab TARGET2 enda, teiste (kaudsete) osalejate või oma klientide nimel maksete tegemiseks. Kui võtta arvesse ka pankade filiaalid ja tütarettevõtted, on TARGET2ga seotud peaaegu 57 000 panka maailmas (ja seega ka kõik nende pankade kliendid).

Süsteemi TARGET2 abil tehakse suurmakseid ja ajakriitilisi makseid, milleks on näiteks maksed muude pankadevaheliste ülekandesüsteemide (nt CLS, EURO1) arvelduste hõlbustamiseks, ning arveldatakse rahaturu-, välisvaluuta- ja väärtapaberitehinguid. Seda kasutatakse ka väiksemate kliendimaksete sooritamiseks. TARGET2 tehinguid iseloomustab päevisisene lõplikkus ja süsteemis osaleja kontole krediteeritud vahendeid saab kohe kasutada muudeks makseteks.

TARGET2 MAKSEVOOD

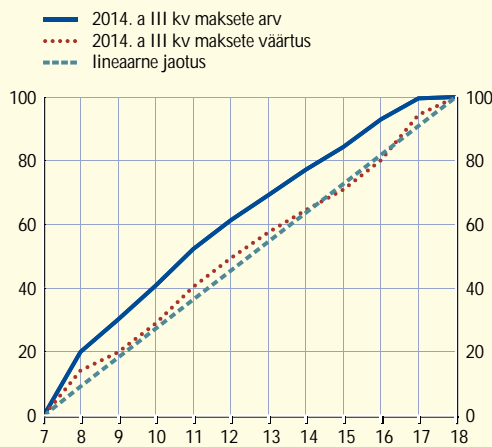
2014. aasta kolmandas kvartalis arveldati TARGET2s 22 205 429 tehingut kogusummas 120 886 miljardit eurot. Päevas arveldati keskmiselt 336 446 tehingut 1832 miljardi euro väärtuses. Kõnealusel kvartalis oli maksevoog TARGET2s suurim 30. septembril, mil töödeldi 485 239 makset. TARGET2 säilitas eurodes arveldavate suurmakesüsteemide turul liidripositsiooni, arvestades et maksete arvult oli TARGET2 turuosa 61% ja väärtuselt 91%. TARGET2 turuosa suurus kinnitab pankade suurt huvi arveldada keskpangarahas. Pankadevaheliste maksete osakaal oli maksete puhul 40% ja väärtuse puhul 91%. Süsteemis töödeldud pankadevaheliste maksete keskmine summa oli 12,5 miljonit eurot ning keskmine kliendimaksete summa 0,8 miljonit eurot. 67% maksetest moodustasid alla 50 000 euro suurused maksed, 13% maksetest oli väärtusega üle 1 miljoni euro. Üle 1 miljardi euro suuruseid makseid oli päevas keskmiselt 194. Kõik need näitajad on sarnased eelmise kvartali näitajatega.

MAKSETE ARVU JA VÄÄRTUSTE PÄEVISISENE JAGUNEMINE

Joonisel on näidatud TARGET2 maksevoogude päevisisene jagunemine 2014. aasta kolmandas kvartalis, s.o töödeldud maksete keskmine arv ja väärtus (protsendina koguarvust ja -väärtusest) konkreetsetel kellaegadel. Maksete arvu kõver ületab selgelt lineaarset jaotust: kell 13.00 Kesk-Euroopa aja järgi oli arveldatud 70% maksetest; tund enne TARGET2 sulgemist jõudis näitaja 99,7%ni. Väärtuste kõver jääb kuni päeva keskpäigani lineaarsest jaotusest pisut ülespoole: kell 13.00 Kesk-Euroopa aja järgi oli vahetatud 57% väärtusest. Seejärel nihkub kõnealusel kõver lineaarsele jaotusele veidi lähemale, mis viitab sellele, et suuremad maksed arveldatakse TARGET2 tööpäeva lõpu poole.

Joonis 1. Päevisisene jagunemine

(protsentides)

Allikas: EKP.

¹ TARGET2 on teise põlvkonna TARGET, mida hakati kasutama 2007. aastal.

TARGET2 KÄIDELDAVUS JA JÕUDLUS

2014. aasta kolmandas kvartalis oli TARGET2 käideldavus 100%. TARGET2 käideldavuse arvutamisel võetakse arvesse vahejuhtumeid, mis takistavad täielikult maksete töötlemist kümme minutit või kauem TARGET2 tööpäeval kell 7.00–18.45 (Kesk-Euroopa aeg). Kõik maksed, mis tuleb kokkulepitud teenindustaseme² rahuldamiseks tavapäraselt teha, töödeldi vähem kui viie minutiga; seega täideti täielikult kõik süsteemile seatud ootused.

Tabel 1. Süsteemides TARGET2 ja EURO1 töödeldud maksejuhised: tehingute arv

(maksete arv)					
	2013 III kv	2013 IV kv	2014 I kv	2014 II kv	2014 III kv
TARGET2					
Koguarv	22 827 447	23 840 793	22 839 642	22 676 262	22 205 429
Päeva keskmine	345 870	372 512	368 381	365 746	336 446
EURO1 (EBA Clearing)					
Koguarv	15 919 832	15 802 209	14 491 603	14 632 429	14 246 682
Päeva keskmine	241 210	246 910	233 736	236 007	215 859

Märkus. Et parandada TARGET2 andmete kvaliteeti, võeti 2013. aasta jaanuaris kasutusele uus andmete kogumise ja esitamise meetoodika. Muudatuse tulemusel langesid väärtuspõhised näitajad. Sellega tuleks arvestada, kui võrrelda andmeid, mis pärinevad muudatuse jõustumise päeva eelsest ajast, ja hilisemaid andmeid.

Tabel 2. Süsteemides TARGET2 ja EURO1 töödeldud maksejuhised: tehingute väärtus

(mld EUR)					
	2013 III kv	2013 IV kv	2014 I kv	2014 II kv	2014 III kv
TARGET2					
Koguväärtus	121 18	124 07	123 84	127 675	120 886
Päeva keskmine	1 836	1 939	1 966	2 059	1 832
EURO1 (EBA Clearing)					
Koguväärtus	11 676	11 695	11 757	11 545	11 406
Päeva keskmine	177	183	187	186	173

Märkus. Vt tabeli 1 märkus.

² Kõrvalsüsteemiliidest tulevate maksete tegemise protseduurid on ühed neist, mis jäetakse TARGET2 jõudluse mõõtmisest välja. Rohkem teavet jõudluspõhiste näitajate kohta: <http://www.ecb.europa.eu/paym/t2/professional/indicators/html/index.en.html>.

EUROOPA KESKPANGA VÄLJAANDED

EKP koostab mitmeid väljaandeid, mis annavad teavet tema põhiliste tegevusvaldkondade kohta: rahapoliitika, statistika, makse- ja väärtpaberiarveldussüsteemid, finantsstabiilsus ja -järelvalve, rahvusvaheline ja Euroopa koostöö ning õigusküsimused. EKP väljaanded on muu hulgas järgmised:

PÕHIKIRJAJÄRGSED VÄLJAANDED

- aastaaruanne
- lähenemisaruanne
- kuubülletään

UURIMUSED

- õigusosalased teadustoimetised („Legal Working Paper Series”)
- üldised toimetised („Occasional Paper Series”)
- uuringute bülletäänid („Research Bulletin”)
- teadustoimetised („Working Paper Series”)

MUUD / KONKREETSE ÜLESANDEGA SEOTUD VÄLJAANDED

- „Enhancing monetary analysis”
- „Financial integration in Europe”
- „Financial Stability Review”
- „Statistics Pocket Book”
- „Euroopa Keskpang: ajalugu, roll ja ülesanded”
- „The international role of the euro”
- „Rahapoliitika rakendamine euroalal” (ülddokumentatsioon)
- „EKP rahapoliitika”
- „The payment system”

EKP avaldab ka brošüüre ja teabematerjale mitmesuguste teemade kohta (näiteks europangatähed ja -mündid) ning seminaride ja konverentside materjale.

Euroopa Keskpanga ja Euroopa Rahainstituudi (EKP eelkäija 1994–1998) avaldatud dokumentide täielik nimekiri (ja PDF-vormingus dokumendid) on saadaval EKP veebilehel <http://www.ecb.europa.eu/pub/>. Keelekoodid tähistavad keeli, milles väljaanne saadaval on.

SÕNASTIK

Käesolev sõnastik sisaldab kuubülletäanis sageli kasutatavate mõistete valikut. Põhjalikum ja üksikasjalikum sõnastik asub EKP kodulehel (www.ecb.europa.eu/home/glossary/html/index.en.html).

Allahindamine: rahaloomeasutuse bilansis dokumenteeritud laenude väärtuse alandamine, kui leitakse, et osa laenu ei ole võimalik tagasi saada.

Autonoomsed likviidsustegurid: likviidsustegurid, mis ei tulene tavaliselt rahapoliitiliste instrumentide kasutamisest. Need hõlmavad näiteks ringluses olevaid pangatähti, valitsuse hoiuseid keskpangas ja keskpanga netovälisvara.

Avaturuoperatsioon: keskpanga algatusel tehtud finantsturuoperatsioon. Need operatsioonid hõlmavad pöördtehinguid, otsetehinguid ja fikseeritud intressimääraga hoiuste või võlasertifikaatide emiteerimist või valuutavahetustehinguid. Avaturuoperatsioonid võivad likviidsust suurendada või vähendada.

Deflatsioon: väga paljude tarbekaupade ja olmeteenuste hindade märkimisväärne ja püsiv langus, mis jääb kestma tänu tuleviku hinnaootustele.

Disinflatsioon: aeglustuv inflatsioon, mis võib viia ajutiste negatiivsete inflatsioonimääradeni.

Eelarvepositsiooniväline võlamuutus (valitsussektor): valitsussektori eelarvepuudujäägi ja valitsussektori võla muutuse vaheline erinevus.

Eelarve puudujäägi suhtarv (valitsussektor): valitsussektori eelarvepuudujäägi suhe SKPsse jooksvates turuhindades. Selle kohta kehtib üks eelarvedistsipliini kriteeriumidest, mis on sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 126 lõikes 2, et teha kindlaks ülemäärase eelarvepuudujäägi olemasolu. Seda nimetatakse ka valitsussektori eelarve puudujäägi suhtarvuks.

Eelarve puudujääk (valitsussektor): valitsussektori netolaenuvõtmine, st valitsussektori kogutulude ja -kulude erinevus.

Eeldatav volatiilsus: vara (nt aktsia või võlakirja) hinna muutuse oodatav kõikumine (s.o standardhälve). Eeldatava volatiilsuse võib tuletada vara hinnast, aegumispäevast ja optiooni täitmishinnast, samuti riskivabast tulumäärast, kasutades sellist optiooni hinnakujunduse mudelit nagu Black-Scholes'i mudel.

Eelkommunikatsioon: keskpanga teadaanne rahapoliitika suunitluse kohta seoses baasintressimäärade edasise arenguga.

EKP baasintressimäärad: EKP nõukogu kehtestatud intressimäärad, mis kajastavad EKP rahapoliitilist hoiakut. Need on põhiliste refinantseerimisoperatsioonide, laenamise ja hoiustamise püsivõimaluste intressimäärad.

EONIA (euroala pankadevahelise üleööturu keskmine aastaintressimäär): tehingutel põhinev intressimäär, mis kehtib euroala pankadevahelisel üleööturul. See arvutatakse osalevate pankade poolt avaldatud eurodes nomineeritud tagamata üleöolaenutehingute intressimäärade kaalutud keskmisena.

ERM2 (vahetuskursimehhanism 2): vahetuskursikokkulepe, mis loob raamistiku vahetuskursipoliitika koostööle euroala riikide ning majandus- ja rahaliidu kolmandas etapis mitteosalevate ELi liikmesriikide vahel.

EURIBOR (euro üleeuroopaline pankadevaheline intressimäär): intressimäär, millega esmaklassiline pank on nõus laenama (eurodes nomineeritud) raha teisele esmaklassilisele pangale. EURIBOR arvutatakse iga päev eri tähtaegade (kuni 12 kuud) hoiuste puhul teatavate pankade intressimäärade põhjal.

Euroala: neid ELi liikmesriike hõlmav ala, kus vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingule on ühisrahana kasutusele võetud euro.

Euroala ostujuhtide uuringud: töötleva tööstuse ja teenindussektori ettevõtlustingimuste uuring, mis on korraldatud mitmes euroala riigis ja mida kasutatakse indeksite arvutamiseks. Euroala töötleva tööstuse ostujuhtide indeks (PMI) on kaalutud näitaja, mis on arvutatud toodanguindeksite, uute tellimuste, hõive, tarnetähtaegade ja valmistoodangu varu alusel. Teenindussektori uuringus esitatakse küsimusi äritegevuse, oodatava tulevase äritegevuse, täitmata tellimuste, uute sissetulevate tellimuste, hõive, sisendhindade ja müügihindade kohta. Euroala liitindeks arvutatakse töötleva tööstuse ja teenindussektori uuringute tulemuste ühendamise teel.

Euro efektiivsed vahetuskursid (nominaal-/reaalkurss): euroala põhiliste kaubanduspartnerite vääringute ja euro kahepoolsete vahetuskursside kaalutud keskmised. Euro efektiivsed vahetuskursid arvutatakse kaubanduspartnerite eri rühmade põhjal: EER-20 sisaldab 10 euroalavälist ELi liikmesriiki ja 10 kaubanduspartnerit väljastpoolt ELi ning EER-40 sisaldab EER-20 ja veel 20 riiki. Vääringute kaalud kajastavad iga partnerriigi osa euroala kaubanduses (valmistooded) ja näitavad konkurentsi kolmandatel turgudel. Euro reaalne efektiivne vahetuskurss on euro nominaalne efektiivne vahetuskurss, mis on kohandatud välismaiste hindade või kulude kaalutud keskmisega (võrrelduna kodumaiste hindade ja kuludega). Seega on see hinna ja kulude konkurentsivõime mõõtühik.

Euroopa Komisjoni uuringud: Euroopa Komisjoni nimel igas ELi liikmesriigis korraldatud ühtlustatud ettevõtlus- ja tarbijauuringud. Uuringute küsimustikud esitatakse töötleva tööstuse, ehitus-, jaekaubandus- ja teenindussektori ettevõtete juhtidele, samuti tarbijatele. Igakuise uuringu põhjal arvutatakse liitnäitajad, mis koondavad ühte indikaatorisse (usaldusnäitaja) mitmele erinevale küsimusele antud vastused.

Eurosüsteem: keskpangandussüsteem, mis koosneb Euroopa Keskpangast ja nende ELi liikmesriikide keskpankadest, kelle vääring on euro.

Fikseeritud intressimääraga pakkumismenetlus: pakkumismenetlus, kus keskpank on intressimäära ette andnud ja osapooled esitavad pakkumisi summas, millega nad soovivad sooritada tehingut fikseeritud intressimäära juures.

Finantskonto: maksebilansi konto, mis hõlmab kõiki tehinguid otse- ja portfelliinvesteeringute, tuletusinstrumentide, muude investeeringute ja reservvaradega residentide ja mitteresidentide vahel.

Finantskontod: rahvamajanduse (või euroala) arvepidamise osa, milles kajastatakse finantspositsioone (varud või bilansid), finantsstehinguid ja muid muutusi eri institutsionaalsetes sektorites finantsvara liigi kaupa.

Finantsvahendusettevõtte: ettevõtte, mille põhitegevus on teha väärtpaberistamistehinguid. Täpsemalt emiteerib finantsvahendusettevõtte turukõlblikke väärtpabereid, mida pakutakse müügiks

üldsusele või müüakse erapaigutustena. Need väärtpaberid tagatakse finantsvahendusettevõtte varaportfelliga (tavaliselt laenud). Mõnel juhul võib väärtpaberistamistehinguga olla seotud mitu finantsvahendusettevõtet: ühel on väärtpaberistatud varad ja teine emiteerib kõnealuste varadega tagatud väärtpaberid.

Hinnastabiilsus: EKP nõukogu määratluse kohaselt ühtlustatud tarbijahinnaindeksi alla 2% suurune aastakasv euroalal. EKP nõukogu on ühtlasi selgelt väljendanud, et hinnastabiilsuse tagamise nimel on tema eesmärk hoida inflatsioonimäärad keskpikas plaanis alla 2%, kuid selle lähedal.

Hoiustamise püsivõimalus: eurosüsteemi püsivõimalus, mis laseb kõlblikel osapooltel kasutada omal algatusel üleõhoiustamist enda riigi keskpangas. Hoiuste eest makstakse eelnevalt kindlaksmääratud määraga intressi, mis võetakse tavaliselt üleööturu intressimäärade aluseks.

Hüvitis töötaja või töötatud tunni kohta: (rahaline või mitterahaline) koguhüvitis, mida tööandja tasub töötajale, st brutopalk, preemiad, ületunnitöö tasud ja tööandja tasutavad sotsiaalkindlustusmaksed jagatuna töötajate või töötatud tundide koguarvuga.

Inflatsioon: üldise hinnataseme, nt tarbijahinnaindeksi tõus.

Inflatsiooniga indekseeritud riigivõlakirjad: valitsussektori emiteeritud võlaväärtpaberid, mille kupongimaksud ja põhisumma on seotud kindla tarbijahinnaindeksiga.

Investeeringufondid (v.a rahaturufondid): finantsasutused, kes koondavad üldsuselt saadud kapitali ja investeerivad seda finants- ja mittefinantsvaradesse. Vt ka rahaloomeasutused.

Jooksevkonto: maksebilansi konto, mis hõlmab kõiki kaupade ja teenustega seotud tehinguid ning tulu- ja jooksevülekandeid residentide ja mitteresidentide vahel.

Jooksevülekannete konto: tehniline maksebilansi konto, kus kirjendatakse tegelike ressursside või finantsvarade väärtus, kui need kantakse üle midagi vastu saamata. Jooksevülekanded hõlmavad kõiki ülekandeid, mis ei ole kapitaliülekanded.

Kapitalikonto: maksebilansi konto, mis hõlmab kõiki kapitaliülekandeid ja mittetoodetud mittefinantsvarade soetamis- ja realiseerimistehinguid residentide ja mitteresidentide vahel.

Kapitalikontod: rahvamajanduse (või euroala) arvepidamise osa, milles kajastatakse netoväärtuse muutusi, mis tulenevad netosäästust, netokapitaliülekannetest ja mittefinantsvarade neto-soetamisest.

Keskкурс: vahetuskursimehhanismi ERM2 iga vääringu vahetuskurs euro suhtes, mille ümber seatakse ERM2 kõikumispiirid.

Kindlustusseltsid ja pensionifondid: kõik finantsasutused ja kvaasiettevõtted, kes tegelevad peamiselt riskide koondamisest tuleneva finantsvahendusega.

Koguvälisvõlg: majanduse tegelikud (st mittetingimuslikud) jooksvad täitmata kohustused, mis nõuavad tulevikus mingil hetkel põhiosa ja/või intressi maksmist mitteresidentidele.

Kohustusliku reservi nõue: nõue, mille kohaselt asutustel peab olema arvestusperioodil keskpangas kohustuslik reserv. Nõude täitmist kontrollitakse reservikonto keskmise päevasaldo alusel arvestusperioodi jooksul.

Kollektiivlepinguga määratud palkade indeks: mõõdab kollektiivselt peetud läbirääkimiste otsest tulemust põhipalga (st palk ilma preemiateta) alusel euroala tasandil. See viitab kuupalkade eeldatavale keskmisele muutusele.

Kutseliste prognoosijate küsitlus (ingl Survey of Professional Forecasters): EKP alates 1999. aastast korraldatud kvartaalne küsitlus, mille eesmärk on koguda ELis asuvate finants- ja mittefinantsorganisatsioonide ekspertidelt makromajanduslikke prognoose euroala inflatsiooni, SKP reaalkasvu ja töötuse kohta.

Laenamise püsivõimalus: eurosüsteemi püsivõimalus, mis võimaldab kõlblikel osapooltel saada omal algatusel oma riigi keskpangalt eelnevalt kindlaksmääratud intressimääraga üleölaenu, mis antakse pöördtehinguna. Laenamise püsivõimaluse raames väljastatud laenude intressimäär on tavaliselt üleöoturu intressimäärade ülempiir.

Laenuvajadus (valitsussektor): valitsussektori netolaenuvõtmine.

Laiendatud kredidivõimaluste pakkumine: finantskriisi ajal EKP/eurosüsteemi võetud mittestandardised meetmed, mille eesmärk on toetada rahastamistingimusi ja kredidivooge suuremal määral võrreldes sellega, mida oleks võimalik saavutada EKP baasintressimäärade langetamise teel.

Likviidsuse vähendamise operatsioon: operatsioon, mille kaudu eurosüsteem vähendab likviidsust, et karpida ülelikviidsust või tekitada likviidsuspuudujääk. Selliseid operatsioone saab teha võlasertifikaatide emiteerimise või tähtjaliste hoiuste kaudu.

M1: kitsas rahaagregaat, mis koosneb ringluses olevast sularahast ning üleöhoiustest rahaloomeasutustes ja keskvalitsuses (nt postkontoris või riigikassas).

M2: keskmine rahaagregaat, mis koosneb M1st, kuni kolmekuulise etteteatamistähtajaga lõpetatavatest hoiustest (st lühiajalised säästuhoiused) ning kuni kaheaastase lepingulise tähtajaga hoiustest (st lühitähtjalised hoiused) rahaloomeasutustes ja keskvalitsuses.

M3: lai rahaagregaat, mis koosneb M2st, turukõlblikest instrumentidest, eelkõige tagasiostulepingutest, rahaturufondide osakutest ning rahaloomeasutuste emiteeritud kuni kaheaastase tähtajaga võlaväärtpaberitest.

M3 kasvu kontrollväärtus: M3 aastakasv, mis vastab keskpika aja jooksul hinnastabiilsusele.

Mahakandmine: rahaloomeasutuse bilansis dokumenteeritud laenude väärtuse kustutamine, kui leitakse, et tervet laenu ei ole võimalik tagasi saada.

Maksebilanss: statistiline aruanne, milles võetakse kokku ühe riigi majandustehingud ülejäänud maailmaga teatud perioodi jooksul.

Muud investeringud: maksebilansi ja rahvusvahelise investeerimispositsiooni kirje, mis hõlmab mitteresidentide finantstehinguid/-positsioone seoses kaubanduskrediidi, hoiuste, laenude ja teiste debitorsete/kreditorsete võlgnevustega.

Muutuva intressimääraga pakkumismenetlus: pakkumismenetlus, kus osapooled pakuvad nii rahasummat kui ka intressimäära, millega nad soovivad keskpangaga tehingut sooritada.

Omandiväärtpaberid: väärtpaberid, mis esindavad osalust ettevõttes ning kujutavad endast väärtpaberibörsidel kaubeldavaid aktsiaid (noteeritud aktsiad), mittenoteeritavaid aktsiaid ja muid aktsia- ja osakapitali vorme. Omandiväärtpaberid toodavad tavaliselt tulu dividendidena.

Ostujõu pariteet: kurss, millega üks vääring arvestatakse ümber teise vääringusse, et ühtlustada kahe vääringu ostujõud. Selleks kõrvaldatakse asjaomastes riikides kehtivate hinnatasemetega erinevused. Lihtsaimal kujul näitab ostujõu pariteet ühe ja sama kauba või teenuse hindade suhet eri riikide omavääringus.

Otseinvesteeringud: piiriülene investeering, mille eesmärk on omandada teises riigis resident- ses ettevõttes püsiv osalus (praktikas omandatakse omandiõiguste teostamiseks tavaliselt vähemalt 10% lihtaktsiastest/-osadest või hääleõiguslikest aktsiastest/osadest). Otseinvesteeringutena käsitletakse investeeringuid aktsia-/osakapitali, taasinvesteeritud tulu ja muid ettevõtete vahelisi kapitalipaigutusi. Otseinvesteeringute kontrol kajastatakse euroala residentide poolt välismaal omandatud netovarasid („välismaine otseinvesteering”) ning mitteresidentide poolt euroalal omandatud netovarasid („euroala otseinvesteering”).

Pakkumisintressi alammäär: madalaim intressimäär, millega **osapooled** võivad teha pakkumisi muutuva intressimääraga pakkumismenetlustes.

Pakkumisintressi ülemmäär: kõrgeim intressimäär, millega **osapooled** võivad teha pakkumisi muutuva intressimääraga ja likviidsust vähendavates pakkumismenetlustes.

Pankade laenu-tegevuse uuringud: laenupoliitikat käsitlev kvartaliuuring, mida eurosüsteem korraldab alates 2003. aasta jaanuarist. Kvalitatiivses uuringus esitatakse eelnevalt määratletud euroala pankadest koosnevale valimile küsimusi ettevõtete ja kodumajapidamiste laenuõuete, -tingimuste ja -nõudluse arengu kohta.

Piiramatu mahuga ja fikseeritud intressimääraga pakkumismenetlus: pakkumismenetlus, kus keskpank on intressimäära ette andnud (fikseeritud intressimäär) ja osapooled esitavad pakkumisi summas, millega nad soovivad sooritada tehingut fikseeritud intressimäära juures, teades ette, et kõik pakkumised rahuldatakse (täielik jaotus).

Pikemaajaline refinantseerimisoperatsioon: eurosüsteemi avaturuoperatsioon, mille tähtaeg on pikem kui üks nädal ja mis sooritatakse pöördtehinguna. Regulaarsete igakuiste operatsioonide tähtaeg on kolm kuud. 2007. aasta augustis alanud finantsturgude tormilise arengu ajal sooritati erineva sagedusega täiendavaid operatsioone, mille tähtajad ulatusid ühest arvestusperioodist 36 kuuni.

Portfelliinvesteering: euroala residentide netotehingud ja/või -positsioonid väärtpaberites, mille on emiteerinud euroala mitteresidendid („varad”), ja mitteresidentide netotehingud ja/või -positsioonid väärtpaberites, mille on emiteerinud euroala residendid („kohustused”). Sisaldab omandiväärtpabereid ja võlaväärtpabereid (võlakirju ja rahaturuinstrumente). Tehinguid kajastatakse tegelikult makstud või saadud hinnas, millest on maha arvatud komisjonitasud ja muud kulud. Portfellivarana käsitlemiseks peab osalus ettevõttes olema vähem kui 10% hääleõiguslikest lihtaktsiastest.

Põhiline refinantseerimisoperatsioon: eurosüsteemi poolt pöördtehinguna sooritatav korralline avaturuoperatsioon. Need operatsioonid sooritatakse nädalaste tavapakkumismenetlustena ja nende tähtaeg on tavaliselt üks nädal.

Pöördtehing: operatsioon, millega liikmesriigi keskpank ostab või müüb repotehingu alusel vara või sooritab tagatise vastu laenuoperatsioone.

Rahaloomeasutused: finantsasutused, mis koos moodustavad euroala rahaloome sektori. Need hõlmavad a) eurosüsteemi; b) residentidest krediitiasutusi (nagu ELi õiguses määratletud); c) kõiki teisi finantsasutusi, kes võtavad üksustelt, välja arvatud rahaloomeasutustelt, vastu hoiuseid ja/või nende lähedasi asendajaid ning annavad (vähemalt majanduslikus mõttes) oma arvel ja nimel laenu ja/või investeerivad väärtpaberitesse, ja e-raha asutusi, mis tegelevad peamiselt finantsvahendusega, väljastades e-raha, ning d) rahaturufonde, st ühisinvesteeringuettevõtjad, kes investeerivad lühiajalistesse ja väikese riskiga instrumentidesse.

Rahaloomeasutuste intressimäärad: intressimäärad, mida residentidest krediitiasutused ja teised rahaloomeasutused (v.a keskpankad ja rahaturufondid) kohaldavad eurodes nomineeritud hoiustele ja laenudele euroala residentidest kodumajapidamiste ning mittefinantsettevõtete puhul.

Rahaloomeasutuste krediit euroala residentidele: rahaloomeasutuste väljastatud laenud euroala residentidest mitterahaloomeasutustele (sh valitsus- ja erasektorile) ning rahaloomeasutuste käes olevad euroala residentidest mitterahaloomeasutuste emiteeritud väärtpaberid (aktsiad, muud omandiväärtpaberid ja võlaväärtpaberid).

Rahaloomeasutuste netovälisvarad: euroala rahaloomeasutuste sektori välisvarad (näiteks kuld, välisvaluuta pangatähed ja mündid, euroalaväliste residentide emiteeritud väärtpaberid ning euroalaväliste residentidele väljastatud laenud), millest on maha arvatud euroala rahaloomeasutuste sektori väliskohustused (näiteks euroalaväliste residentide hoiused, tagasiostulepingud, rahaturufondide osakud ja rahaloomeasutuste emiteeritud kuni kaheaastase tähtajaga võlaväärtpaberid).

Rahaloomeasutuste pikemaajalised finantskohustused: üle kaheaastase lepingulise tähtajaga hoiused, üle kolmekuuse etteteatamistähtajaga lõpetatavad hoiused, euroala rahaloomeasutuste emiteeritud võlaväärtpaberid algse tähtajaga üle kahe aasta ning euroala rahaloomeasutuste sektori kapital ja reservid.

Rahaloomeasutuste sektori konsolideeritud bilanss: bilanss, mis saadakse rahaloomeasutuste omavaheliste positsioonide (nt rahaloomeasutuste omavahelised laenud ja hoiused) tasaarveldamisel rahaloomeasutuste koondbilansis. Bilansis esitatakse statistiline teave rahaloomeasutuste sektori varade ja kohustuste kohta, mis on seotud sellesse sektorisse mittekuuluvate euroala residentidega (st valitsussektor ja muud euroala residendid) ning euroalaväliste residentidega. See on peamine statistikaallikas rahaagregaatide arvutamiseks ning M3 vastaskirjete regulaarse analüüsi alus.

Rahvusvaheline investeerimispositsioon: majanduse rahuldamata netofinantsnõuded (või täitmata finantskohustused) välismaailma vastu, esitatuna nende väärtuse ja sisu järgi.

Rahvusvahelised reservid: välisvarad, mis on keskpankadele ja teistele sarnastele rahandusasutustele kergesti kättesaadavad ning mida nad kontrollivad, et otseselt finantseerida või reguleerida maksete tasakaalustamatuse ulatust valuutaturgudele sekkumise kaudu. Euroala rah-

vusvahelised reservid koosnevad mitteeurodes nomineeritud nõuetest euroalaväliste residentide vastu, kullast, Rahvusvahelise Valuutafondi arvestusühikutest (SDRid) ning eurosüsteemi poolt Rahvusvahelises Valuutafondis hoitavast reservist.

Sisemajanduse koguprodukt (SKP): ühe riigi majanduses kaupade ja teenuste kogutoodangu väärtus, millest on lahutatud vahetarbimine ja millele on liidetud toodetelt ja impordilt tasutavad netomaksud. SKP jaotuse võib esitada toodangu, kulu- ja tulukomponentide kaupa. Peamised kuluartiklid, mille baasil SKPd arvutatakse, on kodumajapidamiste lõpptarbimine, valitsussektori lõpptarbimine, kapitali kogumahutus põhivarasse, varude muutus ning kaupade ja teenuste eksport ja import (sh euroalasisene kaubandus).

Struktuurne eelarvetasakaal (keskvalitsus): tegelik eelarvetasakaal, mida on korrigeeritud tsükliliste tegurite suhtes (s.o tsükliliselt korrigeeritud eelarvetasakaal) ja ühekordste eelarve-meetmete suhtes.

Tagatis: laenude tagasimaksmise tagamiseks panditud või teatavas vormis üle antud varad, samuti repotehingute alusel müüdüd varad. Eurosüsteemi pöördtehingutes kasutatav tagatis peab vastama teatavatele kõlblikuskriteeriumidele.

Tulukonto: maksebilansi konto, mis hõlmab kahte liiki tehinguid mitteresidentidega: 1) tehingud, mis on seotud mitteresidentidest (nt piiriülestele, hooajalistele ja muudele lühiajalistele) töötajatele makstavate tuludega; 2) tehingud, mis on seotud investeerimistulu laekumiste ja maksetega väliselt finantsvaradelt ja -kohustustelt; nimetatud maksed hõlmavad laekumisi ja makseid otseinvesteeringutelt, portfelliinvesteeringutelt ja muudelt investeeringutelt ning laekumisi reservvaralt.

Tulukõver: graafik, mis kirjeldab piisavalt homogeensete, kuid erineva tähtajaga võlaväärtpaberite intressimäära või tulususe ja järelejäänud tähtaja vahelist seost kindlaksmääratud ajahetkel. Tulukõvera kalde määrab intressimäärade või tulususte erinevus kahe valitud tähtaja vahel.

Tunni tööjõukulu indeks: mõõdab tööjõukulu iga tegelikult töötatud tunni kohta (sh ületunnitöö). See hõlmab kogupalka (rahaline ja mitterahaline tasu, sh preemiad) ja muid tööjõukulusid (tööandja tasutavad sotsiaalkindlustusmaksed, millele on liidetud tööhõivega seotud maksud ja millest on lahutatud tööandjale antavad toetused).

Tööjõud: hõivatud inimeste ja töötute arvu summa.

Tööjõu ühikukulu: kogu tööjõukulu toodanguühiku kohta, mis arvutatakse hõivatud koguhüviti-se suhtena tööviljakusse (määratletud kui SKP maht hõivatud inimese kohta).

Tööstustoodang: tööstusettevõtte loodud kogulisandväärtus püsihindades.

Tööstustoodangu tootjahinnad: tööstusettevõtete (v.a ehitusettevõtete) poolt euroala siseturgudel müüdüd kõikide kaupade (v.a importkaupade) hinnad tehase väravas (ei sisalda transpordikulusid).

Tööviljakus: toodang antud tööjõusisendi kohta. Seda saab mõõta mitut moodi, kuid harilikult jagatakse SKP maht koguhõive või töötatud tundide koguarvuga.

Vabad töökohad: uute loodud töökohtade, vabade töökohtade ja peatselt vabanevate töökohtade (mille täitmiseks on tööandja hiljuti rakendanud aktiivseid abinõusid) üldnimetus.

Valitsussektor: ESA 95s määratletud sektor, kuhu kuuluvad residentidest isikud, kes tegelevad peamiselt individuaalseks ja kollektiivseks tarbimiseks mõeldud turuväliste kaupade tootmise ja teenuste osutamisega ja/või riikliku tulu ja hüvede ümberjaotamisega. Valitsussektor hõlmab keskvalitsust, piirkondlikke valitsusi, kohalikke omavalitsusi ja sotsiaalkindlustusfonde. Valitsussektorisse ei kuulu avaliku sektori omandis olevad äritegevust arendavad üksused, näiteks riigiettevõtted.

Volatiilsus: mis tahes näitaja kõikumisulatus.

Võlakirjaturupõhine inflatsiooniootus: nominaalvõlakirja ja sama (või võimalikult sarnase) tähtajaga ning inflatsiooniga indekseeritud võlakirja tulususe vahe.

Võla suhe SKPsse (valitsussektor): valitsussektori võla suhe SKPsse jooksvates turuhindades. Selle kohta kehtib üks eelarvedistsipliini kriteeriumidest, mis on sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 126 lõikes 2, et teha kindlaks ülemäärase eelarvepuudujäägi olemasolu.

Võlaväärtpaber: emitendi (laenuvõtja) lubadus teha võlaväärtpaberi hoidjale (laenuandjale) kindlaksmääratud kuupäeva(de)l tulevikus ühe või enam makset. Tavaliselt on võlaväärtpaberil kindlaksmääratud intressimäär (kupong) ja/või seda müüakse diskonteerituna ehk madalama hinnaga kui emitendi makstav hind tagasiostu tähtajal. Võlaväärtpabereid, mida emiteeritakse algse tähtajaga üle ühe aasta, loetakse pikaajalisteks.

Võlg (finantskontod): kodumajapidamiste võetud laenud, samuti mittefinantsettevõtete võetud laenud, emiteeritud võlaväärtpaberid ning pensionifondi reservid (mis tulenevad tööandja otsest pensionikohustusest oma töötajate vastu), hinnatuna turuväärtuses perioodi lõpus.

Võlg (valitsussektor): koguvõlg (sularaha ja hoiused, laenud ja võlaväärtpaberid) nominaalväärtuses aasta lõpu seisuga konsolideerituna valitsussektori allsektorite siseselt ja vahel.

Väliskaubandus: kaubaeksport ja -import euroalaväliste riikidega; seda mõõdetakse käibe põhjal ning mahu ja ühikuhinna indeksitena. Väliskaubandusstatistika pole otseselt võrreldav rahvamajanduse arvepidamises kajastatud ekspordi ja impordiga, sest viimane hõlmab nii euroalasiseseid kui ka -väliseid tehinguid ning ühendab kaubad ja teenused. Samuti ei ole see täielikult võrreldav kaupade kirjega maksebilansi statistikas. Peale meetoodiliste kohanduste seisneb peamine erinevus selles, et väliskaubandusstatistikas sisalduvad impordi registreerimisel ka kindlustus- ja veoteenused, samas kui maksebilansi statistikas registreeritakse import kaupade kirjes FOB-hindades.

Väärtpaberistamine: tehing või skeem, millega vara või rahavoogu tekitavate varade kogum, mis koosneb sageli laenudest (hüpoteeklaenud, tarbijalaenud jne), kantakse selle algatajalt (tavaliselt krediidasutus) üle finantsvahendustevõttele. Finantsvahendustevõtte muudab tõhusalt need varad turukõlblikeks väärtpaberiteks, emiteerides võlainstrumente, mille põhiosa ja intressi teenindatakse varakogumi tekitatud rahavoogudest.

Ühtlustatud tarbijahinnaindeks (ÜTHD): tarbijahindade arengu mõõtühik, mille koostab Eurostat ja mis ühtlustatakse kõigi ELi liikmesriikide arvestuses.

Ülelikviidsus: keskpankade reservid pankades summas, mis ületab kogu pangandussüsteemi likviidsusvajadust, mis moodustub kohustusliku reservi nõuetest ja autonoomsetest teguritest.

